Autoarea bestsellerului
CÂND ÎNFLOREȘTE LILIACUL

MARTHA HALL KELLY

FLORILE SOARELUI

LITERA

blue MOON

Autoarea bestsellerului

CÂND ÎNFLOREȘTE LILIACUL

MARTHA HALL KELLY

FLORILE SOARELUI

LITERA

blue MOON

Autoarea bestsellerului
CÂND ÎNFLOREȘTE LILIACUL

MARTHA HALL KELLY

FLORILE SOARELUI

LITERA

blue MOON

blue

MOON

MARTHA HALL KELLY

FLORILE SOARELUI

Traducere din limba engleză și note
GABRIELA COJOCARU

LITERA
București

Sunflower Sisters

Martha Hall Kelly

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Florile soarelui

Martha Hall Kelly

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Monica Nedelcu

Corectori: Păunița Ana, Raluca Chiriac

Copertă: Bell Studio

Tehnoredactare și prepress: Laura Carîp

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată

de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Hall Kelly, Martha

Florile soarelui / Martha Hall Kelly ;

trad. din lb. engleză și note: Gabriela Cojocaru . –

București : Litera, 2021

ISBN 978-606-33-7616-0

ISBN EPUB 978-606-33-7903-1

I. Cojocaru, Gabriela (trad. ; note)

821.111

Fiului meu, Michael, care m-a însoțit în călătoria spre Gettysburg, precum și tuturor mamelor ai căror fii nu s-au mai întors.

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1. Mary Woolsey

Charleston, Carolina de Sud

1859

Nimeni nu bănuia ce ducea băiatul cu părul blond în căruța pe care un ponei nărăvaș o trăgea pe străzile din Charleston.

La invitația pastorului Cox, venisem pentru două zile împreună cu mama și cu sora mea, Georgy, la Biserica Africană Liberă, în Carolina de Sud. În dimineața precedentă ne făcuserăm plimbarea obișnuită, trecând pe lângă vile și palmieri, într-o atmosferă plăcută și rafinată, pentru care meritase să lăsăm pe masă cărțile de joc ale mamei.

Doamna Charles Woolsey, Brevoort Place nr. 8, New York City.

Nimic nu ne atrăsese atenția în mod neplăcut, însă fiecare chip negru pe care-l întâlniserăm sau care ne salutase din prag amintea de sclavia dură în care trăiau acei oameni, întărindu-ne hotărârea de a continua lupta.

Pe când ne întorceam de la slujba de duminică, bucurându-ne de mirosul liliacului indian, pe lângă noi a trecut băiatul blond, în căruța trasă de ponei. Era îmbrăcat cu cămașă albă și cu niște pantaloni de toate zilele. Roata din spate a căruței, gata să cadă, lovea puternic ori de câte ori se învârtea, motiv pentru care căruța nu se deplasa cu o viteză mai mare decât a noastră.

– Cred că ne-am rătăcit, a spus mama și a strigat după băiat: Ne-ai putea arăta drumul spre Hotel Charleston?

– Merg într-acolo, doamnă. E în direcția aia.

Mi-a plăcut accentul lui din sud. Băiatul părea un copil bun. Avea pielea nespus de albă și părea de doisprezece ani. Părul foarte blond îi strălucea în lumina soarelui. Mi-a amintit de fiicele mele, al căror păr avea aceeași culoare și pe care le lăsasem la hotel, cu doamna Wolcott. Eram sigură că deja mă așteptau la ușă. Deși nu plecasem decât de două ore de acasă, și mie îmi era foarte dor de ele.

– Unde locuiești? l-a întrebat mama.

– Pe unde apuc, a răspuns el, întorcându-și fața spre soare. Dumneavoastră? După accent, păreți să fiți din Virginia.

Mama i-a zâmbit. Îi plăcea mult când cineva îi recunoștea accentul nativ.

– Chiar așa. Am plecat de când eram copil, dar cred că încă mai vorbesc ca acolo. Acum locuim la New York. Am venit la Biserica Africană ca invitați ai pastorului Cox. Îl cunoști?

– Nu, doamnă.

Am continuat drumul în zgomotul pe care îl făcea roata ruptă.

– Ceremonia Sfintei Împărtășanii a fost minunată. Au venit mai bine de trei sute de oameni.

Băiatul s-a întors, zâmbind.

– Sunt sigur că ați fost singurii albi de acolo.

– Da, dar am fost întâmpinate cu mult entuziasm.

– Cândva, de mult, mama mă obliga să merg la biserică în fiecare duminică. A murit.

A scos o bucată de pâine din găleata de tablă pe care o avea la picioare, a mușcat din ea, iar apoi a pus-o înapoi, sub pătură.

– Mergi la școală? l-a întrebat mama.

– Nu, doamnă. La școală nu primesc copii ca mine.

– Mă îndoiesc de asta, a spus Georgy.

Mi-a atras atenția o mișcare ușoară sub pătura de pe patul din spatele căruței.

– Unde mergi? am întrebat.

Băiatul a arătat spre o clădire albă.

– La târg. Merg în fiecare duminică. Sâmbăta dau un ocol, iar duminica merg cu marfă proaspătă.

– Pe unde dai ocol?

– Peste tot, doamnă. Nu într-un loc anume. Rareori merg cu mâna goală.

Băiatul s-a îndreptat spre clădirea albă, cu porți înalte și negre, iar noi l-am urmat. Era un spațiu imens. Deasupra intrării atârna cuvântul TÂRG, scris cu litere aurite, iar alături flutura un steag roșu.

– Hotelul e mai în față, pe dreapta, ne-a spus el arătând în depărtare.

– Ne-ai fost de mare ajutor, l-a lăudat mama, după care el s-a dus către porțile de fier unde stătea un grăsan roșcovan, cu un baston de bambus în mână.

– Hei, băiete! i-a strigat bărbatul, bătând cu bastonul în lemnul căruței. Trebuia să vii prin spate cu astea, nu pe aici, fir-ar să fie!

– Trebuie să mă întorc acasă, la tata, a răspuns băiatul și, întorcându-se de pe locul pe care stătea, a tras pătura.

Dedesubt se aflau trei copii de culoare, de vârste diferite și foarte sumar îmbrăcați. Cel mai mare, cam de vreo nouă luni, o fetiță, s-a apucat de marginea căruței și s-a ridicat în picioare.

– Dumnezeule! am exclamat, neașteptându-mă să văd așa ceva.

Fetița și-a întins brațele spre mine, spunând ceva în limba universală a iubirii și a binelui. Am ridicat-o din căruță. Am strâns-o la piept și i-am simțit mirosul de bebeluș, amestecat cu cel de săpun, de lapte și de inocență. Era evident că cineva avusese multă grijă de ea.

Pe fundul căruței se mai aflau doi bebeluși. Unul dintre ei nu avea mai mult de câteva zile.

Băiatul i-a întins portarului o hârtie împăturită.

– Unde sunt mamele lor? l-am întrebat pe băiat, tremurând. Nu au nimic pe ei. Când au mâncat ultima dată?

Portarul a citit ce era scris pe hârtie și s-a apropiat de căruță.

– Numai fete? Trebuia să fie și un băiat.

– I l-am dus tatei, a răspuns băiatul.

Portarul s-a aplecat peste căruță și a ridicat un bebeluș.

– Asta e slăbănoagă.

Băiatul a ridicat din umeri.

– Am adus ce mi s-a spus. Cea mare a plâns aproape tot drumul.

Am strâns fetița la piept, iar ea și-a așezat, cu gingășie, capul pe umărul meu.

Portarul i-a dat băiatului un teanc de bancnote pe care acesta le-a îndesat în buzunar, apoi a scuturat hățurile și s-a îndepărtat.

Bărbatul s-a apropiat de mine cu mâna întinsă.

– Nu am timp de menajamente. Dați-mi-o!

Am făcut un pas înapoi.

– Nu, domnule.

– Sunteți din Nord? Ce belea pe capul meu! Aveți o sută de dolari ca s-o cumpărați?

Am dus mâna la geanta pe care o aveam la încheietură.

– Vă scriu imediat un cec.

În timp ce căutam în geantă, portarul a profitat de ocazie și mi-a smuls copilul din brațe. Fetița a izbucnit într-un plâns puternic și a întins brațele înapoi spre mine. Portarul a dat-o mai departe altui bărbat, unul la fel de soios, care a plecat cu ea.

Am încercat să mergem după ei, dar portarul a închis porțile și ne-a strigat, de dincolo de grilaj:

– Femeilor nu le e permis să intre în piață. Comerțul de aici nu e pentru firi sensibile.

Îngrozită, cu o mână la gură și cu cealaltă încleștată în jurul barelor de fier, am privit cum copiii dispăreau într-o cameră ferită de ochii noștri. Ce ființă vie ar fi putut rămâne lipsită de compasiune la auzul acelor plânsete? Undeva, trei mame rămase fără fetițele lor sufereau crâncen.

M-am întors spre mama.

– Ieri am vizitat crema societății de aici. Trebuie să anunțăm pe cineva.

Mama se uita la mulțimea care se adunase.

– Pe cine? Aici e vorba de bani. Negustorii ăștia nu vor renunța niciodată la sclavie de bunăvoie. Singurul lucru pe care îl putem face este să votăm un președinte care să taie răul de la rădăcină.

Eram familiarizate cu ceea ce însemna sclavia, participaserăm la conferințele doctorului Cheever de la Cooper Institute, citiserăm Coliba unchiului Tom de câteva ori și chiar în acea dimineață văzuserăm, în

cotidianul The Charleston Courier, reclame la târgurile de sclavi. Totuși, nimic nu ne-ar fi putut pregăti pentru ceea ce tocmai se întâmplase.

Am privit cu mare atenție mulțimea care participa la târg. Încăperea avea tavanul jos, iar partea din spate se deschidea spre o curte în care se înălța o clădire de cărămidă. Dincolo de ferestrele zăbrelite se vedeau fețe cu pielea închisă la culoare. Cel care conducea licitația era așezat pe o platformă de lemn și se lovea cu o nuielușă de piele peste cizme. În aer se simțea mirosul banilor. Cum stătea acolo și se trăgea de barba blondă, îmbrăcat în pantaloni cu pătrățele și purtând pe cap o pălărie ponosită, bărbatul acela avea aerul unui ticălos.

– Sunteți gata, domnilor? a întrebat el, ecoul vocii izbindu-i-se de zidurile de piatră.

Cei care doreau să participe la licitație erau strânși în jurul platformei. Unii dintre ei arătau ca niște domni adevărați, asemenea celor cu care ne întâlniserăm la masă, la hotel. Purtau căciuli de blană de castor și aveau bărbile bine îngrijite. Cei mai mulți țineau într-o mână un trabuc, iar în cealaltă, catalogul cu marfa vie scoasă la vânzare.

Cei scoși la licitație aveau pielea mai mult sau mai puțin închisă la culoare și stăteau cu spatele la zid în timp ce erau examinați cu brutalitate. Lângă noi se strânseseră grupuri de copii și mame. Femeile erau îmbrăcate în rochii viu colorate și șorțuri albe și aveau capetele acoperite cu basmale albe. Copiii nu purtau nimic pe cap.

Ne-am lungit gâtul pentru a putea vedea în camera din față, unde bărbații puneau întrebări femeilor, le cereau să-și deschidă gura și le ridicau fustele, dezvelindu-le cele mai intime părți.

– Când eram copil, am văzut un târg ca ăsta la Richmond. Mulți stăpâni își vând propriii copii de culoare, ne-a spus mama.

– Iar noi trăim în secolul nouăsprezece, a zis Georgy.

– Diseară, fiecare tren care părăsește locul ăsta plin de cruzime va fi plin de sclavii ăștia nefericiți.

Georgy a luat-o de mână pe mama.

– Nu trebuie să fim complice și să acceptăm lucrurile astea doar pentru că așa e obiceiul. Doamna Wolcott îl cunoaște pe primar. Trebuie să vorbim cu el.

Mama l-a privit pe cel care conducea licitația.

– Mai mult ca sigur că și primarul își cumpără și își vinde sclavii tot aici. E legal. Nimănui nu îi va păsa de pledoaria noastră pentru libertate și mai mult ca sigur că ni se va spune să plecăm.

– Trebuie să facem ceva acum, am spus eu. Altfel, suntem complice.

– De acord cu tine, Mary, a zis și Georgy, dar cum să ne strecurăm pentru a interveni?

Portarul a scos la iveală doi băieței și o fetiță, aceasta din urmă, puțin mai mare decât ei. Fetița a rămas în picioare, cu brațele pe după umerii băiețeilor, într-o poziție cuviincioasă, uitându-se circumspect către mulțime. Avea părul legat cu o basma albă, asemenea femeilor. Băiețeii priveau și ei, cu ochii plini de teamă.

Licitatorul i-a prezentat pe rând:

– Băieții: Scipio, zece ani, Clarence, doisprezece, și fata, Sukey, paisprezece. Fata e o gospodină bună, fără antecedente. Băieții sunt buni pentru munca la câmp.

De cealaltă parte a porții stătea o femeie cu un copilaș în brațe și cu altul agățat de fustă. Își ținea capul plecat și plângea, acoperindu-și fața cu o mână.

– Îi cunoști pe copii? a întrebat-o, în șoaptă, mama.

– Cu toții sunt ai mei, i-a răspuns femeia ștergându-se la ochi și privind spre platformă. Cei de acolo, de pe platformă, domniță, sunt copiii mei.

Mama și-a strâns șalul în jurul ei.

– Doamne, Dumnezeule!

– Sunt băieții mei și fata mea, Sukey. Ea nu e sângele meu, dar eu am crescut-o. E un copil foarte bun. Băieții o iubesc mult.

Femeia și-a strâns copilul la piept și s-a uitat, speriată, în jur.

– Nu trebuie să-ți fie frică de noi, i-a spus mama.

– Știam că vor fi vânduți într-o zi, dar băieții mei sunt prea mici să rămână fără mama lor.

– Și soțul tău? am întrebat.

– A fost vândut acum câteva luni.

– Unde? a întrebat-o mama.

– Nu știu, domniță. Îmi e greu fără bătrânul meu, dar ce pot să fac? Nu-mi rămâne decât suferința.

Cumpărătorii începuseră să se înghesuie în jurul lui Sukey și al băieților.

– Dați-i jos rochia! striga unul.

– Trebuia să o fi controlat înainte, doar știi regulile, a zis licitatorul, după care i-a tras fetei rochia de pe ea și a apucat-o de bărbie. Zâmbește!

Fata s-a străduit să zâmbească.

– Ia uite ce gropițe are! Într-o zi ar putea fi atrăgătoare.

Licitatorul i-a ridicat jupa pentru a-i descoperi picioarele și gleznele, dar Sukey i-a tras-o din mână.

– Ce problemă are la ochi? a întrebat licitantul.

– Plânge. Nu are nimic, a răspuns licitatorul.

– Vinde fata separat, s-a auzit cineva. Dau șase sute pentru ea.

– Vândut, a zis licitatorul.

Frații fetei au cuprins-o strâns. Vânzătorul a smuls-o din strânsoarea lor, iar băieții au țipat și au început să dea cu pumnii în bărbat.

Printre gratii, Georgy i-a dat femeii o carte poştală în care pusese o monedă de douăzeci de dolari.

– Ia asta. Repede!

– O, nu, domniță.

Georgy a apropiat obiectul de mâna femeii.

– Ia-o, nu ne vede nimeni. Nu e mult, dar e tot ce avem la noi. Dacă poți veni la New York, vino la adresa de pe cartea poştală.

Femeia s-a uitat în jur, după care a strecurat darul în buzunarul de la șorț.

– Mulțumesc, domniță. Sunteți foarte drăguță. O să-l țin ascuns.

Portarul s-a apropiat și i-a împins pe ea și pe cei doi copii.

– Mă cheamă Alice, a spus femeia întorcând capul, în timp ce bărbatul îi împingea pe toți trei sus, pe platformă.

– Nu cred că va fi vreodată liberă, ca să poată veni la Brevoort, a spus mama.

Eu am privit spre mulțime.

– E mai bine decât nimic.

Alice a urcat treptele cu pas uşor, ținându-și strâns copiii. Licitatorul a rostit obișnuitele fraze, propunând pentru Alice un preț separat de cel al micuților ei, după care s-a auzit ciocănelul.

– Vândut. O sută de dolari pentru James și Anthony, nouă sute pentru Alice.

Alice a căzut în genunchi în fața licitatorului, implorându-l să-i lase copiii.

Mama s-a întors, îngrozită, și a luat-o către hotel. Ne-am dus și noi după ea, cu gândul la suferința oamenilor acelora nenorociți. În spatele nostru se auzeau bocetele lui Alice. Durerea ei era de nesuportat.

O singură dată o mai văzusem așa pe mama. După ce murise tata, iar ea, rămasă singură cu opt copii, fusese nevoită să se mute la New York, în timp ce noi nu mai conteneam cu plânsul. Privirea pe care o avusese atunci – și o avea și acum – spunea: Vom schimba situația asta îngrozitoare sau vom pieri străduindu-ne.

Capitolul 2. Georgy

Brevoort, New York

aprilie 1861

Unchiul Edward m-a dus până în fața spitalului New York, o clădire imensă, care arăta ca un uriaș tort de nuntă făcut din piatră. După ce trăsura noastră își croise drum cu greu pe Broadway, printre oamenii speriați de iminența izbucnirii războiului, spitalul părea o oază de liniște.

Cu câteva ore mai devreme, ziua începuse ca oricare alta. Luasem micul dejun în sufrageria casei noastre din Brevoort Place nr. 8, o construcție de patru niveluri, care se afla în partea de est a Manhattanului, în timp ce sora mea îmi cosea tivul noii rochii de mătase neagră.

Îmbrăcată în haine de casă, mama stătea la masă, aproape de cămin, și îi spunea uneia dintre cele două servitoare unde să pună felurile de mâncare calde. În cameră se mai aflau încă două dintre surorile mele, Abby și Carry. Mary și Hatty erau plecate în vacanță, iar Eliza se afla la casa ei de la țară.

Abby, sora cea mai mare, stătea lângă mama, aplecată deasupra corespondenței.

Jane, următoarea ca vârstă, stătea ghemuită la picioarele mele, ocupată cu tivul rochiei. Pe covor erau răsturnate papiotele și acele pe care le ținea în cutiuța ei neagră, cu flori. Jane avea nu mai puțin de zece nuanțe de ață albă.

Am mângâiat-o pe părul blond-roșcat, care îi unduia pe umeri și care mereu îmi amintea de Venus a lui Botticelli.

– Grăbește-te, Jane.

Ea și-a continuat lucrul.

– Nu te mișca, Georgy, te-aș putea răni.

Carry, sora noastră cea mai mică, în vârstă de douăzeci de ani, stătea și ea lângă mama, dar de cealaltă parte. Îl hrănea cu bucățele de gogoașă pe Pico, micul nostru câine alb.

– Lui Frank Bacon îi va plăcea rochia, a spus Carry.

Am mimat un gest de respingere.

– Nu mă interesează câtuși de puțin Frank Bacon.

Abby și-a ridicat privirea din scrisori.

– Refuzi un tânăr minunat, când altele duc lipsă.

– Mărită-te tu cu el.

Abby a roșit, iar eu am regretat imediat cele spuse.

Abigail avea treizeci și trei de ani și încetase de mult să mai aștepte ca vărul nostru, Theodore Winthrop, să o ceară de soție. Nici Jane, la cei treizeci și unu de ani, nu mai avea nici o așteptare. Toți pretendenții ei ori se căsătoriseră cu altele, ori intraseră în armată pentru a se pregăti de război, ori plecaseră în Europa. De aceea, toată lumea credea că Abby și Jane nu aveau să se mai căsătorească niciodată.

– Nu te va curta la nesfârșit, a mormăit Abby.

– Din pricina bărbii scurte, arată ca un rege italian.

S-a auzit soneria ușii de la intrare și credincioasa noastră Margaret s-a grăbit să răspundă. Am înghețat cu toatele la gândul că spațiul nostru sacru ar fi putut să fie invadat de un musafir matinal.

– La ora asta? a întrebat mama.

În câteva secunde și-a făcut apariția unchiul Edward, ținând în mână ziarul New York Tribune. Unchiul era mereu bine-venit. Toți cei care îl cunoșteau îi rosteau numele cu plăcere. Singurele lui defecte erau un pic de vanitate și gura cam slobodă. Era mereu zâmbitor, la fel cum fusese și tata, iar ochii lui albaștri erau plini de dragoste și bunăvoință. Se și îmbrăca la fel, cu sacouri elegante și pantaloni frumos croiți, care îi puneau în evidență gambele.

Mama l-a salutat cu o mișcare din cap.

– O, Edward, tu erai! Ia loc.

– Nu pot sta mult. Sunt în drum spre club. Ce știri! Afară e o situație infernală! Cum puteți fi atât de liniștite?

– Bea o ceașcă de ceai împreună cu noi. Jane a găsit zahăr din Haiti, obținut fără munca sclavilor.

– Ați auzit? ne-a întrebat unchiul, privindu-ne pe rând.

– Ce să auzim unchiule? a întrebat Carry, aplecându-se și riscând să-și înmoaie funda din păr în siropul pentru clătite.

– Știu că ați urmărit cu interes ceea ce se întâmplă în Carolina de Sud.

– Da, a spus Abby.

– Știrile din Charleston spun că...

– Unchiule, te rog, a continuat Abby.

– ...s-a tras în Fort Sumter.

– A început războiul! a izbucnit Carry.

– La orele patru și jumătate, înainte de răsăritul soarelui, aliații din Sud au tras în drapelul național. Maiorul Anderson se retrage de pe insulă. Locuitorii din Charleston s-au urcat pe acoperișuri și au sărbătorit.

Jane și-a strâns lucrurile și le-a pus înapoi în cutie.

– Deci Sudul se separă, într-adevăr. E atât de trist!

– Ce state vor mai rămâne în Uniune? a întrebat mama.

– Toate statele din Nord i-au trimis mesaje președintelui Lincoln pentru a-i oferi bani și oameni. Maryland și Kentucky încă nu au declarat nimic.

Mama s-a ridicat în picioare.

– Margaret, adu masa de mahon din camera mea și războiul de țesut. O să le punem în salonul din față. Va fi mare nevoie de bandaje.

Unchiul Edward s-a îndreptat spre holul din spate, care ducea la scările dinspre dormitor.

– Unde e fiul tău? E încă în pat la ora asta?

– Ce treabă ai cu Charlie? l-a întrebat mama.

– Poate că vrea să se înroleze. S-a deschis deja un centru pe Broadway. Sunt sigur că și frații Winthrop se vor alătura.

– Verii lui sunt oameni în toată firea, Edward. Charles are doar douăzeci și unu de ani. Vrei să-l încurajezi să facă asta pe unicul fiu al sărmanului tău frate?

Unchiul Edward a pus ziarul pe masă, iar Carry l-a apucat, grăbită.

– Se recrutează infirmiere la spital. Toată săptămâna s-a vorbit de asta.

– Duminica? Nu am mai auzit așa ceva.

– Suntem în război, mamă, a spus Abby.

M-am apropiat de unchiul Edward.

– Eu mă înscriu.

Lui Abby i-a căzut stiloul din mână.

– Dumnezeule, Georgy! Să fii infirmieră? Femeile din închisori vor fi scoase de acolo ca să facă asta. După zece zile de închisoare, ajung infirmiere la Bellevue.

– Asta e altceva, i-am răspuns. Doctorița Elizabeth Blackwell se va implica. Am citit în ziar. Pregătește o echipă de infirmiere.

– Nu are nici un sens, a zis Jane.

Mi-am scos mănușile și am încercat să nu mă uit către evantaiul cu mânere de fildeș, răsfirat ca o coadă de păun în cutia de sticlă pe care o făcuse mama. Ea lucrase asta ca semn de mulțumire pentru mine și tata, după o zi petrecută pe plajă.

M-am întors spre Carry.

– Totul este foarte bine organizat. Infirmierele vor fi supravegheate de un comitet format din medici de renume. Cine mă va opri? Nici una dintre voi nu e încă îmbrăcată.

Unchiul Edward m-a apucat de braț.

– Georgy, supravegherea răniților nu e o activitate pentru o tânără rafinată.

– Chiar nu mă interesează chestia cu rafinamentul, unchiule.

Abby s-a uitat la mama.

– Sigur se va îmbolnăvi de ceva.

– Am douăzeci și opt de ani. Îmi pot purta singură de grijă, mulțumesc. Și Eliza e infirmieră la Fishkill.

Mama a venit repede lângă mine și m-a mângâiat pe spate.

– Eliza bandajează localnicii și le dă medicamente. Aici e vorba de război, Georgy. Nu e mai bine să trecem împreună prin asta?

Am evitat să mă uit la fața mamei sau să-i întâlnesc privirea. Întotdeauna mă înduplecase cu blândețea ei. Jane Eliza Woolsey era un adversar inteligent, plin de grație și de bunăvoință.

– Există mai multe modalități prin care poți ajuta.

Am mângâiat-o pe obraz. Cum puteam să-i spun că aș fi înnebunit să rămân acasă, unde totul îmi amintea de tata, când toată lumea se pregătea de război?

– Nu voi sta deoparte, mamă.

Carry a ridicat ziarul.

– Aici scrie despre infirmiere specializate, iar tu nu ai nici o pregătire.

Mi-am pus boneta pe cap, roșind ușor, și mi-am strâns panglica de sub bărbie.

– Am văzut.

– Pentru a câștiga râvnitul bilet albastru, candidatele trebuie să se supună unei discipline ferme și să poarte uniforma albă de lucru, râse Carry, citind din ziar.

– Poate fi o provocare pentru cea pe care tata o numea „fiica lui cea nărăvașă“, râse Abby.

– Cu siguranță că trebuie să porți boneta franțuzească atunci când te vei prezenta în fața comitetului, a spus Jane. E indiciul unei firi nestatornice.

– Rămâi, draga mea, m-a îndemnat mama, jucându-se cu închizătoarea lănțișorului de aur pe care îl purta în amintirea tatei. Gândește-te ce mult s-ar bucura cei care nu mai sunt printre noi să știe că îi ajutăm de acasă pe cei care luptă.

– Voi fi în siguranță, mamă.

– Nu te poți duce singură la spital, a spus Abby.

M-am îndreptat spre ușă.

– Pentru că sunt preferata lui, cu siguranță că, în drum spre club, unchiul Edward mă va duce până acolo. Nu-i așa, unchiule?

Unchiul Edward își ținea privirea în pământ și abia dacă a clătinat din cap.

– Tata nu ar fi fost de acord cu asta, a adăugat Carry.

Tata. M-am oprit și m-am întors spre ea.

– Cum de știi ce ar fi vrut tata, Carry? Erai foarte mică atunci când a murit.

Carry și-a lăsat privirea în farfurie și am observat că-i dăduseră lacrimile. Mersesem prea departe.

M-am grăbit către ușă.

– Toate admiratoarele din New York ale lui Florence Nightingale[1] vor fi acolo ca să concureze, deși e nevoie doar de câteva infirmiere.

– De o sută, și sunt hotărâtă să ajung prima la spital, dat fiind că e foarte devreme.

Am ieșit pe coridor însoțită de unchiul Edward și am trecut pe lângă salonul din față, îndreptându-mă către ieșire.

– Trebuie să ai peste treizeci de ani! mi-a strigat Carry. Și să fii urâțică. Tu nu ești nici pe departe așa.

Am pășit în vestibulul cu coloane de marmură al spitalului și am văzut că era deja foarte aglomerat. Femei de toate vârstele umpleau spațiul acela vast, în care era foarte frig. Câteva, mai norocoase, ședeau pe banchetele de lemn de stejar, dar cele mai multe așteptau în picioare. Unele aveau după ele și un copil, doi. O femeie îmbrăcată într-o manta lungă și gri, cu fața rotundă precum cea a lui Mary Todd Lincoln[2], împărțea formulare și creioane.

– Stați la rând, doamnelor, vă rog! a strigat, din gura ei ridicându-se un abur alb.

– De ce nu e aprins nici un foc? am întrebat.

– Ar fi fost, dacă erau bărbați aici.

Mi-a întins un formular și un creion mic.

– Dacă reușești să completezi asta repede, poate că vei avea norocul să intri imediat.

Tocmai atunci ieșea una dintre candidate. Părea foarte speriată de întâlnirea cu medicii din comisie.

– Așteaptă pe coridorul acela ca să fii chemată, mi-a cerut femeia cu manta gri.

M-am uitat la formular. Scria să fie completat cu cerneală.

Femeia a ridicat din umeri.

– Nu s-a plâns nimeni de asta, iar comisia deja a primit cincizeci de candidate astăzi. Au acceptat douăzeci și trei.

Mi-am scris numele și adresa: Brevoort Place nr. 8, New York City. Cu siguranță că celor din comisie avea să le placă faptul că locuiam lângă Brevoort Hotel. Am șovăit cu creionul în mână. Vârsta. Nu aveam încă vârsta necesară. Cum ar fi fost să mă dau mai mare? Am lăsat necompletat.

Femeia s-a apropiat.

– Nu le spune că ți-am zis eu, dar caută infirmiere-șefe – genul de persoane care nu vor alina suferințele pacienților zâmbind și purtând haine la modă, mi-a spus ea privind lung la colierul meu. Ultima care a intrat purta cercei și au dat-o afară imediat.

– Este o moștenire de familie, pe care o port mereu. Îmi asum riscul.

– Cum rămâne cu boneta? Nu de alta, dar florile astea...

M-am grăbit spre încăperea în care se afla comisia, smulgându-mi bobocii de trandafir de pe bonetă și ascunzându-i sub mânecă.

După ce am așteptat pe coridor un timp care mi s-a părut a fi o veșnicie, mi-am auzit strigat numele și am intrat. Comisia era formată din cinci bărbați cu părul cărunt, îmbrăcați în costume negre. Cu toții stăteau drepți ca niște cozi de matură în spatele unor mese de lemn de stejar. În fața fiecăruia se afla un carton pe care era scris un nume.

I-am înmânat formularul meu doctorului Harris.

– Bună ziua! Domnișoara Woolsey, nu-i așa? Te rog să ne spui numele dumitale întreg.

– Georgeanna Muirson Woolsey.

– De ce dorești să faci parte din Asociația Centrală a Femeilor pentru Ajutorarea Răniților?

– Aș dori să îmi aduc și eu contribuția în aceeași măsură ca și soldații, domnule.

Doi dintre bărbații din dreapta mea au schimbat priviri.

– Lucrul acesta ar fi imposibil, domnișoară Woolsey. Nu o să te afli pe câmpul de luptă, a spus domnul Harris.

– Nu înțeleg de ce să nu fiu, domnule. Mi se pare nedrept ca unii să moară, în timp ce eu stau acasă.

– Spune-ne ceva despre dumneata, domnișoară Woolsey.

– Vă rog să îmi spuneți ce anume v-ar interesa.

Doi medici examinau ceva ce arăta ca meniul unui restaurant. Altul își curăța pipa.

– Te consideri o persoană orientată spre detaliu? m-a întrebat doctorul Harris.

– Da.

– Cum așa, domnișoară Woolsey?

– Nu i-aș cere unui candidat să completeze cu cerneală un formular ca acesta, dacă nu pot să-i dau decât un creion.

Doctorii se foiră pe scaune.

– Nici nu aş lăsa neîncălzit un coridor în care așteaptă femei și copii.

Doctorul Compton s-a lăsat pe spate, împreunându-și degetele. Părea mai tânăr decât ceilalți. Avea sprâncene bine conturate și o expresie inflexibilă.

– Un coridor neîncălzit nu e nimic în comparație cu condițiile în care ai lucra, domnișoară Woolsey.

– Numai martirii ar tolera condiții extreme chiar și atunci când există soluții, domnule doctor Compton. Aș face tot ce mi-ar sta în putință pentru a rezolva problemele.

Domnul Compton s-a lăsat pe scaun și și-a încrucișat mâinile pe piept.

– E doar o chestiune de timp până ce dumneata și celelalte infirmiere veți da totul peste cap hrănindu-i cu portocale pe bolnavii de dizenterie, în timp ce chirurgii își vor pierde mințile.

– Nu aș face una ca asta, domnule doctor Compton.

– Ce educație ai, domnișoară Woolsey? m-a întrebat doctorul Harris.

– În copilărie am mers la Școala Domnișoarei Murdock din Boston, apoi am urmat Institutul Rutgers pentru Fete aici, în Manhattan. Am absolvit la Philadelphia, la Liceul Particular pentru Domnișoare al Doamnei Anable, după care am plecat cu sora mea în India și Egipt.

– A! Ai făcut o călătorie lungă, a spus doctorul Harris.

– Bărbații au făcut dintotdeauna asta. În familia mea, și femeile își lărgesc orizontul.

– Ce note ai avut? m-a întrebat doctorul Compton.

– Destul de bune, domnule doctor Compton. În ziua în care am început școala, profesorul nostru, domnul Holan, i-a spus mamei că dacă nu își mută fiicele de la școală, administratorii nu-și vor mai putea permite să ofere atâtea medalii.

Auzind asta, câțiva dintre doctori au început să comenteze.

– Limbi străine? m-a întrebat doctorul Harris.

– Germana, franceza, latina și italiana. Învăț foarte repede, domnule, iar simplul fapt de a o avea profesoară pe doamna doctor Elizabeth Blackwell e o imensă provocare. E prima femeie care a obținut diplomă în medicină în țara asta. Ar fi o adevărată onoare să mă aflu în aceeași cameră cu dumneaei. M-am gândit și eu să deschid o școală de infirmiere într-o bună zi.

Doctorul Compton s-a aplecat spre mine.

– O școală de infirmiere?

– Vi se pare un proiect nepotrivit?

– Ce se va alege de infirmierii noștri? Va trebui să-i trimitem acasă, la tricotat?

– Sunt liberi să facă ce vor, domnule doctor Compton. Li s-ar putea alătura celor de pe front.

– Ai avut servitori în casă? m-a întrebat doctorul Harris.

– Kate e bucătăreasa noastră, Margaret, slujnica, William e administratorul...

Doctorul Compton și-a aranjat manșetele și mi-a spus:

– Nu e nevoie să auzim numele tuturor servitorilor.

– Mama a angajat mereu pe cineva, dar s-a așteptat ca și noi să participăm la treburile casei.

Doctorul Harris și-a verificat hârtiile, apoi a zis:

– Munca în infirmerie e grea. Mai ales pentru cineva neobișnuit cu greutățile și privilegiat de soartă. Plângi cu ușurință?

– Nu plâng, domnule doctor. Nu am plâns niciodată.

Doctorul Benson a ridicat dintr-o sprânceană.

– Căutăm femei care nu se jenează să se îmbrace foarte simplu. Știi că infirmierelor nu li se permite să poarte nici un fel de bijuterii, a adăugat doctorul Compton.

M-am uitat la croiala rochiei mele și la colierul pe care mi-l făcusem din lanțul ceasului de buzunar al tatei.

– Ceea ce port la gât a devenit parte din mine.

Doctorul Harris a strâns foile formularului meu și a lovit ușor cu ele în masă.

– Mi-e teamă că asta a fost tot, domnișoară Woolsey.

– Nu voi purta asta atunci când voi avea grijă de pacienți, domnilor, am spus eu ducându-mi mâna la colier. Este lanțul ceasului de buzunar al tatălui meu. L-am purtat în fiecare zi de când a murit. Pe atunci locuiam la Boston, iar tata a pierit pe mare, în timp ce făcea naveta între New York și Boston. Se afla pe vasul Lexington.

Doctorul Harris a pus stiloul jos.

– Era o noapte geroasă, am continuat. Termometrele arătau minus zece grade. La Long Island Sound, gheața plutea pe mare. Din baloturile de bumbac de pe vapor au început să se înalțe flăcări, iar apoi s-a dat alarma de incendiu. Din tot echipajul și cei o sută patruzeci și trei de pasageri, au supraviețuit doar patru. Tatăl meu nu s-a aflat printre ei.

Doctorul care stătea la capătul rândului s-a aplecat și mi-a spus:

– Ne pare foarte rău să auzim asta, domnișoară Woolsey.

– Literele de pe lănțișor sunt inițialele numelor surorilor mele. Suntem șapte surori. Fratele meu, Charles, s-a născut după moartea tatei.

Doctorul Harris și-a dat ochelarii jos și a spus:

– Așadar, tatăl dumitale nu a mai apucat nașterea fiului său?

– Nu e ceva care să mă facă să mă simt privilegiată în vreun fel, vă asigur. Am muncit din greu, zi și noapte, ca să-mi ajut mama, ca să-i ușurez povara și să-i fac viața mai bună.

Doctorul Harris a rămas tăcut un timp.

– Ce părere are familia dumitale despre alegerea pe care o faci?

– Se opune cu înverșunare. Dar părerea lor nu m-a oprit niciodată. De fapt, nimic nu mă poate opri să lupt pentru țara mea, domnule, iar dacă va fi nevoie, o să-mi dau viața pentru unitatea ei și eradicarea sclaviei. Cred că tatăl meu ar fi foarte fericit.

Nu a mai spus nimeni nimic, până când doctorul Harris a rupt tăcerea:

– Domnișoară Woolsey, te-aș ruga să ne dai un moment ca să deliberăm.

Am ieșit pe coridor și am așteptat stând cu spatele lipit de zidul rece. M-am gândit la răspunsurile pe care le dădusem. Eram sigură că doctorul Compton avea să voteze împotriva mea. Am închis ochii și am văzut fața pe care urma să o facă Abby la auzul vești că nu fusesem acceptată.

După un timp ce mi s-a părut o veșnicie, doctorul Harris m-a chemat înapoi și m-a întrebat:

– Domnișoară Woolsey, ai avut pojar?

– Da, domnule doctor.

– În acest caz, domnișoară Georgeanna Muirson Woolsey, în numele doamnei doctor Elizabeth Blackwell și al acestei comisii, îmi exprim onoarea de a te invita la cursul de pregătire al Asociației Centrale a Femeilor pentru Ajutorarea Răniților, care are ca scop susținerea armatei cu personal calificat. Ne-ai impresionat aproape în unanimitate cu voința și cu caracterul dumitale puternic și suntem convinși că vei face cinste asociației. Dumnezeu să te ajute!

– Vă mulțumesc, domnilor.

Am luat hârtiile și m-am grăbit să plec, sperând să nu se răzgândească între timp. Am ieșit, repede, prin mulțimea de femei care intrau și ieșeau. Am găsit un loc liniștit și m-am uitat peste formularul semnat de doctorul Harris. În partea de sus era prins râvnitul bilet albastru, pe care scria: Studentul nr. 24.

Înainte să-l împăturesc la loc, am observat că spațiul pentru vârstă rămăsese necompletat, iar asta m-a făcut să zâmbesc, în sfârșit.

Apoi a început adevărata muncă. Timp de două săptămâni m-am trezit în fiecare dimineață la ora cinci, pentru a mă prezenta la New York Hospital. Perioada de pregătire a fost urmată de zece zile de practică la spital alături de doamna doctor Blackwell și de alți medici. În tot acest timp am încercat să absorb cât mai mult din povestirile doamnei doctor despre lupta pe care a dus-o pentru a deveni medic și despre cum și-a pierdut vederea la un ochi pe când trata un copil într-un spital din Paris.

– Învățați din greșelile mele, ne-a spus ea. Fiți cât se poate de vigilente atunci când vă ocupați de nevoile medicale ale pacienților.

Mi-a plăcut să învăț despre cum se face și se aplică un bandaj, despre protocolul saloanelor și clasificarea medicamentelor. Într-un amfiteatru mic, doamna doctor Blackwell a stat în fața grupului de o sută de femei și ne-a vorbit cu pasiune. Își pierduse tatăl la o vârstă fragedă și era o aboliționistă convinsă. Asta m-a făcut să mă simt și mai aproape de ea.

Într-o zi, după terminarea unui curs, stăteam pe coridor împreună cu două colege.

– E o profesoară foarte dedicată, a spus una dintre fete.

– Nu am mai întâlnit pe cineva care să susțină cauza femeilor cu atâta convingere, am spus eu. Poate că într-o zi va fi de acord să predea la școala mea.

– La școala ta? au râs amândouă, iar una dintre ele m-a tras mai aproape.

– Una e să înveți pe cineva cum se face un bandaj în condiții de război și alta e să predai la o școală permanentă.

– Odată întorși de pe front, bărbații nu vor fi încântați că pregătești femei care să le ia locul de muncă, a spus cealaltă.

Apoi s-au grăbit să intre la următorul curs. Doctorița Blackwell a ieșit din sală și a închis ușa în urma ei.

– Nu pleca urechea la ce zice lumea, mi-a spus ea în timp ce încuia ușa. Tu te ridici cu mult deasupra lor. Oricine te descurajează să întreprinzi ceva o face din lipsă de imaginație. Oamenii ăștia nu vor realiza prea multe în viața lor.

Am încercat să spun ceva, dar nu am fost în stare.

– Când am hotărât să urmez medicina, mi s-a spus că asta va avea consecințe grave. Dar eu m-am hotărât să pun totul la bătaie. Te sfătuiesc să faci același lucru, domnișoară Woolsey. Pregătește-ți armata de infirmiere.

S-a îndepărtat pe coridor și mi-a mai spus, peste umăr:

– M-aș bucura ca într-o bună zi să predau la școala ta.

*

Chiar și după o lună, cuvintele doctoriței încă îmi răsunau în urechi. Mă grăbeam spre spital la ultimele ore de practică, decisive pentru obținerea certificatului de absolvire. Am iuțit pasul în timp ce mii de steaguri, mai mari sau mai mici, au apărut dintr-odată la toate ferestrele. Mulțimea de oameni agitați făcea ca orașul să fie fascinant. Se auzeau cântece patriotice și mersul cadențat al regimentelor.

M-am simțit destul de oficial în costumul de infirmieră. Familia mea se obișnuise în cele din urmă cu ideea, așa că mama și surorile mele m-au ajutat să-mi pregătesc ținuta. Purtam o fustă gri, o jachetă scurtă, un sorț alb și o pelerină care foșnea în timp ce mergeam.

Pregătirea practică fusese precum botezul focului. Împreună cu o colegă, am fost însărcinată cu toată răspunderea legată de un salon imens. În cele din urmă, m-am descurcat foarte bine cu conducerea unei ture. Câteva dintre colegele de la curs renunțaseră pe parcurs sau fuseseră date afară din cauza repulsiei excesive sau a temperamentului nepotrivit. Cele care rămăseserăm eram pregătite să îngrijim urgențe minore sau fracturi.

În timp ce mergeam, am spus o scurtă rugăciune ca nimic neprevăzut să nu-mi zădărnicească terminarea cursului.

L-am întâlnit pe unul dintre instructorii noștri, doctorul Prentiss, tocmai când își începea tura. Stătea la capul patului unui pacient cu fața pământie și cu un plasture lipit pe gât.

– Am ales un caz deosebit pentru ultima dumitale zi de practică. O mușcătură de câine cangrenoasă. Rana supurează și e plină de puroi, ca una pe care s-ar putea să o vezi curând pe front. Să începem, mi-a zis. Ligheanul!

M-am grăbit să dovedesc că puteam fi de folos la tratarea unei astfel de răni.

– Nu alerga niciodată! a strigat doctorul în urma mea. Păstrează-ți calmul în orice situație. Asta te va ajuta să te descurci și în cele mai haotice saloane.

M-am întors și i-am întins ligheanul. L-a luat și l-a apropiat de gâtul pacientului, după care a desprins pansamentul. Mirosul pe care l-am simțit mi-a întors stomacul pe dos. M-am ținut de marginea patului.

– Îi poate aduce cineva un scaun domnișoarei Woolsey? a strigat doctorul.

– Mă simt foarte bine, doctore, i-am spus, deși camera începuse să se învârtă cu mine.

– Te rog, domnișoară Woolsey.

S-a întors spre pacient și a început să curețe rana în adâncime. Bărbatul urla de durere. Am vrut să mă sprijin de marginea patului, dar nu am reușit, iar genunchii mi-au cedat. Am văzut negru în fața ochilor.

Capitolul 3. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

mai 1861

În dimineața aceea am șters în mare grabă praful de pe ramele tablourilor și de pe clapele pianului la care nu mai cânta nimeni, sperând ca praful să nu se așeze la loc până la terminarea nunții, iar doamna Anne-May să fie cât se putea de mulțumită. Faptul că șase sclavi din Carolina de Sud se căsătoreau în casa ei îi era suficient. Nu trebuia să mai vadă și praful de pe pianul din cea mai frumoasă încăpere din casă. Ar fi fost în stare să folosească cureaua pe mine, chiar dacă era ziua Domnului.

Duminica era ziua mea preferată. Puteam pleca de acasă pentru a-mi vizita familia care locuia într-o colibă, la poalele dealului. Mama îmi pieptăna părul, tata îmi spunea povești amuzante, iar Sally Smith îmi făcea prăjituri cu jeleu de gutui.

Cu ochii strânși, l-am rugat pe Iisus ca nunta să se termine repede, pentru a-mi putea petrece timpul cu mama și cu tata. De asemenea, l-am mai rugat ca printre invitați să fie și o fată de vârsta mea.

Sweet[3] Clementine, ultima fată de vârsta mea, a fugit înainte să o cunosc prea bine. Anne-May a bătut-o atât de tare cu biciul, că biata de ea a luat drumul mlaștinilor. După câteva zile, LeBaron și patrula lui au găsit-o moartă. Au lăsat-o în spatele grajdului pentru a servi drept lecție pentru ceilalți sclavi. Sărmana de ea era umflată de apă și mușcată peste tot de viețuitoarele din mlaștină. Până la urmă, tata a îngropat-o într-un coșciug de lemn de pin.

Măcar ea era liberă.

Am așteptat-o pe Anne-May să-și bea păhărelul de brandy în timp ce își privea inelul cu diamant. Eu o îmbrăcasem în dimineața aceea. M-am ridicat pe vârfuri ca să șterg oglinda și tablourile cu vapoare, căminul și câinii de porțelan care arătau ca niște câini cum nu mai văzusem până atunci. Apoi am șters vazele de flori de culoarea cerului, pictate cu auriu și cu femei pe jumătate dezbrăcate, la care Anne-May ținea atât de mult încât nu pusese niciodată flori în ele.

M-am așezat înaintea portretului mătușii Tandy Rose, care mă privea cu o față acră. Eu o cunoscusem cel mai bine. Înainte să moară, fusesem ochii și, mai ales, urechile ei, pentru că ajunsese surdă de tot.

Mulți oameni o crezuseră o femeie cumsecade și cu frică de Dumnezeu. Nouă, sclavilor, ne amintea foarte des care era locul nostru și regulile ei foarte stricte. Era rea ca oricine altcineva, dar începuse să-l placă pe Carter înainte de a-l vinde, așa cum mă plăcea și pe mine uneori. Deși obosea foarte repede din cauza vârstei înaintate, m-a biciuit odată mai rău decât oricând, pentru că îi citisem ziarul. M-a ars îngrozitor spatele și nu am putut dormi decât pe burtă zile în șir. Întâmplarea asta m-a lăsat cu impresia că trebuie să fi fost ceva deosebit de citit în ziarul acela.

Cu toții am înălțat mereu rugăciuni de mulțumire pentru că ea nu le-a îngăduit oamenilor lui LeBaron să ne biciuiască pe nici unul dintre noi, în afara fugarilor, dar, pe de altă parte, motivul fusese că nu voia ca omul acela, renumit pentru cruzimea lui, să-i omoare sclavii.

Se îngrijise, totuși, de mama. Fusese preferata ei, pentru că nimeni altcineva nu o putea aranja atât de bine pentru zilele de duminică. Toate femeile de la biserică îi lăudau coafura de fiecare dată. Toate astea se terminaseră însă în ziua în care venise Anne-May, care nu suporta să aibă cineva părul mai frumos aranjat decât al ei.

Am șters de praf pervazul ferestrelor. În depărtare vedeam leneșul râu Patuxent. Apa de un albastru-închis, aproape indigo, dispărea printre plantele înalte ce crescuseră pe maluri. Era mijlocul primăverii, anotimpul preferat al mătușii Tandy Rose. Pe vremea când trăia ea, mergeam să dorm cu mama și cu tata în fiecare noapte. Îi mulțumesc lui Iisus pentru asta.

Chiar și după nefericita întâmplare cu Toby, fratele meu mai mic, tot ne aveam unii pe alții.

Bătrâna Sally Smith a locuit la Peeler toată viața ei și era deja bucătăreasă în casa asta atunci când părinții mei au ajuns din Georgia aici. Sally a devenit ca o mamă pentru mama mea. Chiar semănau. Amândouă aveau fața în formă de inimă și ochii frumoși, ușor depărtați. Sally a învățat-o pe mama să recunoască toate plantele medicinale din grădina crescută în spatele gardului ridicat de tata.

Mătușa Tandy Rose o numea „vraci“ pe Sally Smith și iubea grădina în care aceasta creștea plante, pomi fructiferi și legume doar pentru noi. Sally știa leacul oricărei boli. Pentru viermi, pregătea frunze de piersic, pentru răceală, rășină foarte urât mirositoare, iar pentru pneumonie și alungarea spiritelor, extract de salvie. Creștea și mătrăgună ca să o îmbujoreze pe mătușa Tandy Rose, și mac pentru opiu.

Din pricina anilor pe care îi petrecuse lângă plită, gustând din fiecare fel de mâncare, Sally nu era la fel de slabă ca toți ceilalți servitori, dar ea ne alina toate durerile și suferințele.

Atunci când s-au căsătorit, mama și tata nu aveau mai mulți ani decât am eu acum. Tata a cerut-o pe mama de la mătușa Tandy Rose, iar aceasta i-a dus la biserica albilor într-o după-amiază de luni. După aceea ne-am născut eu și sora mea geamănă, Patience, iar mai târziu Tandy Rose ne-a învățat literele. Așa a făcut și cu fratele nostru, Toby, pentru ca, odată ce i-a slăbit vederea, noi să-i putem citi din cărțile ei preferate și din Biblie.

Am învățat să scriu notând lista de cumpărături a lui Sally și copiind numele conservelor și ale cutiilor din cămară. Sally nu vedea nici un beneficiu în a învăța literele. Primul lucru pe care l-am scris fără greșeală a fost Drojdia Uscată Preston și Merill. Apoi Tabletele Welch pentru Femei, pe care mătușa le lua cu coniac. Apoi Tutunul de Kentucky „Vechiul Prieten“. Aparent, tot ce se afla în cămara aceea era „cel mai bun din lume“, conform inscripției de pe etichete.

Tandy Rose s-a făcut că nu ne-a văzut atunci când ne-a prins pe mine și pe Patience citindu-i cărțile. Asta a făcut ca LeBaron să vină neîntârziat și să

se răstească la ea. El, călare pe cal, iar ea, așezată pe terasă.

– Dacă vă mai lăsați negroteii să încalce regulile, o să-l chem pe șerif! Nu vreți să fiți rușinea organizației noastre, nu?

Apoi a mormăit ceva cum că mătușa Tandy Rose îi răsfăța pe negri.

Mătușa a pus jos cornetul care o ajuta să audă, s-a ridicat și și-a aruncat paharul cu lapte după LeBaron. Paharul l-a lovit pe bărbat direct în spate, iar laptele s-a scurs pe șaua calului.

– Dumneata lucrezi pentru mine, domnule Caruthers! O să fac ce cred de cuviință și nici un șerif nu o să mă înfrunte vreodată!

Mătușa m-a învățat ceea ce mama numea „manierele albilor“, ca să se simtă confortabil atunci când îmi cerea să fac câte ceva. Expresii ca „Fără doar și poate, domnișoară Peeler“, „Permiteți-mi să vă aduc imediat, coniță“ sau „În cel mai scurt timp, domnișoară“ erau mereu însoțite de un zâmbet larg și de o înclinare din cap.

Ea ne-a permis mie și lui Patience să mergem la școala de duminică, unde ne învățau despre Biblie, dar, după câteva zile, școala a fost închisă. Au mai venit și niște băieți de pe plantația Ambrosia, care se afla chiar alături, și unde sora mea fusese, apoi, închiriată împreună cu Carter, cel care aproape că devenise iubitul meu și care fusese vândut în urmă cu doi ani. Tandy Rose îi promisese tatei că, înainte să treacă în lumea de dincolo, avea să ne elibereze, și i-a și arătat hârtia în care scrisese asta.

Dar hârtia aceea s-a pierdut după ce au întins-o pe mătușa Tandy Rose pe o scândură de mahon, chiar în camera aceea, și astfel am trecut în proprietatea nepoatei ei, care tocmai era pe cale să se mărite. Domnișoara Anne-May Wilson moștenise și casa împreună cu noi, sclavii. „Dumnezeu nu lucrează întotdeauna conform planului, spusese tata atunci. O să găsim noi altă ieșire.“

Dar faptul că Tandy Rose așteptase atât de mult pentru a ne elibera îmi provocase o durere foarte mare.

Spre deosebire de mătușa sa, noua noastră stăpână pretindea că nici nu ne vedea. Apoi mi-a spus să termin cu expresiile oamenilor albi și să-i răspund doar cu „Da, stăpână“ atunci când îmi dădea ceva de făcut.

Curând, au apărut noile reguli. Anne-May a încuiat biblioteca, spunând că cei de culoare nu aveau nici un motiv să citească. Nu mi-am însușit destul de repede noile reguli, iar asta a determinat-o să-și scoată biciul lung cât brațul. Partea din spate a rochiilor mele a devenit în scurt timp franjuri, materialul se lipea de sânge, iar eu lucram cât era ziua de lungă simțind că parcă mă înțepau sute de albine. În prima lună am fost nevoită să-mi fac zece rochii. Nu le-am aruncat însă pe cele vechi, pentru că niciodată nu știi când îți trebuie.

Apoi lui Anne-May i-a venit ideea să mă dezbrace înainte să mă lovească. Chiar dacă unii spun că te poți obișnui cu loviturile arzătoare de bici, nu e adevărat. Cu atât mai mult cu cât Anne-May era foarte mândră de felul în care mă lovea. Era atât de obosită după aceea, că se ducea direct în pat. Pentru a-mi accentua durerile, avea obiceiul să-mi toarne oțet peste răni. Până la Anne-May, nu mai simțisem așa ceva și nu o mai văzusem nici pe mama biciuită vreodată. Aș fi vrut să-mi omor stăpâna pe loc. Pe chipul tatei am citit aceeași dorință.

Dar știam cu toții care era pedeapsa pentru crimă în ceea ce-i privea pe sclavii din Maryland. Constituția spunea că celui care se făcea vinovat de crimă i se tăia mâna dreaptă, după care era spânzurat. Apoi, capul îndepărtat de trup era tăiat în sferturi și expus în cele mai frecventate locuri din ținutul în care fusese săvârșită crima.

Timp de câteva zile, tot mi s-a părut că merita să o omor pe Anne-May.

La auzul zgomotului pe care îl făceau roțile pe pietriș, am aruncat cârpa de praf. M-am dus repede în camera de alături și m-am uitat pe fereastră exact atunci când a oprit o trăsură trasă de doi cai și plină de șapte nou-veniți. Cu toții aveau pielea închisă la culoare și priveau, speriați, spre casă, așa cum se întâmpla ori de câte ori sclavii își schimbau stăpânul. În frunte se afla LeBaron Caruthers, un bărbat care nu putea să inspire decât teamă și care pândea, de obicei, din baraca lui mizerabilă, de lângă depozitul de tutun.

Era gras și murdar, mai ales la minte. Cocoțat pe capra căruței, s-a uitat la mine cu ochii lui porcini. Mi-am ferit privirea.

Mi-am luat repede carnețelul în care doamna Anne-May voia să-i notez numele tuturor persoanelor nou-venite. Aș fi dat de necaz dacă nu scriam totul perfect. Nu ne lăsa să citim, dar, cum ei nu îi plăcea să scrie, îmi poruncise să scriu eu în locul ei. Trebuia să scriu atât numele vechi ale sclavilor, cât și pe cele pe care le alegea ea pentru ei (unele care să-i placă mai mult decât cele de dinainte), vârsta aproximativă, cu cine s-ar căsători și o trăsătură caracteristică după care ar fi fost ușor de recunoscut. Trei dintre ei aveau să rămână cu noi la Peeler, urmând ca ceilalți să fie duși în cealaltă parte a ținutului, la plantația de sfeclă a domnului Watson. Nu aveam suficientă mână de lucru pentru munca la cultura tutunului, dar speram ca în curând să mai sosească.

Ținând cont de ceea ce știam despre fiecare dintre ei, deja le cususem noile nume pe rochiile sau pe gulerul cămășilor pe care le făcusem. Deși urma ca toți nou-veniții să lucreze la câmp, iar materialul pe care îl primisem era din cel mai ieftin, am încercat ca hainele să arate îngrijit. Înăuntrul gulerelor și manșetelor am pus pâslă, ca să se simtă mai moale la atingere.

– De ce nu se pot căsători cu cine vor? o întrebasem într-o zi pe Sally, în timp ce coseam, în picioare, la bucătărie.

Nici unei persoane de culoare nu îi era îngăduit să stea jos în casa familiei Watson. Sally Smith tocmai făcea pâine de mălai și prăjea ceapa în untură, ceea ce îmi făcuse stomacul să chiorăie. Anne-May nu mânca niciodată tot, dar resturile le dădea la porci.

Chiar când pusesem întrebarea, intrase Anne-May. Mie, văzând-o că își ducea mâna la curea, îmi înghețase sângele în vine. Însă mă liniștisem imediat, amintindu-mi că stăpâna nu m-ar fi bătut niciodată în prezența bătrânei Sally Smith. Strămoșii ei locuiseră la Peeler vreme de mai bine de o sută de ani, iar domnul Watson o plăcea pe Sally pentru că nimeni nu-i pregătea mâncărurile preferate așa cum o făcea ea.

Dar Anne-May continuase:

– De câte ori deschizi gura, pui o întrebare tâmpită, Jemma. Nu că ți-aș datora vreun răspuns, dar așa obișnuia să facă mama mea, la New Orleans. Îi căsătorim imediat ce ajung, ca să terminăm cu asta. Altfel, am avea petreceri în fiecare săptămână, pentru Dumnezeu! Cine mai muncește? Mai și costă lucrurile astea, iar cei ca tine nici nu le apreciază.

Desigur că adevăratul motiv pentru care îi căsătorea pe toți imediat ce soseau era dorința ca aceștia să aducă pe lume o grămadă de copii pe care ea să-i vândă sau să-i muncească până la epuizare.

Acum mi-am pus în gând să le spun nou-veniților ca nu cumva să-și spună „Wilson“ sau „Watson“.

– Ești proprietatea mea, dar să nu îndrăznești să folosești numele meu, îmi spusese de sute de ori Anne-May. Să le zici oamenilor că numele tău e Jemma și că stăpâna ta e doamna Anne-May Wilson Watson de pe plantația Peeler, și care înainte de căsătorie a locuit la New Orleans, Louisiana.

Prima fată a coborât din căruță, iar eu m-am îndreptat de spate. Țineam condeiul pregătit. Fata avea numele scris pe rochie: Cynthia. Numele pe care i-l pregătise Anne-May era „Fidelia“. Fata era drăguță. Zâmbea timid și avea părul prins în cinci smocuri ca niște norișori pufoși. Trăsăturile ei caracteristice erau corpul foarte bun de muncă, cu excepția faptului că îi lipsea mâna stângă. Fata s-a întors și am observat o altă particularitate. Era însărcinată în câteva luni.

Am notat separat: copilul Fideliei. Mi-am înăbușit un zâmbet și m-am rugat să pot avea grijă de el așa cum făcusem cu micuțul Toby.

Următorul care a coborât din trăsură, împins de Caruthers, a fost logodnicul fetei. Numele pe care îl avea prins de cămașă era Benjamin. Cel pe care îl primea acum era „Charlemagne“, ca rezultat al dragostei lui Anne-May pentru clasa dominantă și bogată. A fost însă scurtat pe loc la „Charl“. Bărbatul era tot atât de slab ca și Fidelia, dar, spre deosebire de fată, părea trist și stătea de parcă i-ar fi fost mereu frig. Avea două trăsături caracteristice: o barbă rară și urechi mari ca niște scoici. La vârstă, am scris 25 de ani pentru amândoi. Nu eram deloc sigură, dar era mai bine decât nimic.

Inima mi-a bătut cu putere atunci când a coborât a treia persoană. Era o fată cam cât mine de înaltă. O chema Sukey, iar Anne-May a numit-o „Celeste", datorită frecvenței cu care numele ăsta era folosit în Louisiana. Fata avea ochii migdalați, părul bogat, prins cu o fundă roz, și pielea mai închisă la culoare decât a mea. Arăta ca o prințesă etiopiană dintr-o carte pe care o văzusem la mătușa Tandy Rose. Am pus lista jos și m-am apropiat de fereastră. Mama, tata și Sally Smith o înconjuraseră, zâmbindu-i larg. Fata i-a zâmbit mamei. În obraji i-a apărut câte o mică gropiță. Cât ai clipi, mi-a dispărut dorința de a avea o prietenă și am urât-o pe fata aceea mai mult decât orice pe lume.

Apoi doamna Anne-May a apărut, ca plutind, pe scări. Era foarte aranjată. Părul, pieptănat în nenumărați zulufi, îi sălta în jurul feței în timp ce mergea. Purta o rochie de mătase roșu cu maro, pe care i-o terminasem de făcut cu o seară înainte. Partea de jos a rochiei descria un cerc de mărimea Golfului Chesapeake.

– Haideți să terminăm odată! a spus Anne-May cu accent sudic.

În locul biciului din piele de vacă pe care îl ținea de obicei la brâu, acum purta mica cravașă de care era nedespărțită duminica. Își ținea rochia ridicată pentru a-și admira picioarele încălțate într-o pereche de cizme noi și frumoase, cumpărate de la Smalls & Fiii, cel mai frumos magazin din oraș. Mama spunea că acolo cea mai simplă bonetă costa mai mult decât ar fi putut Sally Smith câștiga vreodată vânzându-și prăjiturile.

Anne-May abia putuse să treacă pragul din cauza lățimii crinolinei pe care o purta. Odată ajunsă afară, a bătut din palmele ei mici și delicate.

– Intrați toți înăuntru imediat! Să nu îndrăzniți să atingeți nimic în afara propriilor haine. Imediat după ceremonie, plecați numaidecât dedesubt.

Dedesubt era un fel de a spune pentru adăpostul dărăpănat de la poalele dealului, chiar lângă cocina porcilor. Anne-May folosea acel cuvânt, dedesubt, pentru ca locul să pară mai puțin înspăimântător decât era.

După sosirea celorlalți, a ieșit și Fergus, soțul lui Anne-May, căruia nimeni nu îi spunea „stăpân", ci „domnul Watson". Cum nu îi prea plăceau

oamenii, ieșirea lui din bibliotecă fusese asemenea celei a unui melc din propria-i cochilie. Era un om de casă. Avea fața lungă precum cea a lui Abraham Lincoln, iar prin barbă îi treceau două dungi albe, asemănătoare cu cele de pe coada unui sconcs. Odată am auzit-o pe Anne-May spunându-i surorii sale că soțul ei avea ochii precum broaștele pe care le studia. Domnul Fergus părea mult mai fericit atunci când se plimba prin golf cu capul în jos, în căutare de crabi și buruieni pe care și-i punea în gentuța lui de piele. Mirosea mereu ca apa de mare, lucru care nu era deloc rău. Mai bine decât mirosul de supă de mazăre al lui Caruthers.

După ce au coborât din căruță, toți cei șapte nou-veniți au intrat în birou. Păreau agitați. Le-am dat hainele, iar tata le-a întins pantofii de piele cu talpă de lemn, pe care îi lucrase foarte bine.

Când i-am dat Fideliei pachetul ei, legat cu fundă albastră, fata s-a aplecat spre mine și m-a întrebat:

– Se mănâncă destul aici?

– Niciodată, dar Sally ne mai dă câte ceva de câte ori poate.

– Primim haine de vară și de iarnă?

– Da. Vara, fetele primesc o cămașă de noapte. Ceva foarte simplu, nu-mi ia mai mult de un minut să le cos. Cred că am reușit să-ți fac rochia exact pe măsură. I-am pus pâslă la manșete. Am făcut lenjeria și maiourile din cel mai moale material pe care îl avem și am cusut un buzunar chiar aici. Toată lumea merită un buzunar, nu crezi?

Nu m-am putut abține să nu mă uit la mâna ei. Oare ce i se întâmplase? Mai mult ca sigur că și-o prinsese într-o mașină de egrenat bumbac.

Și-a ascuns mâna în buzunar și s-a apropiat de mine ca să mă sărute.

– Doar ca să știi... am auzit că a început războiul. Președintele Lincoln se luptă ca să ne elibereze.

M-a trecut un fior din cap până în picioare și m-am uitat la mama. Privea în jur ca de obicei, asigurându-se că nu trăda nici cea mai vagă urmă de emoție care să-i dea prilej lui Anne-May să se enerveze. Își ținea bărbia ridicată și brațele încrucișate pe piept. Se uita la toată lumea. Era îmbrăcată în rochia mov cu care îi întâmpina mereu pe cei nou-veniți. Știa despre război? A făcut ochii mari și s-a uitat la mine cu o privire care spunea:

„Da, știu. E o veste bună, dar nu-ți face prea multe speranțe. Vom vorbi despre asta dedesubt."

Mama putea spune toate astea dintr-o singură privire.

Apoi a venit Celeste, fata cea nouă. I-am aruncat pachetul. Eram fericită că rochia i-ar fi putut fi cam mare.

– Vârsta?

– Șaisprezece, poate, a spus.

În pragul salonului a apărut Anne-May strigând să ne grăbim.

– Și eu am tot șaisprezece, dar știu când sunt născută. Pe 12 mai.

Celeste a zâmbit și s-a apropiat.

– Eu mi-aș fi dorit să fi fost născută în iunie, dar nu știu când...

Pe neașteptate, Anne-May s-a năpustit asupra lui Celeste ca un vultur asupra unei veverițe și a lovit-o atât de tare cu cravașa peste umăr, că fata a căzut grămadă pe mine.

– Am spus să vă grăbiți. Nu putem să stăm aici toată ziua.

Celeste și-a frecat umărul. Avea ochii plini de lacrimi. Mi-a părut foarte rău pentru ea, deși îmi fura locul în familie. Dar era mai bine dacă se obișnuia cu obiceiurile lui Anne-May.

Odată ce le-am dat hainele nou-veniților, Sally Smith a format trei perechi din cei șase care aveau să se căsătorească. Anne-May a anunțat că nu

îngăduia mai mult decât strictul necesar în salonul care cândva îl găzduise pe însuși George Washington. Cele trei cupluri, dintre care unul erau Fidelia și Charl, s-au încolonat, iar tata a rostit puținele cuvinte din Biblie pe care le știa. Cu cât mă uitam mai mult la Fidelia și la Charl, cu atât mi se părea că se potriveau mai bine. El o ținea cu brațul de după talie de parcă ar fi dorit să o ridice, și poate chiar o ridica.

Înainte ca tata să termine de vorbit, Anne-May a bătut din palme și a spus:

– Gata! Asta a fost tot!

LeBaron Caruthers s-a îndreptat spre ieșire. Avea ochii roșii de cât băuse cu o noapte înainte. Piroanele cu care își prinsese tălpile cizmelor loveau podeaua de lemn. Părul castaniu îi venea până la umeri, gras și moale ca o rufă fiartă.

– Mergeți cu toții dedesubt, le-a spus el oamenilor. Mâine-dimineață, de îndată ce auziți sunetul cornului, să fiți gata. Aici, în Maryland, se lucrează pe orice vreme, de la răsărit la apus. Vă veți primi răsplata în prima zi de vineri a fiecărei luni. Trei kilograme de grăsime, cinci kilograme de porumb și un kilogram de melasă.

Fidelia a făcut ochii mari. Melasa era cel mai mare răsfăț din lume.

LeBaron a continuat, numărând pe degete:

– Aveți nevoie de permisiunea mea dacă vreți să vânați sau să pescuiți. Asta nu e îngăduit pe timpul nopții. Să nu aud pe cineva că vorbește de eliberare. Sunteți sclavi pe viață. Nu uitați asta. Cel mai fierbinte foc al iadului va cădea asupra aceluia care îi va face vreun rău stăpânului său.

Se uită la Charl.

– Ce ai de spus, băiete?

Charl privea în podea.

– Nimic.

– Sunt cu ochii pe tine. Se dă o jumătate de cent dacă omori un negru și încă o jumătate dacă îl îngropi. Dacă o superi pe doamna Anne-May, nu o să mă gândesc de două ori.

Presimțind apropierea unui conflict, mama s-a îndreptat spre ușă, iar Anne-May a fluturat din mână. Mama și tata s-au grăbit să iasă, iar toți ceilalți i-au urmat dincolo de ușă, prin iarbă, înspre poalele dealului. Mi-am luat inima în dinți și m-am apropiat de Anne-May.

– Mă duc în oraș, Jemma, mi-a spus.

– Pot rămâne aici ca să fac curat.

Brusc, Anne-May s-a întors către mine, ca un șarpe înțepenit.

– Mă crezi proastă?

M-a apucat de mână și m-a ciupit până când a început să mă ardă.

– Vrei să rămâi aici doar ca să mănânci tort. Cine e proasta?

M-am uitat la modelul de pe covor. Romburi mici.

– Cine e proasta, Jemma?

– Eu sunt, stăpână.

– Ai priceput și tu ceva. La urma urmei, cine e vinovatul pentru incendiul de la grajd?

M-am ținut de burtă de parcă era să-mi cadă.

– O să vin în oraș, stăpână.

– Asigură-te că asta faci. Dacă mai aud că spui ceva, o s-o pățești rău de tot. Ai auzit? Acum du-te și adu-mi mănușile. Vii cu noi în oraș și faci curat diseară, după ce ne întoarcem.

Ținându-mi capul în sus pentru ca nici o lacrimă să nu mi se scurgă pe obraz, am fugit și i-am adus cea mai bună pereche de mănuși, după care am ajutat-o să-și bage degetele în locurile potrivite.

Frecându-mi brațul ciupit, am privit pe geam la cei care se îndepărtau în josul dealului. Mama o ținea pe după umeri pe noua fată, iar tata, cu un zâmbet larg pe față, îi conducea pe toți. L-am rugat pe Iisus să-mi dea oricare altă viață.

Capitolul 4. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

mai 1861

Cu excepția propriei noastre nunți, toate nunțile la care participăm sunt plictisitoare. Mai ales cele ale oamenilor de culoare, care se petrec fără prezența vreunui preot. Astfel că, lipsiți de binecuvântarea lui Dumnezeu, cei doi păcătuiesc de fiecare dată când dorm împreună, punându-și sufletul pe drumul ce duce direct în iad. Nu e de mirare că oamenii de culoare sunt gata să fure și să ne păcălească cu ochii închiși, din moment ce sunt condamnați la pedeapsa eternă.

Eram la etaj, în fața ferestrei, și mă pregăteam pentru un eveniment de genul acesta. Unirea noilor noștri servitori veniți pentru plantația de tutun Peeler, din Maryland. Ce bine era să îmi privesc proprietatea de aici de sus, la cei douăzeci și cinci de ani ai mei! Dețineam o sută de acri de pământ de-a lungul Râului Patuxent, care se vărsa în Golful Chesapeake.

La vest se întindea pământul, cu rândurile sale perfecte ca niște mușuroaie uriașe de furnici, din care urma să iasă tinerii vlăstari. Era greu de crezut că cele câteva perechi de mâini care munceau acolo făceau câte trei sute de grămăjoare pe zi. Mi-am lipit fața de fereastră și am privit spre est și spre adăposturile porcilor și ale sclavilor. Le simțeam mirosul îngrozitor chiar și prin fereastra închisă.

Puțin mai departe se aflau noul depozit de tutun și grajdurile, precum și mica afumătorie de formă circulară, vopsită în alb și cu acoperișul negru, ca o căsuță desprinsă din basme.

Am sorbit din coniacul de afine, trecând diamantul noului meu inel peste marginea paharului. Am zâmbit privind inscripția de pe inel: Doamna Fergus Watson, 1861. Inelul trecuse testul, dat fiind că diamantele lipite nu tăiau sticla. Probabil că Jubal Smalls avea să-l observe în acea seară. Arătosul domn Smalls știa ce însemna calitatea.

– Ce faci, Anne-May?

Cum nu-mi place să fiu luată prin surprindere, m-am întors și l-am văzut pe Fergus, soțul meu. Ne căsătoriserăm în urmă cu șase luni.

– Îmi citeam numele cu voce tare. Așa cum fac fetele proaspăt căsătorite.

Fergus s-a apropiat și m-a cuprins în brațele lui subțiri precum cele ale unei femei. Sau mai degrabă ca ale unei fete, delicate și fără pic de păr.

M-a sărutat pe gât cu buzele lui lipicioase și ude.

– Cred că ai câștigat acel inel doar pentru simplul fapt că le-ai făcut haine sclavilor.

– Probabil că așa e.

– Cum de am avut norocul să mă însor cu cea mai drăguță fată din Louisiana?

Am râs.

– Poate că asta s-a întâmplat pentru că ai fost bun și cinstit.

S-a uit afară, peste proprietate, până la panta ce se oprea în râu.

– Ce frumos e pământul văzut de aici! Sper ca Reggie să investească înțelept și să putem cumpăra mai mult. Bănuiesc că, în calitatea lui de tată vitreg, are această obligație.

– Fostul meu tată vitreg. Așa e, Reggie scoate bani din orice investiție, deci banii tăi și ai tatălui tău ar trebui să se înmulțească rapid. Într-o zi vor ajunge câteva milioane.

– Sper ca asta să se întâmple cât mai curând posibil, a spus Fergus. Precum a promis.

M-am desprins din îmbrățișarea lui și mi-am scos sticluța cu tabac din buzunar. Era pictată cu trandafiri și avea capac de jad. O primisem de la fratele meu, singura persoană cu adevărat bună din întreaga familie.

– De ce vorbești întotdeauna de bani, Fergus Watson? Atunci când ne-am căsătorit, mi-ai promis multe bucurii.

Fergus s-a lăsat să cadă pe un scaun.

– Vreau să fiu sigur că nu vei duce lipsă de nimic dacă o fi să plec la război într-o bună zi.

Am înmuiat periuța în sticluță și mi-am trecut-o peste gingii, simțind cum mă trecea un fior de plăcere prin ambele brațe și îmi lăsa o stare de perfect calm.

Din spatele casei începuseră să se audă voci și m-am grăbit să merg la geam și să privesc printre straturile de flori albe. L-am văzut pe supraveghetorul LeBaron sosind în spațiul circular din fața casei. Fergus mi s-a alăturat și amândoi i-am privit pe noii noștri sclavi coborând din căruță. Cumpăraserăm șapte de data asta, pentru a-i înlocui pe cel care murise de febră tifoidă și pe alți câțiva leneși care fugiseră. Aprilie era luna în care era nevoie de cea mai multă muncă.

M-am apropiat de geam și am văzut că primei sclave care coborâse îi lipsea o mână. M-am îndepărtat, dezgustată, gândindu-mă să-i spun lui Sally Smith să-i dea rația lunară în altă parte decât acolo unde o primeau ceilalți și să nu-i dea decât jumătate, dat fiind că nu putea să muncească decât pe jumătate.

Fergus m-a cuprins de mijloc.

– Știu că meritai un diamant mai mare, cum ar fi cel al lui Harriet Smalls.

Avea dreptate, bineînțeles. Ca orice om de știință, era în stare să vadă adevărul lucrurilor. Râvneam la diamante la fel ca oricare altă fată. Acesta fusese unul dintre motivele pentru care fusesem de acord ca tatăl meu vitreg să mă dea celui de-al treilea fiu al căpitanului Watson: bogăția vechii familii Watson, adică banii, precum și diamantele și safirele pe care le țineau îndesate în bumbac și ascunse în cutii de valori și în seifuri. În schimb Reggie, tatăl meu vitreg, le făcuse celor din familia Watson un mare serviciu, ajutându-i să-și investească banii. Și bineînțeles că urma să aduc și eu partea mea, după ce moșteneam casa mătușii Tandy Rose dimpreună cu toate bunurile care veneau odată cu ea.

– O, nu spune prostii, Fergus. Nu-i nici o problemă, mai ales că majoritatea bărbaților au deja inelul atunci când cer fata în căsătorie, nu șase luni mai târziu. În New Orleans, nici o fată care se respectă...

– Ești în Nord acum, Anne-May, căsătorită cu stăpânul unei plantații și într-o casă care...

Am simțit o durere ascuțită în creier, de parcă m-ar fi străpuns un cuțit.

– Casa mea, Fergus, împreună cu toți servitorii. Dumnezeu știe că ei valorează la fel de mult cât casa.

– Te-ai simțit vreodată vinovată...

– Să nu îndrăznești să mai aduci vreodată vorba despre asta, Fergus Watson. Nebuna mea de mătușă nu și-a dorit niciodată să-i elibereze. Nu mă simt câtuși de puțin vinovată.

– Mătușa Tandy Rose nu a fost o femeie rea.

– A fost egoistă, Fergus, și mirosea a ouă stricate. Le era loială celor de culoare, în ciuda familiei din care provenea. Le-a permis fetelor ălora să-i citească cărțile.

– Nu că ție ți-ar plăcea să citești.

Îmi zvâcneau tâmplele.

– Asta nu are nici o legătură cu subiectul discuției, Fergus. Toată lumea știe că educația nu îi poate face decât rău unui sclav.

Mi-a sărutat mâna.

– Nu te enerva prea tare. Trebuie să mergem la petrecere diseară.

– Vino, dacă vrei, dar vor fi mai ales femei. Nu o să se vorbească despre crustacee și moluște.

– Pot vorbi despre oricare altă temă. Haide să terminăm cu nunta asta.

După ce am terminat cu nunta, a trebuit să aștept ca Fergus să isprăvească de vorbit și de râs cu Sally Smith, bucătăreasa.

El a trântit, apoi, o plasă întreagă de scoici pe plita neagră din bucătărie.

– Aș vrea să cresc din astea mai mici, Sally. Cred că sunt mai dulci. Să-mi spui ce crezi.

Sally a ridicat plasa plină de scoici și apă.

– Da, desigur, domnule Watson. Pregătesc niște prăjituri pentru dumneavoastră. Apoi o să le fierb.

– Nu te merit, Sally, i-a spus Fergus.

Slavă Domnului că Fergus a reușit să termine de vorbit înainte să treacă ora prânzului și să mai fiu silită s-o ascult pe femeia aia oribilă vorbind cu el. Am plecat imediat și am ajuns, în zece minute, în oribilul orășel Hollywood. Însă am ajuns prea târziu pentru Balul Soldaților organizat de ținutul St. Mary's, care avusese loc la magazinul Smalls & Fiii, cu ocazia plecării pe front.

Faptul că Hollywood era numit „oraș“ mi se părea o mare exagerare. I se spunea așa din cauza unor trăsături distinctive ca, de pildă, un imens copac sfânt. Hollywood abia dacă avea dimensiunea unui oraș. Se găseau acolo

câteva magazine și o biserică amărâtă, iar drumul era plin de gropi. Dar era mai bine decât nimic și, în plus, orășelul avea magazinul general Smalls & Fiii, unde oricine se simțea foarte bine.

Proprietarul, Jubal Smalls, provenit din Baton Rouge, construise magazinul în mijlocul orașului. Era o clădire înaltă, cu două vitrine mari în față, care erau mereu pline cu cele mai bune lucruri: ultimele modele de pălării de damă de la Paris, umbreluțe de soare sau suluri de țesături din păr de cămilă. Acel magazin oferea toate desfătările specifice Louisianei. Pe pereți erau atârnate tablouri care înfățișau imagini de pe Royal Street din New Orleans, iar lângă casierie se afla un raft cu sosuri iuți. Într-o cutie de sticlă se găseau cutiuțe cu tabac, periuțe, pipe și tot felul de alte tabachere și sticluțe drăguțe.

Fergus mi-a întins mâna ca să cobor din trăsură. M-am întors către Jemma.

– Du trăsura până la colț și așteaptă acolo. Ai auzit?

Cu fața plecată, ea a luat hățurile.

Am avertizat-o făcându-i semn cu degetul.

– Nu face pe deșteapta cu mine, Jemma, sau o încurci iar!

Împreună cu Fergus, am intrat pe terasa de la Smalls & Fiii, iar Jemma s-a îndepărtat cu trăsura.

– Ar fi cazul s-o lași mai moale, Anne-May, mi-a spus Fergus. E doar un copil.

– Când am venit aici, i-am lăsat pe sclavi să-și păstreze numele, pentru Dumnezeu! Nici unul dintre ei nu mi-a mulțumit. Și sunt încălțați mult mai bine decât alții.

– Te rog, arată-i puțină amabilitate bătrânei Sally. Mi-a spus că ai făcut-o să mănânce toată pâinea pe care a ars-o.

– Prostii! După cum bine spunea mama, „s-o mănânce cine a ars-o“. Văd că obiceiurile nu mai înseamnă nimic.

– Gândește-te cum te-ai simți tu dacă...

– Dacă aș fi putut, aș fi cumpărat de la târg alți oameni decât cei pe care tocmai i-am primit. Fidelia nu are o mână!

– Târgul de sclavi nu e un loc pentru femei. Mi se face rău numai când mă gândesc la asta.

– În New Orleans, sclavii sunt vânduți pe stradă, laolaltă cu pelicanii.

– Aici nu e New Orleans, Anne-May.

– Mie-mi spui! Mi-e dor de New Orleans în fiecare zi a vieții mele.

– Nu e civilizat. Și chiar dacă Sudul câștigă, sclavia nu poate dura la nesfârșit. E un lucru barbar. Oamenii nu au fost făcuți pentru a fi stăpâniți de alții.

–Tu nu poți înțelege, fiindcă te-ai născut în Delaware. Trebuie să fii strict cu ei.

– Sclavia nu va dura la nesfârșit. Deja în minele de la frontiera de vest nu se mai lucrează cu sclavi.

– Te rog, Fergus, i-am spus eu, făcându-i semn din mână să înceteze. Nu acum. Mama...

– Te rog să nu pomenești numele ei. Vreau să mă simt bine în seara asta, mi-a răspuns el, ridicând un deget.

Am intrat într-o încăpere plină de fum și mirosind a parfum bărbătesc și a săpun de lămâie. Erau prezenți toți cei douăzeci și cinci de adulți care locuiau în apropiere de Hollywood. Prietena mea, Charlene Tidwell Weed, stătea în picioare, îmbrăcată într-o rochie nouă, albastru-deschis, și vorbea cu gazda petrecerii, cu miorlăita de Harriet Smalls, care locuia chiar deasupra magazinului, împreună cu soțul ei, Jubal, și cu cei trei copii ai lor.

Un bufet lung ocupa cea mai mare parte a spațiului. De partea din exterior era prinsă o bucată de material în trei culori: roșu, alb și albastru. Luminat

de trei lămpi care atârnau, magazinul era împărțit în câteva zone: una cu obiecte de uz casnic, una cu articole pentru bărbați și – favorita mea – una cu îmbrăcăminte pentru femei. Pentru aceasta din urmă veneau femei chiar și din Baltimore. Găseau aici cele mai frumoase țesături de mătase sau de lână, panglici și dantele belgiene sau cele mai noi modele de pălării de paie.

Fergus s-a învârtit până când a făcut rost de două pahare de vin pentru noi doi, iar eu l-am găsit pe domnul Jubal Smalls, care întreținea doamnele adunate în jurul lui.

– Femeile din Charleston sunt renumite pentru frumusețea, grația și feminitatea lor.

– Cum sunt cele din Richmond? a întrebat bătrâna doamnă White.

Jubal a mijit dintr-un ochi.

– Femeile din Richmond sunt cunoscute pentru aversiunea lor față de muncă și pentru faptul că iubesc plăcerile.

– Dar cele din New Orleans? am întrebat eu pe un ton dulce.

Jubal s-a întors și s-a uitat lung la mine.

– Doamnă Watson, toată lumea știe că doamnelor din New Orleans le plac lichiorul și șampania.

Jubal, care întruchipa exact opusul lui Fergus, era un bărbat foarte arătos, de felul celor originari din Baton Rouge. Era mereu îmbrăcat după ultima modă și purta un baston cu măciulie de aur. Avea sprâncene frumoase, ochi închiși la culoare și era cam cu o palmă mai înalt decât Fergus. Felul lui elegant de a sta în picioare îi scotea în evidență pieptul puternic. Expresia feței nu i se înmuia decât arareori, ceea ce făcea ca fiecare femeie din Hollywood să-i râvnească zâmbetul.

Dinspre micul grup de muzicanți din colț s-au auzit acordurile melodiei Soldier’s Joy, iar Jubal mi-a luat mâna și a schițat câțiva pași de dans. În timp ce dansam, i-am simțit parfumul puternic și îmbătător.

– Ești cel mai bun dansator din Hollywood, domnule Smalls, i-am spus eu.

Apoi muzica s-a terminat și mi-am scos și eu sticluța cu tabac.

– Ești mulțumită cu alegerea făcută? m-a întrebat. Nu am primit decât foarte puțin de la Paris.

Mi-am pus puțină pudră de tabac sub limbă.

– O, Golden-Banded Oco? Îmi place deosebit de mult, domnule.

– E renumit pentru proprietățile stimulante.

– Mă calmează mai mult ca orice altceva.

– Atunci am să pun o cutiuță deoparte pentru dumneata. Din partea mea.

– Tu vas pas faire ça quand même, domnule Smalls.

– Ba da, vorbesc serios, doamnă Watson. Mă bucur mult să aud din nou franceza. Oare mă aflu iarăși în Cartierul Francez?

Am pus capacul sticluței, lăsându-mi mâna încă puțin în lumină.

Jubal mi-a luat-o într-a lui.

– Ce inel minunat, doamnă Watson! Un diamant din Europa, înconjurat de alte opt pietricele. Aproape un carat împreună.

– Nu cred că lui Fergus i-ar plăcea că discutăm despre valoarea inelului. Este o bijuterie de familie.

– Am auzit că reședința dumitale este una dintre cele mai frumoase care au fost construite în vecinătatea râului, doamnă Watson.

M-am aplecat pentru a-mi șterge pudra de pe decolteu și i-am simțit privirea în josul rochiei mele. Am rămas puțin așa, după care m-am îndreptat și l-am privit în ochi.

– Nu e una dintre casele obișnuite din Louisiana. Are o arhitectură deosebită, oricum ai privi-o. Ești bine-venit oricând, domnule Smalls.

– Sper ca pe domnul Watson să nu-l deranjeze vizita mea la reședința sa.

– Petrece foarte mult timp în căsuța sa de lângă râu, am spus eu ținându-mi degetul trandafiriu sub nas. Cred că am luat prea multă pudră.

Jubal mi-a întins batista lui. Era incredibil de moale la pipăit, țesută din lână și din mătase chinezească ușoară ca un fulg și tivită cu șnur irlandez. Mi-am trecut degetul peste monograma S de pe margine și, fără a o ridica până la nas, i-am simțit mirosul de colonie.

– Mulțumesc, domnule Smalls. O să v-o înapoiez, desigur.

S-a aplecat ușor.

– Aștept ziua aceea.

Fergus ni s-a alăturat și mi-a întins un pahar cu vin. Am făcut prezentările, iar soțul meu a ridicat paharul.

– Pentru comerțul liber, domnule Smalls! Soția mea mi-a spus că acesta este cel mai bun magazin din ținutul St. Mary's.

– Iar eu am auzit că aveți cea mai frumoasă casă din Maryland, domnule Watson. Să sperăm că, în acest război, fiecare își va putea păstra ceea ce are.

– Cum de ați ajuns în Nord, domnule Smalls? Nu mai e căutat bumbacul în Sud? Se pare că acolo sunt cei mai mulți bani.

– Ne-am mutat la Hollywood pentru a fi alături de tatăl soției mele. E pe moarte. Am hotărât să rămânem o vreme.

Fergus și-a aranjat gulerul.

– Trupele din Nord sunt deja la Washington.

– Iar la Baton Rouge soldații sudiști abia așteaptă să se lupte cu yankeii, domnule Watson.

– Bănuiesc că eu sunt unul dintre acei yankei, domnule Smalls.

– Din câte știu, Maryland se numără printre statele deținătoare de sclavi, dar care nu vor să se desprindă din Uniune. Ai putea foarte bine să ții cu cei din Sud.

– Dat fiind că armata unionistă ne va cumpăra toată recolta de tutun anul acesta, loialitatea mea rămâne dăruită președintelui Lincoln.

– Clienții mei preferă tutunul de Virginia.

Fergus a ridicat din nou paharul.

– Abe însuși l-a încercat pe al nostru și l-a declarat cel mai bun pentru trupele sale.

L-am luat pe Fergus de braț.

– Cel puțin, ai destui sclavi care să se ocupe de plantație atunci când vei fi plecat, Fergus.

El a dat paharul pe gât.

– Nu chiar.

– Soțului meu îi este rușine pentru faptul că lucrează pământul cu sclavi, am murmurat eu către Jubal.

– Nici eu nu am sclavi, a spus Jubal. Nu vreau să mă fure.

S-a aplecat să se frece pe partea de jos a piciorului.

– Și m-aș înrola, dar sunt în rezervă din cauza unei răni mai vechi.

Fergus s-a lăsat în jos, ca să se uite la tibia lui.

– Mi s-a părut că dansați foarte bine, domnule Smalls.

– Nu aș putea să merg un kilometru și jumătate fără oprire, domnule Watson. Dar o să mă fac de folos de acasă. O să am grijă de doamne.

Fergus și-a pus paharul gol pe bufet.

– Anne-May nu are nevoie de atenție.

– Desigur că nu. Este o fire puternică. Femeile din Louisiana sunt niște luptătoare.

– Nu e nevoie să-mi țineți o predică despre soția mea, domnule. Are cumva batista dumneavoastră?

– Jubal a fost doar amabil și...

– Te rog să i-o returnezi, Anne-May.

Am simțit cum roșeam.

– Nu i-o voi înapoia, Fergus. Domnul Smalls a fost doar politicos.

Jubal și-a ațintit privirea la Fergus.

Fergus i-a susținut-o, spunând:

– Nu sunteți un gentleman, domnule.

Jubal a făcut un pas în spate.

– Dacă vă face să vă simțiți mai bine, aflați că nici eu nu cumpăr tutun de pe plantația Highland.

Fergus m-a luat de mână și m-a tras spre ușă. Toate femeile ne-au privit cu mirare.

– Haide, Anne-May.

Ușa s-a trântit în urma noastră, iar Fergus a strigat-o pe Jemma să aducă trăsura. În drum spre casă, soțul meu a vorbit vehement despre cearta cu Jubal:

– Detest genul ăsta de oameni. Evită să intre în război, dar încurajează învrăjbirea și răutatea.

Am rămas cu privirea ațintită dincolo de dealurile întunecate, păstrând batista la nas și respirând mirosul de pin și de cuișoare. Îmi imaginam cu exactitate felul în care urma să returnez acel dar de preț.

Capitolul 5. Georgy

New York City

iunie 1861

Când mi-am venit în fire, zăceam pe podea. Înainte de a-mi da să beau, colega mea mă stropise cu apa dintr-un vas.

Doctorul Prentiss stătea aplecat deasupra noastră.

– Ți-am propus să iei loc pe un scaun, domnișoară Woolsey, dar constituția dumitale firavă și mândria au dovedit că nu corespunzi cerințelor.

M-am străduit să mă ridic.

– Vă rog, doctore. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată.

Atunci a sosit doctorul Blackwell, ducând un dosar sub braț. Am devenit complet roșie la față la gândul că m-ar fi putut vedea întinsă pe jos.

– Domnișoara Woolsey a leșinat la o simplă demonstrație pe rană, a spus doctorul Prentiss.

Doctorul Blackwell l-a îndepărtat cu un gest și a îngenuncheat lângă mine.

– Deci asistenta a devenit pacientă, mi-a zis el ridicând dintr-o sprânceană.

– Nu știu ce mi s-a întâmplat.

El s-a aplecat mai mult.

– Același lucru aproape că mi s-a întâmplat și mie, la Paris. Trebuie să vă întăriți, domnișoară Woolsey.

S-a sculat în picioare și mi-a întins mâna.

– Ridicați-vă!

L-am ascultat.

– Nu mă declarați inaptă, vă rog, doctore Blackwell.

A strâns dosarul la piept și m-a privit.

– Credeți că meritați să vă alăturați asistentelor din prima linie a frontului?

Mi-am scuturat fusta.

– Da. Am muncit pentru a învăța...

– Respirați, domnișoară Woolsey. Am vrut doar să văd că luați atitudine. Dacă alegeți viața asta, veți fi nevoită s-o faceți de multe ori.

A scos un certificat din dosar.

– Obișnuiți-vă cu mirosul sărurilor cât mai aveți timp, pentru că în curând veți deveni o persoană foarte ocupată.

Mi-a întins certificatul, zâmbindu-mi cu ochii.

– Bine ați venit în Comunitatea Sanitară a Statelor Unite, domnișoară Woolsey!

În primăvara aceea a și început războiul. Tot New Yorkul a fost mobilizat. În fiecare zi soseau regimente aflate în drum spre Washington. Până în iunie, primăria orașului nu a făcut altceva decât pregătiri de război. Toate celelalte activități fuseseră sistate. Casa noastră devenise sediul celor care luptau pentru abolirea sclaviei și menținerea Uniunii. Prima confruntare dintre trupele din Nord și cele din Sud se terminase în vestul statului Virginia cu victoria unioniștilor, iar susținătorii lor erau plini de speranțe.

Într-o dimineață, încercând să îmi ocup timpul pentru a nu mă gândi unde anume aveam să fiu trimisă ca să-mi încep lucrul, am rugat-o pe Margaret să mă ajute cu împachetatul a nenumărate sendvișuri pentru trupele care plecau pe front.

În salonul din față, aerul era plin de puful scamei din care se făceau feșe și de zgomotul muselinei rupte. Stăteam împreună cu mama și cu surorile mele, Hatty și Carry, și ne ocupam cu treburile obișnuite. O așteptam pe Eliza, care trebuia să vină de la Tioronda, moșia ei din nordul New Yorkului. Numai gândul că în seara aceea urma să participăm la Marele Bal Caritabil în Beneficiul Soldaților, care se dădea la Hotel Brevoort, ne făcea să ne păstrăm buna dispoziție.

Ne așezaserăm în cerc. Purtam doar crinoline de mărime medie, din cauza spațiului restrâns. Mama stătea în mijloc. Sulul pe care se înfășura bandajul și războiul de țesut erau prinse de o măsuță de mahon pe care unchiul ei, Amiralul Newton, o comandase cu cincizeci de ani în urmă pentru vasul său, Pensacola.

– Ne pregătim pentru bal numai după ce fiecare dintre noi umple câte o cutie de șosete și bandaje, a spus mama.

Salonul fusese cândva cel mai elegant loc din casa noastră, mobilat cu canapele umplute cu păr de cal. Acum era ticsit de cutiile aduse de Abby de la Casa Meșteșugarilor, unde femeile sărace învățau să coasă pentru a avea din ce să se întrețină. Toate cutiile stăteau să plesnească, pline de cele necesare trupelor: cămăși, indispensabili, șosete, batiste, apă de colonie și cărți. Pico, micul nostru câine, la care Mary renunțase după ce se căsătorise cu Robert Howland, stătea pe o grămadă de izmene de lână și își lingea o labă. El adoptase atitudinea oricărui bărbat înconjurat de un număr atât de mare de femei: accepta totul cu stoicism.

– Chiar trebuie să transformăm în scamă toate cearșafurile? am întrebat.

– De ce e nevoie neapărat de cearșafuri, când se pot folosi pături? a întrebat mama, cu ochii la războiul de țesut.

Mama, care se oprea din lucru doar pentru a mânca, a dormi sau a citi știrile, ne pusese să aducem toate materialele care se găseau în pod și care aparținuseră cândva familiilor Newton și Woolsey. Sacrificaserăm minunate fețe de masă pentru a le transforma în bandaje, precum și toate batistele sau șervete brodate cu litera N.

Eu tocmai exersam aplicarea bandajului pe Carry, sora mea mai mică, citind dintr-un manual despre bandaje chirurgicale și pansamente pe care îl împrumutasem de la biblioteca spitalului. Aproape că terminasem de făcut patru straturi de bandaj și într-un sens, și în celălalt, din materialul lucrat de mama.

Hatty stătea lângă cămin și tricota o șosetă. În jurul ei cădeau bucăți de fire. Cât de bine arătase după ce se întorsese din Italia, unde îi însoțise pe Mary, pe Robert și pe copiii lor! Mama insistase ca fiecare dintre noi să călătorească înainte de a împlini douăzeci și patru de ani. Hatty a pus șoseta jos și și-a dat pe spate părul negru.

– Chiar trebuie să tricotez? Nu mă pricep deloc la asta, iar Carry stă să o bandajeze Georgy.

Mama s-a întors spre ea.

– Tu ai călătorit și ai petrecut timp de trei luni, draga mea, iar Carry a rămas aici și a cusut cămăși.

Hatty fiind oarecum preferata mamei, era cumva plăcut pentru noi să vedem că mama îi mai și refuza unele mofturi.

Hatty a deșirat ceea ce lucrase și s-a pornit din nou:

– Eu am avut grijă de copiii lui Mary aproape tot timpul. Fratele nostru unde e? De ce să-l scutim pe Charley de plăcerea asta?

– S-a dus să-l aștepte pe Frank Bacon la gară, i-a răspuns mama.

Două dintre surori s-au uitat la mine.

Am lăsat sulul de material în poală și m-am întors.

– Frank Bacon ar fi putut veni și singur, mamă.

– Aduce ceva de la New Haven înainte de a pleca pe front, iar Charley s-a oferit să-l ajute.

– Un inel cu diamant, probabil, a spus Carry, făcându-mă să regret că nu îi bandajasem gura.

– Cu siguranță că aduce ceva deosebit dacă are nevoie de ajutor, a adăugat Hatty.

Am închis manualul.

– Singurul lucru extraordinar pe care îl poate face doctorul Bacon este să calce pe tivurile rochiilor doamnelor.

– Un reproș atât de mic pentru a motiva refuzul unei cereri în căsătorie, a spus mama. Ar fi un bărbat devotat, cu siguranță. Iar acum e gata să plece la război. Te rog să fii drăguță cu el, Georgy.

– Putem bârfi? Lui i se pare că ești oglinda sufletului său. L-am auzit când i-a spus asta lui Mary. Atât de impresionant!

– L-ai refuzat o dată, mi-a zis Carry. Poate că acum vine cu o dovadă de dragoste mai substanțială. Charlotte Benson a primit o brățară. Dacă accepți, va fi o pre-logodnă.

– Ce vrei să spui? a întrebat-o mama.

– Toată lumea face așa, mamă, a spus Hatty. Un pețitor înflăcărat își gravează inițialele pe o monedă de zece cenți.

Mama s-a lăsat pe spate.

– De ce să mai strice o monedă, când ar fi suficientă o simplă declarație de dragoste?

– Nu aș primi niciodată așa ceva de la Frank Bacon, am spus eu. Vă rog să nu-l încurajați. Vă asigur că va fi dezamăgit.

Pe neașteptate, s-a auzit deschizându-se ușa. Stanislaw Moritz a apărut în prag, având legat de spate, cu o curea groasă de piele, cufărul Elizei Goyard.

– Eu sunt, Stanislaw Moritz.

Hatty s-a ridicat și a alergat la ușă.

– Moritz!

Cu toatele eram foarte fericite să-l vedem pe Stanislaw Moritz Von Schulman, servitorul Elizei și al lui Joe. Chiar și micuțul Pico sărea în sus de bucurie ca un câine de circ, așteptând ca Moritz să scoată de prin buzunare o bucată de carne uscată sau de ficat. Jumătate german, jumătate francez, Moritz era un om de o bunătate infinită și iubit de toată lumea. Deși scund, era bine făcut. Adesea căra în spate bagajele voluminoase ale Elizei, așa cum o furnică ar fi cărat o firimitură de trei ori mai mare decât corpul ei.

În urma lui venea Eliza, îmbrăcată într-o rochie de călătorie de culoarea merelor verzi. Pe cap purta o pălărie de paie de care, în spate, atârnau câteva panglici, iar în brațe avea un buchet mare de liliac, învelit în pânză.

M-am grăbit către ea.

– Cerule, mi-a fost dor de tine! S-au întâmplat atât de multe!

– Ai devenit infirmieră. Sunt atât de geloasă, Georgy! Eu nu am învățat decât să fac bandaje și să țin pacienții de mână.

Am luat-o de braț respirând mirosul ei de liliac de câmp și de iarbă înmiresmată de la țară.

– Încă mai vrei să găsești un post de infirmieră ca să fim împreună? am întrebat-o eu.

– Foarte mult.

– Bine. Ți-am aranjat un curs de pregătire cu Elizabeth Blackwell. Sunt convinsă că te va adora. Îți voi fi și eu profesor.

Eliza m-a strâns de braț.

– Ce poate fi mai bine de atât? Regimentul lui Joe va fi campat la Cameron Run, lângă Washington, la vest de Alexandria.

– Am putea cere să fim trimise la Washington.

– Să-l urmăm pe Joe. Ar fi minunat, Georgy!

– Lasă-ne să ne bucurăm și noi de Eliza! a strigat mama, de la războiul de țesut.

Eliza și-a dat pălăria jos și i-a trecut-o lui Moritz.

– Nu pot vorbi nici măcar un minut cu prietena mea cea mai bună? am întrebat.

– O soră nu poate fi cea mai bună prietenă, a spus Carry.

– În cazul meu și al Elizei, ba da, se poate. Sincer vorbind, iată rolul meu în familia asta: sunt cea mai bună prietenă a Elizei Woolsey Howland.

– Veniți să vedeți marșul regimentului lui Joe? a întrebat Eliza. Nu o să vă vină să credeți ce steag de muselină subțire le-am făcut. Unul albastru-indigo, cu litere aurii. Mi-a spus Joe că pentru toți e o mare bucurie să defileze cu el.

– Unde e acum celebrul Joseph Howland? s-a interesat mama.

Eliza s-a îndreptat spre mama.

– L-am lăsat în Piața Washington, cu regimentul lui, pentru verificarea ultimelor detalii. Mi-a cerut să-i aduc o carte de bucate. Îți dai seama? Să facă terci și tocăniță.

Apoi îi dădu mamei liliacul, ca să-l miroasă.

– Sunt ultimele flori de la Tioronda.

După aceea, Moritz a dus florile la bucătărie și Eliza s-a așezat, frumoasa ei fustă umflându-i-se de jur-împrejur.

– Măreț război! a spus Carry îndreptându-și bandajul.

– Vor pleca pe mare spre Elizabethport, iar de acolo, cu trenul, spre Washington.

– De-am fi putut merge și noi! am spus.

Eliza îi aranjă mamei părul de pe frunte.

– Joe mi-a zis că tinerii rezerviști din Fishkill se antrenează sub numele de „Howland Guard“.

Dintr-odată, s-a deschis ușa și a intrat fratele nostru, Charley, ducând o cutie lungă, albă.

– Ia uitați pe cine v-am adus!

Proaspăt întors de la gară, însoțit de doctorul Frank Bacon, Charley stătea, mândru, în prag.

La douăzeci și unu de ani, era mai înalt decât fusese tata. Semăna cu bărbații din familia mamei, înalt și lat în umeri, cu mustața blondă și cu privirea luminoasă și pătrunzătoare a tatei.

Frank a venit lângă Charley. Sigur pe sine și cumsecade, Frank era același ca întotdeauna, destul de ușor de identificat în haina albastră a armatei americane și cu barba lui scurtă. În mână își ținea trusa medicală din piele neagră.

Ne-am ridicat ca să-i salutăm și amândoi și-au scos pălăriile.

– Ce mai face minunata familie Woolsey din New York? ne-a întrebat Frank.

Fiu al lui Leonard Bacon, uriașul și bărbosul pastor din New Haven, care predica de la cel mai faimos amvon din New England, Frank nu moștenise magnetismul tatălui său.

Charley mi-a întins cutia albă.

– De la Frank.

Am ridicat capacul cutiei și am văzut două buchete de trandafiri roșii.

– Mulțumesc, domnule Bacon. E foarte drăguț din partea dumitale. Nu de el o să-mi fie dor, ci de trandafiri, i-am șoptit Elizei.

Mama mi-a luat cutia din mână și i-a dat-o lui Margaret.

– Pune-le în apă, te rog, și taie-le puțin din cozi.

Carry l-a ajutat pe Frank să-și dea haina jos și să rămână într-o frumoasă uniformă a trupelor guvernamentale, făcută, probabil, de drăguța lui mamă. Uniforma se compunea dintr-o manta cu două rânduri de nasturi aurii, pantaloni bufanți și cizme negre.

Răsucindu-și pălăria în mână, Frank a venit la mine.

– Georgy, mă gândeam să facem o plimbare înainte de bal. Sunt sigur că acolo mi te vor răpi toți bărbații din New York.

– Dar...

– Pico chiar are nevoie să iasă, a spus mama. L-ați putea lua cu voi?

– O idee grozavă, a răspuns Frank.

M-am uitat urât la mama și am căutat lesa lui Pico.

– Sper să-și facă treaba repede.

Frank m-a ajutat să cobor scările, iar după ce am făcut câțiva pași, s-a oprit brusc.

– Ai putea fi îngrijorată de faptul că voi pleca la război, Georgy, dar te asigur că medicii ofițeri nu fac parte din trupele combatante.

– Nu sunt îngrijorată, Frank.

– M-am întrebat adesea care sunt sentimentele tale. Crăciunul trecut, atunci când mi-ai dăruit acel săpun cu esență de laur, am îndrăznit să sper că...

– A fost un cadou prietenesc, Frank. Chiar mi-a plăcut mirosul, iar banii câștigați din vânzări au mers la orfelinatele lui Carry.

– Eu, prins în activitățile mele zilnice, încă nu ți-am întors gestul. Știu că nu am fost cel mai devotat pretendent și nici nu te-am asigurat de sentimentele mele...

– Am depășit momentul ăsta, Frank.

A băgat mâna în buzunar, a scos o monedă de argint micuță cât o unghie și mi-a întins-o. M-am aplecat să o examinez. Era gravată cu un F și un B legați. Arăta foarte drăguț și era bine lucrată.

– Asta reprezintă simbolul unui angajament, Frank?

– Oare e nevoie să te mai plictisesc încă o dată cu privire la afecțiunea mea? Suntem făcuți unul pentru altul, Georgy, sunt sigur de asta. M-am gândit să-ți dăruiesc o dovadă a atașamentului meu.

I-am închis mâna în care ținea moneda.

– E minunată, Frank, dar ar fi nesincer din partea mea să accept. Nu vreau să-ți dau altă impresie. Tu vei pleca pe front, iar eu am atâtea de învățat. Nu este momentul potrivit pentru promisiuni.

A pus moneda înapoi în buzunar.

– Altădată, atunci?

– Să-l ducem pe Pipo înapoi, Frank. Te voi învăța să tricotezi, iar tu ne vei ajuta să ajungem la balul de caritate.

Ne-am grăbit să ne îmbrăcăm pentru bal. Margaret, servitoarea noastră, ne-a ajutat să ne strângem corsetele, să ne încheiem nasturii și să arătăm cât se putea de bine, după care am plecat spre Hotel Brevoort, unde am ajuns odată cu ultimele trăsuri. Hotelul era unul dintre cele mai luxoase de pe Fifth Avenue și fusese construit cu șapte ani în urmă. Se afla la o aruncătură de băț de primărie, în partea de nord-est a intersecției cu Eighth Street.

Ne-am dus pe jos. Noi, cele șapte surori, fratele nostru, Charley, Joe Howland, iar, în urma noastră, Frank Bacon. Fiecare dintre noi ducea câte o cutie de carton plină cu lucrurile pe care urma să le donăm Armatei Statelor Unite.

În timp ce Abby regreta că nu își luase niște mănuși noi pentru un asemenea eveniment, iar Jane încerca să facă pe conducătoarea grupului, am traversat strada și am ajuns pe trotuarul din fața hotelului, trotuar care era plin de oameni adunați ca să-i vadă pe cei care soseau la bal. Una după alta, trăsurile se opreau la intrarea hotelului, iar doamnele coborau. Cu toatele purtau dantele și diamante strălucitoare, iar mulțimea scotea strigăte de bucurie.

Îmbrăcate în rochiile noastre cele mai bune, cu șaluri de cașmir, dar fără bijuterii prețioase, am trecut de promenada plină de agitație și am ajuns în sala de bal. Mary ne făcuse tuturor câte o cocardă în culorile Uniunii, roșu, alb și albastru, iar noi le purtam, cu mândrie, prinse în piept. Am rămas muți de uimire când am dat cu ochii de tavanul decorat cu drapele, luminat de două candelabre enorme, și de pereții acoperiți cu țesătură în culorile naționale. Am admirat steagul albastru, cu un vultur auriu brodat deasupra stemei, pe care Eliza îl comandase pentru regimentul lui Joe și care, alături de steagurile celorlalte regimente, atârna pe pereții sălii de bal.

Am participat la parada rochiilor, pierzându-ne în frumusețea aceea foșnitoare și mirosind trandafirii și lăcrămioarele care umpleau mesele și încadrau intrările. Am trecut pe lângă munți de pături, cearșafuri, șosete și alte lucruri necesare frontului, depozitate de oaspeți lângă ringul de dans, și am lăsat și noi acolo ceea ce aduseserăm.

În timpul unui marș patriotic, ne-am adunat în jurul mamei, fiecare dintre noi aranjându-i câte ceva la ținută și încercând, astfel, să petreacă puțin timp cu ea.

– Spitalele ar trebui să fie pline de flori, a spus mama, adulmecând mirosul lalelelor și al narciselor.

Hatty i-a aranjat șuvițele de sub pălăriuța albă.

– E o petrecere, mamă. Mâine le ducem la Bellevue.

M-am uitat prin mulțime și l-am văzut pe Frederick Law Olmsted, asaltat de admiratorii care își croiau drum spre el cu paharele de șampanie ridicate. Era o celebritate în momentul acela, cunoscut pentru munca lui la Central Park. Cu o zi înainte fusese numit președinte al Comisiei Sanitare.

L-am tras pe Frank Bacon deoparte.

– Frank, tu îl cunoști pe domnul Olmsted. Ai putea fi atât de drăguț încât să-mi faci cunoștință cu el?

– Vrei să-l bați la cap ca să vă facă rost, ție și Elizei, de un loc de muncă la Washington?

– Asta e o insultă, Frank. Noi vrem doar să fim de folos țării.

Frank a privit spre Olmsted.

– E cel mai căutat om din New York în momentul ăsta. Să văd ce pot face, a spus el, iar apoi care s-a pierdut în mulțime.

După o vreme, s-a întors urmat de omul zilei.

– Permite-mi să ți-l prezint pe domnul Frederick Olmsted din Connecticut, aflat în drum spre Washington.

Văzut de aproape, domnul Olmsted era un bărbat slăbuț, cu început de chelie și cu o mustață zburlită, dar și cu un fel de a fi plăcut și dezghețat.

Frank a făcut o plecăciune către mama.

– Doamna Woolsey, inima acestei glorioase familii, crescută de către mătușa dumneaei, doamna Ricketts, în Camerun Run, în statul Virginia.

– Are legătură cu făina Ricketts? a întrebat domnul Olmsted.

– Exact. Iar domnul Woolsey, la rândul lui, a fost comerciant în New England. A condus o afacere prosperă până la moartea sa, care a survenit în urmă cu douăzeci de ani.

– Charles Woolsey din Boston? Îl cunosc după reputația sa excelentă.

– O, domnule Olmsted, ne bucurăm foarte mult de parcul dumneavoastră. Ce realizare! i-a spus, admirativ, mama.

– Am vrut să fie o grădină botanică, dar nu am avut bugetul necesar.

– În cazul acesta, sunt bucuroasă că nu ați avut banii necesari, domnule Olmsted, pentru că este perfect așa cum este. Cred că a fost nevoie de o legiune de muncitori ca să se ducă la bun sfârșit un proiect atât de mare.

Domnul Olmsted a zâmbit.

– Patru mii. La început, cea mai mare parte a locului a fost o mlaștină.

Frank a arătat spre noi.

– Vi i-am prezentat pe Joe, pe Charley și pe doamna Woolsey, dar să vă fac cunoștință și cu surorile Woolsey, pe care le știu din copilărie, de pe vremea când mă băteau la jocul de arșice. Am să încep cu Abigail.

Abby a dat din cap, clipind de parcă îi intra lumina în ochi și trăgându-și șalul pe ea. Nu era obișnuită să fie în centrul atenției. Moștenise de la familia mamei ochii albaștri, pătrunzători, și fruntea pronunțată. S-a uitat lung la domnul Olmsted și, sub presiunea privirilor noastre, s-a eliberat de sub șalul negru de mătase și a rămas în eleganta ei rochie albastră.

– Abby este prima născută a familiei și intendenta principală a Casei Meșteșugurilor pentru Femei, locul în care cele mai puțin norocoase pot învăța o meserie. Până acum au livrat jumătate din întregul necesar al armatei. Nu e pasionată de dans. Mai degrabă ar ține la Cooper Union un discurs despre abolirea sclaviei. Să nu încercați să jucați dame cu ea, pentru că e o profesionistă a jocului și s-ar putea să vă taie orice poftă de a mai juca vreodată.

Apoi Frank a trecut mai departe.

– Jane Woolsey.

Jane a făcut o plecăciune foarte drăgălașă. Era îmbrăcată într-o toaletă de culoarea piersicii, pe care și-o confecționase singură și care se potrivea perfect cu părul ei roșu.

– Jane se îngrijește de registrele Orfelinatului pentru Copiii de Culoare și lucrează ca asistentă medicală la clinica de acolo, iar cei care dețin magazinul Dr. Stewart o consideră una dintre cele mai bune cliente în materie de bonete și mănuși, după doamna Lincoln.

– O garderobă bine aleasă este o îndatorire patriotică, a spus ea. Guvernul are nevoie de profit de pe urma importului de panglici și dantele.

Domnul Olmsted a zâmbit.

– Aveți dreptate, domnișoară Woolsey.

– Permiteți-mi să v-o prezint pe doamna Robert Howland. Pentru noi, „Mary“.

Mary a făcut un pas în față, în felul ei delicat, iar apoi a roșit. I-a întins mâna domnului Olmsted și i-a spus:

– Sunt onorată să vă cunosc, domnule Olmsted. Aproape în fiecare zi merg împreună cu fiicele mele în parcul pe care l-ați amenajat.

Domnul Olmsted o plăcu pe Mary. Nici nu era de mirare, ea fiind cunoscută drept cea mai drăguță dintre surorile Woolsey. Cândva, un prieten o descrise

ca fiind o „floare cu un suflet în ea“. În seara aceea, mai ales, arăta deosebit de bine în rochia ei albastră, care îi dezvelea umerii albi, și cu o frezie de culoarea untului prinsă cu măiestrie în părul negru.

Frank a continuat:

– Mary îi dă o mână de ajutor soțului ei, pastorul de la Biserica Odihnei Veșnice, de pe Fifth Avenue. A colectat sume importante prin organizarea de piețe. E și o poetă și o pictoriță consacrată.

Domnul Olmsted a zâmbit.

– E nesfârșită lista meritelor acestor surori.

– Următoarea este doamna Joseph Howland – Eliza, soția domnului Joseph Howland, vărul soțului lui Mary. Joe va pleca mâine pe front, ca aghiotant al comandantului Regimentului 16 Voluntari. Eliza va avea grijă de bolnavii din Fishkill, la moșia lor, Tioronda.

Eliza a pășit spre domnul Olmsted și i-a întins mâna. Era îmbrăcată într-o rochie violet, nouă, și își purta părul cu cărare pe mijloc și adunat într-un coc pe ceafă. La gât îi strălucea un medalion de aur, ce conținea o șuviță din părul străbunicii lui Joe.

Domnul Olmsted îi luase mâna și nu părea să se grăbească să îi dea drumul.

– Ce dar minunat ne-ați făcut, domnule Olmsted, a spus Eliza pe tonul ei jos, care te făcea să te apropii pentru a auzi mai mult. Anul trecut, pe când eram la Londra, toată lumea vorbea despre parcul dumneavoastră. Pentru cei de pe Continent, sunteți o personalitate marcantă.

A fost rândul domnului Olmsted să roșească.

Frank l-a condus mai departe.

– Urmează surorile cele mai mici, care sunt foarte legate una de cealaltă. Hatty, proaspăt întoarsă de la Veneția, unde a cucerit inimile tuturor, și Carry, sora ei în vârstă de douăzeci și trei de ani, care își petrece majoritatea timpului la Orfelinatul pentru Copiii de Culoare sau la Orfelinatul

Bloomindale de pe Seventy-Third Street, unde le citește povești copiilor fără părinți. A absolvit Școala Agassiz din Cambridge, Massachusetts, ca șefă de promoție.

Carry i-a întins mâna doctorului Olmsted, iar el i-a strâns-o într-o manieră părintească. Carry era cu o palmă mai înaltă decât Hatty și purta o rochie a Elizei, care i se potrivea foarte bine, mai ales cu volanul pe care i-l adăugase la poale.

– Am fost doar șase fete în clasă, dar mulțumesc pentru compliment, doctore Bacon, a spus Carry, stăpână pe sine. Domnule Olmsted, eu și Hatty avem o legătură personală foarte puternică cu Central Park.

– Chiar așa? a întrebat domnul Olmsted.

– Am petrecut multe zile acolo, împărțind manifeste despre demolarea orașului negrilor liberi în vederea amenajării parcului.

– Seneca Village?

– Au fost distruse trei biserici. Oameni muncitori și care își plăteau taxele au fost strămutați fără nici o compensație pentru pământul lor.

Domnul Olmsted i-a acordat toată atenția lui Carry.

– Am făcut tot ce am putut ca să-i strămutăm pe cei care ni s-au părut îndreptățiți pentru asta.

Carry s-a apropiat de domnul Olmsted.

– Încă mai sunt câteva sute de oameni care nu și-au revenit după strămutare.

Frank a bătut din palme.

– Poate că ar trebui să mergem cu toții la masă.

Mary și-a pus mâna pe brațul lui Frank.

– Dar, Frank, ai uitat-o pe Georgy.

Frank s-a întors spre mine.

– Cum am putut să fac una ca asta?

Am strâns mâna caldă a domnului Olmsted într-a mea.

– Îmi face o plăcere deosebită să vă cunosc.

Frank a venit lângă mine.

– Am cunoscut-o pe Georgy când aveam doisprezece ani, într-o tabără de tras cu arcul, unde l-a amenințat pe instructor că avea să-l rănească după ce acesta o acuzase că făcea pe grozava fiindcă nimerise ținta din prima încercare.

Și-a trecut brațul peste al meu și m-a privit drept în ochi.

– Toleranța nu este una dintre virtuțile ei, dar bunătatea este. Nu o rugați să cânte la pian și nu o vorbiți pe la spate.

Mi-am desprins brațul din strânsoarea lui Frank.

– Tocmai am absolvit Școala de Infirmiere a Spitalului din New York.

Carry s-a apropiat de noi.

– Știe să bandajeze o fractură de claviculă. A fost pregătită de doamna doctor Elizabeth Blackwell, prima femeie doctor.

– A leșinat doar o singură dată, a adăugat Hatty.

Am împins-o pe Hatty puțin la o parte.

– Domnule Olmsted, am auzit că veți conduce Comisia Sanitară, ceea ce înseamnă că vom avea deosebita plăcere de a lucra cu dumneavoastră. Eu și Eliza am vrea să ne oferim serviciile la Washington, ca infirmiere.

– Într-acolo merg și eu.

– V-ați asumat o mare responsabilitate! a spus mama.

– Am fost rugat să le îmbunătățesc condițiile de viață celor din armata lui Lincoln, prin impunerea unei discipline alimentare și sanitare.

Eliza a venit lângă domnul Olmsted.

– Eu și Georgy am fi foarte recunoscătoare dacă am fi detașate oficial în apropiere de regimentul soțului meu.

– Aceste poziții sunt periculoase, doamnă Howland. Comisia este la început de drum, e nevoie ca infirmierele să fie flexibile și să poată activa acolo unde este nevoie de ele. Vom începe de la Washington, dar luna viitoare s-ar putea să aveți de lucru în Virginia sau pe un vas-spital care să pornească din Portul Maryland. Așa e la război.

– Suntem la dispoziția dumneavoastră, domnule Olmsted. Un spital pe un vas ar fi prima noastră opțiune. Vă oferim serviciile noastre și vă asigurăm de onestitatea noastră.

– Și de modestie, a adăugat Carry.

Domnul Olmsted s-a aplecat și mi-a spus:

– Voi încerca să pun o vorbă bună pentru Washington și vom vedea ce va fi mai departe.

Am schimbat cu Eliza priviri pline de entuziasm, deși într-un mod destul de temperat, dată fiind seriozitatea de pe chipul mamei.

– Nu-ți face griji, mamă. Se spune că războiul ăsta nu va dura mai mult de câteva săptămâni.

Frank Bacon a rămas alături de mine toată seara, deci am simțit o mare ușurare după ce petrecerea a luat sfârșit și m-am putut desprinde din compania lui și întoarce acasă în patul meu. Oboseala săptămânilor de pregătire și a lucrului pentru proviziile de război începea să-și spună

cuvântul. I-am lăsat pe Frank și pe Joe să le conducă acasă pe patru dintre surorile mele și pe mama, iar eu, Jane și Charley am rămas să-i ajutăm pe organizatori să strângă lucrurile donate în butoaie ce urmau să fie livrate.

Am plecat spre casă aproape de miezul nopții. Charley, fascinat de muzica patriotică și de discursurile din seara aceea, se hotărâse să se înroleze.

– M-am interesat deja despre un regiment. Joe mi-a propus să mă alătur regimentului lui.

– Regimentul 16? Ei pot pleca în orice zi, a spus Jane. Nu vei avea suficient timp ca să te pregătești.

– Ați vrea să rămân la adăpost tot războiul, a spus Charley zâmbind.

– Nu-i adevărat, i-am răspuns eu. Cheltuielile care se fac pentru mâncarea ta o să ne ducă la faliment, așa că mai bine să plătească armata americană pentru tine.

L-am luat amândouă de câte un braț pe fratele nostru, fericite să-l avem numai pentru noi. Pentru noi, femeile Woolsey, el era soarele, luna și stelele. După moartea tatei, ne strânseserăm cu toatele în jurul lui. Totuși, asta nu-l făcuse în nici un fel mai vanitos sau mai doritor de privilegii.

Nu mai erau trăsuri pe străzi și trotuarele erau goale, așa că am mers toți trei braț la braț și am cântat un imn aboliționist care îi plăcea foarte mult mamei:

Pe tine te rugăm, Doamne,

Ca pe cei ce frații și-i subjugă

Să-i oprești,

Iar pe toți cei ce fac rău

Să-i pedepsești.

Chiar atunci, o femeie de culoare, neînsoțită și mică de înălțime, a venit spre noi cărând o cutie mare aproape cât jumătate din ea și care s-a rupt tocmai în timp ce treceam pe lângă ea. Tot conținutul s-a revărsat pe jos, iar Charley s-a aplecat ca să adune lenjeria și hainele căzute. Tot atunci, trei bărbați care veneau în urma noastră au ajuns lângă noi.

– Mișcă-te, i-a spus femeii cel mai înalt dintre ei, blocându-ne și nouă accesul cu un baston. Cei ca tine nu sunt bine-veniți aici.

Femeia s-a grăbit să-și strângă lucrurile, cu privirea plecată.

Toți cei trei bărbați erau îmbrăcați în haine bine croite, purtau pălării și cravate, dar miroseau a whisky și, la o privire mai atentă, se vedea că erau beți.

Charley i s-a adresat bărbatului cu baston:

– Cred că sunteți domnul Christian Longworth.

Mai târziu, Charley ne-a spus că îi fusese coleg de școală și că fusese dat afară pentru probleme de disciplină.

– Woolsey! Ai devenit celebru după școală sau, mai bine zis, întreaga ta familie iubitoare de negri a devenit.

Christian s-a apropiat de Jane.

– Cu cântecele voastre și cu cocardele astea, atrageți elemente negative într-un cartier dintre cele mai bune. Pe noi cine ne va apăra?

Jane și-a luat inima în dinți și l-a înfruntat:

– Chiar așa e, femeia asta pare să fie o reală amenințare pentru tine și pentru oamenii tăi.

– Sarcasmul nu vi se potrivește, domnișoară Woolsey, și exact felul acesta de a vedea lucrurile îi face pe negrii ăștia să vină pe aici.

Charley s-a adresat iar bărbatului:

– Nu vă apropiați de sora mea, domnule.

– Plec imediat ce îmi adun lucrurile, a spus femeia.

M-am aplecat să o ajut.

– Nu e nevoie să te grăbești, i-am spus.

Christian s-a uitat la mine și s-a aplecat spre Jane.

– Voi, aboliționiștii, sunteți atât de morali! Probabil că stați în primul rând la conferințele doctorului Cheever. Dar știți ce efecte are asta asupra economiei? Ziarele scriu despre voi pe prima pagină, dar nu vă faceți speranțe, conservatorismul încă trăiește în centrele comerciale din Nord.

– Întreținut de comerțul din Sud, am spus eu. Marea Britanie face asta și fără sclavi. Foarte bine chiar. Poate că familia ta va fi nevoită să se apuce de altceva după abolirea sclaviei.

Bărbatul s-a întors spre mine.

– Cred că în țara noastră Constituția lasă fiecare stat să hotărască.

– Cred că războiul va decide asta, domnule. Deci nu cred că sunteți pregătiți pentru o altfel de luptă decât o încăierare de stradă. Nici unul dintre voi nu poartă uniformă.

– Nici fratele tău nu poartă, el, care îi iubește pe negri.

– Cel puțin mi-am spus punctul de vedere. Nu sunt laș.

Charley s-a aplecat să o ajute pe femeie să-și adune lucrurile, iar Christian l-a împuns în genunchi cu bastonul.

Charley s-a sprijinit în palme pe jos, iar Christian a ridicat bastonul asupra lui.

– Mi-a venit o idee, Woolsey. Să ne asigurăm că nu vei lupta niciodată.

– Nu! am strigat, și m-am aruncat împreună cu Jane asupra lui Christian.
Însă era prea târziu ca să mai oprim ceea ce urma să se întâmple.

Capitolul 6. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

iulie 1861

Până în iulie, la etajul de sus devenise insuportabil de cald pentru a putea dormi. Aproape în fiecare noapte trebuia să stau și să le fac vânt lui Anne-May și domnului Watson cu vechiul evantai de pene de păun al mătușii Tandy Rose.

Nu mă puteam obișnui să dorm altundeva decât cu mama, cu tata și cu Sally Smith, și uram locul de la picioarele patului lui Anne-May, unde stăteam întinsă, îmbrăcată într-o cămașă, sub o veche și ponosită pătură în carouri. Cel mai mult uram dățile în care căutam să adorm în timp ce ei vorbeau despre lucrul acela din care se fac copiii. Amândoi uitau că eram acolo, iar Anne-May făcea atâta caz atunci când venea vorba să-și îndeplinească îndatoririle de soție, că auzeam aceleași discuții în fiecare noapte:

– Nu mă mai atinge așa, Fergus. Sunt obosită.

– Dar ești soția mea, îi răspundea el.

După un timp, domnul Watson o lăsa în pace, se întorcea pe partea cealaltă și începea să sforăie.

Apoi ea își provoca singură plăcere, răsuflând iute și adulmecând batista aceea bărbătească pe care o adusese din oraș, până când rămânea liniștită și adormea și ea.

În momentul acela, mă strecuram la parter. Nici cel mai puternic tunet al lui Dumnezeu nu i-ar mai fi trezit pe cei doi.

În noaptea aceea era lună plină, iar bătrânul de pe lună îmi lumina drumul până la colibă.

Am pus pătura pe mine și, îmbrăcată doar în cămașă, am coborât repede scările acoperite de covor și am ieșit în răcoarea nopții. Am traversat iarba cu picioarele goale și reci până la gleznă.

Am ajuns la prima colibă și am dat la o parte vechiul cearșaf galben al mătușii Tandy Rose, care ținea loc de ușă. Avea o mică gaură neagră, rămasă de când mătușa își fumase pipa în pat și arsese cearșaful. De câte ori intram sau ieșeam, simțeam parfumul ei dulce, de trandafiri.

I-am găsit pe părinții mei dormind lângă căminul în care focul se stinsese. Fidelia și Charl dormeau în patul din colț. Brațul lui Charl era trecut peste pătură și se odihnea pe burta Fideliei. Sforăitul lui Sally Smith se auzea din pod, și am bănuit că și Celeste era cu ea.

Am pășit către salteaua de paie a părinților mei. Tata își ținea brațul peste mama. Sapele lor pline de noroi închegat erau rezemate de cămin. Stătuseră până la lăsarea nopții pentru a lucra la peticul lor de grădină. Mirosea plăcut a pământ dulceag, a săpun și a saramura de pește cu care afânau pământul. Mi-am șters picioarele pe cămașă, am ridicat pătura și m-am băgat lângă mama, unde era așa de cald. Pe lângă numele de „mama“, o mai chema și Sable, ceea ce i se potrivea perfect, pentru că avea cea mai catifelată piele și se purta ca o doamnă nobilă. Chiar și afară, pe câmp, avea un aer de regină.

M-a tras aproape de ea, ca de obicei, și am adormit imediat, așa cum se mistuie lemnul de pin în foc. Eram acasă.

M-am trezit înainte de răsărit, cu mult înainte să se sune deșteptarea, pentru că, imediat ce suna cornul, toți cei din colibă începeau să alerge ca niște furnici grăbite să iasă pe câmp. Îmi era greu să plec de lângă mama, dar în ziua aceea urma să o vizitez pe Patience, sora mea geamănă, așa că trebuia ca totul să meargă strună. Anne-May pleca la Leonardtown, marele oraș în care ajungea chiar și trenul, și îmi spusese să mă duc la plantația vecină și

să aduc de acolo o lădiță de cartofi, precum și niște stofă pentru rochia pe care voia să i-o fac.

M-am ridicat din pat, m-am înfășurat în pătură și, pentru o secundă, am privit cum părinții mei visau împreună, cu brațul tatei petrecut peste șoldul mamei. Apoi m-am dus la patul Fideliei și nu l-am găsit decât pe Charl. Am ieșit afară și am văzut-o pe Fidelia lângă adăpostul de porci, ținându-se de gard cu mâna care îi rămăsese întreagă. Era îmbrăcată doar în cămașă, iar pe umeri avea șalul lui Sally Smith.

De curând, Sally îi spusese că „n-avea să mai dureze mult".

M-am apropiat de ea.

– Nu ai putut să dormi?

– Copilul meu e un luptător, mi-a răspuns Fidelia cu glasul ei cald și melodios.

– Pot să-l simt?

Mi-a luat mâna într-a ei și și-a pus-o peste burtă. Am simțit o tumbă caraghioasă, exact așa cum făcea cândva și Toby înăuntrul mamei. Ochii mi s-au umplut de lacrimi și, pentru o secundă, nu am mai putut spune nimic. Amândouă am ascultat trilul păsărilor.

– Ai suficientă mâncare? Știu că Anne-May ți-a redus rația.

– Charl se duce la pescuit noaptea, uneori. Aduce mult pește și mi-l pregătește. Cu asta supraviețuiesc.

– LeBaron știe că pescuiește?

– Charl îi dă lui cea mai mare parte și, din pricina asta, nu mai zice nimic. Apoi prietenii lui îl vând pentru bani.

– Charl primește permis de fiecare dată?

– Da. Semnat de LeBaron.

Fidelia și-a dus mâna la burtă și a închis ochii.

– Cred că e băiat, Fidelia.

– Spune-mi „Delly“. Mi se potrivește mai bine. Și eu cred, îl simt puternic. Am avut patru fete până acum, sunt șanse să fie băiat.

S-a oprit să asculte cum păsările cântau deșteptarea.

– Mi s-a spus că, după ce fac doisprezece copii, voi fi eliberată.

– Câți ani aveai când ai născut prima dată?

– Treisprezece. Mi se pare că tu ai trei ani peste vârsta asta.

Tocmai atunci, LeBaron și-a făcut apariția de după colibă. Ținea un bici argintiu în mână și ne-a speriat de moarte.

– Ce e cu copilul ăla? a întrebat.

M-am așezat între el și Delly, ținând-o pe ea de mână.

Le Baron s-a apropiat.

– Ar cam fi timpul, a zis el.

– Mai are de așteptat, am răspuns.

Palma îmi transpirase în mâna lui Delly.

– Ține-ți gura! După calculele mele, se apropie nouă luni.

Am cuprins-o pe Delly pe după umăr. Tremura de parcă cineva aruncase peste ea o găleată cu apă rece.

LeBaron s-a apropiat și a ridicat șalul lui Delly.

– Când o fi să se întâmple, trebuie să mergi în depozitul de tutun.

În grajd. Mi se întorcea stomacul pe dos numai la auzul acelui cuvânt. Am tras-o pe Delly aproape și i-am șoptit:

– Poți naște și pe câmp.

LeBaron a lăsat să cadă colțul șalului și mi-a fluturat biciul prin fața ochilor.

– Eu vorbesc aici, și se va întâmpla unde spun eu.

S-a uitat lung la Delly și apoi a plecat.

Amândouă am răsuflat ușurate. I-am strâns pătura mai bine pe ea.

– Acum trebuie să te odihnești. Mai poți dormi puțin până sună cornul.

Și-a cuprins burta cu brațul.

– Vrea să nasc în grajd ca să ia el copilul.

– A plecat acum.

– Va veni înapoi. Vine în fiecare zi, să verifice. Vrea să-mi vândă copilul. Am mai văzut de-astea.

– Charl și tata nu vor îngădui asta. Sally Smith ar prefera să moară decât să ți se ia copilul.

– Am avut patru copii până acum și n-am putut păstra nici unul. Mi se promite mereu că îl pot păstra pe următorul. Apoi copilul e vândut, iar stăpânului i se spune că a murit. Lui nu-i pasă, fiindcă vrea doar să mă întorc la câmp. Mai bine văd copilul ăsta mort decât să mi-l ia.

– Nu spune asta.

– E adevărat. Nu mai pot renunța la încă unul. Nu știi ce înseamnă asta.

– După ce intri în durerile facerii, trimite-l pe tata să-mi dea de veste. Promiți pe Biblie?

Delly și-a ferit privirea și a intrat în colibă. Am ajutat-o să se întindă în pat și am așteptat să adoarmă cu brațul trecut peste pântec. Îmi venea rău la gândul că nu peste mult timp trebuia să se trezească și să plece să adune tutun, în starea în care se afla.

Toată lumea dormea. Am alergat la culcușul găinilor ca să iau ouă din cuibar pentru dejunul lui Anne-May.

Singurul gând pe care îl mai aveam era ca LeBaron Caruthers să nu fure copilul.

Am aranjat-o pe Anne-May, i-am ondulat părul, i-am smuls toate firele de păr din bărbie și am condus-o la trăsură. Am făcut patul, am spălat vasele, am cusut sacoul domnului Watson, am ajutat-o pe Sally să curețe un pui, am strâns toate penele de prin curte, am tăiat o felie mare din pâinea de mălai a lui Sally, am împachetat-o într-un șervet de hârtie, am băgat-o în buzunarul de la șorț, am încărcat o ladă de cartofi, am tăiat o floarea-soarelui care crescuse lângă geamul de la bucătărie, am pus-o peste cartofi, iar la ora unsprezece am coborât pe câmp ca să le duc apă alor mei.

De pe terasă, am privit peste câmpul ce se întindea până la râul lat din depărtare și i-am văzut pe mama, pe tata, pe Celeste și pe Delly aplecați de mijloc peste lujerii tineri de tutun. Priveliștea din fața mea îmi tăia răsuflarea. Apoi a apărut LeBaron, călare pe cal, cu biciul legat de picior. Vă amintiți, pe toată întinderea aceea, cu toții eram folosiți pentru nevoile albilor.

Chiar și de la înălțime, vedeam lucirea sticlei de whisky pe care LeBaron și-o dusese la gură. Însă nu am observat că Charl nu era acolo.

Am luat vasul din coajă de dovleac uscat și l-am umplut cu apă. Am pus în ea și puțină melasă pentru Delly și copilul nenăscut și am pornit spre ei. Pe la jumătatea drumului, l-am văzut pe Charl, care venea dinspre pădure.

M-am întors spre terasă și l-am văzut pe domnul Watson privind câmpul. Făcea asta în fiecare dimineață. Se plimba până la râu cu pușca și cu un sac,

în cazul în care ar fi găsit vreun iepure.

Cred că și LeBaron îl văzuse pe Charl, pentru că a venit în mare grabă spre el.

– Unde ai fost, băiete? Clem a trimis după tine. E a doua oară când încerci să fugi.

Cu mâinile pe lângă corp, Charl stătea în mijlocul drumului și se uita la LeBaron.

– Nu e adevărat.

– Dar unde ai fost?

– La pescuit.

– Ai permis?

– Da, de la dumneavoastră. Are semnul pe el, îi spuse Charl, și-i arătă o bucată de hârtie.

LeBaron s-a dat jos de pe cal, cu biciul în mână și privind către domnul Watson.

– Nu ți-am dat nici un permis pentru pescuitul în timpul zilei.

Charl și-a coborât privirea spre permis, iar LeBaron a desfăcut biciul și l-a trântit la pământ dintr-o lovitură.

La auzul trosnetului biciului, Delly a pornit în fugă spre Charl, dar mama a oprit-o din drum.

Am dat drumul vasului și am fugit spre terasă.

– Domnule Watson, veniți repede!

– Ce a făcut Charlie, Sally? a întrebat el mijind din ochi spre locul în care se afla Charl.

– Nimic, din câte știu. Cred că este o demonstrație pentru dumneavoastră.

Domnul Watson a coborât de pe terasă și a strigat:

– LeBaron, îl lași imediat în pace pe Charl! Să se întoarcă la muncă!

LeBaron s-a făcut că nu auzea și s-a pregătit să-l lovească iar pe Charl.

– Oprește-te imediat! Avem nevoie de el în perioada asta a anului!

Charl s-a chinuit să se ridice, iar LeBaron a ridicat brațul ca să-l lovească din nou.

Atunci, domnul Watson a ridicat pușca și a tras un glonț în aer. Asta ne-a speriat pe toți, iar LeBaron a sărit într-o parte.

– Toată lumea la treabă! a strigat.

LeBaron s-a suit pe cal și și-a strâns biciul, dar ura din ochii lui de porc era clară ca lumina zilei.

Domnul Watson i-a spus lui Sally că îl puteam îngriji pe Charl, așa că l-am adus la colibă, iar Sally i-a aplicat un pansament pe locul în care îl lovise LeBaron cu biciul. Charl a rămas să se odihnească, în timp ce LeBaron i-a pus pe ceilalți să muncească și mai mult.

După-amiază târziu, am plecat spre plantația Ambrosia. Eram încă cutremurată de imaginea lui Charl trăsnit de biciul lui LeBaron.

Drumul a durat jumătate de oră prin pădure, timp în care am căutat și iarba-dracului, ca să-i fac ceai lui Charl la întoarcere.

Ambrosia se întindea pe o suprafață de două ori mai mică decât cea a moșiei lui Anne-May și era ascunsă în pădure. De aceea cultura nu era de tutun, ci de indigo din care se făcea vopsea pentru colorarea stofei, iar din stofă se confecționau, apoi, haine de lucru.

Drumul era umbrit de copaci, iar plimbarea era foarte plăcută. Din când în când se vedea lucirea apei râului, așa că am mers la pas lejer. Abia dacă simțeam mirosul acela greu de care vorbea mătușa Tandy Rose. Ea îi spunea Marea Duhoare. Mlaștina era cunoscută sub numele de Douglasville și se formase din cauză că apa nu se prea mișca în acel loc, care se afla la sud de Peeler și era plin de șerpi. Acolo domneau chiparoșii, care se înălțau printre rămășițe putrezite de trunchiuri. Mai la sud, în Docul Măcelarilor, măcelarul din oraș omora porci, vaci și cai bătrâni, iar părțile pe care nu le mânca nimeni le păstra pentru Sally Smith. Deci, în zilele călduroase și atunci când vântul era prielnic, mirosul sângelui amestecat cu cel al mlaștinii devenea Marea Duhoare.

Tata cunoștea foarte bine mlaștina. De acolo adusese lemn pentru mobilă. Prinsese și șobolani, nurci și ratoni, iar mamei îi adusese orhidee. Nu-l mușcase niciodată vreun șarpe.

După vreo zece minute de mers, am văzut ceva ce m-a făcut să rămân pe loc. Nu se auzea decât ciripitul păsărilor. De poarta cenușie, care cândva era intrarea în ferma domnului Burns, era legat, cu o fundă, un fir de floarea-soarelui. Domnul Burns murise cu câțiva ani în urmă. Să fi fost semnul unei petreceri? O petrecere în hambar?

– E cineva aici? am întrebat, dar nu s-a auzit decât ecoul.

Mi-am șters fața cu poalele rochiei, am pus cutia de cartofi jos și m-am urcat pe ea cu câte un picior la fiecare capăt. Nu am văzut decât un hambar vechi.

Am ridicat cutia și mi-am continuat drumul. Începusem să am răni la mâini din cauza lemnului neșlefuit, dar nu mi-a mai păsat de asta atunci când am văzut Ambrosia în depărtare. Mergeam să o văd pe sora mea, Patience, cea mai drăguță ființă din lume și care făcea cea mai bună vopsea de indigo din Maryland. Doamna Charlene o lăudase foarte mult pentru asta, dat fiind că toate plantațiile de indigo încercau să obțină cea mai strălucitoare și pură nuanță.

Urma să-i dau lui Patience pâinea de mălai și să râdem amândouă. Poate că aveam să-i văd și noua colibă.

– Grăbește-te! mi-a strigat o femeie albă, care îmi făcea semne de pe terasă, părând că voia să îndepărteze muștele din jur. Nu prin față, fir-ar să fie! Prin spate!

De la distanța aceea, am văzut că femeia era doamna Charlene Tidwell Weed, stăpâna plantației Ambrosia și una dintre prietenele lui Anne-May. Era chiar mai slabă decât Anne-May, dacă asta era cu putință, și avea părul blond. Purta o rochie roșie ca sângele unui porc proaspăt înjunghiat.

Am traversat curtea din spatele casei, care nu arăta nici pe jumătate atât de frumos precum cea a lui Anne-May, iar câinii doamnei Charlene au început să latre de lângă hambar. La auzul lor, mi s-au înmuiat picioarele și am încetinit, uitându-mă cum săreau și-și arătau colții. Lui LeBaron îi plăceau câinii aceia veșnic înfometați și cu capul mare. Zicea că veneau din Mexic și că erau dresați să prindă sclavi.

– Le dau să mănânce carne și pâine de mălai doar atunci când prind un fugar negru, spunea el.

Folosindu-se de un pantof sau de o cămașă, LeBaron îi învățase mirosul fiecăruia dintre noi. Ne cunoșteau după miros cale de jumătate de ținut.

– Grăbește-te! a strigat doamna Charlene. Pentru Dumnezeu! Nu înțelegi ce-ți spun? Ce se întâmplă cu tine?

Am traversat curtea și am intrat în bucătărie.

– Să nu îndrăznești să intri, mi-a spus de dincolo de fereastră, de parcă ar fi fost în pericol să ia tifos. Pune cutia lângă ușă și pleacă.

Am pus cutia jos, fericită să scap de ea, și mi-am șters sângele de pe mâini pe sorț. Apoi, tot din spatele geamului, doamna Charlene a scos un braț și mi-a dat un sul de material galben.

– Aici sunt trei metri și jumătate de mătase și o cutie de nasturi. Să i le duci stăpânei tale.

Apoi mi-a întins ceva ce arăta ca slănina, împachetat într-un ziar pătat de grăsime.

– Aici e slănină. Să nu o pui peste mătase, că o pătezi. Ai auzit?

Am luat slănina în cealaltă mână.

– Da, stăpână.

– Du-te direct acasă. Las-o pe sora ta cât timp e la muncă.

– Da, stăpână.

Am trecut iar pe lângă câinii care lătrau mai fioros ca niciodată. Probabil că din cauza slăninei. M-am întors pe același drum și, imediat ce nu am mai văzut casa, am luat-o înspre râu, către locul în care Patience planta indigo. De fiecare dată când veneam aici pentru ceva, făceam la fel. Doamna Charlene mă avertiza să nu mă duc să-mi văd sora, dar mă duceam oricum.

Am găsit-o pe Patience lângă apă, împreună cu alți șase oameni. Cu toții purtau turbane albastre și erau aplecați asupra straturilor de indigo. Patience m-a văzut venind și a alergat spre mine, șchiopătând. Parcă era o barcă ce se salva de pe o mare învolburată. De fiecare dată când o vedeam alergând așa, îmi aminteam de noaptea în care hambarul luase foc.

Patience se născuse la un minut după mine. Pielea ei era puțin mai deschisă la culoare decât a mea, dar, în afară de asta, eram la fel. Ne plăcea să râdem, să citim și să coasem.

M-a luat în brațe și i-am simțit coastele. Era slabă de la munca continuă la înmuiatul plantelor în cazane de fier și la scursul vopselei. Am îmbrățișat-o și eu, plângând de fericirea revederii.

– Lasă-mă să te privesc, am spus eu făcând un pas în spate.

I-am luat mâinile într-ale mele. Erau albastre până la încheieturi, iar vopseaua aceea nu avea să se curețe niciodată.

– Ai primit ceva de mâncare?

Mi-a zâmbit și și-a lăsat capul pe brațul meu, așa cum făcea de obicei. Am mers împreună pe lângă adăposturile în care se fierbea indigoul.

– Trebuie să te grăbești. Doamna Charlene lasă câinii liberi la ora cinci. Ți-a dat slănină? Înseamnă că doamna Anne-May îi e prietenă bună. E foarte zgârcită cu slănina ei.

Am intrat în răcoarea colibei, care arăta aproape ca a noastră. La urma urmei, tata le făcuse pe amândouă. Aveau parter și etaj, doar că podeaua de la parter a celei de aici era de lemn, nu de pământ. Însă amândouă colibele aveau pereți de scândură și erau mobilate cu câte o masă șubredă și cu niște scaune aflate în vecinătatea căminului, cu câte o găleată pentru apă și cu șase saci plini cu știuleți de porumb pe post de paturi și alți șase mai mici, drept perne. Totul era albastru-indigo. Sus se aflau mai multe paturi. Sora mea reușea să facă locul acela să semene a casă. Pusese borcane cu flori peste tot, iar mirosul lor îl acoperea pe cel de indigo.

Am pus pe masă lucrurile pe care trebuia să i le duc lui Anne-May și i-am întins lui Patience două scrisori.

– Una e de la mine. Am făcut un nou cod.

De când ne învățase mătușa Tandy Rose să scriem, eu și Patience ne făcuserăm tot felul de coduri pentru ca nimeni, nici măcar mama sau tata, să nu ne afle secretele. Scriam de la ultima la prima literă, de sus în jos sau în imagini. Ne-a fost de mare folos ca doamna Anne-May s-o împrumute pe Patience la Ambrosia. Așa am reușit să comunicăm.

– A doua scrisoare e de la mama, mi-a dictat-o. Îi e dor de tine și ar vrea să te viziteze, dar Anne-May nu-i dă voie. Îi e frică să nu fugă, iar moșia să rămână fără cel mai bun lucrător, dacă nu-l socotim și pe tata.

Patience a luat scrisoarea mamei și a deschis-o.

– Și mie îmi este dor de ea.

I-am întins firul de floarea-soarelui.

– Asta o să te înveselească. E prima care a înflorit anul acesta. Să nu-i lași pe băieți să mănânce semințele. Sunt pentru tine.

Patience s-a ridicat și a pus floarea într-un borcan.

– E foarte mare pentru prima din acest an.

M-am aplecat peste masă.

– Nu miroase ca alte flori, dar cu siguranță că poate face pe cineva fericit, nu crezi?

– Mă întrebam dacă mai înseamnă încă ceva. Am văzut una legată de gardul fermei bătrânului Burn.

– Tocmai am văzut-o și eu. Pe poartă.

– Am mai văzut și prin alte locuri. Pare un avertisment. Inspiră teamă.

M-a străbătut un fior și transpirația care îmi curgea pe spate mi s-a răcit. M-am cutremurat.

– Vrei să-ți spun ceva înfricoșător? Mama face cuțite. Are zece deja, ascunse sub dalele de sus.

Patience s-a așezat.

– Asta nu e bine, Jemma. LeBaron va...

M-am aplecat spre ea și i-am șoptit:

– L-am auzit pe tata spunându-i mamei că vom pleca imediat ce se va naște copilul lui Delly. A zis că nu mai poate vedea încă un copil care crește aici. Vom veni să te luăm și pe tine. Tata spune că totul se va întâmpla într-o noapte în care va ploua. Asta va face să fim mai greu de urmărit de câini.

– Cu toții deodată? Tata ar avea mai multe șanse de unul singur.

– Nu ne-ar părăsi niciodată. Pe de altă parte, el știe cum să ne treacă dincolo de mlaștină și până la doc. După asta, nu mai știu care ar putea să fie drumul.

– Habar n-am dacă pot face asta, Jemma.

– Te vom ajuta noi.

– Nu mă puteți căra tot drumul. Și mlaștina. Mă trezesc noaptea, transpirată, gândindu-mă la ea. Șerpii...

– Trebuie să fii puternică, asta-i tot.

– Eu nu sunt așa de curajoasă ca tine. Uneori mă gândesc că doamna Charlene nu e atât de rea. De ce să nu rămân aici?

– Te auzi ce spui? Ăsta e doar piciorul tău care vorbește. Suntem foarte puternice. Gândește-te prin ce am trecut. Incendiul. Moartea mătușii Tandy Rose. Tu ai fost trimisă aici. Trebuie să luptăm.

Patience și-a băgat mâinile în găleata cu apă, încercând să îndepărteze culoarea.

– Doamna Charlene a spus că dacă Nordul câștigă războiul și negrii vor fi eliberați, ne va alunga ca pe niște vite.

– Cu atât mai mult trebuie să plecăm. Obișnuiește-te cu gândul ăsta.

– Cum crezi că aș mai putea trăi dacă din cauza mea ați fi prinși cu toții?

– Nu vom pleca fără tine și nu putem rămâne aici o veșnicie. Vreau să văd lumea. New York City...

– Încetează să mai vorbești de asta. Cine știe dacă e adevărat?

– E adevărat. Au o bibliotecă unde poți citi gratis orice carte vrei. De ce să murim fără ca mai întâi să trăim și noi ca toți ceilalți oameni? Vreau să îmi fac planuri, cum spunea mătușa Tandy Rose.

– Cred că ai dreptate.

– Și vreau să am și eu un nume complet. Nu vreau să rămân doar „Jemma“.

– Cui îi pasă de un nume de familie?

– Toți oamenii liberi au. Înseamnă că tu contezi. Îl dai celor care vin după tine, pentru a le arăta că și ei contează.

– Dacă mergi la New York, îl poți vedea din nou pe Carter.

Mi s-a tăiat răsuflarea.

– E acolo? Cine a spus asta?

Patience a ridicat din umeri.

– Sunt doar zvonuri. Bătrânul Daniel l-a auzit pe LeBaron spunându-i doamnei Charlene că băiatul a fugit de la cei care l-au cumpărat și că oamenii aceia cred că el s-a dus la New York.

Mi s-a pus un nod în gât.

– E adevărat?

– Cred că da. Ai scrisori de la el?

– Numai una. Am citit-o de atâtea ori, că a ajuns ca o pânză de păianjen. Sigur că până acum și-a găsit o altă fată.

– Mama și tata erau tineri atunci când s-au cunoscut.

Patience s-a șters pe mâini, și-a ridicat perna și a scos de dedesubt două păpuși de cârpă.

– Vorbind de mama, vrei să-i dai asta de ziua ei, te rog?

– Seamănă cu mama și cu tata, am spus, căci Patience reușise să le reproducă foarte bine trăsăturile.

Fața tatei era din material maro, hainele erau de culoare indigo, ochii, din nasturi negri, gura, din ață roșie, iar barba îi era din lână creață. Purta vesta de duminică, albă cu dungi roșii, și nasturi în formă de scoici.

Patience mi-a întins păpușa care o reprezenta pe mama. Era din același material și avea buzele roșii ca o creastă de cocoș. Purta un colier din scoici care semăna cu cel pe care i-l făcuse tata. Era îmbrăcată într-o rochie și avea pe cap o bonetă exact ca aceea pe care i-o făcusem eu.

Patience m-a privit.

– Pentru părul mamei, Sybil mi-a dat niște blăniță din interiorul căciulii doamnei Charlene. Cum ți se pare?

Am strâns păpușile la piept.

– Sunt sigură că mama va plânge. Aș fi vrut să i le dai chiar tu.

Nu i-am spus de fata cea nouă care îi luase locul. S-ar fi întristat.

Am dat drumul păpușilor în găleată, sub mătase, pentru ca doamna Anne-May să nu le vadă, și am pus bucata de slănină sub braț.

– Ar fi bine să pleci înainte să dea drumul la câini. Ai permisul? m-a întrebat Patience.

– Mi-am scris eu unul, doamnei Anne-May nu-i pasă. Îi fac semnătura mai bine decât ea. Trebuie doar să cobor pe lângă poarta de la ferma domnului Burn.

– Du-te direct acasă, Jemma. Nu mi-a plăcut cum s-a uitat LeBaron la tine când am fost acolo ultima dată. A început să-și construiască un adăpost la ferma părăsită a domnului Burn. Ar fi în stare să te ducă acolo și să-și facă de cap cu tine.

– M-aș arunca în Patuxent, cu buzunarele pline de bolovani.

– Ar trebui să iei pe cineva cu tine când mai vii aici.

– Nu va încerca din nou, după ce a dus-o pe mama în hambar, iar domnul Watson l-a bătut până când a căzut la pământ. Nu am mai văzut niciodată un om mai nenorocit. În plus, Anne-May are actele mele. LeBaron nu va trece peste dreptul ei de proprietate, pentru că asta ar însemna să fie pedepsit.

– Nimănui nu-i va păsa dacă se întâmplă ceva cu tine, Jemma. Nici șeriful nu-i va cere lui LeBaron să plătească vreo amendă.

– Fug mai repede decât el.

– LeBaron are metodele lui. Am auzit că Sweet Clementine...

– Știu.

M-am pregătit să plec.

– Nu-ți face griji pentru mine. Mă pot apăra singură. Fii pregătită pentru când va da tata semnalul. Noi două vom scăpa de aici. Vom merge la New York. Vom fi libere.

A început să bată vântul în timp ce îmi luam la revedere de la sora mea. M-am întors de trei ori din drum ca să o asigur că aveam să fiu bine. După aceea, am plecat. Mi s-a făcut dor de ea imediat ce am trecut pe lângă câinii doamnei Charlene și am revenit la drumul meu. Mergeam mai repede, fiindcă scăpasem de cutia de cartofi, și am ajuns curând la poarta cu firul de floarea-soarelui. Dar acum poarta era deschisă și de undeva de jos se auzeau voci. Am intrat și am făcut câțiva pași. În față erau o poieniță și câteva torțe aprinse. Părea o tabără. Inima mi s-a oprit în loc la vederea unui fir de floarea-soarelui legat de un copăcel ce creștea la marginea potecii.

Am mai mers puțin înainte, ascultând scârțâitul găletușei de tinichea pe care o duceam. Am încercat să văd printre copaci. Țineam slănina atât de strâns la piept, încât se încălzise, iar hârtia se impregnase toată cu grăsime.

Pe măsură ce mă apropiam de poieniță, vocile se auzeau din ce în ce mai tare. În depărtare se afla hambarul domnului Burn. Acoperișul era lăsat precum spatele unui cal bătrân. Lângă el se ridica un paltin de munte gigantic, cu crengile împrăștiate peste tot, mișcându-se în bătaia vântului.

Patience avusese dreptate despre faptul că LeBaron își construia un adăpost al lui. Era aproape gata. Oamenii lui stăteau în jurul focului, vorbind și glumind. Fiecare ținea în mână câte o torță. Unul dintre ei a dus o sticlă la gură, după care a aruncat ceva în foc. Cei de acolo erau prietenii lui LeBaron de pe plantațiile din tot ținutul. Veneau la noi duminica, pentru a ne controla colibele și felul în care ne comportam. Oricine era prins fără permis primea pe loc treizeci și nouă de lovituri de bici.

Pe cel mai înalt cal stătea un bărbat care se numea Chester. Era foarte slab și crăcănat. El fusese cel care o găsise pe Sweet Clementine și îi adusese trupul înapoi acasă.

Sally Smith ne spusese cândva că LeBaron își făcuse de cap cu Sweet Clementine.

M-a trecut un fior și am observat că începuse să se întunece dintr-odată. M-am întors și mi-am reluat drumul înapoi spre casă, sperând că nu mă văzuse nimeni.

Capitolul 7. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

iulie 1861

Era o căldură caniculară în dimineața în care, împreună cu Fergus, i-am întâlnit pe sora mea, Euphemia, și pe fratele meu, Harry, în gara din Leonardtown. Dar asta nu mi-a oprit durerea teribilă de cap. Vedeam totul ca prin ceață. Era consecința directă a faptului că rămăsesem fără tabac.

Ultima dată când îmi văzusem frații fusese cu opt luni în urmă, la nunta pe care mi-o pregătise mătușa Tandy Rose chiar aici, la plantația Peeler. Datorită mamei, nunta fusese cât se poate de frumoasă. Avusesem trusou franțuzesc, rochie de dantelă belgiană și îmbrăcăminte pentru a doua și a treia zi. Durase o săptămână, zi și noapte, și se terminase cu un dans în depozitul de tutun.

Din tren a coborât un număr impresionant de oameni pentru o destinație atât de lipsită de importanță. În mulțime se aflau și câțiva militari îmbrăcați în uniforme albastre. La scurt timp a apărut și fratele meu mai mic, trecându-și mâna prin părul roșcat. M-a străbătut un imens sentiment de bucurie. Împlinise deja douăzeci și unu de ani și se înălțase, iar fața i se alungise. Nu mai era un copil, dar, după înfățișare, încă rămăsese băiatul cu suflet mare pe care îl știam dintotdeauna. Purta jachetă și pantaloni de călătorie, iar de umăr îi atârna un rucsac. După ce a coborât, s-a întors și a ajutat-o și pe Euphemia să coboare. Înaltă și simplă în rochia ei de bumbac, și-a plimbat privirea peste mulțime ca un câine pierdut, aflat în căutarea unei ființe care să-l ia acasă.

Apoi, cu mersul ei masculin, a venit direct spre noi. Fergus s-a îndoit de mijloc pentru a-i săruta mâna înmănușată.

– Sper că ați avut o călătorie plăcută, a spus el.

– Ai găsit Callinectes sapidus, Fergus? l-a întrebat Euphemia zâmbind și fluturând din gene.

Chiar și cele mai neatrăgătoare fete din Louisiana știau să flirteze. Fergus i-a zâmbit, la rândul lui.

– Da. Mă bucur să te văd, Euphemia.

Grăbit, Harry a venit spre mine și m-a cuprins în brațe, gata să mă arunce de pe peron.

– Draga mea Anne-May, cum e viața de familie?

Mi-a sărutat mâna, iar ceața de pe creier mi s-a ridicat.

– Mi-a fost dor de tine, Harry Wilson.

El mi-a zâmbit cu toată gura și mi-a spus:

– Și mie de tine, Anne-May Wilson Watson.

– De fiecare dată când te văd, ești din ce în ce mai atrăgător. Nu e corect ca singurul băiat din familie să moștenească cele mai frumoase gene. Am multe în plan. În primul rând, un drum până la Smalls & Fiii. Au tot felul de...

– Acum? m-a întrebat Harry, prefăcându-se supărat. Știi că nu mă dau în vânt după ieșirile în lume, iar, pe deasupra, i-am promis lui Sally Smith că îi fac o fereastră.

– Sally Smith să se ducă la naiba. Să faci acum tâmplărie? Vreau să-ți arăt orașul și să luăm masa.

Harry m-a mângâiat pe braț.

– Relaxează-te, Anne-May. O să ne simțim bine cu toții.

Atingerea lui m-a calmat ca nimic altceva.

– Tot va trebui să mănânci, deci...

– Așteaptă, Anne-May, am o surpriză pentru tine.

Și-a deschis repede cufărul și a scos o cutie învelită în pânză, de mărimea unei pâini. Era închisă cu o panglică de fiecare parte.

– Ce e înăuntru, Harry?

A ridicat partea de sus și am văzut o minge de blăniță gri-maronie, cu urechile date pe spate.

– E din Siam și e pentru tine. Sper să nu te superi că i-am pus deja numele de Saint Joan[4]. Ca pe Ioana d'Arc. Nu i se potrivește? Se spune că și ea avea ochii albaștri.

– E minunată, Harry.

Am vrut să o mângâi, dar pisica a sâsâit la mine ca un șarpe și mi-am retras imediat mâna.

– Cu siguranță că mă urăște.

– Are nevoie de timp, Anne-May.

Harry a pus pisica înapoi în cușcă.

– La Paris se găsesc tot felul de cuști. Franțuzoaicele și le pun în spinare și își poartă pisicile peste tot prin oraș.

Harry mi-a pus și mie cutia în spinare și mi-a legat panglica de încheietură.

– Francezii sunt atât de deștepți, am spus, fericită să am ceva provenit din Franța, chiar și o pisică ce sâsâia ca o cobră.

Harry s-a întors ca să-l salute pe Fergus, iar Euphemia și-a întins mâinile spre mine. Avea aceeași privire tristă ca întotdeauna.

– Cum ești, surioară?

I-am luat mâinile într-ale mele.

– Bine, Euphemia.

A deschis cușca pisicii și a scos-o pe Saint Joan, care s-a relaxat în brațele ei.

– Mama cum e? am întrebat.

– Mi-a spus să-ți transmit că, dacă nu va fi prea mare deranjul pentru tine, te roagă ca atunci când uniforma lui Harry va fi gata la Shreveport, să o trimiți prin poștă împreună cu rochiile tale, pentru a fi sigură că o primește.

Am mângâiat pisica pe cap, iar ea mi-a dat peste mână cu lăbuța.

– Mama mi-a scris că a stăruit ca Harry să plece pe front. Nu suport gândul ca fratele nostru să participe la război pentru propria ei glorificare.

Harry m-a apucat de braț.

– Nu aș putea trăi cu mine însumi dacă nu aș lupta.

– Slavă Domnului că mama nu e aici, am spus eu. Nu cred că m-aș fi putut abține.

Euphemia a pus-o pe Saint Joan înapoi în cușcă.

– Mama îi vrea doar binele lui Harry, a spus ea.

Durerea de cap mi-a revenit și era pe punctul să explodeze dacă mai auzeam încă o chestiune de genul acela din partea surorii mele. M-am întors spre fratele meu și l-am luat de braț.

– Să mergem la plantația Peeler, frumosul meu domn.

După ce am ajuns acasă și frații mei au încetat să se mai certe despre unde anume avea să stea fiecare - Harry voia ca Euphemia să primească cea mai frumoasă cameră, cu privire spre râu -, Harry a ignorat ceea ce pregătisem pentru primirea lui, a băut un ceai, și-a luat uneltele și s-a dus să lucreze la fereastra lui Sally Smith, probabil că la schimb cu opiumul pe care îl cultiva ea. Bătrâna Sally Smith i-a pregătit lui Fergus mâncarea lui preferată, cea de scoici cu porumb copt. Pe lângă asta, bătrâna cea vicleană continua să facă gemuri și prăjituri pentru cei de la oraș și să încaseze veniturile. Harry și Fergus închideau ochii la asta.

I-am spus lui LeBaron să ne aducă trăsura și am dus-o pe Euphemia în oraș, fiindcă trebuia să se mai distreze și ea. Știam că avea să-mi fie o povară în zilele care urmau. Am luat-o și pe Saint Joan, ca să i-o arăt lui Jubal Smalls, și am așezat-o între noi, în șaretă.

– Ce drăguț din partea lui Fergus să-ți dea inelul mamei lui, mi-a spus Euphemia.

– Nu pentru că ea și-ar fi dorit asta. A durat aproape un an până ca Fergus să poată să îl scoată din cufărul ei de bijuterii. Are șase inele, iar unul dintre ele e cu safir, de mărimea lui Baton Rouge.

– Am încercat să-l conving pe Harry să nu lupte alături de sudiști, dar e foarte hotărât. Dacă tata ar fi trăit, nu ar fi permis ca mama să-l încurajeze.

– Nu vreau să mă gândesc la asta într-o zi atât de frumoasă, Euphemia. Se spune că războiul ăsta nu va dura mult, deci să sperăm că Harry nici măcar nu va pleca pe front. Acum avem cumpărături de făcut, iar asta o să ne distragă atenția.

În ziua aceea, la Smalls & Fiii erau mai mulți clienți ca niciodată, scoși din casă, probabil, de vremea frumoasă. Mi-am pus în spinare cușca și am intrat, însoțită de Euphemia, în căutarea prafului de tabac. Jubal Smalls a venit spre noi din spatele încăperii.

– Cine este această drăguță domnișoară? m-a întrebat domnul Smalls, lucru care dovedea că bărbații din Louisiana erau mincinoși desăvârșiți.

– Sora mea, Euphemia Anne Wilson. Euphemia, dumnealui e domnul Jubal Smalls, proprietarul acestui loc. Locuiește sus, împreună cu soția și cu cei trei copii minunați ai lor.

– Îmi place foarte mult magazinul, domnule Smalls.

M-am întors cu spatele la Jubal.

– Ia uite ce am primit de la fratele meu, o pisică adusă tocmai din Louisiana. E foarte la modă în Franța.

Euphemia a scos pisicuța și i-a arătat-o lui Jubal, ca un măcelar care le arată celorlalți o friptură. Saint Joan a hârâit la el cât a ținut-o gâtul.

Cu mâna la inimă, Jubal s-a întors spre mine.

– Doamnă Watson, asta e cea mai drăguță pisicuță siameză. Nu mă pot apropia prea mult de ea, din păcate, pentru că pisicile mă fac să strănut. Apropo, am pus deoparte tabacul dumitale.

– Mulțumesc, domnule Smalls. Am să iau două cutiuțe, dacă ai. Te rog să mi le treci în cont.

– Am doar o cutiuță astăzi, dar voi avea mai multe în curând.

A luat cutia de pe un raft din spatele tejghelei și a pus-o pe blatul de sticlă.

– Ce mai face domnul Watson?

– Bine, mulțumesc. Îmi cer scuze pentru purtarea lui din timpul dansului.

– Războiul ne face pe toți nervoși. Încă mai intenționează să se înroleze de partea Nordului?

– Cred că da. Așteaptă ceva de genul Primului Regiment de Voluntari din Maryland[5].

– Un regiment? De unde a mai apărut și ăsta?

– Nu știu. Îmi e greu să țin minte astfel de lucruri.

Domnul Smalls a luat de pe raft un caiet mare, legat în piele roșie.

– Ăsta e un cadou pentru dumneata, doamnă Watson. Te rog să scrii totul aici. Frumos și organizat.

– Nu îmi place foarte mult să scriu.

– Nu trebuie să fie perfect. Femeile de elită țin un jurnal al călătoriilor pe care le fac soții lor și al timpului petrecut de aceștia pe front. Toate nevestele de la Paris procedează așa. Putem s-o facem împreună după ce va pleca soțul dumitale.

S-a aplecat spre mine.

– Am auzit că unii dintre negrii dumitale știu să scrie. Spune-i unuia dintre ei să noteze.

Apoi, domnul Smalls ne-a condus afară și ne-a urcat în șareta pe care o conducea, ca întotdeauna, Euphemia, dat fiind că avea constituția potrivită pentru a stăpâni caii.

– Vă voi înapoia curând batista, domnule Smalls. Curată și călcată, i-am spus.

– Vă aștept pe amândouă să mă vizitați din nou.

Am zâmbit, iar Euphemia a pornit șareta. Am privit înapoi și l-am văzut pe domnul Smalls uitându-se în urma noastră.

– Ai grijă, Anne-May, mi-a spus Euphemia cu ochii la drum. Nu poți avea încredere în domnul Smalls.

– Nu fi ridicolă!

– Am văzut că avea mai multe cutii de tabac pe raft. De ce era nevoie să te mintă? Vrea ceva de la tine.

Am simțit cum mi se încălzea capul. Am scos cutiuța din geantă, mi-am umezit degetul, l-am introdus în pudra frumos mirositoare și apoi în interiorul gurii.

– Flirtează cu tine într-un mod revoltător.

– Știi cum sunt bărbații din Louisiana.

– Nu e genul de bărbat care să ofere, fără să aștepte ceva în schimb, un caiet legat în piele. Și toate întrebările acelea despre Fergus! Ceva nu e în regulă.

În scurt timp, praful de tabac și-a făcut efectul și dispoziția mi s-a schimbat într-atât, încât nici măcar cicăleala Euphemiei nu mă mai deranja.

În timp ce sora mea conducea șareta, am deschis caietul legat în piele. Avea pagini albe, netede, și un semn de carte de mătase cu o magnolie țesută în capăt. Mi-am trecut degetul peste mătase și am descoperit că tot din ea erau confecționate și celelalte articole de lenjerie din magazin.

– Ai dreptate, surioară. O să țin cont.

În ciuda remarcilor ei, aș fi scris în caietul acela tot ce mi-ar fi plăcut.

După câteva zile, într-o dimineață, am plecat la un târg care avea loc la biserică. Harry conducea trăsura, iar eu eram așezată lângă el, gata să mă mândresc cu frumosul meu frate în tot ținutul St. Mary's. Fergus plecase mai devreme, împreună cu Euphemia, pentru ca sora mea să-și pregătească coșul cu mâncarea pentru prânz, cu care urma să participe la licitație, cel mai așteptat moment al târgului. Biata mea soră muncise pentru un prânz de două persoane, în speranța de a atrage un licitator bărbat. Gătise felurile favorite ale mamei: pilaf cu pui, biscuiți de aluat dospit, după rețeta lui Sally Smith, budincă de pâine cu ciocolată, suc de cireșe la gheață, precum și fursecurile cu ghimbir preferate ale lui Robert E. Lee[6], lucru destul de

ipocrit, ținând cont că simpatiile ei politice se aflau la nord de Stratford Hall[7]. Euphemia îl critica pe generalul Lee pentru că se afla în fruntea armatei confederaților. Cu toate astea, mânca farfurii întregi cu fursecurile lui favorite. Pe gătitul prânzului se dusese o însemnată cantitate din rezervele noastre de zahăr și așa scăzute, dar merita, dacă asta o putea ajuta pe Euphemia să-și găsească un soț și, astfel, să nu mai fie în grija mea.

Harry s-a întors spre mine cu un zâmbet larg. Părul lui roșu ca al unui setter irlandez strălucea în lumina soarelui.

– Ești într-o dispoziție bună azi, surioară.

– Cine n-ar fi? Călătoresc alături de fratele meu, cu vântul în față pe o vreme caniculară, purtând cea mai frumoasă rochie de mătase. Voi fi nevoită să le vin de hac femeilor care ar vrea să te revendice.

– Sunt foarte timid în preajma femeilor. Mai degrabă îmi rod unghiile.

– Timiditatea te prinde bine, Harry. Ai tot ceea ce le place femeilor. O înfățișare atrăgătoare, siluetă tânără, și ești cea mai amabilă persoană din toată creștinătatea. Tata spunea că tu și Euphemia sunteți cei doi îngeri ai lui Dumnezeu.

– Înțeleg că asta face ca tu...

– Să fiu diavolul. Cel puțin Sally Smith așa ar spune.

– Sper să reușești să te porți mai frumos cu ei toți.

– Tu ai devenit foarte bun prieten cu ei chiar de la nuntă. Ar fi în stare să mă înjunghie în timp ce dorm, așa cum au făcut cu tata, dacă nu stau cu biciul pe ei.

Harry s-a întins spre mine și mi-a luat mâna. Am simțit căldura lui chiar și prin mănușă.

– Știu că ești la fel de bună că oricare dintre noi, Anne-May.

Am ridicat dintr-o sprânceană.

– Ce știi tu?

– Î'i mai aduci aminte cum m-ai dus în spate de la școală până acasă în ziua în care m-am lovit la deget?

Am zâmbit.

– Mergeai desculț, ca un pui de negru. Îmi înroșiseși rochia cu sânge.

Am intrat în curtea din spatele bisericii. Precum mă așteptasem, toate femeile s-au adunat în jurul lui Harry. M-am dat jos din trăsură încet, pentru a prelungi acel moment. Harry m-a ajutat să cobor. Atmosfera era asemănătoare celei de carnaval. Am traversat curtea la brațul lui Harry, atrăgând priviri pline de admirație. Apoi am intrat într-una dintre barăcile de lemn ridicate în colțurile curții, care lăsau deschis spațiul plantat cu gazon din mijlocul terenului.

Amuzamentele erau de toate felurile, ca, de pildă, doamne grase care citeau viitorul, sau o poștă improvizată, unde bărbații puteau găsi tinere care, pentru o sumă mică, erau gata să le scrie ce-și doreau. Se vindeau, de asemenea, truse pentru curățarea stilourilor și articole croșetate, ba chiar se afla acolo și un pom plin cu mere poleite.

L-am văzut pe Fergus discutând cu vânzătorul de pește și l-am tras pe Harry în altă direcție. M-am uitat prin mulțimea de femei îmbrăcate în rochiile lor cele mai bune. Erau prezenți și câțiva bărbați, unii dintre ei, îmbrăcați în uniformă. Jubal Smalls nu era acolo. Am stat cu Harry și am admirat baloanele zburătoare legate de sol cu frânghii, în care se pompa aer cald și care în curând aveau să se ridice de la sol, purtându-i pe oaspeții târgului până la o înălțime de la care să poată să admire întreg ținutul. Apoi, baloanele aveau să revină pe pământ.

Am găsit-o pe Euphemia în biserică, alături de celelalte femei singure. Cu toatele vindeau cuverturi brodate, făcute special pentru acel prilej. Deasupra se aflau coșuri de picnic pline, cu mânerele date într-o parte pentru a se vedea marfa. Pe una dintre mesele din fața scenei se afla o cutiuță de lemn

în care bărbații puneau o sumă care le dădea dreptul de a-și petrece timpul cu una dintre femei. Ele își făcuseră zulufi și purtau dantele, în speranța ca unul dintre puținii bărbați prezenți, care să nu fie infirm, suferind de vreo boală sau pe punctul de a pleca la război, să introducă în cutiuță un bilet cu numele lor. Erau atât de aranjate, de parcă întreaga lor viață depindea de cucerirea unui bărbat în ziua aceea. Și chiar așa era.

Euphemia se afla printre ele. Transpira abundent și își făcea vânt cu evantaiul. S-a apropiat de mine și și-a închis evantaiul cu zgomot.

– Mulțumesc că ai venit. Nu cred însă că a votat cineva pentru mine. Nimeni nu s-a uitat la coșul meu.

Harry a aruncat o privire.

– E potrivit pentru un rege. E încă devreme pentru vot.

– Dacă votează cineva pentru mine, sper să nu-mi ia de-adevăratelea coșul de cumpărături, am spus.

– Nu, doar cuvertura. Toate coșurile care nu au fost alese vor pleca spre armată, a răspuns Euphemia încrucișându-și brațele pe piept. Ziua de azi nu e decât un prilej pentru a-ți arăta rochia și a vorbi cu bărbați fără a fi nevoie de nici o prezentare.

– Ar trebui să-i mulțumești în genunchi lui Iisus că poți vorbi cu un bărbat fără să-ți fie prezentat.

Euphemia a privit spre cer.

– Niciodată nu o să primesc vreun vot.

În jurul Juliei Hammond se strânseseră o mulțime de bărbați.

– Se pare că s-a aranjat cu foarte multă grijă, a spus Euphemia.

În ochii ei au apărut lacrimi.

– Am lucrat aproape toată noaptea la cuvertură.

– Ți-ai fi putut pune un pic de roșu în obraji. Și flirtează și tu puțin. Nu o să vină nimeni la tine dacă stai cu ochii în pământ.

– Nu am nevoie de un bărbat pe care trebuie să-l prind ca pe un pește. Prefer să rămân singură.

– Și să rămâi în grija mea la bătrânețe? Gândește-te și la alții măcar o dată.

Harry a făcut un pas între noi.

– Sunt mulți care abia așteaptă să vă vadă trăgându-vă de păr și bătându-vă. Ar fi bine să luați o pauză. Pheme, du-te și aranjează-te puțin. Rămânem noi aici, pe poziții.

Euphemia și-a aranjat fusta.

– Mi-ar prinde bine puțin aer.

Harry a zâmbit și a ajutat-o să se dea jos de pe scenă.

– Plimbă-te pe aici și arată-le domnilor cât de minunat ar fi un prânz în doi.

Euphemia i-a zâmbit și s-a grăbit să plece.

Am luat un bilet de vot de pe masă și l-am completat.

Harry a aruncat o privire peste umărul meu.

– Completezi pentru Euphemia?

– Să nu îndrăznești să-i spui.

Am dat drumul biletului în cutiuță.

În curând a început să se strângă lume în fața scenei. Euphemia s-a întors și și-a ocupat locul în spatele păturii. La subraț i se formaseră pete de transpirație.

– Ce se întâmplă acum? a întrebat Fergus apropiindu-se.

– Se citesc voturile domnilor, iar doamnele pleacă la picnic cu cei care au licitat cel mai mult.

– Mi se pare un păcat faptul că biserica vinde femei.

– Taci, Fergus. Începe.

Vicarul a început să strângă voturile cu mare emfază, le-a citit și a spus, după o pauză teatrală:

– Julia Hammond, în urma unei licitații de cincizeci de dolari, îi revine lui William Parker din California, Maryland.

Domnul Parker a ajutat-o pe Julia să coboare de pe scenă, în timp ce Euphemia și celelalte doamne au zâmbit forțat și au aplaudat politicos.

Vicarul a mai citit voturile altor două doamne, iar acestea și-au strâns coșurile și cuverturile, ca să plece cu cei care licitaseră pentru ele. Euphemia a rămas singură pe scenă. M-a privit, stingherită.

Apoi vicarul a zâmbit și a mai scos un ultim vot din coș. Euphemia a respirat ușurată.

– Domnișoara Euphemia Wilson, cu această cuvertură minunată și cu cel mai apetisant pilaf cu pui din ținutul St. Mary's, îi revine domnului Fergus Watson din Hollywood, pentru douăzeci și cinci de dolari.

Mulțimea a aplaudat, iar Fergus s-a întors spre mine cu o privire nedumerită.

L-am împins în față.

– Du-te, te așteaptă.

Euphemia a zâmbit larg cât Louisiana și i-a întins cuvertura lui Fergus.

Harry s-a aplecat și mi-a zis:

– Așa cum spuneam, Anne-May, ești o persoană bună.

Fergus a condus-o pe Euphemia afară. Amândoi își zâmbeau, iar el mergea cu mâna lipită de spatele ei.

– Să nu spui nimănui, am adăugat eu în timp ce îi priveam pe cei doi cum ieșeau pe ușa bisericii.

Capitolul 8. Georgy

New York City/Washington, D.C.

iulie 1861

Charley a scos un strigăt de durere atunci când domnul Christian Longworth l-a lovit, cu o viteză feroce, înfigându-i vârful de argint al bastonului în mâna dreaptă, care s-a dovedit a fi o țintă perfectă, dat fiind că fratele meu se sprijinea, inocent, în ea. Simțind cum îl străpungea bastonul, Charley a urlat, iar eu și Jane ne-am îngrozit auzind cum i se rupeau oasele.

Christian a luat-o la fugă, în timp ce eu, Jane și femeia cu traista de pânză l-am dus pe Charley înapoi la Brevoort Place, unde el a trebuit să facă față umilinței de a-și vedea numeroasele surori adunate grămadă în jurul lui. Frank Bacon s-a ocupat de rană și i-a spus că nu va fi eligibil să se înroleze prea curând.

S-au mai întâmplat niște lucruri neprevăzute în acea noapte: femeia cu traista de pânză, pe care o chema Lucy Locker, a devenit una dintre cele mai bune profesoare de cusut de la Casa Meșteșugurilor pentru Femei, o prietenă apropiată și un aliat, iar ticălosul domn Longworth a fost ridicat de poliție, a plătit o amendă usturătoare și a fost reținut pentru două nopți. Apoi rana lui Charley, deși nepericuloasă, a fost suficient de severă pentru a nu-i permite să participe la începutul ostilităților. Asta a fost o mare ușurare pentru mama, cel puțin pentru o vreme.

Complet descurajat, Charley ne-a însoțit în ziua în care am fost să vedem, pe Broadway, marșul lui Joe Howland și al trupelor lui mărețe. În acea dimineață a plecat și Frank Bacon. Fratelui nostru i-a fost greu să stea

deoparte și să-și îngrijească mâna, dar s-a ferit să se plângă, mai ales în preajma mamei, pentru că asta ar fi întristat-o cel mai tare.

Stând în mijlocul unei mulțimi de steaguri și de oameni ce se întindea pe o distanță de cinci kilometri, am început să vedem strălucirea baionetelor care se apropiau. Nu după mult timp, imensa adunare s-a dat la o parte și s-a înghesuit pe trotuare pentru a face loc trupelor de artilerie și următoarelor regimente care mărșăluiau compact, cu priviri inexpresive. S-au auzit ovații puternice, iar oamenii din public strigau și fluturau batiste, plângând și rugându-se.

Apoi a venit rândul Regimentului 16, condus de un tânăr cu înfățișare serioasă, care ducea magnificul steag dăruit de Eliza. L-am văzut preț de o clipă pe chipeșul Joe, arătând mult mai tânăr decât cei douăzeci și șapte de ani ai săi, în ciuda pantalonilor de uniformă gri și a jachetei albastre cu nasturi de aramă. Bărbații nu se uitau nici în stânga, nici în dreapta, doar avansau de parcă în acel moment se aflau în mijlocul luptei. Defilarea regimentelor nu a durat mult, iar mulțimea s-a strâns în urma lor precum apele unei mări după trecerea unei corăbii. L-am luat pe Charles de braț și, privind baionetele strălucitoare până când nu le-am mai văzut, am simțit cum mă străbătea un fior. Ultimele raze de soare au luminat culorile coloanelor de soldați pe când ce acestea din urmă se făceau nevăzute.

În vara aceea, în vreme ce stăteam împreună cu mama și cu Eliza și tăiam materialul pentru a face cămăși de uniformă, cu ferestrele deschise ca să intre aerul, la Brevoort Place a sosit o telegramă. Carry, care își petrecea cea mai pare parte a timpului lângă ușă, așteptând vești, a luat-o imediat.

– Georgy, Eliza! A sosit o telegramă pentru voi.

– Adu-o aici, Carry!

A deschis-o și a citit-o:

Domnișoarei Georgeanna Woolsey și doamnei Eliza Howland,

Vă rugăm să vă prezentați în cel mai scurt timp la Comisia Sanitară din Washington. La sosire, veți primi instrucțiuni suplimentare.

Frederick Law Olmsted

Eliza s-a întors, întrebătoare, către mine.

– A început, Georgy.

Am luat-o de mână.

– În sfârșit.

Mama a privit pe fereastră.

– Nu o să mai apuc sfârșitul războiului.

Când, împreună cu Eliza, am ajuns la Washington ca să ne începem cariera de infirmiere, ne-am cazat la Ebbitt House, o pensiune primitoare. Restaurantul ei era frecventat de ziariștii din Washington.

Eliza s-a luminat la față încă din trăsură.

– În sfârșit, suntem la Washington, a spus ea ridicându-și privirea la fațadele impresionante.

M-am dat și eu jos din trăsură și am supravegheat descărcarea primelor cufere. Mama urma să trimită altele curând.

Ne-am cazat repede. Afară, de-a lungul lui F Street, bătea un vânticel cald, iar muștele ne atacaseră, înnegrind fețele de mese de la hotel și intrându-ne în gură când mâncam. Războiul – despre care toată lumea prevestise că avea să se încheie cu o înfrângere rapidă a sudiștilor – continua de trei luni,

fără răgaz. Unioniștii fuseseră foarte descurajați după ce Armata Statelor Unite suferise pierderi umilitoare la Big Bethel și Bull Run, unde luptaseră Joe Howland și Frank Bacon. Verișorul nostru, Theodore Winthrop, cel mai bun prieten al lui Abby, fusese prima victimă de rang înalt din rândurile unioniștilor. Murise la Big Bethel și cu toții ne îmbrăcaserăm în negru.

La scurt timp după sosirea noastră, Eliza a primit o scrisoare de la Joe, trimisă de la tabăra sa de lângă Centreville, din Virginia.

De pe câmpul de lângă Bull Run

iulie, 1861

Dragă Eliza,

Brigada noastră face exerciții militare în fața inamicului, iar pe flancul din dreapta are loc o bătălie la o depărtare de opt-zece kilometri. Se văd trupe numeroase și se presupune că inamicul vrea să ne atace dinspre flancul stâng. Totul indică faptul că va avea loc o mare bătălie.

Cu multă dragoste, Joe

Am rămas în așteptarea rezultatului bătăliei până a doua zi, când a sosit următoarea notă, scrisă cu un creion pe un petic de hârtie murdar de pământ și mototolit.

Dragă Eliza,

Înfrângere totală și retragere în dezordine la Bull Run. Regimentul 16, în afara pericolului.

Pregătim un ultim atac.

J.H.

După ce Joe vorbise despre înfrângerea totală a forțelor unioniștilor de către sudiști, zvonurile care se răspândiseră prin Washington vorbeau despre căderea Capitoliului în mâinile confederaților. În fiecare dimineață ne trezea zgomotul batalioanelor de infanterie și de cavalerie, precum și bătăile nesfârșite de tobe.

La scurt timp după aceea, ne-am bucurat să primim primele ordine venite de la Comisia Sanitară. Nu am fost repartizate la un spital pe vas, așa cum ne-am fi dorit, ci a trebuit să improvizăm un spital la ultimul etaj al Biroului pentru Brevete, a cărui construcție fusese întreruptă de război. Ne-am ocupat serios de proiect și, la scurt timp, după ce Eliza și-a însușit toate noțiunile elaborate de doamna doctor Blackwell cu privire pregătirea profesională a infirmierelor, am încheiat partea de organizare, punând la punct inclusiv turele doctorilor, aceștia din urmă lăsând cea mai mare parte a muncii pe seama noastră.

Am fost ușurată atunci când Comisia Sanitară ne-a repartizat doar puțini soldați grav răniți. Majoritatea aveau febră tifoidă, pojar și malarie, ceea ce învățasem să tratez alături de doamna doctor Blackwell. Cu toate acestea, și noi am avut parte de morți la căpătâiul cărora nu se afla nici un preot, pentru că erau foarte puțini preoți, nefiind angajați oficial de către președinție.

La Ebbitt House, eu și Eliza tocmai terminam de despachetat ultimul cufăr trimis de mama. Camerele noastre se aflau la parterul hotelului, iar

trecătorii se opreau adesea pentru a schimba o vorbă cu noi, lucru care la început ni se păruse o inacceptabilă încălcare a dreptului la intimitate, dar cu care ajunseserăm, apoi, să ne obișnuim.

Vremea era foarte caldă pentru luna iulie și țineam ferestrele deschise pentru a lăsa aerul să intre. Perdelele se legănau și ele. Pe rând, ne făceam vânt una alteia cu evantaiul, în timp ce despachetam bagajele din uriașul nostru cufăr negru pe care îl porecliserăm Arca lui Noe și care ne însoțise de-a lungul călătoriei noastre în Egipt. Acum era acoperit de numele, scrise cu cretă, ale tuturor hotelurilor în care locuiserăm. Tocmai atunci, unchiul Edward a apărut la fereastră.

– Salutare, domnișoarelor! Mi s-a spus la recepție că vă găsesc pe amândouă aici.

Ne-am întors și l-am văzut, încadrat de rama ferestrei de la umeri în sus. Purta pe braț o banderolă neagră, în amintirea lui Theodore, iar jobenul, negru și el, îi strălucea în lumina soarelui.

M-am apropiat de fereastră.

– Unchiule, ce bine că te văd, dar cu câtă ușurință ți s-a divulgat numărul camerei noastre!

Și-a scos pălăria.

– În curând îți vei da seama că Washingtonul este o mare familie nefericită.

Eliza a venit lângă mine la fereastră.

– Totul e atât de neașteptat, unchiule.

Prin spatele lui a trecut, alungând roiurile de muște, un regiment ai cărui soldați purtau uniforme de lână. Unul dintre soldați avea o bucată de pâine înfiptă în baionetă.

– Bieții de ei, a spus Eliza, trebuie să le fie foarte cald.

Unchiul Edward s-a întors și i-a privit cum treceau.

– Ei au avut noroc, nu ca aceia care au murit la Bull Run. Se duc spre tabăra de pe Potomac. Dar nu vor putea face baie acolo, pentru că este plin de șerpi.

– Haide, unchiule, intră, i-am spus eu, chiar dacă ne place să discutăm prin fereastră.

– Mi-e teamă că am prea puțin timp la dispoziție. Tocmai am primit o invitație în dimineața asta.

I-a întins Elizei trei invitații.

Sora mea își făcea vânt în timp ce citea.

Domnul Președinte Lincoln și soția sa au onoarea să o invite pe domnișoara Georgeanna Woolsey la recepția de marți, care va avea loc începând cu ora șapte.

– În seara asta, am spus.

– E și pentru mine o invitație, unchiule. Extraordinar!

– Mâncarea nu e foarte bună. Se servesc, în principal, vin și prăjituri, fiindcă risipa ar fi nepotrivită acum, când armata suferă de atâtea lipsuri. Însă ar merita să mergem.

Am îndepărtat o muscă de pe mâneca Elizei.

– Este prea cald ca să ne îmbrăcăm festiv.

Ea s-a întors cu fața la mine.

– Ai putea rata ocazia de a-l întâlni pe domnul Lincoln? Eu voi merge cu siguranță. Vor fi prezenți oameni celebri, iar noi trebuie să reprezentăm Comisia Sanitară. Și am putea auzi acele vești de pe front care nu apar în ziare.

– Cred că ai dreptate.

Unchiul Edward și-a pus jobenul pe cap.

– Nu este nevoie să vă gătiți, veniți așa cum sunteți.

Eliza și-a închis evantaiul cu un pocnet.

– Unchiule, este vorba de Casa Albă.

– O să vin să vă iau cu trăsura la ora șase și jumătate, a spus unchiul și a plecat.

Deși de la Hotelul nostru până la Pennsylvania Avenue era o distanță scurtă, unchiul a insistat să ne plimbe cu trăsura pe lângă clădirea Capitoliului, rămasă fără cupolă și așteptând construirea acesteia după terminarea războiului. Soldații unioniști campaseră acolo, iar acum făceau instrucție, cu nasturii de alamă ai uniformelor strălucind în soare.

– Aici locuiesc soldații norocoși, a spus unchiul Edward. La subsol sunt douăzeci de cuptoare în care se coace pâinea pentru toate trupele din oraș.

Pe măsură ce ne apropiam de destinația noastră, am devenit foarte curioasă să văd locuința președintelui, acel celebru loc construit de sclavi și care acum găzduia un om hotărât să pună capăt suferinței sclavilor. Eu și Eliza purtam voaluri de doliu și îmbrăcaserăm cele mai frumoase rochii pe care le aveam, negre și cu mâneci bufante. Prin ferestrele trăsurii intra o adiere bine-venită. Cred că ne-am oprit de cel puțin o sută de ori până când convoiul de trăsuri a reușit să treacă de porțile negre și să se îndrepte spre vastul portic susținut de coloane. Eliza s-a aplecat spre mine, cu mâinile împreunate.

– Te rog să porți o conversație pe teme generale, draga mea.

M-am uitat pe fereastra trăsurii și am văzut trupe aliniate pe pajiște, supraveghind un băiețel care se juca și care, am presupus, era fiul președintelui.

– Chiar trebuie să mă cenzurezi?

– E atât de greu pentru tine să faci remarci legate de mobilier sau de forma camerei?

– Da, chiar e.

– Atunci spune doar „Ce mai faceți?“ și nimic altceva, Georgy. Unchiul Edward are prieteni aici.

– Poate că aș reuși să-i propun domnului Lincoln să aprobe numirea unor preoți militari pentru soldați.

– Sper să nu faci asta, draga mea. Să-l deranjezi pe șeful nostru executiv cu solicitări de genul acesta poate fi considerat o teribilă lipsă de maniere.

– Ți se pare neimportant să le oferim oamenilor noștri posibilitatea de a adresa ultimele cuvinte slujitorilor lui Dumnezeu?

– Poate că s-ar putea rezolva cu o scrisoare, Georgy?

Am trecut pe sub imensul portic. Câțiva oameni în uniformă ne-au făcut semn să urmăm mulțimea care intra într-o sală vastă, cu covoare frumoase, din care se deschideau multe uși grandioase. Unchiul Edward s-a aplecat spre mine.

– Seamănă cumva cu un hotel dărăpănat, nu crezi? Nu are nici un tablou pe pereți.

– Mie îmi place, am spus, are o simplitate sobră.

Eliza se uita la un panou lung din metal și sticlă, care delimita o arie ce începea din dreapta noastră.

Unchiul i-a înmânat pălăria sa unui portar.

– Ecranul acela este o încercare de a oferi familiei Lincoln o oarecare intimitate. Separă camerele lor de spațiile publice. Bietul om este deranjat de toți oportuniștii din oraș, care vin să-i ceară tot felul de donații, iar el îi primește pe toți. Cum de mai găsește timp să conducă și țara?

În timp ce fanfara Marinei cânta Grand March Medley, unchiul Edward ne-a condus în Camera Albastră, care era deja plină de oaspeți: bărbați în uniforme, doamne care purtau rochii în culori vii și care erau coafate minuțios – servitoarele lor trebuie să fi fost foarte ocupate toată după-amiaza cu împletitul florilor în șuvițele de păr. Totuși, multe dintre acele femei purtau toalete de doliu, dat fiind că numărul celor căzuți în război era destul de mare.

Nu puteai să nu observi mobilierul tapițat cu damasc albastru și argintiu și meșteșugul cu care fuseseră lucrate scaunele. Pe pereți se aflau tapiserii în alb, albastru și auriu, iar covoarele erau albastre și albe.

– Au luat în serios numele de Camera Albastră, am spus.

Unchiul Edward a pipăit șezutul unui scaun cu degetele.

– Congresul a alocat douăzeci de mii de dolari pentru amenajarea interiorului. Îți poți imagina o astfel de cheltuială în timp de război? Și pe doamna Lincoln aici, ocupându-se de decorațiuni în timp ce rebelii puteau să dea buzna în orice moment?

– Doamna Lincoln este criticată și când respiră, am răspuns.

– Familia a preluat această reședință cu doar patru luni în urmă, iar doamna Lincoln a depășit deja bugetul. Nici măcar nu i-a spus președintelui. A trimis facturile direct la împuternicitul care se ocupă de clădirile publice, a continuat unchiul.

– Cum să critici un bărbat de stat pentru așa ceva? am spus eu. Nici un ziar nu ar publica o astfel de știre.

Eliza m-a luat de mână.

– Vino să vezi priveliștea.

Dat fiind că eram în serviciul infirmeriei, nu ne aduseserăm crinoline cu noi, așa că în seara aceea purtam pe sub rochii doar jupoane ușor înfoiate, ceea ce ne ajuta să ne strecurăm cu ușurință printre rochiile largi, ale căror

fuste erau susținute de cercuri. Ne-am croit drum prin mulțime, trecând printre mătăsuri fine, șaluri de cașmir, parfum de trandafiri și de lăcrămioare și fum de trabuc. Aproape că nu vedeai nici un piept care să nu fi fost împodobit cu vreo insignă sau cocardă unionistă.

Ne-am desprins de mulțime și ne-am dus la una dintre ferestre, privind înapoi spre încăpere. Aveam de departe cea mai bună perspectivă. Pe podea începuseră să apară fâșii lungi de umbră, pe măsură ce apunea soarele. În depărtare strălucea marele râu Potomac.

– Ce imagine splendidă! a zis Eliza.

O draperie mai scurtă, de lângă noi, mi-a atras atenția.

– Uită-te la materialul acesta. Vânătorii de suvenire și-au făcut deja treaba.

Eliza s-a aplecat ca să examineze covorul.

– Au decupat și de aici o bucată bună.

Unchiul ne-a găsit curând și i-a făcut semn unuia dintre oficiali, ca și cum ar fi încercat să oprească o trăsură de piață pe Broadway. Apoi a strigat:

– Edwin!

Gestul și strigătul unchiului i-au atras atenția domnului Stanton, secretar de Război, un bărbat cu ochelari, care avea nasul ca o ridiche și o barbă căruntă, neîngrijită. El a salutat din cap și și-a continuat, grăbit, drumul.

– Domnule secretar, permite-mi să ți le prezint pe Eliza și Georgeanna Woolsey, strănepoatele amiralului Newton.

Asta i-a atras atenția, pentru un moment, domnului Stanton.

– Minunat om, amiralul! a spus el în timp ce trecea mai departe.

Unchiul Edward a strigat după el:

– Ele lucrează la Comisia Sanitară!

Secretarul Stanton a făcut un semn cu mâna.

– Mă grăbesc să trimit o telegramă, doamnelor, dar sunt mereu la dispoziția dumneavoastră.

Apoi a dispărut în mulțime, iar o femeie cu o față oarecum familiară s-a apropiat de mine.

– Domnișoara Georgeanna Woolsey?

Unchiul Edward s-a îndreptat de spate.

– Doamna Gibbons?

Am recunoscut-o din fotografiile din ziare ca fiind Abigail Hopper Gibbons, membră a celebrei familii din Philadelphia a aboliționistului Hopper. Mama și surorile mele mai mari o cunoșteau pe doamna Gibbons de la Institutul Cooper și ne povestiseră întâmplări deosebite despre ea și tatăl ei. Acesta din urmă îi înfruntase – adesea, față în față – pe cei care răpeau sclavii fugari.

Imaginile din ziare o arătau pe doamna Gibbons ca pe oricare altă femeie de familie bună. Ușor melancolică, având în jur de șaizeci de ani, cu părul închis la culoare și aranjat într-un fel simplu. Însă după ce am văzut-o în persoană, plină de viață și foarte vorbăreață, și mie, și Elizei ni s-a părut o companie fermecătoare.

– V-am căutat peste tot, domnișoară Woolsey, mi-a spus ea de parcă mi-ar fi făcut cel mai plăcut compliment.

– O, doamnă Gibbons! Ce bucurie să vă întâlnesc, în sfârșit! Lăsați-mă să vi-i prezint pe unchiul Edward și pe sora mea, Eliza. Cu toții admirăm ceea ce ați făcut pentru susținerea cauzei.

Eliza s-a apropiat de Abigail și i-a spus pe ton scăzut:

– Activitatea tatălui dumneavoastră legată de Trenul Subteran[8] ne-a însuflețit pe toți. Ne puteți povesti despre asta?

– Nu pot vorbi în locul lui, dar voi spune, totuși, că sunt foarte bucuroasă fiindcă acțiunile legate de Trenul Subteran au fost ocrotite de întunecimea nopții.

– Am auzit că se va renunța în curând la rutele acelea.

– Mi-e teamă că nu știu prea multe despre asta. Suntem una dintre organizațiile care nu se laudă cu rezultatele. Dar sunt mândră de munca voastră.

– Ce vă aduce la Washington? a întrebat Eliza.

– Am venit să vă întâlnesc în persoană. Sora voastră, Jane, mi-a scris că m-ați putea ajuta să primesc un post de infirmieră de la Comisia Sanitară. Nu mai pot sta fără să fac nimic.

– Abia am ajuns, doamnă Gibbons, am răspuns, dar sunt fericită să fac...

A scos o carte de vizită din poșetuța ei de de satin chinezesc și mi-a întins-o.

– V-aș ruga să ținem legătura prin poștă, domnișoară Woolsey. V-aș fi foarte recunoscătoare.

Apoi doamna Gibbons s-a îndepărtat, adăugând din mers:

– Faceți cunoștință cu domnul președinte Lincoln, pentru ca într-o bună zi să spună că le-a cunoscut pe surorile Woolsey.

Înainte să mai spunem ceva, unchiul ne-a luat de braț pe amândouă și ne-a condus spre grupul adunat în jurul președintelui. Era foarte ușor să-l distingi în mulțime, fiind cu un cap peste cel mai înalt dintre cei aflați acolo. Am intrat printre admiratorii care se îmbulzeau în jurul lui Lincoln precum o haită de câini.

– Domnule președinte, permiteți-mi, vă rog, să vi le prezint pe nepoatele mele, doamna Joseph Howland și domnișoara Georgeanna Woolsey. Sunt aici la invitația domnului Olmsted, care le-a rugat să reprezinte Comisia Sanitară. Au făcut un frumos spital din Biroul pentru Brevete.

Președintele s-a întors spre Eliza.

– Soțul dumneavoastră e Joseph Howland de la Regimentul 16 din New York?

Elizei i s-au înroșit obrajii.

– Într-adevăr, domnule președinte.

– Au luptat eroic la Bull Run. Aș fi vrut să avem o sută de Regimente 16.

– Îi voi spune ce ați zis despre el.

Domnul Lincoln și-a întors privirea pătrunzătoare spre mine și am amuțit atunci când, pentru un scurt moment, mâna lui a cuprins-o pe a mea.

– Ce mai faceți, domnișoară Woolsey? Cum e viața de infirmieră?

În minte aveam un mare gol.

– Foarte bună, domnule.

A făcut o plecăciune ușoară și a zâmbit.

– Iertați-mă, dar trebuie să vorbesc și cu ceilalți invitați. E ca un rând la bărbier. Cu toții trebuie să treacă pe la mine.

Am încercat să formulez o întrebare cu privire la preoții militari, dar, incapabilă să rostesc o propoziție obișnuită, nu am fost în stare decât să scot un râset care semăna cu lătratul de hienă.

Apoi președintele ne-a spus amândurora, cu o seriozitate prefăcută:

– Veți observa că oaspeții noștri și-au luat nenumărate suvenire de aici.

Am zâmbit. Eram încă înmărmurite de faptul că ne întâlniserăm cu președintele. Imediat după aceea l-a asaltat o femeie, cerșindu-i o slujbă pentru nepotul ei.

– Domnule președinte, i-am spus, încă ceva.

Eliza a oftat.

El s-a întors către mine.

– Am avut pacienți care au murit în timpul turei noastre, soldați care cereau să vorbească cu un om al Bisericii înainte să moară. Nu le-am putut îndeplini această dorință, dat fiind că nu există un ordin al dumneavoastră în acest sens.

– Cine le aude ultimele cuvinte?

– Noi, domnule. Oamenii aceștia își dau viața pentru țara lor. Oare nu merită ca, înainte de a muri, să se bucure de ajutorul unui preot și să fie înmormântați așa cum se cuvine?

Președintele și-a coborât privirea spre mâinile lui, iar apoi s-a uitat iar la mine.

– De câți aveți nevoie, domnișoară Woolsey?

M-am uitat la Eliza.

– De o sută, pentru început. Pentru spitalele de aici și pentru cele de pe front.

– Îmi puteți face un favor, domnișoară Woolsey? Scrieți-i generalului Van Rensselaer și cereți-i numele preoților dornici și capabili să ajute.

– Da, domnule președinte.

– După aceea îi veți avea, domnișoară Woolsey. Mai e și altceva?

– Nu, domnule.

– Dacă nu câștigăm războiul cu surorile Woolsey de partea noastră, atunci nu mă pricep la războaie.

S-a întors și a plecat.

Capitolul 9. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

iulie 1861

După ce am dat de oamenii aceia în luminiș, am luat-o la fugă înapoi spre drumul către casă. Broaștele își începuseră cântecele nocturne, iar copacii se ridicau, înalți și întunecați, deasupra mea.

Eram foarte aproape de casă când cineva m-a apucat de braț. Inima aproape că a încetat să-mi mai bată și am crezut că aveam să leșin.

M-am întors încet.

– Domnule Harry!

Am rămas cu gura căscată. Am răsuflat ușurată din adâncul ființei mele. Era fratele lui Anne-May, care fusese atât de drăguț cu noi la nunta ei.

– Când ați sosit?

– Astăzi, și mă bucur pentru asta. Locul în care ne aflăm acum nu e potrivit pentru o tânără, Jemma.

– Am fost doar curioasă...

– Mergi cu mine până acasă. Ce-ar fi dacă i-am cere lui Sally Smith să ne prăjească niște șuncă?

*

A fost minunat să-l avem pe domnul Harry alături de noi toată vara. A convins-o pe Anne-May să o lase pe Patience să ne viziteze cu ocazia aniversării căsătoriei părinților noștri, iar eu am ajutat-o pe sora mea să aducă un braț întreg de floarea-soarelui din grădina doamnei Charlene. Nu s-a văzut o față mai fericită decât a mamei atunci când i-am dăruit florile acelea mari. Ne-a îmbrățișat și ne-a ținut așa de parcă nu voia să ne mai dea drumul.

Până la venirea toamnei, Harry și tata ne-au construit o scară în colibă, un adăpost nou pentru porci și o fereastră cu geam pentru podul lui Sally Smith.

Singura problemă era că, având-ul în preajmă pe fratele ei, Anne-May era foarte preocupată de felul în care arăta și, din pricina asta, a trebuit să petrec în fiecare zi o oră în plus cu toaleta ei. Chiar și duminica, singura noastră zi de odihnă.

Într-o duminică, de ziua mamei, mi-a luat toată dimineața să o pregătesc pe Anne-May pentru biserică. Mai întâi i-am curățat fața, gâtul și picioarele cu zahăr, apoi am scos cutia în care își ținea ascunse cremele și loțiunile. Credea că o făceau să arate mai tânără și am dat-o cu ele pe față și pe brațe. Am amestecat tuș cu pastă de cuișoare și cu cărbune pentru a obține nuanța perfectă de negru-maro, după care i-am întins-o pe cap astfel încât blondul părului ei să nu se mai vadă.

– De ce m-am născut cu părul blond, Jemma? s-a plâns ea. E o anomalie.

Apoi am dat-o cu sfeclă roșie pe față, am umplut un săculeț de pânză cu talc venețian și am pudrat-o peste tot, pe față și pe brațe, ca să-i acopăr pistruii, și i-am uns pleoapele cu ulei de castor. Abia apoi m-a lăsat să plec ca să-mi văd familia.

În cele din urmă am putut fugi până la mama, ca să-i dau cadoul. Lucrasem foarte mult la el. Era o bonetă pe care o țesusem în jurul unuia dintre

ghivecele de lut ale lui Anne-May și pe care o colorasem în maro-deschis cu vopsea din coajă de nucă. Mama numea bonetele pe care le făceam eu „bonete din zdrențe“, pentru că le decoram cu ceea ce numeam „flori de cârpă“, adică flori confecționate din colecția mea de cârpe. Trandafiri galbeni de mătase cu frunze verzi de voal și garoafe roz, de flanel, care păreau atât de adevărate, încât o albină chiar încercase cândva să se așeze pe una dintre ele.

Sub bărbie, mama se lega cu panglica albastră pe care i-o făcusem din ațele de cusut ale lui Anne-May.

– Mulțumesc, Jemma. Știi foarte bine ce culori îmi plac.

I-am dat și păpușile de la Patience, iar asta a făcut-o să plângă puțin. Darul lui Sally Smith a fost o basma cu pătrățele roșii și galbene, pe care mama a strâns-o la piept. Tata i-a dat o cruciuliță de lemn pe un lănțișor, totul făcut dintr-o singură bucată de lemn, la care lucrase toată vara. Celeste a rostit o poezie veche, care a făcut-o pe mama să zâmbească și să o strângă în brațe. Asta a făcut ca monstrul verde al invidiei să pună stăpânire pe mine în timp ce stăteam și le priveam.

– Patience ar trebui să fie aici cu noi, nu altcineva, am spus. A lucrat câteva luni la păpușile pe care ți le-a făcut.

Mama m-a luat de braț și m-a scos afară, în drum.

– Tu și Patience veți fi mereu fetele mele, mi-a spus.

Am continuat să merg cu mâinile vârâte în buzunarele de la șorț.

– Celeste are nevoie de o vorbă bună, iar tu se pare că nu ai nici una pentru ea. O să vă pun față în față și vreau să fii drăguță cu ea.

– Dar nu am făcut nimic, am spus eu, ridicând din umeri.

Mama m-a mângâiat pe păr.

– Asta e problema. Știi că tu ești cea care trebuie să facă primul pas. Trebuie să-ți recunoști greșelile.

Am dat cu piciorul într-o piatră de pe drum.

Mama m-a luat de braț și s-a apropiat atât de mult, încât am simțit mirosul de pâine pe care o copsese împreună cu Celeste.

– Noi plecăm la biserică, Jemma. Voi două rămâneți aici, ca să vă împăcați.

Mama ne-a lăsat pe amândouă în colibă. Ne-am așezat fiecare în câte un capăt al încăperii. Ea, pe patul lui Delly, eu, pe scări, uitându-ne în pământ pentru o vreme.

Celeste frământa un colț de pătură.

– Ai o familie frumoasă.

– Poate.

– Eu nu avusei nici o rudă.

– Nu vorbești foarte corect.

– Sally spune că știi să citești.

– Înainte să vină Anne-May, mătușa Tandy Rose ne-a lăsat să citim. M-a învățat și să scriu.

– Eu aproape că am mers la școală în Carolina, înainte să fiu vândută.

– Cum a fost să fii vândută?

– Ai avut noroc că nu ai trecut prin așa ceva. E cea mai urâtă zi de care îmi amintesc. La Charleston.

Își ținea capul sprijinit în pumni și brațele pe genunchi.

– Ne-au spălat, ne-au hrănit bine și, după ce ne-au vândut, ni s-au pus lanțurile. Mergeam desculți și nu am mai primit nimic de mâncare zile în

șir.

– V-au scos la piață?

– Da, ne-au urcat pe o masă. Toți bărbații îmi ridicau fusta. Am fost vândută celui mai rău cultivator de orez din Sud. Trebuia să fi văzut fața mamei când m-a văzut plecând. Mi-au luat și frații. Nu știu ce s-a ales de ei fără mine.

Și-a șters lacrimile.

M-am aplecat spre ea.

– Sally Smith spune că, dacă vorbești, te simți imediat mult mai bine.

A scos din buzunar o bucată albă de hârtie.

– Mama mi-a dat asta chiar înainte să fiu luată. Nu e mama mea adevărată, dar e aproape ca și când ar fi. O cheamă Alice.

Mi-a întins hârtia.

Doamna Charles Woolsey, Brevoort Place nr. 8, New York City.

Am citit textul de două ori. New York City?

– De unde ai primit asta?

Celeste a ridicat din umeri.

– Mama mi-a zis că doamna care i-a dat-o i-a spus că, dacă vreodată ajunge la New York, să o caute. A zis că doamna aceea părea drăguță.

Am rămas tăcute amândouă, ascultând porcii care râmau în noroi.

– Mă întreb ce o fi acest „Brevoort Place“.

– Mătușa Tandy Rose spunea că la New York există un parc uriaș, prin care lumea se plimbă în haine elegante și unde poți să-ți cumperi bilet ca să

mergi cu o șaretă trasă de o capră. Mai e și Muzeul Barnum, unde sunt balene în bazine și o focă vorbitoare. Eu și Patience vrem foarte mult să mergem acolo. Dar cred că poți veni și tu.

– Vin, sigur că da. Poate că o să învăț să scriu și să citesc un pic.

Am luat hârtie și condeiul tatei.

– Ce zici dacă te învăț să-ți scrii numele?

– Poți? Învață-mă să scriu „Sukey Celeste“, tot numele meu. Și adaugă „Wilson Watson“.

– De ce vrei și numele lui Anne-May?

Celeste a ridicat din umeri.

– Mai bine ăsta, decât nimic.

După ce i-am arătat cum se ține creionul, și-a scris numele de zece ori.

– Mă ajuți să-i scriu mamei?

– Sigur că da.

Apoi Celeste a început să plângă de-adevăratelea, cu umerii cutremurându-i-se.

– Plâng de fericire, nu-mi vine să cred că pot să scriu, a spus ea ștergându-și lacrimile.

– Ăsta e doar începutul.

Apoi am scris tot alfabetul.

– Ca să citești, învață literele astea. Într-o bună zi, vei putea citi o carte întreagă.

– Niciodată nu am văzut o carte de aproape, a mai spus ea, ștergându-și ultimele lacrimi.

M-am ridicat.

– Haide să luăm una. Anne-May e la biserică.

– Dacă se întoarce mai devreme? a întrebat Celeste încet.

– Nu o să fie nici o problemă. Fac asta deseori.

Am luat-o de mână. Avea palma aspră de la culesul tutunului. Am plecat împreună spre casă. În foarte scurt timp ne-am aflat în fața ușii de la bibliotecă, trăgându-ne sufletul.

Celeste s-a ținut cu mâinile de pântec.

– Mi-e foarte frică.

Am scos cheia din buzunarul șorțului și am ridicat-o. Am stat puțin așa, după care am deschis ușa.

– Nu are de ce să-ți fie frică. Asta fac prietenii buni. Se țin de rele împreună.

Celeste a pășit până în mijlocul camerei și a privit în jur, la cei patru pereți plini de cărți așezate pe rafturi închise cu uși de sticlă.

– Câte cărți! De ce sunt în spatele geamului?

Am deschis o ușă.

– Ca să nu se prăfuiască. Eu trebuie să păstrez geamurile curate.

– Faci asta în fiecare zi?

Mi-am trecut un deget peste raft.

– De cele mai multe ori. Le șterg cu un oțet special.

– Pot să iau o carte?

– Da, dar să ai grijă.

Am scos o carte. Pe cotor scria Villette, de Charlotte Brontë. Pe copertă erau desenați un bărbat și o femeie albi.

– Cartea asta este despre Lucy, o fată care îl place pe doctorul John Bretton. El însă se va căsători cu altcineva.

– E adevărat? m-a întrebat Celeste.

– Nu, dar sunt scrise de parcă chiar așa a fost.

– E trist.

– Cred că da.

Celeste și-a dus mâna la tâmplă.

– Cred că aș vrea să aibă un sfârșit fericit.

Am pus cartea la loc și am scos alta. Coliba unchiului Tom, de H.B. Stowe, primul volum.

– Am citit-o o dată, dar aș vrea să o citesc din nou. E foarte bună.

Celeste a luat-o, trecându-și palma peste ea.

– E foarte frumoasă.

Am zâmbit. Eram mândră.

– Toate cărțile mătușii sunt îmbrăcate în piele. Pentru Anne-May nu contează decât cum arată pe dinafară. Nu citește nimic. Cu atât mai puțin pe asta, care e despre sclavi. Patience mi-a spus că e la fel de citită ca Biblia.

Am pus mâna pe decorațiunea gravată pe copertă.

– Asta se numește gravură. O s-o iau.

– O, nu, Jemma!

– Nu-ți face griji. Nimeni nu o să intre aici, ca să-i observe lipsa. Cu excepția domnișoarei Euphemia, dar ea nu-și va da seama.

Am rearanjat cărțile pentru a acoperi spațiul rămas gol.

– Unde o vei pune?

Am ridicat din umeri.

– Unde vreau. Uneori citesc în timp ce cos, iar Anne-May doarme. Țin cartea în cutia cu ghemele de lână.

– Aș da orice să o citesc și eu. E înfricoșătoare?

– Pentru că am devenit cele mai bune prietene, o să-ți arăt. Haide să mergem acasă și să citim. Dar să știi că, odată ce începi să citești, vei dori să citești din ce în ce mai mult și despre multe lucruri.

Am luat-o de mână.

– Să nu dăm de necaz, a spus Celeste.

– Nu-ți face griji. Ești cu mine.

Ne-am așezat una lângă alta la masa din colibă. Am pus cartea în fața noastră.

– O să scriu câteva litere pe spatele cărții, pe care tu să le copiezi, i-am spus eu lui Celeste.

În scurt timp, scria aproape la fel de bine ca Patience.

– Am o idee!

Am scos scrisoarea de la Carter, pe care o aveam mereu la mine.

– Haide să citim asta împreună. E de la singurul prieten pe care l-am avut și pe care Tandy Rose l-a vândut pentru că semăna cu fratele ei, care era tatăl lui...

– Câtă răutate!

Acum a fost rândul meu să plâng.

– Inima ei era de piatră atunci când venea vorba de fratele ei, Wilfred. Din cauză că bietul Carter semăna cu el, asta îi amintea mereu lui Tandy Rose că Wilfred violase una dintre sclavele de pe plantația de sfeclă.

Celeste și-a pus mâna pe a mea.

– Unde e acum?

– Carter? Ultima dată când am aflat vești despre el, era în Alabama. Dar haide să citim asta, ca să-ți faci o idee despre el.

Am despăturit hârtia în fața noastră și mi-am trecut degetul peste cuvinte în timp ce citeam.

Portland, Alabama

Dragă Jemma,

Îmi este dor de tine în fiecare zi, dar am găsit pe cineva aici, în Portland, care mi-a promis să îți aducă această scrisoare. Dacă o vei citi, să te gândești la mine așezat la lumina lumânării, cu ochii închiși și cu gândul la tine și la Patience. Sper că și tu te gândești la mine. Știu că nu îmi poți răspunde, dar să știi că te port mereu în minte, mai puțin marțea, când

merg cu porcii la târg și nu sunt în stare să mă gândesc la nimic altceva. Cam atât pot să-ți scriu deocamdată. Trimite scrisorile la Plantația Bailey, West Portland, Alabama, către R.W. Samuels.

Al tău,

Carter

Celeste a zâmbit cât se putea de dulce.

– Te respectă, Jemma. Și scrie foarte frumos.

– Crezi? Eu l-am învățat.

Am împăturit hârtia cu grijă și am pus-o înapoi în buzunar.

– Sunt sigură că într-o zi vei găsi un băiat la fel de bun ca el.

– Mulțumesc, Jemma. Știi, am fost geloasă pe tine când am venit aici. Mi s-a părut că erai foarte încrezută pentru că locuiești într-o casă atât de frumoasă și ai haine frumoase și vorbești ca o albă. Îți cunoști și ziua de naștere.

– Haine frumoase?

Mi-am pipăit fusta, cândva galbenă, acum decolorată. Imprimeul cu flori aproape că nu se mai vedea.

– Mi-am făcut asta dintr-o rochie veche a lui Anne-May.

Nu i-am mai spus de cealaltă fustă pe care o mai aveam, de bumbac verde, cu petice făcute din toate bucățile de țesătură verde pe care le găsisem în sacul de cârpe al lui Anne-May.

– Și eu te-am invidiat pentru gropițele din obraji.

Celeste a zâmbit și și-a lăsat capul într-o parte.

– Deși ești atât de simandicoasă, cred că ești o fată bună.

Am împins cartea spre ea.

– Și tu la fel. Păstrează cartea asta.

– S-o păstrez?

– Folosește-te de ea ca să înveți să citești. Apoi o să-ți mai aduc și alte cărți. Dar trebuie să ai grijă. Te vei schimba după ce înveți să citești. Începi să gândești mai mult.

– Pot să-mi scriu numele pe ea?

– Cred că da, am spus eu ridicând din umeri.

Celeste a luat creionul și a scris pe partea din interior a coperții: Sukey Celeste Wilson Watson. Apoi a copiat adresa de pe bucata de hârtie. Brevoort Place nr. 8, New York.

Am privit-o. Eram mândră de eleva mea.

– Să o ascunzi bine. Dacă o găsește Anne-May, nu trebuie să-ți mai spun de ce e în stare.

După ce toată lumea s-a întors de la biserică, Charl a plecat în oraș, iar mama și Celeste s-au dus la cules de mure. M-au chemat și pe mine, dar am refuzat. Voiam să rămân cu Delly și să-i ajut pe Harry și pe tata să facă două uși care să înlocuiască păturile vechi pe care le atârnaserăm la intrare.

Tata rașcheta lemnul, iar Harry îl nivela cu o bucată de metal până când devenea neted și lipsit de asperități. În aer se simțea un puternic miros de brad.

Tata nu era niciodată mai fericit decât atunci când meșterea ceva din lemn. Când nu lucra pe plantație, făcea tâmplărie. Jos, la râu, îi construise domnului Watson o casă pentru experimente, iar lui Anne-May îi clădise niște acareturi. Un bărbat din Leonardtown îi dăduse douăzeci de dolari pentru un topor de tăiat bușteni, despre care spusese, apoi, că era cel mai frumos topor pe care îl văzuse vreodată. Tata șlefuise coada uneltei până când aceasta ajunsese să strălucească.

Se pare că oamenii albi ucideau mai multe animale decât puteau mânca și de aceea afumau carnea care le rămânea, pentru a nu se strica. Tata îi construise lui Anne-May o astfel de afumătoare. Era o construcție albă și rotundă, cu un acoperiș ascuțit, puțin mai mare și mai înaltă decât coliba noastră. Am intrat în ea o singură dată, când LeBaron o lăsase descuiată din greșeală. M-au trecut fiorii văzând carnea atârnată de tavan și fumul atât de dens încât nu-ți puteai vedea mâna.

Anne-May îi dăduse tatei hârtie și condei pentru a-i desena scaune și mese și orice își mai dorea ea. Tata era doar cu puțin mai înalt decât domnul Harry și zâmbea cu toată gura atunci când ținea în mână un ciocan. Numele tatei era Joseph și asta i se potrivea, judecând după faptul că Iosif, cel din Biblie, lucra și el cu lemnul. Îl mai chema și Kofi. Primise acest nume în Africa, pentru că se născuse într-o zi de vineri. Dar numele acesta era secret, îl știam doar noi.

Tata mai avea un secret. La lumina focului, pe când el credea că toată lumea dormea, l-am văzut făcând cuțite. Șlefuia mânerele de lemn, iar lamele argintii străluceau în lumina portocalie a flăcărilor. Apoi l-am auzit cum le ascundea sub o scândură din podul lui Sally.

Eu și Delly ne-am sprijinit de noul gard al cocinii de porci. O priveam pe Sally cum le arunca porcilor o găleată plină de alune. Trebuia ca animalele să fie îngrășate înainte de a fi omorâte. Împroșcând noroi în jur și cu urechile în vânt, se adunaseră în jurul alunelor. Sally a trecut pe lângă noi și ne-a băgat în buzunare câte un pumn de alune, după care și-a continuat drumul.

Niciodată alunele nu fuseseră mai gustoase ca acum, când le mâncam împreună cu Delly și ne uitam amândouă la tata și la Harry cum munceau

laolaltă. Însă apoi au apărut LeBaron, prietenul lui cel gras, Clem, și alți trei vânători de sclavi. Cu toții erau călare și se apropiau lăsând în urmă un nor de praf. Câinii doamnei Charlene îi urmau. Bărbații erau îmbrăcați în hainele lor ciudate, cu cusăturile pe față. Aveau gurile acoperite cu basmale, iar pe cap purtau pălării înalte și ascuțite. Clem ținea în gură un fluier din care șuiera doar ca să ne sperie.

S-au oprit lângă cocină, dar au rămas în șa. În mâini aveau sticle de băutură pe jumătate goale. Era și Chester printre ei, prietenul lui LeBaron, care avea un gât subțiratic. Purta în piept aceeași stea argintie ca și LeBaron.

Harry s-a uitat în sus la ei și le-a spus.

– Nu e nevoie să vă prostiți în ziua Domnului.

– Chestia e că africanii se sperie repede. Avem grijă să rămână cu frică de Dumnezeu. Și noi sărbătorim. Se zvonește că s-a mai predat unul din nord.

LeBaron s-a dat jos de pe cal. Era foarte aproape de mine și i-am văzut mai bine steaua de tinichea pe care scria „Patrula pentru sclavii fugari“. Cineva o lucrase cu multă grijă, adăugându-i înflorituri din loc în loc.

Câinii s-au apropiat de mine și de Delly și au început să ne miroasă. Câțiva au fost duși de Chester în colibă și au adulmecat printre lucrurile noastre.

Cuțitele tatei. Am înghețat auzindu-i cum umblau pe sus, prin podul lui Sally. M-am uitat la tata, dar el continua să lucreze. Pe frunte, însă, îi apăruseră broboane de transpirație.

Harry continua și el să rașcheteze.

– Deci?

LeBaron și-a ridicat sticla la gură și a început să bea.

– Colonelul James Mulligan din Lexington, Missouri, a capitulat. L-am văzut fugind. Așa e cum vă spun, domnule. După ce câștigăm, toți colorații dumneavoastră vor rămâne aici pentru totdeauna.

Apoi a arătat cu degetul spre tata.

– Voi v-ați înrolat? i-a întrebat Harry.

– În război? Nu. Trebuie să stăm cu ochii pe prietenii dumneavoastră negri. V-ați înrolat?

– Mă voi alătura Primului Regiment de Infanterie din Maryland[9] dacă mă primesc.

Tata s-a oprit și s-a uitat la Harry cu tristețe.

– Nu mai spuneți! Harry Wilson luptând pentru rebeli! s-a mirat Le Baron. Credeam că, în sufletul dumneavoastră, sunteți de partea negrilor.

Harry și-a dat pălăria jos și s-a frecat pe frunte.

– Sunt mai degrabă progresist.

LeBaron a lovit cu piciorul în pământ.

– Asta ce mai e?

– Aș vrea să văd cum sclavii sunt eliberați încetul cu încetul, pentru ca lucrurile să fie făcute așa cum trebuie.

– Atunci de ce vreți să luptați de partea sudiștilor?

– Se pare că s-a revenit la starea de dinainte de revoluție de când cu invazia celor din Nord. Sunt împotriva sclaviei, dar nici nu poți lua pământurile cuiva peste noapte. Louisiana ar avea mult de suferit.

LeBaron și-a terminat băutura și a fluturat sticla spre tata.

– Nu mă interesează nimic atâta vreme cât ei sunt cei care culeg tutunul, și nu eu.

Harry s-a întors la lucru, dar a continuat:

– Dumnezeu mă va ajuta. Am ales să lupt pentru lucrurile în care cred. Dumneata în ce crezi, domnule Caruthers? În băutură și în raiduri călare, alături de oamenii dumitale?

– Nu mă gândesc la mine sau la oamenii mei, Harry. M-aș înrola, dar cum să o las pe Anne-May singură cu toți negrii ăștia?

De acolo de unde erau, Chester și ceilalți au început să râdă. Ne întorceau tot adăpostul pe dos, scuturând până și pănușile de porumb din saltelele noastre.

– De ce le distrugeți coliba? i-a întrebat Harry.

LeBaron a ridicat din umeri.

– Am auzit că cineva face cuțite.

Harry a zâmbit.

– Cine ar avea timp pentru asta?

LeBaron s-a uitat la tata.

– Să ne spună el.

Tata nu și-a luat privirea de la ușa la care lucra.

LeBaron s-a întors spre Delly.

– Tu când naști? Nu trebuie să mai fie mult.

Delly și-a trecut mâna bună peste burtă, iar eu m-am apropiat de ea până când ni s-au atins șoldurile.

– De ce te interesează? l-a întrebat Harry. Nașterea e treaba femeilor, nu a ta.

LeBaron a venit lângă Harry și i-a răspuns, descriind un cerc cu degetul:

– Tot locul ăsta e treaba mea.

Harry s-a oprit iar și s-a îndreptat de spate, scoțându-și pieptul în față.

– Din ce am văzut până acum, pruncii nu vin după vreun orar.

LeBaron a făcut un pas în față și s-a îndreptat și el de spate. Păreau doi cocoși semeți.

– În locul dumneavoastră, aș fi mai prudent. Anne-May e mereu de partea mea în chestiunile legate de proprietate.

– Ia te uită ce am găsit, a răsunat glasul lui Chester.

L-am auzit cum cobora zgomotos și se grăbea să iasă. A apărut lângă noi, ținând ceva ascuns la spate.

S-a dus direct la LeBaron și i-a întins o carte.

Am simțit o mare ușurare că nu găsise cuțitele, însă asta, până când am văzut ce carte era.

LeBaron i-a smuls-o din mână lui Chester.

– Pare una dintre cărțile doamnei Watson.

A îndepărtat-o puțin și a început să citească.

– Coli...

– Coliba unchiului Tom, a citit Chester peste umărul lui LeBaron.

– E doar o carte de ficțiune, am spus. Povestea din ea e inventată.

– Ia să vedem.

LeBaron a deschis cartea și a dat cu ochii de imagini.

– Are ilustrații! Negri liberi și fericiți!

Chester a aruncat o piatră în grămada de lemne și m-a îngânat:

– Povestea din ea e inventată.

LeBaron a pus degetul pe partea din interior a coperții.

– Aici ce scrie?

Chester s-a apropiat.

– Scrie Domnișoara Sukey Celeste Wilson Watson.

LeBaron a închis cartea cu un zgomot teribil.

– Acum știm cui îi aparține. Noii fete, Celeste. Va da de mare necaz pentru că a furat o carte ca asta și și-a scris și numele pe ea.

– Eu i-am dat-o. Nu e vina ei, am spus.

LeBaron s-a uitat la mine cu ochii mijiți.

– Nu știu de ce ar fi în stare Anne-May dacă ar afla. Nu-i așa, Jemma?

După ce LeBaron și Harry au plecat spre casa lui Anne-May, tata s-a întors spre mine.

– Ai pus-o pe Celeste în pericol, Jemma. Nu mai lua nici o carte pentru o vreme și să nu pleci de lângă prietena ta vreme de câteva zile. Să mă cauți dacă LeBaron îi face necazuri. Și tu la fel, Delly. Cu toții știm de ce domnul Caruthers e atât de interesat de copilul tău. Când simți că ți-a venit sorocul, să-mi dai un semn. E mai bine dacă suntem mai mulți.

După ce a spus astea, tata s-a grăbit să intre în colibă și s-a întors cu o veche cutie de conserve, în care fusese fasole. Cutia avea capacul deschis. Tata s-a dus la drum, a umplut-o cu pietre, apoi s-a întors la foc, a închis capacul și a trecut vătraiul încins de jur împrejurul lui, ca să-l sigileze. Apoi i-a întins cutia lui Delly.

– Ai grijă. E încă fierbinte.

– Ce e asta? a întrebat ea, zâmbind.

– Scutur-o.

Delly a scuturat cutia, iar pietrele s-au rostogolit înăuntru.

Tata și-a încrucișat brațele pe piept.

– Scutur-o bine.

Delly a scuturat-o mai bine, iar cutia a făcut un zgomot atât de mare, încât bătrâna scroafă din cocină s-a trezit și a scos un fornăit.

Tata a izbucnit în râs.

– Să nu-ți fie rușine să o folosești. O să venim cu toți alergând.

Ochii lui Delly s-au umezit. Și-a îndreptat privirea spre râu.

– E un mare ajutor.

Tata s-a întors la șlefuit.

– Un lucru e sigur. LeBaron nu va pune mâna pe copilul tău. Nu cât timp trăiesc eu.

*

Într-o zi, când o ajutam pe Sally să decojească mazăre, Anne-May a venit la mine și mi-a pus în față un caiet mare, legat în piele roșie, și un pachet de scrisori legat cu o panglică roz.

– Ia cartea asta și copiază scrisorile în ea.

Am scris toate întâmplările de război din scrisorile fratelui domnului Watson. Toate erau despre niște lupte la care participase el și care se dăduseră în Virginia. Li se spunea „Bull Run“. Fratele domnului Watson povestea în ce fel situația nu era bună pentru unioniști și descria în amănunt forturile pe care le construiau în jurul Washingtonului pentru ca rebelii să nu poată ajunge în capitală. După ce am terminat, Anne-May mi-a cerut să îi duc cartea nesuferitului domn Smalls. Mi-a părut foarte rău că bunul domn Watson nu știa de faptul că soția lui îi spunea celui mai viclean șarpe toate secretele fratelui său.

M-am gândit să ascund cartea undeva în pădure, dar Anne-May ori m-ar fi bătut foarte rău, ori l-ar fi pus pe LeBaron să mă arunce de pe deal într-un butoi plin de cuie. M-am gândit și să-mi trag una peste mână pentru a nu mai fi în stare să scriu. Harry ne spusese că unii soldați făceau asta pentru a nu mai fi trimiși pe front. Dar eram prea lașă ca să mă schilodesc.

LeBaron a păstrat secret faptul că găsise la noi Coliba unchiului Tom, iar eu aproape că am uitat că ne avea la mână și pe mine, și pe Celeste.

Într-o zi caniculară, am plecat desculță spre Ambrosia, ca să-i duc doamnei Charlene niște pui de găină. Puii erau într-o lădiță pe care o duceam lipită de burtă. Din când în când, își scoteau ciocurile portocalii printre scândurile lădiței. Inspiram aerul care mirosea a iarbă și a flori. Ce norocoasă eram să am o soră și o nouă prietenă! Aveam de gând să ne vedem toate trei după slujbă, dacă doamna Charlene era de acord.

Chiar și de acolo de unde mă aflam, o puteam auzi pe mama cântând în lanul de tutun, iar pe Delly, pe tata, pe Celeste și pe Charl ținându-i isonul. Cânta Old Virginia Never Tires, cu propriile ei versuri.

O gaiță stătea pe-o creangă

și-mi făcea cu ochiul.

Am aruncat în ea c-o piatră.

Mi-a spus să n-o mai fac vreodată.

Însă cântecul îmi provoca o stare de neliniște, pentru că mama cânta doar atunci când era tristă. Gaița era Anne-May, deși stăpâna noastră niciodată nu și-ar fi dat seama de asta. Cântatul pe propriile versuri o făcea pe mama să se simtă mai bine. Era felul ei de a lupta.

Apoi am auzit tropote de cal. Veneau de pe drumul din spatele meu. M-am întors și l-am văzut pe LeBaron călare. L-am privit ferindu-mi ochii de lumina soarelui.

– Vreau să-mi faci o favoare, Jemma.

M-am întors și am mers mai departe, privind țintă la drumul din fața mea.

– O să te întreb frumos mai întâi și vreau să te gândești bine înainte să-mi răspunzi. Nu că mi-ai putea spune „nu"! mi-a strigat.

Mi-am continuat drumul. Palmele îmi transpiraseră.

– Aș vrea să facem o plimbare amândoi și să vorbim.

Era cât pe ce să mă împiedic de rădăcina unui copac și săscap puii.

LeBaron și-a mânat calul atât de aproape de mine, că simțeam respirația animalului în ceafă și auzeam muștele roind în jurul capului lui.

– Aștept ceva în schimb, Jemma. Ești la fel de rea și de lipsită de respect ca și mama ta. E corect să nu primesc răspuns la invitația mea?

Am continuat să merg, gândindu-mă că mai degrabă aș fi călcat pe un șarpe decât să îl ating pe LeBaron.

– Domnul Watson nu va fi aici mereu ca să te protejeze, dacă la asta te gândești. Îți mai dau o șansă să te răzgândești, mi-a zis, și și-a oprit calul.

Am grăbit pasul, iar distanța dintre noi a crescut. M-am uitat în urmă și l-am văzut pe cal. Avea fața roșie ca un rac de mlaștină. M-am întors și mi-am văzut de drum.

– Cunoști cuvântul „regret“, Jemma?! a strigat el. Sper că da, pentru că sigur vei regreta.

Capitolul 10. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

septembrie 1861

Într-o zi călduroasă de toamnă, Fergus și Harry au plecat amândoi pe front. Îmbrăcat într-o uniformă albastru-deschis, Fergus a luat-o spre nord ca să li se alăture yankeilor din Armata Statelor Unite, Primul Regiment de Voluntari din Maryland, iar Harry, purtând jacheta sa de un galben-verzui, pe care i-o făcuse mama, a luat-o spre sud ca să se alăture Armatei Confederate, mai precis, Primei Divizii de Infanterie din Maryland. Nu eram singura familie ai cărei membri plecaseră să lupte în tabere diferite, dar asta nu făcea ca situația să pară mai ușoară. Aș fi vrut ca Fergus să fie alături de Harry și să aibă grijă de el. În schimb, ei se despărțiseră la răscruce de drumuri.

Înainte să plece, Harry l-a îmbrățișat pe Fergus ca pe un frate. Asta i-a adus lacrimi în ochi lui Sally Smith. Harry și Fergus nu fuseseră niciodată foarte apropiați, dar era înduioșător să vezi cum fiecare dintre ei pornea pe alt drum.

– Sper să ne revedem curând, a spus Fergus.

– Nu cred că prea curând, a răspuns Harry. Vor avea nevoie de tine pe front.

Harry și-a petrecut toată dimineața luându-și la revedere de la prietenii lui de culoare, chiar mai mult decât de la propria familie.

Fergus mi-a dat instrucțiuni toată dimineața, în timp ce stăteam în jurul mesei din salon. Saint Joan dormea lângă noi, suprafața lucioasă a mesei

fiind locul ei preferat. Vedeam ca pe o victorie faptul că, după aproape două luni, mă lăsa să o mângâi fără să mă muște.

Fergus a lovit ușor teancul de hârtii de pe masă, iar pe mine m-a luat durerea de cap gândindu-mă că urma o lecție de matematică.

– Din cauza faptului că investițiile pe care le-a făcut Reggie cu banii noștri nu au avut rezultatul așteptat, mi-e teamă că vă voi lăsa cu mai puțini bani decât ar trebui, Anne-May. Vă voi trimite solda mea și din asta trebuie să trăiți toți. Mai aveți ceea ce a rămas din recolta de tutun de anul trecut, precum și tutunul care va fi uscat până la primăvară și scos la licitație. Dar va trebui să replantați lăstarii noii recolte în aprilie, anul viitor.

– Dar cu siguranță că voi vă veți întoarce până atunci.

– Să te asiguri că Joseph și Sable plantează semințele de tutun din hambar la câteva săptămâni după Crăciun. Să le pună în grămăjoare de pământ. Iar după ce le dau frunzele...

L-am oprit cu un gest din mână.

– Spusele tale nu au nici un sens, Fergus.

– Am învățat toate astea într-o zi, Anne-May.

– Pentru că ai fost la o școală la care ai învățat despre plante. Eu am învățat doar să cos.

– Fii atentă la ceea ce spun, asta-i tot. Nu uita că tutunul trebuie plivit cu grijă, că trebuie să-l împiedici să înflorească tăindu-i florile din timp și că e important să-l ferești de dăunători, mai ales de viermi.

– Nu mă pot apropia de viermi, Fergus.

O durere surdă mi-a cuprins capul și am căutat sticluța cu tabac. S-o fi pus Jemma în altă parte?

– Frunzele se atârnă de stâlpi și se usucă în depozit. Apoi se aleg, se leagă și se pun în lăzi. LeBaron o să le trimită la New York.

Apoi Fergus a deschis o hartă și a întins-o pe masă.

– Pe aceste câmpuri va trebui să plantăm porumb. Vom crește și porci. E ca și când am pune bani la bancă. Dacă ai vreo urgență financiară, poți vinde cinci porci odată sau spune-i lui Joseph să taie unul dacă...

„De ce nu am ascultat-o pe mama atunci când mi-a spus că viața pe plantație e foarte grea?“, m-am întrebat în gând, uitându-mă în depărtare, la râu. „Ce frumos ar fi să plutesc pe apa aceea, spre golf, departe de...“

– Asculți măcar ce-ți spun, Anne-May? Am lăsat și pensulele de argint ale tatei în sertarul de sus al scrinului meu, dacă vei rămâne cumva fără nici o altă resursă. Nu lăsa pisica să se apropie de țestoasele mele și să pui apă în terarii.

– Știi că nu-mi place să intru în biroul tău, Fergus. Șopârla aceea...

– E un cameleon, iar Euphemia mi-a promis că îi va da să mănânce lăcuste. Nu-ți face griji. Nu e nevoie decât de un pahar de apă în fiecare terariu o dată pe săptămână. Poți face asta, nu-i așa?

La început, dupe ce Fergus și Harry au plecat, ferma a mers de la sine. Eu m-am ocupat de garderoba mea și de ceea ce urma să îmbrac la Balul Recoltei de la Leonardtown. Îmi trebuia neapărat o rochie nouă.

În vitrinele de la Smalls & Fiii nu se mai aflau cele mai la modă piese de vestimentație. La doar câteva luni de la începerea războiului, domnului Smalls îi era foarte greu să mai găsească cele mai bune haine de import. Ceea ce îi mai rămăsese se scumpise foarte tare. Mătasea chinezească era douăzeci și cinci de dolari, prea scumpă pentru bugetul meu.

La o săptămână după plecarea băieților, am primit o scrisoare de la Fergus.

Draga mea Anne-May,

M-am gândit adeseori la tine în drum spre Phillipsburg. Am fost ridicat la grad de căpitan, iar oamenii din subordinea mea par fericiți să-mi asculte ordinele. Unul dintre ei este un fost coleg de școală de la Harvard. Am fost în aceeași clasă, dacă poți să crezi. Prima sarcină pe care am primit-o a fost să păzesc un depozit de lângă gară, unde se află echipament foarte important. Poți să crezi că soțul tău botanist a ajuns să aibă grijă de un depozit de muniții? Nu mai am altceva de spus. Nici nu mai am timp să scriu, fiindcă primesc ordinele sporadic, dar să fii sigură că te iubesc și...

M-am dus la Jemma și i-am dat caietul legat în piele roșie.

– Copiază scrisoarea aici. Doar partea cu depozitul de lângă gară.

– Da, stăpână.

– Scrie cât poți de frumos.

În timp ce Jemma scria, încet ca un melc, m-am dus la bucătăria care fusese construită separat de casă, fiindcă așa era mai bine în cazul în care s-ar fi iscat vreun incendiu. Îmi plăcea foarte mult locul acela. Avea ferestrele foarte largi, iar prin ele se se vedea câmpul verde până jos, la râu. Mătușa Tandy Rose, în ciuda defectelor ei, știuse cum să mobileze o bucătărie. O înzestrase cu un blat solid de lemn și cu o chiuvetă largă de porțelan.

Singurele lucruri urâte erau vasele de metal răspândite prin toată încăperea. Unul era pus pe plită, iar în el se aflau cel puțin o sută de linguri de lemn, ca niște flori decapitate. Erau din colecția bătrânei Sally, la care contribuise și Fergus, aducând de peste tot linguri de tot felul și făcute din lemn rar. Oare de câte ori intrase el în bucătărie cu plasa plină de scoici?

– Asta e pentru tine, Sally, spunea.

Sally îi zâmbea larg.

– E ora mesei.

Apoi el își aducea în față mâna pe care o ținea la spate și îi arăta lui Sally o nouă lingură de lemn.

– O, domnule Watson! spunea Sally. Dumneavoastră ați făcut-o? Sunteți foarte talentat!

Așa îl învârtea pe deget.

Acum Sally Smith stătea cu una dintre lingurile acelea în mână și amesteca ceva pe foc. Era neagră ca plita. În loc să facă ceva de mâncare, pregătea un leac din cele africane, din care îi dădea și lui Fergus ori de câte ori el strănuta.

– Ai vreun ban, Sally? am întrebat-o.

Tocmai punea piper în oală.

– Aș vrea să-mi împrumuți ceva. Avem nevoie de lucruri de la băcănie. Făină, săpun...

– Scrieți pe hârtie și o să-l trimit pe Charl în oraș.

Mi-am masat încheietura stângă.

– Știi că nu pot să scriu de când m-am accidentat.

Sally a aruncat o privire.

– Parcă era mâna dreaptă săptămâna trecută.

– Știi că nu scriu bine, Sally. Nu te uita așa la mine. Știu să citesc, pentru Dumnezeu, dar nu îmi place să scriu. Important e că trebuie să facem cumpărături. Orez...

– Avem în cămară un butoi plin cu orez. E neatins.

– Dacă nu m-ai fi întrerupt atât de nepoliticos, tocmai voiam să-ți spun că am nevoie și de stofă ca să vă fac haine groase tuturor.

Sally a pus o oală în chiuvetă.

– Știți pentru ce strâng bani.

– Ți-am spus deja că nu o vând pe fata asta pentru nici o sumă. Pe de altă parte, nu merită să-ți cheltui banii pe Jemma, Sally. Nu ar supraviețui dacă ar fi liberă. E prea proastă.

– Ea știe să citească.

Un abur fierbinte mi-a venit în față.

– Faci leacuri cu opiu, iar vânzarea lor e o afacere ilegală, Sally. Domnul Watson s-a făcut că nu vede, dar dacă eu vorbesc cu șeriful...

Sally Smith s-a dus spre cămară, legănându-se.

Am așteptat, privind pe fereastră.

– Dacă mai comentezi, am de gând să te vând.

– Domnul Watson ar fi foarte supărat pe dumneavoastră dacă faceți asta, doamnă Anne-May, s-a auzit, din cămară, vocea lui Sally.

– Va supraviețui. Poate că îți permiți să-i răspunzi domnului Watson, dar eu am actele tale, nu uita asta. E timpul să-ți aduci aminte care este locul tău aici.

Sally s-a întors din cămară. Își ținea privirea în pământ, așa cum și trebuia. În mână avea câteva bancnote.

– Am doar douăzeci și cinci de dolari.

I-am smuls banii din mână.

– Dacă spui cuiva de toate astea, ești plecată de aici până mâine-dimineață.

*

Am plecat cu Euphemia în oraș. Am cumpărat ultima mătase gri rămasă, precum și încă alte câteva lucruri. Jubal Smalls nu era pe nicăieri. Acasă se găseau doar servitoarea, Doreen, și cei patru fii ai ei, adunați lângă ea, ca întotdeauna. Apoi ne-am dus la casa doctorului Gardener, sau mai degrabă a văduvei lui, Beulah Bickford Gardener, gazda obișnuită a întâlnirilor cercului nostru de cusut.

Casa era cea mai frumoasă din Hollywood. Avea o verandă lată și grădina plină de trandafiri tomnatici și de floarea-soarelui. Am intrat și ne-am dus direct la locurile noastre. Coseam o cuvertură brodată cu gâște zburătoare, gri-albastre, care urma să fie scoasă la licitație, iar banii, donați către front. Era făcută mai mult de jumătate.

– În sfârșit, nepotul meu, Phillip, a trimis o scrisoare, a spus văduva Gardener.

– Nu cumva este în regimentul lui Fergus? am întrebat.

– Da, sunt în același regiment. Mi-a spus că se îndreaptă spre Shenandoah Valley.

Am început să mă gândesc la eventualitatea unei bătălii. Dacă Harry al meu nu era acolo, toate celelalte nume mă amețeau, ca să nu mai spun că Nordul și Sudul foloseau denumiri diferite.

Aș fi avut nevoie de adierea unui evantai, dar văduva Gardener nu mai avea decât un servitor, pe bătrâna infirmă Bitty May. Îi eliberase pe ceilalți sclavi și îi trimisese spre nord. Asta, după ce soțul ei luase tifos de la unul dintre sclavii pe care îi îngrijise la Ambrosia.

Bătrâna Bitty a pus o ceașcă de ceai lângă mine. Între fundul ceștii și farfurioară se găsea o bucată de hârtie. M-am uitat la Bitty ca să văd dacă își dăduse seama despre ce era vorba. Fața ei nu avea nici o expresie. Aceeași privire tâmpă pe care o aveau toți negrii. Am luat hârtia și am citit:

Iubito, te aștept în cămara majordomului. J

M-am scuzat și, sub privirea insistentă a surorii mele, am ieșit din cameră. L-am găsit pe Jubal sprijinit de un butoi de făină, fumând.

– Tragi cu urechea, răule.

– Am trecut pe aici doar să-i aduc niște făină unei bătrâne văduve.

– Care ar putea avea niște secrete de război de la nepotul ei?

– M-am gândit și că ți-ar plăcea un mic cadou.

Mi-a băgat o cutiuță de tabac Golden-Banded Oco în buzunar.

– Îmi retrag cuvintele despre tine, Jubal.

Și-a trecut un deget peste corsajul meu și mi-a deschis ușor un nasture de la piept.

– Foarte frumoși nasturi.

– I-am găsit într-un mic magazin din New Orleans.

– Aduși din Anglia, cel mai probabil.

A continuat să se joace cu nasturele meu, învârtindu-l intre degetul mare și arătător.

– Știi tot ceea ce e de știut pe lumea asta, Jubal Smalls?

Pe neașteptate, nasturele s-a rupt. Jubal mi l-a întins.

– Mii de scuze, doamnă Watson. Se pare că nu știu câtă forță am.

Mi-am pus nasturele în buzunar.

– Mai bine mă întorc în cameră.

– Ai caietul?

– Poate.

A zâmbit.

– Haide...

– Ce faci cu scrisorile? Le vinzi? Spionii sunt spânzurați, iar tu știi că îmi iubesc viața.

– Și eu.

Și-a plimbat degetul pe gâtul meu.

– Asta însă rămâne doar între noi.

Am scos caietul din buzunar și i l-am dat.

– Am pus-o pe servitoare să scrie.

A băgat caietul în buzunarul de la haină.

– Nu mai spune!

– Nu-mi place să scriu, iar Jemma e proastă. Dar va ascunde bine caietul. Negrii sunt foarte buni la furat și la ascuns lucruri.

– O să ți-l trimit înapoi după ce termin.

– Nu sunt prea multe informații despre război. Fergus își îmbracă scrisorile mai mult în poezie și știință decât în militărie. Dacă nu vorbești cu nimeni despre asta, de ce îți trebuie?

Brusc, Jubal m-a tras lângă el. Și-a lipit buzele de ale mele și m-a sărutat îndelung și încet. L-am împins punându-mi mâna pe pieptul lui, după care mi-am strecurat degetele pe sub cămașă, pipăindu-i pielea caldă. M-a sărutat și mai apăsat.

Apoi și-a îndepărtat gura de a mea, dar a continuat să mă țină strâns.

– Simt gustul de Golden Oco. Ți se potrivește.

M-am tras înapoi și mi-am aranjat poalele rochiei. Tremuram din tot corpul.

– Ar fi trebuit să mă avertizezi, domnule Smalls.

– Ar fi stricat toată distracția, nu crezi? Întoarce-te în cameră și vezi ce mai afli.

– Poate că voi face asta, poate că nu, i-am spus eu zâmbind.

M-am grăbit să ies din cămară, puțin amețită. Mi-am reluat locul lângă Charlene.

Ea și-a ridicat ochii de la pătură.

– Unde ai fost?

– La toaletă. Mă doare puțin stomacul.

– Din cauza tabacului aceluia pe care îl iei.

Charlene s-a apropiat.

– Miroși puternic a tutun și îți tremură mâinile.

De partea cealaltă a mesei, Euphemia mi-a spus, încruntată:

– Și ți-a căzut un nasture.

I-am zâmbit.

– Scuzați-mă că vă întrerup. Cum rămăsese cu Shenandoah Valley? Vă rog să îmi spuneți totul despre locul acela. Nu există nimic mai fascinant.

Capitolul 11. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

octombrie 1861

Trecuseră câteva luni de când LeBaron îmi ceruse să fiu drăguță cu el, după care mă amenințase. Venise toamna și nu se întâmplase nimic. Am crezut că uitase de asta și că viața mergea mai departe. Abia așteptam să particip la întâlnirea din timpul nopții, pe care o organizase tata. Însă după-amiaza trecea foarte greu, mai ales că acum Anne-May obișnuia să consume tabac toată ziua și să-l viziteze des pe domnul Smalls. Asta o schimbase mult. Stăteam în spatele scaunului ei și alungam muștele cu evantaiul din pene de păun, iar ea îmi arăta pumnul și se plângea întruna.

– Mă mănâncă spatele, Jemma. De ce mi-ai încălzit atât de tare apa de baie azi-dimineață?

Cu toate astea, mă făcea să uit de amenințările lui LeBaron.

În seara aceea, după ce Anne-May a adormit, m-am furișat spre colibă pentru întâlnirea secretă a tatei. Era destul de întuneric înăuntru. Eu, Sally, mama, tata și Celeste ne-am strâns în jurul măsuței lucrate de tata. Lăsaserăm aprinsă doar o lumânărică de seu, pentru a nu atrage atenția vânătorilor de sclavi. Noaptea era însă timpul nostru, fiindcă doar atunci eram puțin liberi.

Mirosea și bine, și rău: a tocănița lui Sally și a balega-dracului[10], atârnată la uscat lângă foc. Stăteam pe piciorul tatei, ca de obicei, deși eram prea mare

pentru asta. M-am lipit de pieptul lui și i-am simțit bătăile inimii.

Mama își pusese pe cap basmaua ei preferată, de culoare roz. După ce venise la Peeler, Anne-May ne obligase pe toate, fete și femei, să ne înfășurăm capetele cu basmale legate precum turbanele. Așa era legea în Louisiana, pentru ca sclavele să se deosebească de restul femeilor. Înainte de asta, noi purtam ceva pe cap doar la muncă, dacă voiam. Duminica trebuia să purtăm bonete. Mama știa că regulile doamnei Anne-May erau făcute pentru a ne face să ne simțim inferioare. De aceea, folosea cele mai frumoase basmale, pe care și le lega în feluri cât mai diferite, pentru a-i face în ciudă lui Anne-May.

Sally Smith nu purta niciodată basmale. Își lega părul cu materialul gălbui de la sacii de zahăr. Deși spăla sacii înainte, asta îi dădea lui Sally un miros dulce.

Am simțit o ușoară durere în suflet atunci când am văzut treptele solide pe care le făcuse domnul Harry. Îmi era dor de el. Scara cobora în spirală din pod, iar drept balustradă avea o funie.

Charl a coborât scările. Purta haina pe care i-o făcuse Delly dintr-una veche, de lână maro, a domnului Watson. Asta dovedea multă îndemânare, dat fiind că Delly nu avea decât o mână cu care să coasă. Mama îi trecuse ața prin ac.

Charl s-a așezat lângă mama.

– Delly a adormit, în sfârșit.

– Bine, a spus mama. Biata de ea! Obligată să muncească acum, când are burta atât de mare!

– Stră-străbunica mea, Fari, a venit pe plantația Peeler cu pruncul în brațe, în 1720. A fost adusă de vasul Generous Jenny direct din Africa.

Mama i-a aruncat tatei o privire care spunea că mai auziseră povestea aceea de multe ori.

– Bătrânul căpitan Smith, de la care familia Peeler a cumpărat casa, a plătit pentru ea douăzeci și nouă de cearșafuri. A fost cel mai mare preț oferit în schimbul unuia dintre cei optzeci și nouă de sclavi de pe vas. Asta pentru că stră-străbunica mea era de sânge regal.

Mama părea plictisită. Însă eu nu m-aș fi săturat niciodată de povestea aceea.

– Semăna cu tine? am întrebat-o pe Sally.

– Era mult mai înaltă și avea părul mai lung. Bărbații, uimiți de frumusețea ei, se opreau când o vedeau pe stradă.

– Înainte să începem, aș vrea să îi dau ceva Jemmei, a spus tata. E o recompensă pe care am făcut-o din os de căprioară. Am lucrat mult la ea.

M-am îndreptat de spate. Eram foarte mândră.

– Pentru că de atâta vreme îi citești Scriptura mamei pastorului Kearn în sacristie, în timp ce noi participăm la slujbă. E foarte norocoasă să te aibă în preajmă.

Tata mi-a întins o cruciuliță cât degetul meu cel mare. Era lucrată perfect.

Mama a zâmbit, iar eu m-am întors spre tata și l-am îmbrățișat. Mi se părea că nu meritam atât de mult laudele, dat fiind că îmi plăcea să fac lucrul pentru care le primisem. Mă scutea de participarea la slujbă, iar fiica acelei doamne mă servea cu suc de căpșuni de fiecare dată când spuneam că apostolul meu preferat era Sfântul Petru, deși îmi plăcea mai mult de Sfântul Toma, singurul care pusese sub semnul întrebării învierea lui Iisus și ceruse dovezi.

Am pipăit cruciulița cu degetele.

– Mulțumesc, tată.

El a mai scos la iveală o cruciuliță asemănătoare.

– Pe asta o voi purta eu, pentru a păstra legătura între noi. Oriunde vom merge eu și cu tine, mereu vom avea cruciulița asupra noastră.

M-am uitat la Celeste. Mi-a făcut cu ochiul. Era fericită pentru mine.

– Nu are nimeni noutăți? a întrebat apoi tata.

Spunea asta într-un fel avocățesc, de când, trimis de mătușa Tandy Rose, lucrase pe lângă un avocat din Leonardtown.

Charl s-a aplecat.

– LeBaron mi-a scos piedica de la picior după ce domnul Watson a vorbit cu el.

LeBaron se făcuse de râs în fața domnului Watson, iar apoi îl silise pe Charl să poarte un butuc legat de gleznă. Mai mult decât atât, LeBaron îl obligase pe Charl să se îmbrace, atunci când muncea la câmp, cu cămașa de noapte a lui Delly, dar Charl nu voia să vorbească despre asta.

– Am mai auzit-o pe sora lui Anne-May spunând că sudiștii s-au gândit să îi pună pe sclavi să lupte alături de ei, a adăugat Charl. Dar s-au răzgândit. L-am mai auzit pe LeBaron lăudându-se cu încă o victorie împotriva lui Lincoln. Într-un loc numit Ball's Bluff. O mulțime de oameni s-au înecat într-un râu de acolo.

– Altceva? a întrebat tata.

Sally Smith a venit mai aproape.

– Anne-May mi-a luat douăzeci și cinci de dolari pentru care am muncit din greu. Mi-a zis că mi-i va da înapoi și că îi lua pentru a ne face nouă haine și pentru a cumpăra orez. Oare? Cine o poate crede pe femeia asta?

– Nimeni dintre stăpâni nu mănâncă orez aici, a spus mama.

– De ce să nu mănânce orez? E nedrept.

– Nu-i mai da nici un ban data viitoare, a spus tata.

– M-a amenințat că mă vinde.

Mama a râs.

– Să te vândă? Data viitoare ascunde-ți mai bine banii.

– I-am ascuns prin toate conservele și cutiile din cămară. Am mai auzit și niște discuții prin casă.

M-am apropiat și eu, fericită să aud veștile pe care le aduna Sally atunci când celelalte bucătărese veneau să cumpere din dulciurile pe care le făcea.

– Bătrâna Bitty May, bucătăreasa văduvei Gardener, mi-a spus că Anne-May a cheltuit mulți bani pe mătăsuri la Smalls & Fiii. Vă dați seama? În timpul războiului! Iar, în timp ce doamnele se adunaseră la cercul de cusut, Jubal Smalls i-a trimis lui Anne-May un bilețel în care îi spunea să se întâlnească în cămară. O numea „iubito“.

M-am aplecat peste masă.

– S-au sărutat?

– Biddy mi-a spus că au stat acolo destul de mult timp.

Celeste a zâmbit și și-a acoperit gura cu degetele.

Mama m-a privit cu îngrijorare. Ea și tata munceau în fiecare zi cât șase oameni pentru ca Peeler să fie profitabilă și să aducă mulți bani, iar noi să nu fim în pericol să fim vânduți. Cu domnul Watson plecat și cu Anne-May cheltuind banii din cauza lui Jubal, familia noastră era amenințată, iar mama nu putea face nimic ca să îndrepte asta.

– Altceva? a întrebat tata.

Am pus mâinile pe masă.

– A mai văzut cineva firul de floarea-soarelui legat de poarta fermei părăsite de pe drumul spre Ambrosia? Sunt mai multe, de fapt, de-a lungul potecii care duce la copacul cel subțiratic. Ce să însemne asta?

– Nu știu, a spus mama.

Charl și-a strâns haina pe el.

– În Carolina de Nord, de unde vin, am văzut multe din astea. Fire de floarea-soarelui legate de copaci și de stâlpi, locuri care pentru noi înseamnă pericol.

– Să fie un avertisment? De la cine? a întrebat mama.

Charl a ridicat din umeri.

– De la oricine. De la oameni de culoare care știu de cine să se ferească. Și unii albi fac la fel.

– Mâine mă duc la Leonardtown ca să aduc alune pentru Anne-May. O să-i întreb pe cei de acolo, a spus tata.

Mama s-a întors spre mine și Celeste.

– Dacă vedeți vreuna, nu vă apropiați.

Tata m-a mutat pe celălalt picior.

– Următorul lucru despre care aș vrea să vorbim este că vă propun ca în curând, înainte de Anul Nou, să mergem la Fort Monroe și să ne predăm armatei americane.

– Cum adică? am întrebat.

– Să ne predăm Uniunii ca „marfă de contrabandă“, a spus tata. Ne numesc „contrabandă de război“, adică bunuri care nu trebuie să se afle în mâinile dușmanului, și ne țin în siguranță.

– Mai sunt doar două luni! s-a mirat Charl.

– Lui LeBaron nu-i va păsa de noi în preajma Crăciunului. Sper ca de acolo să putem merge la New York.

La auzul cuvântului „New York“, m-a cuprins o mare emoție. Am schimbat priviri cu Celeste. Ochii ei erau larg deschiși.

– Ar trebui să luptăm, domnule. Să facem revoluție. Asta au făcut cei de pe insule.

Tata s-a apropiat și a continuat încet:

– Am de gând să fac niște cuțite.

Charl a lovit masa cu palma, făcând lumânarea să sară.

– Cuțite? Stăpânii noștri nu se tem decât de praf de pușcă și de gloanțe.

– Trebuie să avem răbdare, a spus tata.

– Răbdare? Delly poate naște oricând. Nu am cum să mai aștept. M-am săturat să fiu judecat de albi. Dacă stăm la locul nostru, ei spun că punem la cale ceva, dacă muncim la câmp, ei spun că ne place să fim sclavi. Dacă evadăm, ei spun că urâm munca. Dacă ne apucăm să cântăm, ei spun că ne prostim. Dacă ne încruntăm, ei spun că suntem obraznici. Niciodată nu e bine. Singura scăpare e să fugim în Canada.

– Mai încet, Charl. O s-o trezești pe Delly, i-a spus mama.

– Ne poți spune ce i s-a întâmplat la mână? a întrebat Sally.

– Nu sunt sigur că ea ar vrea să vorbesc despre asta.

Mama s-a uitat spre scări și apoi am privit cu toții într-acolo. Delly cobora, îmbrăcată în cămașă de noapte și ținându-se cu ambele mâini de burtă. Pe umeri purta păturica pentru copil pe care i-o făcuse Sally.

S-a așezat pe cea de a doua treaptă și și-a strâns păturica pe ea.

– Nu mă deranjează, dar nu cred că e de povestit celor tineri.

– Suntem destul de mari, am spus.

– Bine, atunci.

Delly și-a coborât privirea spre picioarele ei desculțe.

– Totul a început în Georgia, acum câțiva ani, când am născut cel de-al treilea copil.

– Fată sau băiat? a întrebat mama.

– Fată.

Delly a zâmbit.

– A fost bună de când s-a născut. Am adus-o pe lume foarte ușor. La doar o zi după naștere, era deja foarte scumpă. Avea ochii strălucitori. Am încercat să o ascund. Știam că domnul Fisher urma să vină să o ia și să o vândă pe câteva sute de dolari. A și venit. I-am spus că murise, dar el a răscolit peste tot și a găsit-o în cutia în care o pusesem. A luat-o și s-a urcat pe cal. A plecat cu ea sub braț, ținând-o ca pe o bucată de pâine.

Am fugit după el.

– Vă rog! am strigat. Îmi dau mâna stângă pentru a păstra copilul!

A râs de mine și mi-a zis:

– Aș vrea să văd asta. Poate chiar ar merita să renunț la copilul ăsta drăguț.

Am fugit la locul unde se tăia carnea și unde tăiasem două sute de pui până atunci. Am luat toporul și mi-am retezat singură mâna stângă. Am lăsat-o acolo, pe scândură. Poate că mă credeți proastă, dar am judecat foarte clar. Aș fi făcut orice ca să păstrez fetița. M-a luat amețeala și am alergat înapoi la el. Se îndepărtase deja.

– Domnule Fisher! am strigat după el, ținându-mi brațul ridicat. Sângele îmi curgea șiroaie. El a oprit calul și s-a întors în șa. M-a privit. Și-a dus mâna la tâmplă pentru o secundă lungă, apoi s-a întors și a plecat.

Am rămas tăcuți, ascultând cântecul greierilor.

– M-a cusut doctorul de animale din oraș. Apoi nimeni nu a mai vorbit despre asta. Eu însă mă gândesc la ea în fiecare zi, fără ca ea să știe cât de mult am dorit-o.

Delly s-a ridicat.

– Nu cred că mai sunt în stare să renunț la un copil. De aceea, vă rog să mă iertați pentru ceea ce voi face dacă LeBaron vine să-l ia. I-l voi da înapoi lui Iisus.

Am reușit să pun găinile să facă mai multe ouă, pentru ca Anne-May să mă trimită la Ambrosia și să o pot vedea pe Patience, și chiar așa s-a întâmplat. A doua zi m-a trimis cu ouă proaspete la doamna Charlene. Pe drum m-am gândit la LeBaron și la cum venise după mine, la fel cum făcuse de atâtea ori cu mama, deși eu nu eram nici pe departe atât de frumoasă ca ea.

Eram foarte nerăbdătoare să o întâlnesc pe Patience, dar, după ce am ajuns la casa doamnei Charlene, am aflat de la servitoarea care îmi era cel mai puțin simpatică, slăbănoaga Sybil, că Patience lucra pe partea dinspre vest a plantației și că nu o puteam vedea.

– Bine, i-am spus, punând ouăle pe verandă.

– I-am povestit doamnei Charlene cum, de fiecare dată când vii aici, te furișezi ca să vă întâlniți. Mi-a spus că, dacă-i așa, pot da oricând drumul la câini.

– De ce ești atât de drăguță, Sybil?

– Mai bine pleacă acum, mi-a zis ea zâmbind cu cruzime. Trebuie să hrănesc animalele și nu aș vrea să fiu nevoită să deschid ușa cuștii.

Pe drumul de întoarcere, după ce mi-au trecut prin minte felurite moduri de a mă răzbuna pe Sybil, m-am gândit la Delly și la faptul că zisese că era în stare să-și omoare propriul copil. Cum de putuse spune asta cu voce tare? Probabil că o făcuse pe mama să se gândească la Toby și la felul în care murise.

Am ajuns la capătul potecii de unde se vedeau Peeler, casa cea mare și acareturile. Am văzut mult fum ieșind de pe coșul afumătorii. Mama și Sally se aflau în apropiere, umblând încoace și încolo, aplecându-se și frângându-și mâinile.

Mama s-a grăbit spre mine, cu ochii plini de lacrimi.

– Jemma! E de rău!

– Ce?

M-am îndreptat spre afumătoare.

Sally a venit după noi.

– Mai bine să nu te uiți, copilă!

Am grăbit pasul.

– Spune-mi!

Mama venea în urma mea.

– După ce tatăl tău a plecat la Leonardtown, LeBaron s-a dus la Anne-May cu cartea și i-a spus că Celeste i-a furat-o și că și-a scris numele pe ea.

– Am auzit totul din bucătărie, a spus Sally. LeBaron a îndemnat-o pe Anne-May să se uite la adresa pe care Celeste o scrisese în carte și a zis că, probabil, acel loc din New York era cel în care ajungeau toți negrii fugari. Anne-May s-a uitat pentru o secundă la adresă. Niciodată nu am mai văzut-o arătând așa. A venit aici urlând și înjurând, cu spume la gură. A prins-o pe Celeste, după care a biciuit-o.

Agitată, mama se mișca de colo până colo, cu mâinile încrucișate pe piept.

– Anne-May a biciuit-o cât a putut de tare, după care i-a spus lui LeBaron să-i facă hoației ticăloase ce putea el mai rău. El a făcut, iar Anne-May a privit totul.

Sally s-a apropiat.

– Apoi LeBaron a aprins focul în afumătoare. Celeste a înțeles ce urma să se întâmple și a încercat să fugă, dar LeBaron a prins-o și nu știm ce i-a făcut, că săraca fată țipa îngrozitor. Oamenii lui LeBaron așteptau, călare, fără să se miște din loc.

– Să o scoatem afară, am spus, mergând spre afumătoare.

– LeBaron ne-a amenințat că o să ne omoare pe toți dacă punem piciorul acolo. A luat cheia cu el.

Mama a încercat să mă țină în loc, dar eu am alergat la baraca lui LeBaron, care arăta mai degrabă ca o grămadă de scânduri proptite una într-alta și sprijinite de depozitul de tutun. Am întredeschis ușa și l-am văzut pe LeBaron dormind pe salteaua albastră și murdară, beat, cu fața în sus, cu sticle goale de whisky sub pat și cu spălătorul plin de vase murdare. Cheia atârna pe peretele de lângă el, strălucind slab în fanta de lumină.

Am deschis ușa până când a scârțâit. LeBaron continua să doarmă cu gura deschisă. Am pășit ușor înspre locul în care se afla cheia. Mirosea a șoarece mort, iar muștele se învârteau în jurul unui miez de piersică aruncat pe jos.

Am ridicat, cât de încet am putut, inelul de care era prinsă cheia, iar apoi am ieșit afară cât am putut de repede. Nu am mai închis ușa. Am alergat spre afumătoare, iar mama și Sally au venit după mine.

Am băgat cheia în lacăt. Mâinile îmi tremurau atât de tare, încât abia am putut deschide.

Când am intrat, un val gros de fum a venit spre noi și am început să tușim cu toatele. Am dat fumul la o parte cu mâna și m-am uitat după Celeste.

Buștenii erau încă aprinși. De perete erau sprijinite două scări pe care le foloseam ca să dăm jos șunca. Pe podeaua de pământ nu era nimic.

M-am întors spre mama, plină de speranță.

– Nu e aici.

Au intrat amândouă și s-au uitat în jur.

Apoi Sally a privit în sus, prin norul de fum.

– Doamne, Dumnezeule, ce i-a făcut?

Și eu, si mama am rămas înghețate, privind-o pe Celeste agățată printre bucățile de șuncă afumată, cu funia legată în jurul mijlocului și cu brațele atârnând.

Tușind din cauza fumului gros, am luat scara, am pus-o sub Celeste și am urcat. Mi-a luat o veșnicie până când am reușit să deznod funia. Celeste avea ochii închiși și gura deschisă. Am mângâiat-o pe spate.

– Eu sunt, Celeste, i-am spus, dar nu a dat nici un semn de viață.

În cele din urmă am lăsat-o jos, le-am dat-o mamei și lui Sally și toate trei ne-am grăbit să o ducem în colibă.

Șuiera îngrozitor și tremura continuu, chiar dacă o întinseserăm pe pat și puseserăm toate păturile peste ea.

Sally a dat din cap.

– Plămânii sunt cel mai greu de vindecat. O să încerc cu ierburi pentru piele.

M-am așezat lângă pat. Celeste continua să tremure. Am ajutat-o pe Sally să o acopere cu cârpe umede sub care se găseau ierburi de leac.

Mama a ținut focul aprins cât de mult a putut, după care a adormit. Eu am rămas cu Celeste, i-am schimbat cârpele și le-am stors de sânge în spălător. Celeste când adormea, când se trezea.

După o vreme, în timpul nopții, a vorbit pe un ton foarte scăzut:

– Jemma...

– Nu vorbi. Odihnește-te.

– Cred că vomit.

Am adus ligheanul. I-am dat părul pe spate. Era încă îmbâcsit de fum. Am spus:

– Ar fi trebuit să știu că LeBaron avea să găsească, până la urmă, cartea. Am fost atât de proastă că te-am lăsat să scrii în ea!

– Nu ești proastă. Așa mi-a fost scris. Totuși, cred că Anne-May înnebunise. Mă întreba întruna dacă o să fug la New York. Nu i-am spus nimic. Așa fac prietenii, nu? Jemma, aș vrea să te ferești din calea lui LeBaron de acum înainte.

– Deja mă feresc. Cine nu se ferește?

Ochii ei s-au umplut de și mai multă durere.

– Vreau să spun că nu trebuie să rămâi niciodată singură cu el.

Mi-a înghețat sângele în vene.

– Ce ți-a făcut, Celeste?

– Cred că știi. Nu pot să-ți spun, e prea rău.

Și-a ferit privirea.

I-am luat mâna într-a mea.

– Să mă strângi de mână dacă ți-a făcut ceva acolo, în afumătoare.

– E prea groaznic să mă gândesc la asta.

– Știu, răspunde-mi doar de data asta, iar apoi nu mai pomenim niciodată despre așa ceva.

S-a uitat spre mâna ei și a strâns-o pe a mea cât a putut de tare.

Ochii i s-au umplut de lacrimi, și ai mei la fel.

– Îmi pare atât de rău, Celeste!

– M-am luptat cu el cât am putut. Nu vreau să îți facă și ție la fel.

I-am frecat mâna ca să i-o încălzesc.

– Acum stai liniștită și fă-te bine. Nu mă poți lăsa fără o prietenă alături de care să-l înfrunt.

A rămas tăcută vreme de un minut.

– Vrei să-ți las cartea de vizită pe care o am de la doamna aceea?

– N-o pot primi.

– E sub saltea. Dacă mor, ia-o tu. LeBaron nu are nevoie de ea.

Am tăcut amândouă și am ascultat cum trosneau lemnele în foc.

– Tatăl tău o să-mi facă un coșciug în care să fiu înmormântată?

– Tata va muri înaintea ta, Celeste.

Apoi ea nu a mai spus nimic pentru o vreme. Am crezut că a adormit.

– Mi-aș fi dorit ca pe mormântul meu să fie scrisă o dată de naștere.

– Mă duc la casa stăpânilor și încerc să văd ce dată e scrisă în registrul acela mare.

Celeste a încercat să zâmbească.

– Te duci?

– De ce nu? Am cheia. Anne-May doarme.

Celeste s-a gândit vreme de câteva secunde.

– Ți-aș fi foarte recunoscătoare.

– Așteaptă-mă aici. O să-mi ia ceva timp.

Am ieșit din colibă și, după ce am mers o bucată de drum, m-am oprit și am privit cerul. L-am rugat pe Iisus să o țină în viață pe singura mea prietenă, care nu făcuse nimic altceva decât să-și scrie numele.

După ce am stat destul afară, m-am întors în colibă și m-am așezat pe pat, lângă Celeste.

– Am vești bune! Nu o să-ți vină să crezi, dar am găsit în registru data nașterii tale.

– Ești sigură că era a mea?

– Era exact în dreptul numelui tău. Un rând mai jos de numele lui Delly. E în iunie. Am citit cu ochii mei.

A zâmbit.

– Așa cum am crezut.

– 26 iunie 1845. Simplu ca bună ziua.

Celeste s-a întors spre mine.

– E o zi fericită.

– Ai șaisprezece ani. Ca mine.

– Îmi este foarte frig, Jemma.

Am învelit-o cu pătura și m-am întins lângă ea, așa cum făcea mama cu mine. M-am lipit cu grijă de ea și am adormit amândouă. Eu și cea mai bună prietenă a mea.

Am înmormântat-o pe Celeste lângă Sweet Clementine. Eu, mama și Sally am plâns atât de mult, încât ne-au secat toate lacrimile. Încercasem să o încălzesc în timpul nopții, dar dimineața am găsit-o rece, iar Sally și mama au ridicat-o din pat și au învelit-o într-o pătură. După ce s-a întors acasă, tata a început să-i lucreze cutia de lemn, cu fața scăldată în lacrimi. I-a făcut și o cruce frumoasă, tot de lemn, pe care a scris ziua de naștere a lui Celeste, în iunie. După ce i-a pus-o la cap, a spus câteva cuvinte din Biblie, iar noi am cântat toate cântecele pe care le știam de la biserică.

Sally Smith, cu ochii la mormânt, își ștergea continuu lacrimile.

– Ce să punem pe crucea ei, ca să fim siguri că va ajunge în rai? Ce ar fi cel mai bine?

Am scos din buzunar condeiul tatei și l-am pus deasupra pietrei de mormânt.

– Scria foarte frumos. Chiar dacă abia învățase să facă asta.

Mama a pus și ea un coșuleț de nuiele.

– Aduna și zmeură foarte bine.

Am zăbovit o vreme lângă mormânt. Îmi era foarte greu să îmi las prietena acolo. Mă întrebam dacă ajuta să mă rog pentru sufletul ei. Deși Celeste murise din cauza mea, fiindcă o pusesem să își scrie numele pe carte, mi se părea că Dumnezeu ne lua voit tot ceea ce aveam mai bun. Ni-i luase pe micuțul Toby, pe Sweet Clementine și pe Celeste. Nu-i mai aveam decât pe Delly, pe Charl și restul familiei: mama, tata, Sally și Patience.

Când i-am spus mamei și lui Sally ce i-a făcut LeBaron lui Celeste înainte ca ea să moară, mama a fost mai nefericită ca niciodată.

Sally m-a luat de mână.

– LeBaron e diavolul însuși. Un porc mizerabil. Să te ajute Dumnezeu să nu te prindă singură înainte să reușim să plecăm din iadul ăsta.

Mi-a fost foarte greu să nu mă mai gândesc la moartea lui Celeste, cu atât mai mult cu cât stăteam în aceeași casă cu Anne-May, care o ucisese. În următoarea zi aproape că m-a omorât și pe mine.

– Du-te în cămară. O să primești treizeci de bice pentru că ai învățat-o să scrie.

– Da, stăpână, dar...

– Vei primi treizeci și cinci pentru că mi-ai răspuns. Du-te și dă-ți rochia jos.

Am intrat în cămară, mi-am descheiat nasturii până la talie și am îmbrățișat raftul din fața mea, cu degetele strângând țesătura roșie, drăguță, în care Sally îmbrăcase acele rafturi. Anne-May nu s-a grăbit să vină. Știa că așteptarea era, pentru mine, la fel de dureroasă ca loviturile de bici.

A apărut, în cele din urmă. După ce a început să mă lovească peste spinare cu toată puterea, pisica ei a luat-o la fugă. M-a durut mai mult ca niciodată. Asta, pe lângă durerea pierderii lui Celeste. Mi-am ținut respirația și m-am rugat să se termine odată.

Anne-May s-a aplecat spre mine.

– Tu ai omorât-o pe fata aia atunci când i-ai pus condeiul în mână. O să mă coste o sută de dolari să o înlocuiesc.

După a șaptea lovitură, sângele a început să mi se prelingă în jurul mijlocului. Mi-am sprijinit capul de marginea raftului, mirosind borcanele

cu nucșoară și făină și mușcându-mi buzele. Știam că era mai bine așa decât să țip. Loviturile au continuat. Am încercat să mă gândesc la Celeste, la gropițele ei și la poveștile despre frățiorii ei. Biciul însă mă readucea în prezent.

O auzeam pe Sally cum trântea oalele în bucătărie, așa cum făcea atunci când era foc de supărată. Apoi a trecut pe lângă cămară și s-a uitat înăuntru. Ochii mi s-au umplut de lacrimi de durere și mai ales de rușinea de a fi văzută așa.

– Mă opresc la douăzeci, a spus Anne-May în cele din urmă.

A luat o cârpă de bucătărie și și-a șters biciul. Apoi a luat o sticlă de oțet de pe raft și a deschis-o. Mirosul s-a răspândit peste tot prin cămară.

Sally știa ce urma.

– Doamnă Anne-May, nu a suferit destul?

– Dacă mă mai întrebi o dată, o să urmezi tu.

M-am încordat înainte să mă stropească, dar atunci când am simțit oțetul pe spinare, nu am mai putut respira. Am simțit iar toată durerea, doar că de data asta, dublu.

Anne-May mi-a dat sticla de oțet și cârpa plină de sângele meu.

– Îmbracă-te. Am obosit de tot. Cât timp mă odihnesc, du-te și șterge ferestrele de la salonul din față.

Mi-am tras rochia peste rănile dureroase. Simțeam că îmi ardea toată spinarea. Mi-am ridicat bărbia pentru ca lacrimile să nu-mi curgă pe față și am luat sticla și cârpa.

M-am dus la prima fereastră și am udat cârpa cu oțet, pe care l-am turnat peste urmele de sânge. Am început să șterg geamul. Eram complet lipsită de energie, iar spinarea continua să mă ardă. Mi-am sprijinit fruntea de unul dintre geamuri, iar palma, de un altul.

Mi-am închipuit că nu mai eram în acel loc, ci undeva spre nord, dincolo de pădure, la New York, în Central Park, unde iarba era atât de verde și de proaspătă, încât îi puteam simți mirosul. Gândul m-a purtat mai departe, la muzeul în care se afla foca vorbitoare, iar apoi am ajuns la străzile aglomerate, pe care m-aș fi putut pierde. Mi-a făcut bine să visez la altceva, chiar și vreme de un minut.

Apoi mi-am simțit mâna încălzindu-se dintr-odată. Mi-am ridicat privirea și am văzut-o pe mama stând de partea cealaltă a geamului, cu mâna lipită de a mea. Avea ochii plini de lacrimi. A dat din cap și mi-a spus din priviri: „Și mie îmi e dor de Celeste, iar ceea ce ți-a făcut Anne-May e o mare nedreptate. Te port în suflet și îți promit că vom pleca de aici chiar dacă pentru asta va trebui să-mi dau ultima suflare“.

Mama putea spune toate astea dintr-o singură privire.

Apoi s-a îndepărtat de geam, iar eu am rămas cu mâna acolo. M-am uitat cum se întorcea la câmp și am revenit la munca mea, cu spatele puțin mai drept. Știam că aveam să plecăm de pe plantație.

Cu prima ocazie care s-ar fi ivit.

În ziua următoare, Anne-May a venit la mine pe când spălam podeaua de la intrare. S-a aplecat, a scos din buzunar caietul acela roșu și mi-a spus în șoaptă:

– Am o scrisoare pe care trebuie să o copiezi aici.

Am luat caietul.

Nu mă puteam uita la Anne-May. O uram foarte tare și ultimul lucru pe care voiam să-l fac era să scriu în caietul acela. Dar mi-am dat seama că, dacă nu făceam ce-mi cerea, l-ar fi pus pe LeBaron să mă atârne în afumătoare. LeBaron. Cum de putuse Dumnezeu să creeze asemenea oameni? Cum îl lăsase pe LeBaron să-i facă atât rău lui Celeste, cea mai drăguță ființă de pe

pământ, care niciodată nu spusese un cuvânt urât cuiva? Tristul adevăr era că nu mă puteam baza pe Dumnezeu ca să aibă grijă de noi.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Stăteam pe podeaua salonului, având grijă să nu îmi sprijin spatele de vreun perete. Am copiat încă o scrisoare lungă în caiet, cuvânt cu cuvânt din scrisoarea domnului Watson, la lumina atât de slabă de acolo.

Draga mea Anne-May,

Sunt tot la Annapolis, însărcinat cu paza gării. Se aude că în curând vom pleca spre Winchester, Virginia. Cu toate că eu prețuiesc foarte mult viața și oamenii, comandantul are mare încredere în capacitățile mele de a arunca ceva în aer și m-a însărcinat să apăr un pod și să-i forțez pe rebeli să-l ocolească...

Arsurile de pe spinare nu mă lăsau să mă concentrez la scrisoare. Am scris cât am putut de încet, pentru a nu greși. Gândul îmi zbura la Celeste, singura mea prietenă adevărată, și la faptul că eu o învățasem să scrie și, astfel, o omorâsem.

În după-amiaza aceea, Anne-May m-a trimis la Hollywood ca să-i dau cartea lui Jubal Smalls. Era foarte cald pentru luna octombrie și transpirația îmi curgea pe spate în timp ce mergeam. Rănile mă dureau chiar și prin pansamentele pe care mi le făcuse Sally. Acum că domnul Watson și Harry nu erau, mă temeam mereu. Pentru cuțitele ascunse ale tatei. Pentru copilul care trebuia să se nască. Visasem că fusesem atârnată de sicomorul cel subțiratic, drept pedeapsă că transcrisesem scrisorile în caietul acela.

Când am ajuns pe veranda de la Smalls & Fiii, eram epuizată de căldură. În vitrină se vedeau un palton bărbătesc elegant și câteva pistoale. Cei trei copii ai familiei Smalls, cărora nu li se potrivea deloc numele de familie, fiind grași și rotofei ca niște purceluși, se jucau pe verandă. Cel mai înalt dintre ei a scuipat în fața mea când am trecut.

– Să vă ia naiba de negri! Nu știți să-i săltați pe superiorii voștri atunci când treceți pe lângă ei.

– Să-i salutați, am zis.

– Ce spui?

– Se spune „salutați".

Servitoarea familiei Smalls, doamna Doreen, a apărut la ușa de plasă însoțită de doi dintre cei patru copii ai ei.

– E timpul să începeți lecția! le-a strigat copiilor Smalls.

Aceștia s-au ridicat și au dat cu piciorul în praful de pe jos, ridicându-mi-l în față. Apoi s-au îmbulzit cu toții pe ușă.

Doreen a ieșit și mi-a zâmbit.

– Ai venit să-l vezi pe domnul Smalls?

Era prietenă cu mama, așa că am știut că puteam vorbi cu ea.

Am dat din cap.

– M-a trimis Anne-May.

S-a apropiat de mine și mi-a șoptit:

– Să te ferești de el, auzi? Știu că-ți place limonada. O să-ți trimit prin Terrence.

Imediat după ce a intrat, băiețelul ei, care era preferatul meu, a ieșit și mi-a dat un pahar de limonadă rece. Terrence era mai mic decât mine cu câțiva ani. Era un băiat foarte drăguț și mai deștept decât alții de vârsta lui.

Mi-a întins paharul.

– Pentru tine, Jemma, așa cum îți place.

Nu mai văzusem o limonadă atât de perfectă până atunci. Îmi lăsa gura apă doar uitându-mă la ea.

– Eu am făcut-o. Am învățat-o și pe mama cum să scoată sâmburii cu noul storcător făcut de mine.

– Ești preferatul meu, Terrence.

Mi-a zâmbit timid și mi-a șoptit:

– Asta, pentru că îți strecor aromă de fructe de pădure din cutia de bomboane.

Tocmai mă pregăteam să beau, când a apărut domnul Smalls și l-a împins pe Terrence la o parte.

– Tu ești Jemma? m-a întrebat.

A venit spre mine și mi-a luat limonada din mână.

– Ei, bine, mulțumesc! a spus el.

Am scrâșnit din dinți în timp ce domnul Smalls dădea limonada pe gât.

Apoi a pus paharul gol pe treapta verandei.

– Vrei să intri?

– Nu.

– Tu folosești tabac?

Am clătinat din cap în semn că nu.

Majoritatea oamenilor ar fi spus despre domnul Smalls că era un bărbat chipeș, care vorbea frumos, cu accent din sud. Dar pe mine mă treceau fiorii doar uitându-mă la el. Ceva din felul în care mergea îmi amintea de un șarpe pe care îl văzusem cândva și care prinsese un pui de iepure. Se încolăcise strâns în jurul lui în timp ce îl lingea încet pe cap, după care și-a deschis gura și l-a înghițit pe tot.

S-a aplecat spre mine.

– Mi-ai adus caietul?

I l-am întins, având grijă ca nu cumva să-l privesc în ochi.

L-a ridicat într-o mână.

– Ce părere ai despre ce scrie aici?

Nu am răspuns.

– Anne-May se poartă bine cu tine, Jemma?

Ce sclav ar fi fost atât de prost să se plângă de stăpânii lui?

Am dat cu piciorul în podea și am înclinat din cap în semn de încuviințare.

– Da.

– Cunoști cuvântul „loial“, Jemma?

Am dat din cap în semn că da.

– Atunci când o persoană nu e loială, se întâmplă lucruri rele. Înțelegi? Ca, de pildă, ceea ce i s-a întâmplat prietenei tale. Am auzit că a stârnit un mare scandal.

Am făcut un pas înapoi. De unde știa atât de multe?

S-a apropiat.

– Îți spun un secret. Îl cunoști pe LeBaron Caruthers?

Din nou am făcut un semn de încuviințare cu capul, încercând să nu mă pierd cu firea.

– Sunt sigur că îi place de tine.

M-am uitat în jur ca să văd dacă mai auzea cineva.

S-a lăsat în jos, ghemuit.

– I-am dat niște pământ pe care tocmai l-am cumpărat. Câțiva acri din ferma bătrânului domn Burns, în drum spre Ambrosia. I-am vândut lemn ca să-și facă acolo o casă. E un loc foarte frumos și retras.

Am luat-o binișor înapoi, spre drumul către casă.

– Să-ți ții gura, auzi? mi-a strigat. Altfel, o să-l ajut să-și ia și o fată drăguță cu el acolo, la noua lui locuință.

Am aruncat o ultimă privire în urmă. Rămăsese pe loc, uitându-se după mine, cu un zâmbet viclean pe față.

– Acolo se duc fetele neloiale, Jemma.

Capitolul 12. Georgy

Washington, D.C.

decembrie 1861

Într-o dimineață, destul de devreme, domnul Olmsted s-a prezentat la ușa camerei de hotel în care locuiam. Venise însoțit de asistentul său, domnul Knapp, un ins modest și care, am aflat mai târziu, era omul lui de încredere.

– Bună dimineața, doamnelor. Scuzați-mi graba, dar am foarte puțin timp. Aș vrea să îi ofer fiecăreia dintre dumneavoastră un post la spitalul de pe nava Wilson Small.

M-am uitat la Eliza, iar ea mi-a întors privirea.

– Domnule Olmsted, am fi onorate să slujim țării.

– Ne vom deplasa pe apă până la New York? a întrebat Eliza.

– Nu, veți transfera răniții pe vasele care merg spre nord. Veți rămâne aici, pe nava de bază, Daniel Webster No. 1.

Am scos condeiul și carnețelul din buzunar.

– Care vor fi responsabilitățile noastre?

– Pentru început, trebuie să pregătiți Wilson Small, care trebuie să fie gata pentru permisiile de Crăciun. Vă veți asigura că există stocuri cu toate cele necesare, veți face bandaje și veți pregăti paturile pentru pacienți. După

Crăciun, veți asista la operații și veți amenaja un loc în care să țineți sub cheie alcool și alte băuturi scumpe. Asigurați-vă că pacienții primesc toate îngrijirile necesare și fiți gata să-i ajutați pe doctorul Robert Ware și pe ceilalți medici. Spațiul nu este foarte generos și nici elegant.

Mi-am notat tot ce a spus.

– Am înțeles, domnule.

– Aceste posturi sunt foarte expuse. Una e să citești despre război în ziare și alta e să te afli în mijlocul lui.

Am luat mâna rece a Elizei.

– Când va trebui să ne prezentăm la posturi, domnule Olmsted?

El s-a uitat spre domnul Knapp.

– Imediat!

– Desigur, am răspuns.

După ce domnul Olmsted și domnul Knapp au plecat, am luat niște traiste de pânză și le-am umplut cu haine și cu ce mai aveam. Nu ne-am luat nimic elegant de îmbrăcat, doar plecam aproape de bătaia puștii.

Ne-am urcat pe remorcherul Wissahickon, al cărui căpitan fusese de acord să ne ducă până la nava noastră. Am stat în picioare pe punte. Un vânt rece ne sufla direct în față. Am trecut pe lângă plantațiile de tutun de pe malurile râului și am văzut sclavii aplecați asupra movilițelor de pământ chiar și pe vremea aceea rece. Priveliștea ne-a amintit despre scopul luptei noastre.

Sub punte, totul părea liniștit. Paturile erau frumos făcute, iar sunetele care se auzeau dovedeau că treaba mergea așa cum trebuia. Simțeam însă că lucrurile nu aveau să mai fie așa mult timp.

Pacea nu putea dura prea mult.

În ajunul Crăciunului nu au avut loc acțiuni militare, așa că, împreună cu Eliza, m-am întors în camerele pe care le aveam închiriate la primul etaj de la Ebbitt House. Am umplut toate colțurile cu produsele pe care le primiserăm din diferite surse și astfel ne-am făcut o bucătărie ce putea rivaliza cu cea din Hôtel de Vendôme, de la Paris. Aduseserăm și o plită de tabără, găsită prin depozitele Comisiei Sanitare, și un prăjitor de pâine vechi, care fusese lăsat, împreună cu niște căni de ceai și de cafea, lângă coșul de gunoi al hotelului. Pe toate le-am pus pe o scândură sprijinită de două bârne.

Dat fiind că Moritz era plecat să-și viziteze prietenii în Baltimore, iar Joe era prins cu treburi militare undeva pe lângă Camp Franklin, în Virginia, eu și Eliza, îmbrăcate doar în haine de casă, am început să ne pregătim cina de Crăciun. Ne era greu să știm că Joe, aflat nu foarte departe, totuși nu ne putea vizita. Dar ne aveam una pe alta. Am îngenuncheat amândouă la măsuța improvizată din două lădițe de lemn acoperite cu o față de masă. Am deschis cu grijă pachetul pe care ni-l trimisese mama. Pâine de curmale, un borcan de marmeladă și o cutie cu cafea boabe.

Am închinat un pahar de vin de porto pe care îl turnaserăm în borcane de gem.

– Pentru spitalele pe care le-am făcut pe vase!

Eliza a scos o conservă de sardele.

– Ăsta e un adevărat ospăț. E prea mult pentru noi, Georgy.

– Nu merităm să ne simțim bine de Crăciun?

S-a auzit o bătaie în ușă. Eliza s-a grăbit să răspundă.

– Poate că e omul de la recepție, cu un alt pachet.

Era Joe, soțul ei. Eliza a sărit să-l îmbrățișeze și l-a luat de ambele mâini.

– O, Joe! Ai venit, până la urmă!

Oricine se afla în prezența lui Joe Howland își dădea seama că se afla în fața unui om nobil. Toți cei din familia Woolsey erau foarte mândri că el și Eliza formau un cuplu atât de potrivit.

Joe nu era nici puternic, nici solid, și de aceea nu se potrivea nevoilor de pe front. Dar educația pe care o primise de la o vârstă fragedă și de la cei mai buni profesori îi întărise caracterul și îi dezvoltase foarte mult inteligența. Cu părul lui blond, ochii albaștri și o înfățișare foarte plăcută, era o persoană bine-venită oriunde, iar cei din Regimentul 16 îl idolatrizau.

– Am știut că vin de câteva zile, dar am vrut să-ți fac o surpriză.

I-a întins Elizei un pachet învelit în pânză și care răspândea miros de ghimbir.

– Îmi pare nespus de rău, dar nu am adus nici un cadou. Doar dulciuri în formă de cal.

Eliza a deschis cutia și a dat de doi cai de turtă dulce.

– O, Joe! Mama ne-a vorbit mult despre asta. Are amintiri minunate din copilărie.

Joe a intrat în cameră.

– Vă aduc și urările de bine ale celor din regimentele 16 și Old Scott.

– Ai călărit tot drumul? l-a întrebat Eliza. Cred că-ți iubești calul mai mult decât pe noi.

Am ieșit în întâmpinarea lui Joe și i-am luat pălăria.

– Tu ești cel mai mare cadou pentru noi. Ai venit exact la ora potrivită. Vrei cafea sau vin?

– Cafea, te rog.

Joe a îngenuncheat lângă noi, la măsuța noastră.

– Îmi pare foarte rău că nu v-am putut face rost de o cină mai bună.

Eliza a pus în fața lui Joe o ceșcuță de porțelan din cele aduse de la Tioronda și i-a turnat cafea.

– Nouă, de fapt, chiar așa ne place, nu-i așa, Georgy? Mama ne-a trimis bunătățile astea.

– Mă bucur să iau o pauză de la cafea proastă și fasole.

– Crăciunul ăsta e diferit de cel din Italia, a spus Eliza. Nu-i așa că a fost o călătorie minunată?

Am rămas tăcuți, cu gândul la ultima masă de sărbătoare petrecută împreună cu prietenii mamei la moșia Malabaila di Canale, la poalele Alpilor. Mesele pline de pește, de pui umplut, cozonaci și cantități nesfârșite de vin de Barolo. Apoi timpul petrecut la Villa Borghese, privind ninsoarea deasă, iar Joe cerând-o pe Eliza în căsătorie. Eu, jurând să păstrez secretul, îi privisem din grădină.

– Mai ții minte cum Eliza și-a scrântit glezna, iar carabinierii au fost nevoiți să o ducă pe sus până acasă? l-am întrebat pe Joe.

Joe tocmai își tăia o sardină cu furculița și cuțitul.

– Nu am mai putut scăpa de ei după ce am deschis vinul și Georgy a început să cânte. Nu erau foarte dedicați meseriei lor. Oricare dintre ei ar fi putut să-ți pună viața în pericol în acea noapte.

I-am dat lui Joe pâine de curmale.

– Ne poți spune ce se pregătește pe front?

– Nu pot divulga ordinele, Georgy, și chiar dacă aș putea, nu v-aș spune. Veți afla totul destul de curând, în spitalele de pe nave.

– Frații Winthrop au scris despre ceea ce s-a petrecut pe front.

– E diferit atunci când trimiți o scrisoare celui pe care îl iubești, Eliza.

– Generalul McClellan are motivele lui să vă țină în Virginia, pe malul râului, am spus.

Joe a întins mâna și a cerut puțin unt.

– Camp Franklin este un loc perfect pentru declanșarea unui atac asupra orașului Richmond, am spus eu. Ce lovitură ar putea fi mai mare decât să ocupăm capitala confederaților? Asta ar însemna sfârșitul războiului.

Joe a zâmbit.

– Ai fi un general mai bun decât McClellan, Georgy.

Eliza s-a ridicat ca să mai aducă vin.

– Domnul Olmsted a spus, în mare, cam același lucru. Citez:

„Georgy ar putea înarma și conduce întreaga flotă dacă i s-ar cere asta. Ar fi un conducător mai bun decât oricare altul pe care îl cunosc".

– Ar trebui să învăț mai multă geografie, am spus, dacă tot sunt pe punctul să devin general.

– Pe scurt, cam asta este, a continuat Joe. Gândiți-vă la peninsulă ca la o mănușă verde, întinsă, înconjurată de apă, iar capitala, la periferia ei, spre vest. Dacă generalul McClellan hotărăște să-și trimită trupele pe ambele maluri ale râului pentru a ataca Richmond, iar în urma bătăliei mulți vor fi răniți, navele Comisiei Sanitare îi vor transporta pe răniți pe mare până la spitalele din nord, după care se vor întoarce. Acum înțelegeți cât de periculos ar fi fost dacă Olmsted v-ar fi îngăduit să lucrați pe navă.

Eliza i-a întins lui Joe un șervețel.

– Noi credem că Regimentul 16 este al nostru, Joe. Vrem să fim în apropiere și să-i ajutăm pe răniții tăi. Dat fiind că navele sunt mobile, răniții vor putea fi aduși cu ușurință la bord.

– Nu știți cum e pe navă. Până acum ați văzut doar bolnavi de pojar și de malarie. E important să îngrijiți și astfel de bolnavi, dar o infirmerie nu

seamănă deloc cu un spital mobil. Aș prefera să vă întoarceți la New York, dar am încredere că domnul Olmsted va avea grijă de voi. O să vă povestesc atât cât pot.

– Nu ne duce cu vorba, Joe, am spus.

– Așa cum procedezi tu cu bietul Frank Bacon? Îți face atâtea complimente și cadouri, iar tu abia de-i zâmbești.

– Nu sunt sigură că suntem compatibili.

Joe s-a lăsat pe spate.

– Și-a pus viața în joc luptându-se pentru țară. Mâine vine la Washington și are de gând să te caute. Ar trebui să fii drăguță cu un slujitor atât de credincios al armatei americane. Măcar de Crăciun.

– Desigur că mă voi purta frumos cu el, Joe. Îl consider un prieten drag.

Eliza mi-a turnat ceai. Aburii făceau ca părul de pe frunte să i se încrețească.

– Se poate ca de data asta chiar să te ceară în căsătorie.

– Sper din tot sufletul să nu fie așa. Căsătoria schimbă mult lucrurile. Pe deasupra, Frank nu mă vede ca pe egala lui. Uneori vorbește peste mine.

– Atunci trebuie să-i atragi atenția, Georgy. Ești foarte importantă pentru el, iar el îmi este un prieten foarte bun. Nu vreau să-l văd că suferă.

Imediat ce a sosit, Frank Bacon ne-a spus că voia să meargă pe F Street, ca să viziteze barăcile negrilor fugari care veniseră să caute adăpost și să se înroleze. Vizitase zona ca însărcinat al corpului medical și ne spunea că acolo era nevoie de îngrijiri și de ajutoare materiale.

Eu și Eliza eram foarte bucuroase de ceea ce primiserăm de la mama și de la Abby. Cearșafuri moi, batiste curate, bomboane cu mentă și puișori de

pernă făcuți de Carry. Era potrivit cu atmosfera de Crăciun să împărțim ceea ce aveam cu cei de pe F Street.

În dimineața zilei de Crăciun, după slujba de la biserică, l-am însoțit pe Frank până la barăcile joase și cenușii, nu departe de Ebbitt House. Majoritatea celor de acolo erau copii și femei. Doar câțiva bărbați în vârstă. Stăteau pe paturi sau adunați în jurul focului. Am trecut pe la fiecare și i-am ajutat cu problemele de sănătate pe care le aveau. Era greu să nu mă gândesc la drumul lung pe care îl făcuseră până aici, la speranțele pe care le aveau și la răbdarea de care dădeau dovadă. Mă întrebam dacă președintele Lincoln nu le făcea un deserviciu trimițându-i în luptă pentru propria cauză.

M-am apropiat de Frank, care se aplecase să bandajeze piciorul unui copil.

– Georgy, ai un ac de siguranță? m-a întrebat el.

Am scos un ac din buzunar și i l-am întins.

– Mă gândesc, Frank, că putem să avem grijă de ei, dar cum rămâne cu viitorul lor? Ce vor face femeile cu copii?

– Adu-mi iod, Georgy.

I-am întins sticla.

– Ai auzit ce te-am întrebat, Frank? Ce-ar fi dacă i-am învăța cum să-și poarte de grijă?

– Guvernul se ocupă de ei.

– Eu nu așa văd libertatea.

– Majoritatea femeilor nu știu să citească.

– Putem să îndreptăm noi lucrurile. Ce părere ai?

Fără să se uite la mine, mi-a întins un vas.

– Ține asta.

Un bărbat cu pielea închisă la culoare s-a apropiat de noi. Era îmbrăcat ca un adevărat gentleman, într-un sacou de stofă gri, și purta cravată.

– Numele meu e Nathan. Aș putea să ajut.

Frank și-a îndreptat întreaga atenție asupra lui și i-a întins mâna.

– Îmi pare bine, Nathan. Am avea nevoie de ajutor.

Nu puteam să nu mă uit lung la genele negre și frumoase ale lui Nathan și la ochii lui verzi-albaștri precum marea învolburată.

– Am locuit la un medic în ținutul St. Mary's. Am devenit liber după ce a murit. Am venit aici ca doctor. Oamenii aceștia au mare nevoie de îngrijire medicală.

– Ce lucru admirabil, Nathan, a spus Frank, zâmbindu-i.

Nathan a îngenuncheat în fața băiatului. Frank s-a întors spre el și i-a spus:

– Copilul ăsta are infecție la picior.

– Iod?

– Da, dar bandajele pe care le avem sunt...

– Prea mari, domnule. Aveți dreptate. Le tai eu, iar dumneavoastră puneți iod.

Au lucrat împreună, tăcuți.

– Scuzați-mă, doctore. Pe geanta dumneavoastră scrie Nanterre, France. Ați fost acolo? Doctorul pentru care am lucrat în Maryland mi-a spus că au făcut mari progrese în medicină.

– Am fost și intenționez să mă întorc după ce se va termina războiul. Francezii sunt cu mulți ani înaintea noastră.

Frank și Nathan s-au plimbat prin încăpere, oprindu-se din când în când pentru a-i întreba pe oameni ce probleme aveau. Am mers după ei, aducând bandaje și apă ori de câte ori era nevoie. Am ajuns în dreptul unui bărbat care avea o problemă la o măsea și dureri foarte mari. Frank i-a apăsat limba cu o spatulă.

– Trebuie să ți-l scoatem.

– Am puteam încerca pudra de aluminiu? am întrebat.

Nathan s-a lăsat pe vine și s-a uitat în gura omului.

– Are o carie foarte adâncă.

M-am apropiat de pacient.

– Conform instrucțiunilor doamnei doctor Blackwell, aluminiul nu doar că reduce durerea, dar oprește avansarea cariei. Ar putea fi o soluție temporară bună.

Frank a mers mai departe fără să-mi răspundă și s-a aplecat spre următorul pacient.

După două ore de pansat răni și de recomandat supă de vită, pe care le-am și servit-o, am rămas în picioare, privind cum grupul de oameni se pregătea de culcare.

– Ce zici de un post plătit, Nathan? a întrebat Frank. Îți propun să fii asistentul meu.

– Mi-ar plăcea foarte mult, domnule.

– Va fi periculos din când în când. Adesea ne aflăm în prima linie.

– Am înțeles, domnule.

– Vei dormi în cort cu mine și vom avea aceleași drepturi. Poți pleca oricând crezi de cuviință.

– În regulă, domnule.

– Curând voi pleca spre Fort Monroe. Între timp, vom găsi pe cineva care să-ți ia locul aici. Ești mulțumit?

– Foarte mulțumit, domnule.

Frank a dat mâna cu Nathan.

– Bine ai venit în armata americană, Nathan!

Copiii adormiseră cu capul pe genunchii mamelor, în timp ce noi și toți cei din jur am început să cântăm Go Tell It on the Mountain.

De Anul Nou, înainte să plece spre Fort Monroe, Frank Bacon m-a condus până la Ebbitt House. Era foarte tăcut și mult mai rigid ca de obicei, așa că am însuflețit eu atmosfera.

– Ce bine că Nathan a fost de acord să te însoțească!

– Va fi un ajutor nesperat. Aveam mare nevoie de un asistent. Crezi că ai putea veni și tu alături de mine și de Nathan? Într-un cort al armatei americane nu e ca la Ebbitt House, dar nu e nici așa de rău.

– E o ofertă interesantă, Frank Bacon, dar am deja un post într-un spital de pe vas. În al doilea rând, cei de la Washington ar găsi acest lucru cu totul nepotrivit. Legile sociale nu ne permit nici măcar să ne plimbăm neînsoțiți.

– Există o modalitate prin care putem rezolva asta.

– Frank...

– Cred că știi deja despre ce aș vrea să vorbesc cu tine.

– Din nou, Frank?

– De data asta mi-am luat libertatea de a vorbi cu mama ta și cu unchiul Edward. Au întâmpinat dorința mea cu cele mai călduroase urări. Mama mea s-a grăbit să-mi dea inelul pe care îl are de la mama ei.

Frank și-a dus mâna la buzunar.

– Cu toții gândesc la fel ca mine, Georgy. Așa cum ți-am mai spus, eu te iubesc de când eram copii. Mama m-a asigurat că ne putem căsători la New Haven și că putem să dăm petrecerea la noi acasă. Sper ca sentimentele tale să se fi schimbat. Dacă nu, promit ca niciodată să nu mai vorbim despre asta.

– Mereu mi-am dorit să mă căsătoresc la Brevoort Place.

– Tata ar prefera ca ceremonia să aibă loc la biserica lui.

Aproape că ajunseserăm la hotel, când eu m-am oprit și m-am întors.

– Frank, știi că țin foarte mult la tine, dar îmi doresc o relație de egalitate.

– Te consider egală cu mine din multe puncte de vedere.

– Dar nu arăți asta. Eu spun „Brevoort Place“ și tu spui „New Haven“. Săptămâna trecută nici nu ai dat importanță intenției mele de a pregăti femeile ca infirmiere.

– Astea sunt fleacuri, a spus el, gesticulând.

– Ai ignorat și sfatul meu în privința măselei cariate. Ai ales împreună cu Nathan calea de tratament fără să te intereseze experiența sau părerea mea.

– Dar noi știm medicină, Georgy.

– Și eu nu? Am avut-o ca profesoară pe Elizabeth Blackwell. Pot fi un partener de încredere în medicină. Nu ar trebui să fiu consultată la fel ca Nathan? Vreau o relație ca aceea a părinților mei. Ei se sfătuiau cu privire la orice problemă.

– În cele mai multe privințe, bărbații trebuie să conducă.

– Mai degrabă nu mă căsătoresc decât să fiu desconsiderată.

– Te desconsider?

– Nu înțelegi. Sunt prinsă într-o situație stranie. Mama mi-a asigurat o educație bună, dar pentru că nu am avut cum să-mi pun în valoare educația în afara activității caritabile și a creșterii copiilor, a trebuit să găsesc ceva ce puteam face bine. Cred că pot fi o infirmieră bună.

– Ești sigură că îți dorești să ai copii?

– Nu știu, Frank. Mi-aș fi dorit să-i semăn mai mult lui Mary, să mă dedic soțului meu și să fac câte un copil în fiecare zi. Dar îmi place viața mea liberă. Probabil că nu sunt potrivită pentru viața de familie.

– Te-ai hotărât să rămâi nemăritată?

– Vreau să duc o altfel de viață. Vreau să călătoresc după ce se va sfârși războiul. Vreau să văd locuri îndepărtate, cum ar fi Peru sau Africa. Să fondez o școală pentru infirmiere, la care femeile să învețe cum să îngrijească pacienții. Vreau să mă bucur de cariera mea și de lucrurile pe care le pot face cum cred eu că e mai bine.

– Probabil că vrei să compensezi cumva suferința cauzată de moartea tatălui tău.

– Ce ridicol!

– Nu vezi? Eviți, pur și simplu. Am văzut asta ori de câte ori îngrijeam soldați. Dacă o persoană nu își privește traumele în față, psihicul ei devine neputincios. Tu nu plângi, Georgy.

Frank a vrut să mă ia de mână, dar m-am ferit.

– Aș putea spune același lucru despre tine, Frank.

– Te-ai apropiat vreodată de răniții din salonul tău? Eliza mi-a spus că preferi să pregătești masa și să aranjezi depozitele, nu să te apropii de pacienți.

Mi-am pus mâinile în șolduri.

– Deci sunt dezechilibrată mintal pentru că împart sarcinile cu sora mea?

– Mama ta nu te-a putut lua de pe malul mării după ce ai aflat despre moartea tatălui tău. La șapte ani este foarte greu să suporți așa o pierdere. Trebuie să înțelegi că...

– Mă declar nedemnă de tine. Am trecut prin prea multe suferințe. Oricum nu ești capabil de un parteneriat egal.

Frank a încercat să mă ia de mână.

– Georgy, te rog.

M-am ferit.

– Discuția asta m-a asigurat de faptul că niciodată n-aș fi putut simți pentru tine mai mult decât prietenie.

Frank m-a privit cu luare-aminte.

– Trebuie să recunosc că nu e răspunsul la care am sperat.

– Îmi pare sincer rău, Frank. Vei rămâne mereu un prieten drag pentru mine.

A făcut un pas înapoi.

– Cel puțin acum știu, Georgy. Nu te voi mai cere din nou.

S-a mai uitat o dată la mine, și-a dus mâna la pălărie și s-a îndepărtat în direcția în care se afla Fort Monroe.

Capitolul 13. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

Crăciun, 1861

Ceasul de pe masa din salonul lui Anne-May arăta ora douăsprezece a zilei de Crăciun. Tot ce puteam să fac era să le aștept pe cele două surori să termine de mâncat, pentru ca apoi să o pot lua la fugă și să plec să-mi văd părinții, iar dacă bunul Dumnezeu binevoia, să-l văd și pe micuțul lui Delly născându-se. Burta lui Delly era deja atât de mare, încât părea gata să explodeze.

Însă chiar dacă era Crăciunul, Anne-May mi-a cerut să le pieptăn și pe ea, și pe pisică, și să scriu în nenorocitul ei de jurnal.

Ar fi trebuit să fiu alături de familia mea în ziua aceea. Chiar și Anne-May știa că tradiția cerea să ne lase liberi după prânz. Afară fulguia ușor.

Anne-May și sora ei stăteau la masa lungă pe care o lustruisem cu ceară în dimineața aceea, pentru ca stăpâna mea să-și vadă reflexia feței sale acre.

Încăperea pe care Anne-May o numea „salon" era o cameră mare și rămânea rece toată iarna, chiar dacă eu aruncam câte un lemn în foc din cinci în cinci minute. Saint Joan părea să se simtă foarte bine însă întinsă pe masă și nu îi acorda stăpânei sale nici cea mai mică atenție. Lui Sally Smith nu i-a venit a crede când a intrat în cameră și a văzut pisica mâncând din farfuria lui Anne-May și întinzându-se pe masă.

Eu stăteam în spatele scaunului lui Anne-May, dreaptă ca un soldat, așa cum își dorea ea. Îmi pusesem șorțul alb peste cea mai bună rochie pe care o aveam. Din când în când, Anne-May îmi dădea farfuria cu resturile de pui

care nu-i plăceau ei, iar eu trebuia să ies și să mănânc afară, în frig. Însă le aruncam ciorilor acele resturi care îmi fuseseră date ca o mare favoare.

Anne-May stătea la masă și împingea bucățile de pui spre marginea farfuriei, în timp ce se certa cu sora ei fiindcă stăteau prost cu banii și fiindcă Euphemia nu știa să-i spună ce cantitate exactă de zahăr cumpăraseră. Mă deranja foarte tare faptul că Anne-May avea probleme financiare, știind cât cheltuia pe prețiosul ei tabac și pe acel pește cu care își hrănea pisica. Lipsa banilor era evidentă, dat fiind că Anne-May, o femeie care mânca mai puțin decât o vrabie, începuse să privească cu ochi de vultur rezervele de mâncare și să cântărească fiecare gram de zahăr și de făină. Știa cu exactitate câtă făină conțineau optsprezece biscuiți de mărimea unei palme de femeie. Însă nu știa că Sally pusese deoparte cele necesare pentru a pregăti familiei mele ceea ce știa ea să facă mai bine. Prăjituri cu jeleu și cele mai bune dulciuri din zahărul pe care reușise să-l strângă de-a lungul unui an întreg. Singurul lucru care ne lipsea era prezența lui Patience. Doamna Charlene își ținea toți sclavii pe plantație în ziua Nașterii Domnului, pentru a fi pregătiți să reînceapă munca a doua zi. Doar domnul Watson ținea morțiș ca noi să primim liber de la munca de pe plantație toată săptămâna Crăciunului, cu excepția lui Sally, care trebuia să gătească. Totuși, cu toții continuam să lucrăm câte ceva, cum ar fi să coasem, să tricotăm și să avem grijă de animale.

Imediat după ce s-a făcut ora unu, m-am dus la bucătărie, mi-am scos șorțul, l-am atârnat în cămară, am deschis ușa și am coborât dealul alergând cât mă țineau picioarele. De bucurie, nici nu mai simțeam frigul.

Dar imediat ce am deschis ușa și am intrat în colibă, am înțeles că se întâmplase ceva rău. Focul era stins, iar Delly stătea pe pat și ținea ceva la piept. Sally Smith era lângă ea. Mamei și tatei li se lungiseră fețele.

– Ce s-a întâmplat?

Mama și-a ferit privirea.

– Așază-te, Jemma, mi-a spus tata. Copilul s-a născut mort. Charl s-a dus să-l cheme pe LeBaron ca să sape o groapă.

Am simțit că mă lăsau puterile.

– Nu!

Sally și-a șters lacrimile cu dosul palmei.

– Era băiat.

M-am apropiat de Delly, privind la ceea ce ținea în brațe.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi.

– S-a născut mort, sau ea l-a omorât?

Mama a venit lângă mine.

– Nu spune asta, Jemma. Delly a înnebunit de tristețe.

– Chiar așa? am întrebat-o eu pe Delly. Nu văd nici o lacrimă. Să-ți fie rușine că ți-ai ucis copilul în ziua Domnului.

Delly și-a strâns pruncul la piept, dar nu m-a privit în ochi.

– L-am născut aseară. Poate că m-am rostogolit peste el în somn și l-am omorât.

Mi-a întins pruncul, iar eu l-am luat în brațe. Era învelit într-o pătură. Avea mărimea unui copil sănătos și își ținea mânuțele sub bărbie, de parcă dormea. Pielea îi era albăstruie, asemenea celei lui Sweet Clementine după ce fata murise.

I-am atins mânuța rece.

– Îmi pare atât de rău, Delly!

În ușă a apărut LeBaron. Copilul era în brațele mele.

– E mort.

O lacrimă mi s-a scurs de-a lungul gâtului.

– Lasă-mă să mă conving.

M-am apropiat de el și am tras pătura de pe fața copilului. Era și mai albastră în lumina care intra pe ușă.

– A murit în timpul nopții.

LeBaron s-a aplecat și s-a uitat cu atenție. Apoi s-a îndreptat de spate și a spus:

– Eu nu-l îngrop. Pământul e înghețat. E treaba voastră.

Și-a băgat mâinile în buzunare, s-a întors și a plecat. Charl l-a privit din ușă cum dispărea. Singurul sunet care se auzea era plânsul meu, mai tare ca niciodată.

După ce LeBaron s-a îndepărtat suficient, Charl a închis ușa, atent să nu facă zgomot, și s-a întors spre Sally Smith.

– A plecat, a spus el.

Ca la un semn, toată lumea a sărit în sus. N-ați mai văzut un grup de oameni morți care să revină la viață atât de repede.

Sally Smith mi-a smuls copilul din brațe și l-a pus pe masă.

– Grăbiți-vă!

Delly a sărit din pat și, împreună cu Charl, a venit lângă părinții mei. Sally a deschis gura bietului copil și a turnat în ea niște apă roșie.

– Pune un buștean pe foc, mi-a spus Sally.

Delly stătea în picioare și-și privea, înfrigurată, copilul.

– Nu merge așa, Sally, a spus ea.

– Acum e în mâinile lui Dumnezeu, i-a răspuns Sally înfășurând copilul înapoi în pătură și dându-i-l lui Delly.

Aceasta l-a luat de mânuță.

– Cred că se încălzește. Atinge-l, Charl.

Charl i-a atins mânuța.

– Și eu cred.

Ne-am adunat cu toții în jurul copilului și am văzut unul dintre miracolele Domnului. Copilul a respirat adânc și a scos un sunet precum mieunatul de pisoi. Culoarea albastră a început să dispară de pe pielea lui.

Mama m-a luat de mână și ne-am privit una pe alta cu un amestec de mirare și de fericire.

– Iisus a făcut asta, am spus.

Copilul și-a mișcat mânuțele și de sub pătură a apărut un picioruș.

Mama și-a oprit un sughiț de plâns văzând cum se uitau Delly și Charl la copil.

– Sally Smith a făcut asta. I-a dat mătrăgună pentru a-l face să cadă într-un somn adânc, după care l-a trezit cu un tonic.

Cu un deget, Sally a mângâiat obrazul copilului.

– Am văzut cum se face asta pe când eram pe plantația de orez. Poate fi periculos, dar trebuie să știi cum s-o faci.

– De ce nu mi-ați spus? am întrebat.

Sally m-a frecat pe spate.

– Trebuia să plângi de-adevăratelea, ca să-l păcălim pe LeBaron.

Am îngenuncheat la picioarele lui Delly și am privit copilul. Zâmbeam la fiecare mișcare pe care o făcea. Mama îl privea și ea, fericită. Oare se gândea la micuțul ei Toby?

– Cum îl cheamă? a întrebat Sally.

Delly s-a uitat la Charl.

– Ne-am gândit că un nume frumos pentru el ar fi „Kofi“.

Ne-a plăcut tuturor. Tata a înghițit în sec. Îl înecau lacrimile.

Sally Smith ne-a dat tonul pentru cântecul care se intona la nașterea unui copil: Haideți să rupem cu toții din pâine. Mama ne bătea ritmul cu lovituri în masă.

Am cântat încet. Ușile pe care le făcuse tata ne fereau de frig și de vânt, focul ardea în cămin, iar noi ne lăsam cuprinși de bucurie în acel moment atât de fericit.

Toată săptămâna i-am ajutat pe Charl și pe Delly să aibă grijă de copil. Cum nu ne mai trezea nici un sunet de corn, ne-am culcat mult după asfințit. Eu dormeam în pod, împreună cu Sally Smith.

Kofi era un copil bun, liniștit mai tot timpul. I-am dat păpușile mamei ca să-i țină companie și o pasăre pe care o făcusem din hârtie. Se uita la ele ca la niște minunății. Uneori Charl i le atârna deasupra coșului, folosindu-se de un băț și de un elastic. M-am gândit mult la Carter, oriunde s-ar fi aflat, și la cât de mult l-ar fi iubit și el pe Kofi, dat fiind că îi plăceau foarte mult copiii. Când eram mici ne jucam de-a mama și de-a tata cu păpușile, iar el lua păpușile în pat și le săruta drăgăstos pe frunte. Dar eram prea ocupată să o ajut pe Delly pentru a mai avea timp să visez la vechea mea dragoste.

Cum trăiam cu toții cuprinși de spaima că LeBaron s-ar fi putut întoarce și că atunci ar fi putut vedea că micuțul nostru trăia, era foarte bine că pruncul era unul liniștit.

Într-o dimineață, am găsit o cutie lângă colibă. Am rămas cu toții privind-o, până când mama a deschis-o și a scos din ea o păturică de lână și o căciuliță tricotată.

– Cine mai știe de copil în afara noastră? a întrebat-o pe Sally.

Sally a ridicat din umeri.

– A fost Patience, am spus.

– Desigur că ea a fost, a răspuns mama privind focul.

Tata a făcut un mic sicriu pentru pretinsa înmormântare a lui Kofi. Apoi a săpat, împreună cu Charl, o groapă lângă cea a lui Sweet Clementine și a lui Celeste. Asta a durat foarte mult, dat fiind că pământul era înghețat.

După ce adulții au înscenat înmormântarea, eu am avut grijă de copil, l-am pus în coșul pe care i-l făcuse tata și l-am așezat lângă foc împreună cu păpușile și cu pasărea de hârtie. Gândul mi-a zburat la Celeste, care s-ar fi bucurat foarte mult de micuț, și la Patience, care probabil că n-avea să poată să-l vadă niciodată.

Spre sfârșitul săptămânii, toate femeile s-au strâns la țesut și la cusut. Treaba mea era să-l țin pe Kofi tăcut și fericit, astfel încât LeBaron să nu-l audă.

Dintre toate construcțiile pe care le ridicase tata pe lângă colibă, țesătoria era locul meu preferat, pentru că acolo făceam haine și lucruri pentru toată lumea de pe proprietatea domnului Watson. Fețe de masă pentru Anne-May, cearșafuri, șervete, perne pentru scaune. Stofe pentru haine. Pături, mănuși pentru Anne-May și șosete pentru domnul Watson.

Era o cameră mică, cu tavanul jos. Acolo se găseau un cămin suficient de mare, o masă de stejar pusă în mijloc și un dulap cu sertare așezat în colț. Departe de foc, pentru că i se făcea prea cald, stătea mama, împingând și

trăgând de bara de la războiul vechi de lemn și jucând cu picioarele peste pedalele acestuia.

Acum lucra la o față de masă pentru bucătăria lui Anne-May. Mama era cea mai pricepută țesătoare. Știa să facă tot felul de materiale: muselină, pânză de sac, lână, orice. Apoi le colora natural cu vopsea din rășină de curmal japonez sau din coajă de nucă. Mie îmi dădea resturi de fire, iar eu le foloseam pentru a-mi face flori de cârpe.

Delly și Sally stăteau la masă. Delly broda margarete pe o față de pernă, iar Sally, cu arătătorul continuu îndoit, tricota șosete pentru domnul Watson.

Mirosea bine în țesătorie. A miere, a fum de lemn de cedru și a cămin.

Eu stăteam cu picioarele încrucișate lângă foc și împătuream fețele de masă, șervetele și șalurile pe care urma să le duc în casă. Lângă mine se afla micuțul Kofi, în coșul pe care i-l făcuse tata din nuiele care creșteau în mlaștină. Mă așezasem în dreptul focului pentru a-l feri de căldura prea mare, iar când devenea puțin agitat, îmi înmuiam degetul mic în miere și i-l dădeam să-l sugă până când se liniștea. Astfel, Delly putea să lucreze. Îmi plăcea să simt gingiile micuțului pe degetul meu.

I-am schimbat scutecul de pânză pe care apoi l-am pus lângă foc, ca să-l spălăm mai târziu. Kofi era un copil fericit. Plângea doar când îi era foame.

– A crescut, nu-i așa? m-a întrebat Delly.

A doua zi după ce se născuse, Sally adusese cântarul de la bucătărie jos, în colibă. Kofi avea puțin peste două kilograme.

– Nu am văzut un copil mai fericit, a spus Sally, aruncându-mi o privire.

Știam că se gândea la faptul că eram cu toții sclavi. Ce aveam să facem cu el după ce ne întorceam la muncă pe câmp?

– Azi-dimineață, după ce l-am alăptat, mi-a zâmbit, a spus Delly.

– E prea mic pentru asta, a spus mama. Ți s-a părut.

– Jur pe zece Biblii că a zâmbit, a stăruit Delly, legând firele cu o singură mână.

– Posibil, am spus. Râdem cu toții la el ca niște nebuni.

Sally s-a uitat la Delly.

– Ce se va întâmpla cu el după ce te întorci la muncă?

Delly a fluturat din mână, ca și când ar fi îndepărtat o muscă.

– O să văd atunci.

Sally s-a uitat la mama.

– Nu-l putem ascunde la nesfârșit.

Am rămas tăcute cu toatele. Nu se mai auzea decât războiul de țesut.

– Dumnezeu să aibă grijă de tot ceea ce va veni, a zis Sally.

Am simțit un curent de aer rece, iar în pragul ușii a apărut LeBaron. Am înghețat complet. Am pus un șal peste coșul în care era Kofi. Afară, doi dintre câinii lui LeBaron săreau până la nivelul ferestrei.

LeBaron s-a uitat în jur cu ochii lui de porc.

– Am venit să repar războiul.

Mi-am ferit privirea și am scrâșnit din dinți cu gândul la ce-i făcuse lui Celeste.

– L-am reparat eu, a spus mama fără să se întoarcă.

LeBaron a zâmbit și s-a apropiat de război.

– Uită-te la tine, Sable. Ești atât de pricepută la unelte.

Și-a plimbat un deget pe gâtul ei.

Mama nu s-a oprit din lucru.

– Chiar e, a spus Sally de la locul ei.

Kofi s-a foit puțin în coș. I-am dat degetul meu înmuiat în miere și el l-a luat.

– Ai nevoie de ceva, LeBaron? l-a întrebat mama.

Câinii zgâriau ușa.

LeBaron s-a scărpinat în barbă.

– A fugit cineva de la plantația de sfeclă.

LeBaron s-a dus la cufărul cu pături și a ridicat capacul. Ați văzut pe cineva?

M-am uitat sub șal, pe furiș, ca să mă asigur că pruncul respira.

– Pe nimeni, a răspuns mama.

LeBaron a adulmecat aerul precum unul dintre câinii săi.

– E un miros ciudat aici.

Am strecurat scutecul în spatele meu.

Mama a arătat spre Sally.

– E bătrâna Sally. Știi cum e la bătrânețe, mai dă câte un vânt.

– Femeie murdară, a zis LeBaron mijind ochii.

– Știi tu mai bine ce înseamnă murdar, a bolborosit Sally.

– Vezi ce spui, Sally. Cum domnul Watson nu e aici, s-ar putea să te împiedici și să mori de bătrânețe.

Kofi mi-a eliberat degetul și a tușit ușor. Am dus mâna la gură și am tușit mai tare, pentru a-l acoperi.

LeBaron s-a apropiat de mine.

– Ești bolnavă?

Kofi s-a întors în coș și a scos un picioruș pe sub șal. Frica a pus stăpânire pe mine. Nu m-am putut uita la LeBaron ca să văd dacă observase.

– Cred că Jemma a luat gripă, a spus mama.

– Sau poate că friguri, a zis Sally. Cu toții le-am avut.

LeBaron a făcut un pas înapoi.

– Atunci, nu te apropia. Mă îmbolnăvesc repede.

Câinii au început să zgârie și mai tare la ușă, au deschis-o și au intrat. Unul dintre ei s-a dus la război, iar celălalt a venit lângă mine și și-a băgat limba lungă în paharul cu miere.

Am simțit cum curgea apa pe mine atunci când primul câine s-a apropiat de coș. Aproape că nu am mai putut respira în clipa în care animalul a început să miroasă nuielele din care era făcut. După ce a terminat mierea, cel de al doilea câine a venit lângă primul.

L-am îndepărtat cu piciorul pe acesta din urmă, iar el a sărit la mine.

– Mi-ai lovit câinele? a întrebat LeBaron.

Am tras coșul mai aproape și mi-am îndreptat privirea spre foc.

– A mâncat mierea.

Primul câine a apucat șalul de pe coș și a început să tragă de el. Am prins șalul de celălalt capăt și am tras amândoi.

LeBaron a venit lângă mine și s-a uitat la coș.

– Ce ai acolo? Ai furat mâncare de la doamna Anne-May?

Tocmai atunci s-a auzit vocea unuia dintre oamenii lui:

– I-am luat urma, LeBaron!

– Vin, Clem! i-a strigat LeBaron peste umăr, iar apoi a luat-o spre ușă. Nu uitați, dacă ascundeți vreun fugar, veți fi pedepsite ca și el.

Nu mai era nevoie să ne spună care era pedeapsa, aceasta fiind specialitatea lui: scrierea unui R pe piept, cu un fier încins. Văzusem o dată asta în Ambrosia, când fugise bătrânul John-William. LeBaron părea foarte dornic să o facă din nou.

– Da, domnule, a răspuns mama, cu ochii la coș.

LeBaron și-a băgat două degete în gură și a fluierat. Apoi a urlat:

– Veniți!

Dar câinii lui își băgaseră și mai adânc nasul în coș.

Inima îmi bătea gata să-mi iasă din piept.

– Hei! a strigat LeBaron, după care a venit și l-a apucat de ceafă pe unul dintre câini.

Al doilea i-a urmat. Văzându-i cum ieșeau pe ușă, am putut să respir ușurată.

Sally s-a ridicat repede și s-a uitat pe fereastră.

– E deja pe cal. Câinii sunt în urma lui.

Mama, Delly și Sally s-au grăbit să se ducă la coș. Am dat șalul la o parte. Kofi își sugea mânuța, așa cum fac bebelușii.

Delly a respirat adânc și s-a lovit peste piept.

– E bine.

Sally și-a încrucișat brațele.

– Să mă trăsnească de nu-i așa, a zis.

Dintr-odată, copilul a zâmbit larg și foarte sincer.

A doua zi de dimineață, m-am trezit devreme și am coborât tiptil, să văd ce făcea Kofi. Am trecut pe lângă mama și tata, care dormeau. Focul se stinsese de mult. Charl și Delly nu erau acolo, iar coșul lui Kofi era gol. M-am apropiat și am văzut că Delly își făcuse patul așa cum și-l făcea de fiecare dată. Apoi am dat cu ochii de ceva care mi-a înghețat dintr-odată sângele în vene. Am simțit fiori reci pe spinare. Pe pat fusese așezat un fir uscat de floarea-soarelui.

Capitolul 14. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

Crăciun, 1861

În dimineața zilei de Crăciun, Jemma a schimbat vasul de toaletă din dormitorul meu. Atunci i-am înmânat cadoul pe care îl învelisem în hârtie și îl legasem cu sfoară. Era cald lângă foc și m-am gândit că ea ar fi dorit, poate, să se odihnească puțin. Mai ales că era și sărbătoare. Dormitorul arăta foarte frumos după ce Jemma decorase marginea căminului cu plante verzi și lustruise trofeul tatălui meu atât de bine, încât toată încăperea se reflecta în el. Saint Joan stătea pe patul meu și se juca cu perna de satin.

Jemma a pus jos vasul de toaletă și a rămas cu ochii la cadou.

– Mulțumesc, doamnă Anne-May.

– Nu te mai holba ca o tâmpită.

Jemma a desfăcut sfoara și a dat peste peria de păr.

I-am smuls peria din mână și mi-am trecut degetul mare peste acele ei.

– E o perie din păr aspru de porc. Vezi? E cea mai bună pentru un păr strălucitor.

– Nu e pentru părul meu.

– Nu e pentru părul tău, ci pentru al meu. M-am gândit să-ți ușurez munca atunci când mă piepteni.

I-am înapoiat peria.

– Poți să începi chiar acum. Iau prânzul cu Euphemia și vreau să arăt foarte bine, dacă tot nu am nimic acătării să pun pe mine.

M-am așezat pe scaun, iar Jemma a început să se învârtă în jurul meu cu peria în mână, atingându-mi scalpul în cel mai plăcut mod posibil.

– Pentru ce e ceainicul acela de sus, doamnă Anne-May?

– E un trofeu foarte important. L-am câștigat împreună cu tatăl meu la un concurs de împușcat porumbei.

– De ce are numele lui Harry pe el?

– Numele meu nu e pe el fiindcă am participat în locul lui Harry la un concurs pentru tată și fiu. Harry tocmai se îmbolnăvise. De foarte multe ori tata ne punea pe mine și pe Harry să ridicăm porumbeii pe care îi împușca. Însă Harry nu a mai vrut să facă asta, zicând că nu se simțea bine atunci când tata lua pușca în mână.

– Dar dumneavoastră ați continuat să îl ajutați.

– Nici mie nu-mi plăcea să fac asta. Nu-mi plăcea să aud șuieratul glonțului și să văd cum cad păsărelele acelea drăguțe. Uneia dintre ele încă îi mai bătea inima și plângea ca un copil. A murit în mâinile mele.

– Porumbeii sunt păsări fragile.

– Aș fi făcut orice ca să fiu aproape de tata. Îmi închipuiam că păsările împușcate erau ciori. Atunci când am fost destul de mare și am putut ține pușca în mână, tata m-a învățat să trag. La zece ani, împușcam mult mai bine decât Harry. Chiar mai bine decât tata. Adu-mi caietul de amintiri de sub pat, i-am spus, indicându-i locul cu mâna.

Jemma s-a grăbit și mi-a adus caietul gros și verde pe care era scris cu literele aurii Caiet de notițe. Am deschis la pagina pe care lipisem un articol din ziar.

– Tata a fost foarte mândru că am apărut în ziar amândoi. Mamei i-a displăcut foarte tare acest lucru, spunând că doamnele adevărate nu participă niciodată la alte evenimente în afară de cele caritabile.

Am deschis la altă pagină, unde era un alt articol de ziar din Godey’s Lady’s Book. În fotografie apărea o fată îmbrăcată într-o rochie de mătase imprimată cu trandafiri.

– Am purtat-o la prima mea petrecere. Mama a comandat-o la Paris. Primul meu pretendent, pe nume Chase William, a dansat cu mine toată noaptea.

Mi-am trecut degetul peste invitația la dans, pe care numele lui Chase William umplea toată hârtia.

– Nu a permis nici unui alt băiat să se apropie de mine. A fost scandalos.

– De ce nu v-ați căsătorit cu el?

– Pentru că nu m-au lăsat. Tata ar fi încuviințat relația noastră, dar era deja mort, iar tatăl meu vitreg, Reggie, a crezut că familia lui Fergus era mai înstărită. Mama îi făcea mereu pe plac lui Reggie. Chase William nu a suferit mai mult de cinci minute, după care s-a însurat cu verișoara lui. Au doi băieți gemeni, care seamănă leit cu el, îți dai seama?

Jemma m-a tras puțin de păr cu peria, iar ochii mi s-au umplut de lacrimi.

– Oprește-te acum.

– Da, stăpână.

Am lovit-o cu evantaiul.

– Lasă-mă singură și du-te să o ajuți pe Sally Smith cu pregătirea prânzului. Nu înțeleg de ce mă faci mereu să vorbesc despre trecut. Asta nu-mi face bine deloc.

Un singul lucru bun s-a petrecut de Crăciunul acela. Am primit o scrisoare de la fratele meu. Am rupt plicul imediat și am deschis-o.

Dragă surioară,

Plin de recunoștință, iau stiloul pentru a-ți scrie că sunt încă în viață și mă aflu la Centreville, Virginia. Facem continuu exerciții de tragere sub comanda colonelului George Stewart, ale cărui reguli de igienă ne țin pe toți sănătoși și plini de entuziasm. Adeseori, înainte de marșul de seară, jucăm fotbal. Nu am participat în nici o acțiune, iar mulți dintre cei de aici sunt încă foarte mândri de victoria de la Manassus, loc pe care cei din Nord îl numesc „Bull Run“. Cu toții sperăm ca această victorie să însemne începutul unui succes continuu. Singura mea îngrijorare este că s-ar putea să particip la o confruntare cu Fergus, aflat de partea Uniunii, dar mă încred în Dumnezeu și sper ca acest lucru să nu se întâmple. Am cumpărat o poliță de asigurare pe viață, care să acopere toate cheltuielile în cazul morții mele, pentru a te elibera de orice grijă în privința asta. Încurajat însă de forța camarazilor mei și de prezența colonelului Stewart alături de noi, nu cred că va fi vreodată nevoie de această poliță. Răspunde-mi imediat la scrisoare și spune-mi cum o duci. Transmite-i Euphemiei dragostea mea și amintește-i lui Joseph să schimbe cuiele de la fereastra lui Sally, fiindcă se apropie iarna.

Fratele tău iubitor,

Harry Wilson

P.S. Am dat peste această poezie aici, în tabără, și m-am gândit că ți-ar plăcea să o citești.

O zi ploioasă

autor anonim

Este o seară tristă și pustie,

Iar pașii santinelei nu se-aud,

Se pierd, tăcuți, ca nimeni să nu-i știe,

Pe când străbat pământul trist și ud.

O stea se-aprinde lin pe cerul mohorât,

Drept semn că Domnul încă e cu noi,

Chiar dacă între timp ne-am hotărât

Să ducem jos, aici, un crunt război.

Privesc în întuneric și mă aprind de dor,

Visez și las în urmă clipa grea,

Iar vântul nopții bate înspre nord,

Purtându-mi către casă inima.

Mi-a plăcut foarte mult scrisoarea, cu excepția pasajului despre fereastra lui Sally Smith. Am citit-o din oră în oră, parcă auzind aievea vocea lui Harry.

Cina de Crăciun a fost îngrozitoare, dat fiind că am petrecut-o doar în compania Euphemiei și a pisicii. Joan a stat întinsă pe masă, ca de obicei. Deși e o pisică frumoasă, nu a crescut foarte mult, rămânând puțin mai mare decât un pisoi. Dar, deși trupul i-a rămas mic, ura față de mine i-a crescut mereu, oricât pește afumat m-am străduit să-i pun în blidul din care mânâncă.

După începerea războiului, prețul celor necesare într-o gospodărie a crescut incredibil de mult, iar banii trimiși de Fergus n-au putut să acopere toate cheltuielile. Bine că mătușa Tandy Rose a lăsat șase sticle de coniac în pivniță. În timpul mesei, am privit în jur întrebându-mă ce aș fi putut vinde. Poate că Jubal ar fi cumpărat oglinda aurită. Însă pentru nimic în lume nu m-aș fi despărțit de cele două vase albastre de porțelan de Sèvres.

I-am spus Jemmei să ne mai toarne coniac în pahare.

– Am putea vinde câțiva porci.

– Fergus a spus să facem asta doar dacă nu mai avem altă soluție. Ne trebuie și mâncare.

– Atunci, să vindem acul de cravată al lui Fergus sau sfeșnicele rămase de la mătușa Tandy Rose.

Euphemia a pus deoparte sticla de vin.

– Dar aparțin familiei noastre din...

– Atunci, spune tu cum să fac rost de mâncare și de haine pentru noi și pentru colorații ăia. Când va fi tutunul gata de vânzare?

– În februarie.

– Ați putea măcar să vă grăbiți.

– Trebuie să se usuce, Anne-May. Mi-e teamă că acoperișul hambarului nu va rezista la o ploaie puternică. Nu am nevoie de mâncare sau de îmbrăcăminte.

– Trebuie să mănânci. Se consumă foarte mult zahăr în casa asta.

– De câte ori te speli pe față, folosești o cană, pentru Dumnezeu!

– Verifici facturile, precum ți-am cerut? Când am cumpărat zahăr ultima oară?

– Nu știu, a spus Euphemia cu capul plecat.

– Pentru Dumnezeu, nu-ți cer să faci prea multe! E atât de greu să ții evidența facturilor?

Euphemia s-a îmbujorat.

– Lucrez la tutun și pentru mine, și pentru tine. O ajut pe Sable și mă ocup de biroul lui Fergus. Jumătate de zi țin pisica să nu dea iama în cutia cu lăcuste a lui Fergus. Cred că pisica i-a mâncat una dintre salamandre.

Saint Joan a devenit atentă.

Euphemia a continuat:

– Dacă tot știi să citești și să scrii, ai putea să te ocupi tu de jumătate dintre facturi.

M-am foit pe scaun.

– Știu să citesc, dar nu scriu bine. Mama nu a avut timp să mă învețe.

Euphemia a pus unt pe încă un biscuit.

– Ești atât de preocupată de înfățișarea ta. La fel de bine, ai putea face alte lucruri. Te-ai gândit să-ți întemeiezi o familie cu Fergus?

– Da, dacă ar fi fost capabil. Să nu crezi că are foarte multă muniție, dacă înțelegi ce vreau să spun.

– Poate că dacă ai mânca mai mult și nu ți-ai mai strânge atât de mult corsetul... Mama spunea că...

– Nu vreau să aud ce spunea mama. Sau vrei, poate, să te trimit înapoi la ea, că oricum nu te primește nimeni altcineva.

Euphemia studia cuțitul.

– În regulă.

Pentru că era Crăciunul, am pus pe farfurie niște friptură și o pipotă și i-am întins-o Jemmei.

Euphemia s-a șters la gură cu un șervețel. Era un gest foarte delicat pentru o fată înaltă ca ea.

– Tragi la fel de bine ca și mine, Anne-May. Ar trebui să mergem la vânătoare. Am prins un iepure azi-dimineață. I l-am dat lui Sally să-l pregătească pentru cina lor.

– Ei mănâncă mai bine decât noi. Sunt sigură că Jubal Smalls are pe masă mult mai mult decât un amarât de pui. Poate că ar trebui să îi cer un împrumut.

– A început să vorbească lumea despre tine și Jubal. Nu e de mirare. Abia dacă trece pe la biserică.

Am luat o gură de coniac.

– Nu-i place acolo fiindcă vin prea mulți negri.

– Stau mereu în spate, nu deranjează pe nimeni.

– Nu pot fi prietenă cu un bărbat, Euphemia? Orașul ăsta este prea mic.

– O prietenie între o femeie măritată și un bărbat însurat nu poate duce la nimic bun.

– Nu văd să se înghesuie prea mulți bărbați dornici să te vadă. Să fim sincere, nu ai nici avere, nici frumusețe.

Euphemia a privit spre foc.

– Iartă-mă că sunt răutăcioasă, Pheme. E din cauza problemelor financiare. Ai ochi frumoși. Și știi că te invidiez pentru părul tău negru. Ai putea măcar să-ți pui un pic de roșu în obraji.

Euphemia și-a trecut mâna prin păr.

– Dacă un pețitor se lasă înșelat de o față spoită, mai târziu își vede speranțele înșelate. De-o fi să fie ca un bărbat să mă respingă pentru că nu sunt machiată, foarte bine. Frumusețea nu plătește facturile.

– Frumusețea e tot ce mi-a mai rămas.

– Ferește-te de Jubal, surioară.

– Tu folosește-te de atuurile tale, iar eu mă voi folosi de ale mele.

În timp ce sclavii leneveau în săptămâna Crăciunului, am plecat cu Euphemia în oraș pentru a ne alătura petrecerii femeilor de la cercul de cusut, organizată la Smalls & Fiii. M-am îmbrăcat în rochia de mătase gri și mi-am pus gulerul de blăniță albă. Pe piept mi-am agățat acul de cravată al lui Fergus, în formă de pescăruș. Pe cap mi-am pus boneta pe care mi-o făcuse Jemma, cu floricele confecționate din cârpe. Era lucrul cel mai asemănător cu moda din Franța.

Bătrâna doamnă Gardener și-a pus pe brațul meu mâna, prin pielea căreia i se vedeau venele albastre.

– Frumoasă bonetă, Anne-May! Ți-a făcut-o Jemma? Poți să juri că floricelele sunt adevărate.

Ca de obicei, era mult mai interesată de sclavii mei decât de mine.

– Da, e făcută de Jemma.

– Lui Sally Smith i-a mai rămas jeleu? Poate că trec pe la voi după Crăciun, ca să iau și eu. Doctorului Gardener îi plăcea foarte mult.

Fiindu-mi teamă că urma să-mi țină încă un discurs despre frumusețea caracterului lui Abraham Lincoln, m-am scuzat și am lăsat-o pe bătrână să vorbească cu Euphemia. Se împrieteniseră foarte repede în iulie, atunci când sora mea se alăturase grupului.

L-am căutat peste tot pe Jubal și l-am găsit în fundul încăperii, lângă camera în care ținea marfa.

– Ce mai faceți, domnule Smalls? Aș vrea să mai cumpăr niște tabac, dar am nevoie să iau cu împrumut.

– Nu mai am, îmi pare rău, doamnă Watson.

Am deschis acul de cravată și l-am înfipt în gulerul lui.

– Crăciun fericit, domnule Smalls!

S-a uitat la micul pescăruș auriu și a zâmbit.

– Nu e ăsta cel mai frumos cadou pe care l-am primit vreodată?

M-a luat de mână și m-a tras spre camera de alături.

– Vino, trebuie să-ți arăt ceva.

A închis ușa în urma noastră și a încuiat-o. Apoi a aprins o lumânare, iar la lumina ei am văzut o masă de lemn în mijlocul camerei și o mulțime de cutii așezate pe lângă perete.

– Nu pot sta aici cu tine, Jubal. Știi asta. Descuie ușa.

A călcat chibritul cu pantoful.

– Nu pot să-mi iau gândul de la tine, Anne-May.

– Soția ta...

– Nu vorbește decât despre treburile ei și nu mă lasă să mă ating de ea, spunând că e indispusă. Simt că înnebunesc.

M-a cuprins de talie și a început să mă sărute încet, în felul lui, ca în sud, dar în același timp și grăbit, în timp ce eu m-am pierdut în mirosul parfumului lui. Și-a vârât o mână pe sub fusta mea și m-a frecat pe sub lenjeria de mătase. Nu peste mult timp, am ajuns în dreptul mesei în timp ce Jubal mă săruta din ce în ce mai apăsat.

De dincolo de ușă se auzea zgomotul petrecerii.

– Jubal, dacă nu te superi, nu-ți mai băga limba în gura mea.

Și-a lipit buzele moi de urechea mea.

– Vino în dormitorul meu.

S-a auzit o bătaie în ușă.

El s-a îndreptat și și-a aranjat părul.

– Cine e? a întrebat.

– Eu sunt, Jubal, s-a auzit glasul lui Harriet Smalls. Am nevoie să intru.

M-am ascuns în spatele cutiilor, iar Jubal a deschis ușa. A vorbit cu soția lui și a închis iar ușa în urma ei.

– Nu mai pot continua, Jubal. Soția ta va afla și va spune la toată lumea.

– De când sunt femeile din Louisiana interesate de convenții? m-a întrebat, iar apoi m-a tras spre el.

Capitolul 15. Georgy

Washington, D.C.

mai 1862

SS Daniel Webster

Dragul meu Joe,

Unde crezi că mă aflu? Sunt cu Georgy pe nava Daniel Webster Nr. 1, pe care Comisia Sanitară a transformat-o în spital. Ne îndreptăm spre Cheeseman's Creek, în apropiere de Ship Point. Când vei primi această scrisoare, noi trebuie să fi ajuns deja acolo. Sâmbătă după-amiază, domnii de la Comisie au venit la noi și, spre marea noastră mirare, ne-au propus să venim pe vas ca infirmiere. Nu am avut la dispoziție decât o singură noapte pentru a ne pregăti, dar am acceptat oferta imediat. Dacă încă mai ești lângă Ship Point, înseamnă că suntem aproape unul de altul.

Cu dragoste,

Eliza

Într-o zi de mai, domnul Olmsted a venit la bordul navei Wilson Small.

– Situația de pe front se schimbă cu foarte mare rapiditate. Acum mergem spre Richmond. Generalul Lee pregătește o mare bătălie și trebuie să fim pregătiți să primim mulți răniți. Puteți împacheta și merge pe Daniel Webster Nr. 1?

– Desigur, domnule, am spus.

– Doamnă Howland, să știți că domnul colonel Howland și oamenii lui se află pe Daniel Webster Nr. 2, pe lângă care veți trece astăzi, în drum spre Ship Point. Să ne rugăm să nu ajungem să-i vedem pe cei din Regimentul 16 în aceeași încăpere cu noi.

Ei și Eliza am fost transferate cu un șlep pe noul vas. După ce am trecut de gura de vărsare a râului York, am ajuns lângă Daniel Webster Nr. 2 și am dat mâna cu cei de acolo, știind că suntem, în sfârșit, aproape de Joe. Ne-am oprit lângă noua noastră casă, Daniel Webster Nr. 1, un vas maritim cu aburi, vechi și frumos, cu două coșuri înalte, negre, și pe cabina căruia scria cu alb U.S. HOSPITAL. Am fost preluate de un infirmier care, împreună cu cei nouăsprezece colegi ai lui, nu ne-a salutat în nici un fel, rămânând cu mâinile încrucișate pe piept.

– Salonul este dedesubt, ne-a spus o tânără infirmieră pe un ton neprietenos, arătând cu degetul în direcția respectivă, fără ca măcar să se uite la noi.

Am coborât scara și am ajuns la nivelul de jos, unde am dat de o încăpere imensă, cu tavanul înalt, plină de paturi aliniate unul lângă altul, unele dintre ele fiind deja ocupate de soldați bolnavi sau răniți. Vasul se legăna încet, iar marea clipocea pe margini. Colegii noștri bărbați râdeau și făceau întreceri de skanderbeg pe capacele butoaielor.

Când am intrat, două infirmiere au sărit în întâmpinarea noastră. Una dintre ele era Christine Griffin, o femeie slăbuță, cu ochi albaștri, expresivi, și cu fața zâmbitoare, iar cealaltă, Katharine Prescott Wormeley, o femeie brunetă și o bună prietenă a familiei noastre. Amândouă erau genul de oameni care se dedicau până la sacrificiul de sine. Nu erau dintre cele care se întâlneau pe la cercurile de cusut pentru a broda fețe de masă pentru casa parohială.

– Mă bucur să vă revăd, ne-a spus Katharine, și să fim împreună în acest mare efort. Ne-au spus că pe nava noastră vor aduce cazurile cele mai grele.

Katharine se trăgea dintr-o familie din Newport și se născuse în Anglia, la fel ca și mine. Își pierduse tatăl la o vârstă fragedă. Aveam multe în comun și țineam mult una la alta. Deși unii ar fi putut spune despre ea că era genul de persoană care prefera să stea pe lângă casă, eu nu vedeam în Katharine decât frumusețe, înțelepciune și optimism.

– Am auzit atâtea lucruri bune despre voi, ne-a spus Christine. Tu, Georgy, ai învățat cu doamna doctor Blackwell și i-ai cerut președintelui Lincoln să asigure preoți la patul muribunzilor? Toată lumea vorbește despre asta.

Ca și noi, amândouă erau îmbrăcate foarte simplu, în rochii de mătase neagră și jachete. Formam împreună o mică armată de patru femei.

Katharine ne-a făcut semn să o urmăm.

– Suntem bucuroase să primim ajutorul vostru. Am găsit nava asta foarte murdară și nu am reușit încă să o curățăm așa cum ne dorim. Infirmierii bărbați nu fac decât să ne pună bețe în roate.

Christine s-a aplecat spre Eliza.

– Dă-te din calea lor pe cât posibil, chiar dacă e destul de greu, ținând cont de faptul că sunt cincizeci. Majoritatea sunt foști pacienți și se află aici pentru a nu se mai întoarce pe front.

Katharine nu s-a oprit din mers.

– Răniții sunt aici de ieri. Sunt victimele confruntărilor de pe uscat. Trei sau patru au suferit amputări. Un locotenent a fost împușcat în genunchi și e în agonie, bietul de el, iar un tânăr de șaptesprezece ani a fost împușcat în plămâni.

Christine ne-a șoptit:

– La fiecare respirație, se aude un șuierat. Groaznic!

Eu și Eliza le-am urmat pe Katharine și pe Christine de-a lungul paturilor celor bolnavi. Majoritatea dormeau dedesubtul cearșafurilor curate.

– Avem și câteva cazuri de tifos și de malarie, ne-a spus Christine.

Katharine s-a oprit să aranjeze bandajul unui soldat.

– Ziua începe la cinci dimineața, cu pregătirea micului dejun. Apoi medicii fac vizita, iar noi îi ajutăm la înlocuirea bandajelor. Astăzi a trebuit să ne astupăm urechile. Țipetele de durere au fost de nesuportat.

Katharine s-a oprit lângă patul altui soldat, un băiat de cincisprezece ani, bandajat la umăr.

– Voi muri în seara asta, doamnă?

– Nici vorbă, i-a răspuns Katharine. La New York, vei părăsi vasul. Să-ți iei ceaiul după ce vine.

Am mers mai departe.

– Apoi le dăm bolnavilor batiste impregnate cu apă de colonie, a continuat Christine. Spălăm rănile înainte de a fi bandajate și le scriem scrisori celor de acasă în locul răniților. Dacă e nevoie, le dăm medicamente sau coniac. Am fost anunțate că toate cele nouăzeci de paturi vor fi pline în curând. Trebuie să pregătim paturile care au rămas și să completăm stocul de bandaje. Atunci când ajungem la țărm, trebuie să facem rost de încă o plită.

Am luat-o pe Eliza de braț.

– E timpul să învățăm cum să furăm.

– Se pregătește o confruntare la Richmond, a spus Christine.

Katharine s-a băgat între noi.

– Medicul-șef este doctorul Ware. Are doar douăzeci și șase de ani, dar e plin de umor.

– Doctorul Rogers e un gen de om foarte diferit. Se dă mereu mare, dar e foarte competent când e nevoie. Își ține bisturiul între dinți atunci când operează, a continuat Christine.

Katharine s-a întors spre Eliza.

– Am auzit că Joe este în Regimentul 16. Știi că, pe măsură ce avansăm pe râu, ne vom afla chiar lângă ei.

– Da, am auzit, a răspuns Eliza. Deși nu am mai primit nimic de la el în ultimele zile. Lipsa veștilor e de nesuportat.

– Se zvonește că rebelii se apropie, a mai adăugat Christine.

– Te rog să nu încerci să ne menajezi, am spus.

– Orice veste e bine-venită, a confirmat Eliza.

Katharine ne-a tras mai aproape.

– Tocmai am auzit de la însoțitorul de bord că Lincoln pune presiune pe McClellan să atace și să cucerească Richmondul, dat fiind că Grant a obținut multe victorii în vest. Vom vedea în următoarele zile. Să vedem ce mai aflăm de la Lee. Se spune că trupele noastre au ajuns atât de aproape, încât aud clopotele bisericii. Să sperăm că McClellan se va hotărî să atace.

– Asta ar însemna sfârșitul războiului? a întrebat Eliza.

– Dacă le ocupăm capitala? Confederații ar primi o mare lovitură. Am auzit că Regimentul 16 va fi mutat pentru a ataca.

Eliza mi-a aruncat o privire îngrijorată.

Katharine mi-a luat traista din mână.

– Haideți să vă lăsați lucrurile. Avem multe de făcut. Vom ști când începe lupta. Ne vor spune să înaintăm pe râu către White House[11] și să așteptăm răniții.

Ne-am scos bonetele și ne-am pus pe treabă. Odată cu lăsarea întunericului, obosite și înfometate, am văzut rezultatele muncii noastre de peste zi. Podelele erau curate și lustruite, toate paturile neocupate erau făcute, fiecare cu câte două pături și cu perne. Am aranjat în depozit cearșafurile de schimb, îmbrăcămintea pentru spital, șosetele, bandajele și cârpele. Aveam suficiente provizii, cu excepția coniacului, lucru care trebuia rezolvat, pentru că adeseori era singurul anestezic pe care îl aveam.

Apoi, dintr-odată, pe scară au dat năvală o mulțime de infirmieri care s-au dus spre paturi și s-au aruncat fiecare pe câte unul, încălțați și fără nici o grijă pentru așternuturile curate. Cei mai mulți dintre ei miroseau a coniac.

M-am dus lângă unul dintre ei și l-am întrebat:

– Sper că nu v-ați servit din alcoolul nostru, domnule.

A rânjit la mine.

– Doctorul Rogers ne-a dat. A băut și el.

Katharine a venit lângă mine și a încercat să-l dea jos din pat.

– Dați-vă jos cizmele astea murdare.

Eliza și Christine încercau să-l tragă pe altul jos din pat.

– Paturile astea sunt pentru răniții de pe front. Duceți-vă la locurile voastre.

Un infirmier s-a apropiat de mine mirosind a băutură.

– Mi-e teamă că trebuie să vă raportez, domnule.

– Nu avem nevoie de voi aici. Du-te și raportează-i domnului Lincoln, mi-a spus el zâmbind, iar apoi a dat pe gât ultima picătură din coniacul nostru medicinal.

Când ne-am trezit, pe 31 mai, nici una dintre noi nu era pregătită pentru suferințele și moartea care urmau să vină cu atâta repeziciune.

Dis-de-dimineață a sosit ordin să înaintăm pe Pamunkey, și asta am și făcut, cu viteză maximă, iar coșurile pe care ieșea fumul au distrus, în calea lor, toate crengile copacilor de pe maluri. Eu și Eliza stăteam pe punte. În timp ce ne apropiam de White House Landing[12], am văzut fosta locuință a Marthei Washington[13], o simplă căsuță albă, așezată pe o pajiște verde care ajungea până jos, la râu. Apoi am văzut cum răniții erau cărați spre malul înverzit.

Lângă noi a venit doctorul Ware. I-am admirat privirea binevoitoare și zâmbetul sincer.

– Confederații au atacat în afara Richmondului. Lee a lovit în flancul stâng al lui McClellan, lângă Gara Fair Oaks. Ambele tabere au suferit pierderi foarte mari. Răniții au fost transportați cu trenul. Mergem pe mal, ca să vedem cu ce avem de-a face.

Am acostat într-un golf și ne-am urcat în bărci. Aerul era foarte fierbinte și înăbușitor. Pe măsură ce ne apropiam de mal, am văzut răniții unii peste alții, fără nici un medic lângă ei, urlând de durere. Imediat ce am debarcat, ne-am grăbit spre răniți. Însă chiar atunci au sosit alte vagoane pline și ne-am simțit copleșite. În curând, malul s-a umplut de oameni aduși fie cu trenul, fie cu furgoanele sau cu tărgile legate pe spinările cailor. Soldații care îi aduseseră i-au înșirat pe pământ, iar ei urlau după ajutor, disperați.

Era pentru prima dată când vedeam soldați proaspăt răniți. Unii dintre ei fuseseră împunși cu baionetele, dar cei mai mulți fuseseră împușcați cu gloanțe de plumb care aveau formă conică și care, odată ajunse în corp, explodau, distrugând oasele. Rănile se infectau rapid și cel mai adesea era nevoie de amputare.

Am dus răniții la spitalul de pe mal cu ambulanțele sau pe jos. Unora le atârnau oasele într-un fel care făcea ca situația lor să fie fără speranță. Fiecare targă care trecea pe lângă noi părea să ducă bărbați cu răni mult mai grave decât targa de dinainte. Un soldat rămas fără amândouă picioarele și

bandajat în grabă. Altul, cu jumătatea inferioară a feței spulberată și căruia i se vedeau oasele gâtului și dinții.

Doctorul Ware s-a apropiat de noi.

– Am primit nouăzeci de răniți dintre cei cu șanse de supraviețuire. Plecăm repede.

– Mai putem primi câțiva, doctore, am spus eu.

– Nu mai avem timp. Nu putem să rămânem aici, descoperiți. O să murim cu toții.

I-am urmat pe doctorii Ware și Rogers printre grămezile de răniți, alegându-i pe cei care puteau fi operați, și mi-am notat numele acestora în caietul pe care îl țineam prins de centură. Îi aleseseră pe cei cărora li se puteau face amputații. Pe cei grav răniți, cu intestinele afară și cu organele inflamate sau cu piepturile larg deschise, i-au lăsat să moară în iarbă.

Când am ajuns înapoi, saloanele erau deja pline. Respiram prin batiste. Mirosul de la rănile infectate îi făcea să vomite chiar și pe cei mai puternici dintre noi, obișnuiți să se afle la căpătâiul răniților.

Eu și Eliza am încercat să-i liniștim pe cei întinși pe pat și care îi strigau pe cei dragi ai lor sau gemeau de durere, de foame și de sete.

În timp ce îi aplicam un bandaj curat unui soldat, doctorul Ware a venit, grăbit, spre noi.

– Ai mai asistat la o amputare, Georgy?

– M-am uitat la una în timpul cursului de la New York. Dar de departe.

– Tu, Eliza?

– Nu, doctore.

– Doctorului Rogers îi trebuie ajutor. I-am spus că s-ar putea să aveți nevoie de instrucțiuni. Vă poate spune ce să faceți în timpul operației.

Abia de am încuviințat, iar doctorul Ware a continuat:

– Operează pe puntea din față.

L-am găsit pe doctorul Rogers nebărbierit și cu șorțul plin de sânge, operând în cabina cu tavan jos de pe puntea din față. Stătea lângă un tânăr întins pe masa pe care de obicei mânca personalul de pe vas. Tânărul era complet treaz. Câțiva infirmieri îl țineau în timp ce altul îi rădea părul de pe partea de sus a brațului. Alături de el se afla trusa de lemn a doctorului. Instrumentele de argint străluceau în lumina soarelui care se strecura prin acoperiș.

M-am apropiat și nu am văzut semne că bărbatul avea nevoie de amputare.

– Ai venit la timp, a spus doctor Rogers. I-am dat să bea coniac. Asta ajută cloroformul să aibă efect.

M-am apropiat și mai mult și am înțeles că mirosul de coniac venea și de la infirmieri, și de la doctor.

– Mi-a spus Ware că nu ai mai asistat la operații dintr-astea până acum. Astăzi vei învăța de la cei mai buni. Am făcut câteva sute până acum.

– Unde doriți să stăm, doctore? am întrebat.

– Amândouă să-i administrați cloroform. Una dintre voi să vină la capul mesei și să înfășoare un prosop. Cealaltă să scoată o lingură de cloroform.

– Nu, vă rog! a spus bărbatul de pe masă. Am grijă de ferma mea din Quincy. Nu o să mai pot ara dacă îmi tăiați brațul.

Am pășit pe lângă niște picioare amputate, unele dintre ele încă purtând pantofi sau cizme. M-am așezat în capul mesei și am pus mâna pe umărul sănătos al bărbatului.

Bărbatul și-a ridicat ochii spre mine.

– Vă rog, nu-i lăsați să-mi facă asta, doamnă.

– Trebuie să trăiți ca să vă vedeți familia, am spus.

Am luat prosopul și l-am înfășurat în formă de con. Brusc, bărbatul a devenit și mai agitat și a început să se zbată.

– Prosopul nu stă, doctore, am spus.

– Fă tot ce poți. E agitat din cauza cloroformului.

Pacientul s-a calmat, iar doctorul Rogers nu a mai pierdut timpul. Durata efectului cloroformului varia, așa că medicii erau siliți să lucreze rapid. Doctorul Rogers a strâns cu un garou brațul rănitului.

– Imediat ce aplicăm garoul, trecem la amputarea care se numește „amputare primară cu hemoragie necontrolată".

– Nu pare să fie vreo hemoragie, doctore, am spus.

– Are un glonț la încheietură, domnișoară Woolsey.

– E o rană de suprafață.

– Liniște, domnișoară Woolsey. Înveți de la cei mai buni. Dacă simți că leșini, îndepărtează-te de masă.

– Poate că ar trebui să-l consultăm și pe doctorul Ware.

Unul dintre infirmieri s-a aplecat spre mine.

– E în mijlocul unei operații.

– După ce am comprimat artera principală pe os, soră, trageți de piele.

Doctorul și-a scos cuțitul.

– Acesta este un cuțit Liston. Cel mai bun instrument din trusă. Fac o incizie circulară prin mușchi, până la os. Acum trebuie să trageți mai tare de piele, pentru ca osul să poată fi tăiat cu fierăstrăul. Vei vedea multe din astea în viața dumitale. Totul trebuie să se petreacă foarte repede.

A tăiat, iar eu am pus un prosop curat în calea sângelui. Și eu, și Eliza ne țineam cu mâna de masă pentru a rămâne în picioare și a învăța metoda doctorului Rogers.

După câteva mișcări de fierăstrău, brațul soldatului a căzut și doctorul l-a aruncat deasupra grămezii. Nu mai rămăsese piele sau țesut care să acopere osul.

Am apăsat prosopul pe rană cu putere.

– Doctore Rogers, la școala de infirmiere am învățat că trebuie să rămână suficientă piele pentru a acoperi...

– Am lăsat mai mult decât suficient.

S-a întors spre mine, ținând în mână un ac cu ață.

– Am impresia că te consideri medic, domnișoară Woolsey. Mai întâi punând sub semnul întrebării necesitatea amputării...

– Cred că brațul lui putea fi salvat. L-ați privat de el pe rănit doar din vanitate.

Doctorul s-a învinețit la față.

– ...apoi punând sub semnul întrebării metoda mea. Sper să scrii și despre asta în carnetul acela.

– De unde știți...

– Infirmierii știu totul, domnișoară Woolsey.

– Ați scotocit prin lucrurile mele?

– Ăsta e un vas de război, draga mea. Nu e Hotel Brevoort. Notițele dumitale sunt amuzante.

– E o chestiune foarte serioasă. Iau notițe pentru că într-o zi vreau să deschid o școală de infirmiere. Voi scrie și despre tehnicile de chirurgie.

– Un manual pentru infirmiere? m-a întrebat el înăbușindu-și râset. Mi-ar plăcea să văd asta.

Dintr-odată, a devenit serios.

– După câteva zile de pregătire, nu vă puteți permite să puneți întrebări unui medic care are zece ani de experiență. Imediat ce termin aici, îl veți duce pe pacient în salonul principal. Nu vreau să vă mai văd la masa mea de operații.

După ce toți pacienții au fost puși în paturi, am adormit și noi stând în capul oaselor, cu capetele sprijinite pe brațe, pentru a fi sigure că îi puteam îngriji oricând pe cei cărora le-ar fi trebuit ceva. Majoritatea pacienților aveau nevoie de atenție constantă. Cu toții erau atât de tineri și de curajoși! I-am vegheat în ceasurile în care au avut cea mai mare nevoie de noi, aducându-le punci cu coniac și lapte sau câte o bucată de carne. Însă foarte mulți dintre ei mureau.

În noaptea aceea am simțit cum vasul mergea în josul râului, atins de ramurile copacilor de pe ambele maluri, îndreptându-se către locul în care pacienții noștri aveau să fie debarcați și transferați ca să-și înceapă călătoria înapoi spre nord.

Am ieșit pe punte ca să respir și am văzut pe mal cel puțin o sută de răniți fără speranță. Erau încă în viață și se uitau la noi cum treceam. Mă durea sufletul să văd cum rămâneau în urmă, dar eram ușurată că încă nu recunoscusem printre ei pe nimeni din Regimentul 16.

Capitolul 16. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1862

La trei luni după ce Delly și Charl dispăruseră cu copilul, încă îmi mai era dor de ei. De îndată ce am dat cu ochii de firul de floarea-soarelui de pe patul lor, am înțeles că trebuia să le ținem secretă dispariția. LeBaron nu le-a observat absența până în ziua în care am reînceput lucrul.

Eram la colibă când LeBaron a dat buzna, însoțit de Chester și de câinii doamnei Charlene. A lăsat câinii liberi, să alerge în sus și în jos prin casa noastră, iar eu nu am făcut decât să închid ochii și să mă rog să nu ridice scândurile podelei și să găsească cuțitele tatei.

LeBaron, roșu la față și cu ochii cât cepele, a amenințat-o pe Sally Smith cu mânerul biciului.

– Dacă aflu că tu îi ascunzi, vrăjitoareo, o să te spânzur de un copac cu mâna mea.

După dispariția lui Delly și a lui Charl, lucrurile s-au înrăutățit la Peeler. Mama și tata munceau mult mai mult, pentru a termina munca la tutun, deci a trebuit să îi ajut ori de câte ori puteam. Apoi recolta din hambar a prins apă, lucru foarte rău pentru o recoltă cu frunze. Pe lângă toate astea, mama era foarte îngrijorată că Anne-May avea să ruineze plantația Peeler. Tandy Rose fusese foarte calculată cu finanțele, deși ea însăși se amuza pe tema asta. Obișnuia să numească drumul care lega Peeler de oraș Înghițitorul de Parale, dat fiind că era nevoie de mulți bani pentru a întreține locul acela.

Toată lumea știa însă că Anne-May cheltuia nebunește. În primăvară, într-o bună zi, a vândut zece porci fără un motiv anume, după care s-a dus la magazinul Smalls & Fiii, la cumpărături. Se pare că până și porcii și-au dat seama că vânzarea lor fusese o prostie, fiindcă, atunci când noii stăpâni au venit de la Leonardstown, animalele au fugit înapoi în cocina lor și a trebuit să li se coasă pleoapele pentru a putea fi duse la abator.

Abia așteptam întâlnirea secretă a tatei din seara aceea. Anne-May devenise foarte strânsă la pungă după ce îi pierduse pe Delly și pe Charl. Drept pedeapsă pentru fuga lor, i-a spus lui Sally că trebuia să mâncăm porumbul care rămânea de la porci. În aceeași după-amiază însă, stăpâna s-a dus în oraș și și-a comandat o rochie nouă, iar gândul ăsta m-a făcut să uit de foame.

Din cauza războiului, accesoriile pentru înfrumusețarea hainelor deveniseră foarte greu de găsit. Era o minune că Anne-May găsise mătase. Mi-a spus să-i aduc înapoi pelerina pe care i-o dăduse mamei și să folosesc materialul pentru împodobitul hainelor. Mama însă nici nu a vrut să audă de asta, fiindcă folosea pelerina aceea pentru a merge la biserică. Așa că am găsit o rochie veche a lui Anne-May, din țesătură de lână și mătase, de un verde-mentă, precum și umbrela stricată a domnului Watson. Am tăiat în fâșii mătasea neagră a umbrelei și am împodobit cu ea poalele rochiei, iar tata a făcut din mânerul de os niște nasturi pe care să-i adaug pe pieptar.

În timp ce coseam, mi-am amintit de cutia de bijuterii a lui Anne-May și de cerceii mamei, care se aflau în ea. M-am ridicat și m-am dus la cutia de piele maro-închis, cu interiorul îmbrăcat în catifea neagră. Am deschis-o și am văzut că toate rămăseseră aranjate așa cum le știam. Atunci când venise aici în calitate de nouă stăpână, Anne-May îmi spusese povestea fiecărei bijuterii și mă amenințase cu felurite pedepse în caz că dispărea ceva.

Am scos unul dintre cerceii cu ametiste pe care mătușa Tandy Rose îi dăruise mamei. L-am dus aproape de fereastră, iar piatra a prins viață în prezența luminii. Mătușa îi dăduse mamei cerceii după lucrul acela teribil ce se întâmplase în hambarul de pe plantație, pentru a o ajuta pe mama să se simtă mai bine, și chiar așa se întâmplase.

După ce a venit Anne-May, la nici o oră după înmormântarea lui Tandy Rose, LeBaron i-a spus despre cerceii mamei, iar Anne-May l-a trimis imediat în căutarea lor. Mama i-a dat podoabele și el a lovit-o peste față cu mânerul biciului. Metalul i-a lăsat mamei o cicatrice pe bărbie. De fiecare dată când o vedeam pe Anne-May purtând cerceii care străluceau atât de frumos, simțeam cum mama fierbea de supărare.

Atunci am auzit vocea lui Anne-May venind dinspre scară. Am pus repede cerceii la loc și am închis cutia.

Anne-May a intrat în cameră ținându-și un ochi pe jumătate închis.

– Ce se întâmplă aici? a întrebat ea privind în jur.

– Tocmai am terminat rochia.

S-a dus la cutia de bijuterii și a deschis-o.

– Ai umblat aici, nu-i așa?

– Nu, stăpână.

– Lucrurile nu sunt aranjate așa cum erau de obicei. Du-te jos, în cămară.

– Jur pe Biblie că...

– Nu pomeni numele Domnului. Te duci jos sau te bat chiar aici, de două ori mai mult.

În noaptea aceea, după ce Anne-May a adormit, obosită de bătaia pe care mi-o dăduse, m-am dus la coliba noastră, la întâlnirea cu tata. El m-a așezat la masă, iar Sally mi-a oblojit spatele cu ceai de mușețel.

– Am un plan nou, a spus tata.

– Sunt obosită de atâtea planuri, Kofi, a spus mama cu ochii în lacrimi. Cât mai putem îndura? Nu mai stau aici nici o zi. O să trec râul înot, nu mă

interesează. Fetei mele nu i se mai poate întâmpla asta din nou. Și nu mai e mult până când LeBaron o să-i facă ce i-a făcut lui Celeste. O să fug cu ea la Fort Monroe dacă e nevoie.

Tata i-a mai dat lui Sally niște vată.

– Am un plan mai bun decât Fort Monroe. Mergem la Point Lookout, o tabără a unioniștilor situată în capătul peninsulei. Acolo este o tabără în care se află sclavi fugari socotiți „contrabandă de război". Ne vor primi.

– Cine spune asta? a întrebat Sally.

– Băiatul care a fost eliberat și care vinde vopsele. Mi-a spus că trebuie doar să ajungem până acolo. Ne vor da de lucru pentru bani. Unii dintre foștii sclavi se îmbarcă spre nord.

Mama a venit lângă mine.

– Bine, doar să facem asta cât mai repede.

– Cum ajungem acolo? am întrebat.

– Trecem prin mlaștină, Jemma. Trebuie să o anunți pe Patience.

– Prin mlaștină? a întrebat Sally acoperindu-și gura cu mâinile.

Doar gândindu-mă la asta, am început să tremur.

– Nu mai există alt drum, tată? Lui Patience îi e frică de șerpi, iar pe mine mă cunosc foarte bine câinii care ar fi puși să ne caute.

– Nu putem să o luăm la picior pe drumul principal. Nimeni nu știe de ce e în stare până în clipa în care e nevoit să înfrunte un pericol.

Mama m-a luat de mână.

– O să fie bine, a spus tata, fără nici o umbră de zâmbet în priviri. Simt că nu mai e mult până să fim eliberați.

Capitolul 17. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1862

Într-o dimineață, stăteam în salon cu Euphemia. Pisica se juca cu ciucurii de la perdele, iar pe mine, de când nu mai aveam tabac, mă durea capul din ce în ce mai tare. Mă gândeam să mă duc în oraș să văd dacă nu cumva Jubal mai adusese marfă. Atunci s-a auzit huruitul unor roți pe pietrișul din fața casei. Amândouă am ieșit în grabă și am văzut o trăsură mânată de doi bărbați care purtau jobene. Arătau foarte bine-dispuși pentru misiunea pe care o aveau. În spatele trăsurii se afla un sicriu cenușiu.

Euphemia s-a lăsat cu toată greutatea pe mine.

– Fergus!

Am împins-o și mi-am dat părul pe spate. Bărbații au venit la noi.

– Ne pare rău să vă aducem vești proaste, dar acesta este un transport pentru doamna Anne-May Wilson Watson.

– Eu sunt.

– Unde putem pune decedatul? Avem nevoie de două capre de lemn și de un loc în care să-l așezăm.

– Fergus Watson? O, Doamne!

Am făcut un pas înapoi. Îngrozitor! Fergus mort. Era ceva atât de neașteptat! Și se potrivea cu firea lui să mă lase fără nici un ban și cu o

plantație de administrat.

– Duceți-l în salonul din față. Așa am făcut și cu mătușa Tandy Rose. Ferestrele dau spre râu. Una dintre cele mai frumoase priveliști din Maryland.

Euphemia a scos o batistă din mânecă.

– Fergus iubea râul ăsta.

M-am întors către oamenii care aduseseră sicriul.

– Cât vă datorăm? Nu cred că avem prea mult.

– Nimic, doamnă. A fost plătit. Probabil că a simțit că i-a venit timpul.

– O, Fergus, a spus Euphemia. Câtă grijă din partea lui!

După ce am revenit amândouă în salon, Euphemia a început să plângă în stilul ei excesiv.

Am scuturat-o de braț.

– Oprește-te imediat! Plângi de parcă tu ai fost măritată cu el. Îi venise timpul. Spune-i lui Joseph să dea ușa jos și să aducă două capre pentru sicriu, iar Sable și Jemma să pregătească mortul.

Cei care aduseseră sicriul au venit după mine.

– A fost îmbălsămat pe front, așa că poate rămâne neîngropat timp de o săptămână sau chiar mai mult, fără să înceapă să putrezească.

– Ce liniștitoare pare situația când o spuneți în felul ăsta! am spus.

După ce Joseph a scos ușa din balamale, iar Sable și Jemma au apărut, oamenii au adus sicriul înăuntru și l-au pus pe capre.

Coșciugul era făcut din zinc gri-albăstrui și, în chip macabru, avea forma celui care se afla înăuntru. Deasupra se afla o lădiță cu gheață, care

menținea temperatura scăzută.

– Semnați hârtiile acestea. Trebuie să luăm sicriul, a spus unul dintre oameni și a ridicat lada cu gheață.

Am văzut dedesubt capacul sicriului și scrisul de pe el: Harold Wilson. Trimis doamnei Anne-May Wilson Watson, Plantația Peeler, lângă Hollywood, Maryland.

M-am dat un pas înapoi.

– Nu înțeleg.

– V-am spus că a pregătit totul. A cumpărat o asigurare completă.

– Am spus că nu înțeleg. Nu e soțul meu, Fergus Watson?

– Nu, este Harold Wilson. Ne-a scris adresa. Doamnă, mai avem un mort de livrat, așa că ne trebuie cutia cu gheață.

– Desigur.

Nu am mai putut scoate nici un alt cuvânt. O amețeală pustiitoare a pus stăpânire pe mine și am rămas cu privirea în gol.

Euphemia m-a luat de braț.

– O, nu! Nu poate fi Harry al nostru.

După care a început să bocească.

Au desprins capacul de metal și l-au pus alături.

– Vreți să vedeți mortul? A fost pregătit precum scrie în contract. Un domn de pe front a aranjat transportul.

Cu picioarele tremurând, am înaintat și l-am văzut pe fratele meu, băiatul meu frumos, cu ochii închiși și cu obrajii colorați de parcă ar fi fost în viață.

Am dus mâna la gură când am văzut cum îl ridicau din sicriu. Era îmbrăcat în uniformă.

– A trebuit să îi schimbăm cămașa. A fost împușcat în piept. Nimeni nu ajunge viu acasă după asta. Glonțul l-a lovit din plin. Nu a suferit. Asta e sigur.

Cum putea să fie Harry? Atât de rece și de alb? Părea că doarme, cu buzele înconjurate de un contur vânăt, cu gura pe jumătate deschisă și cu brațele pe lângă corp.

Pisica a sărit pe canapea și s-a uitat la Harry. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Își amintea, oare, de el?

Euphemia a urcat scările și s-a dus în dormitorul ei. Sable, Sally și Jemma au apărut în prag, cu capetele plecate și ținând în mâini sticle cu apă și cârpe curate. Am rămas locului, amorțită, în timp ce au început să-l dezbrace pe fratele meu. I-au petrecut un prosop în jurul mijlocului, iar Sally i-a pus jacheta și pantalonii de uniformă pe canapea, de parcă Harry s-ar fi putut ridica și îmbrăca în orice moment.

– Să-l spălați bine, am spus eu, năucită.

Sable a dat din cap în timp ce îl ștergea cu cârpa pe sărmanul meu frate.

– Da, stăpână.

Am sărit cu toatele în sus atunci când ușa s-a deschis pe neașteptate, iar vocea mamei mele a răsunat în toată casa:

– E adevărat? Unde e fiul meu?

O durere fierbinte mi-a străpuns ochii.

Mama.

– Mă bucur să te văd, mamă. Ai ajuns atât de repede!

Zoretha Wilson Stickman a năvălit în cameră îmbrăcată într-o rochie neagră, una dintre cele trei pe care și le făcuse pentru ocazii ca aceasta.

– Abia ajunsesem la Baltimore, la verișoara Sissy, când am primit vestea. Nu pot să cred! Nu Harry al meu!

– E adevărat, mamă, am spus.

I-am făcut loc să treacă. Mirosea puternic a parfum.

Mama și-a dat jos mănușile, scoțând, rând pe rând, câte un deget.

– Trebuie să-mi scot singură mănușile? Am uitat cât de înapoiată e lumea aici.

– Jemma e ocupată.

S-a dus lângă Harry și s-a uitat la el.

– Băiatul meu!

A întins mâna ca să-i atingă umărul, după care și-a retras-o repede.

– Unde l-a străpuns glonțul? a întrebat.

M-am dus lângă Harry și am arătat spre gaura îngrozitoare de lângă mijlocul pieptului lui.

– Chiar aici, mamă.

– Ridicați-l.

Jemma și Sable s-au uitat una la alta.

– Am spus să-l ridicați, Dumnezeule mare! Ce se întâmplă cu voi?

Nu am putut privi cum încercau să îl ridice. L-au așezat în capul oaselor, dar corpul lui alb-cenușiu era țeapăn, iar mama a trebuit să se aplece mult pentru a se uita la spatele lui.

Ea s-a ridicat, zâmbind ușor.

– Eram sigură. Gaura de ieșire a glonțului e mai mare decât cea din față. A murit cu demnitate, împușcat din față, nu fugind ca un laș.

Am luat-o de braț.

– Vino, mamă. Sable trebuie să termine, pentru ca oamenii să poată veni să-l vadă.

Zoretha s-a uitat la Sable de parcă o vedea pentru prima dată.

– Dă-le afară de aici!

Am încercat să o scot din cameră.

– Trebuie să termine.

– Nu vreau să pună mâna pe băiatul meu. Să facă sora ta asta.

– Dar, mamă, Euphemia se odihnește. E distrusă de...

Zoretha a tras aer în piept și a spus, cu glas monoton:

– Le scoți pe negresele astea împuțite în secunda de față sau le împușc pe toate. Mă auzi?

Sable și Jemma s-au grăbit să iasă, lăsându-l pe fratele meu pe masă, dezbrăcat.

– Nu spui o rugăciune pentru Harry? Abia dacă te-ai uitat la el.

– Cu timpul, Anne-May. Trebuie să mă instalez mai întâi. O să stau în camera ta. Am nevoie de priveliște, ca să mă calmez.

– Nu-ți pasă deloc de Harry! I-ai trimis uniforma aia doar pentru gloria ta. A murit din cauza ta și nu te interesează câtuși de puțin.

Mama a venit imediat lângă mine și m-a împuns în piept cu degetul. Avea ochii plini de lacrimi.

– Să nu îndrăznești să te îndoiești de dragostea unei mame pentru fiul ei! A fost luna și toate stelele de pe cer din momentul în care a venit pe lume, mai mult decât va fi vreodată oricare din voi, și nu există om pe care să-l fi iubit mai mult. A fost bun și amabil, mereu la dispoziția mea, un balsam pentru mine. Îl veți spăla, iar apoi îl voi privi așa cum trebuie, împreună cu cei care vin să-l viziteze. Trimite să-mi aducă bagajul și spune-i lui Sally să-mi facă un ceai.

După câteva zile, a venit și Fergus, adus de ambulanță, pentru că fusese împușcat în picior.

Euphemia a alergat în curte, în timp ce doi însoțitori îl puneau pe targă.

– Fergus! a strigat ea, ducându-se spre el. Ne-a fost atât de dor de tine!

M-am dus după ea.

– Sper că ambulanța e plătită, fiindcă nu mai avem nici un ban, Fergus.

Chiar acolo, în mijlocul drumului, însoțitorul a tras pătura și ne-a arătat ce mai rămăsese din piciorul lui Fergus. Capătul care fusese cusut încă sângera prin bandaj. Bărbatul i-a întins Euphemiei o hârtie.

– Rana maiorului Watson trebuie pansată de două ori pe zi și tratată cu iod.

M-am întors, gata să vomit, în timp ce Euphemia asculta instrucțiunile cu urechile ciulite precum un câine de vânătoare.

Însoțitorii l-au ajutat pe Fergus să se ridice și i-au potrivit o cârjă sub braț.

– Asta e tot, soldat, a spus Fergus, iar Euphemia l-a ajutat să se întoarcă spre casă și să meargă către ușă.

M-am dus după ei.

– Nu știu dacă ai aflat, Fergus, dar Harry e mort. E aici, înăuntru.

Ochii mi se umpluseră de lacrimi.

– Am luptat în aceeași bătălie, Anne-May. Eu i-am aranjat transportul.

– Cum s-a întâmplat?

– Nu știu. Luptam împotriva regimentului lui...

– Ai participat la luptă? Ai fi putut să refuzi să lupți împotriva cumnatului tău sau să fugi.

– Dezertorii sunt împușcați, Anne-May. Am încercat să-l caut.

– De ce nu l-ai salvat, Fergus?

Mi-am pus mâinile în șolduri.

– Știi cât de mult îl iubeam.

– Am făcut tot ce mi-a stat în puteri. Am avut noroc că am putut să mă asigur că trupul lui va fi trimis acasă. Adeseori, cei de la asigurări nu se mai ocupă de mort.

Euphemia continua să-l ajute pe Fergus să meargă.

Am mers în urma lor.

– Mi-ai promis că vei avea grijă de el.

S-a întors spre mine și mi-a aruncat o privire lipsită de expresie.

– Nimeni nu putea fi protejat, Anne-May.

Euphemia se căznea în continuare să îl ajute să meargă. Vârful de lemn al cârjei rămânea înțepenit din când în când.

– Nu avea ce căuta în războiul ăsta ridicol. Era atât de sensibil!

– Și eu, nu? Nu am mai văzut ca unui soldat rănit să i se facă o primire atât de rece. Și eu era să mor, Anne-May.

– Am trecut prin multe greutăți. Trebuie să știi că Sally Smith a furat cât a putut. A luat acul tău de cravată și l-a vândut. Își ține banii ascunși prin cămară. Ar trebui să te gândești serios să o vinzi. Și Jemma mi-a făcut necazuri.

– Cum a mers licitația tutunului?

– LeBaron nu a avut nimic de vândut. Recolta de anul trecut s-a udat din cauza unei găuri în acoperiș.

Fergus s-a oprit locului.

– Deci nu avem nici un ban pe anul ăsta? De ce nu i-ai spus lui LeBaron să repare acoperișul?

– Joseph s-a urcat pe scară și l-a reparat, dar tutunul tot nu s-a putut usca până la licitație.

– Ar fi trebuit să știu că nu mă pot baza pe tine, Anne-May.

Fergus s-a grăbit spre casă.

– Acum lasă-mă să intru liniștit în propriul cămin.

Nu am mai zis nimic despre ceea ce tocmai spusese. O mișcare la fereastra unei camere de sus mi-a atras privirea. M-am uitat într-acolo și am văzut-o pe mama, cu voalul de doliu lăsat peste față. Îl privea cu dezgust pe Fergus. Apoi, cu o mână, a tras repede perdeaua și a dispărut în întuneric.

Puținul praf pe care mi-l adusese Jubal nu m-a ajutat să trec mai ușor prin chinul înmormântării lui Harry. Mama abia de-a putut sta locului. După terminarea ceremoniei, s-a dus lângă sicriu și a început să-l mângâie.

– Băiatul meu e la Dumnezeu acum, a spus, legănându-se în ritmul vreunui cântec din mintea ei.

Fusese foarte greu pentru ea să facă față și priveghiului, și vizitei celor care veniseră să-l vadă pe Harry. Pe majoritatea oamenilor nici nu-i cunoștea.

După funeralii ne-am întors acasă, iar mama s-a așezat lângă văduva Gardener și, în timp ce o servea cu coniac de afine, i-a spus că soțul ei trebuie să fi fost prost să îngrijească negri și că își meritase moartea.

– Iar dumneata o să arzi în iad pentru că susții cauza yankeilor, a încheiat mama.

Apoi le-a spus tuturor celor dispuși să asculte că, în Maryland, Lincoln primise doar o mie de voturi din cele treizeci de mii, după care s-a dus lângă Jubal, cu toate că șleampăta și palida doamnă Smalls stătea la braț cu soțul ei.

– Dacă cineva ar fi adunat cei mai arătoși bărbați din Louisiana într-unul singur, acela ai fi fost dumneata, Jubal Smalls. Ești atât de frumos și de manierat! Nu e de mirare că toate femeile din oraș sunt înnebunite după dumneata.

Jubal s-a aplecat spre mama și i-a zis:

– Nu am întâlnit o femeie mai amuzantă decât ești dumneata, Zoretha.

Cred că lui Jubal începuse să-i placă de mama de când cumpărase un șal de cașmir și cercei din magazinul lui. Era într-o dispoziție bună, se plimba peste tot prin casă și întreba despre fiecare lucru pe care îl vedea în jur. Fergus îl privea din scaunul pe care stătea, lângă șemineu.

– În ce an a fost construită casa asta? a întrebat Jubal.

– Ai vrea să te muți aici, i-a răspuns Fergus.

– Poate că da, a zis Jubal privind vazele albastre de Sèvres.

Mama a venit după Jubal ca un câine după miros.

– Ce bine ar fi fost dacă Anne-May te-ar fi cunoscut înainte să-l cunoască pe Fergus, a spus ea fără să-i pese că vorbea destul de tare.

Harriet Smalls s-a întors spre mama.

– Credeam că țineți doliu după fiul dumneavoastră, nu că faceți comentarii la adresa soțului meu.

– Dacă vreți să-l păstrați, ar trebui să aveți grijă de felul în care arătați.

Oare Jubal zâmbise?

Mama s-a aplecat spre el, înclinând paharul de coniac și vărsând puțin pe rochie.

– Am văzut cum te uiți la fiica mea și la mine. Bărbații din Louisiana își iubesc mamele.

Am trimis-o la culcare înainte să mai jignească pe cineva.

Jubal a condus-o pe soția lui până la ușă. Apoi s-a întors și mi-a zâmbit. În momentul acela am știut că ar fi putut fi al meu dacă voiam.

*

Cu o zi înainte ca mama să plece la Sissy, verișoara ei de la Baltimore, am fost cu ea în oraș. Îmbrăcate amândouă în negru și cu fețele acoperite cu voaluri, ne-am dus cu trăsura la poșta din Hollywood pentru a lăsa un pachet cu șosete pentru bărbați.

– Tu și Fergus nu v-ați gândit să faceți un copil? m-a întrebat mama, cu ochii la drum.

– Nu cred, mamă.

A rămas pe gânduri preț de o secundă.

– Poate că e mai bine așa, fiindcă ar exista pe jumătate posibilitatea ca odrasla voastră să-l iubească pe Fergus.

– Crezi că aș fi o mamă bună?

Ea s-a uitat în gentuța galbenă pe care o avea mereu la ea și în care își ținea pastilele, peria de păr și parfumul.

– Cred că mi-am uitat rujul acasă.

– Nu te pricepi prea bine să schimbi subiectul, mamă.

– Abia de-i poți arăta un dram de afecțiune pisicii, darămite unui copil!

– Chiar nu ți-ar plăcea să ai un nepot?

– Presupun că mi l-ai da mie să-l cresc.

Am oprit caii lângă poștă și am intrat. Locul semăna cu un mormânt. Era îngust și sufocant. Singurul mobilier era micul birou la care stătea un bărbat chel, cu ochelari. Mi-am amintit de corpul neînsuflețit al lui Harry întins pe masa din salon. Am oftat adânc.

Veniserăm să trimitem pe front trei pachete cu șosete făcute de cercul nostru de cusut. Îi spusesem văduvei Gardener să trimitem și trupelor din Sud, dar văduva îi dăduse Euphemiei o listă scrisă de ea cu adresele trupelor armatei americane. Nu auzisem niciodată de locurile acelea. Kernstown, Newton și altele, cu toatele aflându-se în Virginia. Sora mea însă nu a putut părăsi patul din cauza durerii de cap, așa că treaba asta căzuse în sarcina mea.

I-am întins lista funcționarului.

– Majoritatea oamenilor aduc pachetele pregătite de transport, ne-a spus el, iar apoi a început să copieze adresele pe cutii.

– Majoritatea funcționarilor de la poștă nu se plâng de clienții care plătesc, i-a răspuns mama.

După cinci minute, el a terminat de scris și a pus stiloul jos.

Mama și-a ridicat voalul. Doliul îi așternuse o paloare pe chip. Părea că se contaminase de lividitatea lui Harry. Cât de neted era tenul ei, chiar dacă avea mult peste patruzeci de ani! Asta, de la faptul că dormise în fiecare noapte cu niște felii subțiri de carne de vită pe față.

– Constituția a fost scrisă într-un timp mai scurt, i-a spus mama funcționarului.

Acesta și-a dat ochelarii jos.

– Dacă aveți o asemenea atitudine de sudistă, puteți foarte bine să faceți cale întoarsă.

Mama s-a aplecat peste birou.

– Nu vă văd purtând hidoasa uniformă a yankeilor.

Bărbatul s-a uitat la ceas.

– Aceasta este o instituție a guvernului american și nu voi tolera astfel de cuvinte.

Mama și-a dat ochii peste cap.

– Fiul meu a fost ucis de cei care vor purta șosetele astea.

Bărbatul i-a răspuns, fără să-și ridice privirea:

– Poate că asta s-a întâmplat pentru că a luptat în tabăra nepotrivită.

Mama a strâns din buze.

– Poate că țara e cea nepotrivită.

– Legea spune că puteți fi reținută pentru ceea ce ați spus sau gândit.

– Cum rămâne cu libertatea de exprimare? am întrebat.

– Țara asta e în război, doamnă. Vă aflați într-un stat unionist. Aici nu există libertate de exprimare.

– Nici alegeri corecte, a spus mama. Cu toții nu faceți altceva decât să falsificați voturile.

Bărbatul a ridicat din umeri.

– Mi-ar fi mult mai teamă dacă Uniunea s-ar destrăma. În locul dumneavoastră, aș fi mai atent. La Point Lookout, armata a închis câțiva oameni care au spus mai puțin decât ați spus dumneavoastră.

Mama s-a uitat spre fereastră.

– Asta unde e?

Bărbatul a terminat de completat adresa expeditorului și i-a răspuns:

– Chiar la sud de aici. La capătul Peninsulei Point Lookout. Au transformat în tabere casele oamenilor celor mai bogați. Au făcut o închisoare pentru hoți, trădători și spioni. Îi spânzură de degetele mari.

Am simțit o durere de stomac și mi-am dus mâna la păr, ca să mi-l dau pe spate.

– Cu siguranță că nu și pe femei.

Bărbatul a pus ultima ștampilă.

– Am auzit că tocmai au prins patru femei dovedite că au trădat Uniunea. Spioni care au ajutat dușmanul.

Mi-a dat înapoi lista cu adrese și, împreună cu mama, am ieșit.

Am mototolit hârtia.

– Sper ca văduva Gardener să fie fericită.

Mama mi-a luat hârtia din mână, a netezit-o și mi-a șoptit:

– Poate că știi pe cineva căruia să-i dai adresele, Anne-May. Sunt indicii despre locurile în care se află taberele yankeilor. Folosește-te de asta pentru a-i face dreptate fratelui tău.

Am smuls hârtia din mâna ei.

– O voi face negreșit, mamă.

În după-amiaza aceea am strecurat lista în caietul meu cel roșu și am trimis-o pe Jemma cu el în oraș, sigură că Jubal avea să fie foarte mulțumit. Harry, rece sub pământ, merita să fie răzbunat.

Capitolul 18. Georgy

La bordul navei Daniel Webster

iunie 1862

Dragă mamă,

Flota de nave-spital a ajuns la Fort Monroe. Toată comunicarea cu armata ne-a fost tăiată, astfel că nu mai putem lua legătura nici cu Joe. Sunt zvonuri că regimentul lui este în drum spre Gaines Mill și că se vor lupta cu trupele generalului Lee. Eu și Eliza suntem prinse între ciocan și nicovală. Un curier călare tocmai a anunțat că trupele unioniste de cavalerie ale lui Stoneman i-au hărțuit pe rebeli până când navele noastre au ieșit din zona de pericol, veste la care viteza cu care navigam a crescut, firește. Cel mai interesant lucru a fost mișcarea sclavilor. La vestea că yankeii au fugit, sclavii au venit în grupuri din toate părțile țării, aducând cu ei tot ce aveau: oale, tigăi, pălării și boccele cu haine. Nici unul dintre ei nu părea speriat sau neliniștit. Au avut loc suficient pe punțile vaselor de pescuit. Trecând pe lângă unul dintre ele, am văzut că era plin de femei îmbrăcate în rochii și turbane viu colorate. Din când în când se auzea larma războiului, dar sclavele aveau grijă de copiii lor în liniște și cântau imnuri. Ziua eliberării a sosit, iar ele acceptă schimbarea cu seninătate.

Cu dragoste, Georgy

În timp ce înaintam spre Fort Monroe, continuam să primim răniți. Făceam tot ce depindea de noi pentru a le acorda cea mai bună îngrijire. Apoi Christine s-a îmbolnăvit de malarie și a părăsit nava cu un transport de soldați răniți, care mergea spre nord.

L-am contactat pe domnul Olmsted, care ne-a trimis ajutor în persoana „unei tinere novice din cadrul ordinului Surorilor de Caritate“, după cum a descris-o el.

– Domnișoară Woolsey?

M-am întors și am văzut-o pe noua colegă, o fată foarte tânără, cu ochi strălucitori.

– Sunt sora Marguerite. Am venit împreună cu încă două surori, dar ele au plecat, fiindcă că nu există nici o capelă la bordul navei. Dacă aveți nevoie de mine, eu rămân.

Am luat-o de mână.

– Mare nevoie. Îmi pare rău că nu există nici un loc de închinăciune pentru voi.

Mi-a zâmbit.

– Capela mea va fi salonul acesta.

În după-amiaza aceea ne-am ocupat de cele mai grave cazuri, am asistat la moartea a șase pacienți și am ajutat la trei operații de amputare făcute de doctorul Rogers. Acesta devenise foarte distant după ce îi pusesem sub semnul întrebării autoritatea și profesionalismul.

Sora Marguerite a intrat imediat în acțiune. A început să folosească mașina de spălat și s-a dovedit a fi o persoană foarte amabilă și un ajutor de nădejde.

Eram foarte atente la toți soldații care veneau de la regimentul lui Joe. Căutam vreo față cunoscută. În cele din urmă, l-am găsit pe cel care purta steagul în Regimentul 16. Stătea întins pe pat. Era atât de tânăr și de slab, încât îi puteam număra coastele. Primise un glonț în ochiul drept, și asta îl lăsase cu o gaură pe față. Trebuia să-i schimbăm bandajul din oră în oră. Era un miracol că trăia, iar noi începuserăm să-l răsfățăm dându-i bomboane și lapte.

– Dumneavoastră ne-ați făcut steagul, doamnă Howland? În ultimele zile, a primit multe lovituri.

Eliza l-a luat de mână și i-a dat la o parte părul de pe frunte.

– Sunt sigură că l-ai purtat cu vitejie.

– Ce știi despre colonelul Howland? l-am întrebat.

– Colonelul a luptat cu mult curaj, conducându-și oamenii în luptă. A stat pe cal până...

Băiatul s-a uitat la mine, iar apoi la Eliza.

– Până când, soldat? a întrebat Eliza.

– Nu vă pot spune, doamnă. Nu de la mine trebuie să aflați.

– Te rog.

– Am văzut calul lui legat de un copac. Pe colonelul Howland l-au luat cu una dintre ambulanțele noi. Avea fața cenușie precum pelerina dumneavoastră. Urăsc să vă spun asta, dar nu știu dacă a scăpat, doamnă.

Pentru a nu ne mai gândi la Joe, care probabil că fusese împușcat mortal, Eliza a început să-i scrie o scrisoare mamei, iar eu mi-am luat caietul, ca să completez capitolele despre îngrijirea rănilor, igienă și dietă, incluzând și rețetele preferate ale pacienților: punci cu lapte și zmeură, cocktail de vișine și supă de vită. Voiam ca tot ceea ce scriam să stea la baza programului de

studii al școlii mele de infirmiere. Am copiat totul încă o dată, ca să am două exemplare, iar din pricina asta am scris toată noaptea, până când mi-au amorțit degetele.

A doua zi de dimineață i-am trimis un exemplar asistentului doctorului Rogers, un tânăr nesuferit pe care îl chema St. Pierre și care nu se uita niciodată în ochii unei infirmiere.

– Te rog să te asiguri că domnul doctor primește asta, pentru că și-a exprimat dorința de a citi cele scrise aici. Și te mai rog să le arăți documentul și colegilor tăi.

– Manualul infirmierului? a citit el pe prima foaie.

– Conține tot ceea ce trebuie știut dacă faci această meserie.

A zâmbit.

– O să-i spun doctorului. Cred că se va distra de minune cu cele scrise aici.

*

Noaptea următoare, eu și Eliza am dormit pe scaun, gata să răspundem dacă eram strigate de pacienții care aveau nevoie de o compresă rece sau de un pahar de coniac care să le amorțească durerea. Sora Marguerite făcea vizite la miezul nopții, oferind câte o cană cu lapte sau ascultând câte o poveste de la vreun soldat care nu putea dormi.

Tocmai adormiserăm, când sora Marguerite ne-a pus mâna pe umăr. Ne-am trezit și am dat cu ochii de ceea ce ne temeam mai mult. Căpitanul Holland, de la Regimentul 16, apăruse în salonul nostru.

– Doamnă Howland, aveți un mesaj de pe front.

Ne-am ridicat de pe scaune, iar Eliza m-a luat de mână.

– Nu pot trece singură prin asta.

Căpitanul Holland stătea în poziție de drepți și privea înainte.

– Colonelul Howland a fost rănit, doamnă. Va fi adus aici cu ambulanța.

Eliza m-a strâns mai tare de mână.

– Care este natura rănii lui, domnule?

– Mi-a cerut să vă spun că este o rană ușoară, doamnă.

– Vă mulțumesc, căpitane.

Cu toții am rămas tăcuți. Întrebarea plutea în aer.

– Așa e, căpitane? a vrut să știe Eliza. E o rană ușoară?

În lumina lumânării, am văzut o lacrimă în ochii căpitanului.

– După ce colonelul Howland a căzut din șa, calul lui, Scott, a continuat să-l protejeze.

S-a șters la ochi cu mâneca.

– Nu mai am altceva de spus, doamnă Howland.

S-a îndreptat spre scări, dar s-a oprit și s-a întors.

– Mulțumesc pentru tot ceea ce ați făcut pentru noi.

Eliza s-a apropiat de el și i-a pus mâna pe braț.

– Cu multă plăcere, căpitane.

– Am fost cel mai norocos regiment pentru că ne-am aflat sub comanda colonelului Howland. Nimeni nu a fost vreodată mai curajos în fața dușmanului.

Doi sanitari ai armatei au sosit înainte de răsărit, aducându-l pe Joe pe targă. Unul din ei și-a scos șapca și i s-a adresat Elizei:

– Tocmai am sosit de la Gaines's Mill, doamnă Howland. Colonelul Howland are nevoie de îngrijire imediată.

L-am pus pe Joe pe pat. Nu a reacționat în nici un fel, iar bărbia îi atârna. Am încercat să-mi ascund expresia îngrozită. Văzusem de multe ori culoarea aceea cenușiu-verzuie pe chipul soldaților și de fiecare dată trăsesem cearșaful peste acele fețe.

Eliza a îngenuncheat lângă Joe și i-a luat mâna.

– Eu sunt, Joe.

Apoi s-a uitat la mine cu ochii înnegurați.

– Nu răspunde.

– Marguerite, adu-l pe doctorul Ware, am spus eu.

Fata a fugit să-l caute pe doctor.

Unul dintre sanitarii care îl aduseseră pe Joe s-a apropiat de noi și ne-a zis:

– Chirurgul nostru regretă că nu a putut veni cu noi. A fost reținut de îngrijirea altor răniți și s-a gândit că cel mai bine ar fi ca doctorul Ware să scoată glonțul.

Am atins obrazul rece al lui Joe.

– De ce natură e rana?

– Colonelul Howland călărea în prima linie atunci când a fost împușcat în picior. A continuat să lupte, conducând atacul printr-o ploaie de gloanțe. A pierdut incredibil de mult sânge.

– Mulțumesc, a spus Eliza.

Sanitarul a salutat și a continuat:

– Noi ne retragem. Trebuie să ne ocupăm de alți pacienți.

Amândoi s-au grăbit spre scări, iar sora Marguerite s-a apropiat, urmată de doctorul Rogers și trei infirmieri din schimbul lui.

Chiar din locul în care mă aflam, am simțit că miroseau a coniac.

– Marguerite, îl poți chema pe doctorul Ware pentru colonelul Howland?

– Ware a fost chemat pe uscat, a răspuns doctorul Rogers fără să mă privească, după care i s-a adresat unuia dintre sanitari: detalii de pe front?

Sanitarul a făcut un pas spre noi.

– Am primit ordin să raportez doctorului Ware.

– Eu sunt doctorul de serviciu aici și mie îmi raportezi.

– Împușcat în picior. Glonțul nu a fost găsit. Inflamație severă. Rana a survenit acum câteva zile, dar colonelul Howland a rămas pe cal până la sfârșitul bătăliei.

Doctorul Rogers l-a privit pe Joe.

– O moarte glorioasă, deci.

– Starea lui s-a agravat și din cauza malariei. A trecut de mult efectul cloroformului pe care i l-am administrat, dar nu am mai putut să-i dăm o altă doză, fiindcă rezervele noastre sunt epuizate.

– La fel și ale noastre.

Doctorul Rogers a dat la o parte pătura care îl acoperea pe Joe, pentru a-i vedea piciorul. Pantalonii îi fuseseră tăiați, iar peste coapsă, pus un bandaj.

Rogers a tras de bandaj, dezvelind o rană neagră, dată cu iod. De jur împrejur era plin de puroi, rana fiind umflată și infectată.

Eliza a țipat, după care și-a dus mâna la gură. Văzuserăm multe cazuri asemănătoare și doar puține dintre ele se terminaseră cu o vindecare.

Doctorul Rogers l-a acoperit din nou pe Joe.

– A făcut infecție. Duceți-l pe masa de operație.

Eliza s-a uitat la mine.

– Nu, Georgy.

Mi-am strâns brațele în jurul trupului pentru a nu-mi trăda tremuratul.

– Ar trebui să-l așteptăm pe doctorul Ware.

Doctorul Rogers s-a întors spre mine, clătinându-se.

– Doctorul Ware e la distanță de o oră de aici. E nevoie de el pe front. Eu sunt de serviciu. Omul ăsta are o rană cangrenată, care supurează. Cu fiecare minut, se apropie de un sfârșit fatal.

M-am apropiat de el.

– Sunteți în stare de ebrietate, doctore. Nici eu, nici doamna Howland nu vă vom lăsa să-l operați pe colonelul Howland.

– Sunteți niște proaste! Chiar dacă îi tăiem piciorul, nu e sigur că va supraviețui. Iar dacă nu încercați, va muri cu siguranță.

– Nu va părăsi acest pat, am spus eu.

– Foarte bine.

Doctorul Rogers s-a întors către infirmierii lui.

– Nu văd de ce nu ne-am face datoria. Pregătiți pacientul și scoateți-le pe doamne de aici.

Infirmierii au luat-o pe Eliza de lângă Joe.

– Nu. Vă rog, doctore Rogers. Trebuie să rămân cu el.

Sora Marguerite a încercat să se țină de marginea patului, iar eu și Eliza ne-am împotrivit cât am putut. Infirmierii însă au reușit să ne tragă spre scări.

– Cuțitul de amputări al lui Wood, le-a spus doctorul Rogers oamenilor lui, arătându-le cuțitul.

Capitolul 19. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

iunie 1862

Primăvara aceea a fost secetă, iar eu, până la începutul verii, m-am întrebat în fiecare noapte dacă aceea avea să fie cea în care să plecăm. În cele din urmă, tata ne-a spus că a doua zi porneam spre Point Lookout, unde aveam să devenim „contrabandă de război". Am înțeles de ce alesese ziua aceea. După semnele apărute pe frunze, era sigur că urma să plouă.

– Vom străbate mlaștina? am întrebat.

– Doar pe acolo putem merge, a spus tata. Rugați-vă să plouă bine. Câinii nu ne vor găsi atât de ușor.

A doua zi am avut multe de făcut până când am putut pleca la Patience ca să o anunț că plecam. A trebuit să hrănesc găinile, să termin de cusut noua bonetă a lui Anne-May, să spăl cearșafurile și să le atârn la uscat. Abia după aceea stăpâna mi-a spus că puteam să-i duc doamnei Charlene ouăle.

Îmi pusesem rochia verde de bumbac și cea mai frumoasă bonetă, împodobită cu fundițele mov despre care Anne-May spusese că nu se potriveau cu tenul ei. Am luat cutia cu pietre a lui Delly și am plecat spre Ambrosia, ca să îi dau de veste surorii mele.

Mama lucra la câmp, foarte aproape de casă. Tata lucra în casă.

Mama mi-a făcut cu mâna și mi-a dat de înțeles, prin gesturi, că trebuia să mă grăbesc. Ochii ei însă spuneau că la noapte aveam să fim liberi.

Am trecut din nou pe lângă poarta aceea veche. De ea era legat un fir de floarea-soarelui din noua recoltă. Am încercat să nu mă uit la sicomorul cel subțiratic din luminiș. Îmi transpirase mâna pe lădiță în timp ce mergeam cât puteam de repede spre Ambrosia. M-am dus direct la coliba surorii mele și i-am lăsat sub pernă un bilețel, în care îi scrisesem că trebuia să ne întâlnim în noaptea aceea și că plecăm spre nord.

În drum spre casă, nori negri și grei s-au adunat pe cer și aproape că am luat-o la fugă. Când să ajung în dreptul porții fermei lui Burns, LeBaron a apărut dintre copaci, călare pe cal. Am rămas fără suflare.

– Ai permis de trecere?

Am încercat să mă strecor pe lângă el, dar mi-a blocat drumul.

– Nu înțelegi unde ți-e locul, Jemma. Când îți cer permisul, aștept un răspuns.

S-a dat jos de pe cal și a venit spre mine.

– Nu va fi atât de rău. Asta, dacă te relaxezi.

M-am dat înapoi, îngrozită. Exact așa cum i se întâmplase lui Celeste.

– Nu...

A întins o mână spre mine.

– Nu poți evita asta, Jemma, și ai face bine să nu scoți nici un sunet.

Am scuturat cutia cu pietre cât am putut de tare, iar ecoul ei a răsunat dincolo de copaci.

– Vrei să înrăutățești lucrurile?

LeBaron m-a luat de braț și m-a târât spre adăpostul lui, în timp ce eu am scuturat pietrele tare de tot, până când el mi le-a luat și le-a aruncat în

pădure.

M-am zbătut din toate puterile, dar în cele din urmă LeBaron a reușit să mă ducă în căsuța lui, care încă mai mirosea a lemn de brad. Singurele lucruri dinăuntru erau un pat de fier și un scaun pe care îl furase de la Anne-May. M-a împins pe pat și și-a scos cureaua dintr-o singură mișcare. L-am lovit cu pumnii și cu picioarele, dar tot a reușit să-mi ridice rochia și să-mi tragă pantalonașii în jos, până la genunchi.

Atunci s-a deschis ușa și mama a dat buzna, gâfâind. S-a năpustit asupra lui LeBaron, lovindu-l în spate.

– Las-o în pace!

LeBaron s-a ridicat și s-a apropiat de mama.

– Știi că fac ce vreau!

Mi-am tras pantalonașii la loc.

– Ia-mă pe mine în locul ei, a spus mama. Ai nevoie de cineva care se pricepe la asta, nu de un copil.

LeBaron a zâmbit.

– Era și timpul, Sable. Dacă te ofereai mai demult, nu aș mai fi fost tentat de ea.

Mama mi-a făcut semn din ochi.

– Nu am avut niciodată ocazia să vorbim, LeBaron.

LeBaron i-a zâmbit și s-a dus mai aproape de ea.

– Bine, atunci. Stai jos, să vorbim.

Cu o ușoară mișcare din cap, mama mi-a făcut semn să mă dau jos din pat.

LeBaron i-a tras șalul de pe ea.

– Nu te mai împotrivești, deci, doamnă Sable.

– Las-o pe fată să plece, a spus mama. Sunt mai liniștită dacă rămânem numai noi.

– Nu sunt prost. O să se ducă direct la taică-său, să-i spună. Ce facem atunci?

– Taică-său e în oraș.

S-a uitat la mine. Asta era o minciună. Tata repara un sertar la dulapul lui Anne-May.

Am crezut că o să vomit atunci când LeBaron a început să o sărute pe mama pe gât și să o atingă peste tot. Mi-am strâns pumnii cât am putut de tare, neștiind ce altceva să fac.

Apoi LeBaron și-a luat cureaua și i-a legat un capăt de pat, iar pe celălalt l-a trecut în jurul gâtului mamei.

– Nu vreau să risc s-o ștergi.

Mama s-a uitat la mine, speriată, iar atunci eu am țâșnit și am luat-o la fugă drept spre Peeler.

L-am găsit pe tata în genunchi, reparând dulapul lui Anne-May.

– LeBaron a prins-o pe mama în căsuța lui, am spus, iar tata s-a ridicat și a dispărut dincolo de ușă, alergând către poalele dealului.

A trecut de afumătoare și s-a dus direct spre căsuță.

M-am luat după el cât de repede am putut și l-am ajuns din urmă tocmai când intra. L-a lipit pe LeBaron de perete și i-a pus cuțitul la gât. Mama m-a tras lângă ea.

Tata l-a trântit pe LeBaron pe podea.

– Să nu te mai atingi niciodată de ea!

LeBaron zăcea pe jos, frecându-și ceafa. În ochi i se citea ura.

Nu a durat mult până când au venit după tata. Au apărut la ușa colibei noastre înainte de lăsarea întunericului. Cu toții erau călare. LeBaron și patru vânători de sclavi. LeBaron venise cu bâta lui groasă și neagră, iar ceilalți aduseseră tot felul de bețe care arătau care mai de care mai înspăimântător. Chester trăgea după el un lanț lung, pe care îl foloseau de obicei la trasul buștenilor. Am înghețat doar uitându-mă la el. Deși mama încercase să-l convingă pe tata să-i spună domnului Watson sau doamnei Anne-May, aceștia nu fuseseră de găsit nicăieri. Tata nici măcar nu a încercat să fugă atunci când unul dintre oamenii lui LeBaron i-au legat mâinile la spate.

Apoi bărbații aceia ne-au întors casa pe dos, iar unul dintre ei a coborât scara cu un cuțit în mână.

– Ia uitați ce am găsit aici! Cred că sunt vreo douăzeci de cuțite. Se pare că se pregăteau să plece undeva.

Bărbații au început să urle și să strige, iar unul i-a pus un cuțit la gât tatei și i-a spus:

– Idiotule!

I-au înfășurat lanțul în jurul gâtului și l-au tras afară, târându-l pe drumul care ducea spre plantația Ambrosia. Tata s-a uitat în urmă, la noi, cu ochii plini de tristețe și de frică. Mama s-a dus după ei, rugându-l pe LeBaron să o ia pe ea în locul tatei, iar eu și Sally, care țipa, am luat-o la fugă spre casa stăpânilor.

– Domnule Watson, veniți repede! LeBaron l-a luat pe Joseph și o să-l omoare!

L-am strigat pe domnul Watson prin toată casa și până jos, la râu, dar nu ne-a răspuns nimeni. Am călăuzit-o pe Sally spre sicomorul cel subțiratic,

crezând că acolo îl duseseră pe tata. Sally a căzut, iar eu m-am întors din drum ca să o ridic.

– Lasă-mă aici, mi-a spus, dar am luat-o de braț și am lăsat-o să se sprijine de mine și să-și tragă sufletul ori de câte ori nu mai putea.

Până când am ajuns acolo, deja îl așezaseră pe tata pe o scândură pusă deasupra unor butoaie răsturnate. LeBaron se afla lângă el, cu o mătură în mână. I-a strâns lanțul mai bine în jurul gâtului, iar celălalt capăt l-au aruncat în jurul unei crengi de copac. Tata avea în continuare mâinile legate.

Mama plângea, căzută la pământ, și se zvârcolea atât de cumplit, încât abia dacă puteam să mă uit la ea. Am privit înapoi, în lungul drumului, să văd dacă nu cumva venea domnul Watson.

Îl respecta pe tata. Cu siguranță că i-ar fi sărit în ajutor.

LeBaron a apucat coada de mătură și l-a împins cu ea pe tata spre marginea scândurii.

– Nu! am strigat, alergând spre ei, dar Sally m-a apucat de mână.

A încercat să-mi acopere ochii, dar am văzut cum LeBaron l-a împins pe tata dincolo de scândură.

Capitolul 20. Georgy

La bordul navei Daniel Webster

iunie 1862

Tocmai când am ajuns la scară, alungate de infirmierii doctorului Rogers, Frank Bacon cobora, grăbit, cu trusa medicală atârnată de umăr.

– Nu va avea loc nici o operație, doctore Rogers! Am fost informat de către sanitari. Preiau eu cazul și infirmierele.

Doctorul Rogers s-a îndreptat de spate.

– Eu sunt medicul de serviciu, iar dumneata ești la ordinele mele.

– Sunt doctorul Francis Bacon, ofițer-șef al Brigăzilor Provizorii. Veți preda cazul. Nu am nevoie nici de dumneata, nici de infirmierii dumitale.

Eram atât de fericită să-l văd pe Frank! Avea partea din față a hainei albastre plină de sânge, de parcă fusese stropită cu suc de afine. Părul negru îi crescuse, trecându-i de guler și acoperindu-i fruntea.

– Din ordinul cui?

Ochii lui Frank au sclipit în întuneric.

– Din ordinul meu și al doctorului Ware, care vine în urma mea.

Doctorul Rogers a plecat grăbit, înjurând și amenințându-ne cu degetul.

– O să mă duc direct la Olmsted!

Frank s-a apropiat de patul lui Joe.

– I-a fost scos glonțul?

Am venit lângă el. Ce bine că Frank preluase controlul!

– Doctorul de la Gaines’s Mill a spus că e mai bine să i-l scoatem aici.

Eliza a îngenuncheat lângă Joe și i-a luat mâna.

– Poate că asta i-a salvat viața, a spus Frank, dar malaria dă complicații.

– Să-l ducem în sala de operații? am întrebat. Sora Marguerite ne poate ajuta.

– Nu, nu trebuie mișcat. Dar nu văd nimic în întunericul ăsta. Aduceți toate lămpile pe care le aveți, bandaje, trei vase cu apă și o măsuță.

– Nu mai avem nici cloroform, nici coniac, Frank. Doar chinină.

Sora Marguerite a adus măsuța, iar Frank și-a scos tot instrumentarul din trusă.

– Am adus tot ce-mi trebuie, a spus el.

S-a dus la capul patului. Joe abia dacă dădea semne de viață. Cu multă blândețe, Frank i-a dat pe spate părul de pe frunte.

– Ai trecut prin multe, Joe. Glonțul e încă în coapsa ta. Îl vom îndepărta. Trebuie să stai liniștit.

Am pus o lampă lângă pat și am făcut lumina mai mare. Pe perete se vedea umbra lui Frank. Flacăra îi lumina mina gravă, ochii negri ca un ceai concentrat și barba de aceeași culoare. Cu ochii țintă la Joe, Frank a început să-l dezbrace în grabă, iar eu l-am ajutat. Aerul s-a umplut de miros de cal și de praf de pușcă. Frank și-a suflecat mânecile și i-a dat Elizei o sticlă de cloroform și o bucată de metal de mărimea unui săpun, care avea două coarne ascuțite într-o parte.

– Trebuie să-i tăiem pantalonii. Sora Marguerite să-i dea jos cizmele. Eliza, stai la capul lui și dă-i cloroform prin inhalatorul ăsta. Puțin, dar constant. Asta îl va ține ușor sedat. Georgy, caută un vas cu apă și ajută-mă. Soră Marguerite, rugați-vă pentru noi. Avem nevoie de tot ajutorul Domnului.

*

După ce sora Marguerite a dus hainele lui Joe la spălătorie, am pus un cearșaf curat sub piciorul rănitului, iar Frank a început să se ocupe de rană.

– Cel mai important e să găsim glonțul. Dacă rămâne înăuntru, rana nu se va vindeca.

– Poate că a ieșit pe partea cealaltă, am spus eu.

– Adu lampa mai aproape, Georgy.

Cu ajutorul unui depărtător de argint, Frank a verificat adâncimea rănii.

– Poate că nenorocitul ăla de glonț a atins osul aici, dar unde e?

Sora Marguerite a apărut din spatele nostru, ținând în mână una dintre cizmele lui Joe.

– Doctore Bacon, curățam cizmele colonelului Howland și am găsit asta. M-am gândit că poate vreți să știți.

Ținea în palmă un obiect mic de metal cenușiu, care avea dimensiunea vârfului degetului mare.

Frank a ridicat glonțul și l-a ținut în lumină, examinându-l. Apoi m-a privit cu lacrimi în ochi.

– Cum a ajuns acest glonț în cizma lui? Nu voi ști niciodată, a adăugat, zâmbind. Mulțumesc, soră Marguerite! Cred că trebuie să-i mulțumim și

Creatorului nostru. Acum putem închide rana.

Am urmărit, fascinată, îndemânarea și finețea cu care opera Frank. A curățat rana cu iod, iar apoi a cusut-o cu fir metalic și a acoperit-o cu pansament și cu colodiu, o soluție lipicioasă, care forma un strat protector după ce se usca.

Expresia de pe fața lui Frank a rămas la fel de serioasă în timp ce îl privea pe Joe cum dormea. Din când în când îi verifica pulsul, punându-i două degete pe încheietură și uitându-se la ceasul pe care îl avea de la tatăl lui. Apoi s-a dus să-i vadă și pe ceilalți pacienți, oprindu-se la câte un soldat și ridicând felinarul în dreptul feței acestuia. Unora le punea mâna pe frunte sau le spunea câteva cuvinte de încurajare. Întotdeauna îmi dorisem ca Frank să fi semănat mai mult cu tatăl lui, să fi fost mai deschis și mai charismatic, dar în noaptea aceea l-am văzut cu alți ochi, iar forța lui interioară mi s-a părut mult mai valoroasă decât stilul exuberant al tatălui său.

Joe s-a trezit înainte de răsăritul soarelui. Frank l-a ajutat să bea un amestec de chinină și de whisky, iar în scurt timp pacientului nostru a început să i se schimbe culoarea feței. I-am pus o pernă sub cap și am încercat să-i oferim cât mai mult confort.

Frank și-a pus lucrurile înapoi în trusă.

– Nu-l pot vaccina împotriva vărsatului până când nu-și recapătă puterile. Dar voi vă puteți vaccina.

– Ai adus vreo doză de vaccin?

– Am mereu la mine unul făcut în America.

– E periculos?

– E mai periculos să îngrijiți soldați aici și să fiți nevaccinate. Oamenii n-au mai avut grija vaccinului, iar cazurile de vărsat sunt în creștere.

– Dar toți soldații sunt obligați să se vaccineze?

– Mulți au rămas nevaccinați din cauza grabei de a duce trupele pe front.

– Eu nu sunt pregătită să...

– Ca infirmieră a Comisiei Sanitare, ar trebui să fii mereu pregătită, Georgeanna. Semper paratus.

– Bine, atunci. Ce trebuie să fac?

– Trebuie să mergem în altă parte. În bucătărie ar fi bine.

Am intrat în bucătăria navei. Frank a închis ușa și și-a pus geanta pe dulap.

– Trebuie să-ți descoperi un braț.

Ne-am uitat unul la altul pentru câteva secunde, după care mi-am dus mâna la spate ca să-mi deschid nasturii.

– Îți amintești că ai vrut să o vaccinezi pe mama, iar ea a fugit de tine?

Frank a zâmbit și s-a dus să se spele pe mâini.

– Draga ta mamă crede ca astmul se tratează cu cafea.

Mi-am tras în jos rochia, dezvelindu-mi un braț în răcoarea din încăpere și strângând restul rochiei la piept.

Frank s-a întors și mi-a pus mâna pe braț. Pe față avea o expresie ciudată.

Apoi a pus iod pe un pansament.

– O să simți puțin rece.

Mi s-a tăiat respirația atunci când Frank m-a șters cu iod pe braț.

– Doctorul Rogers spune că ideile tale despre existența unor mici organisme care cauzează infecțiile sunt niște prostii și că febra cauzată de o infecție

este felul în care Dumnezeu purifică rana.

– Micii gândaci, cum le zice doctorul Rogers, sunt într-adevăr fatali. În Franța se folosește acid carbonic pentru a-i omorî și s-a descoperit că acesta previne inflamația, precum și agravarea bolii. Mi-aș fi dorit să am și aici. Ar fi crescut șansele de însănătoșire ale lui Joe.

Frank a luat bisturiul.

– Ferește-ți privirea, Georgy. Îți fac trei tăieturi în braț, după care introduc o mică doză de ser în fiecare.

– O să mă uit, Frank. Ca să știu cum se procedează.

Frank a ezitat o secundă, după care a făcut cele trei incizii cu mare precizie și a pus puțin ser în fiecare dintre ele. Apoi a pansat fiecare tăietură și mi-a bandajat brațul. Am simțit că mă lua amețeala și m-am dezechilibrat. Frank m-a prins de braț.

A ridicat mâna de parcă ar fi vrut să-mi dea părul la o parte, după care, gândindu-se mai bine, și-a tras mâna la loc.

– Nu te simți bine?

M-am uitat la el. Eram atât de aproape, încât îi puteam simți mirosul de iod și de săpun cu esență de laur. Mi-am tras rochia peste umeri.

Frank m-a întors cu spatele și mi-a închis nasturii.

– Ai nevoie de un pahar de coniac și vei fi bine. Te va durea brațul vreme de câteva zile, dar asta nu e nimic în comparație cu vărsatul.

– Ai o mână foarte ușoară, Frank Bacon. Poate că ar fi bine să iei în considerare o carieră în medicină.

Frank și-a privit trusa.

– Acum trebuie să plec. Îți las încă o doză de vaccin, pentru cazul în care și Eliza va dori să se inoculeze. Joe trebuie să rămână în pat timp de trei zile

sau mai mult, dacă va putea. Există riscul ca osul să fi fost atins de glonț, deci să nu pună presiune pe picior. Nimeni să nu umble la bandaj. Lăsați asta pentru când se întoarce doctorul Ware. Firele metalice ale cusăturii și colodiul nu vor permite intrarea aerului. Doctorul Ware va hotărî când anume să îndepărteze bandajul. La fiecare două ore, dă-i din chinina pe care am lăsat-o. Dacă starea lui Joe se îmbunătățește spre sfârșitul săptămânii, vă sfătuiesc să plecați împreună cu el la New York. Aerul proaspăt de la Tioronda îl va ajuta mai mult decât mlaștina de aici.

Apoi Frank s-a apropiat.

– Pe lângă toate astea, situația devine din ce în ce mai periculoasă. Lee nu ar ezita nici o clipă să tragă asupra acestui spital dacă confederații trec pe aici.

– Nu poți rămâne, Frank?

Mi-aș fi dorit să-l iau de mână.

– După ce termin de văzut pacienții, putem bea un ceai, i-am spus.

A ieșit din bucătărie și s-a îndreptat spre scări.

– Sunt așteptat pe uscat, dar doctorul Ware trebuie să se întoarcă în dimineața asta. Să-i spui să mă contacteze dacă starea lui Joe se înrăutățește.

L-am urmat.

– Eu rămân, chiar dacă Eliza și Joe vor pleca. Vei reveni?

– Mi-e teamă că e nevoie de mine în altă parte.

– Frank, în legătură cu ceea ce am vorbit de Crăciun...

– La revedere, Georgy.

Și-a ridicat ușor pălăria.

– Domnul să fie cu tine!

Joe și-a revenit încet. Uneori era mai bine, apoi iar mai rău. Am stat la căpătâiul lui împreună cu Eliza, încercând să-i ridicăm moralul cu scrisori primite de acasă. Joe le prefera pe cele trimise de Abby, care conțineau păreri despre generalul unionist George McClellan.

Dragă Georgy,

„Prudența“ în luptă a generalului McClellan ne-a dus țara la ruină. Politica lui este foarte costisitoare, iar țara noastră a intrat în faliment. De ieri, magazinele Stuart's și Lord & Taylor au început să le dea clienților restul în timbre poștale. Carry a primit ca rest un plic cu o ștampilă de 50 de cenți, cu care, la rândul ei, a plătit pentru o panglică la Aitkin & Miller's. Așa am ajuns! De supărare, unchiul Edward e albastru ca indigoul. Aș da orice ca acest blestemat de război să înceteze. Și sclavia, la fel.

Cu dragoste,

Abby

Nu după mult timp, Eliza și Joe au părăsit nava, urmând să schimbe câteva ambarcațiuni până la Tioronda. Despărțirea a fost și amară, și dulce. Știam că Joe avea să fie bine de atunci încolo, dar și că avea să îmi fie foarte dor de ei.

Nu am avut prea mult timp să mă gândesc la asta, pentru că răniții continuau să vină, iar infirmierii făceau tot posibilul pentru ca infirmierele

să nu pară de încredere. Nu respectau orarul de la spălătorie, forțau lacătul de la dulapul în care se găsea coniacul și furau lichiorul medicinal, în ciuda faptului că reclamaserăm acest lucru de multe ori doctorului Ware, iar el făcuse tot ce putuse pentru a-i opri.

Pentru a-mi păstra mintea întreagă, am început să le țin un curs pentru infirmiere Katharinei Wormeley și lui Marguerite, primele mele eleve, cărora le-am împărtășit ceea ce învățasem de la doamna doctor Blackwell. Am pus trei scaune în depozitul de lichior, fericită că, în același timp, puteam și supraveghea locul. Era un decor foarte plăcut pentru primele mele lecții. Avea o tejghea și sticle bondoace, aliniate în spatele unei stinghii de lemn care le ținea în siguranță.

Tocmai eram la mijlocul cursului despre bandaje, când ușa s-a deschis brusc și a apărut St. Pierre, unul dintre infirmieri, arătând neobișnuit de bucuros.

– Îmi pare foarte rău că vă întrerup, doamnelor, dar am un mesaj de la centru.

A făcut o pauză teatrală.

– În cel mai scurt timp, toate infirmierele trebuie să părăsească nava. Vor fi transportate la bordul unui vapor care se îndreaptă spre nord. Nu mai este nevoie de serviciile dumneavoastră. Vor sosi infirmieri proaspăt autorizați de Congres.

– Nu poate fi adevărat! Domnul Olmsted știe?

– Este chiar cel care mi-a spus. Va pleca și el.

Domnul St. Pierre a pus trei caiete pe tejghea.

– Și cred că ați vrea să știți că direcția de chirurgie a pregătit un manual de proceduri pentru noua echipă de infirmieri.

Am ridicat un caiet.

– Manualul asistentului medical? am întrebat. De doctor Winslow Rogers?

– E noua carte a doctorului Rogers. Va fi Biblia noastră.

L-am răsfoit.

– Este exact textul pe care i l-am dat doctorului Rogers.

Katharine Wormeley s-a ridicat în picioare.

– Conține toate precizările lui Georgy. Desenele pentru bandaje. Tot materialul ei.

Infirmierul-soldat a ridicat din umeri.

– Tot ceea ce știu e că plecați în seara asta. Să nu uitați să lăsați cheia de aici. Trebuie să dăm o petrecere după ce plecați.

Capitolul 21. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

iunie 1862

LeBaron ne-a lăsat pe noi să-l dăm jos pe tata. Mama și Sally l-au ridicat, iar eu m-am urcat în copacul umed și alunecos.

„Te rog, mai ține-l pe tata în viață încă puțin“, mă rugam întruna.

Am vorbit și cu el:

– Tata, dacă mă auzi, rezistă!

A durat foarte mult până să reușesc să desfac lanțul. După aceea, am coborât trupul tatei la mama și la Sally.

M-am dat jos repede din copac și mi-am pus obrazul pe pieptul lui, așteptând să-i aud bătăile inimii. Am băgat mâna pe sub cămașa lui și am simțit că pielea de pe piept i se răcise. Stomacul mi s-a ridicat în gât și am rămas acolo, cu mâinile în praf, simțind cum cădeam fără oprire. Și fără ca nimeni să mă poată prinde.

– Te rog, tată, am spus iar și iar, de parcă asta ar fi putut să îl aducă înapoi.

Apoi, toate trei l-am cărat înapoi acasă prin întuneric, plângând în ploaie și neștiind care erau lacrimile noastre și care ale ploii. Era de parcă Dumnezeu plângea împreună cu noi.

Nu am dormit în noaptea aceea. L-am pus pe tata pe pat. Pielea îi strălucea la lumina focului, în timp ce noi îl curățam de noroi. După ce am plâns până

când nu am mai putut, în mine a început să crească repede o ură rece și neagră.

A doua zi, înainte de cină, mă aflam împreună cu Sally Smith în căruța trasă de doi cai a negustorului de sclavi. Reușisem să ascund cruciulița tatei în palmă înainte ca bărbatul să ne lege mâinile la spate cu o sfoară groasă, care ne tăia pielea.

Am așteptat în fața casei stăpânilor în timp ce caii tropăiau pe loc, gata să plece. Sally spera ca domnul Watson să vină să ne ajute. Am ridicat ochii spre fereastra de sus și am văzut că se mișca perdeaua. Mi-am dat seama că era domnul Watson. De ce ne vindeau? Cu sufletul golit, am privit spre colibă. Tata era încă înăuntru. Cine avea să-l îngroape? Cine avea să-i facă un sicriu? Negustorul s-a întors și a pus lângă mine, în căruță, traista mea înflorată, după care s-a urcat pe capră. Mama muncea într-un loc îndepărtat de pe câmp. Am privit în direcția ei, sperând să vină și să-și ia rămas-bun.

Apoi a început să plouă. Anne-May a ieșit din casă și a venit la noi.

– De ce trebuie să plecăm? am întrebat-o.

– Pentru că din cauza ta l-am pierdut pe Joseph. Era una dintre cele mai bune mâini de lucru. Fergus crede că nu ne vei aduce decât necazuri, iar Sally... știe ce-a făcut.

Sally și-a întors privirea.

– Nu am făcut nimic.

Deși plânsesem până nu mai putusem, simțeam cum mă podideau iarăși lacrimile.

– De ce nu l-ați ajutat pe tata? El a făcut totul ca să vă ajute pe dumneavoastră.

Anne-May a venit mai aproape.

– Unde ai pus caietul, Jemma?

Am privit la buclele ei care, în ploaie, începuseră să-și piardă forma. Probabil că și le făcuse singură în dimineața aceea și nu încălzise bine fierul de frizat.

– Caietul în care ți-am cerut să scrii. Cel pe care trebuia să i-l duci domnului Smalls.

– Caietul dumneavoastră de spion?

Anne-May s-a uitat spre negustor.

– Nu ridica vocea. O ai la tine?

– Pun pariu că ziarele ar fi foarte interesate, am spus.

Anne-May a întins mâna cu palma în sus.

– Dă-mi-o imediat!

Am arătat spre casă.

– E acolo unde a fost mereu. La vedere.

Ploaia s-a întețit, udând podeaua căruței.

– Diii! a strigat negustorul, iar caii au pornit cu o smucitură.

Anne-May a făcut un pas spre noi.

– Unde e mai exact, Jemma?

Ca de nicăieri, a apărut mama, desculță și cu părul legat cu basmaua ei albastru-deschis. Alerga prin băltoace mai repede decât o văzusem vreodată.

Caii au luat-o din loc, iar mama s-a luat după ei, dar căruța deja mergea repede. Mama a trecut pe lângă Anne-May și mi-a strigat, făcându-și mâinile pâlnie la gură:

– Să nu îndrăznești să-ți pierzi speranța, Jemma! Ai auzit? Să lupți!

Am auzit-o, dar nu am putut spune nimic. Eram prea amorțită pentru a reacționa. Mergeam, alături de Sally Smith, spre un întuneric din ce în ce mai mare.

Florence Nightingale (1820-1910) a fost întemeietoarea sistemului modern de asistență medicală.

Soția președintelui american Abraham Lincoln

Dulce – în lb. engleză în text

Sfânta Ioana – în lb. engleză în text

The 1st Regiment Maryland Volunteer Infantry (în lb. engleză în original) a fost un regiment de infanterie al Armatei Unioniste, care a luptat în Războiul Civil American.

Robert Edward Lee (1807-1870), celebru general care a luptat de partea statelor confederate în Războiul Civil American

Plantație din statul american Virginia, locul de baștină al generalului Robert Edward Lee

Underground Railroad (în lb. engleză în original) a fost o rețea de rute creată de aboliționiști, care îi ajuta pe sclavii fugari să parcurgă drumul până la teritoriile în care sclavia fusese abolită. Una dintre principalele destinații ale Underground Railroad a fost Canada.

The 1st Maryland Infantry, CSA (în lb. engleză în original), a fost un regiment de infanterie al Armatei Confederate, care a luptat în Războiul Civil American.

Plantă perenă din familia pătrunjelului, denumită științific ferula asafoetida, cu miros puternic și neplăcut, folosită drept condiment sau medicament

Zonă din ținutul New Kent, Virginia, Statele Unite ale Americii

Zonă de țărm situată în apropiere de White House, unde a existat o importantă bază de aprovizionare a armatei unioniste în perioada Războiului Civil American.

Soția președintelui american George Washington

PARTEA A DOUA

Capitolul 22. Georgy

Portsmouth Grove, Rhode Island

1863

După ce, în urmă cu un an, fusesem expediată de pe Daniel Webster și înlocuită cu infirmieri bărbați, am revenit acasă, la Brevoort Place. Am fost fericită să văd că lucrurile rămăseseră aproape la fel, cu excepția unei hărți a statului Virginia pe care mama o pusese în salonul din față, deasupra canapelei, lângă icoana Fecioarei Maria. Acela era locul în care stăteam să citim ziarele și să urmărim, astfel, mișcările trupelor. Eram mai hotărâtă ca niciodată să îmi deschid propria școală pentru pregătirea infirmierelor, iar asta nu pentru că surorile mele m-ar fi încurajat în vreun fel sau că m-ar fi respectat după cum meritam. Întoarcerea acasă reînviase vechea ierarhie.

– Ai avut o carieră scurtă, dar semnificativă, mi-a spus Jane de cum am ajuns la ușa de la intrare.

L-am rugat pe hamal să-mi ducă bagajul sus, pe scările din față, după care mi-am pus geanta de pânză plină cu borcane de uz farmaceutic jos, pe covorul din salon.

Abby m-a ajutat să-mi dau jos pardesiul și pălăria.

– Ai face bine dacă nu ți-ai lăsa borcanul cu viermi în salon.

– Să-l duc în bucătărie? am întrebat.

Pe front se întâmplaseră multe după plecarea mea. În toamnă, Uniunea câștigase o victorie la Antietam, aproape de granița dintre Maryland și Pennsylvania. 22.717 soldați muriseră sau fuseseră răniți în acea

confruntare. Lincoln îl înlocuise pe generalul McClellan, care era excesiv de prudent, cu generalul Ambrose Burnside, sperând ca astfel războiul să se termine mai repede. Noi ne rugam ca bărbaților din familie să nu li se întâmple nimic rău. Mâna fratelui meu, Charley, se vindecase aproape complet, iar acum el lucra, alături de Garda Națională a Orașului New York, la colectarea de cărți pentru soldați. Se plângea oricui voia să-l asculte spunând că voia să se înroleze din nou, în timp ce mama făcea tot posibilul să-i distragă atenția cu proiecte caritabile, pentru a întârzia cât mai mult inevitabilul.

La frumoasa lor proprietate Tioronda, din Fishkill, New York, Joe se refăcea repede cu ajutorul Elizei și se gândea serios să se întoarcă pe front. Frank Bacon continua și el să lucreze pentru armată, chiar dacă nu putea fi considerat unul dintre bărbații din familia noastră, dat fiind că îi refuzasem cererea în căsătorie, lucru pe care îl regretam adesea. Cel mai mult îmi doream să revin însă la ceea ce începusem să fac și să mă dedic asistenței medicale.

Cum războiul continua fără ca Sudul sau Nordul să câștige vreun avantaj semnificativ unul față de celălalt, răniții soseau continuu. Vechea noastră prietenă, Katharine Wormeley, mi-a scris că domnul Olmsted o rugase să meargă la noul spital al armatei americane din Portsmouth Grove, Rhode Island, și propusese ca eu și sora mea Jane, să fim intendente-șefe. În ciuda faptului că Jane invoca o mulțime de motive, am acceptat în numele amândurora, nevrând să pierd ocazia de a petrece iarna acolo și de a fi iarăși de folos.

Am ajuns la Portsmouth Grove neașteptat de devreme și am găsit saloanele înalte de acolo cu desăvârșire neîncălzite, mașina de spălat, stricată, iar cele șaizeci de paturi, despuiate până la saltele. În scurt timp însă, am aprins focul în toate căminurile, am făcut toate paturile și am pregătit o friptură de pui.

Spre sfârșitul săptămânii, într-o dimineață, Katharine a venit la noi în timp ce schimbam așternuturile.

– Am primit o invitație neobișnuită la un bal care are loc la Newport.

Mi-a întins invitația tipărită cu cerneală aurie pe carton de culoare crem.

Balul alb[14] *de la Seacrest*

Bulevardul Bellevue nr. 1

Newport, Rhode Island

Cu începere de la ora 7

Văzuserăm câteva case mari la Newport, dar de departe. Niciodată nu intraserăm în vreuna dintre ele.

– Oare de ce ne-au invitat? am întrebat.

Katharine a băgat plicul în buzunar.

– Nu am nici cea mai vagă idee. Cred că este o acțiune caritabilă de strângere de fonduri pentru trupe.

Jane a despăturit un cearșaf curat și călcat.

– Noi ne oferim serviciile celor de pe front. E ca în Evul Mediu aici. Spălăm totul cu mâna.

– Poate că reușim să strângem fonduri ca să cumpărăm lucrurile care ne trebuie aici.

Jane a fluturat cearșaful pe deasupra patului, ca să se desfacă, iar acesta s-a umflat, curentul de aer împrăștiindu-i surorii mele părul roșcat în jurul capului și făcându-l să semene cu o aureolă.

– Am câteva exemplare din poeziile scrise de Mary, pe care le-am putea vinde.

– Și cine ar refuza mâncarea făcută de Katharine? am întrebat eu. Sunt sigură că, înainte să se termine balul, vom avea banii cu care să cumpărăm o mașină de spălat.

Eu, Katharine și Jane am aranjat ca alte infirmiere să ne țină locul și am ajuns la Vila Seacrest la ora stabilită, aduse de șareta hodorogită a spitalului.

*

Vizibilă de la un kilometru și jumătate distanță, Seacrest era o clădire măreață, decorată cu lemn masiv, cu multe frontoane și ferestre și cu o verandă largă de jur-împrejur. Pe poarta frumos lucrată intrau, unele după altele, șiruri de trăsuri.

Ne-am așezat la rând și, pe măsură ce înaintam, Katharine era din ce în ce mai uimită de eleganța rochiilor celorlalte invitate. Coborând din trăsuri luxoase, femeile acelea purtau cele mai noi modele de voaluri și de mătăsuri albe, iar la gât le sclipeau diamante. Bărbații purtau și ei ținute distinse sau uniforme militare. Pe măsură ce invitații intrau, valeții de culoare, îmbrăcați doar în cămașă și în pantaloni până la genunchi, fără jachete, preluau trăsurile.

Jane, cea care, ca de obicei, mâna calul, îndemna animalul să înainteze.

– Toată lumea e îmbrăcată în alb. Oare de ce mă simt ca ultima sărăntoacă?

– Am venit să le luăm banii pentru cauza noastră, i-a răspuns Katharine. Nu trebuie să arătăm prea înstărite.

Am intrat în primul salon, care era mai întins decât terenul pe care îl ocupa casa noastră din Brevoort Place. În partea dreaptă se găsea o scară largă, în spirală.

Ne-am înălțat privirile spre tavan și spre statuetele aurite de care atârnau ghirlande albe și care se aflau răspândite peste tot în încăpere.

– Le place mult aurul, a spus Katharine.

Jane a privit în jur.

– Proasta creștere nu e niciodată mai evidentă ca atunci când e înconjurată de aur.

Am refuzat să folosim garderoba, dat fiind că eram îmbrăcate destul de simplu și eram capabile să ne scoatem singure mănușile.

Niște valeți care purtau livrele ne-au înmânat fiecăreia câte un carnet de bal tipărit pe hârtie albă, cu chenar crem, și cu numele evenimentului, Balul Seacrest, inscripționat cu litere aurite. De fiecare carnet era atașat, cu o sfoară de mătase, câte un creionaș. Ne-am deschis carnetele. În partea de sus a fiecărei pagini apărea titlul Ordinea dansurilor, iar dedesubt era scris programul: Ceremonia de deschidere. Polca. Valsul.

– Douăzeci și cinci de dansuri? a întrebat Jane. Va fi o noapte lungă.

Katharine a arătat spre subsolul paginii și a spus:

– Ia uitați: Bărbații sunt rugați să plătească cinci dolari pentru un dans.

Mi-am închis carnetul.

– Jane, pregătește cărțile de poezie, iar tu, Katharine, ia cutia.

După sunetul de trompetă care anunța începerea balului, un bărbat înalt a întrebat-o pe Jane dacă îi acorda un dans. Ea l-a refuzat, hotărâtă să vândă poeziile lui Mary.

Katharine a dispărut în mulțime, zdrăngănind cutia pregătită pentru strângerea de fonduri.

Tocmai când voiam să plec în căutarea gazdelor noastre, Frank Bacon mi-a tăiat calea și s-a oprit în fața mea, aranjându-și manșetele. Arăta foarte bine. Era proaspăt bărbierit și își îmbrăcase uniforma de culoare indigo-închis, care îi punea în evidență albastrul ochilor.

– Bună seara, Georgy.

Am simțit că roșeam.

– O, Frank Bacon! Ce cauți aici? Abby mi-a spus că ai fost trimis la un spital din Louisiana.

– Am o permisie de douăzeci și patru de ore pentru a-mi vizita mama, a cărei stare de sănătate s-a îmbunătățit brusc de când am venit. Tu cum ai ajuns aici?

– Sunt infirmieră la Portsmouth Grove, împreună cu Jane și Katharine.

– Cu siguranță că mamei tale i-a fost foarte greu să vă vadă plecând. Cum se mai simte?

– A devenit puțin cam distrată. În ultima scrisoare ne spunea cum pastorul pe care îl invitase la ceai a plecat luând cu sine niște tacâmuri de argint, după care a constatat, cu ușurare, că servitoarea noastră, Margaret, tocmai lustruia tacâmurile care, chipurile, dispăruseră.

Frank a zâmbit larg. Frank cel dintotdeauna.

– Mama ta va avea mereu un loc special în inima mea.

– Dar ce te aduce aici tocmai din Connecticut?

El s-a întors către centrul încăperii.

– Stai puțin, se pregătește o surpriză.

Tobele orchestrei au început să bată, iar atenția tuturor s-a îndreptat spre o cutie îmbrăcată în satin alb, care trona în mijlocul sălii.

– Ce e, Frank?

Un bărbat a ridicat capacul cutiei și câteva păsări albe și-au luat zborul prin încăpere, după care s-au înălțat către plafonul deschis.

– Ce frumos! am spus. Dar oare nu se exagerează puțin pe tema albului?

Frank s-a aplecat spre mine.

– De marți nu le-au mai dat păsărilor nici semințe, nici apă, pentru a nu zbura prea mult printre oameni.

– De unde știi toate astea, Frank?

Orchestra a început să cânte valsul numit Membrii Noștri de Onoare.

Frank mi-a oferit brațul lui.

– Poate că, după ce dansăm, vom putea vorbi despre asta.

Am valsat cu Frank. Brațul lui în jurul taliei mele îmi dădea o senzație și plăcută, și familiară.

– Ai exersat, Frank.

Cu fața lângă umărul lui, nu puteam să nu-i simt mirosul atât de cunoscut de săpun cu esență de laur, amestecat cu o delicioasă aromă de cafea.

A zâmbit.

– Chiar așa.

– Mă tem că trebuia să fiu îmbrăcată în alb.

– Nu mi te pot imagina în alb, Georgy. Pe lângă asta, tu porți cel mai atrăgător costum, acela al infirmierelor armatei americane.

– Care e motivul pentru care te afli aici, Frank? Îmi trec prin minte nenumărate posibilități. Ți-a murit o mătușă bogată, care ți-a lăsat o moștenire. Tratamentul unei boli îngrozitoare se găsește în Golful Narragansett[15].

– De fapt, câte puțin din fiecare.

– Ce păcat! La început am crezut că ai venit, poate, ca să mă vezi pe mine.

Muzica s-a oprit și toată lumea a aplaudat.

– Nu există pericolul ca asta să se întâmple, Georgy. S-au petrecut multe în ultimul timp.

– Frank, în legătură cu discuția pe care am avut-o la Washington. Nu știu ce s-a întâmplat cu mine de am spus...

O femeie cu părul închis la culoare și îmbrăcată într-o rochie de culoarea somonului, cu volane înflorate, care îi lăsa umerii dezgoliți, a venit lângă Frank. Era pieptănată cu cărare pe mijloc și purta cercei rotunzi. Își ținea evantaiul în mâna dreaptă, ca semn că nu era căsătorită. L-a luat de braț pe Frank.

El a arătat cu capul spre ea.

– Georgeanna, permite-mi să ți-o prezint pe asistenta mea, domnișoara Bethada Barnett.

Am făcut un pas înapoi.

– Asistenta?

S-au uitat unul la celălalt.

– Am dat un anunț, iar domnișoara Barnett a răspuns. Nu mi-a venit să cred la început, dată fiind bogata ei experiență.

În ciuda primului impuls de a fugi de acolo, am rămas și am salutat-o pe domnișoara Barnett. La o privire mai atentă, m-am bucurat să observ că avea trăsături de cal.

– Încântată, am spus.

Bethada m-a salutat, la rândul ei.

– Frank mi-a povestit despre voi, surorile Woolsey.

S-a aplecat și a făcut ochii mari.

– Totuși, probabil că îi e greu să vă țină minte pe toate șapte fără să vă încurce între voi.

M-am aplecat, la rândul meu.

– Poate că a luat notițe, domnișoară Barnett. Poate că și dumneavoastră ați avea nevoie să luați.

– Am îngrijit răniți în Louisiana. Am văzut tot ce se putea vedea. Cred că îngrijirea bolnavilor aduce multe satisfacții.

– Ce legătură aveți cu balul acesta?

Un chelner îmbrăcat în frac și care ducea pahare de șampanie pe o tavă de argint s-a apropiat de noi.

– Mătușa mea, doamna Cherie Barnett, e gazda. Unchiul meu a murit cu puțin timp în urmă de tifos, cel mai probabil, iar mătușa mea e foarte interesată să investească o parte din averea unchiului în dezvoltarea medicinei. Ea l-a invitat pe doctorul Bacon pentru a-i prezenta planul lui de cercetare în domeniul prevenției bolilor.

M-am întors spre Frank.

– Ce norocos ești! Ar trebui să te bucuri de prilejul de a te afla într-un muzeu de statuete de aur.

Frank a luat o gură de șampanie.

Bethada se juca cu medalionul ei.

– Domnișoară Woolsey, ce ciudat că nu ați venit îmbrăcată precum scria în invitație!

– Eu, sora mea și domnișoara Katharine Wormeley, care ne-a însoțit, suntem infirmiere la Portsmouth Grove. Am venit direct de acolo. Nici dumneavoastră nu purtați alb, domnișoară Barnett.

– Aceasta a fost alegerea noastră. Eu și mătușa mea am hotărât să ne deosebim de marea de alb din jur. Iat-o pe mătușa mea, îmbrăcată în albastru.

Înspre noi se îndrepta o femeie care naviga printre invitați precum ar fi despărțit apele un vapor cu abur, lăsând în urma ei oameni înghiontiți, care se răsuceau să vadă cine le cauzase atâta neplăcere. Îmbrăcată într-un munte azuriu de șifon și de bumbac satinat și purtând la gât câteva diamante mari și strălucitoare ca niște lanterne, doamna Barnett părea versiunea umflată a nepoatei sale.

Bethada i-a oferit mătușii un pahar de șampanie, pe care aceasta l-a refuzat cu un gest al mâinii.

– Tocmai vorbeam despre tine și despre interesul pe care îl arăți față de cercetările doctorului Bacon.

– Sunt o forță de neoprit atunci când îmi pun ceva în minte, a spus doamna Barnett. L-am rugat pe doctorul Bacon să-mi fie medic personal.

– Vei părăsi armata, Frank? am întrebat.

– Nu m-am hotărât încă, mi-a răspuns el.

Bethada a luat un pahar de șampanie de pe tavă.

– O va părăsi după terminarea războiului, bineînțeles. Între timp, mătușa trebuie să se descurce și să mai organizeze baluri ca acesta, pentru a susține

trupele.

– Pe cele din Nord sau pe cele din Sud? am întrebat.

– Mă voi orienta, a răspuns doamna Barnett.

M-am întors spre ea.

– Soțul dumneavoastră a făcut avere în industria bumbacului?

Doamna Barnett s-a uitat prin mulțime.

– Printre altele. Nu m-am amestecat în afacerile lui.

– Știți, cu siguranță, că Trustul Barnett este al doilea cel mai important din țară în domeniul prelucrării bumbacului. Un rezultat al sclaviei, am spus eu.

– De ce vă interesează?

– Toată lumea ar trebui să fie interesată. Și nu numai în această privință, ci și în cea a valeților dumneavoastră de culoare care stau afară, în frig, îmbrăcați doar în cămașă.

– A! Sunteți aboliționistă. Am înțeles. Un lucru atât de nobil și de dezinteresat! Sperăm să strângem cinci mii de dolari în seara asta. Iată cea mai bună cale pentru a susține o cauză: banii.

M-a fixat cu privirea.

– De aceea, aș prefera să nu ceară nimeni bani la acest bal.

– Vă referiți la mine, doamnă Barnett?

– Aș vrea ca sora dumneavoastră – Jane, nu așa o cheamă? – să nu-i roage pe invitații mei să-i cumpere poeziile.

Mi-am încrucișat brațele pe piept.

– Sunt poeziile scrise de sora mea Mary, iar Jane cere un penny pe foaie.

– O femeie care vrea să profite de pe urma scrisului? Așa sunt crescute doamnele în ziua de azi? l-a întrebat doamna Barnett pe Frank.

El a zâmbit.

– Femeile Woolsey sunt faimoase la New York. Sunt foarte respectate de toată lumea.

– New York? Cine și-ar crește copiii acolo? a întrebat Bethada.

– Poeziile lui Mary sunt foarte cunoscute printre soldați. Una dintre ele a inspirat un tablou al lui Winslow Homer.

Doamna Barnett și-a făcut vânt cu evantaiul, fluturându-și cârlionții de pe frunte.

– Vreau ca oaspeții mei să se simtă bine și să se distreze la balul acesta. Dacă domnișoara Wormeley își va umple carnetul de dans, va putea ajuta trupele cu banii strânși astfel. Nu scuturând o cutie pe sub nasul fiecărui invitat. Deși nu cred că va fi asaltată de domni dornici să danseze cu ea.

Am făcut un pas înapoi.

– Doamnă Barnett, nu vă permit să vorbiți așa despre prietena mea. Nu vrem decât să strângem bani pentru a cumpăra o mașină de spălat la spital...

– Iar eu încerc să-mi distrez invitații. Puteți să încercați să strângeți bani mâine, în oraș. Acum vă rog să mă scuzați, trebuie să plec.

Doamna Barnett a plecat, urmată de nepoata ei.

Mi-am netezit mănușile.

– Mă duc să le spun lui Jane și Katharine că trebuie să plecăm.

– Ascultă, Georgy...

– Am înțeles, Frank. Nu orice bărbat ar suporta o femeie ca asta.

– Are intenții bune.

– Cândva și tu scuturai cutia cu monede în Union Square. Îți dai seama că Trustul Barnett a făcut milioane de dolari pe seama muncii sclavilor? Cum poate un căpitan al armatei americane să se alăture unei asemenea familii? Tatăl tău predică de la înălțimea amvonului împotriva unor astfel de oameni?

– Am fost invitat aici. Aș greși dacă aș lua acei bani pentru a lupta împotriva bolilor?

– Ai venit însoțit de Bethada, Frank. Toată toaleta pe care o poartă e o dovadă a sclaviei. Am crezut că te cunosc.

M-am întors să plec.

Frank m-a prins de braț.

– Poate că spui asta pentru că regreți că mi-ai respins cererea în căsătorie.

– Exact contrariul, Frank.

M-am eliberat din strânsoarea lui.

– Niciodată nu m-a bucurat mai mult o decizie pe care am luat-o.

Capitolul 23. Jemma

Hagerstown, Maryland

iunie 1863

Împreună cu Sally Smith, am ajuns la Hagerstown, în Maryland, la noul nostru stăpân, slăbănogul domn D.W. Swift, „fotograf de artă“, după cum scria pe cărțile de vizită pe care mi le-a dat ca să le împart pe stradă și pe care cei mai mulți oameni le aruncau la gunoi după ce le primeau. Artă. Mai degrabă, copii morți pe care trebuia să-i aranjez astfel încât să pară că dormeau, ca să poată fi fotografiați ca ultim suvenir pentru părinții lor, sau fotografii de soldați făcute la același preț, fără să conteze dacă cei în cauză erau confederați sau unioniști.

După un an, am ajuns la concluzia că Hagerstown nu era New York. Oamenii se îmbulzeau pe străzile pline de gropi, iar de-a lungul străzii principale se înșirau câteva clădiri înalte. Cea mai mare atracție a locului era o giruetă pe care stătea cocoțată statueta de fontă a unui soldat german. Girueta se afla deasupra Halei din Hagerstown. Nu am putut vedea prea bine acea minunăție pentru că domnul Swift mă supraveghea tot timpul, cu excepția zilelor în care mă trimitea după gheață sau la cumpărături.

Într-o zi răcoroasă de iunie, domnul Swift mi-a spus să stau în fața studioului său și să împart cărți de vizită. Stăteam în mijlocul străzii, unde trăsurile treceau repede și vântul îmi ridica peste genunchi rochia prea largă, care fusese a doamnei Swift. Eram într-o dispoziție proastă, pentru că visasem că tata nu murise, iar după ce mă trezisem îmi dădusem seama că totul fusese doar un vis.

I-am oferit o carte de vizită unui bărbat care purta joben și care imediat m-a scuipat pe unul dintre pantofii cu tălpi tocite, primiți de la nepotul doamnei Swift.

Apoi i-am întins o carte de vizită unei femei, iar aceasta și-a împins copiii departe de mine, de parcă aveam tifos. Locul acela îți înăbușea orice speranță. În aer începuse să se simtă mirosul pâinii de mălai a lui Sally Smith, iar mie mi-a chiorăit stomacul. Până și pâinea lui Sally îmi era interzisă.

Doamna Swift mi-a strigat din prag:

– Jemma, vino aici! Am să-ți dau altceva de făcut.

– Da, doamnă Swift.

Femeia aceea era clădită într-un fel neobișnuit. Brațele îi erau ca niște perne groase, legate la mijloc, iar grosimea trupului nu-i putea fi ascunsă de nici o crinolină. În timp ce pe bărbatul ei ar fi putut să îl zboare vântul, ea arăta ca o huidumă de la circ. Pe deasupra, îmi cerea să-i ondulez părul ca pe un șir de cârnăciori.

M-am dus să mă schimb în camera pe care o împărțeam cu Sally, o fostă cămară, care, firește, era chiar lângă bucătărie. Acum avea două paturi înghesuite, rafturi de jur-împrejur și mirosea a făină și a vanilie.

Îmi lăsasem traista înflorată pe pat. Mi-am îmbrăcat pantalonii care îi rămăseseră mici nepotului doamnei Swift și pe care domnul Swift îmi cerea să îi port ori de câte ori trebuia să îl asist la fotografiat. Fiindcă purtam pantaloni, mă puteam cățăra peste tot pentru a-i ține lampa sau puteam să atârn de tavan ținând în mână o folie de metal care făcea mai multă lumină.

Măcar o astfel de muncă făcea să treacă mai repede timpul.

Am intrat în bucătărie, unde doamna Swift ascuțea un cuțit. Fără să-mi spună nici un cuvânt, m-a împins pe un scaun. Am crezut că avea de gând să-mi taie gâtul, lucru care, într-un fel, m-ar fi bucurat. Ar fi pus capăt

dorului de tata, de mama și de Patience. Însă după ce a terminat, doamna Swift a început să mă radă în cap. Și nu ușor, ci smulgându-mi părul.

– Nu te mișca. Voi, coloraţii, sunteți atât de agitați!

Doamna Swift hotărâse că dimineața de duminică era un moment bun pentru a mă tunde ca pe o oaie. În singura zi în care eu și Sally puteam face ce voiam.

M-a tuns pe o parte a capului și mi-a atins și urechea.

– Am găsit un fir de păr în lichidul de developare pentru fotografii. Sunt sigură că e al tău.

Atunci a intrat Sally Smith. Ștergea un vas cu șorțul pe care îl purta.

– Pot face eu asta, doamnă, în timp ce dumneavoastră luați micul dejun.

– Să pui mâna pe cuțit și să ne rănești, poate? Nu, mulțumesc. Am de gând să te vând înapoi, Jemma. Nu ești atât de muncitoare pe cât ni s-a spus. Ai mintea mereu în altă parte. Nu mi-ai făcut nici măcar boneta de dantelă neagră pe care mi-ai promis-o. Atunci când te-am cumpărat de la domnul Watson, el nu ne-a spus că ești soi rău.

M-am întors spre doamna Swift.

– De la domnul Watson m-ați cumpărat? Stăpâna mea e doamna Anne-May.

Doamna Swift m-a împins înapoi.

– Nu contează. O vom păstra pe Sally. Domnului Swift îi plac foarte mult pâinea ei de mălai și jeleul de gutui. Nu că aș avea eu nevoie de mâncarea ei. Încerc să mă mențin cu multă mișcare și cu rugăciuni.

Sally își pusese deja pe picioare afacerea cu dulcețuri. Toată lumea din Hagerstown venea la ușa din spate a bucătăriei ei ca să cumpere specialități de gutui.

După ce și-a terminat treaba, doamna Swift ne-a spus să închidem ochii pentru a nu vedea unde punea lama de cuțit, după care a plecat să ia micul dejun împreună cu domnul Swift.

– Trebuie să mănânci ceva, Jemma, mi-a spus Sally.

– Haide să te pregătești pentru biserică, am răspuns.

Nu voiam să-i spun despre durerea de stomac care nu mă lăsa să mănânc. Era din pricina dorului de mama, de tata și de toți cei pe care Dumnezeu îi luase de lângă mine.

Ne-am dus în camera noastră. Sally și-a pus pe ea cel mai bun jupon, iar eu m-am urcat pe salteaua umplută cu pănuși foșnitoare de porumb, ca să o ajut să își tragă rochia pe ea, una făcută din mătasea neagră a unei rochii vechi a doamnei Swift, pe care o șterpelisem pur și simplu.

Sally și-a netezit fusta și mi-a zis:

– Vino cu mine la biserică.

– Am terminat-o cu biserica.

I-am pus boneta neagră pe cap. I-o făcusem din materialul destinat acelei bonete pe care i-o promisesem noii mele stăpâne.

– După ce Dumnezeu mi l-a luat pe tata, mi-a ajuns. Nu i-a dat nici măcar un coșciug în care să fie îngropat.

– Nu pe Dumnezeu trebuie să fii furioasă, ci pe cei care au făcut asta.

– Adevărul e că aș vrea să dorm.

– Dacă tatăl tău nu mai e, nu-ți ajută cu nimic să te usuci pe picioare.

I-am legat boneta sub bărbie.

– Biserica nu ajută la nimic. Pe lângă asta, preotul ăsta nu vorbește decât despre cât de ascultători trebuie să fie sclavii dacă nu vor să îi pedepsească

Dumnezeu. M-am săturat. Oricum, azi au sosit doi morți și au venit soldați să facă poze.

– În ziua Domnului?

– Dumnezeu mi-a întors spatele cu mult timp în urmă.

– Nu spune blasfemii, Jemma.

– Data viitoare mă va pedepsi pentru că am scris în caietul lui Anne-May.

– Încă te mai gândești la asta?

– Ai auzit că mi l-a cerut înainte să plecăm. A spus că mă va urmări până când i-l dau.

– Femeia aia nu ar putea găsi nici măcar un măgar într-un butoi. Acum ești la kilometri depărtare.

– Anne-May obține tot ce vrea, iar legea spune că eu încă îi aparțin dacă domnul Watson e cel care a încheiat vânzarea.

– Chiar dacă Anne-May te-ar găsi, domnul Swift nu va renunța la tine, iar ea nu-ți poate face nimic rău în prezența mea. Va trebui să se descurce fără nenorocitul ei de caiet.

Sally m-a luat de mână și mi-a strâns-o în mâna ei moale de la atâția ani de frământat pâine și de la atât tors de lână.

I-am întins geanta albastră, iar ea și-a pus-o pe umăr. Apoi s-a aplecat spre mine atât de mult, încât i-am simțit mirosul de zahăr.

– L-ai ascuns într-un loc foarte bun. Nimeni nu o să îl găsească. Foarte amuzant, mi-a șoptit.

A ieșit râzând cu poftă și a trântit ușa de la bucătărie în urma ei.

Am zâmbit, gândindu-mă la locul în care ascunsesem caietul. Cu siguranță că Anne-May nu avea să-l găsească.

Capitolul 24. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

iunie 1863

La un an după ce l-am înmormântat pe Harry, încă eram bântuită de gânduri negre. Revedeam iar și iar ziua în care venise acasă în sicriul acela. Abia dacă mai dormeam, fiindcă Fergus făcea o groază de zgomot cu experimentele lui, iar durerea mă apăsa pe piept precum o stâncă. Apoi, într-o dimineață, în curtea noastră au sosit doi bărbați. Cum Jemma nu mai era acolo ca să le spună să plece, m-au trezit bătăile lor în ușă.

Euphemia a ajuns jos înaintea mea, înfășurată în hainele de casă, ca o servitoare, ținând cont de faptul că pe nimeni nu interesa cum arăta ea. Cu toate astea, avea o expresie nouă pe față. Camera ei era chiar lângă cea în care dormea Fergus. Oare se vizitau noaptea? Euphemia nu era deloc genul ăsta, dar în mod ciudat, era de acord cu tot ceea ce spunea soțul meu.

Bărbații stăteau de cealaltă parte a pragului și amândoi și-au scos pălăria în același timp. Unul din ei era mai în vârstă, mai slab și avea o barbă de drac. Celălalt era ca un copil mare îmbrăcat în hainele tatălui său, blond, cârlionțat și cu un papion albastru la gât.

– Doamna Fergus Watson? a întrebat omul rău.

– Da, și sora mea Euphemia.

– Sunt E. J. Allan, iar el este asistentul meu, detectivul Todenhofer. Mi-a întins o carte de vizită, iar eu i-am tras-o dintre degete. Pinkerton, Agenție Națională de Detectivi.

M-a luat durerea de cap doar citind ce scria pe cartea de vizită. I-am dat-o Euphemiei.

– Ce vă aduce oare la noi, domnule Allan? Soțul meu invalid doarme.

– Știm și sperăm că domnul Watson e bine. Noi însă am venit pentru dumneavoastră, doamnă Watson. Sunteți singurul proprietar al casei?

– De ce întrebați? Cu siguranță că știți foarte bine acest lucru.

– Suntem plătiți pentru asta, doamnă Watson. Suntem în slujba guvernului american.

Mi-am aplecat capul într-o parte.

– Ce persoane importante sunteți!

– Tocmai am avut o întâlnire cu doamna Beulah Gardener, în Hollywood, pe Myrtle Street.

Am simțit cum mi se făcea rău.

– O femeie foarte drăguță.

– Ne-am interesat de o serie de pachete.

Și-a consultat carnetul.

– Douăsprezece perechi de șosete făcute la dumneaei acasă.

– Nu înțeleg ce legătură are asta cu mine.

– Ne-a spus că dumneavoastră ați expediat pachetele.

M-am întors spre Euphemia.

– Nu tu le-ai expediat?

– Doamna Gardener ne-a spus că i-a dat surorii dumneavoastră o listă cu adrese, iar dumneavoastră, pachete pentru a le duce la poștă. Discuția cu șeful de la poștă confirmă faptul că dumneavoastră și mama dumneavoastră ați finalizat tranzacția. Șeful oficiului și-o amintește în mod special pe mama dumneavoastră. S-a uitat printre notițe și a continuat: I s-a părut o forță destabilizatoare.

– Descrierea aceasta chiar i se potrivește mamei mele. Dar care e problema dumneavoastră, domnule Allan? Ați trecut pe la toate femeile din Maryland care servesc țara trimițând șosete?

– Sigur ați auzit de bătălia de la Sitlington's Hill.

Am îndepărtat o muscă de pe mâneca Euphemiei.

– Au loc atâtea bătălii zilele astea!

– Bătălia despre care vorbim a avut loc anul trecut. Și ceva nu e în ordine în legătură cu ea.

Am făcut ochii mari.

– Ce anume, domnule detectiv?

– Comandantul ne-a spus că nimeni nu știa că trupele staționau în pădurea McDowell din Virginia. Toată operațiunea a fost ținută secret. Soldaților nu li s-a permis să scrie celor de acasă și au ajuns acolo pe întuneric. Totuși, au fost luați prin surprindere de Stonewall Jackson și oamenii lui. Au murit treizeci și patru de oameni.

– Asta a fost o mare nenorocire, domnule Allan.

– În timpul investigațiilor noastre, am aflat că pachetele cu șosete au fost singurul lucru care a intrat în zona aceea. Iată de ce, cu excepția personalului armatei americane, singurele persoane care știau despre localizarea trupelor sunteți dumneavoastră, mama dumneavoastră, doamna Gardener și șeful de poștă. Spuneți-mi dacă greșesc, dar acesta din urmă, domnul Wetstone, nu pare genul de persoană care să divulge secretele

armatei americane. De fapt, ne-a asigurat că și-ar da viața pentru a-l apăra pe președintele Lincoln. Am vorbit cu doamna Gardener, care a negat orice faptă nepotrivită și ne-a spus că dumneavoastră ați exprimat păreri care au făcut-o să creadă că sunteți de partea confederaților.

– Nu știu despre ce vorbiți, domnule Allan.

El a scos din buzunar o pereche de cătușe.

– Vă rog să vă întoarceți, doamnă Watson.

Euphemia a rămas cu gura căscată.

– Mă duc să-l anunț pe Fergus, a spus ea.

Am făcut un pas spre domnul Allan și i-am pus mâna pe braț.

– Cred că am ceva să vă spun, domnule, deși îmi este foarte greu să recunosc.

– Nu avem toată ziua la dispoziție, doamnă.

– Îmi pare rău să vă spun asta, pentru că nu face onoare familiei mele, dar...

– Doamnă Watson...

– Mama mea, Zoretha Wilson Stickman, care poate că nu își mai amintește din cauza vârstei, s-ar putea să le fi dat lista aceea rebelilor. După ce fiul ei a fost ucis pe front, a suferit o depresie severă.

– Unde o putem găsi?

– Mi-e teamă că se află în vizită la verișoara ei, Sissy, la Baltimore. În cazul în care s-a întors deja acasă, o găsiți în Louisiana, pe Chartres Street, numărul 6.

Capitolul 25. Georgy

New York City

iunie 1863

După ce spitalul Portsmouth Grove a fost închis, m-am întors în Brevoort Place. Fiind acum lipsită de îngrijirea soldaților, așteptam ziarele în fiecare zi. Joe și Eliza se aflau tot la Tioronda, iar relația mea cu Frank Bacon era grav afectată. Asta făcea să nu mai știm ce se întâmpla pe front, așa că ziarele și scrisorile de la surorile mele erau tot ce aveam.

Într-o zi am primit următoarele rânduri de la Jane, care se afla în Litchfield, statul Connecticut, împreună cu Carry.

American Hotel

Litchfield, Connecticut

Dragă Georgy,

În frumosul Litchfield, vremea s-a încălzit. Urmărim cu mare interes creșterea numărului de soldați din Regimentul 19. Toate așezările din jur își trimit bărbații pe câmpul de luptă. Au plecat aproape toți tinerii din Litchfield. Toți fermierii, funcționarii, cântăreții de la cor. Cine va mai

culege recolta de anul viitor? Cine va însămânța? Toți știu ce-i așteaptă: boli, moarte și un mormânt fără nume...

Cu dragoste,

Jane

După ce nu a mai fost nevoie de mine în Rhode Island, a fost un lucru bun să revin la solida casă de cărămidă a mamei mele. Dar, după câteva săptămâni în care am împărțit aceeași cameră cu sora mea Carry și am oferit gogoși și reviste la Spitalul Bellevue, începusem să-mi doresc să mă întorc la munca de pe front. Charley, fratele nostru, obosit de activitatea la Garda Națională a Orașului New York, semnase pentru înrolare și aștepta ca asta să aibă loc, iar eu speram să fiu trimisă în apropiere de el. Le-am scris domnului Olmsted și doamnei doctor Blackwell, dar nu am primit nici un răspuns. Mi-am umplut zilele mergând din casă în casă împreună cu Carry, în căutare de chinină. Era o mare criză, iar soldații mureau în mlaștinile din Maryland. Însă încercarea noastră s-a dovedit a fi zadarnică, fiindcă n-am găsit nici măcar o sticlă.

Într-o dimineață călduroasă de iunie, poștașul ne-a adus un mesaj scris în grabă de Carry. Îl trimisese de la orfelinatul din New York unde lucra și unde făcea muncă de caritate, uneori având grijă de șase copii deodată.

Georgy,

Te rog să vii imediat. Un salon e plin de bolnavi de tifos. Situația e îngrozitoare.

Carry

Am luat repede o trăsură. Orfelinatul era la nouă kilometri față de oraș, spre nord. Se aflase cândva pe West Fourth Street, sub conducerea soției lui Alexander Hamilton. Între timp, se mutase într-o clădire din frumoasa zonă rurală Bloomingdale, numită după vechiul sat olandez Bloemendael și care însemna „Valea Florilor“.

Vizitiul mergea cât putea de repede către clădirea de piatră masivă, construită în stil gotic. Strălucirea turlelor care semănau cu niște minarete se vedea din depărtare. În apropierea casei, care fusese donată de un bogat om de afaceri, se aflau colosalele construcții de weekend și de vacanță ale newyorkezilor bogați. Locul se afla pe o colină pe lângă care trecea râul Hudson și care era plină de sălcii. Totul părea foarte departe de duhoarea de holeră și de tifos care plutea deasupra New Yorkului.

Imediat ce trăsura s-a oprit în dreptul scărilor, la intrare s-au adunat o mulțime de copii cu vârste cuprinse între câteva luni și câțiva ani. Cu toții erau îmbrăcați în haine curate și tunși scurt, precum o cerea regulamentul orfelinatului.

Cu trusa de infirmieră în mână, am urcat în grabă scările de piatră.

– O să pleci și tu? m-a întrebat o fetiță.

M-am aplecat spre ea.

– Ce vrei să spui?

– A fost aici un doctor și a plecat. A spus că nu poate face nimic.

– Mereu e ceva de făcut, am spus, continuând să urc scările.

Carry mă aștepta la ușa de stejar. Ținea în brațe doi copii mici, gemeni.

– Repede, Georgy! Tot salonul e infectat. A fost un doctor pe aici, dar a plecat imediat.

– Care sunt simptomele?

– E salonul celor mai mici dintre fetițe. Au febră cu toatele.

Am intrat în salonul care cândva fusese salon de zi. Tavanul boltit și pereții acoperiți cu lambriuri de lemn de nuc contrastau puternic cu șirurile de paturi de fier vopsit în alb în care zăceau copiii înveliți în pături. Focul din cămin era stins. Carry i-a dat gemenii unei fetițe mai mari.

– Sunt treizeci, mi-a spus Carry. Nici unul nu s-a putut da jos din pat astăzi.

– Dumnezeule! Ce-i asta, Carry?

– Nu știu. S-a întâmplat dintr-odată.

– A fost cineva plecat?

Carry și-a trecut mâna prin păr.

– Nu recent. Am făcut o excursie săptămâna trecută, când a fost foarte cald.

– Unde?

– Să vedem noul apeduct.

– Lângă mlaștină?

– Da.

Carry s-a dus lângă primul pat și a pus mâna pe fruntea primei paciente, o fetiță cu părul negru și cu un corp foarte micuț.

– Ea e Constance. Tatăl ei și-a dat viața la Bull Run, iar mama ei ne-a părăsit luna trecută. A murit de gripă. Constance e preferata doamnei Peabody și este foarte curajoasă. Are opt ani.

Opt ani. Exact cu un an mai mare decât eramt eu când l-am pierdut pe tata.

Constance s-a uitat la Carry.

– Îmi este foarte frig, domnișoară Woolsey.

Carry a luat-o de mână.

– De dimineață, toate fetițele s-au trezit cu febră și frisoane.

O femeie frumoasă și mlădioasă, îmbrăcată în negru, a intrat foșnind din jupoane.

– Ce se întâmplă aici? a întrebat, fără să zâmbească.

Carry s-a dus la ea.

– Fetițele s-au trezit cu febră și frisoane, doamnă Peabody.

– Eu de ce nu am fost anunțată? Sunt de găsit în camera de alături, pentru Dumnezeu!

– Primul lucru la care m-am gândit a fost să o chem pe sora mea, Georgeanna. E infirmieră la Comisia Sanitară.

– Unde e doctorul? a întrebat doamna Peabody.

I-am întins mâna.

– Sunt Georgeanna Woolsey. Am lucrat în spitalele militare de pe nave.

Doamna Peabody nu mi-a întins mâna. S-a apropiat de pat și s-a uitat la Constance.

– Cunosc destul de bine comisia. Dar nu e treaba dumneavoastră să vă ocupați de boli. Avem nevoie de doctor.

– Doctorul Simpkins a fost aici. A spus că nu poate face nimic.

Mi-am dat jos boneta.

– Doamnă Peabody, nu veți găsi la New York un doctor care să neglijeze soldații și să vină până aici. Sunt sigură că pot vindeca copiii.

– Ai o părere foarte bună despre dumneata, domnișoară Woolsey.

– A studiat cu doctorița Elizabeth Blackwell, a spus Carry.

Doamna Peabody s-a întors spre mine.

– Am auzit că ați învățat mai degrabă să faceți supă de vită și să scrieți scrisori.

– Nu, doamnă Peabody. Am învățat mult mai multe de la doamna doctor Blackwell. E adevărat că ne dorim să le facem soldaților viața mai ușoară, dar pot îngriji orice, de la fracturi, la febre intermitente, eruptive și continue.

Mi-am suflecat mânecile.

– De fapt, intenționez să deschid o școală de infirmiere.

Doamna Peabody a dat din mână.

– Nu am mai auzit de așa ceva.

– Doar pentru femei. Poate că fetițele de aici, când vor fi suficient de mari, vor dori să studieze la școala mea.

– Și să ia vărsat? Ca să nu mai zic de reputația lor! Fetele de aici vor fi cusătorese.

Am tras pătura de la capătul patului peste Constance.

– Cred că ar trebui să încep să mă ocup de copii. Mai întâi trebuie să facem focul, pentru a nu le mai fi frig. Apoi e nevoie de încă o pătură pentru fiecare.

– De unde știm ce au? a întrebat doamna Peabody.

– La început am crezut că e vorba de tifos, am spus eu.

Doamna Peabody s-a îndreptat de spate.

– Ar trebui să fim sigure, domnișoară Woolsey. Orfelinatul nostru nu e o maghernița murdară, plină de ploșnițe sau de păduchi, în care copiii să se îmbolnăvească de tifos.

– Tifosul poate lovi oriunde, doamnă Peabody. Însă mi-am dat seama că fetițele de aici sunt bolnave de malarie.

– Cum de puteți fi atât de sigură?

– Am văzut mulți bolnavi de malarie și de tifos în spitalele din Washington și în cele de pe nave. La tifos, febra e însoțită de erupție pe piele, durere de cap și tuse. Dar fetițele au doar febră și frisoane. Fără îndoială că au contractat malaria în timpul excursiei de săptămâna trecută. Însă nu avem chinină. Nu mai există nici în spitale, iar în fiecare zi mor soldați din cauza asta.

Doamna Peabody a luat-o pe Constance de mână.

– Nu le pot lăsa să sufere. Mi-am dedicat toată viața acestor copii.

– Trebuie să facem tot ce putem. Aveți terebentină?

– Mai mult ca sigur.

– Du-te și adu, Carry, și să le dăm pe fete pe piept. E un înlocuitor bun pentru chinină. Să aducem și niște crengi de salcie, ca să facem ceai. Îl amestecăm cu whisky. Chinina ar fi mult mai bună, dar amestecul de ceai de salcie și de whisky o să le coboare febra.

Doamna Peabody a trimis doi angajați să aducă frunze de salcie și am preparat ceaiul. Apoi, noi trei am făcut de gardă toată noaptea. Am cântat cântece de leagăn, le-am frecat pe fetițe cu terebentină și le-am dat să bea din leacul pe care li-l pregătiserăm. În cele din urmă, fetițele au adormit.

Eu și Carry ne-am odihnit un pic abia la răsăritul soarelui, lângă patul lui Constance.

Doamna Peabody a venit la noi și ne-a adus o pătură.

– Trebuie să recunosc că sunteți foarte pricepută, domnișoară Woolsey.

M-am uitat la ea.

– Cred că am chemare pentru asta.

– Unii ar numi-o „vanitate“.

– E ceva greșit în a te considera înzestrat pentru a avea grijă de alții? Cei care se cred buni la contabilitate sau la avocatură sunt vanitoși?

– Nu am văzut vreun doctor bun care să fie și modest, a spus Carry.

Mi-am strâns lucrurile și le-am pus în trusă.

– Trebuie să plec. Îmi pare rău că nu reprezint idealul dumneavoastră de femeie. Sper însă ca fetițele să-și revină.

Doamna Peabody mi-a întins mâna.

– Așteptați, vă rog.

S-a uitat la Constance, care dormea în patul ei.

– Poate că sunt puțin conservatoare. Iubesc foarte mult copiii ăștia. Cred că sunt prea protectoare atunci când vine vorba de ei.

Am schimbat priviri cu Carry.

– Îmi cer scuze de la amândouă, a adăugat doamna Peabody. O să mă gândesc la un mod în care să vă recompensez. În scurt timp veți primi, la New York, darul pe care vi-l voi face ca să îmi arăt recunoștința.

La o zi după ce m-am întors de la orfelinat, fratele nostru, Charley, și-a pregătit plecarea de la Brevoort Place către front. Mary și fiicele ei au ales cărți pentru soldați. Eu și celelalte surori ne-am găsit alte lucruri de făcut pentru a nu ne mai gândi că fratele nostru iubit pleca pe front. Am adus din vestibul cutiile pentru cărți și i le-am dat lui Mary. Pico, micuțul nostru câine, s-a așezat la picioarele ei.

Ce bine fusese să petrec timp cu Mary a mea, cum îi spuneam încă de când începusem să vorbesc! Acum își ținea în brațe fetița de un an, Georgeanna, și le ajuta pe celelalte – una, în vârstă de trei ani, Bertha, de patru, și May, de nouă – să aleagă cărți și să le pună în cutiile pe care scria Literatură, Reviste, Ziare.

Am pus una dintre cutii pe podea.

– Chiar trebuie să patinezi azi, Georgy? a întrebat Mary. Mama nu va fi foarte bucuroasă.

Mi-am ridicat fusta și am dezvelit lama de patină pe care mi-o prinsesem de gheată.

– Ar trebui să încerci și tu, Mary. Ajung de pe verandă până aici în opt secunde.

Camera de zi în care ne aflam găzduise cele mai frumoase momente din viața noastră. La căldura focului, în jurul mesei acoperite cu o față de masă albă și pe care se aflau tacâmuri de argint, toți oaspeții noștri se simțiseră mereu foarte bine. Pe lângă toate astea mai erau și mâncarea de fasole a mamei, și perspectiva unei partide de șah cu ea, care uneori dura până după miezul nopții. Toți oaspeții noștri reveneau la noi. Însă în ziua aceea, plină de cutii cu lucruri pentru soldați și de teancuri de cărți, camera părea mică și sufocantă. Toți pereții erau înțesați de amintiri ale morții tatei.

Mary și-a dus mâna la cap și a pălit.

– Nu te simți bine? am întrebat-o trăgându-mi un scaun lângă ea.

– M-a luat puțin amețeala.

– Vine al cincilea copil?

– Cred că da. Îți dai seama?

Tata fusese foarte fericit cu cele șapte fiice ale sale. Ne muta pe fiecare de pe un genunchi pe altul sau ne purta pe umeri. Asta ar fi făcut și cu fetițele lui Mary. Cât de mult le-ar fi iubit pe drăgălașa May și pe micuța Bertha, cu râsul ei atât de spontan și de sincer, pe Una, preferata lui Mary, cu ochii ei albaștri și strălucitori, sau pe Georgy, care își odihnea căpșorul frumos pe umărul meu ori de câte ori o luam în brațe! Georgy mi se părea cea mai înzestrată dintre toate și cea pe care urma să o răsfăț pentru restul vieții. Măcar pentru că purtam același nume.

Mary o ajută pe May să aleagă o cutie pentru una dintre cărți.

– Ce binecuvântare ar fi încă un copil!

– Mary, patru copii sunt suficienți. Ai ajuns să nu mai ai grijă de tine. John e mereu prins cu adunările lui, iar tu ești singura care are grijă de copii și se interesează și de mama. Charley ar trebui să-și facă singur bagajele. Are douăzeci și trei de ani.

În dimineața aceea, doctorul îi confirmase fratelui nostru că mâna lui se vindecase complet. Tot atunci, Charley aflase că fusese repartizat la Armata Potomacului. Asta a făcut ca mama să intre imediat în panică și să se grăbească să-i împacheteze jumătate din casă. Charley urma să plece către locul în care se desfășura cel mai mare conflict militar. Generalul Lee câștigase o victorie clară la Chancellorsville, la sud de Washington. Se auzea că urma să-și ducă trupele spre nord, pentru a ocupa Pennsylvania și apoi capitala, fără îndoială.

Mama alerga peste tot în căutarea păturii lui Charley.

Am pus o carte într-una dintre cutii și am spus:

– Mamă, Charley ar trebui să-și caute singur pătura.

Mary a întins o mână către mama.

– Odihnește-te puțin. Charley nu mai e copil. Poate să-și împacheteze singur lucrurile.

– V-am auzit, dragile mele, a spus Charley din pragul ușii, zâmbind. Era îmbrăcat într-un sacou de culoare albastru marin, cu un șir dublu de nasturi pe piept.

– Ați lăsa un soldat fără pătură?

Și mie, și lui Mary ni s-a oprit respirația văzându-l pe fratele nostru în uniformă de locotenent. Era atât de înalt și de serios, că abia dacă îl mai recunoșteam.

– Ai făcut sendvișuri, Georgy?

– Da, dar ți le dau doar după ce îmi mulțumești.

– Fără prea multă carne? Băieților nu le plac sendvișurile prea groase.

– Ar trebui să rămâi aici, la Garda Națională, Charley, am spus. Mamei îi va fi foarte greu.

– E mai rău ca fiul ei să fie un laș.

M-am dus lângă el.

– Să ai în buzunar un bilet cu numele și adresa, în caz că va fi nevoie.

– Ce macabră ești, Georgy! Voi fi doar secretarul generalului Meade. Nu cred că voi face mai mult decât să țin legătura cu directorul băncii.

Mary i-a adus pătura și toate trei l-am ajutat să și-o bage în sac.

Mama i-a întins un ceas de aur.

– Iată unul dintre ceasurile tatălui nostru. Să ai la tine o amintire de la el.

– Nu plânge, mamă.

Charley a băgat ceasul în buzunar și a sărutat-o pe mama pe obraz.

– Mă întorc până la Crăciun, o să vezi.

A luat sendvișurile pe care i le împachetasem în hârtie de ziar, iar fetițele s-au urcat pe masă pentru ca Charley să le sărute. Apoi l-am condus la ușă și am rămas acolo, privindu-l cum se îndepărta. Mama stătea între mine și Mary, iar copiii, la picioarele noastre.

– Și-a dorit atât de mult asta, am spus eu.

Mama se uita după Charley, trasă la față.

– Am dat tot ce-am avut acestei campanii. Trebuie să-mi dau și fiul? Tatăl vostru nu s-ar fi învoit la așa ceva. Ce bine ar fi fost să fie aici și să-l împiedice! Și-ar fi folosit relațiile pentru a-i găsi un post mai bun. Nimeni nu-l putea refuza pe tatăl vostru.

Mary i-a aranjat mamei o șuviță de păr.

– Charley e încăpățânat ca tata, iar tu l-ai crescut să fie un bărbat curajos. Ar trebui să fim mândre că nu a acceptat să rămână acasă în schimbul unei sume de trei sute de dolari.

– Nu știu cum o să-mi liniștesc temerile.

În timp ce Charley, plin de optimism, plecase ca să se alăture Armatei Potomacului, am încercat să nu mă gândesc la nenumărații răniți lângă care stătusem și la faptul că mulți dintre ei își dăduseră duhul sub ochii mei.

În următoarele două săptămâni, împreună cu mama și cu Mary, am mers din casă în casă, adunând haine pentru cei de pe front, haine pe care apoi i le-am trimis lui Abby, la Casa Meşteşugurilor pentru Femei, ce fusese cândva un loc în care femeile nevoiașe coseau pentru a câștiga un ban. Sub conducerea surorii noastre, devenise un centru de unde se distribuiau provizii de război.

Charley ne-a trimis o scrisoare în care ne spunea că se îndrepta spre Gettysburg, Pennsylvania. După sfârșitul lui iunie, Jane nu pierdea nici o zi fără să ia ziarul de la băiatul care le vindea. Cu toatele treceam rapid cu privirea peste rubrici, în căutare de știri din Pennsylvania. Când, în sfârșit, Carry ne-a adus o telegramă din Washington, de la unchiul Edward, în care el ne spunea că bătălia începuse, că prima zi de confruntări fusese foarte intensă și că nu părea ca sfârșitul ei să vină prea curând, mama s-a ridicat și i-a cerut lui Margaret să-i aducă paltonul.

– Trebuie să mă duc imediat la Charley al meu.

Harriet a tras-o înapoi pe scaun.

– Nu a trecut nici o lună de când a plecat, mamă. Trebuie să te liniștești. Nu te vor lăsa să mergi pe câmpul de bătălie, chiar dacă te pricepi la luptă mai bine decât mulți dintre generali.

Într-o dimineață, în timp ce mama și Margaret se ocupau de copii, eu și Mary am dus lăzi cu cărți donate la Casa Meșteșugurilor pentru Femei. Am intrat în căsuța de lemn de pe Sixteenth Street și am căutat-o pe sora noastră. Ce loc frumos și primitor! În 1854, Abby adunase fonduri pentru a cumpăra, cu șaisprezece mii de dolari, o fostă casă de locuit pe care apoi o transformase în centru de caritate.

Într-una dintre camere se ținea un curs de cusut. Fete și tinere femei, de culoare sau albe, cu vârste cuprinse între șase și șaisprezece ani, învățau de la Lucy Locker arta broderiei, pentru a fi în stare să-și câștige singure traiul. Am traversat coridorul plin de un du-te-vino de femei și de bărbați. Fiecare încăpere pe lângă care am trecut era înțesată de lăzi pe care scria Cămăși, Eșarfe, Conserve. Mi-a plăcut foarte mult locul în care se vindeau cadouri, o tejghea cât cămara noastră, unde copiii vindeau, în beneficiul cauzei lor, huse pentru fiare de călcat, petice de țesătură pentru ștersul stiloului, rochii sau halate bărbătești.

Mirosea a progres în acel loc. Lemnul din care fuseseră făcute lăzile, parfumurile din cutiile de carton, gențile de piele, cu toatele aveau să fie

trimise spre locul în care mi-aș fi dorit să fiu.

Abby a venit repede spre noi.

– Nu-i așa că aici totul e plin de energie? Așteptăm încă două baloturi de eșarfe. Vor fi de mare ajutor pentru a-i proteja de soare pe soldați. Apoi s-a dus, grăbită, către magazinul de cadouri, iar noi am pus jos lăzile cu cărți.

Mary a scos o carte din lada ei. Titlul era gravat cu litere aurite pe coperta de culoare maronie: Cartea despre Păsări a lui Merry.

– Cartea asta îmi amintește de Frank Bacon. Lui îi plac foarte mult păsările, a spus ea.

– Ți-a povestit Eliza despre noua iubită a lui Frank?

– Cred că a pomenit ceva, dar nu foarte mult. Știm că nu îți place să vorbim despre tine. Îți pare rău că l-ai refuzat atunci, la Washington, când te-a cerut de soție?

– Puțin, poate.

– Frank a fost un prieten foarte bun al familiei noastre. Poate că de aceea tu l-ai văzut doar în lumina asta. Ca pe un frate.

– L-am văzut altfel în Rhode Island. Părea mai înclinat să vadă femeile ca pe egalele bărbaților. Acolo am cunoscut-o pe asistenta lui.

Mary m-a privit cu atenție.

– Uneori concurența naște interes.

– Am auzit că nu mai are barbă. Poate fi un amănunt important.

– I-au crescut șansele.

– Știu că îți este greu să te apropii de cineva, Georgy, după ce ai fost atât de atașată de tata.

– Poate că în trecut, da, însă acum îmi este dor de Frank, uneori.

Mary și-a pus o mână pe mâna mea.

– Nu e prea târziu să i-o spui.

Dintr-odată, dinspre ușa de la intrare s-a auzit gălăgie și o femeie a pășit înăuntru, urmată de câțiva valeți în livrele. Aceștia duceau niște cutii de carton pe care le-au pus pe jos, de-a lungul coridorului.

– Unde o pot găsi pe Georgeanna Woolsey?

Abby s-a dus la ea.

– Cine să-i spun că o caută?

– Doamna Peabody? am întrebat.

Ea le-a făcut semn valeților să intre.

– De ce sunteți atât de surprinsă? V-am spus că voiam să mă revanșez.

– Sinceră să fiu, am uitat. Doamnă Peabody, vă rog să faceți cunoștință cu surorile mele, Mary și Abigail.

Doamna Peabody abia dacă s-a uitat la ele.

– Asta nu o s-o mai uiți. Douăzeci și patru de cutii de chinină de cea mai bună calitate.

Mary și Abby priveau, pline de uimire, la cutiile de pe coridor.

– Chinină Johnston, a spus Abby. Numai la Casa Albă se găsește.

– Unde ați găsit așa ceva? am întrebat. Nici Șeful Departamentului de Sănătate al Armatei nu are de unde să procure chinină.

Doamna Peabody și-a încrucișat brațele pe piept.

– Am făcut presiuni asupra unui vecin care își făcuse rezerve, sperând ca într-o bună zi să vândă la un preț foarte mare. Bietul de el... Când mi-ați spus că nu se găsește, am știut că astfel îmi puteam arăta recunoștința pentru ceea ce ați făcut pentru fetele mele.

– Care este starea lor? am întrebat.

– Nu doar că au supraviețuit cu toatele, dar au și înflorit mulțumită îngrijirii dumneavoastră și a surorii dumneavoastră, domnișoară Woolsey. Nu am obiceiul să ofer cecuri, dar vreau să vă dau un ajutor pentru deschiderea școlii de infirmiere despre care ai vorbit cu atâta însuflețire, domnișoară Georgeanna. Banca mea îl va onora.

Mi-a întins un plic.

– Nu știu ce să spun.

Abby a luat plicul și mi l-a întins.

– Asta chiar că m-a dat pe spate! Georgy să rămână fără cuvinte!

– Nu trebuie decât să spună că va deschide cea mai bună școală de infirmiere și că fetele de la orfelinatul din New York vor fi printre primele sale eleve.

Doamna Peabody a ieșit imediat, nelăsându-ne timp pentru a ne exprima bucuria. Eu, Mary și Abby ne-am îmbrățișat toate trei.

– Ce zi minunată! Am primit chinină și fonduri pentru școala ta, Georgy, a spus Mary.

– Ce sumă e scrisă pe cec? a întrebat Abby.

Cu mâini tremurânde, am deschis plicul

– Cinci sute, am spus, abia putând să vorbesc.

Mary a rămas cu gura căscată.

– Nu am mai văzut așa un cadou până acum, Georgy.

Am rămas cu ochii ațintiți la scrisoare, amorțită de fericire.

– Aici e sigur mâna tatei.

Abby mi-a smuls cecul dintre degete și s-a uitat la el.

– Tata a fost salvatorul nostru, dar asta este de la doamna Peabody, Georgy.

Am pus plicul în buzunar și toate trei am început să ridicăm cutiile cu sticle și să le ducem în depozit.

– Domnul Olmsted nu va leșina, oare, să vadă chinina asta? a spus Abby.

Pe neașteptate, a apărut mama. Nu purta nici bonetă, nici șal și părea îngrozită.

Am lăsat cutiile jos și am fugit la ea.

– Ce s-a întâmplat, mamă?

– Trebuie să veniți imediat, fetelor.

Și-a dus o mână la piept și și-a tras sufletul. Ochii ei albaștri erau plini de lacrimi.

– Liniștește-te, mamă, am spus.

Ținea în mână un plic galben. Cu toatele știam că așa se trimiteau telegramele.

– Tocmai am primit asta.

– Ce scrie? a întrebat Abby.

Mama mi-a întins telegrama.

– Nu știu, dar cu siguranță că e despre fratele tău. Nu am avut curajul să citesc.

Mary și-a pus o mână pe umărul mamei.

– Nu e neapărat ceva grav.

Am rupt plicul și am citit, încercând să-mi domolesc tremurul din voce:

Charles e rănit. Dacă veniți la Gettysburg, anunțați-mă.

Frederick Olmsted

Am ridicat ochii spre mama.

Mary mi-a luat telegrama din mână.

– Doar atât scrie?

Mama m-a luat de braț și mi-a spus:

– Georgy, noi două trebuie să plecăm imediat.

Capitolul 26. Jemma

Hagerstown, Pennsylvania

iulie 1863

În dimineața aceea, familia Swift era binedispusă datorită celor două posibilități de a face bani într-o singură zi. Ca majoritatea fotografilor, și ei câștigau din fotografierea morților, așa că, în mijlocul războiului și al bolilor, afacerea lor prospera. Fotografiile erau foarte scumpe, iar familiile plăteau mult pentru a păstra amintirea celor dragi. Treaba mea era să îi fac pe răposați să arate cât mai vii.

– Aduceți-l în față, le-a strigat domnul Swift bărbaților care duceau un sicriu mic.

Un copil. După mărime, era ușor de ghicit.

Casa Swift se afla pe drumul principal al orașului Hagerstown, alături de celelalte afaceri din oraș. La parter se găseau un mic salon în care se făceau fotografiile, o cameră de zi, o bucătărie și camera mea și a lui Sally. Dormitorul soților Swift era la etaj. Aceștia dormeau în același pat, unul din care doamna Swift ocupa mult mai mult decât procentul pe care îl deținea în actul de proprietate al casei.

Mama și tatăl copilului veneau în urma micului sicriu. Oamenii care îl căraseră au ridicat capacul, răspândind în aer groaznicul miros de mercur și arsenic.

Ușa din față rămăsese deschisă către strada plină de praf, iar adierea fierbinte alunga o mică parte din mirosul greu. Aroma care venea din

bucătărie, de la biscuiții cu unt ai lui Sally, făcea aerul un pic mai suportabil.

Am pregătit decorul pentru fotografie. Fundalul dintr-un material frumos, canapeaua de catifea pentru mamă și suportul de fier pentru ceilalți copii, care erau și ei prezenți. Când a venit momentul să își primească banii, domnul Swift a numit fotografiile „memento mori“, care însemna „amintește-ți că vei muri“, dar eu le vedeam doar ca pe niște poze cu oameni morți, făcute pentru ca cei vii să-și amintească de ei.

– E foarte ciudat că te poți ocupa cu atâta ușurință de cei care nu mai sunt, Jemma, îmi spusese cândva doamna Swift, temându-se să rostească cuvântul „morți“. Nu simți nici un pic de teamă.

Avea dreptate. Văzusem mulți morți. Sweet Clementine. Harry. Celeste. Tata.

Ce mai conta că atingeam un copil mort? Măcar ultima ființă care îi atingea era una cumsecade.

Domnul Swift a făcut pozele, iar apoi, după ce au pus copilul înapoi în coșciug, mama lui a început să plângă foarte tare și s-a aruncat peste sicriu. Atunci doamna Swift a făcut ceea ce se pricepea cel mai bine să facă. Le-a vândut părinților încă un sicriu, despre care reclama spunea cum că „garanta că micuțul avea să meargă negreșit în rai“, și încă două rame pentru fotografii, decorate cu îngeri „care arătau de parcă însuși Iisus îi purta de grijă micuțului“. Toate acele mărfuri însemnau, desigur, un cost suplimentar.

Imediat după ce soții Swift și-au luat banii, iar sicriul a ieșit pe ușă, a venit un grup de cel puțin treizeci soldați dornici să se fotografieze. Au dat năvală în salonul din față. Majoritatea erau bine pieptănați. Bucătarii și ceilalți servitori de culoare ai lor au rămas să aștepte afară.

Soții Swift au negociat prețul cu șeful grupului, iar un tânăr roșcat, cu părul adunat ca o creastă de cocoș și cu o tobă atârnată de umăr, a venit la mine și m-a împuns în piept.

– Fă-ne un favor și îmbracă-te ca toboșarul nostru. L-am pierdut pe Eddie la Fredericksburg, iar tu ai aceeași statură ca el.

Crezuse că eram băiat din pricina faptului că eram rasă în cap și purtam pantaloni. Mi-am coborât puțin vocea.

– Nu știu cum să...

– Mie mi se spune Raymond Gleason, iar cel care vorbește cu proprietarul e maiorul Ellis. El e șeful. Suntem Regimentul 14 Connecticut, Nutmeg. Avem nevoie de un băiat care să se îmbrace în pantaloni și cămașă și să facă o poză cu toba. Nu e deloc greu.

M-am dus în debara și mi-am pus hainele. Apoi Raymond mi-a trecut cureaua tobei peste cap, astfel ca toba să îmi ajungă până la mijloc. M-am privit în oglindă și am înțeles de ce crezuseră că eram băiat. Eram slabă ca o așchie și cheală ca un pui de pasăre.

Am ieșit din baie și mi-am vârât cămașa în pantaloni.

– Cum a murit Eddie?

– A fost împușcat în cap. Nu a simțit nimic. Împărțeam aceeași raniță și mi-au rămas lucrurile lui. Rebelii împușcă toboșarii – mai ales dacă sunt negri, ca tine – pentru că ei sunt cei pe care îi urmează soldații.

– E greu să bați la tobă?

– Trebuie să mergi pe lângă noi în timpul marșului și să bați la tobă pentru a ne ține laolaltă. Pe câmpul de luptă, fiecare dintre comandanții maiorului Ellis are un ritm specific.

A imitat câteva ritmuri.

– Ăsta înseamnă „ne întâlnim aici“. Ăsta înseamnă „înainte“. Și cel mai important, ăsta lung, înseamnă „atac“.

– Mama mea cânta la tobe. E ușor.

– Nu e deloc ușor. Când toboșarii nu au treabă, li se dă altceva de făcut. Ca, de pildă, să ducă targa cu răniți la infirmerie.

– Stați pe două rânduri pentru poză, domnilor! a strigat domnul Swift.

Raymond a scos o șapcă din geantă.

– Ia, pune-ți asta. Eu o port pe cea a camaradului meu care a murit la Fredericksburg. Și-a dat sufletul chiar lângă mine.

Mi-a aranjat șapca pe cap.

Domnul Swift i-a aranjat pe soldați pe două rânduri și a tras în față aparatul de lemn, care era așezat pe un trepied. Doamna Swift a venit în grabă, aducând cu ea placa fotografică umedă, pe care nu lăsa pe nimeni să o atingă.

Domnul Swift a intrat sub draperia neagră a aparatului.

– Nu vă mișcați. Țineți-vă respirația timp de zece secunde.

După ce poza a fost gata, Sally Smith a ieșit din bucătărie și s-a așezat lângă mine, ținând în mână tava cu biscuiți abia scoasă din cuptor. Soldații s-au adunat în jurul ei și fiecare a luat câte un biscuit, mulțumindu-i politicos.

Privind la platoul gol, Sally a zâmbit.

– Niciodată nu am văzut să mi se termine atât de repede biscuiții. În afară de pâinea de mălai, care dispare imediat. Se știe că bărbații pot trăi doar cu asta.

– Știi să faci plăcintă cu carne de porumbel? a întrebat-o maiorul pe Sally.

Ea a zâmbit și a stat puțin pe gânduri.

– Cu sau fără pipote?

– E specialitatea ei, am spus. La plantația Peeler îi gătea asta domnului Watson în fiecare duminică. Lui îi plăcea cu mult unt, asta făcea ca crusta

plăcintei să iasă mai crocantă.

– Cum te numești, coană mare? a întrebat-o maiorul.

– Sally Smith, domnule.

– Și toboșarul?

Sally s-a uitat la mine și apoi la podea.

– Hmm, am spus, gândindu-mă la un nume de băiat.

Maiorul mi-a făcut cu ochiul.

– Nu știi cum te cheamă?

– Jem, domnule, am spus.

Maiorul s-a îndreptat de spate și le-a spus soldaților:

– Îi luăm pe ăștia doi cu noi. Afară, ieșiți!

Soldații au ieșit pe ușă, iar Sally a ridicat traista mea înflorată, pe care o pregătise deja și o pusese lângă scări.

– Ai luat și cruciulița tatei?

– A fost primul lucru pe care l-am luat.

– Ai pus la cale toate astea? am întrebat-o eu în timp ce ieșeam în stradă cu toba lovindu-mă peste coapsă.

– Doar prin puterea biscuiților, atâta tot.

Am încercat să bat ritmul de înaintare pe care mi-l arătase Raymond, iar toba a răsunat cu putere. La scurt timp, toți soldații m-au urmat.

Doamna Swift a alergat după noi. Grăsimea de pe brațe i se mișca în toate părțile.

– Asta e proprietatea mea! urla ea.

M-a apucat de mână ca un uliu năpustit asupra unui iepure.

Atunci a venit Raymond, mi-a luat toba și m-a ridicat pe umăr, scăpându-mă de strânsoarea doamnei Swift. Soldații au râs văzând cum Raymond mă ducea ca pe un sac plin cu gulii. I-au strigat doamnei Swift:

– Sunt „contrabandă de război“ acum!

Unul dintre ei i-a aruncat o monedă, iar femeia s-a aplecat să o ridice.

– Cinci cenți? a întrebat doamna Swift. Am dat aproape o sută de dolari pe ea.

Și-au continuat drumul, iar după o vreme, Raymond m-a pus jos.

– Ai intrat oficial în rândul armatei americane, Jem, băiete. Ai grijă de uniforma aia. E proprietatea președintelui Abraham Lincoln.

– O să am, i-am răspuns, mai fericită decât fusesem în ultimul timp. Unde mergem acum?

El mi-a aruncat o privire veselă.

– Sper să-ți placă lupta. Spre Gettysburg!

Capitolul 27. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

iulie 1863

Într-o dimineață, Fergus m-a chemat în biroul lui, o încăpere întunecată, cu pereții acoperiți de lambriuri de stejar și plină de rafturi încărcate cu toate soiurile de cutii de tutun. Așa putea studia concurența. Mă țineam departe de locul acela ca de o molimă, din cauza terariilor de sticlă așezate de-a lungul pereților, în care se aflau șopârle și crabi ascunși în spatele unor pietre. Mirosea a melci morți, dar Euphemiei, care era lipsită de orice sensibilitate feminină, îi plăcea camera aceea. Așa cum îi plăcea și să le servească greieri târâtoarelor soțului meu.

M-am oprit în pragul ușii.

– Da, Fergus.

Stătea pe scaunul de la birou, cu ceea ce-i mai rămăsese din picior așezat pe un taburet. Euphemia îi făcea masaj.

– Intră, Anne-May.

Era într-o dispoziție bună. Nu avea nevoie de mai mult de un masaj pentru a se simți bine.

Am rămas în prag.

– Știi că îmi vine rău când văd cum Euphemia îți face masaj la picior.

Fergus și-a trecut degetele peste un prespapier înăuntrul căruia se afla un păianjen mumificat.

– Vreau să îți vorbesc despre ceea ce se întâmplă în lume și despre Proclamația de Emancipare[16].

– Proclamația a fost dată anul trecut, în ianuarie, fir-ar să fie! Mai deschid și eu ziarele din când în când, doar știi asta.

– Înseamnă că știi că trupele oamenilor de culoare pot lupta în mod legal și că toți sclavii din zonele participante la rebeliune sunt liberi.

– În care dintre state?

– În cele din Sud. Totuși, nu și în Maryland.

– Și de ce?

Am văzut-o pe Saint Joan strecurându-se în cameră fără ca Fergus să o vadă.

– Legea nu se aplică în stale precum Maryland, adică în cele care dețin sclavi, dar care nu vor să se desprindă din Uniune. Am crezut că ai citit despre asta.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi, iar camera a început să înoate într-un verde uniform.

– Nu e nevoie să fii dur, Fergus.

– Toți sclavii, cu excepția lui Sable, au fugit. Știi ceva despre asta?

– Nu au venit la ușa mea ca să mi-o spună, Fergus.

– Bine că au plecat. În curând, ar fi fost eliberați oricum. Sper. Imediat ce punem tutunul în depozit, o eliberez pe Sable.

– E a mea, Fergus, nu poți face asta.

– Nu vom mai cumpăra sclavi. Am terminat cu asemenea acte de cruzime. Și cum tu ne-ai lipsit de câștigul recoltei de anul ăsta, trebuie să muncim cât putem mai bine, cu ajutorul lui Sable – dacă vrea să rămână în schimbul unui salariu – și al câtorva oameni de pe plantația Ambrosia. Tu și Euphemia veți ajuta la muncile câmpului.

Am simțit un țiuit în cap, unul care suna precum un scrijelit de metal pe sticlă.

– Eu, la câmp? Eu nu o să fac nici un fel de treabă, Fergus. Eu sunt stăpână aici.

– Ai cheltuit cu nesăbuință și, dacă vrei să mănânci, lucrurile trebuie să se schimbe.

– Am ajuns la capătul puterilor, Fergus. Îmi trebuie neapărat o servitoare. Nu mai am nici o rochie curată.

– Sora ta poate avea grijă de ea însăși și fără servitoare.

– Ea nu are toalete de care să se îngrijească.

Fergus a dat cu pumnul în carnetul său.

– Să nu o critici pe sora ta, care ține casa asta fără nici un ajutor din partea ta!

Euphemia stătea cu privirea ațintită la piciorul lui Fergus, pe care îl masa de parcă ar fi frământat un aluat de pâine.

– Unde-mi sunt pensulele de argint? m-a întrebat el.

– Nu e nevoie să ridici vocea, Fergus. După ce ai plecat, servitorii au luat ce-au vrut. Nu-i așa, Euphemia?

– Eu nu știu nimic despre asta.

– Unde sunt banii din vânzarea porcilor? Freddie Fairchild mi-a spus că te-a văzut la Smalls & Fiii cumpărând mătase și tabac, a adăugat Fergus.

– O doamnă ca mine are nevoie de mătăsuri. Sunt stăpână aici.

– Se vorbește că tu ai fost cea care i-a luat lui Sally banii câștigați din vânzarea dulcețurilor. Am vândut-o pentru că mi-ai spus că fura.

– Îl crezi pe Freddie Fairchild mai mult decât pe mine?

– Și Jemma. „Face necazuri“, mi-ai spus. „Îl seduce pe LeBaron“, mi-ai spus. Niciodată nu mi-ai spus că LeBaron le-a dus pe Jemma și pe Sable în căsuța lui și că de aceea oamenii lui l-au omorât pe Joseph. A trebuit să aflu toate astea de la Euphemia.

Am fulgerat-o pe Euphemia cu privirea.

– Acul meu de cravată unde e? Freddie mi-a spus că la Smalls & Fiii e de vânzare unul exact ca acela.

– Mi-ai spus că pot să-l vând dacă am nevoie. Nu i-am luat niciodată banii lui Sally. Ea ne-a furat zahăr ca să facă dulciuri pentru negrii ei, în timp ce eu și Euphemia muream de foame. Nu e corect.

– Minciuni, Anne-May! Faci vreodată diferența între adevăr și ficțiune? Ar fi bine să începi să fii sinceră și să te pui serios pe muncit. Altfel, nu vom mai putea să ne plătim impozitele și vom pierde casa.

– Dacă aș fi vrut să muncesc la câmp, aș fi făcut-o pentru cineva care să știe cum să se poarte cu mine.

– Pentru cineva ca nobilul Jubal Smalls? Toată lumea vorbește despre voi doi. Ești soția mea. Ori vei începe să te porți cum trebuie, ori vei pleca să locuiești cu tatăl tău vitreg. Să-ți dea el bani, având în vedere că ne-a luat tot ce era al nostru.

– Din fericire, Reggie i-a investit, Fergus.

– Nu o să vedem niciodată vreun ban de la el. I-am trimis cinci scrisori și nu am primit nici un răspuns. E clar că pentru asta ne-a împins să ne căsătorim. Ca să pună mâna pe moștenirea mea.

Am ieșit din încăperea aceea urât mirositoare și m-am dus în camera mea, să mă odihnesc. Fergus a strigat în urma mea:

– Să ieși la câmp mâine, sau îl trimit pe șeriful Whitman să te scoată târâș din casă! În ținutul St. Mary’s trebuie să îți asculți bărbatul!

– Doar să încerci Fergus! i-am strigat eu drept răspuns.

Am luat-o, grăbită, pe scări, cu pisica alergând pe lângă mine. Când am ajuns sus, am observat cu satisfacție că pisica ducea în gură unul dintre crabii lui Fergus.

M-am aplecat și am mângâiat-o pe cap.

– Bine ai făcut, i-am spus, și i-am mulțumit în gând fratelui meu pentru că mi-o dăruise pe Saint Joan.

Ținându-se de cuvânt, la ora nouă, în următoarea dimineață, Fergus l-a trimis pe șerif să mă scoată la muncă în lanul de tutun. Grăsanul șerif Whitman și-a cerut scuze tot drumul. Nu m-am împotrivit deloc, gândindu-mă că dacă rămâneam suficient de mult timp acolo, pe dealul acela minunat, mai târziu aș fi putut merge în oraș ca să mă întâlnesc cu Jubal.

Am stat pe câmp împreună cu Sable și cu Euphemia și mi-am pus pe cap cea mai mare pălărie de paie pe care o aveam. Deși era foarte devreme, plantele deja se pleoșteau din pricina căldurii. Sable mi-a aruncat o privire plină de ură pe când mă aplecam peste un rând de panașe verzi.

– Nu urăsc munca, doar că nu suport insectele. Știi cât de mult le urăsc, Pheme.

– Nici mie nu îmi plac, Anne-May, dar toată lumea trebuie să muncească.

Pe măsură ce soarele urca pe cer, începuse să mă doară spatele. Toată dimineața legasem pungi de hârtie deasupra plantelor, pentru a aduna cele mai bune semințe. Mi-era teamă să mă uit sub frunze, pentru a nu vedea una dintre cele mai oribile creaturi ale lui Dumnezeu: molia tutunului.

M-am îndreptat de spate.

– Lui Fergus îi place să mă vadă aici, umilită.

Euphemia s-a întors spre mine.

– Dacă nu adunăm semințele, la anul nu va fi nici o recoltă.

Binecuvântată cu agerimea de a vedea viermii mari și verzi ascunși printre frunze, am dat cu ochii peste unul deosebit de mare, cât un deget uriaș, alunecând pe o frunză.

– Fie-ți milă, Doamne! E unul mare, Euphemia. Vino să-l iei!

Ea mi-a dat foarfeca.

– Trebuie să faci singură asta, Anne-May.

– Nu pot. Sunt prea sensibilă și nu pot să tai un vierme în jumătăți.

Sable a venit la mine. A luat cleștele din mâna mea, a tăiat viermele în două, a aruncat foarfeca la pământ și s-a întors la locul ei.

– Nu e nevoie să fii atât de furioasă! am strigat în urma ei.

Am ridicat foarfeca. Ultimul lucru pe care mi l-aș fi dorit era să fiu înjunghiată pe la spate de Sable.

Euphemia a zâmbit și s-a uitat pe lângă mine.

– Fergus! Uită-te la tine cât de bine mergi pe pământul ăsta atât de denivelat.

Fergus venea cu piciorul lui de lemn, șchiopătând printre șirurile de tutun, cu bastonul într-o mână și cu un teanc de hârtii în cealaltă.

Mi-am șters fruntea cu mâna liberă.

– Era și timpul să vii și să ajuți, am spus eu.

– Fac contabilitatea, a răspuns el. Am aflat că ai cheltuit mai mult de o sută de dolari la Smalls & Fiii, Anne-May.

– Am cumpărat stofă pentru hainele lui Sable.

Sable mi-a aruncat încă o privire.

– Și pentru ale Euphemiei.

– Eu nu am nici o haină nouă, a spus Euphemia continuându-și munca.

Fergus a scuturat hârtiile spre mine.

– Ai cumpărat numai bonete și tabac, din câte văd. Totul mergea foarte bine înainte ca Reggie să-mi înșele familia. Însă acum, din cauza ta, trebuie să fim atenți la fiecare bănuț.

Am aruncat foarfeca.

– Mă duc în oraș.

Fergus m-a apucat de mână.

– O să stai aici și o să muncești.

M-am eliberat din strânsoarea lui și am luat-o spre casă.

– Din câte știu, numele meu este cel trecut în actul de proprietate al casei. O să fac ce vreau. Nu mă poți alunga.

Fergus s-a luat după mine.

– Te duci să-l vezi pe Jubal? Se zvonește că amândoi sunteți spioni. Spionii sunt spânzurați, o știi și tu, Anne-May.

M-am întors.

– Nu asta vrei? O să-mi moștenești casa și o să rămâi cu Pheme.

Euphemia nu și-a ridicat privirea de la plante.

Fergus a continuat să vină după mine.

– Nici nu mai știu cine ești, Anne-May. De când ai devenit atât de plină de ură?

– Din ziua în care nu ți-ai riscat viața pentru fratele meu.

– Uneori cred că ar fi fost mult mai bine dacă muream atunci.

– În sfârșit, ceva cu care amândoi suntem de acord, Fergus Watson.

A tunat și a plouat foarte mult în noaptea în care am tras cea mai mare sperietură din viața mea.

Stăteam singură în fața căminului întunecat, pe canapeaua din salon, și priveam lumina fulgerelor deasupra râului. Euphemia și Fergus luau cina în laboratorul lui, lucrând la clasificările lui științifice și făcând Dumnezeu știe ce cu șopârlele și crabii de acolo. Am privit lucrurile de valoare pe care le aveam: oglinda cu ramă aurită de deasupra căminului, în care se reflectau râul întunecat și frânturile de fulger, și vazele bleu céleste de pe marginea poliței.

Dintr-odată, am auzit poarta de la intrarea în curte. Sable a apărut în ușă, udă leoarcă, cu o legătură de lemne de foc sub braț.

– Sable! Ai venit exact la timp ca să mă piepteni.

A aruncat lemnele în coș.

– Domnul Watson mi-a cerut să fac surcele din toată legătura de lemne rămasă, pentru a se usca. Vrea să curăț căminul.

– Aici nu a fost făcut focul de două luni. Căminul e plin de cenușă. Ar trebui să îți dai mai multă osteneală în privința curățeniei din casă, Sable.

– Sunt pe câmp până la apusul soarelui. Apoi trebuie să fac mâncare. Sable a apucat lopățica de fier, a îngenuncheat lângă cămin și a început să pună cenușa în găleata de metal.

M-am îndreptat de spate.

– Să vii mâine și să ștergi vazele de pe polița căminului. Au un centimetru de praf pe ele. E dezgustător.

Sable și-a continuat treaba.

– Mătușa Tandy Rose spunea că cele două vaze au aparținut unui bordel, de-asta vezi pe ele femei pe jumătate dezbrăcate.

– Uită-te la tine cum spui ce gândești, fără nici o jenă! Vazele sunt o moștenire de familie emblematică pentru plantația Peeler, și doar cei mai rafinați dintre noi pot aprecia așa ceva. Cineva ca tine, cu origini atât de mizerabile, nu poate să aprecieze o operă de artă.

Sable s-a ridicat, a șters lopățica de șorț și s-a uitat fix la mine.

– Pleacă acum, i-am spus eu făcându-i semn cu mâna.

Sable s-a apropiat de mine. Ținea lopățica în mână și mă privea.

– Ți-am spus să pleci, am repetat.

În cele din urmă, a vorbit atât de încet încât abia dacă am auzit ce spunea:

– O să vă pară vreodată rău pentru tot ce ați făcut?

– Ai băut ceva?

Ea a înaintat și mai mult. Ținea lopățica strâns.

– Ați distrus actul prin care Tandy Rose ne elibera. L-ați omorât pe Joseph. Cred că v-ați bucurat.

M-am foit pe canapea.

– Pune lopățica jos. Acum!

– Ați atârnat acea biată fată în afumătoare. Le-ați vândut pe Jemma și pe Sally. V-ați bucurat că eu și Joseph ne-am pierdut băiețelul.

– Jemma a dat foc.

A venit și mai aproape.

– A fost din greșeală. Cineva a dărâmat un felinar în depozitul de tutun.

– A fost proasta de Jemma.

Sable a venit și mai aproape de mine.

– Nu mai faci nici un pas, Sable.

S-a oprit.

– Măcar ea știe să scrie. Să nu credeți că nu știu despre blestemăția aia de caiet în care ați pus-o să scrie tot ce ați spionat. Răul pe care l-ați făcut se va întoarce asupra dumneavoastră.

– Nu ai apreciat niciodată ce am făcut pentru voi. Am ținut-o pe fata ta șchioapă pe plantație la Ambrosia în loc să o vând.

– Ce bună sunteți!

Mi-am trecut mâna peste mătasea canapelei.

– Am o veste care s-ar putea să te intereseze.

Sable a așteptat.

– Ei, bine?

– LeBaron a trecut pe aici într-o zi.

Sable aștepta, cu buzele strânse.

– A venit să-mi pună cea mai ciudată întrebare: „Ce ați spune dacă aș cumpăra-o eu pe Patience?“.

Sable a strâns și mai tare mânerul și a înaintat spre mine.

– Nu mai face nici un pas. Dacă te atingi de mine, ce a pățit Joseph e nimic pe lângă ce vei păți tu!

– Ce femeie cu frica lui Dumnezeu i-ar face așa ceva unei fete care nici măcar nu a spus vreodată o vorbă nelalocul ei? O să îl rog pe domnul Watson să vă împiedice să faceți asta.

Mi-am examinat unghiile.

– Voi îmi aparțineți mie, indiferent de iluziile pe care și le face Fergus. Am de gând să accept propunerea lui LeBaron. Am nevoie de bani.

Ca posedată de diavol, Sable s-a năpustit asupra căminului și a aruncat lopățica într-una dintre cele două vaze, care s-a spart în milioane de cioburi. Am ridicat mâinile deasupra mea pentru ca nu cumva așchiile de sticlă să îmi ajungă la umerii goi.

Am urlat:

– Vazele astea sunt din secolul trecut!

Inima îmi bătea gata să-mi sară din piept.

– O să-l chem pe șeriful Whitman!

Sable s-a dus la cealaltă vază.

– Nu, oprește-te! am implorat-o.

Sable a făcut praf și cealaltă vază. Apoi a venit și s-a aplecat deasupra mea.

M-am ridicat în picioare.

– O să plătești, Sable!

– Într-o zi voi pleca de aici, iar atunci pământul se va deschide și va înghiți tot acest loc. Veți trăi zilele acelea și veți rămâne fără nimic.

Am scuturat cioburile care îmi ajunseseră în păr.

– Presupun că tocmai m-ai blestemat.

A aruncat lopățica în cămin și și-a scuturat mâinile.

– Da, doamnă. Ăsta a fost un blestem. Nu va trece mult timp și se va împlini.

S-a îndreptat spre ușă și mi-a spus, întorcându-și privirea întunecată spre mine:

– Așteptați și o să vedeți.

Abia după câteva zile mi-am revenit din sperietură. Sable îmi distrusese salonul. Nici sora mea, nici nevolnicul de Fergus nu m-au consolat în nici un fel, iar Sable nu a primit nici o pedeapsă, fiind unicul servitor pe care îl mai aveam.

– Ai avut noroc că nu a folosit lopățica pe tine, mi-a spus el și mi-a interzis să-l informez pe LeBaron.

Știa că vânătorii de sclavi nu tolerau nesupunerea și că ar fi pedepsit-o pe Sable chiar și dacă el în persoană le-ar fi interzis să o facă.

Spre sfârșitul săptămânii, m-am dus în oraș împreună cu Euphemia pentru a ne alătura cercului de cusut. Curgea apa pe noi când am ajuns la casa văduvei Gardener. Întreg ținutul St. Mary’s era ca o baie de aburi, iar mlaștina mirosea îngrozitor.

Ultimul lucru pe care voiam să-l fac pe o vreme ca aceea era să stau cu un cârd de gâște bătrâne și să cos, dar speram ca Jubal să treacă pe acolo, așa cum făcuse de multe ori, pentru a afla informații și a le da mai departe. Nu arătam foarte bine. Cum Jemma nu mai era și nu mă mai puteam îngriji ca

înainte, aveam unghiile nefăcute și părul nespălat de câteva zile, ca să nu mai vorbesc de manșete.

Îmi zvâcnea capul după ce asistasem la o discuție între Fergus și Euphemia despre racii de apă curgătoare și îmi doream să-l întâlnesc pe Jubal și să-i povestesc ce se mai întâmplase.

Poate că mi-ar fi putut da niște tabac sau ceva care să mă mai înveselească după toate prin câte trecusem și după chinul pe care mi-l pricinuia căldura insuportabilă.

Știa că eram acolo. Iar eu știam că el avea să se dea peste cap ca să vină.

Am intrat pe veranda văduvei Gardener. Era acoperită și avea tavanul foarte jos. Ne-am așezat în jurul mesei și am luat batistele la care lucram și care aveau să le fie trimise pe front trupelor armatei americane. Văduva Gardener ne explicase asta foarte clar. Am greșit cusătura dinadins, gândindu-mă la blestemații de soldați unioniști care aveau să-și sufle nasul în rodul muncii mele.

– Cu ce veniți îmbrăcate la balul de caritate? am întrebat, sperând să vorbim despre ceva cât de cât interesant.

– Eu vin cu vechea mea rochie maro, a răspuns Charlene.

– Eu, în rochia de mătase gri, am spus.

– Cea cu franjuri negre? m-a întrebat ea.

– Da. Nu crezi că negrul dă valoare unei rochii? E atât de franțuzesc! Francezii au un simț înnăscut al culorilor. Se vede după cum își decorează magazinele. Toate cutiuțele franțuzești sunt în două culori care se potrivesc atât de bine, că e o plăcere să le privești.

Charlene a încuviințat.

– Când englezii pun două culori laolaltă, mereu te dor ochii.

Văduva Gardener și-a ridicat ochii de la lucrul său.

– Îmi cer scuze că am închis toate ferestrele. Mi-e teamă să nu intre muștele.

De când își eliberase sclavii, văduva Gardener nu mai avea pe nimeni care să ne fluture evantaiul și să îndepărteze muștele.

– E bine, a spus Euphemia, care avea pete de transpirație sub brațe. Mă gândesc la soldații care luptă pe front pe căldura asta. Ai vești de la nepotul tău, Beulah?

– Am primit o scrisoare în care spune că este în drum spre Gettysburg.

– Asta unde e? am întrebat.

– În Pennsylvania, mi-a răspuns ea, de parcă eram un copil. La nord de Hagerstown. Cam la șase ore depărtare de granița cu Maryland.

– Am auzit că yankeii beau sangría din țestele confederaților, am adăugat.

Euphemia nu-și ridica ochii de la ceea ce făcea.

– Ai auzit asta de la LeBaron? Nu e o sursă de încredere. Eu am auzit că, dimpotrivă, confederații își fac bețe de tobă din oasele yankeilor.

– Nu are rost să vorbiți în contradictoriu, doamnelor, a intervenit Charlene. Există oameni de bine de ambele părți.

Văduva Gardener și-a pus lucrul deoparte și s-a lăsat pe spătarul scaunului.

– O parte este implicată în insurecție armată și trădare pentru a-și menține, în interes personal, dreptul de proprietate asupra altor oameni. Ce e bine în asta?

Charlene a dus ața la gură și apoi a încercat să o bage în ac.

– Îți convine sau nu, se aude că sudiștii sunt pe cale să câștige războiul. După cum spune Richmond Enquirer, a adăugat ea zâmbindu-mi.

Euphemia și-a mai turnat niște ceai.

– De fapt, lucrurile stau pe dos, Charlene. Grant a cucerit orașul Vicksburg, iar în curând se va preda și Pemberton. Grant controlează deja tot statul Mississippi și asta va răsturna întregl raportul de forțe.

– Nu veți citi așa ceva în Enquirer, a spus văduva Gardener. Ei trâmbițează doar victoriile sudiștilor și nu pomenesc nimic despre înfrângeri.

Euphemia a înnodat un capăt de ață.

– Enquirer nu spune niciodată nimic despre nordiști.

– Nu au spus nimic nici despre spânzurarea femeii care a fost descoperită spionând pentru confederați.

Mi s-a pus un nod în gât, dar nu m-am oprit din cusut.

– Se spune că a adunat informații despre nordiști de la soțul ei, care era căpitan, și că le-a vândut sudiștilor. Le-a dat plăcinte otrăvite unor soldați nordiști. A omorât un tânăr soldat din Maine.

– Cine mai crede în presă? a întrebat văduva Gardener. Mor atâția tineri. Mare păcat!

Când am auzit de tineri care mureau, m-a cuprins durerea de cap. L-am văzut pe Harry în fața ochilor și am fost foarte fericită să știu că yankeii mâncau plăcinte otrăvite. Ce mult mi-aș fi dorit să mai văd zâmbetul fratelui meu!

M-am ridicat.

– Îmi e puțin rău. Pot să deschid geamul?

Am tras de canatul ferestrei și mi s-a părut că am văzut capul unui bărbat. Era Jubal. Părul lui negru strălucea în lumina soarelui.

M-am scuzat sub pretextul că mă duceam la toaletă și m-am grăbit să ies în grădină, unde l-am găsit pe Jubal fumându-și pipa.

– Ești foarte ingenios atunci când vine vorba de trasul cu urechea, Jubal Smalls. De ce nu mi-ai trimis un bilet?

Jubal a ridicat din umeri. Avea fața bronzată. Lucrase afară, în soare.

– Mai ai tabac pentru mine, Jubal? O să-ți dau banii după ce se liniștește Fergus în privința aranjamentelor financiare.

– Nu am nici un pic de tabac, Anne-May. Știi ce înseamnă să ții un magazin pe timp de război?

– Ai primit marfă de curând, nu-i așa?

Am făcut un pas spre el.

– Ai auzit ce a spus văduva Gardener despre nepotul ei? Înnebunesc dacă le mai aud vorbind despre război.

S-a dat un pas înapoi.

– Scrie toate astea în caietul tău. Ar trebui să o faci să vorbească despre nepotul ei în loc să bateți câmpii despre Paris.

– Conversația trebuie să sune natural, Jubal. Ai auzit ce-au spus despre spioni? Văduva Gardener s-a uitat țintă la mine atunci când Charlene a vorbit despre asta. Ca să nu mai spun că detectivii de la Agenția Pinkerton au venit la ușa noastră și m-au întrebat despre șosetele pe care le-am trimis pe front. M-au acuzat că i-am dezvăluit inamicului locurile în care se găseau soldații Uniunii. A trebuit să o dau pe mama pe mâna lor.

– Mai bine asta, decât să ne suspecteze pe noi. Sunt presat de cei de sus. Șeriful mi-a reproșat că nu l-am mai informat de multă vreme și mi-a spus că, dacă nu aflu ceva nou, nu va mai face afaceri cu mine.

– Ți-am spus tot ce am aflat despre căile ferate și despre locurile în care am trimis șosetele. Totul e scris în caiet.

– Le-a plăcut, dar vor informații noi. Și unde e caietul? A trecut ceva vreme de când a plecat Jemma. Nu l-ai găsit încă?

– Jemma mi-a spus că l-a lăsat la vedere. M-am uitat peste tot după el. M-a mințit, blestemata. Caietul nu e nicăieri. Am căutat și în depozit, și în afumătoare. Aș mai putea căuta în laboratorul lui Fergus.

– Mereu găsești câte o scuză.

– Dumnezeu știe, poate că l-a luat cu ea.

Jubal și-a încleștat pumnii.

– În caietul acela e toată povestea noastră. Am desenat și hărți în el, Anne-May.

– Taci, Jubal. O să îl mai caut.

– Dacă mă prind, sunt mort. Și familia mea, la fel.

– Și eu?

– Nu va fi bine de tine.

– Vino pe la mine într-o zi. Fergus va merge la doctor marțea viitoare. Nu mai vorbi despre asta până atunci. Ne putem distra și căutăm și caietul.

Capitolul 28. Georgy

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

În toiul nopții, într-o trăsură trimisă de unchiul Edward, am plecat cu mama spre Gettysburg. Cu mult înainte să ajungem acolo, am simțit mirosul care venea de pe câmpul de luptă. Drumul dura douăzeci și patru de ore și era blocat de trafic. În condiții normale, am fi ajuns la Gettysburg în patru ore.

În timp ce trăsura înainta hurducându-se, vocea vizitiului s-a auzit din întuneric:

– Vă duc la sediul de lângă gară al Comisiei Sanitare, doamnelor. E la doi kilometri de Gettysburg.

– Nu au găsit un loc mai aproape de oraș? a întrebat mama.

– Nu, doamnă. Au vrut, dar rebelii au aruncat podul în aer. Tocmai am trecut pe lângă rămășițele podului. O groapă imensă. Vedeți? Acela a fost podul peste calea ferată. Mai durează până construiesc altul.

Am privit pe fereastră. Luna era la fel de plină ca în noaptea în care eu și mama l-am adus pe tata de la gară. Abia împlinisem șase ani. Mă așezasem între părinții mei, în trăsură. Fusesem singura dintre surori aleasă să facă acea călătorie, drept recompensă pentru că învățasem un nou solo de pian.

– Ne urmărește omul din lună, spusesem eu arătând spre cer și ascunzându-mi fața în haina de lână a tatei.

Tata mă luase în brațe, îmi încălzise mâinile suflându-mi aer cald și mi le strânsese într-ale lui.

– Acum, omul din lună nu se mai poate atinge de tine.

Mă ținuse de mână până când ajunseserăm acasă, în East End, în Boston. Fusesem în culmea fericirii.

Cum ar fi fost dacă tata s-ar fi aflat alături de noi acum? Tata fusese mereu o alinare pentru toți, era dornic să facă dreptate și vedea totul cu umor și optimism.

Mama a deschis fereastra. Aerul care a intrat mi-a reamintit că ne îndreptam spre Gettysburg.

– Cu toate astea, domnule, sunt sigură că Statele Unite fac tot ce pot pentru răniți.

– Cei de la Comisia Sanitară fac tot ce pot. După două zile de lupte îngrozitoare, s-au adunat ambulanțe și tărgi pe o distanță de aproape doi kilometri. Mută rănițiii de la punctele de prim ajutor în vagoanele de tren, zi și noapte. E o nebunie!

– Cu siguranță că se grăbesc să îi scoată pe răniți cât mai repede de aici.

– Sunt doar două trenuri pe zi. Nu există decât un singur rând de șine. Aceleași trenuri se duc și se întorc.

– Trebuie să dureze o veșnicie, am spus.

– Bine măcar că avem trenuri noi, a adăugat mama.

– Sunt trenuri de marfă pline cu mizerie de la transporturile de bovine. Au pus paie pe jos, iar pe răniți, deasupra lor. Nu există apă în tren. Brigăzile le aduc apă rănițiilor de la izvoarele din apropiere.

– Bieții băieți, a spus mama.

Am scos capul pe fereastră și m-am uitat la câmpurile pe lângă care treceam. În lumina albăstruie a lunii, am văzut grămezi de soldați și de cai morți și trăsuri răsturnate. Un șir lung și îndepărtat de dealuri se profila pe cerul întunecat.

– Puteți merge mai repede, vă rog? Viața fratelui meu e în pericol.

În depărtare, în întuneric, se deslușeau corturile albe.

– Se vede o casă, mamă.

Ea m-a apucat de braț.

– Închide fereastra, Georgeanna.

Vizitiul s-a întors spre noi.

– Trecem printr-un câmp de bătălie, doamnă. S-ar putea trage în noi.

Am luat-o de mână pe mama. Cu cealaltă, ea și-a dus batista la nas.

– Miroase atât de urât!

– Miroase a război, doamnă. Pe cât e posibil, se folosește clor cu aromă de lămâie. Dar bătălia asta a durat două zile și sunt foarte mulți răniți. Avem noroc că acum nu se trage. Să fi văzut ploaia de gloanțe care a fost mai devreme. Nu mai spun de ceea ce va fi mâine!

– Cu siguranță că vor lua morții de aici, am spus eu.

– Nu, doamnă. Nu au nici timpul, nici posibilitatea să-i ia de aici. Mulți dintre ei încă trăiesc. Ascultați cu atenție și îi veți auzi cum gem. Într-o zi au vrut să îngroape un soldat, care s-a trezit însă atunci când au aruncat cu pământ peste el.

Vizitiul ne-a arătat cu mâna șirul de dealuri.

– Soldații Uniunii sunt sus, pe deal. E posibil ca generalul Lee să îi atace mâine cu toate forțele de care dispune.

Mama și-a încleștat mâinile.

– Nu mai rezist nici un minut, Georgy. De ce l-am lăsat pe fratele tău...

– Mai avem foarte puțin de mers, mamă.

Am dus mâna la buzunarul în care pusesem telegrama de la domnul Olmsted. Încercam să nu mă mai gândesc la Charley. Când era mic, fiecare dintre noi încercam să avem grijă de el. Până să împlinească doi ani, nu l-am ținut decât în brațe. După ce a murit tata, nu l-am mai avut decât pe el.

Am încetinit, pe măsură ce ne apropiam de casa aceea. Lângă gară era plin de corturi. Se auzeau gemetele și strigătele răniților și ale muribunzilor.

Mama a intrat în primul cort. Am urmat-o. Deși trecuse bine de miezul nopții, era foarte multă lumină de la lămpile cu ulei. Doctorii treceau de la un pat la altul și se ocupau de răniți.

Ne-am grăbit spre o masă plină de hârtii, la care stătea un soldat cu mustăți lungi.

– Îmi pare rău, doamnelor, dar nu vă pot spune nimic până dimineață. Avem mulți răniți noi și nu ne putem opri din cinci în cinci minute. Sunteți al cincilea grup din seara asta, ca să nu mai vorbesc de trecători.

Mama s-a plecat spre el.

– Fiul meu, Charles Woolsey, a fost rănit.

Soldatul a privit spre hârtii.

– Nu e nici un Woolsey pe listă.

– Vă mai puteți uita o dată, vă rog? Se scrie cu „e“.

– Am primit o sută șaizeci și trei de răniți doar astăzi, doamnă. Iertați-mă că nu îmi amintesc de numele fiului dumneavoastră.

– Am primit o telegramă, am spus eu. Fratele meu este secretarul generalului Meade.

– Meade? Aghiotantul lui e aici.

Mama și-a pus geanta pe birou.

– Slavă Domnului! Putem vorbi cu el, vă rog?

– M-aș ocupa imediat de asta, doamnă. Dar a fost împușcat în piept și nu mai este printre cei vii. E în spate, alături de ceilalți soldați morți ai generalului Meade. Șaizeci de suflete.

– Nu e numele lui Charles Woolsey printre ei?

– Nu am reușit să termin, doamnă, au venit abia în seara asta. Doar câțiva au avut numele scrise pe câte o bucată de hârtie sau vreun act de identitate prin buzunare. Cei mai mulți dintre ei nu au avut. Veniți mâine.

Mama s-a îndreptat de spate.

– O să ne uităm la toți, pentru a ne asigura că fiul meu nu e printre ei. Presupun că și dumneata ai o mamă și înțelegi prin ce ar trece într-o astfel de situație. Am fost chemate de Frederick Olmsted de la Comisia Sanitară. Avem toate drepturile să ne aflăm aici, așa că te rog să ne îngădui, domnule.

– De ce nu ați pomenit de la început de domnul Olmsted? Sunt soldatul Trembley. Cred că pot verifica, dar va dura ceva.

– Mă uit eu, am spus, întorcându-mă spre mama.

Ne-am strâns mâinile reci.

– Ar trebui să vin și eu, a zis ea.

– Rămâi aici, în caz că cineva vine cu vești despre Charley.

A dat din cap, cu buzele strânse.

L-am urmat pe soldat afară din cort. Abia dacă puteam rămâne cu gura închisă la vederea trupurilor întinse pe jos, în lumina lunii.

– Câți sunt? am întrebat.

– Sute. Pe câmp au rămas șase mii, iar în corturi sunt câteva zeci. Băieții lui Meade sunt aici. Dacă aveți noroc, veți avea cum să-l recunoașteți pe fratele dumneavoastră. Unii au rămas fără cap. Cei care nu pot fi identificați vor merge la groapa comună.

A apropiat felinarul de unul dintre soldați.

– El e?

M-am aplecat și m-am uitat la fața tânărului cu ochii deschiși și cu gura la fel, cu părul blond lipit cu sânge de frunte.

Am simțit că amețeam. Mi-am dus mâna la gură.

– Nu. Băiatul ăsta nu are mai mult de cincisprezece ani.

Soldatul a ridicat din umeri.

– Am avut și de treisprezece ani. Nu-și dau vârsta reală.

– Fratele meu, Charles, avea douăzeci și trei. Era înalt. Avea la el un ceas de buzunar.

– De aur? Frumos?

Mi-am încrucișat brațele pentru a mă opri din tremurat.

– Da.

– Avea o uniformă deosebită, cu nasturi frumoși?

Ochii mi s-au umplut de lacrimi.

– L-ați văzut?

Soldatul a grăbit pasul, balansând felinarul.

– Veniți după mine.

Apoi s-a oprit, a pus felinarul jos și a ridicat o pungă de hârtie de lângă un trup.

Era Charley? Nu-mi puteam da seama la lumina aceea. Parcă avea aceeași înălțime.

Soldatul mi-a întins punga.

– Astea sunt lucrurile lui.

Am pipăit punga. Ceasul era înăuntru. Rece și greu.

– Mai bine să tragem pansamentul dintr-o singură mișcare, ca să zic așa. Veniți mai aproape, ca să vedeți mai bine. Să nu leșinați, vă rog.

– Am fost infirmieră pe nava-spital de la Peninsula Campaign, domnule.

A ridicat din umeri.

– Au leșinat și bărbați aici. Sigur nu aveți nevoie de o găleată înainte să vă uitați?

Îmi tremurau genunchii.

– Grăbiți-vă, domnule.

Soldatul a ridicat felinarul, luminând fața celui căzut la pământ. Am căzut peste soldatul Trembley și m-am agățat de brațul lui.

– Pot să văd ceasul, soldat Trembley?

Capitolul 29. Jemma

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

Am intrat în Gettysburg pe la miezul nopții, după ce luptele din ziua aceea luaseră sfârșit. Soldații treceau în șiruri, urmați de un tun negru, uriaș, și de căruțe pline ochi cu muniție. În urma lor veneau cei de culoare: familii, servitori și oameni care voiau să ajute. Unii erau liberi, alții, sclavi. Luna răspândea multă lumină, așa că am putut vedea grămezile de morți de pe câmpul de luptă și le-am simțit și mirosul. Nimic nu rămânea proaspăt în căldura aceea.

Pe când ceilalți urmau bătăile mele de tobă, m-am gândit cât de ușor era să fii băiat. Ca un animal într-o haită, parte a unui grup. Nimeni nu se uita urât la tine dacă scuipai pe jos, dacă aruncai o piatră sau dacă stăteai cu picioarele desfăcute. Totuși, a trebuit să caut un loc ferit în care să-mi fac nevoile sau să merg în pădure pentru asta, dar nici unul dintre soldați n-a părut să se sinchisească. Exact așa cum îmi doream.

Am bătut la tobă mai încet, pe măsură ce ne apropiam de câmp și de corturile albe, luminate de focuri.

Raymond a venit lângă mine.

– Ai învățat repede să folosești toba.

Sally Smith ne-a ajuns din urmă.

– Miroase a slănină. Sper ca cei de aici să aibă și ouă.

Am ajuns lângă un cort, iar colonelul a dat ordin să stăm pe loc. M-am oprit din bătutul tobei. M-am așezat pe iarbă, lângă Sally și Raymond. Mă dureau picioarele. Făcusem bătături. Corturile străluceau în lumina lunii. În aer se simțea miros de tutun și de cafea. Mi-am pus toba alături. Din cort a ieșit o femeie de aceeași culoare ca și mine. Era foarte înaltă și avea părul strâns sub o fâșie de pânză de sac.

Femeia a venit la noi.

– Nu stați aici!

A arătat cu mâna către depărtări.

– Mergeți pe dealul de acolo. Locului i se spune Dealul Cimitirului.

Raymond s-a ridicat.

– Nu sună promițător. Ai ceva de mâncare?

– Trebuie să mâncați repede, a spus femeia, ștergându-și mâinile de șorț.

– Tu cine ești, de le dai ordine soldaților Armatei Statelor Unite?

– Meg Palm. Locuiesc dincolo de locul acesta. Am crezut că ați venit să luați sclavi.

Raymond își frecă piciorul amorțit.

– Nu ești liberă?

– Ba da, și am și acte care dovedesc asta. Dar trebuie să fiu cu băgare de seamă. Niște ticăloși umblă să ia negri și să-i vândă în Dixie. Era cât pe ce să mă ia și pe mine.

– Ce ți-au făcut?

– M-au legat de mâini. Dar chiar și așa, m-am luptat cât am putut. Le-am tras șuturi și i-am mușcat. Bătrânul John Karseen mi-a sărit în ajutor. I-a luat la bătaie cu bastonul și m-a dezlegat.

Meg avea o pușcă pe umăr.

– Te pot ajuta la gătit, i-a spus Sally.

– Te pricepi?

Raymond s-a ridicat și și-a scuturat pantalonii.

– Maiorul Ellis a spus că, dacă nu era deja însurat, o lua de nevastă după ce a gustat din pâinea făcută de ea.

Meg a arătat spre cort.

– Rămâi aici, dragă.

Sally s-a întors spre mine.

– Dacă ne despărțim, Jem, ne vedem în locul ăsta mâine, la aceeași oră.

Meg Palm s-a aplecat și m-a privit cu atenție.

– E cel mai frumos băiat pe care l-am văzut vreodată.

Sally Smith s-a făcut că n-a auzit și m-a tras deoparte.

– Să rămâi pe lângă maior, auzi? Cineva trebuie să se întoarcă după mama ta și după Patience.

– Și ce mă fac dacă nu mai ești aici când mă întorc?

– Dacă nu ne mai găsim, nu uita: viața merge înainte și fără mine.

– Nu, Sally.

– Să nu începi să plângi. Ești o fată bună și puternică. Vei fi bine.

M-a îmbrățișat. Am rămas așa pentru o vreme. Apoi, Sally m-a privit în ochi.

– Să nu uiți că, deși nu ești din sângele meu, ești din inima mea.

Apoi a plecat spre cort, însoțită de noua ei prietenă.

După ce nu le-am mai văzut, m-am dus lângă Raymond.

Și-a ridicat privirea spre creasta întunecată.

– Să urcăm dealul. Dar mai întâi să sărutăm pământul ăsta, ca să fim siguri că ne întoarcem.

Ne-a luat destul de mult timp până când am ajuns la Dealul Cimitirului. Imediat după răsăritul soarelui, aerul s-a înfierbântat. Ne-am așezat dincolo de zidul de piatră care fusese ridicat, cu mult timp în urmă, de niște fermieri. Dedesubtul nostru, dealul era drept și stâncos, iar la poalele lui se afla tunul cel negru. Soldații se strânseseră în jurul lui. În aerul fierbinte plutea un iz de moarte venit dinspre câmpul de luptă.

Din depărtare se auzeau tunete.

Raymond s-a uitat într-acolo.

– Ăla e zgomotul războiului, Jem, băiete. Nu va mai dura mult și vor sosi rebelii. În curând, vor fi peste tot.

Am rămas în spatele zidului. Soarele ardea și mai tare. Raymond și-a înfipt pușca în pământ și a întins o pătură de la ea până la zid. Din depărtare venea miros de cafea și începuse să mă doară stomacul.

Bubuiturile de pe câmpul de luptă s-au auzit din nou, de data asta mai tare, și am simțit cum mă treceau fiori reci.

Raymond s-a uitat la mine cu atenție.

– Dacă ți-e frică, mai bine spune-i maiorului.

– Nu mi-e frică, doar că eu nu aduc noroc. Aproape toți cei pe care i-am cunoscut au murit în preajma mea.

Raymond a ridicat din umeri.

– Nu mă prea pricep la chestii din astea magice despre noroc sau altele asemenea. Eu cred că fiecare trebuie să facă tot ce-i stă în putință. Cu toții murim când ne vine vremea. Mănâncă-ți pâinea.

– A mucegăit.

– Ești trist? Tristețea poate tăia pofta de mâncare.

– Tatăl meu a fost ucis anul trecut. Nu pot să-mi scot asta din minte.

– E greu pentru un băiat să-și piardă tatăl. Dar tristețea nu e bună la nimic. Te va ucide fără greș. Așa că ia-o mai ușor.

Am ascultat bubuiturile.

– Nu vreau să mor până când nu le văd din nou pe Sally Smith, pe mama și pe sora mea.

– Eu nu o am decât pe mama, în Connecticut. Aproape că nu mai vede deloc, dar nu a spus nici un cuvânt de împotrivire atunci când m-am hotărât să mă înrolez. Eu aș vrea să trăiesc ca să mai mănânc pâine și clătite făcute de Sally Smith. Și să găsesc o fată bună, cu care să mă însor. În ordinea asta.

Am apucat un fir de pai și l-am mestecat.

– Se pare că în război nu faci decât să aștepți.

– Până când primim ordinul de atac. Apoi, nimic nu mai e la fel. Când va începe lupta, să te duci lângă maiorul Ellis.

– Mi-a spus că gornistul va anunța ordinele lui. E prea mult zgomot pentru tobă. Am învățat degeaba zece ritmuri. Mi-a spus să lucrez pe ambulanță.

– Eu îi zic „căruța morții“. Doar duce muribunzii într-un loc în care să-și dea sufletul încetul cu încetul.

– Mai bine decât să-i lase pe câmpul de luptă.

Ceva întunecat a străbătut aerul. A căzut mai sus, pe deal, a explodat și pământul s-a cutremurat.

M-am înmuiat de tot.

– Ce-a fost asta?

Raymond a îngenuncheat și și-a luat arma.

– Du-te imediat lângă maiorul Ellis. S-a tras cu tunul. A început.

S-au auzit o mulțime de trosnete atunci când toți bărbații s-au ridicat și și-au încărcat armele. Apoi s-a auzit zgomotul fierului pe piatră, fiindcă și-au pus armele peste zid și au tras în direcția văii.

Altă ghiulea a explodat în pădurea de lângă noi. Copacii retezați au sărit în aer, iar locul s-a umplut de miros de brad și de praf de pușcă.

Nu mă puteam mișca. Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Am rămas lipită de zidul de piatră.

Apoi s-a auzit încă o bubuitură. Și încă una. La început, ca o ploaie ușoară, după care – ca o furtună. Unele ghiulele explodau deasupra noastră, altele pe pământ, aruncându-l în aer. Apoi bubuiturile au fost atât de multe, încât nu se mai auzea decât un zgomot continuu. Pământul se deschidea și sărea în aer, pentru ca apoi să cadă iar, fărâmițat, ca o ploaie torențială. O bombă a căzut chiar în fața noastră. Pușca și brațul unuia dintre bărbați au sărit, iar aer.

O căruță plină de muniție a explodat în spatele nostru și un nor gros de fum s-a ridicat spre cer. Din tunul nostru au pornit rafale de răspuns, iar pământul s-a cutremurat. De câte ori reușeau să doboare un obiectiv, soldații noștri scoteau strigăte de bucurie. Totul era acoperit de fum.

După un timp, fumul s-a ridicat și s-a lăsat liniștea. Însă priveliștea de la poalele dealului ar fi tăiat respirația oricui.

Rebelii au început să urce dealul fluturând un steag roșu. Țineau săbiile întinse către noi.

– Uite-i, a spus Raymond. Vin încoace.

Rebelii înaintau pe deal.

– Încetați focul! a strigat un ofițer din spatele nostru.

Îmi tremurau mâinile atât de tare, încât a trebuit să mi le vâr la subraț.

– Vin, Raymond! De ce nu tragi?

– Trebuie să așteptăm până când ajung suficient de aproape.

– Foc! a strigat în cele din urmă ofițerul din spatele nostru.

Toate tunurile și armele au tras împreună.

Raymond și ceilalți soldați de lângă noi s-au lipit de zid. Trăgeau cu toții. Mi-am acoperit urechile. M-am uitat printr-o crăpătură din zid și am văzut că rebelii continuau să urce. Unii dintre ei cădeau. Aerul era plin de mirosul prafului de pușcă.

Raymond și-a reîncărcat repede arma. Soldații noștri de lângă copaci au îngenuncheat și au tras. M-am uitat peste zid și am văzut cum rebelii cădeau unii peste alții, în grămezi. Raymond m-a tras de braț.

– Dă-te jos!

Chiar atunci, în stânga, am auzit șuieratul unui glonț.

– Iisuse! a spus Raymond.

A căzut lângă mine. Partea din față a jachetei lui era roșie.

– Chipiul!

– Ți-l aduc.

M-am uitat peste tot în jur, după care l-am văzut deasupra zidului. L-am luat repede și i l-am pus peste cămașă.

Mi-am vârât mâinile pe sub brațele lui și l-am tras de-a lungul zidului, către ambulanță. Pe deasupra se auzeau trecând gloanțele. Unele dintre ele ajungeau în copacii din apropiere.

Un cal fugar a trecut în galop, iar apoi a căzut, lovit de gloanțe. Din piept a început să-i curgă atât de mult sânge, încât nu m-am mai putut uita. M-am oprit la capătul zidului. Eram înghețată de frică. Un soldat mi-a făcut semn să trec spre ambulanță.

M-am oprit. Îmi era frică să ies de acolo.

– Haide, băiete! mi-a strigat bărbatul.

Mi-am ținut respirația și am ieșit în câmp deschis.

Soldatul mi-a strigat iar:

– Ești foarte aproape.

– El e Raymond Gleason. Mama lui...

Ceva fierbinte m-a lovit în braț și m-a trântit cu fața în jos. Am simțit pământ în gură și căldura sângelui care îmi curgea de sub piept. S-a făcut liniște și întuneric.

Capitolul 30. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

iulie 1863

Ploua în ziua în care l-a dus pe Fergus la Leonardtown, la doctorul Wentworth. Jubal a sosit călare. I-am luat haina. Cămașa de sub redingotă îi era udă leoarcă.

– Servitorii sunt plecați? a întrebat el.

– Doar Sable este aici și i-am dat de lucru la bucătărie, ca să fim singuri.

– E mare bucătăria?

– Potrivită. A fost construită în spatele casei.

S-a apropiat, grăbit, de fereastra din față a salonului.

Purtam rochia de mătase roz, cea pe care Jubal o admirase cândva, și-mi dădusem cu parfum în dosul genunchilor. Îi cerusem lui Sable să așeze masa cu serviciul de ceai Tiffany al mătușii Tandy Rose, cel ornat cu flori de nalbă și camelie pe întreaga suprafață a celor cinci piese, singurul lucru bun pe care hoașca bătrână îl adusese de la Paris.

M-am dus lângă Jubal, la fereastră, și am privit împreună peste peluza ce cobora în pantă către râul albastru-indigo.

– Ei bine, cum ți se pare casa?

– N-am mai văzut nicăieri o asemenea priveliște a râului Patuxent. Privește, un vas al Marinei Militare a Statelor Unite!

– De unde știi?

A luat telescopul lui Fergus și l-a îndreptat către râu.

– Aceea este Thomas Freeborn, canoniera cu zbaturi a domnului Lincoln, parte din flotila Potomacului, sub drapel american.

– Ce caută aici ambarcațiunile yankee?

– Sunt șase vase care patrulează în golf și pe râuri în căutarea contrabandiștilor. Taie cablurile de telegraf ale confederaților atunci când au ocazia.

– Nu-mi spune că și tu ești contrabandist, Jubal Smalls.

– Un bărbat trebuie să fie foarte activ în vremuri ca astea, Anne-May. A închis telescopul cu zgomot.

– Dacă îl informez pe șeriful Whitman de existența ambarcațiunii yankee, o să se bucure, iar asta e bine pentru, să zicem, înțelegerea noastră. Ori de câte ori te uiți pe fereastra asta, urmărește vasele de pe râu și dă-mi de știre.

– Nu văd de ce n-aș face-o. Priveliștea e minunată, nu-i așa, Jubal?

– Întreaga casă e cea mai frumoasă dintre toate proprietățile de pe mal. Mă văd locuind aici într-o zi.

– Vrei să spui că ne vezi locuind aici.

S-a întors spre mine și și-a plimbat un deget pe obrazul meu, coborând apoi peste piept. Am simțit fiori de-a lungul brațelor.

– Desigur. Și cu o droaie de copii.

– Băieți sau fete?

A căzut pe gânduri.

– Număr egal din fiecare.

– Charlene Tidwell Weed spune că te-ai interesat la biroul șerifului de situația ei fiscală. Se teme că vei încerca să cumperi Ambrosia, așa cum ai făcut cu ferma bătrânului domn Burns.

Mi-a luat mâna.

– E drept, sunt în căutare de proprietăți. Uneori, asta ajută familiile rămase în urmă cu plata impozitelor. Dacă te gândești bine, le fac un serviciu celor ajunși în nevoie.

Am început să mă joc cu un nasture de la haina lui.

– Noi suntem cu plățile la zi. Fergus adoră să se ocupe de hârtii.

– Sigur că voi sunteți la zi. Dar nu toată lumea e la fel, iar eu le propun oamenilor o înțelegere reciproc avantajoasă. Șeriful Whitman doar mă ajută să grăbesc procesul. Eu îi ofer informații care le sunt folositoare trupelor noastre din sud, precum cele scrise de Jemma în caietul roșu, iar el mă pune pe drumul cel bun în privința proprietăților ce urmează a fi lichidate, pentru a-i putea ajuta pe oameni.

– Ești un om bun, Jubal.

A scos din buzunar o hârtie scrisă de mână.

– Ți-am compus o poezie.

Am scos evantaiul din mânecă și am început să îmi fac vânt cu el.

– Nu te credeam sentimental.

– Mi-a luat o săptămână să o termin. Am intitulat-o Iubirea nu piere. A despăturit hârtia și a citit:

Iubirea nu piere – e ca soarele

Care de-a pururi strălucește.

Se schimbă-acest pământ ce se rotește,

soarele însă e neclintit și veșnic.

Iubirea nu piere.

Și chiar de timpul are un sfârșit,

Iubirea dăinuie la infinit.

Jubal a pus hârtia înapoi în buzunar, apoi și-a dus degetele la rădăcina nasului.

Mi-am pus mâna pe brațul lui.

– Nu plânge, dragul meu.

S-a oprit lângă trofeul așezat pe măsuță.

– Cine este vânătorul de porumbei?

– Tata. Trofeul acela l-am câștigat împreună. Tata nu mai trăiește.

– Cum a murit?

– Nu prea vorbesc despre asta. Negrii lor i-au atacat în timpul nopții pe el și pe mama, iar tata n-a avut timp să-și ia pușca. A reușit să o facă scăpată pe mama, însă pe el l-au prins. Am auzit totul din camera mea, dar eram prea speriată ca să încerc să îl ajut.

Jubal mi-a luat mâna.

– A fost un bărbat curajos.

– După ce nelegiuiții au plecat, m-am furișat în dormitorul părinților mei și l-am găsit pe podea. Îi tăiaseră beregata dintr-o parte în alta, păgânii. Să fi văzut cât sânge era! Au stricat un covor Aubusson minunat. Eu și mama a trebuit să-l strângem și să-l scoatem din casă singure, fiindcă toți cei zece servitori au fugit în noaptea aceea. Au furat și broșa cu diamante a mamei. Tata fusese mereu bun cu ei. Sinceră să fiu, cred că mamei voiau să-i facă felul.

– Pentru asta luptă trupele noastre confederate, Anne-May, pentru ca astfel de atrocități să nu se mai întâmple. Dar trebuie să găsim caietul, Anne-May. Dacă se află că i-am divulgat secrete militare șerifului Whitman, vom fi spânzurați cu toții.

– Voi găsi caietul, Jubal. Voi răscoli toată casa.

– Dacă nu, va trebui să o găsești pe Jemma și să o obligi să-ți spună unde este. Cui i-a vândut-o Fergus?

– Unui fotograf din Hagerstown, laolaltă cu prețioasa lui Sally Smith. Acolo voi merge prima dată.

– Credeam că erau proprietatea ta. De ce l-ai lăsat pe Fergus să le vândă?

– Doar știi ce înseamnă drepturile unei neveste prin părțile astea.

– Mă surprinde că le-a vândut. A avut mereu o slăbiciune pentru negri.

– A plâns ca un copil în ziua în care au plecat, dar s-a bucurat să încaseze banii. A zis că toate nenorocirile au început în noaptea în care Joseph a fost spânzurat și că, dacă ar fi fost acolo, l-ar fi salvat.

– Cum de s-a îndurat să renunțe la Sally?

– I-am spus că ne fura. O minciună nevinovată, ca să o văd plecată.

– Și dacă nu mai sunt în Hagerstown?

– Prietena Jemmei a scris într-o carte o adresă din New York și numele de „Woolsey“. O voi căuta acolo.

– Vei avea nevoie de bani pentru călătorie. Mă tem că nu dispun de prea mulți.

– Fostul meu tată vitreg, Reggie Stickman, locuiește la Washington, așa că după Hagerstown aș putea merge la el. Și de acolo să plec la New York, dacă e nevoie.

– Reggie Stickman? De la Trustul Stickman? El te poate ajuta cu bani.

– Da. Treaba e că am avut niște probleme cu el. E un pic prea prietenos. M-a atins în locuri în care nu s-ar fi cuvenit să o facă.

Jubal m-a tras către el, mi-a ridicat fusta și a început să mă mângâie între picioare.

– Așa?

– O, Jubal, te rog! Nu pot să respir.

Și-a retras mâna și mi-a lăsat fusta în jos.

– Să găsești caietul!

M-am sprijinit de măsuța de ceai, străduindu-mă să zâmbesc cât mai sincer.

– N-aș vrea să-ți stea ceva în cale tocmai acum, când mai ai puțin și o să stăpânești jumătate din ținutul St. Mary's.

– De ce să nu îl cumpăr în întregime?

M-a luat în brațe.

– Iar tu vei fi regina mea.

Mi s-au înmuiat genunchii și i-am mulțumit lui Dumnezeu că Jubal mă ținea, altfel m-aș fi prăbușit pe podea.

M-a sărutat, lung și cu patimă.

– Să mergem în dormitor, i-am zis.

Mi-a zâmbit.

– Am putea să o facem chiar aici.

– Neastâmpăratule!

Mi-am scos rochia și am desfăcut crinolina în timp ce el mă privea.

Și-a scos, la rândul lui, pantalonii, rămânând în izmenele lungi, de flanel, apoi s-a întins pe canapea.

– Îmi place aici. Ai făcut-o vreodată aici cu Fergus?

Mi-am descheiat corsetul și l-am lăsat să cadă.

– Nu. În ultima vreme, doarme în baraca aia a lui.

– Ce îți făcea? m-a întrebat Jubal zâmbind.

M-am întins pe canapea lângă el.

– Să spunem că era întotdeauna minunat de rapid.

Dintr-odată, de pe coridor s-a auzit o voce.

– Anne-May?

Am sărit ca arsă.

– Euphemia, nu intra!

A intrat. Jubal s-a ridicat într-un cot.

– Anne-May...

Când a dat cu ochii de noi, s-a oprit brusc, apoi și-a ferit privirea.

– Doctorul Wentworth a fost chemat la o naștere. Îl duc pe Fergus la baracă, vă las să vă îmbrăcați.

A doua zi de dimineață, am răsturnat casa cu susul în jos, hotărâtă să găsesc caietul Jemmei. Mai întâi am tras toate sertarele biroului meu, apoi am tăiat pernele de pe canapea, umplând casa cu pene de gâscă, după care m-am dus la bucătărie, unde am răscolit sertarele lui Sally Smith, acoperind podeaua cu linguri de lemn, vase de măsurat și tacâmuri.

– Anne-May, ce înseamnă asta?

M-am întors. În prag stătea Euphemia.

– Dacă vrei să știi, caut paharul de cristal cu care...

– Cauți caietul acela.

– Nu te privește.

Am luat un cuțit și am pornit spre cămară, către rafturile încărcate de cutii cu mălai și de saci de făină. Am despicat un sac, și un val de făină s-a revărsat pe podea.

Euphemia a venit după mine.

– Anne-May, știu că îi comunici lui Jubal Smalls secrete militare ale celor din Nord.

M-a străbătut un fior de teamă.

– Ai dat iar iama în opiumul lui Fergus?

– De câte ori ai trimis-o pe Jemma în oraș cu caietul acela? Se vede de la o poștă ce faci.

– Ei, bine, fratele nostru a fost ucis de yankei, iar eu îi răzbun moartea. Dacă l-ai fi iubit, m-ai fi ajutat să caut caietul.

– Trădătorii sunt spânzurați, să știi.

Am ridicat fiecare cutie și conservă și am căutat în ea.

Euphemia s-a apropiat.

– Toată lumea de la cercul de cusut știe despre aventura ta cu Jubal – cum vă afișați fără rușine în fața bietei lui neveste. Ea are de gând să-i spună șerifului, Anne-May. Ai face bine să mergi la New Orleans, să stai cu mama pentru o vreme.

– Cred că ai băgat de seamă că țara e cuprinsă de război. E periculos să călătorești pe distanțe lungi. În plus, mai bine mor.

Am luat o cutie de pe raftul cel mai de sus și i-am ridicat capacul. Înăuntru era îndesat un teanc de bani.

– Ia te uită, Euphemia! Șireata aceea de Sally Smith!

– Sunt banii ei din vânzarea dulcețurilor.

Am scos bancnotele din cutie.

– Ne-a furat ca să îi câștige, așa că sunt de drept ai mei.

Am strecurat banii în buzunar.

– Știu exact ce să fac cu ei.

M-am dus în sufragerie, am ridicat portretul mătușii Tandy Rose și am deschis casa de bani.

– S-ar putea să fiu nevoită să stau o vreme la Reggie, la Washington.

– Anne-May, nu! După ce ne-a părăsit așa cum a făcut-o?

– Și eu aș fi părăsit-o pe mama. Pe lângă asta, atunci când tatăl tău vitreg deține aproape întreg orașul Washington, te porți frumos cu el. În caz că n-ai băgat de seamă, Euphemia, banii nu ne prisosesc.

Mi-am scos inelul cu diamant, l-am pus în casa de bani, am închis-o și am așezat portretul la loc.

– Nu te duce acolo, Anne-May! A înșelat jumătate de New Orleans, lăsând oamenii fără economiile lor de o viață, iar pe ceilalți i-a dat în judecată. Mergi singură?

– Păi, tu nu vii cu mine.

– Nici nu m-ai întrebat. Dar trebuie să rămân aici, ca să am grijă de Fergus.

– Nu te preface că nu-ți place să-i freci ciotul ăla. Mi se face rău numai când mă gândesc.

– Jeff Davis spune că soldatul rănit trebuie tratat ca un aristocrat. Fiind simpatizant sudist, ar trebui să ții seama de vorbele lui.

– Și eu cum trebuie să fiu tratată?

– Tu n-ai fost în luptă, Anne-May.

– Dar am pierdut totul, oricum. Privește-mă! Am mâinile acoperite de pistrui după ce Fergus ne-a scos la câmp. Sunt distrusă. Ce bărbat se mai uită la mine?

– Reggie s-ar uita. E din soiul cel mai rău, surioară. Ia-o pe Sable cu tine și caută să nu rămâi singură cu el.

– Sable mi-ar tăia beregata în somn. În plus, nu o să stau mult la Reggie. Dacă vreau să găsesc caietul, trebuie să ajung la Jemma, la Hagerstown.

– Renunță, Anne-May! Jemma nu l-ar arăta nimănui. E la fel de vinovată ca și tine.

– Jubal vrea să i-l aduc, iar eu nu am liniște până ce nu văd caietul făcut scrum. Așa că trebuie să îl găsesc. Ai grijă de pisica mea cât lipsesc? Și așa Joan te place mai mult decât pe mine.

– Sigur că da. Dar dacă Jemma și Sally au plecat deja din Hagerstown? Dacă au fost vândute mai departe? Ai de gând să le cauți oriunde? E război.

– Dacă au plecat deja, bănuiesc unde ar putea fi. La adresa pe care Celeste a notat-o în cartea aia. Brevoort Place nr. 8, New York.

A doua zi, pe când mă pregăteam de drum, a sosit o scrisoare, una scurtă, din Hagerstown, de la nevasta fotografului. Femeia îmi răspundea la solicitare informându-mă că Jemma și Sally nu mai erau acolo. Așa că i-am spus lui Sable să-mi pregătească valiza pentru Washington, unde aveam să mă opresc în drum spre New York.

Înainte să plec, am mers la plantația Ambrosia să o văd pe sora Jemmei, Patience. I-am cerut să-i scrie surorii ei o scrisoare și să îi spună cât de dor îi era de ea. Mă gândeam că asta avea să îmi fie de folos și să o convingă pe Jemma să se întoarcă.

Pe drum, în timpul călătoriei cu trenul, am purtat corsajul cu drapelul confederat, ca să-i tachinez pe soldații yankei aflați în gara din Washington. Au râs de mine și mi-au aruncat vorbe de ocară pentru că umblam neînsoțită, punându-mi virtutea la îndoială. Am făcut-o de dragul lui Harry, deși bietul meu frate cu siguranță că mi-ar fi zâmbit și mi-ar fi mângâiat brațul spunându-mi: „Renunță, Anne-May!“

Washingtonul era sufocant și plin de muște care ciupeau. Mirosea îngrozitor și am mers cu batista lui Jubal la nas. Am reușit să respir abia după ce birjarul m-a lăsat pe K Street, în dreptul casei tatălui meu vitreg, o monstruozitate cu patru etaje, clădită din piatră albastră, care ocupa aproape toată strada. Trotuarul din față gemea de trăsuri de tot felul. Era neobișnuit să primești musafiri vara, fiindcă sezonul petrecerilor era primăvara și toamna. Războiul dăduse totul peste cap.

Când am coborât din trăsură, se lăsase deja întunericul, dar felinarele erau stinse. De pe capră, birjarul mi-a aruncat valiza de piele, care a aterizat într-o băltoacă, stropindu-mă de noroi pe fusta de mătase.

– Frumoasă clădire! Hotel? a întrebat omul, fluierând cu admirație.

– Locuință particulară.

Mi-am ridicat valiza din noroi, mi-am suflecat fusta și am urcat treptele de granit. Ușa neagră era atât de lucioasă, încât mă vedeam în ea. Mi-am admirat talia subțire și boneta pe care mi-o făcuse Jemma, cu panglici de satin albastru, asortate cu ochii mei.

Am apăsat butonul soneriei și am așteptat în căldura înserării. Deasupra intrării, steagul Uniunii flutura leneș.

Ușa s-a deschis și în fața mea a apărut un servitor alb, îmbrăcat în negru.

– Ce doriți?

Am salutat cu un gest din cap.

– Sunt Anne-May Wilson Watson. Am venit la tatăl meu vitreg, Reginald Stickman.

– E ocupat, doamnă. Veniți mâine.

A dat să închidă ușa, dar eu am împins valiza înainte.

– Atunci, cheamă-o pe soția lui, Melody.

– Domnul Stickman dă o petrecere, doamnă. Nu pot să-l deranjez pe nici unul dintre ei. Doriți să le transmit un mesaj?

– Iată care este mesajul. Spune-i că, dacă nu coboară imediat, fac un tărăboi de află întreg cartierul ăsta elegant despre impolitețea lui.

Majordomul a făcut o plecăciune.

– Vă rog să așteptați aici.

A închis ușa, iar eu am scos evantaiul din mânecă și mi-am făcut vânt, privind în jur. Așa cum mă așteptasem, Reggie se stabilise în cea mai bună

parte a orașului, cu vedere spre un parc frumos. Îi mersese bine de când o părăsise pe mama. Bietul nostru tată, acum mort, deși fusese el însuși un negustor de succes, nu se compara cu el. Pesemne că Fergus se înșelase susținând că Reggie pierduse banii noștri. Investițiile pe care le făcuse cu banii familiei lui Fergus păreau să fi avut un succes fenomenal.

Ușa s-a deschis din nou și a apărut Melody, însoțită de un curent de aer răcoros.

– Ce dorești, Anne-May?

Biata Melody, urâtă mai era, cu nasul ca un păstârnac, pe care părul pieptănat cu cărare pe mijlocul capului îl scotea și mai mult în evidență! Însă cu siguranță că Reggie trecea cu vederea aspectul ei neatractiv, fiindcă tatăl ei deținea cealaltă jumătate a orașului. Reggie putea oricând să caute compania altor femei, mai atractive. Melody se încăpățâna să poarte haine în culori pastelate, care nu făceau decât să-i accentueze paloarea, dar evita inteligent medalioanele simple și bijuteriile în nuanțe roz, la modă. Diamantele masive, de douăzeci de carate, care îi împodobeau gâtul, distrăgeau categoric atenția de la chipul ei.

Am strâns evantaiul și l-am ascuns înapoi în mânecă.

– Frumos mă mai întâmpini, Melody!

Și-a înfipt mâinile în șolduri.

– Nu poți să apari pe nepusă masă la ușa oamenilor cumsecade, Anne-May!

– Am nevoie de găzduire pentru o singură noapte. Mâine plec spre New York.

Și-a lungit gâtul și a privit de-a lungul străzii, apoi a spus:

– Atunci, intră.

Am urmat-o pe Melody, care era îmbrăcată în diverse nuanțe de mov, pe culoarul răcoros și prin nenumărate încăperi pardosite cu parchet. Am trecut prin saloane decorate în alb și auriu, cu mobile tapisate în satin roșu și

albastru, cu perdele fine de dantelă la ferestre. Din spatele ușilor închise răsunau clinchet de pahare și hohote de râs.

Melody s-a oprit în dreptul scărilor din spatele casei și s-a întors către mine.

– În afară de însuși președintele Lincoln, toți demnitarii din Washington sunt aici. Senatori, precum și reporteri care vor scrie despre eveniment.

– Se pare că un trust care a făcut șase milioane de dolari profit de pe urma războiului îi aduce unui om mulți prieteni.

Melody m-a tras către ea.

– Ești la mila acestui om, așa că ai grijă ce vorbești, Anne-May. Toate camerele de oaspeți sunt ocupate cu ocazia petrecerii, dar vei împărți camera cu Bridget, la etajul al treilea. Baia e pe hol.

– Ești atât de bună cu mine!

– Jackson te va conduce. Ți-aș fi recunoscătoare să iei cina în camera ta. De dimineață pleci?

– Firește, Melody. Nu vreau să deranjez.

Am fost condusă în camera servitoarei, în care se găseau un pat cu salteaua plină de cocoloașe și o oglindă crăpată, atârnată deasupra unui lavoar.

– Noapte bună, mi-a urat Jackson și s-a retras cu o plecăciune.

Am așezat valiza pe pat, am despachetat și m-am pregătit să trec la treabă. Nu aveam de gând să dorm prea curând.

Capitolul 31. Georgy

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

Grăbită, am intrat în cort pe lângă infirmierii care aduceau răniți pe tărgi. Am căutat-o din priviri pe mama. Imaginea soldatului cu fața mutilată, despre care crezusem că era fratele meu, mă lăsase fără puteri. Însă pe ceasul lui de buzunar erau gravate inițialele fiului altei mame nefericite.

Mama a alergat la mine.

– O, Georgy dragă! Am primit vești de la domnul Olmsted. O încurcătură regretabilă. Se pare că Charley a fost într-adevăr rănit, dar la mână.

– Mâna la care avea probleme?

– Da, ca să vezi! O rană superficială, ușor de tratat. Scrisoarea prin care domnul Olmsted ne spunea să venim la Gettysburg ne-a făcut să credem că Charley a fost grav rănit.

Am simțit că mă ia cu leșin de ușurare.

– Mamă, ce nesăbuință din partea noastră!

Mama a venit mai aproape.

– Însă de atunci Charley a plecat cu un nou regiment, spre sud. Acum Olmsted ne-a trimis iar vorbă, zice să rămânem aici ca asistente, dat fiind că sunt atât de mulți răniți. Cu ajutorul doctorului Letterman, peste drum, pe deal, se va construi un spital mai încăpător. Pentru moment, trebuie să

găsim o gazdă aici, apoi, mai târziu, în oraș. Îți vine să crezi cum s-au petrecut lucrurile?

Am dat din cap ușurată, nevenindu-mi să cred că Charley era în siguranță.

Mama m-a luat de braț.

– Frank Bacon era la Washington atunci când a aflat despre Charley, așa că a venit și el. Va sosi în curând o santinelă, să ne conducă la cortul în care ne vom petrece noaptea. Cei de aici au spus să încercăm să dormim, pentru că mâine se deschid iar porțile iadului.

A doua zi de dimineață, eu și mama ne-am trezit când a sunat deșteptarea și am aruncat o privire împrejur, în noua noastră locuință. Am aflat că trenurile plecau din gara de lângă tabăra noastră de două ori pe zi, încărcate cu răniții care aveau să ajungă la spitalele din nord. Zilnic soseau șiruri lungi de ambulanțe cu alți răniți, adesea prea târziu pentru a prinde ultimul tren al zilei și fără ca armata să le fi asigurat provizii. Datoria noastră era să îngrijim răniții peste noapte, să le dăm să mănânce, să-i îmbrăcăm, să le dăm medicamente, să pregătim vagoanele nou-sosite adunând balega vitelor și așternând paie proaspete și să-i urcăm în trenurile care aveau să îi ducă la spital.

În depărtare răsuna zgomotul armelor. Împreună cu mama, am vizitat cele douăzeci de corturi albe înșirate lângă gara improvizată – o baracă albă, construită lângă o platformă rudimentară. În corturile mai mici se aflau răniții, iar în cele mari locuiau chirurgii. Tot acolo se desfășurau operațiile de urgență.

Am găsit cortul ce servea drept bucătărie, dotat cu o plită și cu niște ceaune în care se pregătea supa, nelipsită la cină. Cortul dispunea de personal separat, alcătuit din bărbați care coceau pâinea, făceau supa, frigeau carnea și găteau legumele.

Am intrat la întâmplare într-un cort mare, plin până la refuz, mirosind a boală. Răniții stăteau și câte doi-trei într-un pat. În spate, într-un colț, câțiva

soldați rebeli, îmbrăcați în uniformele lor portocalii, stăteau pe podeaua murdară, acoperită cu paie.

Infirmierii aduceau pacienții din ambulanțele în care răniții zăceau peste cadavre, prea amețiți ca să le pese, cu răni în piept și în abdomen, mutilați, rămași fără membre, cu chipurile stâlcite în feluri de neimaginat. Adesea era greu să le ghicim vârsta, din cauza prafului de pușcă ce le acoperea fețele. Peste tot în jurul nostru erau atâtea ziare mânjite, resturi de tutun vechi și farfurii de tablă murdare, încât nu știam de unde să începem.

Doi doctori treceau pe la fiecare pacient, în uniformele lor albastre, cu epoleți tiviți cu fir aurit, stabilind în grabă cine trebuia operat. M-am apropiat de ei și m-am adresat unuia:

– Iertați-mă, domnule doctor. Frederik Olmsted ne-a rugat să vă ajutăm. Am mai îngrijit soldați înainte, la...

Bărbatul s-a întors către mine.

– Dă-mi voie să ghicesc. La Spitalul Biroului de Brevete din Washington. Sunt la curent cu realizările dumitale profesionale, domnișoară Woolsey.

Tot spiritul pozitiv, atât cât îl avusesem în dimineața aceea, mi-a dispărut la vederea acelui chip sever.

Am făcut un pas înapoi.

– Mamă, ți-l prezint pe domnul doctor Compton. A făcut parte din comisia de examinare a candidatelor pentru instruirea ca infirmiere.

– O, îngerii păzitori sunt peste tot! Încântat de cunoștință, doamnă Woolsey. O cunosc foarte bine pe fiica dumneavoastră. A crezut de cuviință să ne învețe pe noi, doctorii din comisia de examinare, care este cel mai bun instrument de scris pentru completarea formularului de cerere, dacă nu mă înșel.

Mama a dat din cap.

– Încântată, domnule doctor. Am învățat din experiență că cele mai bune lecții ni le însușim mai cu seamă atunci când credem că nu ne sunt necesare.

– Mi-ar plăcea să mai discutăm, dar am șase sute de răniți în grijă. Faceți-vă utile și ocupați-vă de cei din corturi. Completați fișele de alimentație, curățați așternuturile...

– Știm ce avem de făcut, domnule doctor.

– Atunci, la treabă! Oferiți-le câtă alinare puteți acestor nefericiți. Și nu uitați că e posibil să fiți chemate oricând în cortul în care se fac operațiile.

– De ce nu se ocupă nimeni de bărbații aceia din colț? l-am întrebat.

– Sunt prizonieri rebeli, mi-a răspuns el, fluturând din mână ca și cum nu conta. Nu avem timp să ne îngrijim de trupele confederate.

– Nu spun regulile războiului că trebuie să acordăm aceleași îngrijiri soldaților rebeli ca și unioniștilor, domnule doctor?

– Ne vom ocupa de ei după ce îi tratăm pe soldații noștri. Oricum, pentru cei mai mulți dintre ei nu mai e nimic de făcut, așa cum e cazul aceluia cu piciorul cangrenat. Septicemie avansată. Îndreptați-vă atenția asupra celor care mai pot fi salvați, domnișoară Woolsey. Și limitați-vă amândouă energia la sfera îndatoririlor voastre.

Apoi, doctorul Compton s-a îndepărtat în grabă.

– Bun venit în Armata Statelor Unite, mamă!

– Păstrează-ți speranța, draga mea, și nu renunța la convingerile tale. Așa cum doctorul Compton tocmai a demonstrat-o, înțelepciunea nu are un dușman mai mare decât omul ignorant.

Eu și mama ne-am scos bonetele și ne-am pus pe treabă. Cu atâția soldați muribunzi în jur, nu aveam timp nici măcar să spunem o vorbă bună, fiind chemate de la un cort la altul cu diverse cereri, de la punci cu lapte, la

gheață pisată. La aceasta din urmă doctorii ne interziseseră accesul, păstrând-o pentru cazurile foarte grave.

Mama s-a implicat trup și suflet, ascultându-le poveștile, mângâindu-i, hrănindu-i și dându-le haine, inclusiv batiste stropite cu apă de colonie, și cu toții ajunseseră să o strige „Mama“. „Pe aici, Mamă!“ „Iată găleata, Mamă!“ „Nu-i așa că Mama e o femeie strașnică?“

Am pregătit o supă de vită și am distribuit-o în cănile ce așteptau goale, iar mama a mers la prizonierii din trupele confederate, a cerut unui infirmier să le schimbe paiele cu unele proaspete și a făcut rost de câteva cămăși curate pe care le-a oferit bieților soldați rebeli.

S-a împrietenit rapid cu tânărul locotenent la a cărui rană se referise doctorul Compton. Bietul de el zăcea întins pe pământ, cu cracul pantalonilor tăiat și cu piciorul rănit vânăt și îngrozitor de umflat. Mama i-a pus mâna pe frunte.

– Georgy, adu-mi un prosop umed. Are temperatură.

Părea un copil, avea fața curată, inocentă, ochi albaștri, strălucitori, și un păr blond pe care orice fată din New England ar fi fost mândră să-l aibă.

– Mă numesc Henry Rauch, doamnă, Regimentul 14 Voluntari, Carolina de Sud. Tata e pastor luteran în Carolina de Sud.

– Și mama ta?

– A murit când aveam șase ani. Îi semănați la voce.

Mama l-a mângâiat pe mână.

– Am crescut în Virginia, poate că am păstrat ceva din accent. Poți să mănânci?

Mama i-a cerut unui infirmier să-i facă rost de o pernă. După îndelungi rugăminți, tânărul Henry cu părul blond, pe care orice fată din New England ar fi fost mândră să-l aibă, a reușit să mănânce niște terci.

Am luat-o pe mama deoparte.

– Nu poți să dai atenție unui singur pacient. L-ai auzit pe doctor. Nu se mai poate face nimic pentru el. Trebuie să ne concentrăm atenția asupra celor care pot fi salvați.

– Știu că ești o asistentă experimentată, Georgeanna, dar voi proceda așa cum cred eu de cuviință.

S-a întors la pacientul ei.

– Mulțumesc, doamnă, repeta Henry fără oprire. Cina a fost excelentă. Vreți să îmi citiți ceva, dacă nu vă cer prea mult? Știu că trebuie să vă ocupați de soldații voștri.

– Pentru mine, locotenent Rauch, cu toții sunteți fiii Americii. Propriul meu fiu luptă undeva în Sud și nădăjduiesc că, la nevoie, o asistentă de acolo îl va trata cu aceeași bunăvoință.

Mama m-a ajutat să servim cina, iar după ce lucrurile s-au mai potolit, s-a întors lângă Henry ca să-i citească fragmente din volumul pe care îl adusese cu ea, Calea vieții, de Emerson.

– Când ceva trebuie făcut, lumea găsește o cale.

– Ce zice Emerson despre moarte? a întrebat-o Henry.

– Ei, bine, el a spus: Fă lucrul de care te temi, iar teama va muri.

Henry a căzut pe gânduri.

– Așadar, a vrut să spună că nu trebuie să te temi de moarte, ci să o lași să se întâmple?

– Presupun.

Locotenentul Rauch a adormit în sunetul ploii care răpăia peste cort. Noi am trecut pe la fiecare pat, dându-le răniților să mănânce conform instrucțiunilor doctorului Compton. Am schimbat pansamentele, îngrijindu-

i pe răniți cum puteam mai bine. În cursul acelei după-amiezi însă, puterile locotenentului Rauch au slăbit. Începuse să strige ba frânturi de rugăciuni, ba comenzi militare. Își amintea lucruri din copilărie, coborând tot mai adânc în lumea umbrelor.

Dintr-odată, pe ușa cortului a năvălit un soldat îmbrăcat în uniforma rebelilor, cu brațul bandajat, ud de ploaie. A îngenuncheat lângă el.

– Henry! a strigat bărbatul.

Nu a primit răspuns, așa că s-a întors către mama.

– E fratele meu mai mare. Sunt Jacob Rauch, doamnă, soldat al Companiei B, Carolina de Sud, prizonier în cortul alăturat.

– Henry nu mai are mult de trăit, i-a spus mama. Vrei să rămâi lângă el?

Am întins paie proaspete lângă Henry, pentru ca fratele lui să-i poată sta alături, iar acesta a rămas acolo până la sfârșitul zilei. La căderea nopții, eu și mama am îngenuncheat lângă Henry, iar mama i-a ținut mâna în timp ce tânărul își dădea ultima suflare.

Doctorul Compton și-a ales tocmai acel moment nefericit să intre în cort.

– Avem nevoie de infirmiere în cortul de operații.

Ne-a făcut semn mamei și mie.

– Sunteți la fel de bune ca oricare altele.

Mama s-a ridicat.

– După cum vedeți, veghem un muribund...

Doctorul Compton a venit la mine.

– Folosiți resursele prețioase ale armatei pe un soldat inamic, în vreme de soldații noștri au nevoie de ele.

Mama și-a îndreptat umerii.

– Domnule doctor Compton, suntem la dispoziția dumitale imediat ce terminăm cu acest tânăr.

M-am ridicat și mi-am scuturat paiele de pe fustă.

– Vin eu, domnule doctor.

Doctorul Compton a ieșit în grabă, iar mama și-a reluat locul lângă Henry Rauch.

– Îmi pare rău, doamnă, că vă provocăm atâtea neajunsuri, a spus Jacob.

Mama i-a zâmbit.

– Ceea ce contează acum este să îți iei rămas-bun cum se cuvine de la fratele dumitale. Fără îndoială, roata vieții se va învârti și va regla conturile cu bunul doctor Compton.

După ce Henry Rauch a murit, am cerut un sicriu, l-am așezat în el după obicei și toată noaptea fratele lui rănit a rămas lângă cutia aceea de lemn. Mama a dormit pe apucate, s-a trezit la fiecare chemare, iar eu mi-am petrecut aproape întreaga noapte în sala de operații, întorcându-mă în cortul nostru abia spre dimineață.

Nici una dintre noi nu s-a odihnit așa cum trebuia, iar dimineața ne-am trezit în bubuitul îndepărtat al tunurilor. Au adunat prizonierii. Se pregăteau de plecare, iar fratele cel îndurerat li s-a alăturat camarazilor lui, nu înainte de a trece să ne vadă.

– Vă mulțumesc pentru grija pe care i-ați arătat-o lui Henry.

A smuls ornamentul în formă de palmier de pe chipiul fratelui său și un nasture de la propria uniformă.

– Nu am ce să vă ofer, doamnă, dar vreau să vă arăt prețuirea mea pentru ceea ce ați făcut.

Mamei i-au dat lacrimile pe când accepta dovezile recunoștinței lui, strângându-le la piept ca pe niște nestemate.

– Îi voi scrie tatălui vostru, ca să îl înștiințez că Henry și-a dat viața cu vitejie. A fost un soldat de nădejde.

În dimineața următoare armele au răsunat mai aproape, agitându-i pe răniții noștri. Mai rezistentă decât noi toți, mama funcționa perfect și fără să fi dormit. S-a așezat pe o cutie, sub o sfoară cu pește agățat la uscat, și i-a scris tatălui lui Henry Rauch. Abia începusem să le distribui celor ce se trezeau sticlele cu punci și lapte, când ușa cortului s-a deschis și a intrat Frank Bacon.

A trecut printre paturi, oprindu-se ici și colo, lângă câte un pacient, cu o vorbă bună sau ca să îndrepte vreun pansament. Apoi s-a îndreptat spre mine, înalt și sobru, înconjurat de un mic anturaj.

Apropiindu-se, mi-am dat seama că Mary avusese dreptate ca de obicei – îmi fusese dor de el, de chipul lui blând și de ochii strălucitori. Purta o cămașă albă, descheiată la gât, iar mânecile suflecate lăsau să i se vadă brațele bronzate. Avea cu el trusa medicală. Chiar și în mediul acela marcat de suferință și de moarte, reușea să aducă o notă de speranță. Cum de era perfect bărbierit până și într-un astfel de loc?

M-am îndreptat în grabă spre el și i-am întins mâna.

– Frank, mă bucur atât de mult să te văd!

Mi-a strâns mâna pripit.

– Și eu mă bucur să te văd. Venim de la o unitate medicală de campanie.

– Am atâtea să-ți spun! De când am vorbit ultima oară, m-am gândit la atâtea lucruri legate de diverse proiecte.

Nathan, pe care îl cunoscusem la Washington, a venit lângă Frank.

– Ți-l amintești pe Nathan? m-a întrebat Frank.

– Desigur.

I-am strâns mâna cu căldură.

– Mă bucur să te revăd.

Frank s-a întors. În spatele lui era Bethada. I-a cuprins delicat brațul și a adus-o lângă el. Purta o rochie vișinie, cu mâneci în formă de pagodă, modelul cel mai scump de lucrat, și o bonetă franțuzească asemănătoare celei pe care o admirasem în Revista pentru Doamne a lui Godey.

– De Bethada îți amintești?

Am salutat-o cu un gest din cap.

– Cum să nu!

Mama s-a apropiat de Frank.

– Îți mulțumesc că ai venit atunci când ai aflat de Charley.

Frank s-a întors către mama.

– Din fericire, l-am văzut înainte să plece. Livra un mesaj, chiar în toiul luptei, și a fost rănit la încheietura mâinii, dar se va face bine. Chiar a comentat că are un talent deosebit să se rănească mereu la aceeași mână. Bethada s-a strecurat între mama și Frank.

– Am ajutat și eu. Câțiva doctori mi-au lăudat priceperea la aplicat bandaje.

Frank a început să caute în trusa medicală.

– Rămânem toți trei câteva zile. Ar fi ciudat să fim în permisie când situația de aici e atât de dramatică.

Bethada a scos o batistă din buzunar și a dus-o la nas.

– Lucrurile s-au aranjat cum nu se poate mai bine. Eram la Washington. O vizitam pe mama de ziua ei, așa că nu am ratat petrecerea.

– Ar fi fost păcat să nu mâncați tort, am spus eu.

Mama m-a admonestat din priviri.

– E vreo problemă cu aerul, domnișoară Barnett? am întrebat-o.

– O, nu! E doar un pic închis.

Frank i-a luat brațul, iar brățara de argint de la încheietura ei a strălucit în lumină.

– Ne-a fost repartizat șirul ăsta de corturi, a spus Frank. Răniții sunt așteptați să sosească în număr mare.

Apoi, întorcându-se către Nathan:

– Trebuie să instalăm în apropiere încă un cort pentru operații.

Nathan și-a îndreptat umerii.

– Am făcut-o deja, domnule doctor.

Ușa cortului s-a deschis din nou și au intrat doi infirmieri purtând un rănit pe o targă. Doctorul Compton venea în urma lor.

– Rănit de la Dealul Cimitirului! a strigat unul dintre infirmieri. Are nevoie de îngrijiri de urgență.

Frank a mers la omul cu chipul înnegrit de praf de pușcă și de sânge.

– Nathan, pregătiți-l pentru operație!

Alți infirmieri au intrat, aducând mai mulți răniți pe care i-am transferat în cele câteva paturi libere și pe podea, peste paie.

Împreună cu mama, am așezat un băiat de culoare pe un pat.

– Probabil că zace pe câmp de ieri, a spus Frank. Toboșar, după uniformă. Îi recrutează din ce în ce mai tineri.

Am rupt cămașa băiatului, dezvelindu-i umărul grav rănit.

– Rană la umăr! am strigat.

Doctorul Compton a aruncat o privire.

– Ocupați-vă mai întâi de soldații albi.

– Băiatul acesta moare dacă nu ne îngrijim de el acum, i-am răspuns. Abia mai are puls.

– Treci mai departe, domnișoară Woolsey!

Frank a venit lângă mine.

– Compton, tu ocupă-te afară de cel rănit la cap. Am eu grijă aici.

Doctorul Compton a părăsit cortul în grabă, iar eu și mama am pregătit băiatul pentru operație. Era inconștient, cu gura întredeschisă. Ochii închiși erau tiviți de gene lungi. Era atât de slab! I-am căutat din nou pulsul, era încă și mai slab.

– Trebuie să ne grăbim, Frank.

Bethada a venit lângă băiat.

– Poate că doctorul Compton are dreptate. Soldații ar trebui să aibă prioritate.

– Vrei să zici, soldații albi? am întrebat. Copilul acesta a luptat alături de ei și merită să trăiască la fel ca toți ceilalți.

– Eliberați zona, a spus Frank. Vom opera chiar aici. Dezbracă-l de hainele acelea murdare. Bethada, dacă se trezește, îi administrezi soluția de

cloroform. Doamnă Woolsey, dumneavoastră îi monitorizați pulsul. Georgy, vrei să mă asiști?

– Dar..., a încercat Bethada să protesteze.

– Desigur, Frank, am răspuns.

Nathan a adus două găleți cu apă și săpun pentru instrumentele chirurgicale, așa cum învățase Frank să facă în spitalele din Franța.

El a așezat una dintre găleți pe o masă.

– Georgy, mă ajuți să mă spăl?

În timp ce Nathan pregătea masa pentru operație, aducând rezerva de medicamente a lui Frank – o cutie de lemn plină cu sticle conținând tot soiul de leacuri –, noi ne-am spălat, iar eu am întins alături un prosop curat, pe care am așezat instrumentarul pregătit pentru intervenție – bisturiul, clești pentru extras gloanțele și garouri.

Din trusa medicală a lui Frank am scos o pereche de foarfeci pentru bandaje.

– Repede, mamă, ajută-mă să tăiem pantalonii băiatului.

Mama a întins pânza pantalonilor, iar eu am tăiat rapid pe lângă cusătură. Imediat, pantalonii de in și lenjeria de lână au alunecat în lături, iar eu și mama am schimbat priviri, cu ochii măriți de uimire.

Mama și-a smuls șalul de pe umeri și a acoperit jumătatea inferioară a trupului toboșarului.

M-am întors către Frank.

– Domnule doctor, mă tem că tânărul nostru toboșar e fată.

Capitolul 32. Jemma

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

M-am trezit într-un asemenea vacarm, printre strigăte, încât am crezut că încă eram pe câmpul de luptă. Mă durea capul. Am privit în jurul meu, în cort. Oamenii mureau, unii în liniște, alții strigând sau rugându-se. Soldații se îndreptau în direcția strigătelor, intrând și ieșind cu cadavre sau cu răniți întinși pe tărgi. Bărbatul de lângă mine cânta cântece bisericești, tare, ca un preot la slujba de duminică. S-a oprit, horcăind, în mijlocul cântecului. L-au scos din cort, aducând unul mai liniștit în loc.

În depărtare bubuiau tunurile. Am dat să mă ridic și o durere cumplită mi-a săgetat umărul. Îmi tăiaseră mâneca și aveam partea de sus a brațului bandajată strâns. Dacă ar fi fost lângă mine, Sally mi-ar fi dat alifie să pun pe rană și opium care să-mi amorțească durerea.

Raymond. Oare era și el aici?

M-am uitat la stânga și am văzut un om mort, cu ochii căscați și cu gura asemenea, acoperit de muște. În fața mea era un soldat cu piciorul tăiat de la genunchi, ca domnul Watson.

Salteaua era moale și, în ciuda zgomotului dimprejur, am adormit din nou. Când m-am trezit, deasupra mea era aplecată o doamnă cu părul cărunt, care m-a speriat de moarte.

Și-a așezat o mână caldă peste mâna mea și m-a întrebat:

– Cum te cheamă, drăguță?

Mi-am tras mâna, cuprinsă de teamă. Îmi tăiaseră mâneca uniformei. Urma să mă alunge sau să-i cheme pe fotograf și pe nevasta lui, ca să mă ia înapoi? Pe Anne-May? Nu am scos nici un cuvânt.

S-a apropiat o altă doamnă, tânără, cu părul negru pieptănat pe spate și prins într-un fileu.

– Ai fost împușcată în umăr, mi-a spus ea. A fost o rană serioasă și a fost nevoie de operație ca să nu îți pierzi umărul. Doctorul Bacon te-a operat.

Am zâmbit la auzul numelui – un doctor numit după o parte a porcului –, iar ea probabil că a luat asta drept un semn că mi-era foame, pentru că a așezat lângă mine o tavă și o cană de tablă cu ceva ce mirosea a supă de vită. Am întors capul.

– Nu ți-a revenit pofta de mâncare? m-a întrebat femeia mai în vârstă.

Femeia mai tânără s-a așezat lângă mine, pe o ladă de marfă.

– Nu ai de ce să-ți faci griji. Îți vom păstra secretul.

Despre ce secret vorbea? Aveam cel puțin trei, la ultima numărătoare.

Doamna mai în vârstă a adus și ea o ladă și s-a așezat lângă cealaltă. S-a aplecat către mine. Mirosea a pudră de talc, la fel ca mătușa Tandy Rose.

Mi-a vorbit în șoaptă, ca și cum îmi împărtășea un secret:

– Ești o fată foarte curajoasă din moment ce ai mers la luptă.

Mă priveau amândouă, cu mâinile împreunate în poală.

Mi-am ridicat privirea către tavanul alb al cortului.

Doamna în vârstă s-a aplecat din nou către mine.

– Mă numesc doamna Charles Woolsey. Numele meu îți spune ceva?

Am clătinat din cap.

Femeia mă privea insistent.

– Brevoort Place nr. 8?

Amintindu-mi de Celeste, mi s-au umplut ochii de lacrimi.

– Cartea de vizită!

Doamna Woolsey a venit și s-a așezat pe marginea patului, lângă mine.

– Eu și fiica mea, Georgeanna, suntem infirmiere și este datoria noastră să înregistrăm bunurile găsite asupra soldaților. Așa am găsit cartea de vizită. Îmi dai voie să întreb cum a ajuns la tine?

– Prietena mea.

– Prietena ta ți-a dat-o?

Am dat din cap.

– Numele ei era Celeste. Și înainte de asta, Sukey.

Doamna Woolsey și-a îndreptat spatele și apoi a privit către Georgeanna.

– Copila vândută la Charleston. Căile Domnului sunt cu adevărat misterioase.

– Nu am furat-o. Celeste mi-a spus că o doamnă i-a dat-o mamei ei. I-a spus că, dacă ajungea vreodată la New York, avea acolo o prietenă.

– Desigur, a răspuns Georgeanna. Te credem. Doar că este realmente extraordinar să găsim cartea de vizită a mamei la tine. Probabil că ne-a fost scris să ne întâlnim.

– Era bunul cel mai de preț al lui Celeste, dar mi-a dat-o mie înainte să moară.

– Iartă-mi curiozitatea, dar cum a murit? m-a întrebat uimită Georgeanna.

– LeBaron Caruthers. El a ucis-o.

– Cine este acest om?

– Vânătorul de sclavi de pe plantația Peeler.

– Și pe tine cum te cheamă?

Mi-am ferit privirea.

Doamna Woolsey și-a pus mâinile moi, calde, peste mâinile mele.

– Draga mea, cu noi ești în siguranță.

– Mă numesc Jemma, doamnă.

– Jemma și mai cum?

– Doar Jemma. Sunt proprietatea doamnei Anne-May Wilson Watson, de la plantația Peeler de lângă Hollywood, Maryland.

– Ai fost eliberată?

– Nu, doamnă. Domnul Watson m-a vândut domnului Swift din Hagerstown, Pennsylvania.

– Și cum ai ajuns aici?

– Am fost primită în Armata Statelor Unite de maiorul Ellis din Regimentul 14, Connecticut.

Doamna Woolsey părea că mai avea puțin și izbucnea în plâns.

– Ai trecut prin încercări teribile.

– Am ajuns aici cu bunica, Sally Smith. Nu mi-e rudă de sânge, dar e ca și cum mi-ar fi. Am lăsat-o în urmă, la unitatea militară, înainte să luăm dealul cu asalt. Trebuie să mă întorc după ea.

Georgeanna mi-a ridicat marginea bandajului și s-a uitat dedesubt.

– Se vindecă frumos. Avantajul tinereții, presupun, dar tot trebuie să te odihnești. În curând, vei putea merge să o găsești pe această Sally Smith. Vom trimite pe cineva să-i dea de urmă, dar acum trebuie să te odihnești și să mănânci ceva.

Georgeanna a mai adus o tavă pe care era așternut un șervet galben, subțire. Pe tavă se aflau un castron de porțelan cu supă de pui delicioasă, din care m-a hrănit cu lingura, și o felie de pâine albă, unsă cu unt pe ambele fețe, cu dulceață deasupra.

Am adormit și le-am visat pe mama și pe sora mea, Patience. Toate trei înotam în râu către Sally, care ne aștepta pe malul celălalt, cu brațele ei mari întinse spre mine.

După ce m-am trezit, peste o vreme, mi-am făcut din două șervete galbene un suport pentru brațul rănit și m-am dat jos din pat. Doamna Woolsey și Georgeanna au încercat să mă facă să rămân la pat și să mă odihnesc, dar aveam atâtea de făcut, și atâția soldați zăceau pe pământ, cerând apă, încât m-am gândit că puteau folosi patul meu. Voiam să mă întorc să o găsesc pe Sally Smith și m-am gândit că eram de ajutor dacă plecam.

Domnișoara Georgeanna mi-a adus o cămașă bărbătească și un șorț alb, împăturit frumos.

– Uite o cămașă curată și cel mai mic șorț pe care l-am găsit. Nu am făcut încă rost de încălțăminte pe măsura ta. Dă-mi voie să te ajut să te schimbi.

A vrut să-mi desfacă nasturii cămășii, dar m-am tras înapoi.

– Nu!

Domnișoara Georgeanna a zâmbit.

– Sigur, te jenezi. Să facem un paravan dintr-un cearșaf, Jemma.

Împreună cu mama ei, a ridicat un cearșaf mare, alb, în jurul patului meu, iar eu am scos cămașa mea fără o mânecă, am împăturit-o și am lăsat-o pe pat, apoi am îmbrăcat cămașa cea curată, atât de mare încât, dacă nu eram atentă, îmi aluneca de pe umeri. Era moale și plăcută la atingere, peste rănile loviturilor de bici, încă dureroase, primite de la doamna Swift. Am îmbrăcat apoi pantalonii și mi-am pus șorțul.

Am ridicat o găleată de lemn cu mâna sănătoasă și m-am dus la domnișoara Georgeanna.

– Pot să aduc apă.

– Numai dacă nu faci un efort prea mare.

Un bărbat înalt, de aceeași culoare cu mine, a venit spre noi. Părea cu vreo cinci ani mai mare decât mine. Purta uniforma albastră, cu nasturi strălucitori, ca toți soldații. Nu-i vedeam prea bine chipul, pentru că mă privea de sus, dar avea cei mai frumoși ochi pe care îi văzusem vreodată la un om, fie el negru sau alb. Erau verzi ca frunzele de dafin toamna. M-am holbat la el, încercând să îmi amintesc unde îl mai văzusem.

– Iată-l pe Nathan, a spus domnișoara Georgeanna, iar apoi s-a întors către el. Vrei, te rog, să o însoțești pe Jemma la pârâu?

Bărbatul abia dacă mi-a aruncat o privire.

– Sigur, a răspuns el și a pornit înainte, iar eu l-am urmat.

– Să nu vă abateți din drum! a strigat Georgeanna în urma noastră. Se pare că au mai rămas pușcași prin apropiere, luptători rebeli, în pădure.

– Da, domnișoară Georgeanna, i-am răspuns eu.

Am ieșit din cort și m-am bucurat să respir din nou aer proaspăt. Cortul nostru era mai mare decât celelalte. Am privit în urmă, de cealaltă parte a șinelor de tren, unde se întindeau șiruri de corturi mai mici.

Nathan s-a îndepărtat de șinele de tren și a arătat către marginea pădurii.

– Acolo e pârâul.

L-am urmat prin iarba înaltă până la genunchi, deasă, plină de flori sălbatice și de fluturi care zburau încoace și încolo. Găleata de lemn se izbea în mers de șoldul meu. Dacă n-ar fi fost gemetele muribunzilor și mirosul de boală purtat de vânt, locul acela ar fi fost minunat.

Am privit în spate către orășelul care strălucea departe, în lumina soarelui. Turla bisericii era încă în picioare și am sperat că Sally Smith încă mă aștepta acolo.

– Le-ar prinde bine un spital mai mare, am spus.

– Doctorul Bacon spune că se construiește unul, acolo, peste drum, pe vreo treizeci de hectare de teren, la Wolf Farm. Zice că se va numi Tabăra Letterman, după numele doctorului Letterman. El se ocupă de locul ăsta.

Am dat din mână ca să alung un bondar.

– Treizeci de hectare nu e cine știe ce. Plantația de unde vin eu, Peeler, avea treizeci și șase.

S-a întors ca să mă privească, dar a continuat să meargă cu spatele.

– Peeler? Am locuit la Hollywood. Am fost învățăcelul doctorului Gardener.

M-am oprit.

– Ești unul din cei eliberați la moartea lui?

Așadar, de acolo îl știam pe Nathan, îl mai văzusem din când în când la biserică, cu mult timp în urmă.

S-a oprit și el, privindu-mă cu atenție de data asta, apoi a ridicat din umeri și și-a reluat mersul.

– Nu îmi amintesc de tine.

M-am aplecat ca să rup o floare.

– Nici eu.

– N-am locuit acolo decât doi ani.

Ne-am continuat drumul, în bătaia soarelui, eu oprindu-mă din când în când ca să culeg câte o plantă care le-ar fi putut fi de ajutor răniților. Am adunat un buchet de ierburi și de flori roșii, spinoase, de brusture. Flori verzi de balega-diavolului și salată sălbatică.

Nathan mergea înainte.

– Vrei să te grăbești? În curând trebuie să intru în operație.

– Ești doctor?

– Aproape. Sunt asistentul doctorului Bacon.

– Înseamnă că îți merge mintea.

A scos o bomboană din buzunar și a băgat-o în gură. Vântul aducea până la mine aroma, iar stomacul a început să îmi chiorăie.

– Destul cât să știu că n-ar trebui să le lași pe femeile acelea albe să îți spună ce să faci.

Mi-am îndreptat umerii.

– Ce vrei să spui?

– Familia Woolsey. Sunt oameni de treabă, dar trebuie să ai grijă. Le aud cum îți spun să te păzești de una sau de alta, cum îți zic, „Jemma noastră“. Nu peste mult timp o să te pună să le golești oala de noapte. La fel de bine puteai să rămâi să culegi bumbac. Spun că vor să abolească sclavia, dar tatăl lor a făcut bani din comerțul cu zahăr, am auzit pe cineva spunându-i doctorului Bacon. Asta înseamnă să fii ipocrit, iar tu ai face bine să fii atentă.

M-am aplecat și am smuls cu totul din pământ un fir de mentă, pe care l-am ridicat la nas, trăgând în piept aroma puternică, proaspătă.

– Ție ți-e ușor să vorbești. Ești liber. Pe mine domnul Watson m-a smuls de lângă mama și m-a vândut unui bătrân care fotografia oameni morți. Cu toate că m-a vândut, domnul Watson nu era proprietarul meu. Presupun că sunt în continuare proprietatea doamnei Anne-May.

– Asta nu înseamnă că nu poți să gândești cu capul tău. Te înfurii vreodată sau ești tristă? Pe fața ta nu se vede nimic din toate astea.

– Cred că pe Anne-May nu o interesa ce gândeau alții, doar părerile ei contau.

– Nu îmi amintesc de ea.

– Probabil că a venit la Peeler după ce ai plecat tu.

Ne-am oprit la marginea pădurii, lângă o țeavă de metal cu un robinet roșu în capăt.

– Strâng bani ca să-mi termin școala, a spus Nathan. În Brooklyn. Școala Africană Fără Plată de la Williamsburg.

– E lângă New York?

– Peste râu. Trebuie să mergi cu barca.

– Dintotdeauna mi-am dorit să merg la New York. Cum e acolo? Nu sunt sclavi, nu-i așa? Dacă nu e nimeni care să se îngrijească de lucruri, totul e în paragină?

Nathan a zâmbit larg, lucru rar la el. Avea dinți frumoși.

– De ce crezi asta? New York City este mai frumos decât oricare alt oraș pe care l-am văzut. Plin de clădiri frumoase. Muzee și magazine. Să vezi școala unde am învățat botanică!

– N-am auzit niciodată de botanică.

– Studiul plantelor. Mi-ar plăcea să lucrez pământul cândva.

Nathan a apăsat pompa și a făcut să țâșnească apa proaspătă.

M-am lăsat în genunchi și am pus găleata sub șuvoiul de apă.

– După ce voi fi liberă, eu vreau să fac pălării.

A îngenuncheat și el lângă mine.

– Totul începe cu tine. Poartă-te ca și cum ai fi deja liberă. Încetează cu „Da, domnule“ și „Da, doamnă“, spune ce gândești! Altfel, nu ești decât un sclav supus, care nu gândește cu capul lui.

– Iată ce gândesc.

Am făcut mâinile căuș, le-am umplut cu apă, apoi i-am turnat-o pe spate.

S-a ridicat râzând și a luat, la rândul lui, apă în palme. Apoi mi-a tras cămașa la spate și m-a stropit. Imediat însă, a făcut un pas înapoi, de parcă tocmai îl văzuse pe dracu' în persoană.

– Ce este? l-am întrebat.

– Știi bine ce este.

Mi-am strâns gulerul cămășii în jurul gâtului.

– N-ai mai văzut spatele unei fete până acum?

– Ba da. Dar nu în halul ăsta.

– Înțeleg că doctorul Gardener nu te-a biciuit niciodată.

– Nu, nu m-a biciuit.

Am strâns din umeri. Mă dureau umerii și rănile. Am rupt o bucățică de lăptucă sălbatică și am vârât-o sub limbă. Era fină și dulceagă.

– Asta e. Pe tata l-au ucis.

Am pornit înapoi spre corturi.

Nathan venea în urma mea.

– Lasă-mă să duc eu asta, a spus el luându-mi găleata din mână. Cum de ești atât de resemnată, Jemma? Ți s-a făcut atât rău!

– Și ce pot să fac?

– Să spui ce gândești, asta să faci. Jumătate din New York încă susține sclavia. Arată lumii întregi ce înseamnă asta! Am un prieten care lucrează la un ziar.

– Nu mai am pic de furie în mine, Nathan. Nu vreau decât să le găsesc pe mama și pe sora mea și să mergem într-un loc în care să ne facem un viitor. Poate chiar să ne găsim o slujbă plătită.

– Dacă vorbești, îi ajuți și pe alții.

Am început să cobor dealul.

– Lasă-mă în pace, Nathan, te rog. Lasă-mă să dispar.

Capitolul 33. Anne-May

Washington, D.C.

iulie 1863

Am găsit dormitorul lui Melody. Eram convinsă că era al ei, după risipa de nuanțe de roz și de mov de pe tapet și de pe canapeaua de catifea. Se afla cât se poate de departe de dormitorul lui Reggie, fără îndoială că la cererea lui, ca să se poată bucura în liniște de compania altor femei.

Am ocolit patul cu baldachin din mătase de culoarea piersicii și, abia stăpânindu-mă să nu sar pe salteaua moale, acoperită cu așternuturi de satin, m-am dus la dulapul de haine și l-am deschis. Am dat cu ochii de șiruri de rochii. Cu toatele purtau eticheta William, magazinul de modă cel mai elegant de pe Pennsylvania Avenue.

Am ales o rochie de mătase bej, care se asorta cu manșetele mele de dantelă și pe care le spălasem mai devreme în chiuveta din baia servitorilor, de pe coridor, și le uscasem pe pervazul ferestrei de la mansardă. Melody avea talia mai groasă decât mine, dar am rezolvat asta în chip mulțumitor, legându-mă cu o centură de catifea maro peste mijloc. Nu a fost ușor să mă aranjez în camera servitorilor, dar, cu ajutorul lui Bridget, am reușit să-mi ondulez părul în două bucle care îmi încadrau fața.

La ora cinei, petrecerea era în toi și toate încăperile de la etajul întâi erau pline de domni în costume și de doamne în rochii de seară, una mai frumoasă decât alta. Prin fața ochilor mi-au trecut cele mai recente modele și stofe de la Paris, orhidee de culoarea smaraldului imprimate pe mătase albă sau trandafiri rubinii pe un fundal bej. Mi-am făcut loc printre oamenii care discutau în special despre victoriile de la Gettysburg ale Armatei

Statelor Unite. Nimic însă nu îmi putea micșora exaltarea de a mă afla printre oamenii aceia eleganți și de a fi atinsă de stofe fine de mătase și catifea, respirând aerul plin de parfumuri.

L-am găsit pe Reggie lângă șemineu, înconjurat de bărbați și femei care îi sorbeau fiecare cuvânt.

– Știu din sursă sigură că generalul Lee și-a făcut greșit calculele la Gettysburg, spunea el gesticulând cu mâna în care ținea un pahar de vin roșu. Băieții noștri i-au respins detașamentele la Dealul Cimitirului.

Un bărbat rumen la față s-a aplecat spre el.

– Cum de știi toate noutățile de pe front, Reggie?

– Sunt primul pe care îl anunță reporterii. Mi-au spus că Lincoln n-a părăsit biroul telegrafului cât a ținut bătălia de la Gettysburg. Mi-au trimis o copie a declarației oficiale cu privire la luptă, înainte să o trimită la ziare. Reggie a scos o hârtie din buzunar și a citit:

Președintele informează națiunea că veștile de la detașamentele Armatei Potomacului, vești primite până la ora zece seara din data de 3 iulie, fac o deosebită onoare armatei și promit victoria cauzei Uniunii. Președintele adresează condoleanțe familiilor tuturor celor căzuți și dorește ca numele Celui de Sus, a cărui voie trebuie îndeplinită, să fie pomenit cu imensă recunoștință.

– În sfârșit, o victorie completă a unioniștilor, a spus o femeie cu părul roșu. Lincoln vorbește frumos, dar am auzit că e foarte furios fiindcă Lee a scăpat atât de ușor. L-ar fi putut ucide și pune capăt războiului chiar acum.

Reggie a zâmbit.

– Ajungem și acolo.

S-a aplecat către femeie, privind în decolteul ei.

– Ascultă la mine, bătălia asta va schimba totul.

M-am alăturat grupului, mi-am tras decolteul rochiei în jos și am așteptat ca Reggie să mă observe.

– Anne-May? Vino aici, scumpo! Nu ești tu cea mai dulce dintre dulcețuri? V-o prezint pe fiica mea vitregă. Frumoasă foc, nu-i așa?

Mi-a sărutat mâna, păstrându-și buzele lipite de pielea mea mai mult decât era necesar.

Mi-am tras mâna.

– Mă bucur să te revăd, Reggie. Putem vorbi un minut?

– Sigur că da, draga mea.

M-a cuprins cu brațul pe după mijloc.

– Dar mai întâi vreau să cunoști niște oameni. Acesta e renumitul jurnalist Martin Davies. Scrie pentru The Washington Register.

Am înclinat din cap.

– Încântată să vă cunosc.

Reggie m-a îndreptat apoi către femeia cu părul roșu.

– Iar aceasta este doamna Demorest, cea care a inventat Sistemul Suprem de Ridicare a Crinolinei. Ai auzit de el, nu-i așa?

– O, da. Dar încă nu l-am văzut.

Doamna Demorest a tras de un șnur din talie, iar poalele fustei i s-au ridicat ca prin minune.

– E perfect pentru situațiile în care traversezi străzi noroioase. Tatăl dumneavoastră are un sertar plin, de la mine. Să vă dea și dumneavoastră unul. Sau, dacă ajungeți vreodată la New York, treceți pe la magazinul meu.

– S-ar putea să ajung. Spuneți-mi, vă rog, unde locuiește lumea bună?

– Pe Fifth Avenue, desigur.

– Cunoașteți Brevoort Place? Am înțeles că este un loc minunat.

– O, da, chiar este. Acolo se află Hotel Brevoort. Multe familii bune locuiesc în zonă. Lanford. Carson. Woolsey și Kepler.

– Woolsey, ați spus?

– O familie cu tradiție, provenită din Boston. Descendenți direcți ai coloniștilor englezi de pe vasul Mayflower.

– Sunt fascinată de familiile din New England, Bostonul fiind leagănul națiunii noastre. E o familie numeroasă?

– Doamna Charles Woolsey locuiește la Brevoort Place. Este văduvă și are șapte fiice și un fiu. Aboliționiști convinși. N-ar cumpăra niciodată haine fabricate din bumbac cules de sclavi.

– Admirabil!

– Cumnatul ei, Edward Woolsey, călătorește frecvent la Washington, în scopuri comerciale. Un bărbat încântător. Dat fiind interesul tău pentru istorie, sunt sigură că i-ar face plăcere să-ți povestească despre familia lui. Melody te poate prezenta.

Reginald m-a tras deoparte.

– Să mergem în biroul meu, Anne-May.

– Reggie, purtam o conversație. În plus, nu se cade să îți părăsești musafirii.

M-a tras de braț.

– Nu vreau decât să îți dau unul din mecanismele pentru rochie despre care ți-a vorbit doamna Demorest.

Am intrat în birou, iar el a închis ușa. Covorul gros făcea să se stingă zgomotul petrecerii. Biroul era o încăpere mare, aproape cât camera de zi și bucătăria de la Peeler la un loc. Pereții și tavanul erau îmbrăcați în lambriuri din lemn de nuc. Singura fereastră avea obloanele trase. Oare ce lucruri se petreceau pe șezlongul de lângă peretele opus?

– Reggie, ai niște tabac?

– De când nu îmi mai zici „tati“?

Am admirat cupele de argint de pe polița șemineului.

– De când ai părăsit-o pe mama.

S-a oprit lângă biroul masiv, a descuiat un sertar și a scos din el un pachet învelit în hârtie maro. Mi l-a întins.

– Deschide-l!

Mi-am strecurat mâna pe sub hârtia ambalajului.

– Asta le oferi iubitelor tale? Melody ce părere are?

– De fapt, îi cumpărasem pentru ea, ținând cont că rozul e culoarea ei preferată, dar aș vrea să ți-i dau ție.

Am scos o pereche de pantalonași roz incredibil de fini, tiviți cu o dantelă delicată și despicați în zona corespunzătoare. M-am înroșit la față.

– Ce drăguț! Cu toate astea, Reggie, nu pot accepta.

I-am întins pantalonașii, dar el i-a împins înapoi.

– Vrei să spui tati, m-a corectat el.

Mi-am plimbat un deget peste dantela fină.

– A trecut multă vreme de când n-am mai avut ceva atât de drăguț, deși nu i-ar vedea nimeni.

A venit lângă mine și a mângâiat mătasea.

– Dar eu aș ști că îi porți. Vreau să îi porți ca să mi-i imaginez sub fusta ta.

Am făcut câțiva pași.

– Am nevoie de bani, Reggie. Un avans din banii lui Fergus pe care i-ai investit.

Și-a aprins un trabuc.

– O, toți banii sunt băgați în obligațiuni.

– Nu poți să vinzi câteva?

– Nu acum. Toate investițiile sunt în Sud. Să sperăm că războiul se încheie în favoarea lor, deși, după cum au mers lucrurile la Gettysburg, s-ar putea să aveți ghinion.

– Dar avem nevoie de bani, Reggie. Presupun că știi că Harry a murit luptând pentru sudiști. Iar Fergus și-a pierdut un picior în aceeași bătălie. Iar recolta noastră de tutun nu merge bine. Nu se poate face nimic?

Reggie a zâmbit.

– Pune-ți pantalonașii ăștia pentru bătrânul Reggie și vedem ce putem face.

Aa plecat de la petrecere pe la miezul nopții, când atmosfera era mai încinsă ca niciodată. Am urcat la etajul trei și mi-am luat valiza, apoi m-am întors în dormitorul lui Melody, cu pantalonașii de mătase foșnindu-mi pe coapse. M-am îndreptat în grabă spre măsuța ei de toaletă, unde avea caseta cu bijuterii de argint. I-am ridicat capacul decorat cu o scenă pastorală cu trubaduri și capre și am găsit interiorul de catifea verde surprinzător de

sărac. Nu conținea decât niște inele și o brățară ieftină. Am scos un inel cu turmalină roz și mi l-am pus pe deget.

Ușa dormitorului s-a deschis. M-am întors.

– Bună, Melody!

– Știam că e doar o chestiune de timp până să te găsesc aici, furând, Anne-May. Dar trebuie să recunosc că ăsta e un record. Fă-ți bagajele imediat – tu, cu dinții tăi îngălbeniți și manșetele murdare.

Mi-a întins un teanc de bancnote.

– Îți dau banii ăștia, dar să nu te mai prind pe aici. O să-i spun lui Reggie că ai fost chemată acasă și că ai plecat de îndată.

Am luat banii și i-am îndesat în buzunar.

– Cât mi-ai dat?

– Două sute de dolari. O sumă mult prea generoasă, pe care te sfătuiesc să o accepți.

– E un început bun. Dar ar fi mai bine să iei loc, Melody. Lucrurile se vor schimba pe aici.

Capitolul 34. Georgy

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

În noaptea aceea, zgomotul armelor a încetat și bătălia a luat sfârșit la Gettysburg. Generalul Lee a fugit în Virginia, lăsând o treime din armata lui moartă pe câmpul de luptă sau în mâinile noastre. Armata Statelor Unite învinsese, dar asta cu greu putea fi numită victorie.

Șapte mii de soldați, unioniști și confederați, zăceau morți pe câmpul de luptă. De a doua zi a început cazna sumbră a înmormântării lor. Toate clădirile din oraș și dimprejur găzduiau răniți. Corturile noastre nu-i mai cuprindeau pe soldații veniți cu răni greu de imaginat. Mulți dintre ei urlau de durere chiar și după ce primiseră doze maxime de opium, implorând o alinare pe care nu le-o puteam oferi.

În dimineața aceea am luat o pauză scurtă, am desprins binoclul din cârligul din cort și am privit peste câmpul de luptă, acoperit de cadavre, unele îmbrăcate în albastrul unioniștilor, iar altele, în portocaliul și griul confederate. Am văzut cortul pentru îngrijiri de prim ajutor ridicat la umbra unui copac. Medicii pansau rănile soldaților întinși pe tărgi, administrându-le tratamente luate dintr-o căruță sanitară în care se zăreau sertarele și rafturile pline cu medicamente și accesorii medicale. În apropiere aștepta o ambulanță al cărei cal scurma pământul acoperit de iarbă. Am reglat binoclul ca să privesc dincolo de câmp, către locuitorii orașului care așezau cadavrele la marginea drumului, pentru înmormântare.

Mama a venit lângă mine.

– Pot să îți citesc scrisoarea pe care am scris-o pentru tatăl lui Henry Rauch?

– Sigur că da, i-am răspuns, iar mama a început:

Stimate domn,

Mă adresez dumneavoastră cu teama că nu ați primit încă vești despre ultimele ore din viața fiului dumneavoastră, Henry – locotenent în Regimentul 14 Voluntari, Carolina de Sud. Împreună cu fiica mea, am avut privilegiul să mă aflu la Gettysburg în timpul bătăliei purtate aici la începutul lunii iulie, al cărei rezultat a întristat întreaga noastră națiune. Între sutele de bolnavi, răniți și muribunzi care au ajuns în corturile Comisiei Sanitare stabilite aici pentru îngrijire și alinare, atât cât am putut noi să le oferim, s-a numărat și acest tânăr locotenent, fiul dumneavoastră.

A sosit epuizat, dar în prima după-amiază petrecută aici, după ce a primit îngrijiri și mâncare, s-a înviorat și am sperat că avea să supraviețuiască. Ne-am îngrijit de el și am făcut tot ce se putea face în situația în care se găsea, dar peste noapte s-a petrecut o schimbare și dimineața am înțeles că era pe moarte.

Pe când Henry zăcea astfel, a sosit fratele lui – de asemenea, prizonier și rănit. Nădăjduiesc că veți găsi consolare la gândul că, deși s-a aflat în mâinile femeilor unioniste, fiul dumneavoastră nu ar fi putut primi îngrijiri mai bune nici chiar printre cei din tabăra sa. Am fost aici ca membre ale echipei medicale, oferind ajutor și alinare soldaților aflați în suferință și, când ne-au sosit dușmani înfometați, însetați sau goi, i-am hrănit, le-am potolit setea și i-am îmbrăcat. Sper să găsiți alinare la gândul că fiul dumneavoastră a fost îngropat în sicriu, a avut parte de slujbă de înmormântare și locul lui de veci este marcat de o cruce cu numele și gradul lui. Mă voi bucura să știu că ați primit aceste rânduri.

Jane Eliza Woolsey

– Crezi că scrisoarea îi va aduce vreun pic de consolare pastorului Rauch? m-a întrebat mama.

Am dat din cap în semn de încuviințare. Mama se pricepea de minune să aline. În doar câteva zile de la sosirea noastră, adunase o colecție de cadouri – insigne, nasturi –, dovezi ale unui talent care mie îmi lipsea: priceperea ei de a oferi mângâiere celor muribunzi și recunoscători.

– Da, mamă, cred că îi va oferi consolare. Câte astfel de scrisori vrei să mai scrii?

– Toți fiii noștri căzuți în luptă vor avea una. Fie ei din Nord sau din Sud.

În noaptea aceea, ca în fiecare noapte, paturile erau la mare căutare la Gettysburg și în jurul lui. Dormeam pe unde apucam. În timp ce Frank, Nathan și Bethada au înnoptat acasă la verișoara celei din urmă, mama și Jemma au găsit paturi libere la o fermă recent cucerită de la soldații confederați. Acele paturi au fost puse la dispoziția noastră de o femeie generoasă de prin părțile locului. M-am oferit să iau eu singurul pat liber din pensiunea unei văduve, unde se cazau infirmierele și cele venite să-și caute soții sau fiii.

– Îmi permiteți să vă plătesc? am întrebat-o pe văduvă.

– Nu vreau să îmi încarc sufletul cu un astfel de păcat, mi-a răspuns femeia. Te rog doar să nu aduci bărbați la orice oră. Am somnul ușor.

Abia ce mă așezasem în patul meu din camera puțin mai mare decât o debara, care se afla la etajul al treilea al casei, când am auzit un zgomot, ca o lovitură înfundată, venind dinspre fereastră. M-am gândit că trebuia să fi fost vreo pasăre derutată, când zgomotul s-a auzit iar. M-am dus la fereastră, am deschis-o și m-am aplecat peste pervaz. Afară, în întuneric, doctorul Compton se pregătea să arunce din nou o rolă de tifon.

– Încetați imediat, doctore Compton!

A ridicat un deget la buze.

– Liniște! Am un mesaj pentru tine.

Am coborât scările în grabă și l-am găsit pe doctorul Compton în grădină. Smulsese o garofiță albă din pământ, cu tot cu rădăcină.

– Probabil că urăști garoafele, a spus el.

– Aveți pacienți de îngrijit mâine, i-am răspuns eu.

Mi-a întins floarea.

– Este simbolul unui nou început.

– Domnule doctor, trebuie să plecați.

– Știi măcar cum mă cheamă?

Am tăcut.

S-a împiedicat și era gata să cadă.

– Veniți în bucătărie. Duhniți a whisky.

– Nu l-am luat de la farmacie, te rog să mă crezi.

– O să vă dau ceva răcoritor de băut, apoi trebuie să plecați. Sunt douăzeci de oameni în casa asta, ca să nu mai spun de o văduvă cu reguli foarte stricte.

L-am așezat pe un scaun în bucătărie și am găsit niște limonadă în răcitor.

– Leonard!

– Poftim?

– Așa mă cheamă.

Am zâmbit.

– E ultimul nume la care m-aș fi gândit. Vă vedeam mai degrabă ca pe un Harold.

– Ca pe un nemernic, vrei să spui. Harold e nume de nemernic.

Și-a lăsat capul în mâini, iar eu am îngenuncheat lângă el și i-am dat limonada.

– Beți asta. Trebuie să vă veniți în fire și să vă întoarceți în cort. Mâine-dimineață devreme aveți de lucru.

– Unde e mama ta?

– Stă în oraș, cu Jemma.

– E o femeie de treabă doamna Woolsey. Oamenii noștri o respectă foarte mult.

– A strâns o adevărată colecție de dovezi de recunoștință.

– Nu și tu. Tu abia dacă îi atingi pe răniți. Spun că doar le atingi fața și nu o faci cu prea multă blândețe. De ce, Georgeanna? Ești un adevărat mister.

Și-a trecut degetele prin păr.

– Mă uimești, îți spun sincer. Ești peste tot, îndreptând tot răul. Alergi de colo colo cu câte o sticluță într-o mână și cu o cană de supă în cealaltă, notând totul în carnețel ca să transmiți veștile proaste familiilor soldaților.

Pe chipul doctorului Compton s-a așternut o expresie stranie. Mi-a luat mâna și mi-a sărutat-o prelung.

– Trebuie să plecați, domnule doctor.

Și-a plecat capul și a început să plângă.

– Trebuie să îți spun că e dureros să te privesc.

– De ce?

A clătinat din cap.

– Nu, nu pot.

– S-ar putea să vă ajute să vorbiți despre asta.

– Soția mea, Lucy...

– Ce-i cu ea, domnule doctor?

Și-a îndreptat privirea spre mine.

– Avea șaptesprezece ani când a murit. I-ai fi putut fi soră. Fiica noastră, Bess, i-a urmat. Nu avea decât șase luni. M-am refugiat în muncă.

– Îmi pare foarte rău, Leonard, i-am spus, și l-am condus pe canapeaua din salon.

– Nu ajută nici faptul că doctorul Bacon e mereu în preajmă, impunător și capabil. Îndoindu-se de cunoștințele mele.

L-am ajutat să se așeze.

– Doctorul Bacon are tendința asta, e adevărat.

– Și mai are tendința să nu-și ia ochii de la tine.

– Vă rog, domnule doctor! Trebuie să vă odihniți.

– E adevărat. În ciuda prezenței asistentei sale, pe tine te apreciază. Și e evident că sentimentul e reciproc.

Doctorul Compton și-a lăsat capul pe brațul canapelei, iar eu mi-am împăturit șalul și i l-am strecurat sub cap.

– Culcați-vă!

– Amândoi sunteți niște proști.

A închis ochii și era pe cale să adoarmă.

– Iubirea adevărată nu vine decât o dată în viață, a mai spus el.

L-am privit cum dormea. Mi s-a făcut milă de el, avea nevoie să i se poarte de grijă la fel de mult ca pacienții lui. M-am gândit la ce îmi spusese despre Frank.

A doua zi, deși bătălia se încheiase, răniții continuau să sosească. Lângă cortul în care se făceau operații, grămada de brațe și de picioare amputate creștea în fiecare zi.

Mama și Jemma mă însoțeau peste tot, servindu-le soldaților cele trei mese calde, conform prescripțiilor. Brațul Jemmei se vindeca bine, mulțumită priceperii lui Frank și atenției suplimentare pe care i-o acorda mama, hrănind-o cu amestec de punci și lapte și cu budincă.

Liniștită fără a fi tăcută, blândă și atentă cu pacienții și mereu săritoare, Jemma părea că simțea problemele înainte să apară și găsea soluții ingenioase. Rareori vorbea despre trecutul ei, dar le pomenea adesea pe mama și pe sora ei, spunând că voia să se întoarcă în Maryland și să le aducă în Nord într-o bună zi.

Într-o noapte, când dormeau în aceeași cameră la ferma care le găzduia, mama mi-a povestit că într-o dimineață o găsise pe Jemma dormind la picioarele patului. Când a întrebat-o de ce, Jemma i-a spus că probabil din obișnuință, pentru că în Maryland fusese obligată să doarmă la picioarele patului stăpânei ei. Deși eu și mama suntem curioase din fire, nu am insistat ca Jemma să ne spună mai multe, dar ne-am atașat teribil de ea și speram să vină cu noi la New York după ce plecam de la Gettysburg. Era atât de tânără și avea nevoie de ajutor să își aducă mama și sora! Îi prindea bine compania unor femei energice și bine intenționate, iar noi eram destule la Brevoort Place.

A doua zi, doctorul Compton nu a avut decât vorbe aspre pentru toată lumea, fiind încă mahmur, probabil. Dar, în timp ce completam cererile pentru alimente, eu eram hotărâtă să îi schimb dispoziția.

Ascunsesem în mânecă floarea pe care mi-o dăduse cu o noapte înainte.

– Voi purta garoafa de la tine, Leonard. Ca gest de afecțiune și colegialitate.

Mi-a zâmbit.

– Frumos din partea ta, Georgy. Verificăm împreună listele de tratament, mai târziu?

Frank a intrat în cort, urmat de Nathan.

– Domnule doctor Compton, trebuie să mergem la punctul de prim ajutor să ne asigurăm că nu a rămas vreunul dintre cei care pot fi salvați.

– Doar nu vorbești serios, Bacon! Abia facem față aici. Și mai sunt pușcași ascunși prin păduri. Tocmai ce au prins unul pe culmea dealului, unul priceput – s-ar putea ca astfel de pușcași să fie dezertori. Lasă-i pe infirmieri să-i aducă pe răniți.

Doctorul Compton a părăsit în grabă cortul, iar Frank s-a apropiat de mine.

– L-ai asistat la operații. Mi-a spus Bethada.

– Mă bucur că îți dă raportul.

– Flirtul. Garoafa. Toate astea, ca să îmi faci în ciudă.

– Ai dormit bine, domnule doctor Bacon?

– Iar faci asta! Îmi spui „domnule doctor Bacon“, în vreme ce lui îi spui „Leonard“.

– Ai completat cererile de hrană? Soldatul cu maxilarul rupt refuză punciul amestecat cu lapte. Spune că îi amintește de fosta lui soție.

– Îl disprețuiai pe doctorul Compton, iar acum râzi la toate bufoneriile lui. Și verificați listele de tratament împreună.

– Pur și simplu am ajuns să îl înțeleg mai bine, Frank. A suferit incredibil în viața personală.

– Se pricepe să spună povești, sunt convins.

– Frank, știu că sentimentele noastre nu s-au potrivit întotdeauna. La Newport, eram pregătită să reconsider parteneriatul nostru, dar tu intraseși deja într-o nouă relație. Acum ești aici cu noua ta colegă. Eu și doctorul Compton suntem prieteni buni, nimic mai mult, dar nu mă poți acuza că mă bucur de compania lui când tu o ai pe a ta.

– Cine spune că eu și Bethada suntem mai mult decât prieteni?

– Felul în care te ia de braț.

– Prin urmare, cauți compania acestui bărbat ca să îmi faci în ciudă? Nu știi ce vrei de la o zi la alta. Cel puțin Bethada e statornică.

Frank și-a pregătit trusa.

– Nu pleca nervos, Frank!

– Merg să îmi fac datoria și să mă asigur că nu a mai rămas vreun soldat care ar putea fi salvat.

– Așteaptă, Frank! L-ai auzit pe doctorul Compton. Rămâi aici până când trece pericolul.

– Pregătește instrumentarul în cortul de operații! Iar dacă nu ești prea ocupată căutând companie, doresc ca, după ce mă întorc, să mă asiști.

Bethada ne-a însoțit pe mie și pe Jemma la vizitele de după-amiază, reușind să ne încetinească la fiecare pas cu observații precum „Punciul ăsta e acru“, iar când o rugam să ridice o tavă, întotdeauna se mișca încet ca un melc.

Căldura din corturi făcea ca rănile oamenilor să se cangreneze și ne punea răbdarea la încercare. Am adus cu Jemma apă proaspătă, iar ea le punea comprese reci pe frunte cu deosebită blândețe. Cu toții îi mulțumeau, recunoscători.

La finalul vizitelor, am luat binoclul și am ieșit din cort. Am căutat cu privirea în pădurile de lângă tabără. N-am zărit nici un pușcaș și am revenit în cort.

Am scotocit în coșul cu articole refolosibile și am găsit o pereche de ghete care îi aparținuseră unui tânăr soldat din Georgia, mort cu o zi înainte. Tălpile erau roase, dar ghetele mai puteau fi folosite o vreme, așa că i le-am dat Jemmei.

– Par să fie măsura ta.

Jemma le-a luat și le-a strâns la piept.

– Nu îmi place să profit de nenorocul altuia, dar mă bucur să le am.

După ce, toropiți de căldură, majoritatea pacienților au căzut într-un somn binefăcător, m-am așezat ca să îl aștept pe Frank. Bethada cârpea un ciorap în poală.

– De ce nu l-ai însoțit pe doctorul Bacon pe câmp? am întrebat-o.

– A spus că e prea periculos. Asta îmi place cel mai mult la Frank. Grija lui față de ceilalți. Dar nu e de mirare că mă apreciază. Îi sunt de mare ajutor la vizite, îi ofer la momentul potrivit instrumentele de care are nevoie.

– Ce înzestrată ești, Bethada! Poate că ar trebui să te faci ghicitoare la târg.

Jemma a zâmbit.

– Ești amuzantă, Georgy, a spus Bethada. Nu mă mir că Frank te admiră. De ce pari surprinsă? Te consideră o soră dragă. Nu a fost nevoie să-mi spună – mă pricep să citesc sentimentele oamenilor. E un talent al meu.

Bethada și-a ridicat lucrul de mână în lumină, cercetându-l pe toate părțile, până când mi-am dat seama că făcea asta ca să atragă atenția asupra brățării de argint de pe mână, de care atârna o monedă de argint.

M-am dus lângă ea și am ridica moneda.

– E de la Frank?

– O, asta? A insistat să o primesc. Înseamnă mult pentru el. Consideră că astfel de daruri sunt dovezi de afecțiune.

– Ce drăguț!

– Vrei să vezi ce scrie? Este o gravură bine făcută.

Nu am băgat-o în seamă. M-am ridicat, am luat din nou binoclul, am ieșit și am apucat-o pe drumul către pădure. Am lovit cu piciorul o piatră din iarbă.

„De ce să nu ofere Frank altcuiva dovada iubirii lui? La urma urmei, eu o am refuzat-o."

Am ajustat binoclul ca să văd departe, dincolo de șirul de ambulanțe care umpleau drumul pe partea dinspre noi. Am căutat cu privirea până când i-am zărit pe Frank și pe Nathan lângă cortul de prim ajutor, lângă o ambulanță. Am învârtit de rotița zimțată, pentru ca imaginea să devină mai clară.

Jemma a venit lângă mine.

– Ce vedeți?

– Frank și Nathan sunt lângă cortul de prim ajutor. O ambulanță tocmai a plecat de lângă ei.

– Cât de departe sunt?

– Opt sute de metri, cel puțin.

M-am uitat la creasta dealului din apropiere, căutând cu grijă vreun trăgător și scotocind cu privirea șirurile de arbuști și de molizi.

– Nu e nimeni în pădure, am spus.

Am privit din nou, de-a lungul aceluiași șir de molizi, dar în copaci, de data asta. Am surprins o mișcare și m-am cutremurat. Am reglat binoclul și am privit din nou. Am zărit un tânăr, aproape un copil, purtând chipiul confederaților. Stătea pe creanga unui pin, cu spatele lipit de trunchi și cu pușca îndreptată spre cortul medical.

Am întins brațul și i-am arătat Jemmei.

– În copac.

Din pușca băiatului a țâșnit un nor cenușiu, urmat, la câteva secunde, de zgomotul împușcăturii. Am privit către cort și l-am văzut pe Frank aplecat asupra lui Nathan.

– Dumnezeule mare, Nathan a fost împușcat! am strigat.

Am scăpat binoclul. Am început să alergăm amândouă către ei, pe lângă drum, peste câmp, către câmpul de luptă, pe lângă grămezi de cadavre de oameni și de cai. Din același loc a mai răsunat o împușcătură. Câțiva soldați au pornit călare în direcția fumului.

După o fugă ce părea că nu se mai termină, am ajuns lângă cortul sanitar. Acolo l-am găsit pe Frank întins la pământ, peste o pătură de cauciuc, cu cămașa desfăcută și plină de sânge. Nathan era aplecat deasupra lui. Avea una dintre mâini bandajată în grabă și apăsa un pansament gros peste coastele lui Frank.

M-a trecut un fior înghețat.

– Frank!

– Domnișoară Woolsey, ce căutați aici? a întrebat Nathan.

M-am aplecat, cu răsuflarea tăiată.

– Am văzut cum s-a întâmplat. Pe tine au vrut să te împuște.

– Glonțul mi-a atins mâna. Același rebel l-a împușcat pe doctorul Bacon în coaste. E conștient. Dar pulsul e neregulat, iar extremitățile, reci.

– Unde e ambulanța?

– A plecat. Drumurile sunt blocate oricum, n-ar ajunge la timp.

– Trusa mea, a spus Frank.

Era pământiu la față, iar culoarea îi dispărea din obraji sub ochii noștri. Nathan a ridicat pansamentul, ca să văd rana de intrare. Era urâtă. Nathan o spălase cu iod. S-a repezit să-i aducă trusa.

Am îngenuncheat lângă el și am apăsat pansamentul pe rană, chiar sub coaste.

– Frank, nu mă poți părăsi!

Ceva s-a rupt în mine privindu-l cum zăcea lipsit de apărare.

Frank m-a privit cu ochii tulburi.

– Georgy! Mă bucur că ai venit.

I-am mângâiat părul de pe frunte.

– Sigur că am venit, Frank. Cum pot să te ajut?

Frank a închis ochii.

– Rămâi cu mine, Frank!

I-am frecat obrazul.

– Nu poți dormi acum, Frank! Ascultă-mă!

Jemma a luat bidonul cu apă al lui Frank, și-a înmuiat marginea șorțului și i-a pus-o pe frunte.

El a deschis iar ochii și m-a privit.

– Frank, dragule, îți amintești cum, pe vremea când eram copii, ai căzut din ulm și ai leșinat? Iar eu ți-am turnat limonada pe față ca să te trezesc, și tu te-ai enervat fiindcă erai lipicios pe gât și te umpluseși de furnici?

Frank a zâmbit slab.

Am verificat pansamentul, se umpluse de sânge. Mi s-a făcut frig.

– Frank, ce să fac? Sângele...

– Nathan spune că glonțul a ieșit, a rostit el cu voce slabă, încercând să își ridice capul. Crede că atins o coastă, dar nu și plămânul.

Și-a lăsat capul în jos, a închis iar ochii și a tăcut.

– Trebuie să îndepărtezi fragmentele de os, ca să nu perforeze plămânii, iar apoi să aplici din nou presiune pe rană.

– Dar, Frank...

– Apoi trebuie să coși rana. Ai văzut asta de o sută de ori, Georgy.

– Nu mi-o voi ierta niciodată dacă te pierd astfel, Frank. Poate că ar fi mai bine să așteptăm să se oprească sângerarea.

Nathan s-a întors cu trusa medicală a lui Frank.

– Trebuie să pregătim cloroformul.

– Are pupilele dilatate, am spus. Nu ar trebui să îi dăm mai întâi niște coniac?

– Nu e timp. L-aș opera eu, dar nu mă pot folosi de mână.

– Unde sunt ceilalți chirurgi asistenți? l-am întrebat.

– Au plecat cu ambulanța.

Frank a făcut semn din cap către trusă.

– Ia scalpelul și sondează rana.

– Nu, Frank. Ai nevoie măcar de opium.

– Șterge-l cu coniac. Și găsește soluția de colodiu. Folosește depărtătorul cel mic și pensa arterială ca să extragi fragmentele de os...

Cu mâinile tremurând, am căutat în trusa căptușită cu catifea roșie a lui Frank și am scos scalpelul, am tras aer în piept și am sondat rana cât am putut de blând.

– Iisuse! a strigat Frank, de durere.

M-am retras.

– Te rog, Frank, nu pot continua așa. Ia opiumul!

Frank a făcut semn cu mâna că nu era nevoie.

– Continuă, te rog!

Am sondat din nou rana, iar el a țipat încă o dată.

– Jemma, cloroform, am spus. Sticluța albă. Fixează suportul peste nasul și gura lui și picură încet. Doar două picături la început.

Frank a încercat să apuce brațul lui Nathan.

– Folosește fir de mătase, nu păr de cal.

Nathan a îngenuncheat lângă Jemma în timp ce ea i-a administrat cloroform lui Frank, iar acesta a căzut într-un somn adânc. Părea atât de tânăr acum, adormit, cu buzele ușor întredeschise; părea băiatul pe care îl cunoscusem

în tabără, cu ani în urmă. Cum puteam să nu-mi petrec restul vieții alături de el?

M-am mișcat rapid și am extras șapte fragmente de os. Cu ajutorul lui Nathan, am închis rana și am aplicat soluție de colodiu. În așteptarea următoarei ambulanțe, am bandajat și rana lui Nathan, apoi am revenit lângă Frank, supraveghindu-i respirația dificilă.

Frank s-a trezit și m-a privit.

– Rămâi, îngerul meu, mi-a spus el, iar apoi a adormit la loc.

M-am ridicat și i-am verificat pulsul.

„Te rog, Doamne, am spus eu în gând, nu o să îți mai cer niciodată nimic dacă apucă dimineața.“

Capitolul 35. Jemma

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

A doua zi după ce Georgy a cusut rana doctorului Bacon, starea lui s-a înrăutățit după-amiază. În ciuda pânzelor de păianjen – remediul favorit al lui Sally – pe care eu și Nathan i le aplicam pe rană, doctorul Bacon zăcea, pământiu la față precum zăpada murdară, iar chipul i se schimonosea de durere din când în când. Era prea slăbit pentru a fi dus acasă cu trenul și mă întrista să îl văd chinuindu-se, căci era un om bun, care îi ajutase pe alții. Oricât de mult îmi doream să plec în căutarea lui Sally, nu îl puteam părăsi pe doctorul Bacon în starea aceea.

Doctorul Compton a venit și a inspectat rana. A spus că era semn bun că puroiul era galben, dar oricine putea vedea că doctorul Bacon trăgea să moară.

M-am dus la Georgy, care veghea la patul lui. De cealaltă parte a patului stătea Bethada, dormind pe scaun, așa cum făceam aproape toți, cu pumnul sprijinit sub bărbie.

– Domnișoară Georgy, nu ați închis un ochi toată noaptea, i-am spus.

Nu văzusem multe femei îndrăgostite, doar pe mama și pe Delly, dar când o priveam pe Georgy îmi era clar ca lumina zilei că îl iubea mult pe doctorul Bacon.

– Nici tu n-ai dormit, Jemma. Ia vezi, are puls? mi-a spus ea cu privirea fixată pe chipul lui. Pipăie cu două degete, așa, mi-a arătat ea, așezând două degete pe gâtul lui. Eu nu am simțit.

Am apăsat două degete pe gâtul doctorului Bacon.

– Cred că simt ceva. E slab, dar se simte. Nu ați vrea să încercăm niște leacuri vechi pe care le foloseau ai mei în Maryland?

Georgy și-a ridicat spre mine ochii încercănați.

– Jemma, mă tem că e prea târziu pentru el.

– A funcționat pentru tata atunci când s-a tăiat la braț făcând un scaun. Sally e convinsă că rădăcina de brusture vindecă astfel de răni. La fel și balega-diavolului.

S-a frecat la ochi.

– Ce balegă?

Am ridicat din umeri.

– E o plantă. Sally spune că nu avem nevoie de medicamentele doctorilor. Leacurile cresc în grădină. Mi-am pus cârmâz la umăr și ați văzut ce repede m-am vindecat.

S-a trezit și Bethada și s-a îndreptat în scaun.

– Plante? Prostii. În plus, ceea ce funcționează la cei de culoare s-ar putea să nu fie bun și pentru noi. Doctorul Compton va veni...

Georgy s-a ridicat în picioare.

– Doctorul Compton nu mai poate face nimic pentru el, Bethada.

S-a întors către mine.

– Jemma, poți să găsești plantele?

Am arătat cu mâna către carafa de pe măsuță.

– Am tot ce trebuie acolo. Avem niște terebentină?

– Terebentină? s-a mirat Bethada.

Georgy s-a apropiat de masă, spunând:

– Dacă ai fi făcut un curs de infirmiere, ai fi știut că terebentina are numeroase întrebuințări.

Apoi, către mine:

– Sigur găsim pe undeva.

Am luat carafa cu plante și am așezat-o pe masa de lângă patul doctorului Bacon.

– Amestecăm sucul acestei plante verzi cu niște terebentină și i-l punem pe piept, într-un săculeț de pânză. Din degețel-roșu și mentă facem un colier pe care i-l punem la gât. Apoi îi vârâm sub limbă niște lăptucă sălbatică zdrobită, pentru dureri. Iar cârmâzul îl punem pe rană. Sally zice că e cel mai bun leac. Scoate toată otrava din rană.

Bethada s-a ridicat în picioare.

– E absurd și ar putea să-l omoare.

S-a pregătit să plece.

– Am să-l aduc pe doctorul Compton.

Georgy a apucat-o de braț și a strâns-o zdravăn.

– E în operație. A cerut să nu fie deranjat.

– Atunci, o chem pe mama ta. Cu siguranță că va vedea cât de nesăbuit...

– Mama îl asistă pe doctorul Compton.

Bethada și-a smuls brațul din strânsoarea mea.

– Nu voi sta cu mâinile în sân atunci când viitorul meu soț este tratat cu atâta nesăbuință!

– Ești liberă să pleci, Bethada.

Domnișoara Georgy s-a întors către mine.

– Tu pregătește degețelul-roșu și menta, Jemma. Eu aduc terebentina. Să trecem la treabă.

După ce l-am tratat pe doctorul Bacon cu amestecul de terebentină și balega-diavolului pe piept și cu colierul de degețel-roșu și menta proaspătă în jurul gâtului, eu și Georgy ne-am pus pe așteptat. Ea trebuia să o țină pe Bethada la distanță, dar stătea cu ochii pe el, agitată, atentă la cel mai mic semn de schimbare.

A durat ceva vreme, dar atunci când el a deschis ochii și a luat un pic de lăptucă amară, am știut că avea să se facă bine și că eu aveam să pornesc în căutarea lui Sally.

Abia de puteam sta așezată pe o lădiță în căruța cu care unul dintre vizitiii din tabără, un bărbat subțire, cu barbă lungă, blondă, care îi flutura peste umăr în mers, mă ducea spre locul unde o văzusem ultima oară pe Sally. Purtam o rochiță de pânză pe care mi-o găsise doamna Woolsey, o schimbare plăcută după ce purtasem pantaloni, pentru că briza îmi intra pe sub fustă, mângâietoare și răcoroasă. Bătălia încetase, iar trupele plecaseră precum un circ ambulant care ar fi părăsit orașul, dar eu, după cele întâmplate cu doctorul Bacon, tresăream la cel mai mic zgomot.

Am trecut pe lângă câmpul acoperit de cadavrele soldaților și ale cailor care putrezeau în soare, iar vizitiul și-a acoperit nasul cu o batistă înmuiată în ulei de mentă și mi-a întins și mie una.

– Merg la Sally Smith, i-am spus eu vorbind prin batistă, în timp ce el nu zicea nimic. E bunica mea. Ar trebui să gustați pâinea ei de mălai. După ce o găsesc, ne întoarcem la Hollywood, în Maryland, ca să le luăm pe mama și pe sora mea.

Departe, pe câmp, se vedeau tâlharii jefuind cadavrele soldaților sau chiar pe muribunzi. Le luau ghetele și ce li se mai părea de valoare, ignorându-le cererile de ajutor.

– Cine sunt ăia? l-am întrebat eu pe vizitiu.

Omul a fluturat din mână.

– Jefuitori de cadavre. Bântuie de două zile pe câmpul de luptă. N-au respect pentru morți.

În cele din urmă, dornic să scape de acea priveliște sumbră, omul m-a lăsat la poalele dealului pe care urcasem împreună cu Raymond. Am rămas pe drumul de pământ, cu soarele bătându-mă în creștet și pe ceafă, în zumzăitul cicadelor. Mi-am pus mâna streașină la ochi și am privit peste deal, către culmea presărată cu cadavrele oamenilor și ale cailor, de parcă Dumnezeu îi îngrămădise acolo.

Liniștea mi s-a părut ciudată, tunurile amuțiseră, nu se auzeau decât vocile unor copii care se jucau lângă apă. M-am apropiat de râu, dar am plecat imediat, fiindcă am văzut că era plin de cadavrele umflate ale cailor. Peste tot erau aruncate lucrurile soldaților, gamele, cutii de cartușe, catarame. Cartea Domnului, deschisă, umedă și murdară.

Trei bărbați cu banderole verzi pe braț treceau printre grămezile de cadavre, aplecându-se pe lângă câte unul să verifice dacă mai trăia și să rostească o rugăciune.

Am ajuns la locul unde o întâlnisem pe Meg Palm cu câteva zile în urmă. Majoritatea corturilor dispăruseră, dar al ei era încă acolo, înconjurat de cartoane și de mizerie. Am găsit-o împachetându-și oalele și tigăile.

– Ai nevoie de ajutor? am întrebat-o.

– Atât cât poți cu un braț.

Am lucrat în tăcere, încărcând farfuriile și cănile în lădițe. Transpirația îmi curgea pe spate și se adunase în dosul suportului pentru braț.

Meg s-a oprit din lucru, și-a șters fruntea cu dosul palmei și m-a privit cu ochii mijiți.

– Ai mai fost prin locurile astea?

– Mă cheamă Jemma. Am trecut pe aici în drum spre dealul acela. Eram cu Sally Smith.

– Tu erai toboșarul? Am zis eu că erai fată, nu-i așa? Mi-a povestit despre tine.

Întreg trupul mi s-a încordat.

– Mai e aici?

– Nu. A plecat de multă vreme. Dar mi-a zis că s-ar putea să te întorci.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi.

– Nu m-a așteptat?

– Nu a putut. A avut ocazia să plece și a folosit-o.

Meg s-a uitat împrejur.

– E periculos să rămâi aici.

Am ajutat-o să urce o lădiță în căruță.

– Încotro a plecat?

Meg a făcut un pas înapoi și și-a pus mâinile în șolduri. Sub fiecare braț i se întindea câte un cerc întunecat de sudoare.

– Nu pot să-ți spun, îmi pare rău.

– Nu suntem rude de sânge, dar ea e tot ce mai am pe lume.

– Cei care au luat-o erau oameni de treabă, dar cu reguli stricte. Nu că ei mi-ar fi spus prea multe. Cu cât știu mai puține, cu atât mai bine.

Meg s-a urcat pe capră, iar măgărușul ei a și pornit.

– Urcă. Poți să stai cu mine, dacă vrei.

– Nu pot. Trebuie să ajung la mama și la sora mea.

– Să nu pleci singură la drum.

A început să îngâne un cântec.

– Ai grijă de tine!

– Chiar nu e chip să o văd pe Sally? am strigat în urma ei.

Meg s-a îndepărtat fără să facă măcar un semn de rămas-bun, iar eu am privit-o cum se ducea. Dintr-odată, am simțit o durere în umăr și toate vechile griji m-au năpădit.

După o bucată de drum, Meg a oprit, s-a întors către mine și a strigat:

– Hei, Jemma!

Mi-am pus mâna streașină la ochi.

– Ce-i?

– Sally mi-a spus că sunteți rude de sânge. A zis că e bunica ta. M-am gândit că ai vrea să știi.

Meg a plesnit măgarul cu hățurile și a pornit mai departe, iar eu am rămas în drum, în arșița soarelui, fiindu-mi atât de dor de Sally, încât mi-aș fi dorit să mor.

Capitolul 36. Anne-May

Washington, D.C.

iulie 1863

Melody s-a sprijinit de stâlpul patului.

– Nu vreau să mă așez, iar tu pune imediat inelul la locul lui, sau îl chem pe Jackson.

Am deschis șifonierul și i-am studiat conținutul.

– În locul tău, n-aș face asta, Melody.

– Ce îți dă atât curaj?

– Ceva ce mi-a dat scumpul tău soț.

– Spune-mi imediat!

Am venit lângă ea.

– Ei bine, dă-mi voie să-ți spun că sunt făcuți din satin și dantelă și că zona intimă este complet expusă intemperiilor.

Melody și-a dus mâinile la stomac.

– Soțul meu n-ar face una ca asta. Pentru numele lui Dumnezeu, i-ai fost fiică vitregă.

M-am întors lângă cutia de bijuterii, întorcând cu un deget piesele rămase.

– Firește, voi avea nevoie de cheia de la seiful tău.

– Ești nebună dacă îți imaginezi...

– Chiar adineauri am cunoscut un jurnalist minunat. Ce n-ar da să publice asta pe prima pagină a ziarului Washington Register!

Mi-am ridicat fusta.

– *Reginald Stickman îi face cadou fostei fiice vitrege pantalonașii sexy ai soției. Titlurile de genul acesta vând bine, nu crezi? I-aș putea cere să adauge: Și o privește cu interes în timp ce își ridică fusta ca să-i îmbrace.*

– I-ai cumpărat singură, ființă abominabilă ce ești!

Mi-am coborât poalele fustei.

– O, nu, Melody. Reggie mi-a spus că îi cumpărase pentru tine de la magazinul tău preferat din Washington. Vânzătoarea adăugase chiar un mesaj drăguț pentru tine. Spera să-ți placă, știind că preferi culoarea roz. Dar Reggie, generos cum este, mi i-a dat mie. A zis că vrea să se gândească la mine îmbrăcată cu ei. Dacă se află asta, cine știe, s-ar putea să fii nevoită să vinzi câteva dintre lucrurile astea frumoase.

– Ce dorești, Anne-May?

– Vreau să îi spui lui Reggie că te-ai răzgândit. Că vrei să locuiesc aici cât doresc, că îmi oferi camera asta pentru că merit să mă bucur de tot confortul din cauza nefericitelor schimbări petrecute la plantația Peeler și că tu te vei muta într-o cameră de oaspeți. Mai vreau o sumă rezonabilă de bani, cont deschis la croitoreasa ta și să te prefaci că mă placi. La primul semn de răceală din partea ta, pantalonașii ăștia vor deveni știrea următoarei dimineți.

Melody a pornit spre ușă.

– O săptămână.

Am zâmbit.

– Mai vedem.

A părăsit încăperea trântind ușa în urma ei.

Am despachetat, mi-am dezbrăcat bluza și fusta pe care le aveam pe mine, am îndepărtat crinolina și am rămas în corset și în pantalonașii cei roz. Mi-am turnat un pahar de porto, am așezat harta New Yorkului pe noptieră și m-am așezat pe patul moale.

Am sorbit din vin și am desfăcut harta. Am strâns pleoapele și nu am putut să nu zâmbesc când am dat cu ochii de strada cu nume atât de frumos. Brevoort Place.

*

Următoarele câteva zile au fost perfecte. În fiecare zi am luat prânzul împreună cu noul meu prieten, Chauncey Bainbridge, un client al lui Reggie, mult mai bogat decât el, dar și de două ori mai gras. Mă simțeam ca regina Washingtonului, căci Chauncey mă răsfăța cu surprize, precum cutiuțe de bijuterii cu un inel cu safir sau o broșă cu perle care, de multe ori, nu erau pe gustul meu, așa că le-am amanetat fără să stau pe gânduri, cumpărându-mi, în schimb, tabacul meu preferat, Golden-Banned Oco.

Chauncey m-a introdus în societatea aleasă a orașului. Nu părea deranjat de faptul că eram măritată și nici nu a încercat să mă atingă în vreun fel nepotrivit, lucru care îmi convenea de minune. Totodată, asta o făcea pe Melody să respecte înțelegerea noastră, deși era clar că nu îi convenea deloc.

Într-o zi, pe când așteptam în restaurantul hotelului Ebbitt House, Melody a venit să mă vadă.

– Sper că nu îl aștepți pe Chauncey de mult timp, dragă. Îți transmite regretele sale sincere.

– Nu vine? Am comandat deja miel.

– Se pare că nu mai ajunge azi. Ori în altă zi.

Am ridicat din umeri.

– Nu mă deranjează.

– Vezi tu, ieri am luat ceaiul cu soția lui. A aflat de la servitoarea ei că Chauncey se vede cu o femeie măritată.

– Și care e problema? Jumătate din Washington face la fel.

– Ca să vezi, același lucru i l-a spus și el. Soția lui n-a comentat. Părea chiar fericită că o altă femeie trebuia să-l suporte.

– Atunci, ce l-a speriat?

– Ei bine, am simțit că era de datoria mea să-i spun că această femeie măritată face obiectul unei anchete federale. Jackson mi-a spus că agenții au trecut din nou pe acasă, insistând să te vadă, acum că știu unde ești. Cred că înțelegi că a trebuit să-i spun doamnei Bainbridge. Inspectorii au menționat cuvântul „spionaj“. Știi ceva despre asta?

A sosit cotletul de miel, dar nu mai puteam mânca nimic. M-am cutremurat din toată ființa la gândul încarcerării iminente. I-am făcut semn lui Melody să plece.

S-a aplecat către mine, cu panglicile bonetei amenințând să îmi intre în farfurie.

– Nu te poți ascunde în dulap de fiecare dată când te caută reprezentanții legii, dragă Anne-May. Data viitoare, crede-mă, le voi spune unde ești.

Capitolul 37. Georgy

Gettysburg, Pennsylvania

iulie 1863

La câteva zile după încetarea luptei, încă primeam răniți. Corturile răsunau de strigătele de durere ale celor care așteptau să fie duși cu trenul la Baltimore.

Tocmai când credeam că văzusem ceea ce era mai rău, am primit un nou rănit, cu jumătate din față spulberată de un foc de armă și cu intestinele vărsate, care încerca din răsputeri să nu urle de durere. Dizenteria cronică și diareea erau ucigașul din umbră și făceau cele mai multe victime.

După ce a fost reparat podul de cale ferată, eu și mama am încercat să înființăm o nouă tabără sanitară mai aproape de oraș, lângă Gara Gettysburg. În pauzele pe care ni le luam, am transportat ceaune și plite la noua tabără, dar am rămas mereu aproape de tabăra inițială pentru a mă asigura că Frank era bandajat corespunzător. Bethada nu se mai dezlipea de patul lui, așa că îmi era imposibil să vorbesc cu Frank. Într-o dimineață însă, de cum s-a trezit, m-am grăbit să ajung la el, sperând să își amintească de momentele tandre pe care le trăiserăm la punctul de prim ajutor.

I-am luat mâna, zâmbind.

– Frank, sper că întâmplarea asta pune capăt ideii că medicii militari nu sunt expuși riscului de a fi împușcați.

Frank și-a ferit privirea.

– Mă bucur să te văd, Georgy.

Din răceala lui mi-am dat seama că, indiferent ce simțise în ziua aceea, sentimentele lui dispăruseră.

– Jemma ți-a salvat viața. Era cât pe ce să te pierdem, când ea ne-a propus să folosim plante medicinale și ierburi.

– Îi sunt profund recunoscător și i-o voi spune. Și tu ai ajutat. Îți mulțumesc.

Frank a ținut pansamentul apăsat, iar eu l-am bandajat.

– Acum că te recuperezi, m-am gândit să îți prezint o idee despre un proiect destul de complex la care m-am gândit.

Bethada a netezit așternuturile pe patul lui Frank.

– Doctorul Bacon e mult prea slăbit pentru astfel de discuții.

Am privit-o în ochi.

– Glonțul i-a atins abdomenul, nu gura.

Frank a dat din mână, în semn de îngăduință.

– Te rog, continuă.

– Pe fondul lipsei acute de infirmiere, de femei cu pregătire medicală temeinică, cred că ar trebui să înființăm o școală de infirmiere.

Frank și-a înclinat capul, privindu-mă cu atenție.

– Pe ce model?

– Aș construi-o pe modelul școlii britanice Florence Nightingale și aș preda o variantă a programei doctorului Blackwell, cu accent pe importanța igienei, a dietei și a ventilației.

– Dar ai deja grijă de toate astea.

– Infirmierele ar învăța nu doar să curețe după pacienți, să se îngrijească de mesele lor și să le facă pe plac doctorilor, ci și cum să îi vindece ele însele pe bolnavi.

Bethada și-a pus mâna pe fruntea lui.

– Femei să vindece bolnavii? Doar doctorii fac asta, nu-i așa, Frank?

Frank i-a înlăturat mâna.

– Femeile pot vindeca la fel de bine ca și bărbații. Dar o astfel de școală necesită fonduri considerabile.

– Iată care este vestea cea bună, Frank. Doamna Peabody, de la Căminul de Orfani din New York, mi-a încredințat o sumă generoasă pentru...

Bethada m-a alungat de lângă patul lui Frank.

– Doctorul Bacon trebuie să doarmă acum. Nu am nevoie de școală ca să știu cum să readuc la viață un om.

– Nu permit să fiu alungată de nimeni, mai ales de cineva lipsit de pregătire.

Bethada m-a prins de braț și m-a tras deoparte.

– Georgy, încetează să încerci să-l impresionezi pe Frank cu ideile tale despre școală, nu ține.

– Dă-te la o parte, Bethada!

– Mătușa mea mi-a scris că nu crede că Frank primește îngrijiri corespunzătoare aici, așa că a luat legătura cu mama lui și i-a spus doamnei Bacon că trenul ei personal și o echipă de doctori sunt în drum spre noi, ca să-l ducă pe Frank la părinții lui, la New Haven. Mătușa vine să asiste personal la transferul lui.

Am aruncat o privire către patul lui Frank.

– Frank a fost informat de aceste măsuri?

– De fapt, este foarte recunoscător.

M-am apropiat de el.

– E adevărat, Frank? Ai fost de acord cu planul doamnei Barnett?

Frank și-a trecut mâna peste pătură, netezind-o.

– A aranjat ca Nathan să participe la un curs de chirurgie la New York, iar eu, în felul acesta, mă voi vindeca și mă voi întoarce la treabă mai repede.

– Ai putea să le ceri să îi permită Jemmei să vă însoțească. Ea nu zice nimic, dar îmi dau seama că încă are dureri mari. Continuând să lucreze aici, nu se va vindeca prea curând.

Bethada a venit lângă pat.

– Sunt sigură că mătușa va fi de acord. Jemma poate călători în vagon cu Nathan.

M-am aplecat către Frank.

– Te-am putea însoți eu cu mama, Frank. Dacă pleci cu ele, îi rămâi dator doamnei Barnett și va avea pretenții serioase de la tine.

– Nu e nevoie să mă compătimești, Georgy. Îți cunosc sentimentele. Fii bună și lasă-mă să plec.

Eu, mama și Jemma ne-am dus la magazinul Fahnestock House să cumpărăm câteva lucruri pentru călătoria Jemmei și niște mătase pentru steagul noului așezământ sanitar de lângă gară. Puțina marfă era expusă în așa fel încât magazinul să pară mai aprovizionat decât era: tejgheaua de la mercerie era încărcată de papiote cu fir de mătase albă, neagră și roșie, precum și cu ace Milward. În vitrina de sticlă se aflau degetare de argint, unul mai frumos decât altul: unul era tivit cu motive grecești, altul avea fire de floarea-soarelui gravate pe margine.

Mama s-a aplecat să le vadă mai bine.

– Câte modele pentru un lucru care nu face decât să te ajute să treci acul prin pânză!

Jemma s-a întors către mine.

– Chiar trebuie să plec cu ceilalți la New York? Vreau să merg după mama și sora mea.

Am luat-o de braț.

– Vom găsi o soluție să le aducem și pe ele, dar mai întâi trebuie să te faci bine, la New York. Ne va fi tare dor de tine, să știi. Ne ești de mare ajutor aici, dar tocmai despre asta e vorba. Lucrezi în fiecare zi, iar asta îți întârzie vindecarea. În plus, ești expusă pericolului, cu rebelii care umblă după oameni de culoare pe care să-i ducă în Sud.

Mama a venit lângă noi.

– Și vrem să știi că, dacă dorești, poți să iei numele nostru.

– Nu pot face una ca asta, doamnă Woolsey.

– Ar fi bine pentru tine să ai un nume întreg, legal, i-am spus. Îi putem cere avocatului nostru să se ocupe de formalități.

– Nu e asta. Vreau să am numele meu, pe care să-l aleg eu. Nu că n-aș aprecia oferta. Pentru moment, rămân doar Jemma.

– Ai dreptate să alegi cu înțelepciune, i-am spus. Numele tău te va însoți pentru tot restul vieții.

– Înainte să-l aleg, vreau să discut cu mama și cu sora mea. Sigur vor avea un cuvânt de spus.

Nathan și-a făcut apariția și a luat-o pe Jemma cu el, iar eu și mama ne-am îndreptat către raionul de stofe, ca să ne uitam la metrajele expuse. Nu peste mult timp, atenția ne-a fost atrasă de o voce care se auzea la intrarea în

magazin, una cunoscută – inconfundabilă –, vocea mătușii Bethadei, doamna Barnett.

– Trimite douăzeci de bucăți la vagonul meu. Plecăm mâine-dimineață, la ora zece fix.

Doamna Barnett a pornit spre noi, urmată de un tânăr care avea în mână un carnețel și un creion.

S-a oprit lângă noi.

– O, domnișoara Woolsey!

– Mama mea, doamna Charles Woolsey.

Mama a salutat-o cu o înclinare din cap.

– Așadar, îl luați pe doctorul Bacon înapoi la New York, am spus.

Doamna Barnett s-a aplecat către mama.

– Bumbacul acela este bumbac Barnett, a spus ea arătând către stofele de pe tejghea. Nu veți găsi nicăieri unul mai bun. Îi spun bucuroasă vânzătoarei să vă taie cât doriți.

– Căutăm mătase, doamnă Barnett. Nu cumpărăm roadele sclaviei.

– A, da. Desigur. Am citit despre voi, cei din familia Woolsey. Faceți fapte bune, participați la prelegeri aboliționiste, defilați peste tot cu prietenii voștri negrotei. Îi cunoașteți pe cei doi care tocmai au plecat?

Mama și-a îndreptat umerii.

– Nu defilăm cu nimic, doamnă Barnett. Vă rugăm să ne scuzați...

Doamna Barnett a făcut un pas în spate și ochii mari.

– Toate astea sunt o mascaradă, nu-i așa? Ca să încheiați căsătorii bune pentru fiicele dumneavoastră.

Mama a râs și a trecut mai departe.

Doamna Barnett ne-a blocat drumul.

– Haideți să vorbim deschis. Joaca de-a infirmierele și lucrul cu bărbații este ca să vă faceți fiicele remarcate. La finalul acestui război cumplit au mai rămas puțini burlaci convenabili, dar vă rog să-i dați pace doctorului Bacon. Mi-a spus că o iubește foarte mult pe nepoata mea și plănuiește să se căsătorească cu ea – curând, chiar. Vom face muncă de cercetare la un înalt nivel, revoluționară. Nu are nevoie de dumneavoastră, doamnelor, ca să stricați totul.

Mama i-a ținut piept.

– Când și dacă fiicele mele se vor căsători, nu este treaba mea. Îmi voi încuraja odraslele să își aleagă singure pe cine iubesc.

– Cât mă costă să rupeți orice legătură cu doctorul Bacon? Să-i permiteți să se facă bine și să se concentreze asupra muncii sale? La urma urmei, sunteți văduvă, trebuie să dispuneți de mijloace limitate.

Mama s-a apropiat și mai mult de doamna Barnett.

– Folosiți-vă banii ca să cumpărați doctori și trenuri, chiar și oameni, doamnă Barnett, dar nu veți cumpăra niciodată un Woolsey.

A doua zi în zori, un locotenent cu părul cărunt ne-a dus pe mama și pe mine cu o trăsură de marfă la noul spital improvizat, pentru prima noastră zi de lucru. După repararea podului de cale ferată, ne-am instalat cortul pe un teren foarte bun, lângă o sursă nelimitată de apă curată, proaspătă, pe un câmp întins, aflat chiar în fața gării în stil italian din Gettysburg. Deși eram entuziasmată de mutare, nu puteam să nu mă gândesc la Frank Bacon, care pleca în aceeași zi. Aveam de gând să-l abordez în absența Bethadei și să-l conving că era mai bine ca eu și mama să îl însoțim acasă.

– Auzi asta? m-a întrebat mama atunci când ne-am apropiat de tabăra în care răsunau loviturile ciocanelor ce înfigeau țărușii de metal în pământ. Este sunetul progresului, a spus ea. Munca noastră va fi mult mai ușoară aici, mai aproape de oraș.

Am luat-o de braț.

– Și vom avea propria bucătărie.

Am ajutat-o pe mama să coboare și am trecut pe la corturile în care răniții deja se odihneau confortabil.

Lucraserăm zile la rând ca să pregătim locul. Lângă pereții corturilor erau aliniate butoaiele pline cu cămăși și halate curate, șosete și pansamente. În cortul-bucătărie instalaserăm două plite pe care fierbeau neîntrerupt patru oale cu supă și cafea, sub privirea atentă a patru bărbați de culoare care găteau, cântând de dimineața până seara.

Toate statele unioniste trimiseseră donații. Abby ne trimisese pachete cu cămăși moi de la Casa Meșteșugurilor pentru Femei, iar orașul Canandaigua, sticle cu apă de colonie, care au ajuns imediat la nasul și la inimile bărbaților.

Eu și mama pregăteam tăvile pentru micul dejun.

– Nu crezi că ar trebui să-l mai ținem pe Frank aici încă vreo săptămână, ca să se mai întremeze? am întrebat-o. Apoi l-am însoți până la New Haven, unde ar rămâne în grija mamei lui.

Mama a așezat o cană de tablă pe o tavă.

– Nu ai fost mereu atât de grijulie față de Frank, Georgeanna. Presupun că e decizia lui.

– Dacă aș putea să-l iau de lângă Bethada, măcar un minut!

– Ai tot dreptul să îi faci cunoscută propunerea ta, Georgeanna, dar se pare că Frank a hotărât deja.

Împreună cu mama, am trecut prin corturi, lăsândui fiecărui bărbat câte o batistă înmuiată în apă de colonie. Mama a mers lângă un locotenent din Vermont care își pierduse ambele brațe și i-a apropiat cu blândețe o batistă de față. Omul a inhalat adânc și i-a zâmbit.

– E ca o gură de aer proaspăt. Vă mulțumesc că le-ați scris celor de acasă, Mamă.

Mama i-a înfipt batista în gulerul cămășii.

– Fiule, sunt mândră că te-am cunoscut.

Am auzit trenul apropiindu-se și ne-am grăbit să ieșim. L-am văzut oprind, masiv și întunecat, strălucitor în razele soarelui răsfrânte pe botul locomotivei. Aceasta trăgea după ea trei vagoane militare, care înainte transportaseră vite. În urma lor veneau cele două vagoane ale doamnei Barnett, vopsite într-un verde-smarald extravagant. Prin geamurile acoperite cu perdele dantelate se zăreau scaunele tapițate.

Din coșul locomotivei se înălțau rotocoale de fum, iar aceasta ofta și gemea așa cum făceau locomotivele ori de câte ori se opreau. Ne-am grăbit să măturăm balega din vagoane, am întins pe jos paie proaspete și i-am ajutat pe doctori să așeze răniții pe noile lor așternuturi.

Mama s-a aplecat către un soldat tânăr – care își pierduse un picior – și i-a dat batista ei stropită cu apă de colonie.

– Ține asta la nas, te va ajuta să mai uiți de mirosul de bălegar.

Tânărul a dus batista la nas și a inspirat adânc.

– E cu adevărat revigorant. Mulțumesc, Mamă.

S-a apropiat o ambulanță și ne-am dat jos din vagon. Copitele cailor stârneau nori de praf. M-am bucurat să o văd pe Jemma odihnită, stând pe capră, lângă vizitiu, cu brațul în fașa galbenă. Deși călătoria în nord avea să-i grăbească vindecarea, faptul că pleca și ea odată cu Frank era o dublă pierdere pentru mine.

În căruță, lângă patul pe care era culcat Frank Bacon, stăteau Nathan și Bethada. Atunci când ambulanța s-a apropiat de tren, infirmierii și echipa de doctori care îi aparțineau doamnei Barnett au ieșit din primul vagon ca să-i primească.

– Domnișoară Georgy! a strigat Jemma. Doamnă Woolsey!

M-am apropiat și am ajutat-o să coboare.

– Ne va fi tare dor de tine, Jemma. I-am întins un plic. Aici ai niște bani cu care să te descurci până la întoarcerea noastră.

Jemma n-a vrut să primească.

– O, nu, nu pot să primesc. Voi găsi ceva de lucru.

– Sigur că vei găsi, dar banii ăștia îți vor fi de ajutor până atunci. În plic ai și adresa prietenului nostru, doctorul Smith, directorul Orfelinatului pentru Copiii de Culoare, care găzduiește peste două sute de micuți. Este un domn cu adevărat formidabil. Mergi la el ca să îți dea alifia pe care doctorul Bacon ți-a prescris-o pentru umăr.

Jemma și-a îndesat plicul în buzunar.

– Poate să îmi dea de lucru?

– Are o farmacie și alte câteva afaceri, așa că tot ce trebuie să faci este să-l întrebi.

Mama a luat mâna Jemmei.

– Păzește-ți buzunarele la New York, draga mea, i-a spus ea. I-am trimis vorbă lui Margaret – ea se îngrijește de Brevoort Place –, și te va lua sub aripa ei.

Doamna Barnett și-a făcut apariția în ușa vagonului ei, îmbrăcată în halat de infirmieră. A strigat către ceilalți:

– Aduceți-l pe doctorul Bacon aici! Cu grijă!

Oamenii au luat targa din ambulanță și au pornit către vagon, urmați îndeaproape de Bethada.

Am făcut un pas către el.

– Frank...

Infirmierii au oprit, iar Bethada s-a așezat între mine și Frank.

– E târziu și nu avem timp de rămas-bun.

Mi-am îndreptat spatele și mi-am împreunat degetele ca să nu o plesnesc.

– Am o chestiune personală de discutat cu doctorul Bacon.

– Ce este, Georgy? a întrebat Frank, iar Bethada s-a dat la o parte.

M-am apropiat de el.

– Îți propun să mai rămâi cel puțin o săptămână ca să te întremezi, apoi eu și mama vom avea grijă să ajungi acasă, la New Haven.

Frank a privit spre tren.

– Nu vreau să te împovărez cu asta, Georgy.

Doamna Barnett a strigat de pe treptele vagonului:

– Grăbiți-vă!

I-am luat mâna lui Frank.

– Nu trebuie să pleci cu femeia asta.

El și-a retras mâna.

– Îți dai seama că nu îmi face nici o plăcere rolul de pacient, dar trebuie să mă vindec și să mă întorc la luptă. Doamna Barnett a fost foarte bună cu mine, Georgy.

– Vrei să spui că eu nu am fost? Am încercat, Frank. În ziua aceea, la punctul de prim ajutor...

– Am obosit, Georgy. Trebuie să plecăm.

– Nu mai asculți, Frank. E ca și cum îți dorești moartea.

– Se prea poate să nu rezist până în Connecticut, iar atunci dorința mi se va împlini.

Infirmierii au pornit, luându-l de lângă mine.

– Frank, te rog mai gândește-te! i-am strigat, dar el abia dacă a privit înapoi.

De lângă el, Bethada s-a întors și mi-a strigat:

– Nu e nevoie să îți mai faci griji pentru doctorul Bacon! Avem cei mai buni specialiști din țară.

Am ajutat-o pe Jemma să urce în ultimul vagon, lângă Nathan, iar apoi ne-am întors ca să-i ajutăm pe infirmieri cu restul răniților. După care am rămas lângă mama privind trenul cum ieșea cu spatele din gară.

Jemma ne-a făcut cu mâna de la fereastra vagonului, iar răniții noștri au fluturat batistele, strigând către noi:

– Dumnezeu să vă binecuvânteze!

A fost plăcut să le ascultăm mulțumirile strigate cu glas vesel, să-i știm spălați, hrăniți și bandajați, în drum spre casele lor. Însă oricât aș fi încercat, nu îmi puteam stăpâni furia împotriva doamnei Barnett pentru că îl răpea pe Frank de lângă noi.

Eu și mama le-am făcut semn cu mâna tuturor, în căldura care se intețea lângă peron.

– Poate că e mai bine că Bethada și mătușa ei au plecat, a spus mama. Aș fi comis o crimă, iar noi suntem aici ca să vindecăm.

I-am luat brațul.

– Bethada l-a înveninat pe Frank împotriva mea. El a refuzat să ia în considerare propunerea mea de a rămâne aici. Nu mai are deloc respect pentru mine.

– Mi se pare că regreți că i-ai respins cererea, Georgy, dar are tot dreptul să-și vadă de viața lui. Nu întinerește și, deși Bethada este snoabă și lipsită de tact, Frank a găsit o parteneră dispusă să i se dedice.

– Dar ea...

– Îi cauți cumva pricină ca să îți justifici propriile greșeli? Ea nu face nimic altceva decât să acționeze, ceea ce tu nu ai făcut.

– Îmi pare rău că am adus vorba.

Mama m-a tras lângă ea.

– Un lucru e clar. Cu oameni ca Barnett în jur, s-ar putea să nu găsești niciodată iubirea, dacă o aștepți să vină la tine.

Capitolul 38. Jemma

New York City

iulie 1863

Cum am ajuns la New York, doamna Barnett a chemat o trăsură pentru mine și Nathan. Înaintam cu greu pe străzile aglomerate, iar eu priveam în jur mușcându-mi buza de jos. Am scos capul pe fereastră ca o țestoasă după o iarnă lungă, contemplând cu nesaț peisajul nou și colorat.

Nathan avusese dreptate, clădirile orașului erau îngrijite și frumoase. Unele erau foarte înalte, și am văzut restaurante care serveau mâncarea la mese așezate pe trotuare, pentru că în interior era foarte cald. Oamenii mâncau, vorbeau, se certau. Erau de toate culorile, dar cei mai mulți erau albi, și își făceau aer cu evantaie de hârtie, unele în culori patriotice, dar atât de multe, că păreau niște fluturi. Întinseseră peste străzi atâtea drapele unioniste, încât păreau rufe roșii, albe și albastre întinse la uscat, legănându-se lin în adierea slabă a vântului. Peste tot vedeam magazine. „Sala de biliard Wallace & Reed. Mobilier Van Buren.“ Cel mai mult mi-a plăcut magazinul pe care scria „cărți ieftine“. Nu mai văzusem niciodată atâtea feluri de trăsuri, de la elegante la prăpădite, oameni îndreptându-se în toate direcțiile, cai care se speriau ridicându-se pe picioarele din spate, domni ajutând doamne cochete, cu umbreluțe de soare și bonetele fistichii ale căror panglici fluturau, domnii aceia încercând, în mijlocul acelui vacarm, să se ferească din calea trăsurilor.

Cel mai grozav mi se părea faptul că totul era real. Patience nu și-ar fi crezut ochilor. Nici mama.

– Privește ambulanța aceea cu oamenii pe acoperiș, i-am spus eu lui Nathan, arătându-i un vehicul ca un vagon de tren, cu o scară în partea din spate și cu oameni așezați pe acoperiș și care se adăposteau de soare sub umbrele.

Pe fiecare dintre acele ambulanțe era scris un alt nume. 6 cenți Fifth Avenue. Central Park.

Nathan s-a aplecat spre mine.

– Jemma, acela e un omnibuz. Un mijloc de transport pentru cei ce nu-și permit să umble cu trăsura. La fel am crezut și eu, anul trecut, când am sosit aici pentru prima oară. Se aseamănă.

– N-am mai văzut atâția oameni eleganți la un loc. Unde dorm noaptea?

Nathan a încercat să își ascundă zâmbetul.

– În clădiri înalte, cu apartamente în care locuiesc și gătesc.

– Cu ce se ocupă? Sper să îmi găsesc și eu o slujbă plătită.

– Fac tot felul de lucruri. Unii au câte două sau trei slujbe. Oamenii vin aici ca să se îmbogățească. Sunt vreo sută cincisprezece milionari în New York.

Am privit către oamenii de culoare din mulțime. Unii erau îmbrăcați chiar frumos.

– Toți oamenii de culoare sunt liberi?

Nathan s-a întors spre mine.

– Orașul New York a eliberat sclavii în anul 1827. Așa că, da, cei mai mulți sunt liberi. Cu excepția fugarilor.

– Ca mine.

El a privit pe fereastra trăsurii.

– Cei mai mulți oameni de culoare locuiesc la vest de Broadway. Firește, nu seamănă deloc cu partea în care locuiesc eu. În Brooklyn. Weeksville. Un oraș mic. Avem de toate acolo. Biserici. Școli. Poți fi îngropat în orice cimitir vrei.

– E departe de aici?

– Peste râu. Trebuie să treci cu barca.

Am trecut pe lângă o clădire albă, foarte înaltă, pe care scria Muzeul American Barnum. Era acoperită de drapele în alb, roșu și albastru. De acoperiș atârna o bucată uriașă de pânză pe care era pictată foca vorbitoare, Ned, cu mustățile ca niște paie de mătură. Pe trotuarul din fața clădirii treceau vreo zece-doisprezece bărbați albi, unii dintre ei având bâte în mâini.

– Și de ce sunt atât de mulți oameni care par puși pe harță?

Nathan s-a aplecat pe lângă mine ca să privească pe fereastră.

– Irlandezi. Să-i ocolești. Se pare că protestează. Ziarele scriu că au influență în anumite zone ale orașului. Unii dintre ei critică noua lege privind recrutarea, care prevede că tinerii irlandezi necăsătoriți și trecuți de optsprezece ani pot fi oricând recrutați prin tragere la sorți.

– Nu am mai auzit până acum de așa ceva.

– La oficiul de recrutare au instalat o roată de tragere la sorți, un butoi mare de lemn în care sunt introduse numele tuturor tinerilor eligibili, scrise pe bilete. Butoiul e învârtit cu ajutorul unei manivele, apoi sunt extrase bilete, iar cei ale căror nume sunt înscrise pe ele sunt obligați să lupte vreme de trei ani.

– Și de ce sunt supărați irlandezii?

– Pentru că, așa cum ai văzut, războiul nu e glumă. Cei bogați scapă de luptă plătind pe altcineva să lupte în locul lor sau achitând o taxă de trei sute de dolari.

Durerea mi-a săgetat umărul și am început să-l frec.

– Deci bogații nu luptă?

– Unii luptă, dacă vor, dar nu sunt obligați. Bărbații de culoare ca mine nu au cetățenie, așa că nu pot fi recrutați. Așa că irlandezii cred că ei sunt singurii care trebuie să moară pentru țară. Mulți dintre ei cred că negrii eliberați le iau locurile de muncă și ne urăsc pentru asta.

Am trecut pe lângă un magazin de mobilă.

– Tatei i-ar fi plăcut aici.

– Oferta mea e încă valabilă, dacă vrei ca prietenul meu să scrie despre tatăl tău. Să afle toată lumea. În Weeksville avem o publicație a noastră, Freedman's Torchlight. Vorbim despre...

Trăsura a oprit la numărul 8, în Brevoort Place.

– Mă bucur că am ajuns. Ar trebui să intru.

– Ar trebui să vorbești despre lucrurile astea, cândva.

Nathan m-a condus până la ușă și mi-a întins un bilet.

– Poți să pui asta la poștă pentru mine?

I-am întins și eu o scrisoare, pe care o scrisesem în tren. Era pentru Patience, scrisă cu codul meu preferat:

Draga mea Patience,

Sunt cât se poate de interesată acum, nu când mi-ai propus tu, în ceea ce privește includerea florilor de câmp în scrisori minunate. Garofițe sau

gălbenele, până și degețel-roșu sau trandafiri, din abundență, îndeamnă la natură.

Cu dragoste,

Sora ta, floarea-soarelui

Între paginile scrisorii am pus o floarea-soarelui din fetru pe care o făcusem la Gettysburg, cu un miez perfect, dintr-un petic de lână maro pe care mi-l dăduse domnișoara Georgy, un rest din materialul pe care îl folosise ca să facă lenjerie pentru soldați. Patience știa să descifreze mesajul ascuns în rândurile scrise, fără ca Anne-May, în caz că ea deschidea scrisoarea, să înțeleagă.

Sunt la New York. Voi veni după tine.

– Bucuros, dar te costă.

Mai întâi, trebuie să primești asta. A scos din mânecă un pachet învelit în hârtie maro, cât degetul meu de mare, și mi l-a întins.

– Ce e asta?

Am deschis pachetul și am găsit în el un degetar de argint, cel care îmi plăcuse la magazin, cu florile-soarelui gravate la bază.

Nathan a ridicat din umeri.

– M-am gândit că o să-ți placă. L-am cumpărat la magazin.

M-am rușinat dintr-odată și am îndesat cadoul în buzunar.

– Mulțumesc, Nathan, i-am spus.

El a răsucit o cheie care a făcut să sune un clopoțel.

– Grăbește-te să intri, mi-a mai spus, iar apoi a pornit pe scări în jos.

Ușa casei s-a deschis și în prag a apărut o fată subțirică, îmbrăcată într-o rochie cenușie, iar Nathan s-a grăbit înapoi la trăsură.

– La revedere! am strigat în urma lui, iar apoi am intrat.

– E simpatic, a zis fata. E drăguțul tău?

– Nu sunt sigură, i-am răspuns. Dar tocmai mi-a făcut cadou un degetar.

– Norocoaso! Pentru unii bărbați, asta e o promisiune. Retează-i capătul înainte de cununie și poartă-l ca pe un inel.

– Nu. Pun pariu că pentru băiatul ăsta nu e decât un degetar.

Am intrat în casă, sorbind din priviri toate lucrurile frumoase din salon: canapelele pufoase, din catifea scumpă, oglinda cu ramă aurită de deasupra unei mese cu picioarele sculptate ca niște labe de rață, cum făcuse și tata cândva. Lui i-ar fi plăcut aici, între mobilele arătoase, chiar dacă nu erau încărcate de cristaluri și zorzoane. Covoarele erau frumoase, iar draperiile de la ferestre, groase.

Mai auzisem la Leonardtown accentul cu care vorbea fata. Știam că era irlandez și eram sigură că ea era, după cum se spunea în Shirley, romanul preferat al mătușii Tandy Rose, scris de Charlotte Brontë, o fată de pe plaiurile trifoiului și ale cartofilor.

Primul lucru pe care îl observai la Margaret erau ochii ei albaștri, nu spălăciți, așa cum îi aveau alții, ci strălucitori precum râul Patuxent într-o zi de iunie. Următorul lucru erau pistruii. Nu mai văzusem la nimeni atâția pistrui.

M-a salutat cu o aplecare a capului.

– Eu sunt Margaret Lynch, menajera de zi a familiei Woolsey. Mary, una dintre fiicele doamnei, e acasă acum, s-a îmbolnăvit săptămâna trecută, dar o să-și revină, cu ajutorul lui Dumnezeu. Mi-au vorbit despre tine, mai ales lucruri bune, desigur.

A dat să îmi ia geanta, dar am ținut-o bine.

Margaret a ridicat din umeri.

– Cum poftești. Am vrut doar să fiu politicoasă și să te ajut.

A pornit către scară, apoi s-a întors spre mine.

– Ei bine, ce aștepți? Domnișoara Georgeanna a trimis vorbă să mergi în dormitorul ei, la etajul al doilea. Eu sunt la subsol.

– Unde sunt celelalte surori?

– Eliza, cea înstărită, este la moșia ei, în Fishkill, împreună cu soțul ei rănit, erou de război, Joseph Howland, și cu Abby, sora cea mare, aflată în vizită. Doamna Mary locuiește la Astoria, peste râu, cu soțul ei, funcționar, pe care îl cheamă tot „Howland“, cred că sunt veri, iar Carry și Hatty au plecat acum o oră la Astoria, la unchiul Edward. Au plecat în grabă, strigând ceva despre niște irlandezi înarmați. „Când nu sunt înarmați?“, le-am întrebat.

Unchiul lor a trimis trăsura să le ia și au plecat strigând: „Încuie ușa devreme și ai mare grijă să zăvorăști ferestrele și ușile!“

Ceea ce am și făcut, bineînțeles, deși nu cred că avem de ce să ne temem.

– Iartă-mă că te întrerup, poți să-mi spui dacă e sigur să ies pe stradă? Trebuie să ajung la Orfelinatul pentru Copiii de Culoare, ca să fac un tratament. Mă doare umărul destul de rău.

– E ceva de mers. Pe Fifth Avenue, până la Forty-fourth Street. Mai bine de treizeci de străzi. Domnișoarele Carry și Jane lucrează uneori acolo, dar merg cu trăsura, iar acum sunt plecate cu ea. În locul tău însă, n-aș merge acum acolo. E clar că familia Woolsey se teme de ceva, din moment ce au

plecat cu toții de acasă. Dacă e musai, eu aș lua omnibuzul. Mergi pe Fifth Avenue și îl aștepți.

– Îmi trebuie vreun permis?

– Permis? Ca să umbli prin oraș? Aș vrea s-o văd și pe asta!

Mi-a strecurat două monede în palmă.

– Dus-întors. Trebuie să stai în spate, dar vei ajunge cât ai clipi.

Am reușit să ajung la omnibuz și m-am așezat în spate, cu oamenii de culoare. Am pornit pe Fifth Avenue, pe lângă case mai mari decât întreg Hollywoodul. Pe drum, am auzit ici și colo, în depărtare, voci furioase, dar nu am văzut decât câteva grupuri mici de oameni care păreau puși pe rele.

Am coborât pe Forty-fourth Street tocmai când apunea soarele, în fața unei clădiri mari, albe, așa cum îmi imaginam că trebuia să fie casa președintelui Lincoln, cu patru etaje, înconjurată de un gard mare, negru.

Căldura încinsese balega de la grajdurile din apropiere, făcând aerul greu de respirat, așa că m-am grăbit să intru în clădirea de piatră, în care era răcoare. M-au întâmpinat grupuri de copii de culoare, de toate vârstele, de la cei care abia învățaseră să meargă, la unii care păreau apropiați de vârsta mea, venind și plecând, urcând și coborând scările frumoase de piatră, însoțiți de doamne de culoare în rochii negre, cu șorțuri și gulere albe. Am urmat un semn care indica drumul spre cabinetul doctorului Smith, la etaj.

Până acolo, am trecut pe lângă încăperi în care copiii erau supravegheați de femei, unii în săli de clasă, alții în dormitoare sau în camere pentru cei mai mici, pline de pătuțuri. Am tras cu ochiul într-una dintre ele și am văzut vreo douăzeci de băieței ca Toby, sănătoși și veseli, îmbrăcați în salopete albastre, călare pe căluți de lemn. După mirosul ademenitor de pui, am știut că era o bucătărie pe undeva.

Când am ajuns în dreptul ușii pe care scria Dr. Smith, un domn în vârstă aflat în dreptul ferestrei mi-a făcut semn să intru. Încăperea semăna cu biroul de la Peeler al domnului Watson. Era plină cu lucruri ciudate, cum ar fi o rață împăiată pe masa de lucru și un dulap tot atât de lung pe cât era de înalt, în care stăteau aliniate sticluțe cu leacuri. Bărbatul avea pielea închisă la culoare, o mustață neagră și păr alb, care i se ondula pe lângă urechi.

– Sunteți doctorul Smith? Am urmat semnele.

– Ce te aduce la noi? m-a întrebat el cu blândețe.

S-a ridicat și și-a deschis cutia de trabucuri, una asemănătoare cu cea pe care domnul Watson o ținea pe biroul lui.

I-am întins hârtia pe care mi-o dăduseră cele două doamne Woolsey.

– Ești Jemma, cea pentru care a fost scrisă rețeta?

Am dat din cap.

– Da, domnule. Jemma, proprietatea lui Anne-May Wilson Watson, de la plantația Peeler, din Hollywood, Maryland.

– Rețeta a fost scrisă de doctorul Frank Bacon din Armata Statelor Unite.

– Este prieten cu familia Woolsey.

– Și unde locuiești în prezent? m-a întrebat.

– La Brevoort Place nr. 8. Domnișoarele Carry și Jane Woolsey lucrează aici.

– Amândouă sunt femei de încredere.

– Am auzit că aveți peste două sute de copii aici.

– Două sute treizeci și trei, mai exact. Ai venit pentru alifie, deci. Cum de cunoști familia Woolsey?

Mi-am aplecat privirea spre brațul rănit.

– De la Gettysburg. M-au găsit în spitalul de acolo.

Doctorul Smith a scos un trabuc din cutie.

– Te superi dacă fumez?

Am ridicat din umeri.

– Nu luați seama la mine.

Și-a aprins trabucul, iar fumul s-a înălțat în rotocoale.

– Miroase frumos, am spus. E cubanez, după aromă, cred. Domnului Watson îi plăcea să fumeze Oriental Orange Blossom.

Doctorul s-a uitat din nou pe hârtia pe care i-o dădusem.

– Îmi dai voie să te întreb cum te-ai ales cu rana asta, Jemma?

– În bătălie. La Gettysburg.

El s-a tras înapoi.

– Chiar așa? Nu vezi asta în fiecare zi, o tânără domnișoară luptătoare. Ar trebui să scrii o carte.

Mi-a întins mâna și a strâns-o pe a mea.

– Eu sunt doctorul James McCune Smith. Doctorul Bacon se pricepe la medicamente. Și eu recomand unguentul ăsta.

S-a dus la dulap, a scos o sticluță și mi-a întins-o.

– Îți va alina imediat durerea. Nu te costă nimic. Iar acum, să mergi direct acasă. Se agită spiritele în oraș.

– Nu vă faceți griji pentru mine. Totuși aș dori să vă întreb, domnule doctor Smith, dacă aveți ceva de lucru aici, la orfelinat.

– Mă tem că nu, deocamdată. Tocmai am angajat un asistent.

– Înțeleg. Oricum, vă mulțumesc.

M-am întors să plec.

– Jemma, așteaptă. Pari să te pricepi la tutun.

– Vin de pe o plantație. Am cules tutun. L-am răsucit.

Mi-am mirosit dosul mâinii.

– Mă mir că nu mai duhnesc.

Doctorul a zâmbit.

– Fratele meu are un magazin de tutun la vest de aici, de cealaltă parte a Fifth Avenue. Magazinul se numește Trabucuri de Calitate Superioară, dar vinde toate soiurile de tutun. Fratele meu este mereu în căutare de ajutoare de încredere. Nu trebuie decât să mături și să umpli borcanele, dar afacerea merge bine și o fată isteață poate să avanseze.

– O, nu sunt isteață.

– Dă-mi voie să hotărăsc eu asta, domnișoară Jemma, ce zici? Din moment ce ai urmat semnele ca să ajungi la mine, înseamnă că știi să citești. Și ai un vocabular destul de bun. Cunosc oameni care se consideră școliți, dar nu folosesc cuvântul „aromă“ la fel de bine ca tine. Fă bine și scoate din vocabularul tău cuvântul „prost“. Imediat ce străzile sunt sigure, fă un drum până la magazin. Spune că te-am trimis eu. Acum permite-i asistentului meu să te conducă acasă.

– Îmi pot purta singură de grijă, domnule doctor Smith.

– Jemma, insist. Măcar atât să fac pentru un veteran rănit. Noul meu asistent e pe drum. Spune-i că am stabilit să te conducă acasă.

Am îndesat sticluța în buzunar și am coborât în grabă scările largi de marmură, fericită că făcusem rost de medicament și, în curând, de o slujbă plătită.

La jumătatea scărilor, am trecut pe lângă un bărbat care urca. M-am oprit.

– Carter?

Tânărul s-a oprit, la rândul lui, și s-a întors spre mine.

– Da?

– Sunt eu. Jemma. De la Peeler.

Să-l fi văzut cât de larg a zâmbit! Era în al nouălea cer. A venit la mine, m-a cuprins cu brațele pe după mijloc, m-a ridicat și s-a învârtit cu mine acolo, pe trepte.

– Jemma, spune-mi că nu visez! M-am rugat zilnic pentru asta!

– Nici mie nu îmi vine să cred. Am venit în oraș astăzi.

M-am topit de fericire la vederea chipului său frumos, cu ochii aceia căprui, oblici, zâmbetul larg și o umbră de barbă pe bărbia lui delicată.

Mi-a ridicat mâinile și a suflat peste ele, ca să le încălzească.

– Ai mâinile înghețate.

– De uimire, atâta tot.

– Te-a eliberat Anne-May?

Am aruncat o privire împrejur, ca să mă asigur că nu ne auzea nimeni.

– Nu. Am fost recrutată în armată. Actele mele sunt tot la ea.

– Și eu sunt fugar. Tocmai am început să lucrez pentru doctorul Smith, dar încă nu sunt în siguranță. Un prieten al meu a fost luat din pat de vânătorii

de sclavi și dus, probabil, în Sud.

– Nimeni nu știe că sunt aici.

– Nu poți fi sigură. Așa că, imediat ce pun niște bani deoparte, vii cu mine în Canada.

Am făcut un pas înapoi.

– Nu știu, Carter. Trebuie să mă întorc ca să le iau pe mama și pe Patience.

– Au rămas acolo? Dacă te întorci, te vor prinde. Vin și ele în Canada după ce se termină războiul.

– Cred că o să am și o slujbă în curând. Nu pot pleca așa.

Dintr-odată, afară au răsunat o mulțime de voci. Ușa de la intrare s-a izbit de perete și un grup mare de femei albe, cu copii, a dat năvală și au început să jefuiască peste tot, din pivniță până în pod, într-un mod extrem de violent și de gălăgios. Ne-am ferit din calea lor, retrăgându-ne după draperiile unei ferestre din vestibul. S-au năpustit în fiecare încăpere, aruncând pe geam piesele de mobilier, în mâinile, pregătite să le prindă, ale celor din stradă. Au aruncat tot, pupitrele din sălile de clasă, pătuțurile de copii, canapele, așternuturi de pat care cădeau ca o ninsoare groasă.

Doctorul Smith a ieșit în balconul de deasupra scărilor și a agățat un steag alb, adresându-se mulțimii:

– Vă rog! Îngrijorările voastre sunt legitime și trebuie discutate, dar aceștia sunt copii nevinovați. Nu comiteți un act atât de dezonorant la adresa umanității, distrugând o instituție al cărei scop este facerea de bine! Gestul vostru va rămâne o rușine pe obrazul orașului, multă vreme de aici înainte.

Rugămintea lui nu a impresionat gloata, care a trecut pe lângă doctor, continuând jaful. Îngrijitoarele orfelinatului și-au făcut apariția din toate colțurile clădirii, coborând scările și trecând pe lângă noi împreună cu copiii care încă purtau salopetele lor albastre. Doctorul Smith li s-a alăturat, iar eu și Carter am luat mâna unei fete care m-a privit cu ochii mari, în timp ce

mulțimea tropăia, cu brațele pline cu tablouri. Luaseă până și pasărea împăiată din biroul doctorului. Unii duceau haine sau cărau direct sertarele dulapurilor pline cu lucrușoarele orfanilor.

O femeie mare, cu o pipă în gură și cu o măsuță de cafea în brațe, a trecut pe lângă mine și m-a împins în balustrada de metal. În cădere, am simțit cum ceva mi-a pocnit în picior. M-am așezat pe o treaptă. Durerea era insuportabilă.

Carter s-a apropiat și mi-a întins o mână.

– Jemma, grăbește-te!

– Nu pot să merg. Plecați fără mine.

Un ochi de geam al ușii de la intrare s-a făcut țăndări și cineva a aruncat un șomoiog aprins. Perdelele și peretele s-au aprins, flăcările începând să urce spre tavan. Carter a alergat la fereastră, a smuls draperiile și a încercat să stingă focul cu mâinile. Apoi un al doilea ochi de geam a fost spart și un alt șomoiog în flăcări a fost aruncat înăuntru, apoi un altul. În scurt timp, ca urmare a efortului gloatei, întreg peretele a fost cuprins de flăcări.

Carter s-a întors lângă mine.

– Jemma, trebuie să încerci să mergi. Cred că sunt două mii de oameni afară, iar jumătate din ei sunt beți. Va trebui să ieșim prin spate. Ține-te după copii.

Flăcările ajunseseră la peretele din spatele meu, la fel ca atunci, cu ani în urmă, în depozitul de tutun. Am încremenit, inspirând același miros de pin ars. Ca atunci, când nu m-am putut întoarce să-l scot pe micul Toby. Mi-am ridicat poalele șorțului peste nas și gură, ca să nu mai inhalez fumul.

– Fugi, Carter! i-am strigat.

Carter m-a ridicat în brațe și a coborât scările, îndreptându-se spre ușa din spate. Mi-am îngropat capul la pieptul lui, iar grupul de huligani s-a tras de

o parte și de alta. Copiii, înspăimântați, alergau înaintea noastră, împreună cu îngrijitoarele. Bărbații și femeile își agitau măciucile și bâtele, zbierând:

– Răsuciți-le gâtul blestemaților de susținători ai lui Lincoln!

După ce a ajutat alți copii să iasă din clădire, Carter m-a dus în brațe până acasă, în Brevoort Place. M-a așezat pe canapeaua din salon cu grijă, de parcă eram din sticlă. Ajutat de Margaret, a baricadat ușa cu toate piesele de mobilier din salon, în afară de canapea. Zgomotul luptelor și furtișagurile au mai continuat o vreme în stradă.

După ce agitația s-a mai potolit și Margaret a coborât la culcare, eu și Carter am rămas pe canapea, de vorbă. Mi-am așezat piciorul în poala lui.

– Mai știi când Tandy Rose te-a prins ascunzându-i cornetul care o ajuta să audă mai bine? Tare s-a mai înfuriat.

– Femeia aia mă ura. Ori de câte ori ajungeam în preajma ei, își ferea ochii ca la vederea unui monstru. „Nu te apropia de mine!“, a strigat el, imitând vocea pițigăiată a lui Tandy Rose.

– Știi că făcea asta doar pentru că semănai cu fratele ei.

– Detest faptul că îmi e tată. Deși mi-a dat o dată niște lemn-dulce. Îmi amintesc și acum cât de bun a fost.

– A murit, să știi. Îți amintești cum amesteca Tandy Rose făină cu otravă și apă de zahăr ca să omoare muștele? Ei, bine, el a băut amestecul, din greșeală. L-am găsit mort când am urcat să văd de ce nu cobora să plecăm la biserică. Era îmbrăcat în hainele de duminică.

– Nu era foarte deștept.

– Putea să fie și mai rău. Cel puțin, Wilfred era chipeș. Ce te făceai dacă semănai cu Tandy Rose?

A zâmbit.

– O, nu! Cu ochii ca niște mărgele și cu gura pungă ca un dos de găină?

– Mi-e greu să știu că mama și Patience sunt încă acolo.

– Ești femeie deja, Jemma. Nu te așteaptă să le salvezi. Mama ta are mult simț practic. Știe că trebuie să ai grijă de tine.

– Presupun.

Am dormit puțin și ne-am trezit de dimineață pe canapea, eu în brațele lui, picioarele lui atârnând peste margine. L-am privit cum dormea, sforăind ușor, cu buzele roz ca petalele de trandafir întredeschise. Când dormea, semăna cu Carter pe care mi-l aminteam, de pe vremea când dormeam cu toții împreună cu Sally, înainte ca el să plece la plantația de sfeclă.

Pe când aveam șase ani, eu, Carter și Patience ne petreceam timpul alergând pe câmpurile de floarea-soarelui sau furând mazăre și morcovi din grădina lui Sally. La vârsta aceea, nu știam că eram sclavi. Nu am aflat până în vara următoare, când ne-am pomenit pe plantația de tutun.

Carter avea un chip frumos. Precum portretul doctorului John Bretton, din romanul Villette, pe care Lucy îl iubea atât de mult, dar nu îl putea avea. Avea sprâncene groase, niște gene arcuite cum și-ar fi dorit orice fată, și bărbia puternică.

M-am aplecat spre el și l-am sărutat încet și prelung pe buze. S-a trezit.

– E plăcut să te trezești așa. Au cafea aici?

– Eu te sărut și tu la asta te gândești?

A dat să se culce la loc.

– E devreme, Jemma.

– O să dureze ceva până când faci rost de bani. Ai iubită?

– Vorbim când mă trezesc.

S-a întors pe spate.

– Nu. Tu ai vreun iubit?

– Unul, pe nume Nathan. E mai degrabă un prieten.

S-a ridicat și s-a frecat la ochi.

– Ei bine, nu veți avea ocazia să fiți mai mult decât prieteni, căci noi plecăm. Te-ai gândit la propunerea mea, să vii cu mine? Ai văzut ce s-a întâmplat aseară. Nu suntem în siguranță aici.

– Îmi place să mă gândesc la asta, i-am spus, mângâindu-i obrazul. Dar am nevoie de puțin timp.

Capitolul 39. Anne-May

Washington, D.C.

iulie 1863

Spre sfâșitul lunii iulie deja ajunsesem să fac o artă din evitarea detectivilor, după ce îi dădusem inelul cu opal al lui Melody unui bărbat din parc, care mă păzea. Cum apăreau detectivii cu pălării la ușa lui Reggie, omul îmi arunca cu pietricele în geam. Previzibili, detectivii apăreau întotdeauna în jurul prânzului.

Într-o dimineață, la micul dejun, m-am apropiat de Melody înainte ca ea să-și fi băut cea de-a șasea cafea. O mișcare periculoasă.

– Ce vor să discute detectivii cu tine, mai exact? m-a întrebat ea. O să ne spânzure pe toți.

Am rupt o firimitură de biscuit.

– Aș vrea să îl inviți pe Edward Woolsey la ceai.

Melody a dat din mână a refuz.

– De ce?

– Spune-i că sunt foarte interesată de genealogia familiilor cu tradiție din New England, în special a celor din Boston.

– E căsătorit cu o femeie deosebită, în caz că te gândești să-l seduci pentru bani. Nici nu s-ar uita la tine.

– Trimite majordomul să-i lase cartea ta de vizită.

– Nu va accepta. Nici nu ne cunoaștem.

Am ridicat din umeri.

– Bărbaților le place să vorbească despre ei, mai ales femeilor. Fă-mi această favoare și apoi plec la New York, îți promit.

Contrar predicției lui Melody, Edward Woolsey a venit la ceai în vinerea următoare, iar eu aveam întrebările pregătite, hotărâtă să dau de urma Jemmei la New York. În salon, Melody a pregătit un adevărat festin cu biscuiți, căpșuni mari cât pumnul și frișcă, așezate pe o tavă de argint supraetajată, o tratație dintre acelea pe care bărbații pretind că nu le agreează, dar pe care în secret le adoră. M-am îmbrăcat cu o rochie de mătase de culoarea piersicii, cu cea mai amplă crinolină pe care o aveam și care îmi punea silueta în valoare. Nu că n-aș fi fost suplă oricum, dar avantajul crinolinei era acela că ascundea vederii orice imperfecțiune, din talie până la glezne.

Domnul Woolsey era un bărbat plăcut, arătos pentru vârsta lui înaintată, și, după o prelegere plictisitoare asupra virtuților Bostonului, s-a dovedit mai ușor de desfăcut decât o stridie.

M-am aplecat înainte în scaun, cu ochii măriți de interes.

– Și unde anume locuiți la New York, domnule Woolsey? Este cumva un loc măreț?

El a întins unt pe un biscuit.

– Astoria. Queens. Nu aș zice chiar măreț, dar are o frumusețe pastorală de neegalat.

– Îmi doresc să vizitez New Yorkul.

– Merită. Dar să vă păziți buzunarele. E plin de tâlhari. New Yorkul se opune spânzurării pungașilor.

– Unde îi recomandați să stea? a intervenit Melody. Ar dori să plece neîntârziat.

– New Yorkul e renumit pentru hotelurile sale.

Și-a țuguiat buzele și a căzut pe gânduri, cu ochii în tavan.

– Ați putea încerca la Astor House. Președintele Lincoln a stat acolo, cândva. Sau la Hotel Brevoort, unul dintre cele mai bune.

A luat o căpșună de pe tavă.

– Cumnata mea, doamna Charles Woolsey, locuiește la o aruncătură de băț de hotel.

– Îmi puteți arăta Hotel Brevoort pe hartă? l-am întrebat.

A împuns harta cu unul dintre degetele lui frumoase.

– Chiar aici, la intersecția Fifth Avenue cu Eight Street.

– Ce elegant!

Domnul Woolsey a sorbit din ceai.

– Trebuie să vă avertizez, doamnă Watson, Brevoort este în zona selectă a orașului.

– Realitatea este că prefer puțin snobism – pentru o experiență autentică a Nordului. Nu ca ospitalitatea sudică.

– Cel puțin, atitudinea noastră este sinceră. De multe ori am simțit fățărnicie în comportamentul celor din Sud.

– Nu și în ceea ce mă privește, dat fiind că sunt de fel din Louisiana.

– Călătoriți curând la New York, doamnă Watson?

Melody a sorbit din paharul cu vin.

– Foarte curând, nu-i așa, Anne-May?

– Domnule Woolsey, știți cumva doamne de vârsta mea care s-ar bucura de cunoștințe noi?

– Toate cele șapte nepoate ale mele sunt implicate în acțiuni de ajutorare, de la sprijinirea trupelor la administrarea bazelor de aprovizionare. Una dintre ele este chiar la Gettysburg, împreună cu doamna Woolsey. Se îngrijesc de răniți.

– Ce femei destoinice! Sunt prietenoase?

– Sunt, cu adevărat. Ușa lor le e mereu deschisă tuturor, indiferent de culoarea pielii sau de convingerile religioase.

S-a aplecat în față, agitând cuțitul de unt.

– Aboliționiste convinse.

M-am forțat să zâmbesc.

– Admirabil!

– Cu niște ani în urmă, în Carolina de Sud, au nimerit la un târg de sclavi. Îngrozitor!

Am mușcat dintr-o piersică.

– Îmi imaginez.

– După ce au vorbit cu o parte din oamenii vânduți acolo, doamna Woolsey și fiicele ei au devenit aboliționiste. Întotdeauna le veți găsi în primul rând la prelegerile de la Cooper Institute, când participă Wendell Phillips sau Dr. Cheever, cântând Oare sunt un soldat al Crucii?

– Îmi imaginez că le întind o mână de ajutor surorilor și fraților noștri de culoare?

– O, categoric! Abby le ajută pe fetele de culoare să obțină de lucru la fabrica de haine, Casa Meșteșugurilor pentru Femei. Cea mai tânără, Carry, dă o mână de ajutor la toate orfelinatele din oraș, dar mai cu seamă la Orfelinatul pentru Copiii de Culoare. Jane ține contabilitatea acolo.

– Îi găzduiesc vreodată pe cei nevoiași la ele acasă?

– Nu s-ar da în lături. Prin casa lor trec oameni de tot felul, albi sau negri, în fiecare zi. Colbert, fiul sclavilor generalului Robert E. Lee, locuiește de câteva luni la prietena lor, quaker, doamna Gibbons, care îl aduce adesea în vizită.

– Niște doamne fascinante! Îmi doresc sincer să le cunosc.

Melody a intervenit:

– Anne-May, nu-l plictisi pe domnul Woolsey cu calendarul tău social.

– Ați putea să treceți pe la Newcomers Club, pe Broadway. Îi ajută cu informații pe cei nou-sosiți în oraș. E chiar lângă locuința lor.

– Care este adresa lor?

– Brevoort Place nr. 8. Ai zice că e sediul vreunei intendențe a armatei, la câte provizii vin și pleacă de acolo.

Am înghițit în sec.

– Numărul 8, ați zis?

Domnul Woolsey și-a ridicat șervetul de pe genunchi.

– Îmi pare rău că nu vă pot fi de folos mai mult.

– Dimpotrivă, domnule Woolsey, i-am răspuns eu, zâmbind. M-ați ajutat foarte mult. Abia aștept să ajung la New York. Încerc să dau de o veche

prietenă.

Bal la care toate doamnele se îmbracă în alb

Golf situat pe teritoriul statului american Rhode Island

Nume sub care au intrat în istorie cele două decrete pe care președintele american Abraham Lincoln le-a emis în timpul Războiului Civil American, cu intenția de a pune capăt instituției sclaviei în Statele Unite.

PARTEA A TREIA

Capitolul 40. Jemma

Point Lookout, Maryland

septembrie 1863

Doamna Woolsey și Georgeanna s-au întors de la Gettysburg imediat după revoltele cauzate de loteria recrutării și m-au dus în pat la etaj, unde mi-au sprijinit piciorul pe niște perne și mi-au adus pungi cu gheață. Moritz, servitorul Elizei, mi-a trimis chiar o cârjă micuță, pe care o cioplise el însuși. Îi căptușise suportul pentru braț cu o pernă învelită într-o bucată de pânză cadrilată. Era neplăcut că nu puteam umbla ca de obicei, dar cel mai rău era să retrăiesc noaptea aceea la orfelinat, să revăd locul arzând, copiii țipând și plângând. Îmi amintea de noaptea din depozitul de tutun, când murise Toby și căzuse grinda peste Patience.

Am aflat că revolta nu numai că arsese orfelinatul din temelii, dar făcuse prăpăd în întreg orașul. Aruncaseră cărămizi în vitrinele magazinelor, tăiaseră firele de telegraf, omorâseră caii care trăgeau tramvaiele, iar pe acestea din urmă le distruseseră. Georgeanna mi-a citit ziarele în care se spunea că huliganii urmăreau oamenii de culoare pe străzi și-i băteau cu cruzime sau chiar îi ucideau. Dăduseră foc casei primarului, hotelurilor, redacțiilor de ziar, dar când se apropiaseră de redacția ziarului The New York Times, angajații de acolo au pus mitralierele pe ei, împrăștiindu-i. O ținuseră așa zile la rând, ucigând o sută de oameni de culoare, dintre care pe unsprezece îi spânzuraseră.

Dar faptul că îl regăsisem pe Carter era un miracol și am continuat să revăd cu ochii minții momentul întâlnirii noastre, zâmbetul lui, noaptea petrecută pe canapea cu trupul lui lipit de al meu.

Eu, Carter și Margaret am păzit casa familiei Woolsey, reușind să ținem prădătorii la distanță, dar prietena lor, doamna Gibbons, nu a fost la fel de norocoasă. Hoardele îi jefuiseră casa, după care încercaseră să-i dea foc. Doamna Gibbons ne-a cerut lui Jane, Georgeannei și mie să mergem în Maryland și să îi ținem locul pentru ca ea să poată veni la New York ca să se îngrijească de casă.

M-am bucurat că aveam ocazia să ies din oraș și să ajung atât de aproape de locul în care se aflau mama și Patience. Numai gândul că aveam să fiu aproape de ele mă făcea să zâmbesc, deși știam că șansele să le întâlnesc erau foarte mici. Îi trimisesem lui Patience scrisoarea codificată, în care o anunțam că aveam să vin după ele, dar nu primisem nici un răspuns.

Eu, Georgy și Jane am ajuns în Maryland cu vaporul cu aburi, în septembrie, ca să o înlocuim pe doamna Gibbons. Pe punțile inferioare ale vasului li se permitea accesul doar albilor, așa că am rămas pe puntea superioară până când ambarcațiunea a ajuns la destinație. Am privit către noua noastră casă, Point Lookout Camp, o bază militară amplasată chiar la capătul peninsulei, foarte aproape de plantația Peeler, la o jumătate de oră de mers cu trăsura. În ziua aceea, pe vas, toată lumea vorbea despre înfrângerea armatei unioniste în bătălia de la Chickamauga, undeva la granița dintre Georgia și Tennessee, bătălie încheiată cu numeroase victime de ambele tabere, a doua după Gettysburg ca pierderi de vieți omenești.

Am mers la spitalul Hammond. Doamna Gibbons, care pornea a doua zi spre New York, ne-a arătat tabăra, lăsându-ne să urcăm și în turnul de pază, să aruncăm o privire asupra locului, aventură destul de dificilă pentru noi, îmbrăcate în fuste lungi, iar eu având și glezna bandajată.

De acolo, am privit roată la fâșia lungă de pământ, măturată de vânturi. Am văzut farul înalt și zvelt, pădurile din depărtare, al căror frunziș începea să își schimbe culoarea. Primul lucru pe care l-am căutat cu privirea a fost Peeler, departe, în nord, și am zărit, strălucind printre copaci, acoperișul peste care bătea soarele. Mi-au dat lacrimile gândindu-mă la mama, pe câmp, și la Patience, aflată puțin mai încolo, la Ambrosia. Nu știau cât de aproape eram de ele.

Am aruncat și o privire asupra locului în care ne aflam, Spitalul Hammond, dispus în cerc, precum spițele unei roți. La mal, portul larg fremăta de activitate, înțesat de oameni albi. Unii pescuiau, alții se scăldau, goi, în apele mării, câțiva descărcau niște butoaie rostogolindu-le pe o scândură înclinată, în vreme ce alții transportau răniți la spital.

Doamna Gibbons a făcut un gest larg cu brațul, arătându-ne peisajul înconjurător. Era quaker și vorbea exact ca cei pe care îi auzisem la Leonardtown. Vorbea chiar mai corect decât cei din familia Woolsey.

– Point Lookout, ne-a spus ea. Noua voastră casă. Spitalul Hammond, un complex cu o mie patru sute de paturi. Dincolo sunt depozitele, grajdurile, alte așezăminte care găzduiesc ofițeri, doctori și soldați ai armatei americane. Mai departe, în zona împrejmuită cu sârmă ghimpată, sunt ținuți câțiva prizonieri rebeli, trădători ai cauzei, spioni. Se pare că numărul lor e în creștere.

– Și ce e cu barăcile de lângă spital? a întrebat Georgy.

– Sunt taberele de refugiați, unde sclavii fugari au sosit în număr mare, căutând adăpost. Din păcate, stăpânii celor care s-au adăpostit la noi au început să vină și să își ia înapoi sclavii.

– Dar fugarii nu sunt protejați? a întrebat Jane.

– Generalul spune că ar trebui să fie. Din păcate însă, mulți soldați unioniști, care au jurat să-i apere, acceptă mita oferită de stăpâni ca să-i predea.

– Ce situație neplăcută! a spus Jane.

– După cum vă imaginați, eu încerc să-i protejez cu orice preț. O fi moralul Nordului mai scăzut ca oricând, dar, chiar dacă nu câștigăm acest război, putem să-i ajutăm pe cât mai mulți să-și recapete libertatea.

– Cum putem ajuta? a întrebat Georgy.

– Vă rog să fiți atente la sclavii fugari care caută adăpost. Consider că este una din cele mai importante îndatoriri ale noastre aici. Pentru mulți dintre acești oameni, noi suntem singura speranță.

Am făcut curățenie în pavilioanele noastre. Paturile erau pline de răniți și de bolnavi, iar Jane a făcut biscuiți cu melasă pentru soldați, întinzând aluatul cu un picior de masă, căci nu avea făcăleț. Oricum, biscuiții au fost delicioși.

Eu am spălat vasele, stând pe un scaun în dreptul chiuvetei, și am călcat rufele pe o masă scundă. Apoi am făcut curățenie în tabăra refugiaților. Erau barăci militare obișnuite, cu acoperișuri joase, pline de paturi de campanie și umplute până la refuz cu oameni de culoare, mai ales femei și copii veniți de la câțiva kilometri depărtare ca să scape de stăpânii lor. Înainte să spălăm așternuturile, eu și Jane le-am stropit cu gaz pentru a omorî păduchii. Era ciudat pentru mine să mă aflu de cealaltă parte, ajutându-i pe oamenii de culoare să-și facă o nouă viață, eu însămi fiind, oficial, sclavă.

Nu îmi plăcea să umblu în uniforma de infirmieră, în vreme ce multe dintre femeile de acolo purtau zdrențe. Ca să compensez, am croit șase rochii noi din veșminte adunate din donații de către femeile Woolsey, în expedițiile lor din ușă în ușă pe la casele vecine.

Într-una din zile, cum mergeam printre paturi, oferind rochiile și apă proaspătă dintr-o găleată, m-am auzit strigată:

– Jemma? Tu ești?

M-am întors și am văzut un chip pe care îl știam bine. Era Sybil, menajera cea slăbănoagă a doamnei Charlene, de la plantația Ambrosia. Era întinsă pe un pat de lângă fereastră și avea fruntea acoperită de transpirație.

– Mi s-a părut mie că ți-am recunoscut vocea.

A ridicat o mână, în semn să mă opresc.

– Nu te apropia prea mult. S-ar putea să am tifos. Cred că aici s-au adunat toți păduchii din ținutul St. Mary’s.

A încercat să se ridice în capul oaselor.

– Ce-ai pățit la picior? Mergi ca un olog.

– Sybil, cum ai ajuns aici?

– Am plecat pur și simplu într-o dimineață și am mers până când am ajuns aici.

A privit în jurul ei ca și cum vedea locul acela pentru prima oară.

– Mă întreb dacă nu făceam mai bine să rămân acasă, să-i pieptăn în continuare părul doamnei Charlene.

– Nu te-au prins?

– Nici n-au băgat de seamă că am plecat, cel puțin nu la timp ca să pună câinii pe mine. Doamna Charlene nu prea mai știe de capul ei. Dacă mă întrebi pe mine, cred că e pe cale să-și piardă casa.

– Ce face mama? Patience?

Sybil s-a aplecat spre mine.

– N-am mai fost de multă vreme la Peeler, așa că nu știu ce să-ți zic despre mama ta, dar Patience e bine, cred. Nu îmi place că trebuie să ți-o spun, dar LeBaron era mai tot timpul la Ambrosia și o învăța tot felul de lucruri, de pildă, cum să îi curețe pantofii și armele. Iar pe ea nu părea să o deranjeze asta.

– Ba o deranjează. Îl urăște mai mult decât orice pe lume.

– Uită-te la tine, ce elegantă ești!

– E o uniformă de infirmieră. Lucrez pentru cei de la Comisia Sanitară. Ne îngrijim de răniți.

– Atunci, poate o ajuți pe Doreen.

– Proprietatea lui Jubal Smalls?

– E aici cu cei patru copii, în pădure, prea speriată ca să vină încoace. Băiatul cel mare, de aproape paisprezece ani, e rănit la cap.

– Terrence?

Mi-au dat lacrimile.

– E un copil bun.

– Stăpânul Smalls l-a pocnit cu o geantă în cap, iar metalul de la bază i-a lovit osul, bietul de el, și i-a făcut o gaură deasupra urechii de i se văd creierii pe acolo. După asta, stăpânul Smalls i-a turnat smoală încinsă pe deasupra, așa că Doreen a luat copiii și a fugit. Venind încoace, m-am întâlnit cu ei. Sărmana Doreen, e atât de speriată, încât îi e frică să iasă din pădure.

– În ce loc anume e?

Mi-a arătat cu degetul, prin fereastră.

– Câțiva metri mai încolo, în desiș. Ai face bine să te grăbești. Bietul copil e cu un picior în groapă.

*

Le-am spus lui Georgy și lui Jane despre Doreen, iar ele au plecat să aducă o targă. Am informat-o și pe doamna Gibbons, am chemat pe cineva să vegheze pacienții și am pornit imediat în căutarea lui Doreen, deși începea să se întunece. Fiind septembrie, vremea era încă plăcută, dar noaptea se lăsa frigul. Erau licurici peste tot, luminându-ne drumul.

Am urmat-o pe doamna Gibbons, care mergea înainte, cu un felinar. Broaștele își începeau orăcăitul de seară.

– Îmi pare rău că trebuie să te târâm după noi, Jemma, cu piciorul tău, dar numai tu poți să ne arăți în ce loc anume se află Doreen.

Am luat-o înainte ajutându-mă de cârjă, până la bucata de pădure către care arătase Sybil. Am căutat vreme îndelungată și eram gata să ne dăm bătute, când am auzit o voce.

– Jemma? Tu ești?

– Doreen?

A ieșit din niște tufe, strângându-l pe Terrence la piept.

– Băiatul meu nu e bine.

Deși era aproape întuneric, îi vedeam durerea din privire.

– Jemma, nici nu mai vorbește.

Georgy a venit lângă noi.

– Ne dai voie să te ajutăm și să-l așezăm pe targă? Îl ducem la spital. Jemma și doamna Gibbons te vor ajuta cu ceilalți copii.

Doamna Gibbons i-a luat pe gemeni de mână, iar eu pe micul Sam, în timp ce Doreen l-a așezat, încet, pe Terrence pe targă. Georgy și Jane au ridicat-o și am făcut cale întoarsă. Chiar atunci, la marginea pădurii, am auzit vocile a doi bărbați. Amândouă îmi erau la fel de cunoscute precum propria mea voce.

– Ne-au găsit, doamnelor, a șoptit doamna Gibbons. Faceți liniște, să-i lăsăm să treacă.

Cei doi bărbați s-au îndreptat către noi, prin întuneric.

– Trebuie să fie pe aici, pe undeva, a spus unul.

– Le simt mirosul, a zis și celălalt, râzând.

Jubal Smalls și șeriful Whitman veneau drept spre noi, printre copaci.

Capitolul 41. Jemma

Point Lookout, Maryland

septembrie 1863

M-am lipit cu spatele de trunchiul unui copac, iar scoarța aspră mi-a zgâriat pielea. Jubal Smalls a trecut pe lângă mine și micul Sam.

– Liniște, i-am șoptit copilului, acoperindu-i gura cu mâna, în timp ce el tremura ca scufundat în apă rece.

Mi-a înghețat inima în timp ce Jubal Smalls trecea pe lângă noi, atât de aproape încât îi vedeam sclipirea perfidă din ochi. El și șeriful Whitman se îndreptau spre doamna Gibbons, Jane și Georgy, care se luaseră de braț, făcând un zid în fața lui Doreen și a tărgii.

– Unde se află sclava mea, Doreen? a întrebat Jubal. Știu că se ascunde în pădurile astea.

Georgy și-a păstrat calmul și l-a privit drept în față.

– Noi suntem din Comisia Sanitară, domnilor, a spus ea, adunăm ierburi de leac.

Jubal s-a adresat șerifului:

– Ne trebuie câini.

Nu îl văzusem niciodată de aproape pe bătrânul șerif Whitman. Din locul în care eram ascunsă, nu-i zăream decât silueta. După burdihan, puteam spune însă că îi plăcea șunca.

– Doamnelor, vă avertizez. Păreți a fi din Nord, după vorbă, și nu știți cum merg treburile pe la noi. Proprietatea acestui domn se ascunde în aceste păduri. Dacă știți ceva despre asta, ați face bine să mărturisiți.

– Dacă nu mă înșel, un soldat din Cazarma B a găsit o familie care corespunde descrierii dumneavoastră, a spus Jane.

Doamna Gibbons a dat din cap, întărindu-i spusele:

– I-a dus chiar acolo, ca să le facă formele.

Cei doi au pornit în goană spre Cazarma B, iar noi am așteptat să-i vedem intrați. Apoi ne-am reluat drumul către spital.

Doctorii l-au îngrijit pe Terrence toată noaptea, dar la răsărit i-au chemat mama ca să își ia rămas-bun de la el. Eu și Jane am rămas cu ceilalți copii, iar Doreen a jelit la căpătâiul fiului ei aproape o oră, de credeam că avea să i se frângă inima, la fel ca și inima mea. I-am făcut o înmormântare frumoasă și am ales eu însămi o piatră pentru mormântul lui. Iar a doua zi ne-am ocupat, împreună cu doamna Gibbons, să îi îmbarcăm pe Doreen și pe ceilalți trei copii pe vaporul care pleca spre Boston, având grijă să nu le apară numele pe lista pasagerilor, astfel încât Jubal Smalls să nu afle niciodată încotro fugiseră.

Dar odată cu moartea acelui copil s-a schimbat ceva în mine. Era ca și cum cineva răsucise o cheie în ființa mea. Acum mă irita orice, chiar și lucruri care înainte de asta îmi erau indiferente. Însă cel mai mult au început să mă irite Jane și Georgy Woolsey. Pe când, înainte, nu mă deranjase că îmi spuneau mereu ce să fac, până și în legătură cu cel mai mic lucru, acum nu mai suportam deloc. Ceva foarte tulbure se răscolea înlăuntrul meu și acel ceva a ales noaptea aceea, la bibliotecă, să răbufnească.

– Ridică piciorul, Jemma, mi-a spus Georgy atunci când ne-am adunat în bibliotecă, iar ea s-a așezat, cu lucrul de mână în poală.

– Sunt bine, Georgy, i-am răspuns eu așezându-mă într-un scaun confortabil.

Speram să mă bucur de câteva momente de liniște, ca să mă gândesc la Carter și la Nathan, să îmi dau seama care dintre ei îmi plăcea mai mult, astfel de gânduri fiind singurele care îmi mai făceau plăcere.

Jane mi-a ridicat piciorul și mi l-a pus pe un taburet.

– Jemma, ar trebui să vorbești mai mult cu noi despre ceea ce te preocupă.

– Prefer liniștea, presupun.

Georgy a tăiat un fir.

– Ești fericită? Tristă? Supărată? Nu ne dăm seama. Eu și Jane ne avem una pe alta, dar tu nu ai pe nimeni apropiat.

– Acum, că tot ați adus vorba despre asta, domnișoară, da, pot să spun că mă înfurie toată situația. Mi-ar plăcea să o am pe sora mea alături, dar nu se poate, fiindcă ea e sclavă, ocupată să culeagă indigo.

– Probabil că te bucuri de succesul pe care îl au bonetele tale, a spus Jane. Încă două infirmiere și-au exprimat interesul să aibă una. Ai putea să stabilești un preț pentru munca ta, s-ar vinde bine.

Mi-am încrucișat brațele pe piept.

– Îmi place să le fac cadou.

Jane s-a dus la rafturile cu cărți.

– Dă-mi voie să îți aduc o carte. Ce zici de Little Dorrit? Ești foarte norocoasă că te-au învățat să citești.

– Aș vrea să citesc Oliver Twist. Am început-o la Peeler și...

– Jemma, cartea aceea o să-ți dea coșmaruri.

Mi-a întins Little Dorrit.

Am așezat cartea pe măsuța de lângă mine.

– Astăzi am urcat iar pe acoperiș și m-am așezat pe o ladă de mere, ca să văd plantația Peeler.

Georgy nu și-a ridicat privirea de la lucrul ei.

– Sper că ai fost atentă cu glezna.

– Mi-e foarte greu să stau lângă foc, la căldură, atunci când mă gândesc la mama și la Patience.

Georgy a înnodat un fir.

– Jane a verificat listele fugarilor și nu era nimeni de la Peeler, a spus ea. E bine că cel puțin tu ai fost salvată din locul acela îngrozitor. Ce-ar fi să le scrii o scrisoare mamei și surorii tale?

– Am trimis deja una de la New York.

M-am sprijinit de brațele scaunului ca să mă ridic.

– Dar am să mai scriu una, până nu e prea târziu.

Jane mi-a făcut semn să mă așez la loc.

– Nu încă.

– Vreți să încetați, amândouă, vă rog? am strigat eu, un pic prea tare.

Amândouă surorile au ridicat capul.

– Jemma, ce s-a întâmplat? a întrebat Georgy.

Am început să merg de colo până colo.

– Nu-i nimic. Sunt bine.

– Ar fi bine să vorbești despre ceea ce simți. Dacă nu o faci, o să te simți blocată.

– Vreți să știți cum mă simt? Ca o veveriță în lesă. Și dați-mi voie să spun că nimeni nu m-a salvat. M-am salvat singură. Nu am nevoie de voi ca să mă protejați, să îmi spuneți, „Jemma mea“ și să luați decizii în locul meu. Chiar nu vă dați seama cât e de dureros să vorbiți despre mine ca și cum v-aș aparține?

Georgy și-a lăsat lucrul.

– Jemma, te rog.

M-am dus la rafturile cu cărți.

– Vreau să citesc ce poftesc.

Jane și-a împreunat strâns degetele.

– Unii oameni ar fi recunoscători să fie înconjurați de atâta grijă.

– Vă mulțumesc pentru grijă. Sunteți foarte amabile. Dar vreau să am un cuvânt de spus în chestiunile care mă privesc. Și vreau să citesc ce îmi place. Am văzut lucruri mai cumplite decât cele descrise în Oliver Twist, așa că lăsați-mă să hotărăsc singură pentru mine. Și ce dacă o să visez urât? Și încă ceva, nu sunt norocoasă că am fost învățată să citesc. Tandy Rose m-a învățat din motive egoiste, ca să îi citesc din Biblie, câte o jumătate de zi. Așa că nu, nu sunt recunoscătoare că femeia căreia i-am aparținut, care mă muncea până când cădeam din picioare, care mă lovea cu degetarul în cap de câte șase ori pe zi, m-a învățat să citesc. Nu este acesta un drept al meu, așa cum este și al vostru? M-ați primit în casa voastră și vă sunt recunoscătoare pentru asta, dar una spuneți și alta faceți. Vorbiți despre protejarea celor mai puțin norocoși, apoi surorile și unchiul vostru pleacă, lăsându-ne pe mine și pe Margaret să ne apărăm singure când știau că era pe cale să izbucnească o revoltă. Nu cumpărați bumbac, dar tatăl vostru a făcut bani din comerțul cu zahăr.

– Tata a fost un om bun, a spus Georgy.

– Dar averea și-a făcut-o pe spinarea noastră.

– Am încercat să reparăm răul făcut, a spus Jane.

– Dar ce faceți, de fapt? Ce schimbați cu suveniruri pe care gravați slogane împotriva sclaviei, precum „Nu e și ea tot femeie?“, vizite la orfelinatele cu copii de culoare și participări la prelegeri? Ceea ce contează cu adevărat este libertatea!

– Îmi pare rău, Jemma, a spus Georgy. Am încercat să ajutăm.

– Mie nu mi-ați făcut decât bine. Dar cele care au cu adevărat nevoie de ajutor sunt mama și Patience. Trebuie să le iau de acolo. Iată ce ar fi cu adevărat o mână de ajutor.

A doua zi de dimineață, cu furia potolită și simțindu-mă mai bine, am luat ambulanța împreună cu Jane și Georgy și am plecat la Leonardtown ca să strângem donații. Eu am stat în spate, cu prelatele laterale lăsate, ca să nu fiu recunoscută, și cu cele din față și spate ridicate, ca să intre aer.

Se părea că exprimarea deschisă a sentimentelor mele fusese mai mult decât puteau îndura cele două surori. Păreau jignite, mai ales Jane, dar Georgy mi-a spus că se bucura că îi vorbisem deschis, fără să-i menajez sentimentele, astfel că în ziua aceea eram din nou prietene.

Am ajuns la ultima casă după-amiaza târziu. După ce am luat o cutie cu cămăși de la o femeie al cărei fiu murise la Gettysburg, am pornit înapoi către Point Lookout.

Georgy s-a întors către mine.

– Jemma, încotro e plantația Peeler?

– Nu e departe de aici. După ce traversezi Hollywoodul, o apuci pe Moneysunk Road și mai faci o bucată bună de drum.

Jane și Georgy s-au privit una pe cealaltă.

– Ce-i? am întrebat eu, simțind că mă cuprindeau emoțiile. Vă gândiți cumva că am putea merge să le luăm, pur și simplu, pe mama și pe Patience?

Jane a tras de hățuri, făcând caii să încetinească.

– Ne gândeam să trecem pe acolo, să vedem care e situația.

Am tras cu ochiul prin deschizătura prelatei.

– Eu va trebui să rămân aici, ascunsă.

– Nu au un supraveghetor? a întrebat Georgy.

– E responsabil de amândouă plantațiile, Peeler și Ambrosia. Pierde vremea în pădure, de cele mai multe ori. Am putea să oprim mai întâi la Ambrosia, să vedem dacă Patience e la lucru.

– Și dacă te vede Anne-May? a întrebat Jane.

– Îl va pune pe LeBaron să mă aducă apoi. La urma urmei, sunt proprietatea ei.

Am căzut pe gânduri.

– Dar tot vreau să încercăm.

– Dacă reușim, la Point Lookout mama ta și Patience vor fi tratate drept refugiate, a spus Georgy. Întru totul legal.

– V-aș rămâne îndatorată, i-am răspuns.

Cu teamă amestecată cu speranță, Jane a întors căruța și am pornit către plantația Peeler.

Pe drum, de-a lungul lui Moneysunk Road, am legat și prelatele din fața și din spatele căruței, ca să nu fiu zărită.

LeBaron. Anne-May. Jubal Smalls. Ce s-ar mai fi bucurat să pună mâna pe mine!

Ca să nu mă mai gândesc întruna la mama și la Patience, m-am apucat să împăturesc hainele primite. La vederea donațiilor modeste, mi-a fost clar că, de când plecasem din Maryland, lucrurile se înrăutățiseră prin părțile acelea. Am început să mă gândesc la subiectul meu preferat, Carter, și la cum ar fi fost să plec cu el în Canada. Am încercat să-mi amintesc chipul lui, zâmbetul cuceritor, trupul lui lipit de al meu pe canapea, în noaptea aceea. Dar dacă oferta lui nu mai era valabilă? Din iulie nu mai știam nimic de el.

Mi-am îndreptat din nou atenția asupra celor patru cămăși de pânză de casă pe care acea biată femeie ni le dăduse după ce fiul ei murise în luptă. Și tata avusese cămăși ca acelea.

Tata.

După discuția eliberatoare din noaptea trecută, îmi era mai ușor să mă gândesc la el fără să-mi vină să lovesc ceva. Oare ce făcea mama acum? Muncea la câmp, fără îndoială. Patience era, cel mai probabil, dincolo, la Ambrosia, înapoi în colibă după masa de prânz de la câmp. Planul pe care îl puseserăm la punct era bun, dar numai gândul la ceea ce urma să facem îmi usca gura.

Georgy plănuise să oprească la Ambrosia și să stea de vorbă cu doamna Charlene, în timp ce Jane avea să se ducă să adape caii. În timpul acesta, eu trebuia să o aduc pe Patience.

Cu prelatele lăsate, era teribil de cald în spatele trăsurii. Mi-am șters de fustă palmele asudate, iar Jane a continuat să mâne caii, cu Georgy alături, pe capră. Ambulanța era precum cele pe care le avuseserăm la Gettysburg, cu loc cât să încapă doi răniți întinși cât erau de lungi. Eu nu îmi aminteam să fi mers cu vreuna după ce fusesem rănită.

Am ridicat puțin prelata din față și am ascultat-o pe Georgy recapitulând planul nostru.

– Jane va opri la intrarea din spate, unde eu voi intra în vorbă cu stăpâna casei, sub pretextul că adunăm donații pentru spital. O voi convinge să mă invite înăuntru. Jane va cere permisiunea să adape caii și va trage căruța lângă colibe. După ce se va asigura că nu e nici un pericol, ea îți va da semnalul să cobori și să o aduci pe Patience. Odată ce sunteți amândouă în căruță, împreună cu Jane, veniți după mine. Cu Patience în siguranță alături de noi, vom proceda la fel ca să o luăm și pe mama ta, iar apoi ne vom întoarce la Point Lookout înainte de lăsarea nopții. Așa am discutat, nu?

Am dat din cap, tremurând din toate încheieturile, pe jumătate bucuroasă că aveam să le văd pe mama și pe sora mea, dar pe jumătate speriată de moarte.

– Dar dacă doamna Charlene a dezlegat deja câinii? Mă vor simți de departe.

Georgy a alungat o muscă.

– Înainte să cobori ca să o cauți pe Patience, Jane se va asigura că e totul în ordine.

– Dar dacă doamna Charlene nu te poftește în casă? Ia stai așa, e căsătorită, iar soțul ei e bolnav. Poate că ar trebui să te prefaci că te oferi să îl îngrijești.

– E o idee bună, Jemma. Planul nostru e bine pus la punct, dar, la nevoie, vom improviza. Iar acum trage prelata la loc și închide-o bine, ca să nu te vadă nimeni.

Domnișoara Jane a îmboldit calul, dar până la Ambrosia era destul de mult de mers și, pentru un mijloc de transport destinat răniților, ambulanța nu era deloc confortabilă.

Pe drum, am tras tot timpul cu ochiul printr-o crăpătură a prelatei. Imediat ce am ieșit din Hollywood și am văzut magazinul Smalls & Fiii, am început să tremur și mai tare. Am trecut de bifurcația care ducea spre Peeler, continuându-ne drumul spre Ambrosia, pe lângă intrarea fermei domnului Burns. M-am bucurat că nu puteam vedea copacul lângă care murise tata.

Am tras lângă Ambrosia, iar câinii au început să latre, dându-mi fiori pe șira spinării. Mi-am ținut respirația și am văzut-o pe doamna Charlene ieșind pe ușa bucătăriei și trântind plasa în urma ei. Purta un șorț peste rochia neagră și ținea în mână o tigaie. Acum că n-o mai avea pe Sybil să-i pieptene părul, acesta era în neorânduială, prins doar ici și colo, iar de pe umerii ei lipsea obișnuitul șal din păr de cămilă.

– Ce doriți? a întrebat ea închizând un ochi.

Georgy a coborât de pe capra ambulanței, iar eu, de unde eram, nu-i vedeam decât spatele.

– Suntem de la Spitalul Hammond.

– De la Point Lookout? Aveți fugari acolo? Probabil că unii sunt sclavii mei, iar eu am rămas să îmi spăl singură hainele.

– Strângem donații – haine care încă mai pot fi purtate, dacă se poate...

– Nu am nimic. Vremurile sunt grele, nu că voi ați ști despre ce vorbesc, cu șalurile voastre simandicoase.

– Orice lucru, oricât de modest, le-ar putea fi de ajutor oamenilor noștri, la spital.

– Oamenii „noștri“? Vrei să spui, yankei? Ei au pornit războiul ăsta.

– De fapt, nu, doamnă...

– Iar eu zac aici cu un soț bolnav, care n-a avut ocazia să lupte.

– Sunt infirmieră. Îl consult bucuroasă.

– Infirmieră? Ești prea elegantă ca să faci munca asta.

– Am lucrat pe ambarcațiuni de război. Apoi la Gettysburg. Acum, la Point Lookout.

– Te pricepi să tratezi difteria?

– Da.

– Domnul Weed e afectat rău.

– Pot intra să-l văd?

Doamna Charlene a rămas privind-o lung, cu gura căscată, legănând ușor tigaia înspre ea.

– Intră.

– Sora mea poate adăpa caii la dumneavoastră? Bietele animale sunt însetate.

Doamna Charlene i-a făcut semn către colibe.

– Pompa de apă e în spatele hambarului.

Georgy a urmat-o pe doamna Charlene în bucătărie, iar căruța s-a pus în mișcare. Am vrut să o mai privesc pe Georgy, dar am trecut imediat pe lângă câini, aflați în cotețele lor și care de această dată n-au lătrat deloc, iar apoi am ocolit hambarul. Strângeam din mâini atât de tare, încât mi-am întrerupt singură circulația sângelui și mi-au amorțit.

Aveam să o văd pe Patience. Și pe mama.

Jane a oprit căruța în fața colibelor, iar eu am ridicat prelata, am deschis ușița de lemn și am coborât. Domnișoara Jane mi-a aruncat o privire îngrijorată în clipa în care am intrat în colibă, șchiopătând ușor.

Am găsit-o pe Patience acolo, măturând podelele. Mi-am ținut respirația, nemaiîncăpându-mi în piele de fericire, și am așteptat ca ea să mă vadă. După ce, în cele din urmă, m-a văzut, și-a mușcat pumnul, apoi a pornit spre mine cât putea de repede cu piciorul ei beteag și cu o expresie de teamă pe chip.

– Jemma! Ce cauți aici? Ce ai pățit la picior?

– M-am lovit la New York.

I-am luat mâinile într-ale mele.

– Am atâtea să îți spun! Sunt la Point Lookout, îngrijesc soldați. Am venit după tine și după mama.

– Trebuie să pleci. Acum.

– Ce s-a întâmplat?

– Cine sunt femeile acelea?

– Prietenele mele, se prefac că cer donații...

– Ia-ți prietenele și pleacă. LeBaron e aici azi. Acum e la câmp, dar trebuie să apară din clipă în clipă. A venit să discute o tranzacție cu doamna Charlene.

– Ce tranzacție?

Mi-a lăsat mâinile și s-a întors cu spatele.

– Pentru mine, presupun.

– Patience! Dar de ce discută cu doamna Charlene? Anne-May este stăpâna ta.

– Anne-May nu mă vinde fără acordul ei.

Am prins-o de braț.

– Trebuie să ne grăbim.

Patience s-a retras.

– Nu, Jemma.

– Dacă rămâi aici, LeBaron îți va face și ție ce i-a făcut lui Celeste.

– Nici nu se uită la mine. În plus, doamna Charlene are grijă. A spus că nu va înceta să mă închirieze.

Din căruță, Jane mi-a strigat pe șoptite:

– Jemma, sunteți gata?

Patience s-a dus lângă ușă și a privit afară.

– Pleacă. Asta e viața mea acum. Întoarce-te la a ta cât încă mai poți pleca.

– Nu plec fără tine. Mergem la New York.

Patience m-a privit lung și intens, apoi a oftat din rărunchi și mi-a întins mâna.

– Bine, atunci.

Am condus-o la ambulanță cu zâmbetul pe față, am ajutat-o să urce și domnișoara Jane a pornit, încetișor. Am luat-o pe Georgy și am plecat. Stăteam cu Patience în căruță. Îi strângeam mâna, cu inima bubuindu-mi în urechi.

– Mergem în tabăra de la Point Lookout, e aproape, i-am spus.

– LeBaron e pe aici, cu câinii. Dacă ne găsește, eu cobor.

– Îl întrecem. Domnișoara Jane mână caii de zici că au jar sub copite.

– Jemma, tu știi cum se poate sfârși totul. Nu te trag înapoi. Uită-te la tine, cu uniforma de infirmieră și prietene albe! Ai o șansă acum. Pot să vin la New York altă dată, după ce se termină războiul.

– Și dacă Sudul învinge? Acum e șansa noastră.

Am ajuns la bifurcația lui Moneysunk Road. Domnișoara Jane a încetinit și am știut că s-a rătăcit.

Atunci eu și Patience i-am auzit. Erau încă destul de departe, dar se apropiau. Sora mea m-a privit prin întunericul tot mai des și și-a încrucișat mâinile pe piept.

Câinii.

– Ia-o la dreapta, Jane! am strigat. Ne întoarcem la Point Lookout. O luăm pe mama altă dată. LeBaron e pe urmele noastre.

A făcut la dreapta și căruța a prins viteză. Mergeam destul de bine, când am auzit vocea lui LeBaron răsunând înaintea noastră și am oprit brusc.

Eu și Patience am privit prin crăpăturile prelatei.

LeBaron și Clem se apropiaseră din direcția opusă, într-un furgon dorovăit, și ne tăiaseră calea. Abia mai respiram când LeBaron a coborât din furgon, cu biciul negru încolăcit pe mână și cu cei doi câini favoriți lângă el.

Câinii lătrau la ambulanță, dându-i târcoale.

– Încotro, doamnelor? a întrebat LeBaron.

– Ne întoarcem la Spitalul Hammond, a vorbit Georgy cu voce așezată.

– Ce aveți în căruță? Câinii mei par foarte dornici să afle.

– Nimic în afară de îmbrăcăminte uzată, domnule.

– Ia să vedem. Îmi plac hainele uzate. Ție îți plac, Clem?

Jane a îmboldit calul să plece, dar LeBaron nu s-a clintit din loc și și-a desfăcut biciul.

– Vedeți, doamnelor, nouă nu ne place când străinii vin și se amestecă în treburile noastre.

– Lăsați-ne să trecem, domnule, a spus Georgy.

– Imediat ce arunc o privire în căruță. Vedeți dumneavoastră, ați încălcat o proprietate privată.

Calul s-a frământat pe loc, zdruncinând căruța.

– Suntem infirmiere în Armata Statelor Unite, domnule, a spus Jane.

– De când cu baza dumneavoastră de la Point Lookout, bănuim că mulți dintre sclavii noștri au evadat, găsind adăpost în tabăra de refugiați de acolo. Asta ne cauzează pierderi serioase. Desigur, mai întâi trebuie să traverseze mlaștina. Și nu e deloc plăcut.

Patience mi-a murmurat la ureche:

– Eu cobor.

Am ținut-o strâns de mână.

Georgy a ridicat vocea:

– Acesta este un transport al Armatei Statelor Unite. Oricine îndrăznește să se atingă de el trebuie să plătească o amendă de două sute de dolari. Iertați-mi sinceritatea, domnule, dar nu păreți genul de om căruia îi prisosesc două sute de dolari.

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. LeBaron l-a lăsat pe Clem și a pornit către ambulanță cu pas măsurat, târând capătul biciului prin praful drumului.

– Câinii sunt foarte agitați. Sunt curios ce transportați acolo.

Patience mi-a șoptit:

– Te va găsi. Mă arăt. Altfel, te găsește și pe tine.

– Nu...

– Te va opri și pe tine, iar asta e și mai rău.

Vocea lui LeBaron a răsunat mai aproape:

– Ce-ar fi să aruncăm o privire?

Patience m-a tras atât de aproape de ea încât îi auzeam bătăile inimii, apoi s-a îndreptat, în tăcere, spre capătul căruței.

Am întins brațul, într-un gest rugător.

S-a întors către mine și mi-a șoptit:

– Voi face o diversiune. Dacă mă iubești, rămâi cuminte acolo.

A deschis ușița din spatele trăsurii, a coborât și a închis-o repede la loc.

– Știam eu! a strigat LeBaron. Hei, treci aici!

Mi-am lipit ochiul de crăpătura prelatei, cu mâinile peste gură, și am privit-o pe Patience cum alerga din răsputeri către pădure.

LeBaron a pornit în goană după ea, a ajuns-o la marginea drumului și s-a aruncat asupra ei.

A ridicat-o smucind-o de braț și a târât-o la furgon. Era plină de frunze și avea crenguțe înfipte în păr.

– Ia te uită ce avem noi aici! a exclamat el.

Patience a încercat să se smulgă din mâna lui.

Mi-au dat lacrimile și m-am târât către spatele căruței. Dacă fugeam și încercam să o trag de lângă el? Însă câinii m-ar fi ajuns imediat.

LeBaron a agitat coada biciului către Jane.

– Am știut eu că voi două puneați ceva la cale!

– Nu au nici o vină, i-a spus Patience. M-am urcat fără știrea lor.

– Carevasăzică, fugeai și o lăsai pe doamna Charlene fără ajutor la cules de indigo? Știi ce le facem fugarilor, nu?

LeBaron a scos o funie și i-a legat mâinile, apoi a împins-o în spatele furgonului.

– Să te duc înapoi până nu fugi din nou.

– Biata copilă, e piele și os, e clar că e maltratată! a strigat Georgy către el. Nu e de mirare că abia aștepta să fugă!

LeBaron a urcat pe capră și a apucat hățurile.

– Este proprietatea stăpânei acestor locuri. Și ceea ce voi, doamnelor, nu înțelegeți, este că cei ca ea nu simt durerea și foamea precum restul oamenilor.

– Vom face plângere la autorități, i-a mai spus Georgy.

LeBaron a zâmbit.

– Spuneți-le să-l contacteze pe șeriful Whitman. Are el grijă. Clem, lasă-le să treacă. Iar acum, doamnelor, vă sugerez să părăsiți această proprietate.

Clem a strigat „Dii!“ și caii noștri au pornit.

Din ascunzătoarea mea, am privit-o pe Patience îndepărtându-se în furgonul lui LeBaron. Își ținea capul sus. Eu scăpasem cu bine, dar durerea pierderii ei, din nou, m-a aruncat într-o disperare adâncă pe drumul înapoi spre Point Lookout. Îmi lăsam scumpa soră în urmă.

Capitolul 42. Anne-May

Washington, D.C.

aprilie 1863

Nu mă grăbeam să plec de la Washington. Voiam să o găsesc pe Jemma și să îl mulțumesc pe Jubal, dar nu-mi venea să mă desprind de traiul acela îmbelșugat. Am încercat să mă țin cât mai departe de fostul meu tată vitreg, Reggie, ale cărui preferințe, din fericire, se îndreptau către cele mai tinere decât mine, și asistam, în fiecare noapte, la defilarea șirului constant de menajere nubile care intrau în camera lui, uneori mai multe deodată.

Răbdarea lui Melody față de înțelegerea noastră pierea văzând cu ochii, așa că am rămas uimită, într-o după-amiază de primăvară, când m-a invitat să luăm ceaiul la Willard, cel mai luxos hotel din Washington. Toată lumea știa că era cel mai bun restaurat, Abraham Lincoln însuși comandând festinuri întregi de acolo. Era dotat cu instalații de ultimă oră – apă curentă, iluminat, toalete – pentru unii, mai impresionante decât Casa Albă.

Eu și Melody ne-am așezat în sala mare, luminoasă, în care tronau palmieri uriași, sădiți în ghivece, și al cărei tavan se deschidea către un atrium. Conversațiile răsunau cu ecou din pricina pardoselilor de gresie. Grupuri de bărbați și de femei stăteau la mese pe care erau așezate tăvi etajate, încărcate cu toate tipurile de prăjituri și de delicatese. Femeile treceau de la o masă la alta. S-au oprit și la masa noastră, ca să o salute pe Melody, aceleași femei din înalta societate care o priveau de sus pe Mary Lincoln.

Dintr-odată, în vestibul s-a produs agitație: ospătarii încercau să împiedice pe cineva să intre, dar apoi am văzut-o venind spre noi, croindu-și drum printre mesele așternute cu fețe de masă din in.

Mama.

Melody și-a ridicat privirea.

– O, Zoretha! Ai sosit la timp.

Calmă, mama a venit drept la mine.

– Anne-May, cum ai putut să mă trădezi în felul ăsta?

– A învățat de la cei mai buni, a răspuns Melody, făcând semn unui ospătar să ne toarne ceaiul.

Cu mâini tremurânde, mama și-a descheiat pelerina.

– Chiar în ziua în care m-am întors la New Orleans, au venit după mine. Niște soldați yankei dezgustători m-au târât pe Elm Street, m-au aruncat în închisoare fără haine de schimb, fără să-mi dea de mâncare, și m-au ținut acolo două săptămâni.

Privită mai de aproape, mama era o apariție jalnică. Moliile îi ciuruiseră pelerina, iar marginile manșetelor îi erau negre de murdărie.

– Îmi pare rău, mamă, dar a trebuit să...

– Prietena mea, Belinda-Jean de la Baton Rouge, are relații sus-puse și a venit să mă scoată de acolo, dar apoi au venit și mai mulți soldați și m-au adus înapoi. La început am tăcut, doar ești sânge din sângele meu, însă atunci când mi-au spus că m-ai descris ca fiind „înaintată în vârstă“ și ai susținut că am comis niște fărădelegi abominabile și că aș putea fi spânzurată pentru asta, le-am spus adevărul. Le-a luat ceva timp să mă creadă, dar în cele din urmă m-au eliberat, însă m-au ținut în arest la domiciliu luni întregi, n-am putut nici să mă plimb prin parc fără știrea lor. Au notat fiecare amănunt pe care l-am dezvăluit cu privire la caietul acela roșu al tău.

– Să te ia naiba, mamă!

Îmi zvâcneau tâmplele.

– Ia te uită, acum înjuri! Nordul te-a stricat de tot.

– Sunt femeie în toată firea. Vorbesc cum vreau.

– Mi-a luat o veșnicie să ajung aici, toate trenurile sunt întârziate din cauza războiului ăstuia blestemat. Din lipsă de bani, am fost nevoită să călătoresc la clasa a doua.

– Puteai să îmi trimiți o scrisoare.

– Voiam să te privesc în ochi când aveam să îți spun cât de mult rău ai făcut familiei tale.

Dacă ne ascultau, cei de la mesele vecine au avut buna-cuviință să nu se holbeze, deși câteva conversații dimprejur au încetat brusc.

– Draga mea fiică, m-a răcorit să le spun totul soldaților. Spre exemplu, cum ai transmis informațiile privind locul în care se găseau trupele unioniste.

– Taci, te rog!

– Le-am povestit despre caietul roșu în care ai scris totul, cuvânt cu cuvânt.

– Mamă, vorbește mai încet! Sper că nu le-ai spus despre Jubal.

– Le-am spus absolut tot. Au luat notițe, Anne-May, au pus zeci de întrebări despre caietul acela. De fapt, au spus că vor trimite cât mai curând soldații ca să te interogheze.

– Voi nega totul. În plus, faptul că locuiesc aici, cu Reggie, mă va proteja.

– Nu vei sta aici pentru totdeauna, copilă afurisită! Din clipa asta, ești moartă pentru mine.

– Ei, bine, îți rămâne Euphemia.

– Ea nu și-ar trăda mama ca să-și salveze pielea.

– Nici nu mă mir că tata pleca atât de des. Nu se poate trăi cu tine.

– Omul acela n-a avut niciodată coloană vertebrală, dar a fost un om bun. Ar fi scârbit să vadă ce ai ajuns!

M-am ridicat.

– Așa cum a fost scârbit de tine? Cum ar putea cineva să te iubească?

Am pornit spre ieșire.

Mama a strigat în urma mea:

– M-am înșelat în ziua aceea, când ți-am spus că vei fi un părinte cât de cât bun! Și o pisică ar fi o mamă mai bună decât tine!

Toate capetele s-au întors spre ea, dar eu nu m-am oprit.

– Chiar așa? i-am strigat, peste umăr.

– Și încă ceva, a continuat mama, cu glas limpede și răsunător. Tatăl pe care îl aperi atât nici măcar nu e tatăl tău.

M-am oprit și am pornit înapoi spre ea.

– Iată adevărul: tatăl tău a fost un prăpădit de negustor de orez din Philadelphia, cu care m-am culcat într-o cameră mizerabilă de hotel, doar ca să-i fac mamei în ciudă.

– Minți!

– Când am descoperit că rămăsesem însărcinată, n-am știut cum să scap de tine mai repede, dar un sfert de sticlă de rachiu n-a fost de ajuns. Te-ai ținut de mine ca scaiul și tremuram ca frunza-n vânt când ai venit pe lume, cu același păr galben ca mizerabilul acela. John Wilson s-a milostivit de mine și te-a crescut ca pe copilul lui, dar nu te-a iubit niciodată ca pe unul din sângele lui.

– Atunci de ce mi-a lăsat Tandy Rose plantația Peeler?

– Crezi că i-aș fi dat satisfacția să știe că erai o bastardă? A trebuit să aleagă dintre voi trei. A spus că tu erai cea mai puternică. Pe Harry nu l-a crezut în stare. Dar e limpede ca lumina zilei că tu nu meriți moștenirea.

Mi-am aranjat manșetele.

– Așa crezi tu.

– Poți să pretinzi cât poftești că ești bogată și educată, poți să iei masa în companii alese, dar adevărul este că te tragi din gunoi yankeu. Să te gândești la asta când te vor ridica jandarmii, când vor veni după nenorocitul ăla de caiet.

Am ieșit cu capul sus din restaurant și, când am ajuns în stradă, am prizat niște tabac. Am privit în jurul meu și, nevăzând nici un detectiv, am pornit spre casa lui Reggie.

Venise momentul să plec spre New York, să o găsesc pe Jemma.

Și afurisitul acela de caiet.

Primăvară era magnifică la New York. Plimbându-mă prin Central Park, am atras deopotrivă admirația trecătorilor bărbați și femei. Parcul era o minunăție, aleile erau pline de trăsuri elegante, iar lacul, de bărci colorate. Un birjar chipeș a spus că în ziua aceea păreau să fie peste o sută de mii de oameni în parc. Era o zi perfectă ca să reflectez asupra știrilor pe care mi le dăduse mama cu privire la obârșia mea nefericită, o încercare disperată a ei de a mă răni.

M-am așezat și am scos din buzunar o scrisoare, cea pe care îi cerusem lui Patience să i-o scrie surorii ei. O pusesem să scrie și adresa pe plic. Părea momentul potrivit să o expediez, ca să îi amintesc Jemmei că și sora ei îi ducea dorul.

Apoi am scos din același buzunar batista lui Jubal, pe care brodasem versurile poeziei Iubirea nu piere.

Oare se mai simțea mirosul parfumului lui? Am dus batista la nas și am inspirat adânc. Mirosea slab a pin și a mirodenii.

M-am plimbat pe aleea largă, străjuită de ulmi americani, cu sticluța de argint plină cu tabac legănându-mi-se la gât și lovindu-mi ușor pieptul. Chiar și așa, în vreme de război, câte doamne yankee înstărite n-am văzut adunate acolo, purtând pelerine de catifea de culoarea chihlimbarului, blănuri de nurcă și rochii elegante de brocart, în culori intense magenta, auriu sau roz-trandafiriu! Cât erau de îngâmfate, în timp ce doamnele din Sud, citeam în ziare, ajunseseră să bea cafea de cicoare și să-și poarte rochiile vechi întoarse pe dos!

La finalul lunilor în care mă bucurasem de ospitalitatea lui Reggie și a lui Melody, adunasem câteva toalete luxoase, care îmi veneau foarte bine, așa că mă potriveam perfect între elegantele doamne ale Nordului, în rochia mea de mătase verde-smarald și catifea neagră, la care se adăuga pelerina tivită cu blană de zibelină, lucrată la blănarul francez favorit al lui Melody. Purtam și dispozitivul de ridicat cercurile crinolinei, iar trecătorii se opreau ca să mă admire cum îmi ridicam și coboram poalele fustei la vederea unei gropi sau a vreunui șanț apărut în calea mea.

Când am plecat de la Washington cu destinația Brevoort Hotel, New York, cu șase din noile ei valize Louis Vuitton ticsite cu haine de lux și cu un teanc rotunjor de dolari îndesat în buzunarul de mătase al cutiei de pălării, Melody a fost peste măsură de încântată să își ia rămas-bun de la mine.

În dimineața zilei de față sosisem la hotel și, în ciuda celor șase valize franțuzești pe care le aveam cu mine, recepționerul mă privise de sus.

– Vă permiteți să achitați o sută de dolari pe noapte?

– Mai mult decât atât, domnule. Sunt fiica lui Reginald Stickman din Washington.

– După vorbă, păreți din Sud, mi-a răspuns recepționerul. Ați depus jurământul față de Statele Unite, doamnă?

– M-am născut și am crescut la New Orleans, însă locuiesc de ceva vreme în Maryland. Din câte știu, domnule, este un stat unionist.

Omul a strâns din buze.

Am privit în jurul meu la foaierul vast, la podelele lucioase de marmură și la draperiile de catifea.

– Firește, fiind din New Orleans, am standarde ridicate, fiindcă nu există pe lume oraș mai antrenant.

Funcționarul și-a făcut de lucru, răsfoind niște hârtii.

– Nu mai spuneți!

– Domnule, nu știu dacă sunteți un discipol al lui Bachus, dar există acolo patruzeci și șase de magazine care vând alcool. Iar hotelurile nu se compară. Așa că, firește, sunt obișnuită cu un nivel crescut de confort.

Recepționerul nu a fost deloc impresionat, dar personalul hotelului mi-a arătat mai multă amabilitate când am scos portmoneul și am început să arunc în stânga și în dreapta cu monedele de aur de cinci dolari. O cameristă mi-a despachetat valizele în apartamentul cu trei camere, am comandat un prânz de două persoane din care am mâncat doar bucățile cele mai bune, iar apoi am probat toate toaletele pe care le aveam, lăsând hainele împrăștiate peste tot. După aceea am deschis larg ferestrele, ca să aerisesc.

După ce am obosit să mă plimb în parc, am căutat o adresă pe care o găsisem la secțiunea „Anunțuri“ din ziar: Agenția Națională de Detectivi Bigelow, cu sloganul Noi nu dormim scris lângă sigla ușor tulburătoare a unui ochi care privea atent.

Am urcat scări interminabile până la un birou sărăcăcios, pe care scria S.M. BIGELOW și care avea pe ușă același ochi agasant, desenat cu litere aurite. M-am pomenit în fața unui domn corpolent, asudat, care se înfrupta, așezat la birou, dintr-o porție de cremă de zahăr ars.

– Ce doriți? m-a întrebat, aruncându-mi o privire fugară.

– Sunt Anne-May Wilson Watson. Doresc să găsesc o persoană.

– Sunteți din Sud? Plata se face doar numerar. Bani emiși în Uniune.

– Sunt din Louisiana, domnule, dar locuiesc în Maryland. La plantația Peeler, poate că ați auzit de ea.

Domnul Bigelow a trântit lingura în castron și mi-a acordat întreaga lui atenție.

– Sunteți damă de companie?

– Poftim?

– Se pare că umblați neînsoțită pe străzi. Doamnele cumsecade nu fac asta.

– Dacă vreți să știți, am atras multe priviri admirative în Central Park.

– Admirative sau uimite la vederea unei sudiste împopoțonate, care umblă singură? Asta, garantat, atrage mai multe priviri decât foca de la Barnum.

Mi-am dus mâna înmănușată la obraz. Era fierbinte.

– Vă rog să ne limităm la scopul vizitei mele, domnule Bigelow.

– Negru sau alb?

– Poftim?

– Persoana pe care o căutați. E de culoare sau e albă?

– De culoare. O tânără pe nume Jemma. Sunt stăpâna ei. Soțul meu a vândut-o, dar ea îmi aparține prin lege.

– Fir-ar să fie! Un alt sclav fugar. Nu puteam și eu să am parte de cazul clasic cu amantul care părăsește!

– Ultima adresă cunoscută a fetei este Hagerstown, Pennsylvania, dar am motive să cred că ea se află în prezent la New York, la familia Woolsey. În

Brevoort Place nr. 8.

– Am auzit de familia Woolsey – unii dintre ei apar mereu în ziare. Adresa e într-un cartier select. Jemma lucrează acolo?

– Chiar trebuie să fac eu treaba în locul dumneavoastră? Asta vreau să aflu – dacă este cu adevărat acolo. Iar dacă nu, unde? Ce face? Și așa mai departe. M-am plimbat o vreme prin fața casei, la adresa respectivă, sperând să o văd pe Jemma, dar am fost acostată de un bărbat de culoare.

– Vreți să o luați pe sus?

– Nu înțeleg...

– Vreți să o ducem înapoi pe plantație?

– Puteți face asta?

– Facem orice pentru banii Unchiului Sam.

– Detest gândul de a atinge bani unioniști.

– M-am gândit eu că sunteți o copperhead,[17] fiind din Louisiana și așa mai departe.

– Domnule Bigelow, yankeii mi-au ucis fratele. Nu îi voi sprijini niciodată. Dacă asta mă face ceea ce dumneavoastră numiți o copperhead, fie!

Detectivul m-a mângâiat pe mână.

– Liniștește-te. Și eu îi urăsc. Războiul acesta va distruge măreața noastră națiune și-i va aduce pe toți sclavii aceia aici.

A zâmbit, dezvelind două șiruri de dinți stricați.

– Nu e nevoie să atingi banii unioniști, dacă ești dispusă să plătești altfel.

– Nu fi caraghios, domnule! Cum îți imaginezi că m-aș coborî într-atât?

Am desfăcut portmoneul și i-am azvârlit o monedă de aur pe birou.

A luat-o și a pus-o în buzunarul vestei.

– E un început bun, dar te mai costă cincizeci de dolari.

– Ăsta e jaf!

– Așa merg lucrurile la New York, doamnă Watson. Dar pentru că te plac, iată niște informații pe gratis. Abigail este fiica cea mare a familiei Woolsey. Ziarele scriu aproape zilnic despre ea și despre facerile ei de bine de la Casa Meşteșugurilor pentru Femei. Ia tinere de culoare și le învață meșteșuguri. Dumitale, fiind femeie, îți va spune lucruri pe care mie nu mi le va spune.

– Unde o găsesc?

– Sixteenth Street. Stârnește-i mila și te va primi în casă, iar apoi îți va spune mai multe. După aceea, dacă ai nevoie de mușchi ca să recuperezi sclava, întoarce-te. Tot ce trebuie să facem e să găsim niște acuzații valabile, cum ar fi trădarea sau spionajul. Între timp, eu încep să culeg informații despre ea de la sursele mele, iar dumneata hotărăști dacă vrei să trimiți cioara aceea înapoi în Maryland.

Capitolul 43. Georgy

New York City/New York/Fishkill, New York

aprilie 1864

După încercarea eșuată de a o salva pe Patience, ne-am întors la Point Lookout. Jemma s-a cufundat în tăcere, refuzând să se lase consolată și acuzându-se pentru soarta tristă a surorii ei. Mama i-a trimis o scrisoare urgentă vărului ei de la tribunalul din Maryland, cerându-i să intervină de urgență, dar nu a primit nici un răspuns. Eu i-am scris doamnei Gibbons, cerându-i să ne ajute în privința mamei și a surorii Jemmei. Am primit un răspuns prompt, dar scurt. Ne spunea că situația îi era cunoscută și că avea să încerce să ne ajute, dar că, dacă reușea, nu aveam să aflăm nimic despre asta. În plus, se aștepta ca schimbul nostru de scrisori să rămână secret.

După aceea, viața noastră la Point Lookout și-a reluat mersul obișnuit, fără alte incidente, până când am primit o scrisoare de la Departamentul de Sănătate al Armatei.

Domnului doctor Heger, medic militar, SUA,

Domnule: ministrul de Război dispune transferul a șapte sute de prizonieri răniți de la Chester, Pennsylvania, la Spitalul General de la Point Lookout.

La sosirea acestora, veți disponibiliza infirmierele femei, păstrând o singură angajată responsabilă cu bucătăria dedicată hranei dietetice, precum și o alta responsabilă cu întreținerea lenjeriei.

Din ordinul,

C.H. Crane, Șef al Departamentului de Sănătate al Armatei,

SUA

Eram din nou excluse din lumea serviciilor de asistență medicală, iar aceasta era o nedreptate profundă; nici nu ne instalaserăm bine și începuserăm să facem progrese în îngrijirea pacienților noștri, că eram din nou înlocuite cu asistenți bărbați.

Deveniserăm experte la împachetat bagaje și ne-am pregătit să ne întoarcem la Brevoort Place, iar eu eram mai convinsă decât oricând că America avea nevoie de o școală sanitară pentru femei. Astfel încât să dovedim că eram pricepute, necesare și de neînlocuit.

Primul lucru pe care l-am făcut, odată întoarse acasă, a fost să-l vizitez pe prietenul mamei, director de bancă, domnul Tempy Green, și să-i cer un împrumut pentru sediul noii mele școli de infirmiere. Nu îi puteam cere bani mamei, care trăia dintr-un venit fix, provenit din investițiile făcute de tata. Eram prea mândră ca să îi cer Elizei, iar unchiul Edward nu mi-ar fi putut oferi mai mult decât un avans modest, averea lui fiind blocată în investiții legate de război. Drept urmare, mă aflam în fața domnului Green, într-un scaun foarte scund, probabil menit să-i facă pe clienții lui să se simtă insignifianți și în dezavantaj. Era un individ slab, cu ochii bulbucați ca de țestoasă, cu aerul de importanță și de amabilitate forțată pe care îl aveau mulți directori de bancă. S-a aplecat către mine cu mâinile împreunate peste mapa de pe birou.

– Domnișoară Georgeanna, ce spirit de inițiativă din partea dumneavoastră să vă gândiți la o școală de infirmiere! Știți că fondurile mamei

dumneavoastră sunt blocate în obligațiuni? Însă vă acord bucuros împrumutul de o mie de dolari pe care l-ați cerut.

Mi-am dus mâna la piept.

– Vă rămân recunoscătoare, domnule Green.

– Împrumutul va fi garantat cu conturile mamei dumneavoastră.

– O, nu. Nu pot face asta.

– În cazul acesta, firește, dumneavoastră fiind o femeie singură, nu vă pot acorda un împrumut. Aveți un partener de afaceri, bărbat? Sunteți logodită?

– Păi, nu, domnule Green.

– Poftim? O femeie ca dumneavoastră, trecută, ei bine, doar puțin trecută de prima tinerețe? Orice bărbat ar fi fericit să vă ia de soție.

– Unchiul Edward e de acord să fie cosemnatar, imediat ce se termină războiul.

El a făcut un semn din cap către un domn înalt, de lângă ghișeu.

– Dumneavoastră aveți nevoie de un bărbat distins, ca domnul Burpee, de colo. Tocmai e pe cale să investească într-o altă proprietate în minunatul nostru oraș. Domnișoară Woolsey, găsiți cumva dezagreabil izul comerțului?

– Tata a fost neguțător, domnule Green. Dar domnul Burpee nu poartă uniformă.

– Bărbații de excepție precum domnul Burpee nu pot fi sacrificați pe altarul războiului, domnișoară Woolsey. Proiectele sale țin economia Uniunii pe linia de plutire. Vă fac bucuros cunoștință, dar țin să vă avertizez că nenumărate doamne au încercat să-i intre în grații și au eșuat.

– Vă rog, nu, domnule Green. Ar fi un gest prea ostentativ.

– Am găsit pereche pentru trei clienți care au stat în scaunul pe care sunteți așezată. Asemenea unchiului dumneavoastră, domnul Burpee provine dintr-o familie bună. Știți cum se spune, că sunt necesare trei generații ca să producă un gentleman? Ei bine, familia Burpee a reușit din prima. De la vlădică la opincă, într-o clipă. Nu se bucură de aceeași distincție ca neamul dumneavoastră, descins de pe Mayflower și așa mai departe, dar, oricum, e o partidă pe măsură. Să-i ciripească o păsărică să se apropie?

– Sub nici o formă, nu, domnule Green!

– Nu folosește la nimic să fiți năzuroasă, domnișoară Woolsey, decât dacă vreți să rămâneți domnișoară toată viața, la fel ca Abigail și Jane, sărmanele de ele!

Domnul Green a ridicat brațul și i-a făcut domnului Burpee un semn de parcă voia să oprească omnibuzul pe Broadway.

– Archie, vino aici, stimabile, să-ți prezint pe cineva!

M-am făcut și mai mică în scaun.

Domnul Burpee s-a apropiat de noi, înalt și subțire ca un stâlp de telegraf, impecabil îmbrăcat, cu părul de culoarea nisipului și cu aerul celui care se considera întotdeauna bine-venit.

– Care-i treaba, Tempy? Presupun că m-ai chemat să mi-o prezinți pe această fermecătoare doamnă. Domnișoară Woolsey?

Și-a înclinat capul, salutându-mă, cu ochii albaștri zâmbitori și cu obrajii ușor mâncați de vărsat.

– Vă cunoașteți? s-a mirat domnul Green.

– Am citit articolul despre timpul petrecut de domnișoara Woolsey, alături de mama dumisale, la Gettysburg, îngrijind de soldații noștri. Fotografia era cât se poate de fidelă realității.

– Mulțumesc, domnule Burpee. Scriu o carte despre cele trei săptămâni petrecute acolo.

Și-a îndreptat întreaga atenție către mine.

– Dacă articolul acela reflectă adevărul, aveți o familie distinsă. Tatăl dumneavoastră e cumva descendent al familiei Howlands? Aceștia au deținut unele din cele mai importante proprietăți din New England. Iar unchiul dumneavoastră este proprietar peste jumătate din Astoria.

Am privit pe furiș către domnul Green, care a ridicat din sprâncene, părând să spună „Merge foarte bine“.

– Și locuiți în prezent în Brevoort Place? O zonă selectă.

– Sunteți pasionat de domeniul imobiliar, domnule Burpee?

El și-a scos mănușile.

– Scuzele mele, domnișoară Woolsey. Mă tem că sunt un om dedicat muncii mele. Casele și caii îmi ocupă tot timpul.

– Trebuie să recunosc, uneori caii îmi plac mai mult decât anumite persoane.

Domnul Burpee și-a plecat capul pe un umăr.

– Ce mărturisire delicios de sinceră, domnișoară Woolsey!

M-am întors către domnul Green.

– Trebuie să plec.

– Vă rog, domnișoară Woolsey, pot să vă vizitez în Brevoort Place? a vrut să știe domnul Burpee. Conduc o trăsură Brewster, trasă de o pereche de cai de rasă superioară, două dintre cele mai splendide specimene din oraș. Mulți oameni vin la ferma noastră, în Lancaster, doar ca să îi admire.

– Nu cred că se...

– Vă rog să îmi acordați această onoare, domnișoară Woolsey. Am avut o zi teribilă și aș simți că mi s-a întors norocul, fie și pentru o clipă.

– Presupun că pot primi o vizită.

– Perfect! a exclamat domnul Green, izbind cu palmele în birou.

Domnul Burpee m-a salutat și s-a îndreptat spre ieșire.

– Omul meu va păstra legătura cu dumneavoastră, domnișoară Woolsey! mi-a strigat el peste umăr. Veți fi peste măsură de fericită că ați acceptat.

A devenit repede limpede cum de avea domnul Burpee un asemenea succes în lumea imobiliară: asta se întâmpla pentru că era imposibil să-i refuzi atențiile. Am sfârșit prin a-l însoți la o plimbare cu trăsura în Central Park, unde era să murim din cauza vitezei amețitoare cu care goneau caii pe lângă apă, iar apoi la o cină minunată la Hotel Brevoort, unde, după ce mi-a vorbit despre colegii săi, ceilalți magnați imobiliari, am mâncat pigeon en compote și friptură de sitar. Era o companie plăcută, care se pricepea să povestească, uneori, dar bea vin în timp ce eu beam mai mereu apă și, deși am căutat să îndrept discuția către politică și miza uriașă a jocului dintre generalul Lee și generalul Grant, care avea să decidă soarta națiunii noastre, el vorbea întruna despre nenumăratele calități ale proprietăților și ale cailor lui.

Nu a fost o potrivire romantică, dar m-am consolat cu faptul că domnul Green se mândrea cu abilitățile sale de pețitor și îmi adresa zâmbete de felicitare ori de câte ori ne întâlneam pe stradă.

În primăvara aceea, glezna încă îi făcea probleme Jemmei. Într-o dimineață, mama a hotărât:

– Avem nevoie de o călătorie de recuperare în provincie.

Ea, Abby, Carry și Hatty au împachetat și au plecat în vizită la niște prieteni, în Litchfield, Connecticut, iar eu și Jemma am pornit spre gară pentru o vizită în nordul statului New York, unde Eliza și Joe aveau o casă de vacanță, Tioronda.

Am stat una lângă alta în tren, privind cum copacii înmuguriți dispăreau în viteză, ca o ceață verzuie. Am închinat un pahar de vin în cinstea veștii că Senatul Statelor Unite adoptase în sfârșit o hotărâre prin care se propunea amendarea Constituției în sensul abolirii sclaviei. Deși hotărârea nu includea statele precum Maryland, adică cele care dețineau sclavi și care nu vor să se desprindă din Uniune, iar sclavii de aici erau departe de a fi eliberați, era, totuși, o victorie de sărbătorit.

Faptul că familia ei rămăsese în Maryland era o sursă constantă de preocupare pentru Jemma. Pe parcursul întregii călătorii am pus la punct strategii, precum niște generali, cu privire la eliberarea mamei și surorii ei.

– I-aș putea cere lui Nathan să mă însoțească, dar chiar și așa, cu documentele în ordine, tot ar putea avea probleme.

– Poate că pasul următor ar fi bine să fie o campanie de scrisori? am propus. Mama cunoaște jumătate din avocații din Maryland.

După o vreme, Jemma a rămas pierdută în gânduri, cu privirea ațintită pe fereastră. Nu m-a lăsat inima să-i spun că tocmai citisem un articol dezgustător în ziar, despre trupele confederate ajunse la Fort Pillow, în Tennessee, care masacraseră un grup masiv de soldați de culoare luați prizonieri, în ciuda rugăminților acestora de a le fi cruțate viețile. După fiecare victorie privind abolirea sclaviei, se părea că făceam un pas înapoi.

Eliza și Moritz ne-au întâmpinat la gară și ne-am urcat în trăsura familiei Howland. Moritz a călătorit pe capră, lângă vizitiu. Întreaga regiune, până acasă, era binecuvântată de primăvară în acea zi minunată de aprilie. Nu peste mult timp, la orizont, am zărit Tioronda, la poalele muntelui Beacon, proaspăt înverzit, și lângă râul Fishkill, șerpuind în iarbă ca o panglică argintie. Joseph Howland se dovedise un adevărat patriot părăsind o asemenea gură de rai ca să lupte pentru țara lui.

Am intrat pe alee și în curând în fața noastră se înălța clădirea impunătoare de piatră maronie. Am coborât din trăsură ca să o admir. Era o construcție masivă, cu acoperiș mansardat și cu steagul unionist fluturând deasupra ei.

Eliza ne-a condus în vestibulul răcoros, cu divane tapisate cu mătase și împodobit cu o oglindă cu ramă neagră, lăcuită. Mama îl trimisese pe micul Pico la moșie, iar acesta ne-a întâmpinat făcând salturi și învârtindu-se în jurul codiței.

– Ce casă minunată! am spus.

Jemma a admirat vazele alb cu albastru de pe măsuța din vestibul.

– Au fost ale bunicii, sunt aduse tocmai din China, i-a spus Eliza.

Moritz ne-a luat mănușile și l-am văzut pe Joe cum cobora, sprijinindu-se în baston, scara acoperită cu covor.

Mi-am ridicat fusta și am alergat la el, îmbrățișându-l strâns.

A zâmbit.

– De obicei, numai Pico mă întâmpină atât de călduros.

– Mi-a fost tare dor de tine, Joe. Mă bucur să văd că ești bine. Și că fiecare clădire municipală din oraș poartă numele de Howland.

Arăta foarte bine, după atât război și atâta suferință.

– Dă-mi voie să ți-o prezint pe prietena noastră Jemma, i-am spus.

– Joseph Howland, a spus el întinzând mâna.

Jemma s-a apropiat șchiopătând, i-a strâns mâna și a înclinat din cap.

– Aveți o casă foarte frumoasă.

– Sper că vei reuși să te bucuri de ea, cu piciorul acela. Se pare că ai nevoie de un baston. O să-ți facem rost de unul.

Eliza i-a cerut lui Moritz să se ocupe de bagajele noastre și a condus-o pe Jemma în birou, să se odihnească și să-și ridice piciorul rănit, iar Joe a ieșit afară, să respire aerul proaspăt.

– Georgy, sper că nu te deranjează că Frank Bacon trece pe aici, în drum spre New Haven, să arunce o privire la glezna Jemmei.

Am venit lângă Joe și l-am văzut pe Frank apropiindu-se pe alee, călare, cu trusele medicale săltând pe spinarea calului, în spatele lui.

– Dat fiind că se îndreaptă spre noi, nu văd în ce măsură mai contează părerea mea, Joe.

Frank a oprit lângă casă și a descălecat, ajutat de un grăjdar care ținea hățurile. Avea o uniformă nouă, tot la două rânduri, dar cu nasturi de alamă mai frumoși, epoleți tiviți cu fir de aur și o pălărie nouă, Hardee, frumoasă, neagră, împodobită cu o pană cenușie. Binevoitoarea doamnă Barnett să i le fi oferit?

A ajuns la noi și ne-a aruncat o privire zâmbitoare.

– Sper că nu vă deranjez.

S-a apropiat și Eliza.

– Poftim, Frank, intră.

Frank a luat trusele medicale noi, din piele albă, de pe spinarea calului. A urcat scările în grabă, a intrat în casă și și-a scos pălăria.

– Arăți minunat, domnișoară Georgy, mi-a spus el privindu-mă în ochi fără urmă de prietenie.

I-am luat pălăria și i-am întins-o lui Moritz.

– Cine n-ar arăta bine, într-un loc ca acesta? Și tu pari să te fi vindecat foarte bine. Cât timp a trecut?

– De la Gettysburg, cred că mai bine de un an.

Frank și-a scuturat de praf pantalonii.

Joe i-a întins mâna prietenului lui.

– Ce mai știi de război? Aici ziarele ajung cu întârziere.

– Se pare că generalul Sherman a pus rebelii pe fugă. Și umblă zvonul că la Savannah au avut loc revolte din cauza penuriei de pâine.

Eliza i-a strâns mâna lui Frank.

– Poate confederații se pregătesc să renunțe?

Frank a clătinat din cap.

– Nici o șansă.

– Mă bucur să te revăd, Frank, i-am spus. Ai venit la fix, eu și Jemma abia am sosit.

El și-a ridicat trusele.

– Nu pot sta mult.

Eliza i-a luat brațul și l-a condus în birou.

– Frank, îți mulțumim că ai venit.

– Nathan spune că Jemma încă suferă din cauza entorsei de vara trecută.

Am intrat în birou, unde Jemma cosea stând pe un scaun, cu piciorul bolnav ridicat pe un taburet.

I-am fixat mai bine perna sub picior.

– I-am ținut piciorul ridicat cât mai mult, sperând ca umflătura să se retragă.

Frank i-a strâns mâna.

– Ultima oară când ne-am văzut, tu mă vindecai pe mine.

Jemma i-a zâmbit.

– Am încercat leacurile obișnuite. Nimic nu funcționează.

– Te doare atunci când te lași pe picior?

– Da.

Frank s-a aplecat lângă ea și i-a pipăit glezna cu ambele mâini.

Jemma s-a schimonosit de durere.

Frank a privit-o.

– Îmi pare rău că trebuie să îți cer asta, dar vreau să îmi spui cum s-a întâmplat.

– Eram prinși într-o ambuscadă și cineva – un bărbat, cred – s-a prăbușit peste mine și atunci mi-am sucit glezna. Am auzit un pocnet. Am mers șchiopătând până acasă, dar a doua zi durerea a fost mult mai rea. Margaret mi-a adus întruna gheață, dar tot nu mi-a trecut.

– Înțeleg. Și aici cum e? a întrebat-o el apăsând mai sus, pe gambă.

Jemma a strigat de durere.

– Vă rog, nu, domnule doctor! Doare și mai rău.

M-am oprit lângă scaunul Jemmei.

– E vorba de gleznă, Frank.

– Îmi dau seama de ce crezi asta, Georgy, mi-a răspuns el.

S-a dus lângă masă, a deschis una dintre genți și a scos două atele și niște fețe.

– Dar nu e așa.

S-a așezat apoi pe taburet, lângă piciorul Jemmei, și i-a fixat gamba între cele două atele, înfășurându-le apoi cu bandajul.

– Ce este, atunci? a întrebat Eliza.

– Jemma trebuie să poarte acest bandaj cel puțin două săptămâni, apoi va începe exercițiile de recuperare.

– Nu înțeleg, am spus.

– A suferit o fractură foarte dureroasă, care poartă numele de „fractură Maisonneuvre“. Este o fractură în spirală a fibulei.

– Așadar, nu este o entorsă? a întrebat Jemma.

– Nu, o entorsă s-ar fi vindecat de mult. Ți-ai sucit glezna, dar într-un mod mult mai grav, care a fracturat fibula, osul acesta care urcă pe gambă. Și pentru că ai mers în tot acest timp, nu i-ai permis vindecarea.

Frank i-a luat mâna.

– Ești foarte curajoasă că ai suportat durerea aceasta în fiecare zi. Dar nu se va vindeca dacă nu te odihnești. O vei face?

Jemma a dat din cap în semn că da.

Frank mi-a făcut semn să mă apropii.

– Georgy, mă ajuți?

M-a așezat în fața taburetului. Apoi m-a cuprins cu brațul și și-a pus mâinile peste mâinile mele.

– Așază-ți mâinile aici, ca să simți cum trebuie să fie.

Cu mâinile de o parte și de alta a atelelor, a continuat să înfășoare bandajul.

– Să o fixezi bine, dar nu strâns. Trebuie imobilizat osul, fără a împiedica circulația sângelui. Poftim, termină tu.

Am înfășurat până în dreptul genunchiului Jemmei și am fixat capătul bandajului. Frank s-a ridicat.

Imediat, mi-a lipsit căldura trupului lui.

– Cum e, Jemma? a întrebat el.

Ea a oftat prelung.

– Pentru prima oară după atâta vreme, nu mă mai doare.

Frank a început să împacheteze.

– Dacă îți amorțesc degetele, mai slăbești bandajul.

Eliza i-a turnat un pahar de coniac.

– Poate să bea un pic, domnule doctor?

– Da, categoric. Jemma îl merită din plin. Un pahar de coniac și surorile Woolsey, două dintre cele mai bune infirmiere ale Comisiei Sanitare – ce-și poate dori un pacient mai mult de-atât?

Frank a luat prânzul cu noi, iar bucătarul Elizei s-a întrecut pe sine pregătind potârnichi umplute, muguri de ferigă, salată și o delicioasă cremă de zahăr ars. Era minunat să o văd pe Jemma că nu mai suferea și să îl văd pe Frank Bacon într-o dispoziție atât de plăcută.

Eliza i-a întins lui Frank castronul cu frișcă.

– Trebuie să recunosc, e o plăcere să ne bucurăm de prezența ta deplină, Frank. Unde e Bethada? De obicei e nelipsită de lângă tine.

– Își vizitează părinții, în Poughkeepsie, iar eu sunt în drum spre Danbury. Mă întorc la datorie după ce o vizităm pe mama, la New Haven.

Eliza s-a aplecat spre Frank, așezat la stânga ei.

– E o zi atât de frumoasă! Poate mergi cu Georgy până la ghețărie. Mă tem că am rămas fără gheață.

– Trebuie să fiu la Danbury până diseară. Cinez cu un fost profesor.

– Nu vă ia mai mult de câteva minute, apoi pleci.

Frank s-a ridicat.

– Nu pot refuza rugămintea unei surori Woolsey. În plus, mi-ar prinde bine o plimbare.

Eu și Frank am pornit din spatele casei, de-a lungul râului Fishkill, pe lângă malurile proaspăt înverzite, către gheţăria de lemn aflată nu departe, fiecare dintre noi ducând câte o găleată de lemn.

– Mai ții minte cum a fost atunci când ai intrat cu Joe în râu și pluteați pe spate, iar mama a venit după voi, speriată că v-a luat curentul?

– Ascultă, Georgy, te rog, nu e nevoie să mă iei de sus. Știu că e ciudat să fim împreună, singuri, când suntem doar prieteni. E clar că Eliza încurajează o apropiere. Putea trimite pe oricine altcineva după gheață.

– Nu este deloc ciudat, Frank. De fapt, m-am gândit mult la cele pe care ți le-am spus la Washington. A fost, ei bine, a fost o perioadă foarte grea atunci.

– Așa este, Georgy. Dar toate se întâmplă cu un motiv.

Am ajuns la gheţărie, iar el a deschis ușa. Am intrat amândoi în camera rece, întunecată, și ne-am pomenit în fața peretelui alcătuit din blocuri de gheață care străluceau albăstrui.

– Frank, m-am tot gândit la proiectul acela despre care ți-am vorbit la Gettysburg.

El a luat dalta și s-a apucat să cioplească și să umple o găleată.

– Nu îmi amintesc prea multe din perioada aceea.

– Îți spuneam că voiam să înființez o școală de infirmiere. Și m-am gândit îndelung la cum anume să fac rost de bani, pe lângă cei cinci sute de dolari de la doamna Peabody. Ca să obțin un loc în care să ținem cursurile.

– Ce dorești de la mine?

– Să îmi fii partener.

S-a întors către mine.

– Glumești!

– Am fi parteneri egali. Propun să avem un consiliu de conducere, căci vocea infirmierelor femei se va face auzită doar dacă sunt reprezentate corespunzător. Aș vrea ca școala să funcționeze la New Haven. Proprietățile sunt mai ieftine acolo decât la New York.

– Pari să ignori faptul că suntem în plin război.

– După război. Simt că se va sfârși curând, Frank, și dacă ne pregătim de pe acum, putem începe imediat ce se încheie războiul. Cu siguranță că va fi nevoie de infirmiere în întreaga țară. Familiile în care sunt răniți găsesc cu greu ajutor competent. Oricând poate izbucni o epidemie. Cine se va îngriji atunci de cei bolnavi și săraci?

– Pentru asta există familia.

– Nu toată lumea are familie, Frank. Și de câte ori nu se întâmplă să i se ceară unei femei fără pregătire să aibă grijă de un bolnav? Noi ne-am asigura, astfel, că există ajutor calificat. Semper paratus, mereu pregătit, după cum spui tu. O școală cu durata de un an, timp în care femei albe și de culoare sunt instruite să răspundă nevoilor de îngrijire ale tuturor claselor sociale.

Frank tăia gheața în tăcere.

– Ei bine? Fă-mi plăcerea și răspunde-mi, domnule doctor. Vrei să fii partenerul meu?

S-a întors către mine, lăsând spărgătorul de gheață în găleată.

– Cândva, da. A fost o vreme când te-aș fi urmat oriunde.

– Frank, aceasta este o propunere de afaceri.

– Da și nu. Nu pot fi constant lângă tine, Georgy, fără să retrăiesc durerea trecutului. Trebuie să spun că, dat fiind că m-ai respins, această propunere venită din partea ta mi se pare insensibilă.

Am lăsat găleata din mână și m-am apropiat de el.

– Nu am fost corectă față de tine atunci, la Washington.

M-a privit în ochi, în penumbra încăperii, a întins mâna și mi-a mângâiat obrazul. M-au trecut fiori.

– Ți-e frig. S-a întors, a ridicat găleata cu gheață și a pornit spre ușă. Ar trebui să plecăm.

– Dar, Frank...!

– Georgy, sentimentele mele se îndreaptă acum către altcineva. Trebuie să văd ce părere are Bethada despre această propunere. Mi-a fost un partener loial și doresc să-i răspund la fel.

L-am urmat afară. Soarele era ascuns în nori, oferind foarte puțină căldură.

– În plus, mi-a făcut o propunere similară.

M-am oprit din mers.

– Similară? În ce fel?

El a început să urce dealul către casă.

– Are de gând să deschidă ea însăși o școală de infirmiere.

L-am oprit trăgându-l de braț.

– Frank, spune-mi că nu vorbești serios.

El și-a continuat drumul.

Mi-am adunat fusta și m-am grăbit să-l ajung.

– A fost proiectul meu de la bun început. Cum de i-ai permis să facă una ca asta?

– Nu îi spun eu ce să facă. În curând, eu mă voi alătura regimentului meu. Nu am timp de gâlceavă.

– Că tot vorbeam despre loialitate! Îi ții partea acelei femei, împotriva mea?

– Georgeanna, noi doi nu avem nici o înțelegere. Tu mă cauți doar atunci când îți convine. La urma urmei, te afișezi cu Archie Burpee.

– Trebuia să mă călugăresc, după ce tu i-ai promis credință Bethadei? De Archie nu mă leagă nimic altceva decât o prietenie.

– Să vorbim sincer, Georgy. Îți place să mă amăgești. Ești ca și logodită, dar vrei să mă ții și pe mine legat.

– E clar că nu mă adresez persoanei potrivite, Frank Bacon. Se pare că banii familiei Barnett te-au orbit. Nu mă mir, cu asemenea cadouri fine, precum uniforma aceasta și trusele de piele.

S-a oprit și s-a întors să mă privească.

– E drept că Bethada a sugerat că trebuia să îmi reînnoiesc garderoba, dar nu am acceptat nici un ac de la familia ei. Tu însă ai putea să înveți câte ceva despre respect de la ei.

Și-a reluat drumul.

– Ai putea să îi ceri ajutorul lui Archie. Pare bucuros să își ofere atențiile.

Am ajuns acasă, iar Eliza ne aștepta în vestibul. Frank și-a luat, grăbit, la revedere, și a cerut să îi fie adus calul.

Privindu-l cum se îndepărta într-un nor de praf, Eliza m-a întrebat:

– Georgy, de ce nu-i spui?

– Ce să îi spun?

– Cât de mult ții la el. Nu ești niciodată atât de reținută atunci când vine vorba să spui ce gândești.

– Poate data viitoare.

– S-ar putea să nu existe o dată viitoare. Frank m-a întrebat ce părere am despre Bethada. Mi-a spus că se gândește să o ceară în căsătorie.

– Și?

– I-am spus că este o femeie admirabilă, dar că există o alta mai potrivită pentru el.

– Eliza!

– A înțeles perfect ce-i spuneam; mi-a spus că l-ai refuzat de două ori și că nu are de gând să mai insiste.

– Are dreptate.

– Voi doi ați fost atrași unul de celălalt de cum v-ați văzut. Așa ceva se întâmplă rar în viață.

– Oare?

– Categoric că nu vorbești despre bietul domn Burpee așa cum vorbești despre Frank.

Eliza m-a mângâiat pe păr.

– Dar uneori îți stai singură în cale, Georgy. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu îi vii în întâmpinare lui Frank?

Ținându-ne de braț, l-am urmărit pe Frank pierzându-se din vedere într-un nor de praf.

– Aș vrea să știu și eu de ce!

Capitolul 44. Jemma

New York City

aprilie 1864

Atunci când ne-am întors de la Tioronda, piciorul nu mă mai durea aproape deloc la mers. Însă aveam grijă să nu îl forțez. În dimineața de după întoarcerea noastră, stăteam la masa din bucătărie și terminam de lucrat niște bonete din resturi de materiale. Trei erau deja puse la uscat peste ghivecele de flori, iar eu meșteream niște flori decorative.

Îmi plăcea să stau în bucătăria aceea încăpătoare. Luând parte la mersul casei, îmi mai abăteam gândul de la eșecul misiunii noastre de salvare a surorii mele. Lucrul manual îmi permitea să mă gândesc la alte căi prin care să le salvăm pe mama și pe Patience. Revedeam fiecare scenă în minte. Cum mergeam acolo și îi adormeam pe LeBaron și pe câini. Cum Nathan închiria o barcă și ne aștepta la pontonul de lângă Peeler. Capul îmi era plin de planuri, îmi venea să înnebunesc.

Am cusut o narcisă pe marginea unei bonete. Mama le spunea „bonete din zdrențe". Ar fi fost mândră să știe că fiecare infirmieră de la Point Lookout voise una și că adunasem deja zece dolari, în bani unioniști, pe care îi păstram pentru salvarea ei și a lui Patience. Imediat după aceea, aveam să iau legătura cu un avocat ca să le obțin eliberarea, deși știam că Anne-May nu le-ar fi vândut niciodată.

Georgy a intrat în bucătărie.

– Jemma, ai văzut cumva șalul meu din păr de cămilă?

– Ultima oară l-am văzut pe pian.

După ce încetaseră să îmi spună întruna ce să fac, era plăcut să trăiesc în preajma femeilor Woolsey. În ziua întoarcerii mele, în timp ce își ajutau mama, toate cele șapte surori îmi arătaseră o bunătate de nedescris. Mi se părea greșit să mă simt atât de fericită când mama și sora mea erau într-o situație disperată, dar râsesem atunci mai mult decât oricând.

La început îmi fusese greu să le deosebesc, dar am pus la punct un sistem în care am scris toate numele pe o coală de hârtie și am prins câte o floricică de stofă în dreptul fiecăreia.

Abigail a trecut în grabă, cărând cu ea o grămadă de lenjerie bărbătească. Chiar așa, răcită fiind, tot lucra, cărând împreună cu Moritz lăzi cu cafea destinate trupelor. Abigail era sora cea mare, trupeșă și, probabil, cea mai citită din casă, deși cu toatele puteau concura în privința aceasta. Avea tot timpul o carte cu ea și lucra pentru Casa Meșteșugurilor pentru Femei, acel soi de azil pentru săraci pe care, după cum spusese chiar ea în timpul cinei, aproape că îl conducea. Ei i-am alocat o floare de mătase neagră, pentru că nu purta decât rochii negre, până când se rupeau, deși surorile ei o îndemnau întruna să își facă o rochie nouă.

Jane, cea de a două soră, era cea mai impresionabilă, mereu tulburată de câte ceva, în ziua aceea alergând de colo până colo prin salon, peste măsură de agitată din cauza unui anunț de vreme rea. Ei i-am alocat o floare de stofă roz, pentru că cel mai bine îi stătea într-o rochie de aceeași culoare și mergea de minune cu părul ei roșu, ondulat precum cel al lui Sally Smith. Dintre toate, ea se îmbrăca cel mai bine. Întotdeauna arăta impecabil.

Mary Woolsey Howland era drăguță în toate privințele. Văzând-o cum arăta în halatul alb pe care îl purta atunci când picta și care era pătat cu toate culorile posibile, cum desena flori pe panglicile bonetei, cu copilul în brațe, zâmbetul și blândețea ei mă făcuseră să mă gândesc la o căprioară. Scria poezii care ajungeau să fie colportate de un public larg, păstrând secretul asupra faptului că ea era autoarea, iar soțul ei, reverendul Howland, îmi aducea mereu câte o bomboană cu lămâie. Cele patru copile ale lor erau la fel de drăguțe ca mama lor. Lui Mary i-am alocat o zorea albastră, pentru că albastrul era culoarea ei preferată când picta, fiind totodată și culoarea ochilor ei.

Eliza, sora care venea după Georgy, cânta destul de bine la pian, dar trebuia să privească mereu partitura. Pentru o doamnă atât de bogată, era foarte amabilă și era cea mai bună prietenă a lui Georgy. Mai avea și un servitor francez, pe nume Moritz, care știa ce ne doream înaintea să o știm chiar noi. Ei i-am făcut o floare purpurie, căci aceasta era culoarea regalității, iar ea îmi părea o regină.

Georgeanna era cea mai amuzantă dintre toate. Odată, o făcuse pe domnișoara Jane să râdă atât de tare, încât aceasta ajunsese să se țină de coaste. Acum își pusese patine cu rotile și mergea cu ele prin casă, cărând cu ea manuscrisul cărții pe care o scria despre timpul petrecut la Gettysburg. S-a oprit lângă pian ca să întoarcă pagina pentru Eliza, apoi a patinat mai departe. Dat fiind că ea și mama ei mă găsiseră și îmi oferiseră un cămin, era preferata mea, dar probabil ar fi fost preferata mea oricum, pentru că se pricepea să asculte. Norocul prietenului ei, domnul Burpee, care vorbea fără oprire. Lui Georgy i-am alocat un trandafir de mătase galbenă, pentru că galbenul este culoarea prieteniei, iar ea era o prietenă bună.

Următoarea, Hatty, stătea lângă doamna Woolsey, care era așezată în vechiul ei fotoliu preferat. Hatty ținea în aer bucăți deshidratate de ficat și îl făcea pe cățelul lor, Pico, să se ridice pe picioarele din spate. Nu se dezlipea de doamna Woolsey, o însoțea ca o umbră, mereu gata să o ajute cu ceva; era cea mai generoasă dintre ele. Dacă aveai nevoie de ceva, Hatty nu avea liniște până când nu te ajuta. Ei i-am alocat o rozetă de muselină albă, pură și bună ca ea.

Carry era cea mai tânără și mai înaltă dintre ele. Stătea cu Margaret în bucătărie, lângă fereastra deschisă, și făceau împreună caramele roz. Carry era foarte isteață. Se vedea foarte clar că nu-i plăcea că era cea mai mică, și uneori se plângea, dar surorile mai mari nu o băgau în seamă. Cel mai tare se necăjea atunci când fratele lor trimitea acasă ghiulele și obuze, suvenire de pe front, iar mama lor le așeza la baza scării, ca într-o expoziție.

– Trăiesc cu frica în sân, spunea ea. Dacă proiectilele și gloanțele explodează, iar ghiulele fac și ele ceva la fel de neplăcut?

O ajutasem să le transporte în curtea din spate, fiind eu însămi îngrozită că ar fi putut exploda în casă. Pentru Carry am făcut un trandafir roșu aprins, căci mintea ei părea să fie mereu pe jar.

Mary a venit la mine și s-a aplecat peste masă.

– Ești pregătită pentru cea de-a doua ta săptămână de lucru la Sharp's?

M-am ridicat, speriată ca nu cumva să întârzii la lucru, la magazinul de trabucuri al prietenului lui Nathan, unde acesta mă recomandase. Mary păstrase secretul față de mama ei, care nu s-ar fi bucurat să afle că lucram într-un magazin de tutun, dat fiind că biserica dezaproba ceea ce ea numea „substanțe toxice de orice natură".

– Trebuie să pleci. Termin eu aici.

– Nu vreau să te deranjez și cu munca mea.

Alergând toată ziua după copii și cu lucrul la tablourile ei pentru târg, Mary era oricum foarte obosită și sub ochi îi apăruseră cearcăne adânci.

M-a ridicat cu blândețe de pe scaun și s-a așezat în locul meu.

– Nu ai voie să întârzii astăzi, Jemma. În plus, mă bucur să te ajut cu astea. Fiecare bucată pe care o vindem ajută un soldat.

Am traversat în grabă Fifth Avenue, continuând de-a lungul lui West Broadway, pe lângă magazinele elegante, apoi pe lângă cele modeste și pe lângă câteva școli și câteva băcănii olandeze aflate la parterul caselor. Deasupra intrării într-un magazin de rochii atârnau cercuri și jupoane, legănându-se în adierea blândă a vântului.

Cineva cânta la tobe, ca mama. Mirosea a ceapă prăjită. Cel mai bun lucru era faptul că peste tot vedeam chipuri de culoare. Peste tot unde priveam erau oameni ca mine, intrând și ieșind în și din magazine și restaurante. Trebuia să mă controlez și să nu mai zâmbesc, căci cei mai mulți dintre newyorkezii autentici nu puneau mare preț pe zâmbete. Însă viața mea era bună. Cu excepția faptului că familia mea nu era lângă mine, eram pe

culmi, cu doi bărbați luptând pentru sentimentele mele. Aveam cu mine cruciulița de os pe care mi-o dăduse tata, o țineam între degete, și l-am rugat să mă ajute să aleg.

Pe Carter îl iubeam dintotdeauna, noi doi fiind, practic, ca doi frați. Era amuzant, isteț și ambițios, și nu era nici un păcat în asta. Iar cât privește familia, Carter le respecta pe mama și pe sora mea, dar voia să ne începem viața împreună fără ele. M-am gândit la el, la ochii lui frumoși, căprui, la pielea ciocolatie și la zâmbetul minunat. Carter era mai frumos decât mine, asta era clar.

Nathan, pe de altă parte, era mai mare de vârstă și îmi plăcea asta. Cunoștea lumea și știa să se poarte. Era mai înalt și mult mai serios. Poate că nu era la fel de chipeș precum Carter, dar avea un chip frumos și ochii verzi. Era soldat, ceea ce îi aducea ceva în plus, iar uniforma aceea albastră îi cădea foarte bine pe umerii lați. Totodată, îi păsa mult de mama și de Patience. Dacă voiam, vorbea zile întregi cu mine despre ele.

Când am ajuns pe West Broadway nr. 93, nu luasem o hotărâre, așa că am sărutat cruciulița de la tata și am strecurat-o înapoi în buzunar. El avea să mă ajute să decid.

Eram nerăbdătoare să îmi încep cea de-a doua săptămână de muncă și m-am uitat în vitrina largă a magazinului.

„O afacere elegantă“, o numise Nathan atunci când mă condusese la lucru, în prima zi.

Am intrat zorită pe ușă, pe sub trabucul imens atârnat deasupra ei, mare ca pentru un uriaș, pe care scria „Trabucuri de calitate superioară“. Vindeam toate soiurile de tutun și în magazin mirosea frumos. Sutele de borcane care umpleau, până sus, rafturile de pe lângă pereți conțineau lemn dulce, rom și miere, arome care făceau plăcut orice tutun.

Războiul contribuise la răspândirea obiceiului și afacerea mergea, de multe ori formându-se cozi lungi în fața tejghelei mari de lemn de stejar, mai ales în ziua în care venise la magazin un regiment întreg. Domnul Sharp, prietenul doctorului Smith, se bucura de ceea ce el numea „o clientelă

variată“, de obicei bărbați, albi și de culoare. Domnul Edward Woolsey își cumpăra trabucurile de aici, spunând că erau „cele mai bune de partea aceasta a Havanei“. Până și primarul își trimitea oamenii să cumpere de la domnul Sharp.

Eu deja mă descurcam de minune, avansând într-o singură zi de la măturător, la ajutor de vânzător. Dat fiind că îmi petrecusem întreaga viață în preajma tutunului, știam multe despre el. Domnul Watson avea doar el cincizeci de soiuri în biroul lui și căuta mereu să-și îmbunătățească propriile culturi, iar Anne-May adora tutunul de prizat. Știam deja că tutunul de pipă se numea plug, iar cel de mestecat, twist. Îmi dădeam seama ce voia fiecare client chiar înainte ca acesta să deschidă gura.

– Păreți genul care apreciază Lone Jack, îi spusesem unui soldat din Boston.

Omul sfârșise prin a cumpăra o pungă. Acela a fost momentul în care domnul Sharp m-a pus să servesc.

Domnul Sharp era un om bun, la fel de bătrân ca doctorul Smith și la fel de negru ca tata, dar liber de când se știa, îmi spusese. În dimineața aceea m-a plătit pentru săptămâna de dinainte.

– E mai mult decât a câștigat vreodată un angajat în cinci zile, mi-a spus el întinzându-mi un dolar întreg, din care cincizeci de cenți erau numai din bacșișuri.

Am strecurat banii în buzunar, zâmbind cu gura până la urechi, dorindu-mi ca mama să fi văzut asta. Mi-au dat lacrimile atunci când domnul Smith a mai spus că eram deja „un membru valoros al echipei“ și a fost descumpănit să mă vadă plângând, dar el nu avea cum să înțeleagă, căci nu avusese niciodată stăpân, ca să nu mai zic unul ca Anne-May Wilson Watson.

Ceea ce domnul Sharp nu știa era faptul că eu învățasem manierele oamenilor albi de la mătușa Tandy Rose și că mă foloseam de ele ori de câte clopoțelul de deasupra ușii anunța intrarea unui client.

Imediat salutam și mă adresam cu „domnule“ sau „doamnă“. Când se interesau de un anumit soi, spuneam, „desigur că avem, permiteți-mi să caut

pentru dumneavoastră, domnule“, întotdeauna zâmbind și încheind cu o plecăciune. „Este o aromă plăcută pentru doamne“, adăugam de multe ori.

Clienții bine îmbrăcați preferau trabucurile și tutunul de prizat. Soldații și golanii cereau tutun de mestecat, iar tutunul de pipă era alegerea ofițerilor.

Făceam chiar și glume legate de tutun. „E mai bine decât să fumați cafea“, spuneam, iar oamenii râdeau.

Le plăcea să mă asculte povestind cum crescusem pe o plantație de tutun, dar aveam grijă să nu spun care anume. „Am împachetat eu însămi frunzele în butoaie“, le spuneam.

De obicei, asta îmi aducea o jumătate de bănuț.

Întrucât până să vin la New York nu avusesem niciodată bani, a trebuit să mă învăț rapid cu ei. Știam că eram ceea ce Nathan numea „o ipocrită“, făcând bani din munca sclavilor, poate chiar din cea a mamei mele. Dar mă gândeam că aveam dreptul să câștig bani așa cum îl avea oricare alt om.

În dimineața aceea, Carter a trecut pe la magazin, așa cum o făcuse de câteva ori cu săptămână în urmă, găsindu-mă mereu ocupată. Așa se întâmplase în ziua în care avusesem un regiment întreg, pe trei rânduri, în fața tejghelei, soldații aflându-se în drumul lor spre câmpul de luptă. Voind să se aprovizioneze înainte de plecare, ei mă făcuseră să urc și să cobor scara de nenumărate ori. Măcar atât puteam să fac pentru băieții care plecau la luptă pentru libertatea pe care încă nu o aveam.

Carter mi-a făcut semn pe deasupra mulțimii.

– Hei, Jemma!

Am venit lângă el. Mă bucuram să-l revăd. În spate avea un rucsac.

– Plec. Spre Ottawa. Vii?

Mi-am încrucișat brațele pe piept.

– Încă nu m-am hotărât.

– Îmi pare rău să o spun, dar cred că ai hotărât. Te-am văzut zilele trecute, când am trecut pe aici, seara, te-am văzut împreună cu un soldat.

– Acela era Nathan.

– Nathan părea fericit să te aibă la brațul lui.

– Carter, nu e neapărat vorba de Nathan. Știi că îmi ești foarte drag. Dar eu trebuie să le recuperez pe mama și pe Patience. Tu nu ai avut niciodată o familie, nu o apreciezi la fel ca mine.

– Tu ești familia mea.

– Am fost, poate, cândva. Dar lucrurile s-au schimbat pentru amândoi. Acum știu mai bine ce vreau. Îmi place aici. Am o slujbă pentru care am fost plătită azi cu mai mulți bani decât am avut vreodată. Am prieteni.

– Femeile acelea pioase din New England? În casa lor?

– Mi-au oferit adăpost și bani. Nu plec până nu le plătesc datoria.

– O să ai nevoie de banii pe care îi câștigi. Viața e scumpă în New York. Nu ca în Canada.

Am scos dolarul din buzunar.

– Poftim. Vreau să ți-l dau ție. Îți va ajunge mai mult timp în Canada, presupun. Cumpără-ți niște lemn-dulce.

Carter a ezitat, dar în cele din urmă a luat bancnota și a îndesat-o în buzunar.

– Dar trebuie să ai mare grijă. Anne-May nu va renunța să...

– Îmi asum riscul, Carter.

Am strâns din pleoape și apoi l-am privit, încercând să mi-l întipăresc în memorie, știind că imaginea aceea trebuia să îmi dăinuie în amintire tot restul vieții.

– Scrie-mi după ce ajungi acolo.

Și-a șters ochii cu mâneca.

– Sigur. O să îți trimit niște bomboane.

– Așa să faci.

A plecat fără să se mai uite în urmă, iar eu i-am mulțumit tatei că mă ajutase să mă hotărăsc.

M-am întors la lucru întrebându-mă dacă luasem decizia bună. Mă încălzea gândul că, în sfârșit, eu hotăram pentru mine.

Nathan a venit să mă conducă acasă la sfârșitul zilei, iar eu m-am bucurat să-l văd. Am știut că nu greșisem spunându-i lui Carter că voiam să rămân la New York. Mi-a dat brațul și am pornit, ca un adevărat cuplu.

În apropierea casei, m-a oprit pe trotuar.

– Îmi pare rău că n-am avut timp să trec să te văd mai devreme.

– Pentru ce?

– Doctorul Bacon a avut un pacient noaptea trecută, la Hotel Brevoort, și m-a trimis să îi aduc niște chinină. Am trecut pe aici și am văzut o femeie așteptând peste stradă.

– Albă sau neagră? l-am întrebat, reluându-ne mersul.

– Albă. Ceva în legătură cu ea nu mi-a plăcut, așa că am mers și am întrebat-o: „Aveți treabă cu cineva din familia Woolsey?“ Ea a făcut un pas înapoi, după care s-a năpustit asupra mea, strigând cât o țineau puterile: „În viața mea nu mi-a vorbit un negrotei în felul ăsta! Cum îți permiți să mi te adresezi?! Eu doar mă plimb!“

Am înghețat pe loc.

– Cum arăta?

– De asta am vrut să-ți vorbesc. M-am gândit să nu fie acea Anne-May despre care mi-ai povestit.

– Era slabă?

– Da, din câte am putut să-mi dau seama. Era întuneric.

– Culoarea părului?

– Castaniu, din cât se vedea de sub bonetă.

– Nathan, ai fi un detectiv îngrozitor.

– După vorbă, era din Sud.

– Louisiana?

– Tot ce pot să-ți spun e că era afurisită.

M-am cutremurat.

– Cu siguranță că e Anne-May. A venit să mă ia.

– Nu știu, dar o să vin mai des să te văd.

– Mulțumesc că mi-ai spus, Nathan.

M-a condus și am privit în sus și în jos pe stradă înainte să închid, cu un zgomot reconfortant, ușa. Casa aceea era fortăreața mea.

Am tras perdelele și l-am privit pe Nathan îndepărtându-se. Oare greșisem că-l alungasem pe Carter? Probabil că deja era la jumătatea drumului spre Ottawa. Oare Anne-May avea să se întoarcă la căderea nopții? Oare avea să angajeze un vânător de sclavi ca să mă ia de acolo, să mă lase fără hainele mele frumoase, să mă îmbrace din nou în stambă ieftină și să mă pună să o slugăresc? Mi-am dus mâinile la obraji – erau reci.

Am încuiat ușa de la intrare și am urcat în dormitor.

Ce prostie din partea mea să mă cred în siguranță!

Capitolul 45. Anne-May

New York City

aprilie 1864

Într-o după-amiază, după o plimbare plăcută prin Central Park, m-am întors la hotel ca să mă odihnesc, dându-i valetului o monedă de cinci dolari ca să îmi asigur în continuare serviciile lui pline de atenție. Recepționerul mi-a înmânat un plic. Am recunoscut hârtia liliachie folosită de Jubal, cu eticheta bej a datelor expeditorului pe clapetă, două culori pe care nici un alt bărbat pe care îl cunoșteam nu reușea să le combine la fel de măiestrit.

SMALLS & FIII

Magazin

Hollywood, Maryland

Dragă Anne-May,

Întrucât nu am avut plăcerea unui răspuns la prima mea scrisoare, trimisă la Washington, îți scriu încă una, căci neliniștea mea sporește cu fiecare zi. Presupun că ai aflat și tu că statul Maryland e plin de oameni pe care nordiștii îi numesc copperheads, spioni confederați printre unioniștii yankei. În ziarul de azi a apărut un articol în care se vorbește despre

existența unor spioni în Maryland, care transmit informații valoroase forțelor sudiste. Pentru a înrăutăți lucrurile, Harriet îmi spune că un domn care s-a prezentat a fi detectiv de la Agenția Pinkerton a declanșat o investigație la Leonardtown. Doresc să îți subliniez încă o dată consecințele cumplite pe care le poate avea ieșirea la suprafață a materialului pe care îl cunoaștem amândoi și dezvăluirea implicării noastre. Te implor să faci rost de acel material cât mai degrabă și să mi-l aduci, astfel încât să ne asigurăm că nu ajunge în mâini nepotrivite.

Rămân același admirator devotat al tău,

Jubal

„Același admirator devotat." Nu scrisese, „cu dragoste", așa cum își încheia de obicei scrisorile către mine.

În timp ce vâram scrisoarea înapoi în plic, recepționerul și-a dres glasul.

– Doamnă Watson, ați uitat că aveți de achitat două nopți?

– Cum aș putea să uit așa ceva? i-am spus eu zâmbind. Revin imediat cu plata.

M-am întors în cameră să iau banii din cutie și am descoperit că lipseau.

Oare nu îi ascunsesem bine în dosul căptușelii?

În timp ce sfâșiam căptușeala din toate valizele, aruncând hainele peste tot, mi-a înghețat sângele în vene. Cu genunchii tremurând, m-am întors la recepție.

– S-a petrecut ceva îngrozitor, domnule. Mi-au fost furați toți banii. Sunt convinsă că au fost luați de unul dintre angajații dumneavoastră.

– Așadar, nu vă puteți achita datoria? Numai nota de plată la restaurant se ridică la o sută de dolari.

– Am nevoie de o păsuire, atâta tot.

Funcționarul a sunat din clopoțel.

– Valet, însoțește-o pe doamna Watson în camera dumneaei și reține-i bunurile în depozit.

– Cum vă permiteți? Unde am să merg la ora asta?

Mi-am scos portmoneul. Era gol.

– E vorba de mai mult decât de faptul că nu vă puteți achita șederea, doamnă. Mai întâi, detectivii de la Agenția Pinkerton au venit aici și au cerut informații despre dumneavoastră.

– Ce necaz pot face niște întrebări?

– Apoi, menajera a raportat distrugerea apartamentului, pentru că ați lăsat ferestrele deschise și mâncarea pe masă, iar ciorile au intrat, împrăștiind resturile peste tot.

– Voi aduce pe cineva să curețe.

– Căpșunile au distrus iremediabil covorul Aubusson. Poate că vă veți simți mai bine într-o categorie superioară de confort, că tot sunteți din New Orleans. Vă reținem bunurile în locul sumei pe care o datorați. Poate că detectivii vor dori să arunce o privire mai atentă asupra lor.

M-am aplecat către el.

– Bunule domn, regret nespus circumstanțele în care mă găsesc. Un angajament de plată nu ar fi de ajuns, pentru moment?

A împins o carte de vizită către mine. Domnul Gerald Minkman. Casă de amanet.

– Poate să vă fie de folos. Între timp, valet, condu-o pe doamna Watson afară. Avem nevoie de apartament pentru un client.

Am ajuns la adresa pe care mi-o indicase domnul Bigelow, la Casa Meșteșugurilor pentru Femei, o clădire cu aspect rece, care primea femeile de o moralitate îndoielnică și le ajuta să iasă din sărăcie. Norii adunați pe cer făceau atmosfera și mai sumbră.

Mi-am ciupit obrajii, am ridicat un braț și am adulmecat. Miroseam, oare, ca și cum dormisem pe străzi? Aveam să păstrez distanța.

Am dat să intru și i-am ținut mai întâi ușa unei femei care ieșea cu o cutie în brațe.

– Pot să vă ajut? am întrebat-o eu, întrebuințând cum m-am priceput mai bine un accent de yankeu.

– Vă mulțumesc foarte mult.

Femeia a așezat cutia în trăsura care aștepta și s-a întors. I-am ținut iar ușa deschisă.

– Sunteți cumva Abigail Woolsey, despre care am citit în ziare? am întrebat-o.

– Eu sunt, mi-a răspuns ea.

– Dați-mi voie să mă prezint, Lucretia Frick, din minunatul Vermont.

– Mă bucur să vă cunosc, doamnă Frick. Ce accent neobișnuit aveți! N-am auzit pe nimeni din Vermont să vorbească așa.

Pentru o clipă, mi-a stat inima în loc.

– O, am crescut în Canada.

– Regret să întrerup discuția, dar trebuie să ajung acasă cu donațiile astea pentru Târgul Sanitar.

Și-a înălțat privirea către cerul acoperit.

– Înainte să mă prindă ploaia.

Abigail Woolsey era o femeie solidă, fără verighetă, trecută bine de treizeci de ani și care nu încerca deloc să se facă atractivă pentru sexul opus. Purta o rochie simplă, neagră, nu avea pic de fard pe obraz și nu purta cercei.

I-am luat cutia din mâini.

– Dați-mi voie să vă ajut. M-aș simți recunoscătoare să știu că am sprijinit cauza domnului Lincoln.

– Mi-ar prinde bine o mână de ajutor. Hamalii sunt ocupați. Veniți cu mine în birou și vom lua fiecare câte o cutie.

Am urmat-o într-o încăpere cu pereții acoperiți de rafturi încărcate cu cărți legate în piele, pline de praf, neatinse de ani întregi. În mijlocul camerei trona un birou impresionant, plin cu teancuri de documente și catastife. Pe unul dintre ele era așezat un plic prin care se zăreau culorile banilor Uniunii. Pe plic era scris de mână Trezorerie.

Mi-a întins o cutie.

– Sper că nu e prea grea.

Atunci când ea s-a aplecat să ridice o alta, am luat plicul cu bani și l-am îndesat în buzunar.

– Câtuși de puțin.

Am încărcat cutiile în trăsură. Mi-a mulțumit, apoi m-a întrebat:

– V-ar deranja să mă ajutați să le și descarc acasă? Nu e departe. Le folosim ca să ridicăm o platformă la târg. Iar astăzi toți servitorii noștri sunt acolo, ca să ajute.

– Nu e nici o problemă, i-am spus, urcând lângă ea în trăsură. Mă bucur să vă fiu de folos.

Am descărcat cutiile acasă la Abigail, în Brevoort Place nr. 8, o minunată clădire de cărămidă, aflată la o aruncătură de băț de fosta mea locuință, Hotel Brevoort. Am urmat-o în salonul de la intrare, plin de cutii și de lăzi înșirate pe lângă pereți. Dacă n-ar fi fost izul de mucegai și câteva canapele foarte uzate, de culoare închisă, încăperea ar fi fost destul de plăcută. M-am apropiat de harta atârnată deasupra unei canapele, un mozaic de pătrate roz și verzi care alcătuiau leagănul Confederației.

– O, Virginia! Nu-i suport pe rebelii aceia!

– Mama s-a născut și a crescut acolo, doamnă Frick.

– Virginia, un stat minunat!

Mi-am plimbat degetul peste rama hărții, care, după toate aparențele, era învelită în foiță de aur.

– Îmi tresaltă inima de bucurie să cunosc oameni cu frica lui Dumnezeu în orașul acesta mare. Presupun că sprijiniți abolirea sclaviei, ca orice bun creștin.

– Categoric, doamnă Frick.

Abigail a deschis o cutie și a scos din ea un teanc de mănuși de damă, din piele fină.

– Mi-au cerut să aduc la târg toate mănușile de damă pe care le mai avem. Se pare că s-au vândut până la ultima.

Mi-am înfipt mâinile în cutie.

– Dați-mi voie să vă ajut.

– Cum ați ajuns la New York?

– Eram la o fermă, în Nashua, și...

– Dar Nashua este în New Hampshire, nu în Vermont.

– Am zis Nashua? Am vrut să spun – cum se cheamă orașul acela? – Montpellier. Acolo am auzit de Târgul Sanitar și mi-am zis să vin și să dau o mână de ajutor. De fapt – am băgat mâna în buzunar, unde era plicul, și am scos o bancnotă – aș dori să fac o donație pentru cauză.

Abigail a luat hârtia.

– Douăzeci de dolari! Vai, doamnă Frick! Sunteți cu adevărat patriotă. În numele fratelui meu, vă mulțumesc! Regimentul lui se află la Fort Monroe.

– Doar o soră și un frate în casa aceasta mare?

– Și șase surori.

– Și cu toatele lucrează în sprijinul victimelor de război? Cred că am citit în ziare despre sora dumneavoastră, Georgeanna.

– Suntem foarte mândri de ea. A îngrijit rănițiii de la Gettysburg, în luna iulie a anului trecut, alături de mama. Tocmai s-a întors după câteva zile petrecute în nord.

– Trebuie să fi fost atât de satisfăcător să fii în prima linie, ajutându-i pe băieții noștri. Trebuie să punem capăt flagelului sclaviei, nu-i așa doamnă Woolsey?

– Categoric, doamnă Frick. De fapt, mama și surorile mele au legat o prietenie foarte strânsă cu o tânără care a fost sclavă.

Am devenit mai atentă.

– Într-adevăr? Ce frumos din partea lor! Cum s-au cunoscut?

Abigail a înfășurat un teanc de mănuși în hârtie cerată și l-a legat cu sfoară.

– Tânăra fusese rănită în bătălie, vă vine să credeți? Înrolată de Armata Statelor Unite de la un stăpân de sclavi din Pennsylvania.

Mi-am dus mâna la gură.

– Hagerstown?

Abigail s-a întors către mine, cu o cută adâncă între sprâncene.

– De unde ați știut?

Inima a început să-mi bată cu putere.

– O, am presupus. Este unul dintre orașele mari din regiune.

Ea m-a privit lung.

– Da, așa este.

– Și care este numele acestei foste sclave?

Abigail s-a întors către mine.

– Mă tem că trebuie să plec, doamnă Frick. Vă mulțumesc pentru ajutor. Deja v-am reținut prea mult.

– Mi-ați putea aduce un pahar cu apă? Și pot să folosesc toaleta dumneavoastră?

Abigail a oftat.

– Toaleta este la etajul al doilea. Eu vă aduc apă, dar apoi trebuie să plec.

– Cu gheață, dacă se poate, domnișoară Abigail, mulțumesc foarte mult. Mi s-a făcut o sete cumplită cărând cutiile.

Abigail a pornit cu pas iute spre partea din spate a casei, ca să aducă apa, iar eu mi-am suflecat poalele și am alergat pe scări în sus. Am intrat dintr-o cameră în alta, deschizând ușile dulapurilor și strecurându-mi piciorul pe sub paturi, în căutarea traistei înflorate a Jemmei. Eram pe cale să renunț, când am intrat în ultima încăpere de la etaj, un dormitor micuț, cu vedere spre fața casei, și am zărit traista Jemmei, așezată pe un scaun.

– Doamnă Frick? a strigat Abigail de la primul etaj.

– Imediat! am strigat, la rândul meu.

Am deschis traista și am răscolit printre cămăși și resturi de stofă. Am răsturnat totul pe unul din cele două paturi și am căutat printre lucruri, dar nici urmă de caietul legat în piele. Am tras sertarul dulapului și am căutat printre seturile de ace și papiotele de ață, aruncându-le pe podea.

– Ce cauți aici?

M-am întors. În cadrul ușii stătea Abigail Woolsey.

– Doamnă Frick, dacă acesta este numele dumitale real, trebuie să pleci de îndată.

Capitolul 46. Georgy

New York City

aprilie 1864

Brevoort Place, N.Y.C.

Dragul meu Edward,

Mă bucur că te întorci la timp pentru Târgul Sanitar, căci promite să fie evenimentul social al deceniului. Nepoatele tale sunt implicate cu toatele în organizarea acestuia. Mary se ocupă de aranjamentele florale și toate doamnele sunt nerăbdătoare să vadă noutățile. Abby e foarte entuziasmată și lucrează la un steag de mătase și la alte mărunțișuri drăguțe, iar Georgy își va vinde cărțile. Mary a avut ideea drăgălașă să facă pălării de grădină din pai, cu panglici late pe care să picteze flori. Le va expune în copacul ei cu flori. Toate lucrările ei au o tematică vegetală...

Cu drag,

Jane Eliza

Eu și Jemma ne-am întors acasă și am găsit toate etajele pline de cutii cu articole pentru Târgul Sanitar. Războiul ajunsese la sfârșitul celui de-al patrulea an, iar generalul Grant fusese numit comandant suprem al Armatei Statelor Unite. Încăierările din Sud îmbunătățeau perspectivele Nordului și începuserăm să sperăm că sfârșitul războiului nu era departe.

Orașul New York era mai prosper ca niciodată. Primăvara plăcută umpluse hotelurile și pensiunile. Toată lumea vorbea despre apropiatul târg, ținut în beneficiul trupelor noastre.

Casa fremăta de activitate, și noi, cu excepția Elizei și a lui Jane, împachetam scaune și lavoare vechi luate din pod, ca să le donăm. Fiecare avea ceva de făcut pentru târg, sarcina mea fiind să îmi vând cartea, Trei săptămâni la Gettysburg, în secțiunea dedicată scriitorilor. Fractura Jemmei era aproape vindecată, iar ea se hotărâse să își vândă bonetele, care deveniseră foarte populare printre infirmierele de la Point Lookout. Cu toatele căutam prin pod resturi de stofe pentru ea, păstrând orice bucățică de material care nu fusese transformat în fețe pentru soldați.

Carry a ridicat o bonetă plată de pânză.

– După ce se termină târgul, o să zac pe canapea și n-o să fac mai altceva decât să mă răcoresc cu evantaiul.

– Și eu la fel, a spus Hatty. Cu un pahar de băutură în mână.

Pe Hatty și pe Carry, cele mai tinere dintre surori, războiul le maturizase prematur. Cunoscute cândva drept niște fete vesele, deveniseră peste noapte femei în toată firea, petrecând nopți întregi la Bellevue, unde îngrijeau bolnavii. Se apropiau cu repeziciune de vârsta critică, treizeci de ani. Oare la finalul acestui război aveau să mai găsească bărbați cu care să se căsătorească și să se așeze la casele lor?

Nu mă mai săturam să stau în pod, căci acolo, sub streșinile de lemn, deasupra ulmilor, grijile mele se topeau. Mary și Abby ne spuneau ce cufere să deschidem, iar praful dansa în jurul nostru, în lumina unei raze piezișe ce pătrundea prin fereastra ovală. Am scos la iveală grămezi de papuci din satin, halate și rochii de stambă mirosind a camfor.

Hatty a găsit o plasă de păr veche, din satin de culoare roz, iar Jemma a luat-o cu amândouă mâinile.

– Pot să fac șase trandafiri din asta.

O, cât i-ar fi plăcut tatei tabloul acesta!

Imediat ce i-am dat acele resturi, Jemma, cu o scândură așezată în poală, s-a pus pe confecționat flori. Am privit-o, uimite de priceperea și de repeziciunea cu care răsucea și înfoia fiecare floare decorativă.

Carry a întins mâna și a ridicat un buchețel.

– Și când te gândești că faci frumusețile astea din lucruri de aruncat! Însă cred că „bonete din zdrențe“ e un nume detestabil pentru niște creații atât de minunate.

Am ținut o floare de muselină pentru Jemma, să-i lege capătul.

– Eu și Jemma plecăm azi la unchiul Edward, să adunăm scoici din care să facem nasturi pentru împodobit centrul fiecărei flori.

Carry i-a aruncat o privire lui Hatty.

– Plaja tatei? Tocmai în Queens? Ai încetat să mai mergi acolo dintr-un motiv foarte bun, Georgy...

– Te rog frumos, sunt bine. Am depășit momentul. Pentru numele lui Dumnezeu, aveam șapte ani atunci când s-a întâmplat!

– E pustiu acolo, a spus Hatty. Cere-i domnului Burpee să vă însoțească. Sau ce zici de credinciosul Frank Bacon?

Carry a scos din cufăr un teanc de bucăți de stofă de culoare bej.

– E ocupat cu prietena lui. Am auzit că se sărutau în Washington Square Park.

– Frank e liber să fie cu cine dorește, am spus.

– Dar încă nu s-au logodit, a continuat Carry.

I-am întins Jemmei o bucată de stofă de lână.

– Prefer să discutăm ce piese de mobilă sau ce decorațiuni mai ducem la târg.

– O schimbare abilă de subiect, a comentat Carry.

– Poate vazele chinezești, a spus Hatty.

– Mândria mamei? s-a mirat Abby. Nici să nu te gândești.

Hatty a arătat cu capul către dulapul cu vase.

– Mai este serviciul de masă imprimat cu flori de levănțică.

– Din ce mai mâncăm? a întrebat Carry.

– Ce ziceți de evantaiul acela de pe șemineu? a întrebat Jemma.

Pentru o clipă, s-a așternut tăcerea.

– Am spus vreo prostie? a întrebat fata.

Carry m-a atins pe braț.

– Georgy, te rog, nu te întoarce pe plaja aceea.

În ușa podului s-a auzit o bătaie și a intrat Margaret.

– Domnișoară Georgy, domnul Burpee e aici.

La gândul că trebuia să plec de acolo, m-am întristat un pic.

– Cobor imediat, Margaret. A spus cumva pentru ce a venit?

– A cerut să vorbească cu mama dumneavoastră, domnișoară. Cei doi sunt în bibliotecă.

Toate mâinile s-au oprit din lucru, iar ochii surorilor mele s-au îndreptat către mine.

Abby a aruncat o fustă înapoi în cufăr.

– După fața ta, ai zice că tocmai ți-a fost anunțată sentința la moarte.

Ne-am adunat cât am putut de repede în fața ușii de la bibliotecă, încăpere în care se desfășurau toate evenimentele solemne ale familiei noastre. Jemma mi-a luat brațul, iar Hatty a alergat la trusa mea medicală și s-a întors cu stetoscopul, pe care l-a lipit de ușă încercând să audă ce se vorbea, în timp ce Hatty a apelat la vechea metodă a ascultatului cu paharul.

– Nu aud nimic, a declarat Hatty.

Mary mă ținea de mână. Abby le-a îndepărtat pe amândouă, lipindu-și urechea de ușă.

– E mama, a șoptit ea apoi. Spune... „Georgy a hotărât întotdeauna pentru ea".

S-a întors către mine.

– Spune că ești „o persoană cu care nu e ușor de trăit".

– Mulțumesc, mamă, am murmurat.

Abby și-a lipit din nou urechea de ușă.

– Cred că se pregătesc să încheie discuția.

Ușa s-a deschis și a apărut mama, cu domnul Burpee în spatele ei, ferindu-și privirea și având fruntea îmbrobonată de sudoare. El era îmbrăcat în hainele lui cele mai bune.

Privirea solemnă a mamei s-a oprit asupra mea.

– Georgeanna, domnul Burpee a venit azi, aici, să îți adreseze o întrebare foarte serioasă. Ar dori un răspuns chiar astăzi, dacă se poate.

Mary mi-a strâns mâna și m-a privit.

– Dacă nu vrei, nu trebuie s-o faci.

– Sunt bine, i-am spus.

Am pășit în bibliotecă, sanctuarul tatei, împodobit cu covoare și draperii groase, cu biroul lui masiv de lemn de stejar așezat, așa cum îl știam de-o viață, în dreptul ferestrei.

Surorile mele și Jemma au rămas în prag, privind.

– Bună ziua, domnișoară Woolsey. Deși discuția cu mama dumitale a fost una plăcută, m-a solicitat foarte mult.

A scos o monedă din buzunar și i-a aruncat-o Jemmei.

– Tu! Mergi și adu-mi un întăritor.

Mary a luat moneda din mâna Jemmei și i-a înapoiat-o.

– Domnule Burpee, Jemma e oaspetele nostru.

– O!

A strecurat moneda înapoi în buzunar.

– Cum era să știu?

M-am apropiat de ușă și am închis-o, știind bine că întreaga discuție avea să fie ascultată și memorată cuvânt cu cuvânt.

Domnul Burpee s-a apropiat de mine.

– Cred că știi de ce sunt aici.

– S-ar putea.

– Mama ta spune că tu hotărăști cu cine te căsătorești, iar eu sunt întru totul de acord. Știi că nutresc sentimente profunde față de tine. În lunile petrecute împreună, am descoperit că ești un partener plăcut, direct, modest, cu o minte ageră și că dispui de toate calitățile pe care le caut. Cred că suntem o pereche potrivită și am hotărât după ce ne căsătorim, să îți alegi orice proprietate dorești pentru a-ți deschide acolo școala de infirmiere. Asta, până când sosesc copiii, desigur.

M-am sprijinit de biroul tatei ca să îmi potolesc emoțiile.

– Foarte generos din partea ta, Archie.

A scos din buzunar o cutiuță din piele și a deschis-o, dezvăluind sclipiri de diamant.

– A fost primul inel pe care tata i l-a dăruit mamei. Opt diamante șlefuite, dispuse în jurul unuia mai mare. A fost făcut ca să fie admirat la lumina lumânărilor. Mama mi-a cerut să găsesc o femeie merituoasă și am hotărât, indiscutabil, că aceea ești tu.

– Archie, inelul este foarte frumos.

– Trebuie să recunosc că nu știu deloc ce simți tu, Georgeanna, nu am văzut nici un semn de afecțiune din partea ta, nici un sentiment. Chiar și acum, nu văd în ochii tăi nici o lacrimă de bucurie la auzul cererii mele.

– Îți sunt profund recunoscătoare, dar cererea ta e neașteptată. Am nevoie de puțin timp...

– Îndrăznesc să spun că cele mai multe doamne n-ar sta pe gânduri.

Brusc, a închis cutiuța și a băgat-o în buzunar.

– Plec la Saratoga, să văd un armăsar de vânzare. Mă întorc în două săptămâni, când mă aștept să primesc răspunsul tău.

– Desigur, Archie.

Domnul Burpee mi-a luat mâna, a sărutat-o cu un aer grav și s-a retras lăsând ușa larg deschisă pentru femeile care au dat imediat buzna în bibliotecă. S-au adunat în jurul meu, cu foșnet de jupoane și aromă de violete și trandafiri.

– Ce răspuns i-ai dat? a întrebat Carry.

– I-am spus că mă mai gândesc.

– Asta da, hotărâre, a comentat Hatty.

M-am așezat la birou.

– Nu știu ce să fac.

– Frank Bacon o să cadă la pat când o să audă, a spus Mary.

Carry a sărit în sus, apoi s-a așezat pe biroul tatei.

– M-am îngrozit când a crezut că Jemma era servitoarea noastră.

– Georgy, ce părere ai despre toate astea? a întrebat Abby.

– Nimic. E o cerere măgulitoare.

Mama m-a mângâiat pe cap.

– Ia-ți cât timp de gândire vrei, draga mea.

Mi-am așezat mâinile pe mapa de pe biroul tatei.

– Mi-a oferit oricare dintre proprietățile lui ca sediu pentru școala de infirmiere.

Mary mi-a luat mâna în mâinile ei.

– Georgy, trebuie să fii sigură că îl iubești. Este o alegere pe viață. Poate că ar fi bine să vorbești cu Frank Bacon înainte să-i accepți propunerea.

– Este o propunere foarte bună, a spus Abby. Ar trebui să accepți, firește. Tata și-ar fi dorit asta.

M-am întors către ea.

– Abby, nu spune așa ceva!

– Cineva trebuie să o spună. Nu pari capabilă de nici o emoție. Sper că nu aștepți ca Frank Bacon să-și părăsească iubita. Asta nu se va întâmpla.

Am pornit către ușă.

– Vă rog, dați-mi pace!

Abby a venit după mine.

– Îți vei putea deschide școala, Georgy. Nu fi nesăbuită, nu da cu piciorul șansei și de data asta, așa cum ai mai făcut.

– Cât ești de crudă, Abby!

Am ieșit și am pornit pe scări în sus.

– Măcar o dată, lasă-mă să hotărăsc pentru mine.

După cererea în căsătorie a domnului Burpee, am simțit nevoia să scap de privirile iscoditoare ale surorilor mele. Așa că eu și Jemma nu am renunțat la planul de a vizita plaja, pe care eu o numeam „plaja tatei“. Era situată pe țărmul sudic din Long Island, locul unde îi plăcea unchiului Edward să își petreacă verile. Se numea Plaja Rockaway.

Ploua ușor, iar eu și Jemma ne plimbam privind cu atenție în jur după fragmente de scoici quahog, cu alb și purpuriu, lustruite și aduse la mal de apele agitate ale Atlanticului. În ziua aceea cenușie, întreaga plajă era a noastră. Știind că eram frământată de gânduri, mama ne pusese trăsura ei la dispoziție și ne pregătise sendvișuri învelite în hârtie de ziar. Am luat

feribotul de la Fulton până la Brooklyn, parcurgând lungul drum către Rockaways.

Când ne-am apropiat de plajă, am simțit o neliniște. Poate că totuși nu eram pregătită să revin aici. Mi-am ridicat fața spre picăturile de ploaie.

– Jemma, poate că ar fi mai bine să ne întoarcem. Se întunecă.

– Putem să mai zăbovim un pic? a întrebat ea. Pare că mai durează până să vină furtuna.

Am inspirat adânc, umplându-mi plămânii cu aerul sărat, atât de familiar.

Tata.

Jemma a pornit înainte cu pas grăbit, s-a aplecat și a ridicat ceva din nisip.

– Am găsit prima mea scoică!

M-am apropiat și am privit bucata lucioasă de scoică sidefie cu irizații purpurii.

– E frumoasă.

Jemma a pus-o în săculețul de mătase galbenă făcut special pentru asta.

– Tatei îi plăcea să se plimbe pe plajă, în Maryland. Găsea bucăți de lemn pe care le aducea acasă și făcea din ele scaune și mese.

– Unde e? Nu prea vorbești despre el.

– A murit acum doi ani. LeBaron și oamenii lui l-au spânzurat.

M-am oprit și m-am întors către ea.

– Dumnezeule mare, câtă sălbăticie și cruzime! Cum pot oamenii să le facă așa ceva semenilor lor?

– Tata i-a supărat. Dar au făcut-o mai mult pentru că așa au vrut.

– Îmi pare foarte rău. Nu am vrut să fiu indiscretă.

– Nu trebuie să îți ceri iertare, Georgy. Am ajuns să înțeleg că ajută să vorbești.

– Ce fel de om era?

Jemma a privit către cer și a zâmbit.

– Ca o zi frumoasă și încă de zece ori pe atât. Era sărac, dar era în stare să își dea și cămașa de pe el.

Ne-am continuat plimbarea înconjurate de sunetul stins al valurilor și de strigătele pescărușilor și ale rândunicilor de mare.

– Veneai aici cu tatăl tău? m-a întrebat Jemma.

– Era plaja noastră preferată. Acum, Mary își aduce aici fetițele să se joace în nisip.

M-am aplecat să ridic o scoică și am așezat-o lângă cealaltă, în săculețul Jemmei. Era plăcut să am o prietenă cu care să mă plimb, să ne bucurăm atât de firesc de natura înconjurătoare și de bogățiile ei simple.

– Trebuie să fi fost plăcut să îți petreci timpul cu tatăl tău, a continuat ea.

– Am făcut călătoria cu feribotul de sute de ori și ne-am plimbat amândoi pe plaja asta în căutare de comori, vorbind câte-n lună și-n stele. Am găsit tot felul de bogății. O sticluță de parfum. Farfurii și tigăi aduse de apă de pe ambarcațiuni naufragiate.

– Aici ai găsit evantaiul acela frumos?

– O, nu. Acela a fost un cadou pentru tata și pentru mine din partea doamnei Winslow din Astoria, o cunoștință a unchiului Edward, drept mulțumire că i-am adus înapoi fiul, pe William, care se îndepărtase prea mult de mal și se temeau că se înecase.

Ne-am oprit lângă apă, în mijlocul semilunii pe care o descria golful.

– Eu și tata l-am găsit pe William chiar aici și l-am readus la viață. Tata își păstra cumpătul în situații grave. A început imediat să îl resusciteze, iar eu l-am ajutat.

– L-ați salvat?

– Am scos o grămadă de apă din bietul băiat. Dar n-am văzut pe nimeni mai recunoscător decât a fost doamna Winslow, care ne-a dăruit evantaiul cu lamele de fildeș, una dintre podoabele ei cele mai de preț și care se pare că a aparținut unei doamne de onoare de la curtea Mariei Antoaneta.

– Are o valoare mare?

– Pentru un colecționar, probabil că da. Dar pentru mine are o valoare sentimentală nemăsurată. Este tot ce mi-a mai rămas de la tata.

– Carry a spus că ai un motiv pentru care nu mai vii aici. Despre ce e vorba?

Ploaia s-a întețit și mi-am strâns pelerina în jurul trupului.

– O să ne ude până la piele, Jemma. Ar trebui să ne întoarcem.

Jemma și-a așezat mâna pe brațul meu.

– Nu tu ai spus că „e important să vorbești despre ceea ce simți, că altfel nu poți merge mai departe?“.

Mi-am tras brațul.

– S-ar putea să mă pricep mai bine să dau sfaturi decât să le urmez, dar mă gândesc că...

– Poate că ar trebui să vorbești și despre doctorul Bacon. Îmi dau seama că ai sentimente pentru el, deși nu vrei să o arăți. Poate că ești atât de închisă în tine din pricina a ceva care s-a întâmplat aici. Ai vorbit cu surorile tale despre asta?

– Este mult prea îngrozitor, Jemma. Nu le pot spune.

– Nu poți să ții lucrurile în tine la nesfârșit. Cum a murit tatăl tău?

– Ar fi trebuit să luăm un ceas cu noi. Ultimul feribot pleacă la ora trei.

Jemma a rămas pe loc, cu brațele la spate.

I-am făcut semn.

– Nu vii?

– Nu, până nu vorbești despre asta.

Mi-am ridicat privirile către cer.

– O să ne lovească trăsnetul.

Ea a ridicat din umeri.

– Bine. Dacă vrei să știi, a murit la bordul vasului cu aburi Lexington, în noaptea de 13 ianuarie 1840. Avea treizeci și opt de ani.

– Și?

– Tata călătorise de la Boston la New York, să-l vadă pe unchiul Edward. Acesta tocmai se căsătorise și l-a rugat pe tata să rămână la cina pe care o ofereau în cinstea evenimentului. Dar tata a insistat să se întoarcă la Boston în aceeași noapte.

M-am aplecat și am cules încă o scoică.

Jemma mi-a luat-o din mână și i-a dat drumul în săculeț.

– Continuă.

– Noaptea aceea a fost una îngrozitoare, cu temperaturi de minus zece grade, iar strâmtoarea era plină de bucăți mari de gheață plutitoare.

M-am oprit, imaginea aceea fiind atât de vie, de parcă se afla chiar acolo, înaintea ochilor mei. Jemma și-a petrecut brațul în jurul meu.

– Vaporul se îndepărtase mult de mal, când a răsunat alarma de incendiu. Ambarcațiunea era încărcată cu baloturi de bumbac, iar focul s-a întins cu o asemenea repeziciune, încât orice speranță de salvare a fost năruită. Din membrii echipajului și cei o sută patruzeci și trei de pasageri aflați la bord au supraviețuit doar patru, iar tata nu s-a aflat printre ei. Dacă a pierit înecat sau în flăcări, numai Dumnezeu știe.

– Biata ta mamă!

– Mama și-a ascuns suferința de noi. Trei luni mai târziu, pe 18 aprilie 1840, se năștea fratele nostru, Charles, fiul pe care tata s-ar fi bucurat nespus de mult să-l vadă.

– De ce ai încetat să mai vii aici, după moartea lui?

Am privit peste întinderea de apă.

– I-am cerut unchiului Edward să mă aducă aici, sperând că aveam să-l găsesc pe tata, și am devenit oarecum obsedată de locul acesta. E o prostie, presupun.

– Deloc.

– La început, fiind atât de mică, mi-am imaginat că valurile aveau să îl aducă la mal, ca eu să îl salvez ca pe Willy Winslow. Însă, odată cu trecerea anilor, am sperat să găsesc o urmă a lui sau a vaporului pe care pierise. Am găsit un ciob de farfurie de porțelan, cu simbolul verde al vasului Lexington, și am început să dorm cu el sub pernă. M-am rugat de mama să mă ajute să iau legătura cu cei patru supraviețuitori, dar nici unul nu își amintea de cineva care să corespundă descrierii tatei. După ce am împlinit șaisprezece ani, mama mi-a spus că n-ar mai fi trebuit să vin aici. Cu toate astea, într-o iarnă, pe 13 ianuarie, am venit pe furiș și, drept rezultat, m-am îmbolnăvit de scarlatină. Atunci mama mi-a interzis să mai vin și m-a trimis la internat, la Philadelphia.

– Ți-a fost dor de casă?

– Cumplit. M-au diagnosticat cu melancolie morbidă și mi-au prescris exerciții fizice și o dietă ușoară. Nopțile îl visam pe tata și mă întrebam dacă nu cumva fusese adus de ape aici, unde nu îl cunoștea nimeni. Și acum mă mai bântuie gândul. Cum a murit? Oare mai trăia atunci când vaporul a fost cuprins de flăcări? A încercat să salveze pe cineva? Jemma, îmi e nespus de dor de el. Era un om atât de bun, de amuzant, și mă înțelegea mai bine decât oricine altcineva. Fiecare zi fără el e ca o lovitură de cuțit și este numai vina mea.

– Cu siguranță că nu a fost vina ta.

– Ba tocmai asta e. A fost.

Am privit spre apă, către norii care se adunau deasupra valurilor înspumate.

– Continuă.

– Unchiul Edward a insistat ca tata să-și petreacă noaptea acolo, dar el voia să se întoarcă pentru recitalul meu de pian. I-a spus fratelui său că nu putea lipsi. Eu i-am spus să vină. De fapt, l-am implorat.

– Nu te poți considera vinovată.

Lacrimi fierbinți mi-au umplut ochii.

– Dacă n-aș fi fost atât de răsfățată și n-aș fi insistat să se întoarcă numai ca să îmi măgulesc eu vanitatea! Dacă ar fi rămas peste noapte la New York și ar fi călătorit în altă zi, azi ar fi fost alături de noi. Mama nu l-ar fi pierdut pe omul pe care îl iubea, iar noi l-am fi avut încă pe dragul nostru tată.

Jemma m-a tras lângă ea și am plâns pe umărul ei udat de ploaie.

– Așa, a spus ea mângâindu-mă pe spate. E mai bine?

Ploaia cădea peste noi, iar eu tremuram la pieptul ei.

– Nu voi reuși niciodată să îmi alung sentimentul ăsta îngrozitor de vinovăție.

– Cred că tocmai ai făcut-o, mi-a răspuns Jemma, ținându-mă strâns.

Și, pentru prima oară, nu m-am îndepărtat.

A doua zi m-am trezit o altă persoană, cu mintea proaspătă și cu o energie nouă. Mi-am pus rucsacul pe umăr, am luat evantaiul tatei de pe polița șemineului, din caseta delicată, din sticlă, și am ieșit din casă, iar apoi am lăsat în urmă Brevoort Place.

Era prima zi a Târgului Sanitar, iar întreaga populație a New Yorkului părea să se fi înghesuit în clădirea aceea impresionantă de pe Fourteenth Street, în apropiere de Sixth Avenue. Școlile erau închise, magazinele la fel, iar oamenii se plimbau pe lângă tarabele încărcate cu orice lucru la care te puteai gândi. O mare de lume, de steaguri și de ghirlande, învăluită în aromă de floricele de porumb și de caramel.

Târgul era organizat pe zone: Camera Armelor și a Trofeelor, Galeria de Pictură, Magazinul de Curiozități – cu vitrinele înțesate de lebede împăiate, artefacte egiptene, o așchie din cireșul tăiat de George Washington și alte șase sute de bizarerii.

Strângând caseta din sticlă la piept, mi-am croit drum către Galeria de pictură prin mulțimea de oameni bine îmbrăcați, care se plimbau agale prin încăperile înalte. Cu toții priveau exponatele, în foșnet de rochii și cu imnul național răsunându-le în urechi dinspre fanfara militară.

Am ajuns la galerie, încăperea cea mai impresionantă, cu pereții acoperiți de tablouri din donații și cu vitrine din sticlă în care erau expuse artefacte de război. Am așezat caseta pe masă, în fața unui domn rotofei care vorbea cu accent german și în ochelarii căruia îmi vedeam reflectat chipul.

– Doresc să donez acest obiect pentru cauză.

A privit evantaiul cu atenție.

– Este cumva...

– Da, a fost cândva folosit la curtea Mariei Antoaneta.

– Ce preț aș putea să cer pentru un asemenea lucru? Locul lui e într-un muzeu. De unde pot fi sigur că vă aparține?

– Lipit de fundul casetei este articolul din ziar în care se vorbește despre tatăl meu, Charles Woolsey, și despre cum a salvat viața cuiva. Evantaiul a fost recompensa care i-a fost oferită de către un părinte recunoscător. Tata mi l-a lăsat mie, iar acum a venit momentul ca eu să îl dau mai departe.

– Cred că vă e greu să vă despărțiți de el.

– Foarte greu, domnule. Dar oamenii trebuie să își înfrunte temerile, altfel rămân încremeniți într-o anumită situație sau stare.

– Vă mulțumim foarte mult pentru donație, domnișoară Woolsey.

Am plecat ușurată, vrând să mă opresc peste tot, dar eram deja în întârziere la semnarea cărții mele, Trei săptămâni la Gettysburg, o cronică a experienței mele alături de mama și de Comisia Sanitară.

Am traversat în grabă Marea Sală, trecând pe lângă templul impresionant, împodobit cu verdeață și flori, pe care erau înscrise numele bătăliilor pe care le sărbătoream: Gettysburg, cu flori de culoarea sângelui, Antietam, cu alb și albastru, și Roanoke, cu galben. Am rezistat tentației să mai rămân acolo și să inspir mireasma dulce a florilor. Locul acela părea o pădure tropicală plină de crini și de orhidee, păsări cântătoare și fluturi.

Am pipăit rucsacul și am simțit sub degete teancul de coli pe care mama tipărise, în culorile patriotice, alb, roșu și albastru, poemul recent și foarte apreciat al lui Mary, Taps. Deși Mary îl publicase anonim și toată lumea era convinsă că fusese scris de un soldat muribund pe câmpul de luptă, cei apropiați cunoșteau adevăratul autor și erau, pe bună dreptate, foarte mândri de Mary.

Mi-am ridicat fusta ca să nu mă împiedic și am trecut în grabă pe lângă Camera Armelor și a Trofeelor, care găzduia atracția principală a târgului: relicvele și prada de război de pe fiecare câmp de luptă. Sala era plină tot

timpul, oamenii fiind dornici să vadă săbiile, armele și steagurile-trofeu din toate cele patru războaie ale Americii, inclusiv rămășițele unui steag purtat în ultima bătălie de la Bull Run.

Am trecut pe lângă standul – asaltat de clienți – la care Mary și Jemma vindeau bonete. L-am căutat cu privirea pe Frank Bacon. Oare avea să vină la târg? Oare, așa cum spusese Carry, avea să viziteze standul la care, în calitate de autor, trebuia să dau autografe? Simțindu-mă cumva eliberată de discuția avută pe plajă cu Jemma, voiam să-l văd și să-i vorbesc. Când ești prins în furtună, e greu să vezi limpede.

În cele din urmă am ajuns, cu respirația tăiată, la Camera Cărților și a Autografelor. Am văzut că se formase deja un rând lung de oameni lângă masa pe care așteptau cărțile mele.

M-am așezat la masă, am afișat poemele lui Mary la vedere, pentru un bănuț bucata, apoi prima femeie de la rând, o doamnă ca desprinsă din Revista pentru Doamne a lui Godey, mi-a întins un exemplar să-l semnez.

– Vă rog să scrieți Pentru Joanna. Citindu-vă cartea, domnișoară Woolsey, a fost ca și cum m-aș fi aflat acolo. Iau și o poezie. Mi-am pierdut fratele la Gettysburg și i-am trimis mamei acest poem chiar înaintea morții lui.

Oamenii s-au perindat rapid prin fața mea și, nu peste mult timp, peste masă s-a aplecat cumnatul meu, reverendul Robert Howland.

– Am venit să-ți cer o favoare, Georgy. Mary ascultă de tine. O convingi, te rog, să o lase mai ușor?

I-am făcut semn cumpărătoarei care aștepta în spatele lui Robert să îmi dea cartea la semnat.

– Am încercat, Robert, cu toatele am încercat.

– Cred că, văzându-vă pe toate implicate în sprijinirea trupelor, a simțit nevoia să nu se lase mai prejos.

– Dar crește patru fete. Contribuie mai mult decât suficient.

El s-a apropiat și mai mult de mine.

– Georgy, nu pot s-o oblig. Ieri a leșinat. Chiar și folosind cele mai puternice săruri, a durat ceva până am adus-o în simțiri.

– Doctorul Flynn spune că n-are nimic, dar îți promit că, după ce se închide târgul, o vom obliga să se odihnească, iar noi o vom ajuta cu copiii și tu te vei ocupa de ea. Ce părere ai?

Robert nu a părut convins, dar în cele din urmă a plecat, iar eu am continuat să semnez cărți, cu fiecare exemplar vândut adăugând încă un bănuț în sprijinul Uniunii.

Am tot semnat cărți până când i-a venit rândul lui Frank Bacon.

– Ia te uită, Frank Bacon! am spus eu, fără să pot să îmi rețin un zâmbet.

Se afla în fața mea, îmbrăcat în haine civile, parcă și mai atrăgător, ușor palid și cu o nouă tristețe în privire.

– Am venit să cumpăr două exemplare.

Am deschis o carte.

– Dar Abby ți-a trimis deja cartea.

– Da, am citit-o și mi-a plăcut. Bethada și mătușa ei vor câte una. Le semnezi pentru ele?

– M-am gândit mult la tine azi, Frank. Am avut o revelație extraordinară. Ne putem vedea undeva ca să îți povestesc?

– Mă tem că nu am timp. Bethada mi-a umplut agenda cu întâlniri.

– Ești în permisie?

– Una foarte scurtă. Războiul ăsta s-ar putea să nu se termine curând. M-am întors pentru o vreme, ca să mă ocup de pacienți.

– Un pacient anume, din câte am auzit.

– Mătușa Bethadei are o situație medicală complexă. Ți-am văzut evantaiul în Galeria picturilor. Îl scoți la licitație?

– Da, Frank. Cred că tata s-ar bucura să îl știe în slujba cauzei.

Tristețea din privire i s-a adâncit.

Am întins o mână către el, dar a ignorat-o.

– Arăți bine, Frank. Te-ai refăcut după Gettysburg.

– Și eu mă bucur că te văd. Acum ești autor publicat. Există ceva ce nu poți face, Georgy? Acum ești liberă să călătorești din nou.

– Trebuie să recunosc că inima mi-a rămas la Pamunkey River.

M-am îmbujorat, amintindu-mi de interacțiunea noastră de la bordul navei Daniel Webster. Oare îmi vedea obrajii aprinși? Cum de nu îmi dădusem seama până atunci cât de adânci erau sentimentele mele pentru el?

Frank a schițat un zâmbet.

– Parcă au trecut milioane de ani de atunci.

Am semnat al doilea exemplar.

– Se aude că tu și Bethada vă logodiți.

A privit peste mulțime.

– A, gura lumii.

– Vă cunoașteți deja de ceva vreme. Mama ta se opune?

El și-a băgat mâinile în buzunare.

– Georgeanna Woolsey, ai o putere de pătrundere uimitoare. Dar nu pot rămâne burlac la nesfârșit, iar ea e la fel de bună ca oricare alta.

– Asta, da declarație înflăcărată de dragoste!

– Și tu? Aud că bunul domn Burpee dă târcoale la Brevoort Place în trăsura lui Brewster și cu caii săi de rasă.

– Trebuie să vorbim, Frank. Poți trece pe la mine?

Femeia din spatele lui Frank și-a aplecat capul pe lângă el.

– Puteți să grăbiți discuția?

Frank și-a trecut degetele prin păr.

– Georgy, sunt foarte ocupat. Jumătate din New York are gripă. Însă știi că putem vorbi oricând.

– Tocmai asta e, Frank, am spus eu apropiindu-mă de el. Trebuie să îți spun despre această revelație profundă pe care am avut-o și despre cât de mult am greșit atunci când...

Bethada a apărut lângă Frank, agățându-se de brațul lui.

– Ce imagine, tête-à-tête cu Georgy, renumita autoare!

A ridicat o carte din teanc și i-a studiat coperta, cu capul aplecat pe un umăr.

– Multă lume, inclusiv câteva genii literare, mi-au spus că ar trebui să scriu o carte, dar le-am răspuns că sunt atât de ocupată cu munca de caritate, încât nu îmi mai rămâne timp și pentru scris. În curând, eu și mătușa îl vom primi pe însuși ministrul de Război, Stanton.

– Ca să discutați despre profiturile din comerțul cu bumbac ale Trustului Barnett? am întrebat-o.

– Întotdeauna oamenii puternici au fost ținta criticilor.

Bethada a privit peste umăr către mulțimea adunată.

– Ați văzut? La Bucătăria Knickerbocker, stridiile se vând cu treisprezece cenți duzina. Și se votează cel mai bun general, Grant sau McClellan. Dacă vă vine să credeți, McClellan conduce.

– În cazul acesta, ar trebui să te grăbești într-acolo, i-am spus.

Bethada a aruncat cartea înapoi pe masă.

– Regret că trebuie să scurtez discuția, dar pe mătușa mea o doare piciorul și trebuie să plece.

– La revedere, Georgy, a spus Frank.

– Frank, te rog, așteaptă puțin. Robert își face griji pentru Mary. Este epuizată în ultima vreme.

El s-a întors către mine.

– S-a obosit cu pregătirile pentru târg?

– Da. Mama l-a chemat pe doctorul Flynn să o consulte. El spune că e bine.

– Ar putea fi cel de-al cincilea copil?

– Posibil...

Bethada l-a tras de braț.

– Trebuie să plecăm, dragul meu. Așteaptă mătușa.

Am încercat să zâmbesc.

– La revedere, Frank.

Bethada l-a tras de acolo, dar el a privit înapoi.

– Fac tot posibilul să merg și să o văd pe Mary.

– O găsești la taraba cu pălării, alături de Jemma.

Bethada l-a luat de acolo. Cu Frank depărtându-se, am deschis următoarea carte de semnat și l-am privit cum dispărea, înghițit de o mare de paltoane negre.

Capitolul 47. Jemma

New York City

aprilie 1864

Spre sfârșitul primei zile, Târgul Sanitar s-a aglomerat și mai mult. Când s-au aprins luminile, părea că toată lumea din New York se afla în Marea Sală, plină până la refuz. Văzând atâția oameni, am nutrit speranța că Nordul avea să învingă în războiul acela teribil și că nu aveau să mai existe stăpâni și sclavi. Că aveam să ajung din nou să trăiesc împreună cu mama și cu Patience.

Georgy avusese grijă să primesc cel mai bun stand pentru bonetele mele. Aveam o masă înaltă, pe care am așezat cele zece capete de manechin din lemn, fiecare purtând câte una dintre creațiile mele. După plânsul zdravăn care o apucase pe domnișoara Georgeanna pe plajă cu o zi înainte, în ea se petrecuse o schimbare nemaivăzută. Acum era fericită, zâmbea întruna și râdea, din când în când, de cele mai neînsemnate lucruri.

Cum stăteam la standul meu, la un moment dat mi s-a părut că am văzut-o pe Anne-May în mulțime. Apoi m-am liniștit, amintindu-mi că ea n-ar fi călcat la un eveniment dedicat susținerii trupelor din Nord.

Mary a venit de la standul ei, un umbrar de flori unde se vindeau articole pentru grădină – pălăriile ei de paie făceau furori. M-a ajutat, în timp ce se ocupa și de cele patru fiice ale ei – May, în vârstă de zece ani, Bertha, de cinci, Una, de patru, și Georgy, de numai doi ani, pe care o purta în brațe. Era palidă și avea ochii cam sticloși, dar altfel era în plină formă și îmi lăuda bonetele de parcă nu era nimic mai important pe lume. S-au vândut

repede, astfel încât pe seară adunasem patruzeci și cinci de dolari pentru cauză și îmi mai rămăsese o singură bonetă cu flori roz, de copil.

După ce agitația s-a mai potolit, Mary a venit lângă mine.

– Ai vândut aproape tot, Jemma. Remarcabil.

Mi-a întins un plic.

– Te rog, ia asta. Am uitat să îți dau banii pe bonetele vândute la târgul bisericii.

Am aruncat o privire în plic.

– Zece dolari? Banii aceștia ar trebui să ajungă la biserică.

– Păstrează-i. Îi meriți. Adaugă-i la fondul pentru avocat, ca să îți ajuți sora.

Am cuprins-o cu un braț pe după mijloc.

– Mulțumesc, Mary. Sunt bine-veniți.

Prin stofa rochiei i se simțeau coastele.

– Ar fi bine să te odihnești puțin. Am eu grijă de fete.

– Mai târziu, Jemma.

Mi-a zâmbit și s-a aplecat spre mine.

– După ce vindem și ultima bonetă, accept bucuroasă o limonadă.

Toată ziua privisem mulțimea, căutându-l pe Nathan cu privirea. Speram să ne plimbăm împreună prin târg, să vizităm standul de botanică. Când, în sfârșit, l-am văzut în mulțime, m-a trecut un fior – se îndrepta către ieșire, la braț cu o doamnă. M-am ridicat pe vârfuri să o văd mai bine pe prietena lui, îmbrăcată într-o rochie plisată ce părea de tafta. M-am dezumflat ca un balon atunci când l-am văzut oprindu-se să-i așeze mai bine șalul de cașmir pe umeri.

– Te rog, mergi și vizitează târgul, a spus Mary. Rămân eu la masa ta, m-am plictisit la mine.

– Nu, rămân, am spus eu privindu-i pe cei doi cum se îndepărtau, cu capetele apropiate, prinși într-o discuție.

De noi s-a apropiat o doamnă cu ochii bulbucați, îmbrăcată într-o rochie alburie și însoțită de fiica ei, îmbrăcată în roz.

Mary s-a îndreptat către ea.

– Bună ziua, doamnă Caldecot. Mă bucur să vă văd aici, sprijinind această inițiativă.

Femeia a înclinat din cap către Mary, cu privirea ațintită la ultima bonetă, pe care a ridicat-o de pe manechinul de lemn.

– Cât cereți pe asta?

I-a răspuns Mary.

– Cinci dolari, doamnă.

Doamna Caldecot a așezat boneta pe capul fetei și i-a legat panglicile albe.

– Foarte frumos.

A scos din buzunar o punguță cu bani și i-a întins lui Mary o monedă de aur de cinci dolari.

– Le-ați adus din Franța?

Mary a luat moneda și i-a dat drumul în cutia noastră de bani.

Am făcut un pas înainte.

– Nu, doamnă, eu le lucrez.

Femeia m-a privit de parcă abia atunci mă vedea și s-a albit la față.

– Tu le-ai făcut, cu mâinile tale?

Mary a zâmbit.

– Jemma le croiește pe ghivecele de flori, apoi lucrează florile decorative din resturi de stofă. Dă o nouă viață lucrurilor vechi.

Femeia a îndesat punguța înapoi în buzunar, a smuls boneta de pe capul fetei și a aruncat-o, iritată, pe masă.

– Dați-mi banii înapoi. Voi, ăștia, sunteți ca o ciumă.

Am privit către Mary, nedumerită.

Mary a făcut un pas către femeie.

– Refuză să mai cumpere din cauza rasei tale, Jemma. Așa este, doamnă Caldecot?

– Cine știe ce boli aduce cu ea negresa asta! Dați-mi imediat banii înapoi sau vorbesc cu organizatorii târgului.

I-am întins femeii banii.

– Poftim, doamnă.

– Pune-i acolo.

A arătat către masă.

Am așezat moneda pe masă, iar ea a înhățat-o pe loc.

Mary mi-a dat să o țin pe micuța Georgy, a luat boneta și a așezat-o pe capul fiicei ei, Bertha.

– Pare cât se poate de sănătoasă.

– Poate pe tine nu te deranjează ca un asemenea gunoi să își atingă copila, dar eu îmi iubesc fiica.

Mary s-a apropiat de femeie.

– Insist să-i cereți scuze Jemmei, acum.

– Mary, nu e nevoie, i-am spus. Doamna Caldecot pur și simplu merge degeaba la biserică. Nu înțelege că Dumnezeu e nepărtinitor.

Doamna Caldecot a rămas încremenită locului preț de o clipă, iar apoi s-a îndepărtat, strigându-mi peste umăr:

– Întoarce-te în Liberia!

Mary a venit lângă mine, toată un zâmbet.

– Bravo, Jemma! I-ai zis-o!

Am ridicat din umeri.

– Asta gândesc.

Mary s-a prins cu mâinile de masă.

– Îmi pare rău, Jemma. Nu e...

A alunecat pe podea.

– Mamă! a strigat Bertha, iar May și Una au alergat la noi și s-au aruncat peste mama lor.

Cu copilul în brațe, m-am aplecat și i-am verificat pulsul.

– Aduceți un doctor! am strigat. Abia mai respiră!

Capitolul 48. Anne-May

New York City

aprilie 1864

Am umblat pe străzile orașului aproape întreaga noapte. Către miezul nopții, m-a prins ploaia și am ațipit în ușa unui club. M-am trezit și am pornit iar la drum, rozându-mi unghiile. Cum aveam să plătesc pentru serviciile domnului Bigelow și, mai ales, cu ce aveam să plătesc pentru călătoria cu trenul înapoi acasă, când tot ce aveam erau banii furați de la Casa Meșteșugurilor pentru Femei? Mai rău, tabacul îmi era pe terminate. Îmi tremurau mâinile. Era clar, devenisem dependentă.

Cum s-a luminat de ziuă, am mers la Agenția Națională de Detectivi Bigelow și l-am găsit pe domnul Bigelow la biroul lui, mâncând un sendviș cu ou și răsfoind o revistă deocheată pentru bărbați, Povestea lui Trotter.

M-am aplecat peste birou și am privit pagina plină de desene cu femei sumar îmbrăcate, majoritatea aflate în poziții sportive, iar una dintre ele având un abajur pe cap.

Domnul Bigelow m-a surprins privind.

– Îți place ce vezi?

Mi-am îndreptat spatele.

– Nu e cam devreme pentru așa ceva, domnule Bigelow?

A rânjit, cu dinții mânjiți de ou, și a lăsat revista desfăcută pe masă.

– Ai dat de greu?

– Dacă vrei să știi, am fost alungată din hotel de un yankeu mizerabil. Dar cum de ți-ai dat seama?

– Porți aceeași rochie ca și ieri.

– Cum se vede că ești detectiv!

– Ascultă, doamnă Louisiana, poți să-ți vezi de drum. Eu am treabă de nu-mi văd capul.

– Cum să nu! Ce ai aflat despre cazul meu? Eu am intrat în casa familiei Woolsey, la Brevoort Place. Am găsit traista Jemmei, însă nu și cartea. Dar am intrat în casă, ceea e mai mult decât pot spune că ai făcut tu.

S-a aplecat spre mine, lăsându-și considerabila greutate pe antebrațe.

– Sursele mele mi-au spus că surorile Woolsey se află cu toatele la Târgul Sanitar.

M-am așezat pe canapea, fără prea multă eleganță, cu fusta fluturând pe lângă mine.

– Asta puteam să ți-o spun și eu. Toți stâlpii sunt acoperiți de afișe despre afurisitul acela de târg. Ascultă, trebuie să grăbim lucrurile cu investigația aceasta, pentru că nu-mi permit să mai rămân multă vreme în oraș. Dacă mai zăbovesc fie și o singură noapte, voi avea nevoie de un loc în care să dorm.

– Poți dormi aici, pe canapea. Dar te costă.

– Ce mai vrei?

A ridicat din umeri.

– Ai putea să-ți pui mânușițele astea frumoase la treabă.

A zâmbit.

– Să te ating? Nu cred, domnule Bigelow.

M-am ridicat și i-am întins banii din plic.

– Asta ar trebui să acopere costurile.

A răsfoit teancul de bancnote.

– Aici abia dacă sunt cincizeci de dolari. Va trebui să compensezi cumva pentru restul.

– Nu ești genul de bărbat cu care umblu de obicei, domnule Bigelow.

– Ce căutați voi, femeile din Sud, poezie? Iubirea nu piere – e ca soarele, care de-a pururi strălucește...

Am făcut un pas înapoi, săgetată de o durere subită în tot capul.

– Pe toți sfinții! De unde știi poemul acesta?

– E chiar aici, la rubrica de sfaturi, în Trotter's Tales. Autorul pretinde că atunci când i-o reciți unei femei, aceasta își desface picioarele mai repede decât ai spune „Sesam, deschide-te!“.

Mi-am stăpânit un suspin.

– Dar Jubal a spus că el a scris-o.

– Nu știu cine e Jubal ăsta, dar e un mincinos sadea.

Detectivul Bigelow s-a lovit cu palma peste genunchi.

– Nu plânge. Vino aici. Ce zici de un sărut? Pentru început.

LaTtârgul Sanitar al yankeilor era o înghesuială teribilă, cu sute de perechi lipsite de maniere defilând țanțoș în hainele lor elegante, făcute pe spinarea sclavilor.

Ipocriții!

Jumătate din banii celor aflați acolo erau câștigați din comerțul cu Sudul. Nici nu-mi venea să mă uit la steagurile Uniunii, fluturând la căpriori, fâlfâind de la curentul făcut de mulțime, parcă făcându-mi în ciudă. Fluturase un asemenea steag deasupra dragului meu Harry când murise pe câmpul de luptă?

La auzul atâtor oameni vorbind limba stricată a celor din Nord, simțeam că îmi crăpa capul și tânjeam după o priză de tabac. M-am uitat pe harta pe care mi-o dăduseră la intrare. Spațiul era imens. În capul hărții stătea scris cu litere mari: Țelul nostru este să adunăm 1 000 000 de dolari pentru trupele Statelor Unite. Cum rămânea cu trupele noastre din Sud?

Mi-am plimbat degetul murdar de-a lungul listei cu numele voluntarilor și am găsit o Mary Woolsey la pălării și o Georgeanna Woolsey la Camera Scriitorilor. Voiam să o văd. Poate Jemma era cu una dintre ele?

Am ajuns într-o încăpere denumită Bucătăria Knickerbocker, unde serveau cocktailuri din partea casei. Am băut trei pe stomacul gol, apoi am vizitat exponatele.

M-am oprit să privesc mai de-aproape una deosebit de respingătoare, Vulturul Păros, un vultur pleșuv împăiat, așezat pe un glob pământesc și cocoțat pe o ghirlandă împletită din părul președintelui Lincoln și al altor douăzeci de senatori marcanți. M-am întors, gata să vomit – din cauza vulturului sau a băuturilor? – și am pornit în căutarea Camerei Scriitorilor.

N-a durat mult și am găsit-o: un șir de oameni așteptau să vorbească cu autoarea, iar pe masa ei stătea scris: GEORGEANNA WOOLSEY – TREI SĂPTĂMÂNI LA Gettysburg. M-am apropiat să o văd mai bine pe femeia care o adoptase pe Jemma mea. Era puțin mai în vârstă decât mine, cu părul despărțit pe jumătatea capului, pieptănat și prins la spate într-un fileu de mătase argintiu. Nu arăta rău, dar i-ar fi prins bine un pic de fard. M-am așezat la rând și, după un timp care mi s-a părut o eternitate, am ajuns în fața ei.

A deschis o carte.

– Doriți să vă scriu și numele sau doar o semnătură?

Camera s-a învârtit cu mine – era efectul băuturii, clar.

– Ați fost la Gettysburg? am spus. Interesant! Știți că la Knickerbocker Kitchen se dau cocktailuri gratuit?

A semnat cartea, dându-mi prilejul să îi privesc de aproape zâmbetul discret și înfumurat, privirea pătrunzătoare și o broșă elegantă, fixată pe gulerul rochiei.

– Doar semnătura, vă rog, am spus sprijinindu-mă de masă.

S-a aplecat către mine.

– Doamnă, sunteți beată.

Am privit-o cu ochii mijiți.

– Doamnă, aveți dreptate. Sunteți foarte perspicace.

– Vă rog să vă îndepărtați.

– Dacă mă gândesc mai bine, nici nu vreau să-ți citesc cartea. Sunteți cu toții niște cotropitori care se laudă că fac fapte bune.

Furioasă și amețită de băutură, m-am îndepărtat, ajungând într-o încăpere denumită Scrisori și Documente, unde se părea că toți ticăloșii din New York se adunaseră să caște gura la o serie de hârtii îngălbenite, expuse peste tot, multe dintre ele datând din timpul Războiului de Independență.

M-am apropiat de una, așezată lângă o fotografie a înfumuratului general Grant, unde lumea se îngrămădea, încântată, să citească niște rânduri scrise pe o coală. Expuseseră scrisoarea pe o măsuță de scris precum cele de călătorie, lângă o sticluță cu cerneală și pana de scris folosită de însuși Grant la scrierea epistolei. M-am apropiat și am răsturnat călimara, privind cu satisfacție pata neagră care se întindea peste hârtie.

Un bărbat s-a dat înapoi, ca trăsnit.

– Ce ai făcut?

Am privit împrejur.

– Nu am fost eu.

Femeia de lângă el a venit un pas mai aproape.

– Te-am văzut!

– Poate că am agățat-o cu mâneca. Îmi pare foarte rău.

Un domn corpolent, cu melon, s-a apropiat de noi.

– Detectiv Todenhofer, s-a prezentat el. Ce se petrece aici?

Bărbatul cu joben a arătat spre mine.

– A răsturnat cerneala peste scrisoarea generalului Grant. A distrus-o.

Detectivul acela îmi părea cunoscut.

– Doamna Watson, dacă nu mă înșel. Ne-am văzut la minunata dumneavoastră locuință, în Maryland. Eram însoțit de detectivul Allen.

Era bărbatul cu figură de copil, cel cu bucle blonde, care nu rostise o vorbă în ziua în care veniseră să mă aresteze. Ce surpriză să descopăr că avea o voce atât de puternică și de pătrunzătoare!

Detectivul Todenhofer a venit lângă mine.

– Sunteți arestată!

I-a făcut semn lacheului său, care a venit imediat lângă mine și mi-a prins mâinile la spate, cât se poate de brutal.

– Glumiți!

– V-am urmărit până aici. Loialitatea dumneavoastră ne dă motive de îngrijorare.

Detectivul mi-a pus cătușele și m-au escortat afară din Marea Sală ca pe un tâlhar de rând.

– Probabil că am atins călimara cu mâneca, am explicat eu din mers. Trimiteți o telegramă domnului Jubal Smalls, la Hollywood, Maryland. Vă va trimite banii pentru cauțiune.

– Păstrați-vă explicațiile pentru autoritățile de la Castle Williams, doamnă.

Vaporul cu aburi sălta peste valuri, făcându-mi și mai rău în starea de ebrietate în care mă aflam, în drum spre insula sinistră unde îi închideau pe soldații confederați. Mă stăpâneam cu greu să nu vomit. Detectivul Todenhofer m-a ținut pe punte câtă vreme a durat călătoria – scurtă, din fericire – și, nu peste mult timp, în fața ochilor ne-a apărut fortăreața aceea rotundă, cu trei rânduri de ferestre întunecate privind către noi. Un alt steag unionist flutura deasupra lui, bătut de vânturile aprige.

– O mie șase sute de prizonieri rebeli sunt închiși aici, a spus detectivul Todenhofer.

Mi-au dat lacrimile gândindu-mă la băieții aceia curajoși, sudiști, așa cum fusese și scumpul meu Harry.

– Vă pricepeți să scăpați de autorități! Ne-a luat ceva timp să vă dăm de urmă la Hotel Brevoort.

Am tăcut mâlc, cu mâinile adunate în poală, în timp ce stropii de apă îmi spălau ultimele urme de pudră de pe obraji.

Detectivul s-a ridicat și a privit către fortăreață.

– I se spune Cheesebox[18], din cauza formei rotunde.

Am continuat să privesc fix înaintea mea.

– N-aveți decât să nu vorbiți cu mine, dar ofițerilor ați face bine să le răspundeți, altfel veți sta aici mult și bine. Să-i vedeți pe prizonieri! Cu toții sunt confederați. E epidemie de pojar printre ei. Ați avut pojar?

Am clătinat din cap.

– Nu.

– Nu mi-ar plăcea să văd tenul ăsta frumos distrus de bube. Au murit deja trei oameni. Păcat.

– Sunt convinsă că sunt ținuți în mizerie.

– Paznicii împușcă șobolani la schimb cu bijuteriile pe care le fac prizonierii. Altfel, șobolanii se hrănesc cu prizonierii.

– Vă rog, domnule detectiv. Nu mă simt bine.

Vasul a tras lângă un ponton mic și am debarcat.

De-a lungul țărmului erau aliniați soldați unioniști, cu pușca la picior, cu fața spre golf. Se auzea un cântec de jale și, la ordinul „Înainte!" al unui ofițer, un bărbat cu mâinile legate a ieșit din fort. A venit în centrul grupului și a îngenuncheat pe o ladă de lemn.

– Acela pe care a îngenuncheat e cumva un sicriu?

Todenhofer a privit către scenă.

– Execută un spion.

M-a trecut un fior.

– A fost prins transmițându-i lui Jeff Davis ordine secrete ale trupelor unioniștilor.

La comanda unui ofițer, întreg șirul de soldați a deschis focul, iar bărbatul s-a prăbușit.

Cu genunchii tremurând după ce am asistat la o asemenea barbarie, am fost condusă de detectivul Todenhofer înăuntrul clădirii, unde ne-a întâmpinat o duhoare puternică. Am traversat un culoar strâmt, din piatră, până într-o curte interioară către care dădeau, pe partea stângă, trei etaje de celule zăbrelite, iar pe dreapta se aflau alte șiruri de celule. Fiecare dintre ele era un tablou al mizeriei umane mai dezolant decât următorul. La auzul pașilor noștri, bărbați cu trupurile emaciate s-au apropiat de zăbrele.

– Dumnezeu să vă binecuvânteze, doamnă! am auzit o voce din Sud. Apă! Avem nevoie de apă!

M-am oprit.

– De unde ești, soldat?

– Baton Rouge, doamnă. Peter Clausen. Îi scrieți, vă rog, mamei? Să-i spuneți că sunt aici.

Todenhofer m-a apucat de braț.

– Mergeți!

Mi-am smucit brațul din strânsoarea lui.

– Fratele meu a murit luptând pentru trupele confederate și mi se rupe inima de soarta acestor oameni.

Detectivul Todenhofer m-a condus într-o cameră în care singura piesă de mobilier era un scaun. M-am așezat și, după o așteptare interminabilă, timp în care m-au vizitat doi dintre șobolanii despre care îmi vorbise Todenhofer, au intrat doi ofițeri de armată, în uniformele lor albastre.

– Anne-May Wilson Watson?

– Eu sunt. Și am nevoie de o băutură rece. Cred că am dreptul, prin lege, la...

– Din New Orleans, Louisiana, cu reședința curentă la Plantația Peeler, Hollywood, Maryland?

Am încercat să zâmbesc cât mai plăcut.

– Da, domnule.

– Ați transmis vreodată secrete ale Armatei Statelor Unite către armata confederată?

– Categoric, nu.

– Sursele noastre spun că ați dezvăluit locul în care se aflau trupele unioniste.

– De ce aș fi făcut una ca asta? Soțul meu și-a pierdut piciorul luptând pentru Uniune. Noi avem o plantație de tutun care aprovizionează Armata Statelor Unite. N-am timp de transmis informații secrete scrise în caiete. Ați reținut persoana nepotrivită.

– Nu am spus nimic despre vreun caiet, doamnă Watson.

Mi s-a întors stomacul pe dos.

– Ei bine... totul este atât de neclar.

– Soțul dumneavoastră, maiorul Watson, v-a informat vreodată în scris cu privire locul în care se afla, lângă gara din Phillipsburg?

– Mi-a scris multe scrisori.

– Ați comunicat cuiva acea amplasare a trupelor Uniunii?

– Există vreun avocat în locul acesta îngrozitor?

– Ați comunicat cuiva informații despre nava armatei americane cunoscută sub numele de Thomas Freeborn, pe care ați văzut-o, de la fereastra casei dumneavoastră, navigând de-a lungul Râului Patuxent?

– Dacă aveți vreo dovadă că am comis aceste infracțiuni, vă rog să mi le prezentați. Nu că yankeii n-ar merita toate lucrurile rele ce li s-au întâmplat. Fratele meu a murit de mâna celor din Nord, domnilor! Un om bun, care n-a făcut rău nimănui, a murit împușcat în inimă.

S-au ridicat.

– Sunteți reținută aici, până la noi ordine.

M-am ridicat și eu și am întins, rugător, brațul către ei.

– Nu. Vă rog, așteptați!

– Ofițerul de gardă vă va însoți în celula dumneavoastră.

– Celulă? Trebuie să fie o greșeală! Cum fac să rezolv această neînțelegere?

– Știm că cineva le transmite informații unor persoane de rang înalt din Confederație. Dacă ne ajutați, trecem bucuroși cu vederea infracțiunile dumneavoastră. Spuneți-ne pe cine să urmărim ca să ajungem la cei din vârf.

– Aș putea să vă ajut. Dacă mă ajutați la rândul vostru.

Cei doi bărbați au schimbat priviri între ei.

– Vreau să-mi aduceți ceva ce îmi aparține și care se găsește la Brevoort Place nr. 8, în New York City – sclava mea fugară, Jemma.

Capitolul 49. Georgy

New York City

aprilie 1864

Jemma a venit la mine alergând și s-a oprit sprijinindu-se cu mâinile de masă.

– E vorba de Mary. Vino repede!

M-am ridicat.

– O, Jemma...

– A leșinat la standul nostru. Au venit doi doctori din Sala Mare și au chemat o ambulanță. Mama ta l-a chemat pe doctorul Flynn la Brevoort Place. Ne așteaptă acolo.

Mi-am luat pelerina și am plecat, lăsând lumea acolo.

– Le-ai spus celorlalți? Trimit eu vorbă al Tioronda, pentru Eliza.

Am ajuns afară chiar în momentul în care o urcau pe Mary în ambulanță. I-am strâns mâna.

– Mary, suntem aici!

Ea s-a întors către mine.

– Am căzut ca o neroadă.

– Trebuie să te odihnești.

Am privit-o și am așteptat un răspuns, dar și-a pierdut iar simțirile. Am urcat cu Jemma în ambulanță și amândouă am îngenuncheat lângă ea, de o parte și de alta.

– Nu puteți călători aici, ne-a spus vizitiul.

– S-a lovit rău la cap și trebuie supravegheată în permanență, i-am spus.

– Cine v-a dat dumneavoastră autoritate de doctor?

Am luat mâna Jemmei peste pătura care o învelea pe Mary.

– Suntem infirmiere în Armata Statelor Unite și vă avertizăm că trebuie să mergeți cu grijă, căci aceasta este scumpa noastră soră!

Ploaia izbea cu putere în geamuri, în timp ce eu și Abby pregăteam patul pentru Mary în bibliotecă, lângă salon. Apoi Abby a plecat să stea cu fetele, la parohie, pentru ca Robert să poată rămâne lângă Mary. Și mama și-a petrecut aproape întreaga noapte la căpătâiul ei, iar prietenul mamei, bunul doctor Flynn, un domn slab, cu părul alb, caracterizat de blândețea încrezătoare a celor din Vestul Mijlociu, a venit periodic să o vadă și a făcut tot ce putea pentru ea. Noi, surorile, am vegheat-o cu rândul, înlocuindu-i pe mama și pe Robert. Pico nu s-a mișcat de la ușa ei, ridicându-se de îndată ce ieșea cineva, parcă așteptând să-i dăm vești.

În zori, mama și doctorul Flynn au ieșit din bibliotecă, iar Carry s-a grăbit să le ia locul lângă Mary.

Am mers în grabă la ei.

– Vreo schimbare?

Mama ținea în mâini șalul roz, din păr de cămilă, al lui Mary.

Doctorul Flynn și-a așezat trusa pe canapea, iar Margaret l-a ajutat să își îmbrace paltonul.

– Mary se odihnește. Deocamdată, nu mai putem face nimic.

Lacrimi fierbinți mi-au umplut ochii. Dacă o pierdeam, ca pe tata?

M-am apropiat de el.

– Domnule doctor, trebuie să putem face mai mult!

– Ar putea fi vorba de hidropizie. Respirația îi e dificilă. Pulsul, scăzut. Spre final, voi reduce cantitatea de narcotice , încât să își revină ca să vă poată adresa ultimele cuvinte.

S-a îndreptat spre ușă, iar eu l-am urmat.

– Nu veți reduce administrarea narcoticelor ca să obțineți cine știe ce declarație finală fără sens! Sora mea va avea parte de toată alinarea care i se poate da.

– Cum dorește familia.

– Și de ce vorbiți despre ultimele cuvinte, domnule doctor? Renunțați? Trebuie să mai fie ceva ce putem încerca. Are febră?

– Da.

– Atunci nu poate fi vorba de hidropizie, nu-i așa? Trebuie să acordați mai multă atenție diagnosticului.

– Revin după ce închei vizitele la spital.

Eu măsuram încăperea cu pas agitat.

– Vizitele la spital? O lăsați pe sora mea să moară, în timp ce vă plimbați printre bolnavii de malarie?

Mama mi-a luat mâna și a strâns-o.

– Georgeanna, ține-ți firea!

Doctorul Flynn și-a luat trusa.

– Pentru moment, starea lui Mary e stabilă. Mă întorc peste trei ore.

M-am îndreptat spre biroul mamei.

– Mă tem că e nevoie să-l chemăm pe doctorul Frank Bacon pentru o a doua opinie.

– Cum doriți, domnișoară Woolsey.

Doctorul Flynn a plecat, mama s-a întors lângă Mary, iar eu am scris în grabă:

Dragă Frank,

Te rog, vino de urgență la Brevoort Place. Mary se simte foarte rău. Doctorul Flynn se teme că este hidropizie, dar eu nu sunt foarte sigură că diagnosticul lui e corect. Cu toții așteptăm cu nerăbdare răspunsul tău.

Cu prietenie,

Georgy

Am strigat-o pe Margaret, care a venit imediat.

– Du acest bilet, cu cea mai mare grijă și în cea mai mare grabă, pe Broadway, la numărul 17.

Margaret a plecat fără întârziere, iar Jane a venit și m-a îmbrățișat.

– Frank Bacon va ști ce e de făcut ca să o salveze pe Mary.

Însă orele treceau și nu aveam nici un semn de la Frank Bacon. Jane aștepta lângă ușa camerei lui Mary și m-a asaltat cum am ieșit, după ce i-am schimbat bolnavei așternuturile.

– Unde e Frank? Doar ține la Mary!

S-a apropiat și Carry, cu fața umflată și roșie de plâns.

– De ce nu vine?

– Să fi dus Margaret biletul la o adresă greșită? a întrebat Jane.

Am trimis un nou bilet, și mai urgent, de această dată cu un mesager profesionist, pe care mama îl folosise ca să îi trimitem lui Charley documentele de înrolare.

Charley. El nu știa nimic de boala lui Mary. Avea să se necăjească peste măsură.

Spre amiază, starea lui Mary s-a înrăutățit. Măcar Abigail, reazemul nostru, să fi fost acasă și să ne fi ajutat s-o scoatem la capăt, dar ea era la parohie, cu copiii.

Am intrat în camera lui Mary. Ea dormea, draperiile erau trase și mirosea a opium. Îngenuncheat lângă patul ei, Robert era cufundat în rugăciune.

– Robert, te rog, vino să bei un ceai.

– Ea e totul pentru mine.

– Acum trebuie să te odihnești.

M-a privit cu ochii înroșiți.

– Georgy, n-ai dormit deloc.

L-am mângâiat pe spate.

– Uiți că eu sunt obișnuită să am grijă de alții.

A ieșit și am rămas singură cu Mary. M-am așezat pe pat, lângă ea, și i-am luat mâna. Zăcea acolo, palidă, într-o liniște completă. Nici ticăitul ceasului nu se auzea, căci nimeni nu își amintise să îl întoarcă. Fiicele ei îi trimiseseră, fiecare, câte un lucrușor preferat; poneiul de stofă al Unei era lângă ea, sub pătură.

I-am pus mâna pe frunte – era fierbinte –, am înmuiat un prosop curat în apă rece și i l-am așezat pe frunte.

Mary s-a răsucit și s-a uitat la mine cu privirea tulbure. Avea chipul tumefiat.

– Georgy, ești atât de bună! Vin și fetele?

– Cele mici n-ar trebui să te vadă până nu-ți scade temperatura.

– Și Frank?

– Trebuie să sosească. Eliza e și ea în drum spre noi, de la Beacon, împreună cu Joe. Moritz îți aduce salcie și forsiția să te întremezi. Iar Jemma le-a dat Elizei și lui Joe o listă cu ierburi și plante medicinale de sezon.

– Atât deranj!

I-am luat mâna, care frigea, și ochii mi s-au umplut de lacrimi.

– Te mai doare capul?

Am înmuiat din nou prosopul în apă proaspătă.

– Mă tem că e mai rău, Georgy.

– Ai mâncat biscuiții, cum ți-am cerut?

– Nu pot. Îmi pare rău.

Era febră tifoidă. Indiferent de ce spunea doctorul Flynn. O văzusem de nenumărate ori la pacienții mei, pe vapor. Dureri abdominale. Dureri îngrozitoare în tot trupul. Mulți dintre enoriașii lui Robert îi căzuseră pradă, iar Mary prezentase simptomele timpurii de câteva săptămâni, cu siguranță, dar le ignorase. De ce nu interveniserăm mai devreme?

– Scumpa mea Mary, nu îți cere iertare!

– Aș vrea să fi făcut mai mult cu viața mea. Voi sunteți atât de realizate cu toatele!

– Taci, acum.

– Nu am avut grijă de soldați, cum ați făcut voi. Până și mama.

– Tu ai scris atâtea poezii minunate! Ești talentată dacă poți reda cu atâta ușurință jeluirile unui soldat muribund. Poemul acela va rezista timpului mai mult decât noi toți și va aduce alinare atâtor suflete. Cartea mea pălește prin comparație.

Mary a netezit așternutul cu mâna.

– Poate că e mai bine ca lumea să continue să creadă că a fost scris de un bărbat.

– Poate că așa e, Mary, deocamdată. La momentul potrivit, vom spune întregii lumi. Cu toți vor afla despre cea mai talentată dintre surorile Woolsey.

Mary mi-a strâns mâna.

– I-am cerut mamei să scrie fiecăreia dintre voi câte o scrisoare din partea mea, pe care să o citiți când vine vremea, dar mă ajuți și tu, Georgy? Vreau să scriu una pentru mama și câte una fetelor, pe care să o citească după ce împlinesc șaisprezece ani. Este vârsta cea mai nimerită pentru sfaturi părintești, nu crezi?

I-am mângâiat părul care îi cădea pe frunte.

A întins mâna către birou.

– May ar putea fi prima care să se căsătorească, fiind cea mai mare. Începem cu ea?

– Dar nu e nevoie, Mary. Vei fi acolo...

– Te rog, să nu ne prefacem, Georgy. Nu tu!

Mary m-a fixat cu privirea.

– Am nevoie de tine, surioară.

– Atunci, îți voi face voia, scumpa mea.

Am scris, cu mâna tremurând și cu lacrimi fierbinți curgându-mi pe obraz, sfaturile blânde și speranțele surorii mele pentru fiicele ei.

După ce Mary a adormit, am lăsat-o pe Hatty lângă ea. Cum am ieșit din cameră, m-a încolțit Jane.

– Ceva nu e în regulă. Frank trebuia să fi sosit până acum. De ce nu a venit?

– Nu știu, Jane.

Jane și-a luat pelerina.

– Merg acolo și-l aduc eu însămi.

Jemma a făcut un pas înainte.

– Merg eu. Rămâi lângă Mary. Nu mă întorc fără doctorul Bacon.

Capitolul 50. Jemma

New York City

aprilie 1864

Când am sosit la casa mătușii Bethadei, în celălalt capăt al orașului, era trecut de ora opt și începuse să plouă. Coborând din trăsură am văzut, chiar și pe întuneric, că locuința aceea era de patru ori cât casa familiei Woolsey din Brevoort Place.

Am sunat, mi-a deschis un servitor alb și am intrat în holul acoperit cu covoare și luminat de lămpi care pâlpâiau pe pereți. Inima îmi bătea cu putere, dar atunci când am văzut trusa medicală a doctorului Bacon pe o măsuță, o căldură mi-a cuprins întreg trupul.

A sosit domnișoara Bethada și și-a înfipt mâinile în șolduri.

– Și tu ce poftești?

– Domnișoara Georgy a trimis două mesaje. Mary, sora ei, este grav bolnavă și...

– Și ce treabă am eu cu asta?

– A trimis vorbă doctorului Bacon să...

– Doctorul Bacon se îngrijește de mătușa mea și nu poate fi deranjat.

– Dacă ar putea să vină doar ca să...

– Abia s-a întors de la New Haven și trebuie să se odihnească. Îngrijirea oferită de doctorul Flynn ar trebui să fie mai mult decât suficientă.

– Așadar, ați primit mesajele lui Georgy. Cum altfel ați fi știut despre doctorul Flynn?

– Și ce-i cu asta? Doctorul Bacon nu se simte nici el prea bine și nu e la dispoziția oricui, la orice oră.

– Mary e prietena dumnealui. Cum puteți să-l împiedicați să afle despre boala ei?

Bethada m-a împins către ușă.

– Mergi și vindec-o cu leacurile tale populare.

– Fie-vă milă, domnișoară Bethada! Mary Woolsey are patru copile.

– Nu permit celor ca tine să mi se adreseze pe numele mic. Pleacă!

Doctorul Bacon și-a făcut apariția în spatele Bethadei.

– De când e Mary bolnavă?

Și-a coborât mânecile cămășii, iar servitoarea l-a ajutat să își îmbrace haina.

– De ieri, de la târg, domnule doctor. Acum are fierbințeală mare. Domnișoara Georgy v-a trimis vorbă, dar a așteptat degeaba.

Doctorul Bacon și-a luat trusa medicală de pe măsuța din hol.

– Am fost plecat, dar m-am întors de ceva timp, ar fi trebuit să primesc mesajul.

Bethada a pășit către el.

– Frank, te rog, rămâi!

– Mi-ai reținut corespondența?

Bethada l-a prins de braț.

– Te rog, nu ieși! E umezeală, îți face rău la piept.

Frank și-a eliberat brațul.

Bethada și-a strâns șalul în jurul trupului.

– Frank, te rog, nu te supăra! Am crezut că era mai bine să nu te deranjez. Vin și eu.

– Ai făcut destul, Bethada.

Doctorul Bacon mi-a luat brațul.

– Jemma, să ne grăbim!

Capitolul 51. Georgy

New York City

aprilie 1864

Puțin înainte de ora nou[seara, doctorul Flynn a ieșit din bibliotecă.

– S-a dus.

Vorbele lui parcă au explodat în mine. M-am agățat de Carry, și ea de mine, și i-am mângâiat părul.

– Nu poate fi adevărat, Georgy! Ea, care a scris atât de grăitor despre moarte, să meargă lângă tata atât de tânără!

M-am dus la fotografia tatei, am desprins-o de pe perete, am strâns-o la piept și am plâns. Ce nedreptate, să ne pierdem sora! De ce nu o ținusem departe de mulțime? De ce nu o obligasem să se odihnească? Dintr-odată, nimic nu mai conta, târgul, Frank, Archie Burpee, nimeni și nimic. Totul părea lipsit de însemnătate.

Margaret și-a făcut cruce și a coborât din pod cutia cu veșmintele de doliu folosite ultima dată la moartea vărului Theodore Winthrop.

Doctorul Flynn s-a încălțat în grabă.

– Mama voastră nu vrea să plece de lângă Mary, în ciuda rugăminților repetate ale părintelui Howland. Totodată, refuză să ia un sedativ. Dați-i pace! Dar nu lăsați copiii să intre la ea.

Când a sosit domnul Sharpton, dricarul, eu și Jane am luat-o pe mama de acolo, să se odihnească puțin, iar ea, urcând scările, a izbucnit în lacrimi.

– Bietele copile, repeta neîncetat. Să-și piardă mama!

Eliza a sosit curând după aceea, urmată de Moritz, cu brațele încărcate de gherghine. M-a îmbrățișat, iar eu mi-am lăsat capul pe umărul ei.

Și-a șters ochii.

– Draga de ea! Frank Bacon n-a putut face nimic?

– Nu a venit.

Abia puteam respira, parcă aveam o nicovală pe piept.

– Biata Mary! a exclamat Eliza. Dumnezeu nu putea chema la el un suflet mai blând și mai curat.

Eliza a intrat apoi în bibliotecă, să-și ia rămas-bun de la Mary. La scurtă vreme au sosit și copilele, îmbrăcate în culori închise, și s-au așezat, cuminți, în salon, cu mâinile în poală și cu un aer foarte matur. Am luat-o pe Bertha pe genunchi, gândindu-mă la scrisoarea pe care trebuia să aștepte unsprezece ani ca să o citească.

Și-a așezat căpșorul senin pe pieptul meu.

– Mama era foarte obosită și s-a dus la Dumnezeu. Mătușă Georgy, poate că îi va spune El că trebuie să se întoarcă la noi?

Înainte să-i pot răspunde ceva, ușa de la intrare s-a deschis și a intrat Jemma, închizându-și umbrela, urmată de Frank Bacon, udat de ploaie.

Și-a așezat trusa medicală pe masă și s-a scuturat de apă.

– Unde e Mary?

Eu și Eliza ne-am uitat una la alta. Nici una dintre noi nu l-a putut privi în ochi.

Jemma a venit în grabă lângă mine.

– Ce s-a întâmplat?

Din sufragerie, Jane a venit ca o vijelie și l-a plesnit pe Frank peste față.

– Jane! am strigat, surprinsă.

Ea a început să umble, nervoasă, prin fața lui.

– Cum de ai putut sta deoparte, când avea atâta nevoie de tine?

Frank a rămas nemișcat.

M-am ridicat, încredințându-i-o pe Bertha Jemmei.

– Frank, Mary ne-a părăsit cu o oră în urmă. Abia am reușit să o convingem pe mama să se odihnească.

Frank s-a așezat la masa mamei, cea cu picioarele sculptate în labe de rață, privind lung la mâinile sale.

Jane a venit după el. L-a privit, aplecată deasupra lui, cu mâinile încrucișate pe piept.

– Mary te-a iubit și ar fi făcut orice pentru tine. Unde ai fost?

Frank și-a înălțat privirea către Jane, cu obrazul înroșit de lovitură.

– Sincer vorbind, am fost acolo unde mi-a cerut Mary să fiu.

– Acasă la Bethada Barnett.

– Nu. Noaptea trecută am plecat la unchiul meu, la New Rochelle, ca să discut o chestiune urgentă cu mama. M-am întors în seara aceasta.

– Și ce era așa urgent?

– De fapt, călătoria aceea am făcut-o la cererea lui Mary. Mi-a cerut să păstrez secretul.

– Dacă erai aici, ai fi putut să o salvezi, a spus Jane.

Am mers la ea și i-am luat mâna.

– Mary a avut febră tifoidă. Știi la fel de bine ca și mine că nu se putea face nimic.

Jane și Jemma au dus copiii în sufragerie, iar Frank a venit lângă mine.

– Îmi pare nespus de rău că nu am fost lângă Mary.

L-am îmbrățișat și m-am lipit de el atât de strâns, încât îi simțeam bătăile inimii. Am inspirat adânc. Mirosea a săpun și a cafea.

– Frank, nu mă părăsi!

M-a îmbrățișat și el și m-a sărutat pe tâmplă.

– Niciodată.

După moartea lui Mary, cu inimile grele, ne-am scos evantaiele și bijuteriile cu pietre negre și ne-am apucat de lucru, tivind batiste cu negru. Jane a comandat invitațiile de înmormântare și le-a livrat personal către jumătate din locuitorii Manhattanului. A tipărit poemul ei, Taps, ca să îl ofere la slujba de înmormântare. Versurile poemului parcă îi prevesteau moartea.

Stingeți fiecare lumină pământească,

Umbra Domnului cade de-a lungul zidurilor întunecate,

Cuprinzându-ne; când oamenii spun „E noapte“,

El se apropie atât de mult, încât stinge lumina zilei.

Am făcut tot ce ne-a stat în puteri să nu ne gândim la sora noastră, singură, pe catafalc, înconjurată de o sută de lumânări aprinse. Soțul ei, Robert, se ruga lângă ea și abia dacă a părăsit încăperea.

Jemma a fost o prietenă neprețuită pentru întreaga familie și a stat lângă noi, cu naturalețe, știind că tot ce ne trebuia era o mână harnică la cusut și disponibilitatea de a ne asculta vorbind despre Mary, căci și ea o iubise pe sora noastră. Firește, se gândea și la sora ei, Patience, rămasă în Maryland, căci suferința unei persoane o sporește pe a alteia. Moartea lui Mary m-a făcut și mai hotărâtă să o reunesc pe Jemma cu unica ei soră.

Jemma i-a ajutat pe Nathan și pe Frank să aducă lucrurile acestuia din casa Bethadei, inclusiv uniforma, iar el și-a petrecut fiecare noapte pe canapeaua incomodă din salon. Margaret i-a trimis vorbă domnului Burpee că nu aveam să mă căsătoresc cu el, ci să mă logodesc cu un altul, veste pe care domnul Burpee a primit-o fără emoție.

Frank Bacon mi-a fost alături, oferindu-mi alinare, și mi-aș fi dorit ca Mary să fi văzut revenirea noastră împreună. Ce bucurie era să-l văd în fiecare dimineață bându-și cafeaua în sufragerie, ascultând-o uneori pe mama vorbind despre Mary, și să văd așternuturile sale împăturite milităresște și așezate pe pian!

Într-o dimineață l-am găsit singur în sufragerie, așezat la masă, lângă focul abia aprins în cămin. Când am intrat, s-a ridicat.

– Bună dimineața, Georgy.

– Îmi pare foarte rău că nu te putem găzdui mai confortabil, Frank. Poate că ar fi mai bine să iei o cameră la Hotel Brevoort?

Frank părea agitat și tot privea în spatele meu, către foc.

– Ce s-a întâmplat?

– De obicei, ai un spirit de observație foarte ascuțit. Nu știu dacă să îți spun.

M-am oprit lângă el și i-am luat amândouă mâinile.

– Frank, te rog, spune-mi.

– Privește deasupra căminului.

M-am întors și m-am dus lângă șemineu, unde am văzut evantaiul tatălui meu, așezat în locul pe care îl ocupase dintotdeauna, în caseta lui de sticlă. Lumina flăcărilor arunca o strălucire aurie peste scena pastorală pictată pe mătasea lui.

– O, Frank! Tata ar fi încântat!

Frank m-a cuprins în brațe și m-a ținut strâns.

– A trebuit să mă lupt pentru el cu o văduvă austriacă de viță nobilă, dar a meritat fiecare bănuț.

Capitolul 52. Jemma

New York City

aprilie 1864

În ziua înmormântării lui Mary în Cimitirul Green-Wood din Brooklyn, am ajutat cât am putut, încercând totodată să fiu un exemplu pentru fetițele lui Mary, atât de curajoase, și să nu plâng nici eu. Am ajutat-o pe Hatty să acopere cu pânză neagră oglinzile, ferestrele și fotografiile, acasă la Mary, la biserică și în Brevoort Place, așa cum făcusem, împreună cu mama, la moartea lui Tandy Rose.

Am făcut bonete negre pentru doamna Woolsey și pentru toate surorile, am tivit cu negru hainele copiilor și am împodobit-o cu o panglică neagră pe copila cea mai mică, Georgy, care nu știa ce se întâmplase cu minunata ei mamă. Îmi făcea bine să fiu ocupată, să nu mă mai gândesc la cât îmi lipsea domnișoara Mary sau la faptul că Anne-May putea să fie foarte aproape. Foloseam degetarul de la Nathan și gândurile îmi fugeau, când și când, la el.

Micuța Bertha a suportat cel mai greu despărțirea – a refuzat să-și ia rămas-bun de la mama ei și, după ce au pornit cu Mary spre groapă, a alergat după dric. Apoi biata copilă a fost nevoită să vorbească cu toată lumea din New York care a venit să-și prezinte condoleanțele, așa că am pus-o să mă ajute să pregătesc niște biscuiți și prăjituri. Când a venit și Nathan, după înmormântare, și i-a prezentat condoleanțe, Bertha i-a strâns mâna cu seriozitate , iar atunci am văzut o lacrimă în ochii ei.

A doua zi după înmormântare, în casă se vorbea în șoaptă, iar doamna Woolsey a oprit ceasul la ora tristă la care Mary ne părăsise. Fiicele

răposatei stătuseră tot timpul cu privirea ațintită la cadran.

– Dacă dăm ceasul înainte, se întoarce la viață? a întrebat Bertha.

În cea de a treia zi, la Brevoort Place a venit o scrisoare pe numele meu. Era de la sora mea, Patience. Când am găsit un moment de liniște, am deschis, nerăbdătoare, plicul, din care au căzut petale uscate de floarea-soarelui, și am citit:

Dragă Jemma,

Dacă ai ști ce dor îmi e de tine!

S-au întâmplat foarte multe de când ați plecat tu și Sally.

Tocmai am aflat că doamna Charlene a pierdut Ambrosia, din cauză că nu a fost un an bun pentru cultura de indigo și nu și-a plătit impozitele. Plantația a cumpărat-o domnul Smalls, de la magazin.

Cu aceeași dragoste,

Patience

Am stat și m-am gândit la spusele lui Patience. Era o scrisoare foarte ciudată, scurtă și nedatată. Da, categoric, era scrisul lui Patience, dar felul în care era scrisă nu era al ei. Am căutat să identific vreun cod. Dacă citeam cuvintele din două în două, oare formau o propoziție secretă? Nu. Am citit și de-a-ndoaselea, în zadar. Fără îndoială că Anne-May îi ceruse să îmi

scrie, ca să mă facă să mă întorc, dar nu îi stătea în fire lui Patience să rateze o ocazia de a codifica un mesaj.

Am lăsat scrisoarea și m-am băgat în pat. Georgy își terminase și ea toaleta. De ce ar fi scris Patience o scrisoare atât de ciudată? Și adăugase petalele de floarea-soarelui. Oare era un avertisment?

Atunci mi-am dat seama – am aruncat pătura de pe mine și am luat scrisoarea de lângă pat. Fiecare literă de la început de rând? Fusese unul dintre primele noastre coduri, pe vremea când voiam să ne ascundem gândurile copilărești de mama.

Cu degetul pe scrisoare, am căutat mesajul.

Stai departe!

Într-o zi, Nathan a venit să mă vadă la Brevoort Place. Îmi petrecusem aproape întreaga zi la pândă, să văd dacă nu cumva o zăream pe Anne-May, așa că m-am bucurat să ies puțin, deși știam că trebuia să-i spun că lucrurile nu aveau să meargă între noi, dat fiind că îl văzusem la târg cu o altă fată.

– Vrei să ieși puțin? m-a întrebat el.

– De ce? am vrut eu să știu.

– Am adus pește prăjit, a spus el arătându-mi punga uleioasă, care mirosea îmbietor a pește, și bagheta de sub braț.

Margaret, cu ochii măriți, mi-a întins haina făcându-mi tot felul de semne prin care voia să îmi reamintească regulile de bună purtare despre care citiserăm amândouă într-o carte.

Ne-am plimbat un timp, îndreptându-ne spre Broadway. Am trecut pe lângă doi purcei mistreți care mergeau pe trotuar.

– Aceasta este o întâlnire? l-am întrebat.

– Presupun. Dacă îți plac astfel de lucruri.

L-am împins cu amândouă mâinile.

– Atunci când ne plimbăm pe bulevard, trebuie să păstrăm între noi o distanță cât o lungime de pâine.

Nathan a zâmbit.

– Cum spune fratele meu, cel mai bun lucru la maniere este că sunt gratis.

L-am privit în ochii lui verzi.

– Nu știam că ai un frate.

– Ne-am despărțit după ce m-a cumpărat doctorul Gardener. El s-a înrolat imediat ce li s-a permis și celor de culoare să o facă.

– Cum te-a găsit?

A ridicat din umeri.

– Văduva Gardener i-a spus. Mă gândesc să mă înrolez și eu în trupele care sunt încartiruite la Point Lookout.

– L-ai părăsi pe doctorul Bacon? Urmează să se întoarcă pe front, în curând. Are nevoie de tine mai mult ca oricând.

– Doctorul Bacon ar înțelege dacă plec. În vremurile astea, un bărbat trebuie să lupte de partea dreptății.

Am ajuns în dreptul unei grămezi de scaune pliante de fier așezate pe trotuar. Nathan a desfăcut două, unul lângă altul, și ne-am așezat.

A desfăcut punga cu pește, din care s-a ridicat un nor de abur mirosind delicios, și mi-a întins-o.

– Nu e cine știe ce întâlnire.

Am scos un pește.

– E nemaipomenit de gustos.

Mi-a zâmbit.

– Ți-ai îmbogățit vocabularul, Jemma.

Am mâncat o vreme în tăcere, privind oamenii de tot felul care treceau pe lângă noi.

A rupt o bucată de pâine și mi-a întins-o.

– Vrei sos de oțet?

– Nu, mulțumesc. Anne-May mă dădea cu oțet pe răni după ce mă biciuia. Nu mai suport mirosul.

– Mă bucur că ai păreri.

– Uite încă una: cred că ai o altă prietenă.

Mi-am dat capul pe spate și am mâncat o nouă bucată de pește.

– Te-am văzut cu o doamnă la Târgul Sanitar.

Nathan nu și-a ridicat privirea de la punga cu pește.

Am scos degetarul din buzunar și i l-am așezat pe genunchi.

– Așa că m-am gândit să îți dau asta înapoi.

Nathan a continuat să mănânce, lăsând degetarul acolo.

Mi-am șters degetele pe punga de hârtie.

– Vă simțeați foarte bine împreună.

Nathan și-a ridicat, în sfârșit, privirea.

– Știi, mi-ai plăcut din prima clipă când te-am văzut, la biserică.

Am mijit ochii la el.

– Parcă spuneai că nu îți aminteai de mine.

A alungat o muscă ce dădea târcoale pungii.

– Sigur că îmi amintesc. Mi-o amintesc și pe mama ta. Mă gândeam că tu și sora ta erați frumoase, ca ea.

– Ți-l amintești și pe tata?

A zâmbit.

– Era solid. Aș putea zice că mi-era un pic frică de el.

– Și eu te țin minte. Mi-au plăcut ochii tăi.

– Atunci, ar fi bine să păstrezi degetarul. Înseamnă că doi oameni sunt logodiți, știai?

– Cred că am mai auzit asta. Îi tai marginea și o faci inel.

– Și ce părere ai?

Am ridicat din umeri.

– Mă mir că nu ai zis nimic de asta până acum. În plus, e greu să iei în serios un bărbat la brațul căruia ai văzut o altă femeie.

– Doamna aceea pe care ai văzut-o cu mine este profesoara mea de botanică, doamna Tompkins.

– De unde o cunoști?

– Tatăl ei a ajutat la înființarea cartierului Weeksville. Iar acum este primul director de culoare al unei școli din New York și îmi predă. Și, oricât ar fi de drăguță, e căsătorită.

Mi-am scuturat firimiturile de pește de pe fustă și m-am bucurat teribil că Nathan nu avea, cum spunea Margaret, „alte angajamente“.

Am terminat de mâncat și Nathan a mototolit punga.

– Așadar, data viitoare ieșim la o întâlnire adevărată. Cu ștergare.

A scos o bomboană cu mentă și a băgat-o în gură.

Am zâmbit.

– Presupun. Însă am sentimentul că Anne-May mă vrea înapoi în Maryland. E greu să mergi la întâlniri când trebuie să culegi tutun. Simt că pândește în apropiere.

El s-a apropiat de mine.

– Am strâns niște bani. Aș putea să-i fac o ofertă.

– Ai face asta?

– Desigur.

– E foarte amabil din partea ta, dar Anne-May nu m-ar vinde în ruptul capului. Pe lângă asta, mama și sora mea sunt încă acolo. Le pot ajuta să scape. Să le aduc aici.

– Mai bine îi cerem doctorului Bacon să trimită autoritățile să le aducă. Dar, te rog, promite-mi că nu te apuci să faci ceva de capul tău. Războiul ăsta toacă nervii tuturor, îi face pe oameni să acționeze nesăbuit. Nu se știe ce se poate întâmpla dacă te întorci acolo.

Am strecurat degetarul înapoi în buzunar și, din senin, Nathan m-a sărutat pe gură. L-am sărutat și eu și avea gust de mentă, de tutun și de pește nemaipomenit de gustos.

M-am lăsat pe spate și am tras aer în piept, cu dosul mâinii peste gură.

– De ce ai făcut asta?

A zâmbit.

– Fac tot ce pot ca să mă asigur că nu pleci.

A doua zi, în jurul prânzului, stăteam în salonul din față, priveam strada și mă gândeam la sărutul deosebit de plăcut al lui Nathan, când s-a auzit o bătaie în ușă. Margaret a mers să deschidă. Am recunoscut imediat vocea acelei femei și nu am fost câtuși de puțin surprinsă atunci când Știți-Voi-Cine a intrat în casă.

– Cine sunteți? a întrebat Margaret.

– Numele meu este Anne-May Wilson Watson din Louisiana și Hollywood, Maryland – Plantația Peeler, de care probabil că ați auzit.

Cu Anne-May acolo, inima îmi bătea să-mi sară din piept și am privit în jur, căutând un loc în care să mă ascund.

– Nu, doamnă, a răspuns Margaret.

Apoi s-a auzit o voce de bărbat:

– Doamna Watson se află aici să recupereze ceea ce îi aparține.

– Reveniți săptămâna viitoare, casa este...

M-am apropiat în vârful picioarelor, am privit prin crăpătura ușii, pe lângă balamale, și am văzut-o pe Anne-May lângă un individ scund și gras căruia, atunci când vorbea, i se legăna lanțul ceasului de buzunar.

– Sunt detectivul Karl Bigelow, de la Agenția Națională de Detectivi Bigelow.

I-a întins lui Margaret o carte de vizită.

– Iar acești domni sunt detectivi de la Agenția Națională Pinkerton. Avem un mandat de arestare pentru o tânără de culoare, pe nume Jemma. Doamna

Watson ne însoțește pentru a o identifica.

Margaret a aruncat o privire în direcția mea.

– Nu e nimeni aici cu numele acesta.

Anne-May a trecut pe lângă Margaret, urmată de cei trei bărbați.

– Vreau să vorbesc cu stăpâna casei.

Eu am rămas în dosul ușii, iar cei doi indivizi i-au urmat pe Anne-May și pe detectivul Bigelow. Unul era de înălțime medie și avea o barbă albă, lungă, iar celălalt era atât de înalt, încât a trebuit să se aplece ca să intre pe ușă.

Tocmai atunci au intrat în salon Jane și domnișoara Georgy.

– Margaret, ce se petrece aici? a întrebat Georgy.

– O caută pe Jemma, doamnă, a răspuns Margaret cu voce tremurătoare.

Anne-May a făcut un pas către Georgy.

– A încălcat legea și trebuie să plătească.

Bărbatul cu barba albă a înaintat și el și i-a întins lui Georgy niște hârtii.

– Samuel Cash, detectiv al Agenției Naționale Pinkerton. Avem ordin să reținem neîntârziat această persoană și să o transportăm în Maryland.

Georgy a întins mâna.

– Îmi permiteți?

Detectivul Pinkerton i-a înmânat hârtiile. Georgy s-a uitat peste ele.

Am început să respir greu, încremenită în dosul ușii.

– Dar aici scrie că este căutată sub acuzația de spionaj!

A intrat și doamna Woolsey alături de Abby, purtând pe umeri șalul roz, din păr de cămilă, pe care i-l lăsase Mary.

– Credeam că ți-am spus că nu vreau să te mai văd vreodată pe aici, i-a spus Abby lui Anne-May.

– Femeia aceasta a fost în casa noastră? a întrebat doamna Woolsey. Ce se petrece aici?

– Sunt Anne-May Wilson Watson de la plantația Peeler din Hollywood, Maryland. Detectivii aceștia sunt aici în numele legii, să o rețină pe Jemma și să o ducă înapoi în Maryland, unde va răspunde pentru faptele ei.

Abby a făcut un pas către Anne-May.

– Mi-am dat seama că ești o mincinoasă fără scrupule, dar m-am gândit că erai doar un hoț care umbla să fure, sub o identitate falsă, nu o blestemată de stăpână de sclavi.

Georgy a venit lângă Abby.

– Te-am văzut la Târgul Sanitar, ai venit la standul meu de carte. De cât timp ne urmărești?

– Nu avem dreptul la intimitate? a intervenit și Carry. Pretinzi că te afli aici în sprijinul legii, dar ai încălcat legea pătrunzând pe proprietatea noastră sub pretexte false.

Anne-May și-a înălțat bărbia.

– Ascunderea fugarilor se pedepsește prin lege...

Am ieșit din ascunzătoare.

– Pe mine mă caută.

Georgy a venit lângă mine.

Anne-May a pornit și ea, în grabă, spre mine, cu mâna întinsă.

– Jemma! Draga mea! Când am auzit că te caută autoritățile pentru spionaj, nu mi-a venit să cred.

S-a apropiat de mine.

– Imediat ce te vor aduce înapoi, am să lupt pentru tine din toate puterile, Jemma. Iar după ce ieși din închisoare, te poți întoarce acasă, la Peeler, la mama și la sora ta. Te așteaptă. Mereu o surprind pe mama ta privind cu dor de-a lungul drumului.

– Nu am spionat nimic, am răspuns. Tu ai făcut asta, Anne-May.

Domnul Bigelow a pășit între noi.

– Vom lămuri toate astea după ce ne întoarcem în Maryland. Deocamdată, mergi și adună-ți lucrurile.

Am rămas pe loc, iar Georgy mi-a cuprins umerii cu brațul.

– Mi-a fost greu fără tine.

Anne-May și-a întins mâinile.

– Uite, mi-am ros unghiile din carne de grijă.

Doamna Woolsey s-a apropiat de Anne-May și și-a îndreptat umerii.

– Casa aceasta este în doliu, doamnă. Mi-am pierdut un copil și nu voi mai pierde încă unul.

Anne-May a privit-o cu răceală.

– Îmi pare rău pentru pierderea suferită, doamnă, dar mă tem că va trebui să vă lipsiți de acesta.

– Doamnă, aceasta este o chestiune oficială, a intervenit și agentul cel înalt.

Georgy a mers lângă mama ei.

– Sunt infirmieră în Armata Statelor Unite. Iar Jemma și-a servit patria. Sunt sigură că...

Individul cu barba albă a scos o pereche de cătușe.

– Ordinele noastre sunt să o reținem pe loc.

S-a întors către mine.

– Adună-ți imediat lucrurile.

– Voi lua personal legătura cu domnul Lincoln, a spus doamna Woolsey. Și cu ministrul de Război, Stanton.

– Așa să faceți, doamnă, i-a răspuns domnul Cash. Până atunci, noi avem ordine de îndeplinit.

Ca prin vis, am început să urc scările.

Printre stâlpii balustradei, Carry mi-a strigat:

– Jemma, nu vom lăsa lucrurile așa!

În timp ce îmi pregăteam bagajul, Georgy a venit după mine în dormitor.

– Avem și alte opțiuni.

Am scos din dulap rochia de călătorie pe care mi-o făcusem. De ce nu plecasem cu Carter?

– Vom căuta înțelegere la Washington, mi-a spus Georgy în timp ce mă ajuta să mă dezbrac. Mama cunoaște oameni importanți.

Nu am vorbit prea multe, de teamă să nu fac o criză și să încep să urlu.

– Las uniforma de infirmieră aici, am spus.

Mi-am scos haina și cămașa.

Atunci Georgy mi-a văzut spatele distrus de urmele loviturilor.

– O, Jemma! a exclamat, gata să izbucnească în lacrimi.

– E în regulă, Georgy.

Mi-am tras rochia neagră peste cap.

– Nu e în regulă! Nu te poți întoarce acolo!

– Pot să-mi port de grijă.

Georgy mi-a luat mâinile.

– Ieși pe fereastră. Te aștept în grădină. O vom trimite pe Margaret la judecătorul Winthrop.

Am continuat să îmi împachetez lucrurile.

– Georgy, nu am de gând să fug.

– E ceva în neregulă aici. Îți dai seama, te acuză de spionaj!

– Nu sunt vinovată. Dar nu contează. Ei câștigă întotdeauna.

După ce, în sfârșit, m-am îmbrăcat și am coborât ca să mă predau, doamna Woolsey și toate surorile s-au adunat în jurul meu și m-au luat în brațe.

– A venit momentul, am spus. Lăsați-mă să plec în liniște.

Anne-May a strigat din prag:

– Jemma, haide să terminăm odată cu asta!

Am pornit către ușă, dar Jane m-a tras înapoi și m-a strâns la pieptul ei.

– Cum pot oamenii să fie atât de răi? Țara noastră s-a clădit pe libertate.

Agentul cel înalt m-a smuls de lângă Jane, m-a întors și mi-a pus cătușele.

Georgy și-a pus mâna pe brațul meu.

– Nu vom lăsa lucrurile așa, Jemma.

Am aruncat o ultimă privire către Brevoort Place nr. 8, către femeile Woolsey înlăcrimate, cu Pico la picioarele lor, măturând podeaua cu coada lui scurtă.

– Domnișoară Georgy, am strigat, te rog să-i spui lui Nathan că, dacă aveam de ales, aș fi rămas!

Capitolul 53. Georgy

New York City

aprilie 1864

A doua zi după ce detectivii de la agenția Pinkerton au luat-o pe Jemma să o ducă înapoi în Maryland, m-am așezat la masă pentru a scrie scrisori prin care să o ajut. Era întuneric, ferestrele fiind în continuare acoperite cu pânza de doliu. Pico, posomorât de pierderea stăpânei lui, stătea pe canapeaua de lângă fereastră, cu capul pe pervaz, supraveghind fără entuziasm străzile și aleile, în căutarea pisicilor.

Am mai adăugat o scrisoare tivită cu negru la teancul gros de misive prin care ceream ajutorul tuturor figurilor proeminente de la Washington, implorându-i pe acei oameni importanți să ne ajute cu retragerea acuzațiilor de spionaj la adresa Jemmei.

Frank și Nathan au intrat pe ușă, întorși dintr-o călătorie de câteva zile în New Jersey, unde vaccinaseră soldații. Frank părea mai sănătos ca oricând, iar în ochi îi strălucea o lumină nouă. Cât de plăcută era acum fiecare revedere, știindu-l, în sfârșit, al meu!

Frank și-a scos chipiul. La fel și Nathan.

– Am primit scrisoarea în care îmi spuneai că au luat-o pe Jemma. Am pornit imediat încoace.

M-am ridicat și m-am dus la ei.

– Eu și surorile mele am trimis scrisori tuturor celor care ne-ar putea ajuta. Și mama a scris și a mers chiar la The New York Times, la redacție, dar nu

au luat-o în seamă.

– Joe?

– A luat personal legătura cu secretarul de stat, Seward. Eu i-am trimis o telegramă președintelui Lincoln. Încă nu am primit răspuns.

– E ocupat cu războiul, îmi imaginez, a spus Nathan.

– În orice alt stat în afară de Maryland ar fi mai ușor, a spus Frank. Lincoln nu va risca să tulbure apele tocmai într-un stat care e pe cale să iasă din Uniune.

– Frank, Jemma a îndurat tratamente cumplite acolo. Eu și Jane l-am întâlnit pe vechil. Este un om foarte rău.

– Anne-May e din Louisiana, a adăugat Nathan. Cei de acolo sunt foarte cruzi cu sclavii. Și sunt sigur că nu va fi ușor pentru Jemma să revină la vechea ei viață.

Frank s-a îndreptat către fereastră, unde a rămas privind afară și scărpinând ușor urechea lui Pico.

– Ce zici să cerem ajutorul mătușii Bethadei?

Eu și Nathan am schimbat priviri dezgustate.

– O, Frank, nu, i-am răspuns.

– În ciuda defectelor ei, cunoaște oameni cu influență.

Amintindu-mi de excentrica doamnă Barnett, m-a trecut un fior.

– Nu e o idee de lepădat, Frank, dar imaginează-ți cât de ciudat...

– Ce altceva putem face? Dacă așteptăm pur și simplu ca cei puternici să se implice în cazul ei, s-ar putea să așteptăm degeaba.

Atunci, Nathan și-a îndreptat umerii și a tras adânc aer în piept, cu zgomot.

I-am atins brațul.

– Pentru numele lui Dumnezeu, ce s-a întâmplat?

Pe chipul lui s-a așternut un zâmbet larg.

– Cum de nu mi-am dat seama până acum?

– Care e problema? a întrebat și Frank.

– Nu e absolut nici o problemă, a răspuns Nathan punându-și, grăbit, chipiul.

– Ne spui și nouă ce ai înțeles, Nathan? l-am rugat. Ne-ar prinde bine niște vești bune.

– Știu cui trebuie să-i cerem ajutorul. De ce nu m-am gândit la asta mai devreme?

A pornit spre ușă, apoi s-a întors.

– Dar trebuie să plecăm acum. Lucrurile se pot agrava rapid la Peeler.

Capitolul 54. Jemma

Point Lookout, Maryland

aprilie 1864

Când am ajuns cu barca la pontonul de la Point Lookout, unde eu, Jane și Georgy sosiserăm ca infirmiere în septembrie anul trecut, mi-am plecat capul, cu tristețe. Detectivii m-au coborât de pe barcă, lăsându-mi mâinile legate, și m-au condus la o trăsură ce avea să ne ducă la închisoarea din Leonardtown. Deși Anne-May îi implorase să-i permită să mă însoțească, pe mine mă ținuseră în oraș peste noapte, iar pe ea o obligaseră să părăsească New Yorkul imediat, cu trenul, lucru pe care îl considerasem o adevărată binecuvântare. Cel puțin nu mai trebuise să o ascult vorbind întruna, ceea ce mă făcea să îmi doresc să fiu împușcată pe loc.

Îmi era greu să mă întorc acolo. După ce mă bucurasem de libertate, eram din nou lipsită de ea. Mă simțeam neputincioasă. Era ca și cum răsturnasem un coș cu afine care se răspândiseră peste tot și nu aveam cum să le mai adun vreodată pe toate la loc. Cel puțin îmi permiseseră să păstrez cruciulița de os a tatei, pe care o ținusem în mână tot drumul. Mă mai alina să-l simt lângă mine.

Detectivii m-au ajutat să urc în trăsură, iar apoi ne-am așezat cu toții, ei doi pe bancheta din fața mea, și am pornit la drum cu o smucitură care i-a făcut să se prindă de mânerele portierelor. Nu erau foarte vorbăreți, dar eu am început să dau din gură, cuprinsă de agitație:

– Am lucrat aici ca infirmieră, le-am spus. Am văzut nenumărate membre cangrenate.

Ei se țineau zdravăn de mânere și priveau pe fereastră.

Pe drum, am avut destul timp să-i studiez. Cel bătrân arăta exact ca Rip Van Winkle din povestea pe care i-o citisem de șase sute de ori lui Tandy Rose, pentru că era scurtă și îi plăcea de câine. Celălalt detectiv parcă era căpitanul Ahab, din Moby-Dick, cu părul lui negru, zburlit, și cu privirea înnebunită, ridicându-și pumnul către cer.

Amândoi se bucurau, probabil, că aveau să scape curând de mine, după ce mă lăsau la plantația Peeler.

Peeler. Respirația mi s-a întețit. Numai gândul că aveam să o slugăresc din nou pe Anne-May mă făcea să vreau să mă arunc din trăsură.

Nuiaua ei de nuc. Dormitul la picioarele patului.

M-am forțat să mă gândesc la mama și la Patience. Oricât de rău era că mă întorceam acolo, mă înfioram de bucurie la gândul că aveam să le revăd. Aveam să scap cumva de închisoare și să găsesc și o cale să îi trimit lui Georgy o scrisoare. La urma urmei, îi strânsese mâna domnului Lincoln.

Poate că el avea să ne ajute.

Am trecut pe lângă barăcile de la Point Lookout ale sclavilor refugiați, aflați sub protecția domnului Lincoln, și m-am înverzit de ciudă. Cu puțin timp în urmă îi ajutam pe alții să scape, iar acum eram înapoi de unde plecasem. Anne-May întotdeauna obținea ce voia.

Nu peste multă vreme, intram pe drumul către Peeler și am trecut prin dreptul magazinului Smalls & Fiii, care avea în vitrină un manechin despuiat. Vremea era caldă pentru aprilie, iar copiii cei mici ai lui Jubal Smalls se jucau pe prispă. Crescuseră mult față de ultima dată când îi văzusem, dar erau încă mult prea grași față de părinții lor, care amândoi erau foarte slabi.

– Opriți! le-am strigat. Închisoarea e la Leonardtown. Nu e acesta drumul.

Dar ei nu mi-au dat atenție.

Pe Moneysunk Road s-a întețit vântul. Am trecut pe lângă depozitul de tutun și pe lângă baraca lui LeBaron, pe lângă afumătoarea înaltă și triumfătoare, pe lângă șirurile de tutun de pe câmp, neschimbate. Am încercat să mă bucur, să-mi amintesc de momente plăcute petrecute alături de familia mea sau de Celeste, ori Carter, dar, întocmai cum se întâmplă atunci când storci o lămâie uscată, n-am obținut nimic. M-am uitat pe câmp după mama, dar nu era nimeni acolo. Înainte, departe, se vedea casa.

Când am intrat pe alee, cu roțile trăsurii scrâșnind pe pietriș, mi-am spus că nu mă întorsesem cu adevărat, că eram prinsă între locul acesta și cealaltă viață a mea. Era în continuare un loc plăcut, dar acum îl apăsa un aer de tristețe, cu brândușele care stăteau să iasă de sub stratul de răcovină al anului trecut. Cineva întinsese niște cearșafuri pătate, care acum unduiau lin în briza ușoară. Jgheabul streșinii, deasupra ușii, era lăsat și putrezit. Tata nu mai era acolo să se îngrijească de lucruri.

Tata.

Anne-May ne aștepta în curte, în același loc în care Delly, Charl și Celeste coborâseră din trăsură cu mult timp în urmă.

Căpitanul Ahab mi-a dezlegat mâinile și am continuat să strâng în palmă cruciulița tatei. Detectivul m-a ajutat să cobor. Mâna lui pe încheietura mea era fină. Livrarea sclavilor fugari nu produce bătături.

Anne-May a venit către noi.

– Era și timpul să sosiți.

La auzul glasului ei, Rip Van Winkle a tresărit.

Ea a lovit cu piciorul într-o piatră, trimițând-o în răsadurile de flori din grădină.

– E deja prânzul, iar eu nu am nimic de mâncare.

– Anne-May, de ce m-ai adus aici?

Detectivii i-au dat să semneze o hârtie, au urcat înapoi în trăsură și au plecat în grabă, iar noi am intrat în sufragerie. Își făcuse ceai, ceea ce era o premieră, și împăturise neglijent vechea mea rochie galbenă de postav și o basma albă, pe care le așezase pe masă, lângă o nuia nouă de nuc. Mă holbam la cârpa aceea albă, detestând gândul că aveam să mi-o leg în jurul capului.

– Scoate boneta aceea, Jemma. Și ești aici pentru că nu a fost nici o clipă vorba să mergi la închisoare. Am jucat rolul acela ca să te pot aduce înapoi la Peeler, așa că nu mai sta pe gânduri, schimbă-te.

– Aici?

– Grăbește-te, nu avem toată ziua la dispoziție!

Mi-am scos boneta, mi-am descheiat nasturii rochiei și am ieșit din ea. Am dezbrăcat și jupoanele. Când mi-am tras din nou rochia de sclavă peste umeri, am crezut că aveam să vomit. Am luat cruciulița de lemn și am strecurat-o în buzunar. Cel puțin aveam cu mine o amintire a tatei.

Anne-May a adunat rochia mea de pe jos și a ridicat-o, ținând-o de umeri.

– E destul de bună. Vei începe prin a o ajusta puțin aici și la tiv. O să îmi vină bine. La fel și jupoanele, după ce le aerisești zdravăn, ca să iasă mirosul tău din ele.

Am ascultat nemișcată, cu pumnii strânși pe lângă mine.

– Altceva?

– Ai niște ghete bunicele în picioare. Cred că îmi sunt cam mici, dar le putem lărgi.

Mă holbam la ea, întrebându-mă cum ar fi fost să o plesnesc cu nuiaua aceea. L-ar fi chemat imediat pe LeBaron.

Mi-a întins basmaua.

Am aruncat-o înapoi pe masă.

– Nu port asta.

– Ba da, și încă repede!

– Poți să mă bați până mă învinețești, dar tot nu o port. M-am schimbat.

– Te-ai compromis, vrei să spui?

Anne-May m-a privit lung, apoi mi-a făcut semn cu mâna că puteam să plec.

– Încetează cu văicărelile și mergi la doamna Charlene să-mi aduci niște ouă. Găinile mele nu mai fac. Trebuie să mă pregătesc de ieșit în oraș.

Am tăcut amândouă preț de câteva clipe, ascultând cântecul cucuvelelor în copaci.

– Unde e mama?

A făcut un semn vag către fereastră.

– Sable a plecat de mult.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi și m-am ținut de marginea mesei să nu cad.

– Unde?

– Dumnezeu știe, la cum dispăreți de pe-aici.

M-am îndreptat spre ea.

– Trebuie să știi!

– Pe cuvântul meu, nu știu. LeBaron a ieșit să o caute și cu câinii, a mers la Point Lookout să întrebe, nu a mai dat de ea nicăieri.

– Dar ai spus că mama mă așteaptă aici!

– Am spus asta ca să te fac să pleci fără scandal. Jubal vrea caietul acela. Se teme că ne duci la spânzurătoare.

Mi-am șters ochii cu dosul palmei.

– Caietul e ascuns bine, pentru totdeauna.

Anne-May s-a aplecat să ia nuiaua.

– Fă-mi ce poftești, nu îți voi spune unde e. Tot ce vrei este să dai vina pe mine, pentru că am scris în locul tău.

Anne-May s-a lăsat înapoi pe spătarul scaunului și a început să se joace cu lingurița de argint care se înnegrise, după cum m-am bucurat să văd.

„Nu e deloc ușor să ai grijă singură de casă“, mi-am zis în sinea mea.

– Unde e Patience? am întrebat.

– Asta va trebui să o întrebi pe doamna Charlene. Mergi acum, să te întorci la timp ca să faci de mâncare, să cureți în bucătărie și să te apuci de lucru la rochia aia. Acum plec în oraș, dar mă întorc repede și îmi va fi foame, așa că nu pierde vremea. Și nu care cumva să-ți treacă prin cap să fugi la Point Lookout. De când a fugit Sybil, oamenii lui LeBaron patrulează neîncetat pe drum.

Am ieșit din sufragerie și am aruncat o privire în vechea bucătărie. M-am gândit la Sally și la faptul că plita veche, înnegrită, părea abandonată fără ea.

În drum spre Ambrozia, am trecut pe lângă colibe și am văzut că ușa pe care o făcuse tata era întredeschisă. Nu plecasem decât de doi ani, dar, atunci când am intrat, mi s-a părut mult mai mică față de cum mi-o aminteam. Săpăliga tatei era tot acolo, lângă vatră, patul lui Delly, în colț, iar peste toate lucrurile se așternuse praful gros de un deget.

M-am apropiat de masă, pe care mama lăsase farfuria tatei și scoica lui la locul lor, drept amintire. Când mi-am trecut degetul pe suprafața fină a scoicii, lumina a căzut pe un obiect, lângă farfuria lui. Era o cruciuliță,

geamăna celei pe care o făcuse pentru mine. Am ridicat-o și am pus-o în buzunar, lângă a mea.

M-am grăbit să ies și mi-am continuat drumul pe lângă cotețul gol al porcilor, pe lângă cimitirul nostru, unde stăteau aliniate mormintele lui Sweet Clementine, al lui Celeste, al tatei. Și cel fals, al micului Kofi.

Pământul din dreptul pietrei funerare de la mormântul tatălui meu era lăsat, probabil din cauză că mortul fusese îngropat fără sicriu. Cineva așezase un ciocan vechi peste piatra funerară. Mama, oare? La vederea mormântului cu pământul căzut astfel, am început să tremur de furie. Cum de îndrăznise LeBaron să-l smulgă de lângă noi pe tata, un om atât de bun? Și pe Sweet Clementine, pe Celeste?

Am scos din buzunar una dintre cruciulițe și am înfipt-o în pământ, în fața pietrei funerare.

– Poftim, tată, am spus. M-am gândit că te-ai bucura să o primești pe a ta înapoi.

Am rămas pe loc, ascultând ciripitul păsărilor în copaci.

– Și află că, atunci când mi-ai spus că „nimeni nu știe de ce e în stare până în clipa în care e nevoit să înfrunte un pericol“, ai avut dreptate. Am scăpat de aici. Cât pe ce să o iau și pe Patience. Însă nu renunț. O să plecăm, exact așa cum ai vrut.

Mi-am continuat drumul către Ambrosia, hotărâtă să o iau pe Patience și sperând ca ea să știe mai multe despre mama. Aveam să-mi iau sora de acolo chiar dacă trebuia să fac moarte de om.

Am intrat pe poartă și am trecut pe lângă sicomorul de care îl spânzuraseră pe tata, abia îndrăznind să privesc spre el, floarea-soarelui fiind încă legată acolo, acum doar o tulpină ofilită și decolorată. Nu peste mult timp am zărit Ambrosia, așa cum o știam, ca o matahală întunecată între copaci.

Am ocolit în fugă cotețul câinilor, drept către colibe, am intrat în cea a lui Patience și am găsit-o goală, pustie, la fel ca toate celelalte. Am alergat spre

ușa bucătăriei și am intrat, ținând cu palma umedă ușa de plasă, ca să nu se trântească. Nu mai fusesem până atunci în bucătăria aceea. Era mizerabilă, cu un morman de șervete murdare lăsate pe o masă. Pe răcitor trona un teanc de farfurii ce amenința să se prăbușească.

– Cine e acolo? a răsunat o voce de femeie din adâncurile casei. Harry, tu ești?

Apoi s-a auzit un foc de armă care a lovit răcitorul și a făcut vasele să zornăie, speriindu-mă.

– Eu sunt, doamnă Charlene! am strigat, cu voce tremurândă. Jemma, de la Peeler.

– Treci încoace, auzi?

– Nu mai trageți, vin!

Am mers după sunetul acelei voci și am ajuns într-un salon larg, cu obloanele trase la ferestrele ce dădeau, probabil, către o priveliște minunată a râului. Când mi s-au mai obișnuit ochii cu întunericul, am zărit-o pe doamna Charlene. Era îmbrăcată în halatul de casă, cu părul desfăcut și neîngrijit, alb la rădăcini. Stătea într-un fotoliu de catifea, cu pușca pe genunchi. Mirosea îngrozitor acolo, ca în cea mai infectă latrină.

– Am crezut că ești Harry, venit să împrumute un fierăstrău, a spus ea.

– Fratele doamnei Anne-May? E mort de mai bine de doi ani, doamnă Charlene.

Și-a dus mâna la gură, cu privirea pierdută.

– Așa e. Știi că ai intrat nepoftită pe proprietatea mea?

– Îmi caut sora.

Atunci am auzit câinele mârâind și, când m-am întors, l-am văzut ghemuit lângă canapea.

– Nu-ți face nimic. Cineva a încercat să-l otrăvească, iar de atunci îl țin în casă cu mine.

– Vreți să-l las afară? Cred că a făcut mizerie pe covor.

– Acum că te-ai întors, cum ți se pare casa?

– La fel.

– Mincinoaso!

Mi-am ridicat fusta și m-am apropiat, pășind cu grijă printre grămăjoarele de pe covor.

Doamna Charlene s-a aplecat în fotoliu.

– Știi, am pierdut casa. Într-o săptămână trebuie să o părăsesc.

– Îmi pare rău, doamnă.

– Jubal Smalls ne-a lăsat fără ea. Atunci când a încercat să mă sărute, trebuia să-mi fi dat seama că pusese ochii pe casă. După ce viermele alb a distrus culturile de indigo, n-am mai putut plăti impozitele. Soțul meu a murit. Jubal a venit și a smuls actele casei din mâinile muribunde ale domnului Weed. Anne-May probabil că l-a ajutat, năpârca aia!

M-am lăsat de pe un picior pe altul, încercând să nu respir mirosul pestilențial, și am ascultat amândouă bătăile ceasului de pe polița căminului.

– Știți cumva unde e mama?

– Sable a plecat de ceva timp.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi.

– Încotro?

Doamna Charlene a ridicat din umeri.

– Am auzit tot felul de zvonuri, dar nimeni nu știe cu adevărat.

– Patience?

Doamna Charlene și-a ridicat privirea în tavan.

– N-ai văzut-o?

– Doamnă Charlene, unde e sora mea?

A întins către mine o mână descărnată.

– Rămâi să îmi piepteni părul?

Am făcut un pas către ea.

– Patience. Unde e?

Doamna Charlene și-a împreunat degetele pe piept.

– A trebuit să renunț la ea. N-am avut încotro. Nu mai puteam să o plătesc pe Anne-May pentru ea.

– Unde este?

Doamna Charlene și-a luat capul în mâini și a strigat cu glas jalnic:

– Nu țipa la mine! A vândut-o, pentru numele lui Dumnezeu!

– Negustorului de sclavi?

– Nu. Acela a spus că nu ar lua mai nimic pe ea, din cauza infirmității.

M-am aplecat către doamna Charlene.

– Dacă nu îmi spuneți, Dumnezeu mi-e martor...

– Vechilul de la Peeler a luat-o. A zis că oricum o învățase să pregătească vânatul și să-i curețe armele, așa că mai bine o cumpără.

M-am prins de spătarul unui scaun și degetele tremurânde mi s-au afundat în catifeaua moale.

– Anne-May i-a vândut-o pe Patience lui LeBaron?

– Chiar astăzi. El s-a jurat că nu-i face nici un rău. Mi-a zis F-ul acela, de la „fugar“, făcut cu fierul roșu, i l-a însemnat pe piept fiindcă n-a avut încotro. Fugarii trebuie pedepsiți.

Mi-am ridicat fusta și am fugit prin bucătărie. Doamna Charlene a strigat în urma mea:

– Nu mi-a plăcut să fac asta! E ca o fiică pentru mine, draga de ea!

Am alergat ca o vijelie înapoi la poarta fermei bătrânului Burns, m-am furișat pe potecă spre căsuța lui LeBaron și m-am așezat la pândă, în tăcere. Părea neschimbată, doar șindrilele erau mai cenușii, iar iarba din jurul ei, distrusă, făcută una cu pământul. Era liniște, nu se auzea decât bâzâitul unei muște care îmi dădea târcoale, și, departe, la abator, guițatul porcilor duși la tăiere.

M-am furișat și mai aproape, m-am ascuns în dosul unui copac, și inima mi s-a oprit în loc când l-am văzut pe LeBaron ieșind pe prispă, cu pușca în mână. A încărcat-o, iar apoi s-a așezat pe vechiul scaun de bambus al lui Anne-May și a început să își lustruiască arma.

În clipa următoare mi s-a pus un nod în gât, căci am văzut-o pe Patience. A ieșit din colibă ținând de coadă un baros și s-a apucat să spargă un buștean de roșcov. Și-a dat jos jacheta veche, rămânând cu brațele dezgolite în rochia de postav, iar eu nu îmi puteam lua ochii de la litera aceea lucioasă de pe pieptul ei.

A înfipt pana în inima bușteanului și a început să lovească până ce l-a despicat drept în două. Lemnul pârâia și așchiile săreau la fiecare lovitură. Când a ridicat din nou barosul, am ieșit din dosul copacului.

– Patience! am strigat, cu vocea răsunându-mi de jur-împrejur.

S-a uitat la mine, a coborât barosul și și-a șters mâinile pe șorț.

Am întins brațul către ea.

– Vino la mine!

Ea s-a uitat la LeBaron.

– Stai pe loc!

El a ridicat pușca din poală.

– Bine ai revenit, domnișoară Jemma!

I-am făcut semn lui Patience să vină la mine, dar ea a rămas încremenită pe loc, ca nevasta lui Lot.

LeBaron a dus pușca la ochi și m-a luat în cătare.

– Îți amintești locul ăsta? Copacul de colo, unde a murit tăticul tău.

– Patience, vino la mine, am repetat.

– E drept, bătrânul era un dur. I-a luat mai mult decât altora să moară. Încăpățânat, ca și copila asta.

Am întins amândouă brațele.

– Patience, poți să o faci!

– Poate că n-ai aflat încă, dar e a mea acum.

A făcut un semn din cap către Patience.

– Nici nu s-a uscat cerneala pe actul de vânzare. Femeie neagră, adultă, așa scrie. Dar poți să-i iei locul, dacă poftești.

Am pășit către Patience. Pașii mei nu făceau nici un zgomot pe drumul de pământ.

LeBaron a tras un foc, spulberând iarba lângă picioarele mele.

– Vino, Patience, am repetat.

– Noi doi ne știm de mult, Jemma. M-ai văzut vreodată să nu nimeresc ținta? Data viitoare lovesc în plin. Îi spun șerifului Whitman că ai murit în timp ce încercai să-mi faci necazuri.

A încărcat din nou arma și a dus-o la ochi.

– De fapt, ar fi și mai plăcut să te rănesc, iar apoi să te ucid în chinuri.

M-am retras spre potecă.

– Merg la Anne-May și îi spun.

– Așa să faci, Jemma.

Și-a așezat iarăși pușca pe genunchi și a continuat să o lustruiască, iar Patience a ridicat barosul și s-a întors la spart lemne.

– O să regreți asta, LeBaron! i-am strigat.

S-a ridicat și a pornit către mine.

– Ce-am vorbit eu? Șterge-o!

M-am întors și l-am înfruntat.

În tăcere, Patience s-a așezat în spatele lui ținând barosul cu amândouă mâinile.

– Am zis s-o ștergi. Ce mai aștepți, Jemma?

– Să te văd mort, i-am răspuns.

Simțind, probabil, pe cineva în spatele lui, a dat să se întoarcă în ultima clipă, iar Patience l-a izbit cu barosul în ceafă.

LeBaron s-a prăbușit într-un nor de praf, s-a zbătut un pic, apoi a rămas nemișcat, cu fața la pământ. După aceea s-a așternut o liniște mormântală. Până și porcii tăcuseră.

Am alergat lângă ei și l-am privit pe LeBaron. Părul îi era năclăit de sânge. M-am aplecat și i-am luat pulsul, era slab. Apoi, cu vârful ghetei, am încercat să-l întorc cu fața în sus, pe jumătate temându-mă ca nu cumva să sară în picioare și să ne sugrume pe amândouă.

– E mort? a întrebat Patience cu lacrimi în voce.

– Încă nu.

Patience a lăsat barosul să cadă cu zgomot.

– L-ai lovit zdravăn, Patience, i-am spus, cu genunchii încă tremurând. Am știut dintotdeauna că ești puternică, dar asta a fost cu adevărat frumos.

Tremura ca și cum cineva aruncase cu apă rece peste ea.

– Am face bine să-l ascundem, să câștigăm timp.

Capitolul 55. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

Când am ajuns la Peeler, venind de la New York după o călătorie infernală, pe parcursul căreia fusesem nevoită să-i ascult pe nordiști vorbind despre Mary, dolofana nevastă a lui Abraham Lincoln, și întrebându-se dacă aceasta avea sau nu bun-gust, chestiune la care răspunsul era un „nu“ categoric, am intrat direct în casă și m-am pregătit să-l vizitez pe Jubal la magazin.

Chiar când mă bucuram să îmi revăd pisica și încercam să o fac să iasă de sub canapea, au venit detectivii cu Jemma, întrerupându-mi pauza de ceai. Măcar venise îmbrăcată într-o rochie curățică, din mătase neagră, pe care i-o făcuseră femeile Woolsey, pricepute la lucrul de mână, și pe care aveam s-o opresc pentru mine.

Am trimis-o la Ambrosia să aducă niște ouă pentru cină, mi-am făcut un foc în cameră și m-am aranjat cum am putut mai bine fără cameristă. Mi-am dat cu pudră pe față și la subsuori, cu praf de cărbune la rădăcina părului, pe care apoi l-am ondulat. Cu capul bubuindu-mi de durere și disperată după o priză de tabac, mi-am turnat ultimele picături de rachiu de mure și am privit conținutul dezolant al dulapului de haine.

Am ales o rochie de mătase roz, pe care Jubal o admirase cândva, încercând să îndepărtez cu o perie dunga de mizerie întărită de-a lungul mânecilor și gulerului. Am scos inelul cu diamant din casa de valori și l-am pus pe deget, apoi cerceii cu ametist, iar la urmă m-am stropit cu apă de colonie.

Am luat singura șaretă care încă mai mergea, cu două spițe rupte la o roată, și am mers la Smalls & Fiii. Din când în când, ridicam la nas batista parfumată a lui Jubal, ca să îmi amintesc mirosul lui. Desigur că avea să se repeadă la mine și să mă cuprindă în brațe. Nu îl mai văzusem de nouă luni. Aveam să îl întreb despre poemul acela pe care îmi spusese că îl scrisese, iar el avea să îmi dea un răspuns potrivit.

Sau măcar să își ceară iertare.

M-am apropiat de magazin și am văzut oprită în fața lui o trăsură elegantă și un negrotei în livrea țesălând coama calului. Am intrat – anunțată de clinchetul clopoțeilor fixați deasupra ușii – și l-am găsit pe Jubal în spatele vitrinei, întreținându-se cu o clientă căreia îi prezenta niște tutun. Un al doilea tânăr servitor aștepta alături, în poziție de drepți. Clienta era o femeie tânără și delicată, care îmi părea cunoscută, cu o piele proaspătă și doar o urmă de fard. Ce rochie frumoasă avea, din stofă de lână roșie, iar crinolina îi scotea în evidență talia subțire! Când s-a întors ca să plece, servitorul i-a așezat pe umeri o pelerină de blană de nurcă.

Apoi servitorul i-a deschis ușa, iar ea a ieșit zâmbind și fluturând din mână.

– Pe data viitoare, Jubal.

La rândul lui, el i-a făcut cu mâna, iar după aceea a început să așeze cutiuțele cu tutun înapoi în vitrină. Abia dacă m-a învrednicit cu o privire.

– Așadar, a spus el, fiul rătăcitor se întoarce.

– Dacă e vreo referință biblică, știi că nu mă pricep la astea. Se spune că domnii, în Sud, își întâmpină doamnele cu...

A trântit ușa vitrinei.

– Pe unde ai umblat, Anne-May?

– Ai niște tabac? Mi-ar prinde bine o...

– Ce ți-a luat atâta vreme?

– Liniștește-te, Jubal, doar ți-am spus unde merg. La Washington. Și ți-am scris de la New York, pentru numele lui Dumnezeu!

– Ai face bine să-mi spui că ai găsit-o pe Jemma.

– Ei bine, întâmplarea face că, în sfârșit, am vești foarte bune în această privință. Ai niște Golden-Banded Oco? Mă simt cam slăbită după călătoria cu trenul.

– Anne-May, unde e Jemma?

– După îndelungi căutări, am găsit-o. N-o să-ți vină să crezi ce au făcut nemernicii de yankei, mi-au furat banii de la Reggie...

– Ai adus-o?

– Adineauri. Mulțumită unor buni detectivi nordiști. Am adus-o înapoi, conform legii.

– Cum?

Am zărit în vitrină tutunul la care jinduiam.

– A trebuit să le dau ceva la schimb.

– Anne-May, ce ai făcut?

– Le-am spus doar că am lucrat cu un grup care era posibil să fi primit niște informații.

Jubal m-a prins de umeri și m-a zguduit atât de tare, încât buclele m-au izbit peste obraji.

– Ți-ai pierdut mințile?

– Nu au treabă cu noi, Jubal. Îi vor pe cei de la vârf.

– Tâmpito! Va trebui fie să mă ascund, fie să pun o iscoadă în drum. Ultima dată când au venit după mine, a trebuit să mă ascund ca un câine, în dulapul

nevesti-mii. Chiar mă întrebam de ce n-au mai venit, de la o vreme. Umblau după tine, ca să-și construiască un caz.

– M-au asigurat că totul se va aranja după ce ajung la cel de la vârf. Atunci se vor liniști apele.

– Nu au nici o fărâmă de dovadă, cu excepția acelui caiet. Iar dacă autoritățile pun mâna pe el, mă vor duce la închisoare, la Leonardtown, și mă vor spânzura, Anne-May. Și pe tine la fel.

M-am apropiat de el și i-am pus mâna pe piept.

– Nu îți face griji, voi face rost de caiet.

M-a împins și m-am lovit de un butoi.

– Așa să faci. Dacă nu, le voi povesti cum m-ai întrebat dacă voiam să aflu locul în care se găseau trupelor yankeilor, iar eu am zis că nu. Și cum te-ai dus și ai vândut informația altora. Șeriful Whitman va fi de partea mea.

– Dar totul a fost ideea ta, Jubal.

– Vrei să mor pentru tine? Am copii!

– Dar ai spus că ai sentimente...

S-a întors cu spatele la mine, apoi cu fața, și mi-a vârât un deget sub nas.

– N-am spus niciodată așa ceva.

– ...că voi fi regina ta.

– Lucrurile se mai schimbă, Anne-May.

Mi-am dus mâinile la stomac, încercând să-mi rețin scârba.

– Încerci să scapi de mine ca să îmi iei casa.

– Nu, deși abia ești în stare să te ocupi de ea, iar Fergus nu și-a plătit taxele pe ultimul trimestru.

Îmi vâjâia capul. M-am așezat pe un butoi. Poalele fustei s-au învolburat împrejur, apoi s-au așezat.

– Poemul. Nu l-ai scris tu. A fost o minciună. Femeia de mai devreme...

– Nimeni...

– O cunosc. Camille Tourand de la Six Elms. Ai pus ochii și pe proprietatea ei. Ai luat-o pe a lui Charlene. În curând o vei lua și pe a mea. Apoi pe a ei. Un plan perfect.

Jubal a dat să-mi ia mâna, dar nu l-am lăsat.

– Ești obosită, Anne-May. Mergi acasă și găsește...

– Destul despre nenorocitul ăla de caiet, Jubal!

Am ieșit, în clinchetul enervant al clopoțeilor. Am urcat în șaretă și am pornit înapoi spre plantația Peeler, înăbușindu-mi suspinele, cu vântul uscându-mi lacrimile pe obraji. Am îmboldit calul și, la jumătatea drumului spre casă, am lăsat batista să fluture în aer, apoi i-am dat drumul, fără să privesc măcar unde ajungea, purtată de vânt în întunericul nopții.

Capitolul 56. Georgy

Point Lookout, Maryland

aprilie 1864

Împreună cu Frank și Nathan, am sosit la Point Lookout la bordul unui vapor cu aburi, dornici să găsim ajutor pentru Jemma la personalul spitalului și la fratele lui Nathan.

Eu și Frank stăteam față în față cu Nathan. Accesul ne fusese asigurat chiar de doctorul Olmsted, imediat ce îi vorbiserăm despre planul lui Nathan și îi ceruserăm ajutorul.

De la fereastra vaporului, Nathan scruta țărmul.

– Comandantul fratelui meu, Terrance, este colonelul Draper. Poate cu el ar trebui să vorbim mai întâi.

– Alonzo Draper? a întrebat Frank.

– Îl cunoști? s-a mirat Nathan.

– Din ziare. Este un aboliționist din Massachusetts. Ca ofițer unionist, a recrutat un întreg regiment de bărbați de culoare, scăpând, astfel, de simpatizanții cauzei confederate și, în cele din urmă, regimentul a preluat locul acesta.

Pe aproape întreg parcursul călătoriei, Frank nu-mi dăduse drumul la mână. Era îmbrăcat în uniforma albastră și avea pistolul la brâu.

Nathan citise tot drumul un jurnal botanic. Era chipeș în uniforma de postav albastru, cu cizmele atât de lustruite, încât străluceau. Aș fi vrut să-l descos cu privire la sentimentele lui pentru Jemma, dar m-am abținut, căci îmi făcea impresia unui om discret. Era clar că îi păsa mult de ea dacă își asuma un astfel de risc cu atâta hotărâre.

Am debarcat la Point Lookout. Locul se schimbase de la ultima mea ședere acolo. Apăruseră închisori improvizate, în care soldații rebeli erau ținuți sub paza trupelor de culoare.

I-am condus pe Frank și pe Nathan la birouri, iar de acolo am fost duși curând la colonelul Draper, noul comandant al taberei. L-am găsit lângă fereastră, supraveghindu-și trupele.

Frank și colonelul Draper s-au salutat.

– Domnule colonel, sunt căpitanul Frank Bacon. Permiteți-mi să vi-i prezint pe domnișoara Georgeanna Woolsey și pe asistentul meu, Nathan, al cărui frate, Terrance, servește în rândurile dumneavoastră.

Nathan a salutat.

– Domnule colonel!

Colonelul i-a răspuns la salut.

– Fratele dumitale este un om de nădejde.

Colonelul era un bărbat arătos, cu ochi închiși la culoare care străluceau, luminându-i chipul.

– Vă admir mult, domnule colonel, i-am spus, pentru sprijinul acordat grevei muncitorești a cizmarilor din New England și pentru felul în care conduceți trupele de culoare.

– Vă mulțumesc, domnișoară Woolsey. Cu ce vă pot fi de folos? Nu îmi dau seama ce a putut să vă aducă într-un loc ca acesta.

– De fapt, chiar anul trecut am fost aici, ca infirmieră în Armata Statelor Unite, i-am spus.

– S-au schimbat multe în ultimul an. Ne-a sosit un număr mare de prizonieri rebeli. Sunt păziți de Regimentul 36 Infanterie, de culoare. N-ați văzut soldați mai buni. Pregătiți să servească cu onoare.

– Dorim să vă cerem o favoare, a spus Frank.

M-am apropiat de colonelul Draper.

– O prietenă, sclavă pe plantația Peeler din apropiere, a trăit în libertate, alături de noi, la New York. A fost luată de poliția federală și adusă înapoi, la cererea stăpânei sale, Anne-May Wilson Watson.

– Și ați venit să-mi cereți ajutorul?

– V-am rămâne îndatorați, i-am răspuns.

– Din păcate, nu intră în atribuțiile mele. În plus, fiind vorba de Maryland, un stat unionist, trebuie să fim foarte atenți.

– Dar am ajuns atât de departe, domnule colonel, i-am spus. Vă rog să vă mai gândiți. Prietena noastră este un om bun și a servit cauza.

– Nu pot face nimic. Sunt extrem de puține situațiile în care să pot anula un ordin federal.

– Sunteți singura noastră șansă, a intervenit Frank.

– Credeți-mă, aș vrea ca lucrurile să fie altfel.

Colonelul și-a aruncat cartea pe masă.

– Însă dacă vă grăbiți, puteți prinde vaporul înapoi către New York.

Capitolul 57. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

L-am târât pe LeBaron în tufișurile din spatele căsuței și am șters cum ne-am priceput mai bine urmele de sânge, măturând drumul cu crengi de brad.

– Ar trebui să ne întoarcem la Anne-May, am spus. Poate că o să ne ascundă. La urma urmei, sunt proprietatea ei. Moartă, nu-i sunt de nici un folos.

– Jemma, nu mă pot gândi la nimic.

Am tras-o mai aproape.

– Și-a făcut mendrele cu tine?

– Nu. I-am spus că am friguri și nu s-a apropiat de mine. Săptămâna trecută am zis că aveam friguri galbene.

– Bravo!

Patience a început să tremure din toate încheieturile.

– Jemma, vor vedea sângele și îl vor găsi. Vor veni după el.

– L-am ascuns bine, va trece o vreme până să-l găsească. Între timp, trebuie să ne păstrăm calmul. Ascultă, doamna Charlene mi-a zis că mama a plecat. Așa e?

– Da, de ceva timp.

M-am întristat.

– Speram să mă fi mințit.

– Într-o noapte, mi-a trimis un bilet în care îmi spunea că mă aștepta lângă drumul spre Hollywood, ca să fugim împreună, dar doamna Charlene m-a ținut lângă ea toată noaptea. După ce am reușit să scap, am descoperit că mama plecase. Am auzit că au găsit în mlaștină pe cineva care semăna cu ea. Cadavrul era prea descompus ca să fie siguri.

– În fiecare săptămână găsesc pe câte cineva acolo.

Patience și-a șters ochii cu poalele șorțului.

– S-a dus, Jemma.

I-am strâns mâinile.

– Nu cred asta, Patience. O vom găsi. Dar acum trebuie să ne gândim. Cum facem să plecăm, când n-avem bani de tren?

– Știu unde a ascuns doamna Charlene niște bani pentru cumpărături și a uitat de ei.

Din adâncul pădurii au răzbătut până la noi voci bărbătești. Erau Clem și ceilalți vânători de sclavi.

Am tras-o lângă mine. Îi simțeam bătăile inimii.

– Vino într-o oră pe drumul spre Hollywood. Te aștept acolo.

Am alergat înapoi la Peeler și am găsit-o pe Anne-May în sufragerie, așezată la masa mare, cu privirea ațintită la foc. Mânecile rochiei roz îi erau murdare, iar lumina flăcărilor îi juca în pietrele violet ale cerceilor.

Abia dacă s-a uitat la mine.

– Mergi și ațâță focul, Jemma.

– Am nevoie de sprijinul tău, Anne-May. Urgent.

– Sprijin! Ce limbaj elegant ai căpătat trăind lângă yankeele alea afurisite! Sunt foarte bădărane, să știi, cum își exprimă opiniile în public. Nu e de mirare că cele mai multe dintre ele sunt nemăritate.

M-am uitat împrejur, căutând locuri în care m-aș fi putut ascunde, dacă venea Clem după mine.

– LeBaron e rănit.

S-a întors spre mine.

– Rănit, cum?

Mi-am șters de fustă palmele transpirate.

– Rău. Și nu mai durează mult până să-l descopere.

Și-a întors privirea înapoi către foc.

– Tu ai făcut-o?

– Am avut ajutor. Patience.

– Și acum ai nevoie de mine.

– Aș zice că avem nevoie una de alta. Eu și Patience vom încerca să o găsim pe mama, iar apoi vom pleca undeva unde să trăim împreună, libere. Îți voi spune unde e caietul, dar în schimb vreau două lucruri. Și am nevoie de ele repede. Primul, să mă ajuți să plec de aici cu Patience. Al doilea, să îmi dai cerceii aceia pentru mama.

– Vii aici cu obrăznicie și cu revendicări! N-am pomenit de când sunt o asemenea...

– Când mătușa Tandy Rose i-a dăruit mamei, i-a spus că nu compensau pierderea unui copil. În ziua în care tu și LeBaron i-ați luat, a fost ca și cum l-ați fi ucis încă o dată pe Toby.

– Nu e vina mea că tu te jucai prostește cu focul, în loc să ai grijă de frățiorul tău.

– M-am săturat să mă învinovățesc pentru ceea ce s-a întâmplat. Poți să mă numești proastă cât vrei, eu știu că nu sunt, iar acela a fost un accident. Mi-e dor de fratele meu în fiecare zi. Patience nu-și amintește, dar ea a fost cea care a răsturnat felinarul. Am încercat s-o opresc să intre după el, dar în zadar.

– M-ai făcut să pierd două bunuri atunci. Grinda care a căzut peste Patience i-a redus surorii tale valoarea la cel puțin jumătate. Ai noroc că ai scos măcar pe unul din flăcări.

– Cum poți să fii atât de insensibilă? Doar știi ce înseamnă să-ți pierzi un frate!

Anne-May a continuat să privească flăcările și părea că în ochi i-a apărut o lacrimă.

M-am îndreptat spre ușă.

– Plec.

– Nu înainte să-mi spui unde e caietul.

Am întins mâna.

– Cerceii, Anne-May.

– Îți dai seama că s-ar putea să nu o mai găsești pe mama ta, ca să i-i dai.

Anne-May a rămas așa, nemișcată, câteva minute lungi. M-am temut că pățise ceva. În cele din urmă, cu mișcări foarte încete, și-a scos un cercel, apoi pe celălalt, și i-a așezat pe masă.

– Oricum nu îmi veneau bine. Și acum, unde e caietul?

Am luat cerceii și i-am pus în buzunar.

– Spune-mi cum ne ajuți să plecăm...

Dintr-odată, din curte s-au auzit voci răstite.

M-am uitat pe geam.

– L-au găsit pe LeBaron. Mă ascund în cămară.

Dar înainte să apuc să fac un pas, ușa s-a dat de perete cu zgomot și au intrat prietenii lui LeBaron, cu Clem în frunte, cu măciuci, bice și armele scoase.

Anne-May s-a așezat între mine și Clem.

– Predă-o, doamnă Watson, a spus Clem. Are mari probleme cu legea, pentru că l-a atacat pe LeBaron.

Anne-May și-a ridicat bărbia.

– De unde știi ce s-a întâmplat, din moment ce el e mort?

– E aproape mort, cu capul spart, lângă căsuță. E clar cine a făcut-o. Sclava aia a lui și cu asta de aici. L-au lovit cu barosul.

– Clem, amândouă sunt proprietatea mea. Îmi pare rău pentru LeBaron, dar Jemma reprezintă o investiție considerabilă...

– Luați-o!

Clem le-a făcut semn oamenilor, care au venit și m-au apucat de câte un braț.

Anne-May a venit lângă noi.

– Unde o duceți?

– Ne pare rău pentru investiția dumneavoastră, doamnă, a spus Clem. Dar acum vorbim de crimă. Și ne gândim că ce-a fost bun pentru tatăl lor, e bun și pentru ele. Unele doamne se bucură de spectacol, dar dumneavoastră, doamnă Watson, delicată și sensibilă cum sunteți, e mai bine să rămâneți aici.

M-au scos din casă și m-am smucit să scap, dar mi-au legat mâinile la spate și mi-au petrecut o frânghie pe după gât, astfel încât unul dintre ei, călare, să mă tragă după el. Sfoara îmi rodea pielea.

Râzând, Clem i-a strigat celui călare:

– Hristoase, Jimmy, n-o omorî înainte să ajungem cu ea acolo!

– Am adus același lanț pe care l-am folosit la bătrânul tău, mi-a șoptit Clem la ureche, atât de aproape încât îi simțeam respirația mirosind a whisky.

Pe drumul spre Ambrosia, mi s-a răcit tot trupul. Gândul la copacul acela mi-a înmuiat brațele și picioarele și mă rugam ca Patience să nu fi venit, totuși, la locul stabilit.

Capitolul 58. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

La scurt timp după ce au luat-o pe Jemma, am intrat în bucătărie, răscolind cămara pentru a suta oară, când a intrat Euphemia.

– Anne-May? Ești aici?

Am ieșit din cămară.

– Bună, Pheme.

– Bine ai revenit!

Purta aceeași rochie veche, de mătase neagră, dar avea pe umeri un șal tricotat, nou, de culoarea fildeșului. A aruncat o privire împrejur.

– Ar trebui să faci ordine aici. Și nu poți trăi doar cu conserve.

– Și eu mă bucur să te revăd, surioară. Aș găti niște vită Wellington, dar nu avem decât orez și niște cartofi vechi, iar prea mult amidon face rău la siluetă.

– Tot n-ai găsit caietul ăla?

– Jemma nu-mi spune unde este. Iar Jubal riscă închisoarea.

– Jemma s-a întors?

– Chiar azi. Am recuperat-o de la niște femei din Nord, care o ascundeau la New York.

Euphemia s-a uitat la mine cu o privire îndurerată.

– Anne-May, cum ai putut să o aduci înapoi aici?

– Euphemia, nu te ambala! E proprietatea mea. Dar Clem și băieții lui tocmai au luat-o. La ferma bătrânului Burns.

Euphemia și-a strâns șalul pe umeri.

– Dumnezeule, Anne-May! Pentru ce?

– Ea și sora ei l-au atacat pe LeBaron. L-au lăsat fără simțiri, din câte mi-a spus.

– De ce n-ai zis așa? Trebuie să facem ceva!

– Pentru Dumnezeu, liniștește-te!

Euphemia a început să se plimbe de colo până colo prin bucătărie.

– O vor ucide. Cum au făcut cu Sweet Clementine. Și cu Celeste.

Euphemia s-a întors, iar șalul i-a alunecat de pe umeri, dezvăluindu-i pântecul mărit.

M-am prins cu mâinile de masă.

– Văd că n-ai avut probleme să te înfrupți din soțul meu, surioară.

A privit pe fereastră, trecându-și o mână peste burtă.

– Este al lui Fergus, în caz că te întrebi.

– Mă gândeam eu că nu e al șerifului Whitman! Presupun că nu mai există respect pentru instituția căsătoriei.

– Anne-May, îmi pare rău.

Am fluturat, agasată, din mână.

– Adevărul este că eu nu-l suport pe Fergus.

Ea și-a coborât privirea către mijlocul îngroșat și a zis:

– Mă întreb ce ar zice mama.

– Pun rămășag că-i fată. Se spune că fetele te urâțesc.

Euphemia și-a ridicat iar șalul pe umeri.

– Aș veni cu tine, dar nu-l pot lăsa pe Fergus singur la baracă prea multă vreme. A ajuns să se miște greu.

– S-a putut mișca de ajuns cât să te lase cu burta mare.

Euphemia s-a îmbujorat și a așezat în chiuvetă unul dintre platourile Wedgwood ale lui Tandy Rose.

– Grăbește-te să-i oprești pe Clem și pe oamenii lui. Dacă nu pentru altceva, măcar ca să-ți protejezi proprietatea.

– Și cum aș putea să fac asta? Sunt vreo șase namile.

– Ai o pușcă. Arată-le cine e stăpân aici. În plus, poate că a ajuns și Jubal. Dacă Jemma îi spune unde e caietul, iar tu nu ești acolo să auzi? Jubal se va lepăda imediat de tine. Va spune că tu ai făcut totul.

– Presupun că ai dreptate.

M-am ridicat.

– De când ești borțoasă, a început să-ți meargă mintea, Euphemia, știai?

Capitolul 59. Georgy

Point Lookout, Maryland

aprilie 1864

Colonelul Draper ne-a condus pe toți la ușă.

– Îmi pare rău că nu pot face mai multe, a spus el. Credeți-mă, aș vrea să vă ajut.

M-am întors către el.

– Jemma a lucrat aici ca infirmieră, a îngrijit soldați alături de noi. Schimbă cu ceva situația?

– În calitate oficială? a întrebat colonelul.

– Păi, nu.

– Dar a luptat la Gettysburg, a intervenit Nathan.

Colonelul s-a oprit și s-a întors către el.

– Stați așa! Pentru Armata Statelor Unite? Cum vine asta?

– Un regiment în trecere prin Hagerstown a luat-o cu el, a spus Nathan. Maiorul Ellis.

– Regimentul 14, Connecticut? Au înrolat-o?

Nathan a dat din cap.

– Da, să trăiți!

– De ce n-ați spus așa?! a exclamat colonelul.

– Nu înțeleg, m-am mirat eu.

Nathan a zâmbit.

– Asta înseamnă că Jemma este contrabandă de război, proprietatea statului, și avem dreptul să o revendicăm ca atare.

– Într-adevăr.

Colonelul ne-a deschis ușa.

– Trimit un detașament de pușcași cu voi. Voi trei sunteți gata să pornim?

Ne-am apropiat de Plantația Peeler. Eu și Frank călătoream într-o trăsură a armatei, deschisă, cu patru locuri. Nathan și fratele lui, Terrance, mergeau în fruntea celor douăzeci de camarazi pușcași ai acestuia, din Regimentul 36 al trupelor de culoare, în uniforme albastre, călare. Veneau, încolonați în două șiruri identice, în urma noastră. Mă bucuram să-l văd pe Nathan împreună cu fratele lui, după atâția ani. Terrance semăna cu Nathan, era doar puțin mai scund, cu ochii negri, și avea aceeași franchețe în purtări.

Pe drumul către plantație, țineam în mână scrisoarea colonelului Draper, cu colțurile îndoindu-se de adierea vântului și cu ceara roșie a sigiliului abia răcită.

Trecând pe lângă dependințele, lanurile de tutun și șoproanele acelui loc în care Jemma se născuse și crescuse în sclavie, și în care tatăl ei fusese ucis, o tristețe adâncă a pus stăpânire pe mine.

Am oprit pe o alee circulară de pietriș, în fața unei case din care a ieșit o femeie înaltă, strângând un șal în jurul umerilor.

– Pot să vă ajut cu ceva? ne-a întrebat ea.

– O căutăm pe Jemma. Din câte știu, a fost adusă înapoi aici. Eu sunt Georgeanna Woolsey, iar acesta este căpitanul Bacon. Deținem un document prin care se cere eliberarea ei neîntârziată.

– Jemma nu e aici, acum.

– Doamnă, vă avertizez! Documentul poartă semnătura colonelului Draper de la Point Lookout.

Femeia a venit spre noi, cu o expresie de îngrijorare pe chip.

– Eu sunt Euphemia Wilson. Mă tem că Jemma a fost luată de o ceată de golani care au de gând să-i facă rău. Sora mea tocmai a plecat spre ei.

– Ne puteți arăta unde sunt? a întrebat Nathan.

Femeia a făcut semn cu mâna către pădure.

– Vechea fermă Burns, pe drumul către Ambrosia.

– Știu unde este, a spus Nathan, iar el cu Terrance și cei douăzeci de pușcași au întors caii și au pornit la galop, împrăștiind pietrișul de sub copitele cailor.

Grăbită, Euphemia a ieșit pe ușă. Abia atunci am văzut că era însărcinată.

– Vă însoțesc, a spus ea.

Frank a ajutat-o să se urce în trăsură.

– Căpitanul Watson poate să-și poarte singur de grijă pentru o vreme. Noi însă, domnule, trebuie să ne grăbim să o salvăm pe Jemma, căci mă tem că deja s-ar putea să fie prea târziu.

Capitolul 60. Jemma

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

Clem și vănătorii de sclavi m-au tras de-a lungul potecii năpădite de ierburi, către ferma domnului Burns. Am trecut de firele de floarea-soarelui de la poartă. Pe jos era plin de semințe, iar plantele începuseră să se usuce. Cândva, cineva încercase să ne spună cât de periculos era locul acela. Dacă aș fi ținut cont de asta!

Omul de pe cal a tras de funia de care eram legată. Sângele care îmi curgea de la gât era lipicios. Apoi a apărut în zare căsuța lui LeBaron, iar în spate, sicomorul cu ramuri răsucite. Am înghețat. Jubal Smalls era deja acolo, aproape de căsuță, cu o cană de argint în mână.

– Iată că Domnișoara Simandicoasă se întoarce. Am văzut ce i-ai făcut lui LeBaron!

Clem și prietenii lui s-au adunat în jurul nostru și am simțit o mare ușurare că Patience nu era acolo.

– LeBaron tocmai și-a dat ultima suflare, dar nu înainte să ne spună ce ați făcut tu și sora ta. Nu te așteptai să scapi, nu-i așa? Nu așa merg lucrurile aici. Unde e caietul?

Cu câtă ușurință își îndeplineau sarcinile! Clem scotea acum din locuința lui LeBaron lanțul cel greu, de legat bușteni, iar ceilalți construiau un mic podium asemănător cu acela care fusese făcut pentru tatăl meu.

– Ce caiet? am întrebat.

Jubal a ridicat din umeri.

– Mai bine îți spui rugăciunea, fetițo!

A luat lanțul de la Clem, un capăt l-a aruncat peste o creangă, iar pe celălalt, rece și greu, l-a înfășurat în jurul gâtului meu. Asta simțise și tata când stătuse sub copac. L-am văzut în fața ochilor cu mâinile legate la spate, exact așa cum eram și eu. Ochii mi s-au umplut de lacrimi fierbinți. Mi s-a făcut foarte dor de mama. De felul ei de a fi și de zâmbetul ei. Dacă ar mai fi fost în viață pe undeva, sigur că ar fi plâns aflând că murisem la fel ca tata.

Oare lui Nathan i-ar fi fost dor de mine?

În poieniță au apărut oameni din oraș, privind, curioși, în jur. I-am recunoscut pe câțiva. Pe ajutorul șefului de la poștă, pe măcelarii de la docuri, unul dintre ei încă purtând șorțul galben. Pe două dintre doamnele din Leonardtown le văzusem la Smalls & Fiii. La început nu am înțeles ce căutau acolo, iar apoi răspunsul mi-a tăiat respirația.

Veniseră să vadă o spânzurătoare.

Dintr-odată, la capătul potecii a apărut un cal care trăgea pe cineva după el. Mai mulți bărbați veneau în urma lui, râzând și strigând.

– Ridică-te și mergi, leneșo!

– Patience!

Am vrut să pornesc spre ea, dar lanțul m-a oprit. M-am întors spre Jubal.

– Nu și pe ea, vă rog!

A băut puțin din ce avea în cană.

– Poate că nu știi, dar a omorât un alb.

Am simțit că-mi pierdeam puterile.

– Vă rog, nu poate să meargă.

– Unde e caietul, Jemma?

Vânătorii de sclavi au tras-o pe Patience în poieniță. Funia era legată de mijlocul ei și avea rochia murdară și ruptă de la târâtul pe pământ.

– O să-i dați drumul?

Jubal și-a făcut o cruce în dreptul inimii.

– Pe onoarea mea.

Celălalt bărbat a tras-o pe Patience sub copac, legând o altă funie de el. M-am gândit pentru câteva secunde. Clem a rostogolit un butoi, să îi facă și ei o platformă.

– Las-o să plece și apoi îți spun, i-am zis eu lui Jubal.

El mi-a aranjat lanțul în jurul gâtului cam cum și-ar fi înnodat un bărbat cravata.

– Te joci cu ultimii mei nervi, prințeso.

– Mințiți! Nu o veți lăsa pe Patience să plece, mai ales acum, când au venit atâția oameni la spectacol.

A zâmbit și s-a apropiat. Mirosea a parfumul preferat de Anne-May.

– Riscă!

– Mereu ați mințit. Sper să găsească cine trebuie caietul.

– Nu asta trebuie să spui când ai lanțul în jurul gâtului. Dar pentru a-ți arăta ce inimă bună am, te las să alegi cine moare prima.

O mâhnire imensă mi-a cuprins inima. Se adunaseră și mai mulți oameni. Se salutau ca în oricare altă zi. Se simțea emoția mulțimii ca atunci când la Leonardtown venea circul și urma să iasă leii.

– Bine, atunci. Sora ta va fi prima, a spus el ridicând el din umeri.

Dinspre pădure a apărut Anne-May. Venea cu pași întinși și ținea în mână o pușcă.

Jubal a dat pe gât ce îi mai rămăsese în cană.

– Dacă nu ar fi venit vânătorul de porumbei!

– Ce faci aici, Jubal? l-a întrebat ea.

Clem i-a întins lui Jubal o mătură. Acesta a luat-o și s-a întors spre Anne-May.

– Ai venit să vezi și tu?

– Spânzurătoarea nu e un mod omenos de a executa pe cineva. Nu așa se face.

– Azi vor fi două în loc de una, Anne-May, iar oamenii s-au strâns să vadă. Dar îți dau voie să le împuști dacă nu mor repede. Uneori slăbănoagele sunt prea ușoare și mor mai greu.

S-a întors apoi spre mine.

– Nu ca bătrânul tău. Am auzit că bunul Dumnezeu l-a luat foarte repede. Nu a fost nevoie nici să se desprindă de pământ.

Clem a strâns lanțul în jurul gâtului lui Patience, iar sora mea a țipat.

– Te iubesc, Patience! i-am strigat.

Ea s-a uitat în jos, apoi la mine. Ochii îi străluceau. Era prea înspăimântată pentru a-mi putea răspunde.

Vânătorii de sclavi s-au îndepărtat de Patience și de mine, așa cum făcuseră și când îl spânzuraseră pe tata. Li s-au alăturat celorlalți care stăteau adunați în cerc.

Jubal a tușit teatral.

– V-ați adunat aici ca să asistați la un act de justiție. Asta face ca o comunitate să se lepede de elementele nocive. Unuia dintre ai noștri i s-a făcut o mare nedreptate. E vorba de LeBaron Caruthers, care a slujit Hollywoodul cu multă râvnă.

S-a dus apoi spre Patience. Sora mea își ținea bărbia sus. Brațele le avea legate la spate. Biata de ea, atât de mică și cu lanțul acela atât de mare la gât!

– Cine ar fi crezut că fata asta e în stare să facă atât de mult rău? Dar a dovedit câtă răutate se ascunde în sufletul ei negru!

Jubal a apucat capătul lanțului de la gâtul lui Patience și a tras. Patience a deschis gura să poată respira.

– Ajută-ne, i-am spus lui Anne-May.

Jubal a început să râdă.

– Nu vă va ajuta. Ei nu-i pasă decât de ea. E ceea ce se poate numi o dependentă de tabac. Micuța noastră dependentă a renunțat la tot, chiar și la stima de sine. Nu-i așa, Anne-May?

S-a dus în spatele lui Patience și a mai împins-o puțin spre capătul platformei. Toți cei veniți să privească rămăseseră cu gurile căscate.

– Anne-May nu vă va ajuta. Nu e în stare nici măcar să țină un soț. Ca să nu mai vorbim de secrete.

A mai împins-o puțin pe Patience.

Mi-am ferit privirea. Nu o puteam vedea pe sora mea murind. M-am uitat la cei din mulțime. Unii zâmbeau, alții erau nerăbdători. Apoi, mai în spate, am văzut o față neagră. Arăta ca Nathan. Am încercat să strig, dar, de frică, nu am putut scoate nici un sunet.

Jubal a mai împins-o pe Patience, astfel încât numai cu vârfurile degetelor mai atingea pământul.

– Anne-May nu te poate ajuta, a continuat el. Are deja multe necazuri cu legea și cu caietul...

Dintr-odată s-a auzit o împușcătură. Toată lumea a încremenit, iar Jubal a căzut la pământ, cu o gaură roșie, perfectă, în inima lui vicleană.

Capitolul 61. Georgy

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

Euphemia ne-a condus de-a lungul aceluiași drum pe care eu și Jane îl străbătuserăm cu ambulanța de la Point Lookout în urmă cu câteva luni.

– E chiar aici, mi-a spus ea. Mi-e teamă să nu o spânzure și pe Jemma, așa cum au făcut cu tatăl ei. Sper să nu fi sosit prea târziu.

Am ajuns la capătul drumului. Ne-am dat jos și am urmat-o prin pădure până când am ajuns la un grajd vechi și la o poieniță. Un sicomor bătrân, falnic, domina întreg locul.

Frank și-a scos pistolul exact în clipa în care Anne-May și-a ridicat și ea pușca la umăr, a ochit și a tras în bărbatul care stătea lângă Patience. Terrance și oamenii lui în albastru și-au ațintit către mulțime baionetele lor argintii, iar Nathan a fugit spre Jemma și a dezlegat-o. Eu și Frank ne-am grăbit spre Patience.

– Harriet! a strigat bărbatul căzut.

O femeie a ieșit din mulțime și a alergat, plângând, la el.

– Jubal!

Frank s-a dus lângă el, a îngenuncheat și l-a cercetat, iar după câteva clipe l-a declarat mort.

Terrance, fratele lui Nathan, s-a adresat mulțimii:

– Împrăștiați-vă sau veți fi împușcați. Toți supraviețuitorii vor fi duși direct la închisoarea Point Lookout.

Câțiva din mulțime au amenințat cu pumnii strânși și înjurături, dar cu toții au dispărut repede în pădure. Imediat după aceea, Terrance și oamenii lui au încercuit platformele și le-au ajutat pe femei să ajungă la un loc cu iarbă.

Jemma a întins brațele spre mine, tremurând.

– Ai venit, Georgy!

După ce ea și Patience s-au îmbrățișat, le-am ajutat să se așeze, iar Frank le-a tratat rănile cum a putut mai bine, dat fiind că nu avea trusa medicală la el.

Am ajutat-o pe Euphemia să îngenuncheze în iarbă, lângă fete.

– Am vești foarte bune pentru amândouă, dar vă las până..., a spus ea.

Cele două surori au schimbat priviri și s-au luat de mână.

– Vă rugăm, doamnă. Am vrea să știm.

Euphemia și-a privit mâinile împreunate.

– Aștept de ceva vreme să vă spun asta, dar cei cu care lucrez au reguli stricte.

– Despre ce e vorba? am întrebat.

– Nu cu mult timp în urmă, am avut norocul să aflu unde e mama voastră. Vă trimite mesajul că vă așteaptă pe amândouă acasă.

Capitolul 62. Anne-May

Plantația Peeler, Maryland

aprilie 1864

Nu mi-a fost chiar atât de frică să merg la închisoare, la Point Lookout. Nici nu era o închisoare adevărată. Era un cort alb, supravegheat de niște soldați de culoare. Fergus mi-a promis că o să vorbească cu un avocat. Acum, că era pe cale să devină tată, se purta destul de bine cu mine.

În prima noapte i-am auzit pe gardieni strigând ceva despre o lumină uriașă pe cer și am ieșit să văd despre ce era vorba.

– Ceva imens a luat foc undeva în nord, a spus unul.

Am privit lumina galbenă de pe cerul întunecat. Era casa mea. Bineînțeles. Puteam simți mirosul frumoasei mele case chiar de la distanța aceea.

Am fugit către gardian și am strigat:

– E casa mea! Pisica mea e înăuntru!

Dar lui nu i-a păsat.

A doua zi de dimineață, colonelul mi-a explicat că Armata Statelor Unite îl pusese sub acuzare pe Jubal pentru spionaj, iar pe mine, pentru complicitate. Deși urma să fiu judecată, am fost eliberată condiționat.

Euphemia a venit să mă ia și m-a dus acasă cu trăsura.

– Aseară casa mea a luat foc, nu-i așa?

Euphemia a dat din cap în semn că da.

– Eram la bucătărie, îmi făceam un ceai. Prima dată i-am văzut pe oamenii lui LeBaron. Apa din vas începuse să sară de la tropotele copitelor din jur. Vânătorii ăia de sclavi au trecut în goana mare pe lângă fereastra bucătăriei, urlând ceva despre Jubal și acuzându-te pe tine că te-ai dat de partea negrilor.

– A fost răzbunarea lui Jubal, bănuiesc.

Nu am simțit nimic spunându-i numele. Suna ca una dintre cochiliile goale ale lui Fergus.

– Mai întâi au dat foc salonului din față. Au aruncat o sticlă cu gaz prin fereastră. Am văzut cum portretul mătușii Tandy Rose era cuprins de flăcări și cum tot peretele a devenit portocaliu. Am fugit la bucătărie, am luat o găleată cu apă și am aruncat-o, dar nu a contat deloc. Apoi au aruncat o altă sticlă cu gaz printr-o fereastră de la etaj.

Am ridicat o mână ca să o opresc.

– E suficient, Euphemia.

S-a întors către mine cu ochii în lacrimi.

– Am luat-o în sus pe scări, dar m-am întors din drum, pentru că fumul era prea gros. Am fugit în curte, tușind, și i-am văzut cum se îndepărtau. După zece minute, etajul a cedat și totul a devenit o grămadă de cenușă fumegândă.

– Saint Joan era acolo?

– Nu sunt sigură. Am încercat să o caut, dar totul a ars prea repede.

– Îți mulțumesc că ai încercat, i-am spus eu atingându-i mâna liberă, fiindcă în cealaltă ținea hățurile calului înhămat la șaretă, care galopa spre casă.

Am făcut o baie în râu în după-amiaza aceea. Mi-am lăsat hainele pe mal și am intrat în apa rece. Am privit spre deal, uitând pentru o clipă că totul arsese. Apoi am văzut fumul de la tăciuni înălțându-se și risipindu-se în vânt. M-am îmbrăcat și m-am dus la bucătărie, singura parte din casă care mai rămăsese întreagă, ca să-mi fac ceva de mâncare.

Stând lângă plită, priveam inelul pe care mi-l dăduse Fergus cu mult timp în urmă. L-am scos de pe deget și l-am băgat pe coada unei linguri de lemn. L-am lăsat acolo pentru Euphemia. Așa era corect, dacă tot urma să ducă acea cruce.

Am căutat iar prin toate cutiile și conservele, dar nu am găsit nimic în afară de orez. Am pus apa la fiert și am vârât o cană de metal printre boabele de orez. Am lovit ceva tare. Am pipăit cu mâna și am tras afară caietul legat în piele roșie.

M-am așezat pe jos și l-am răsfoit, gândindu-mă la Jubal și la cât de mult își dorise el casa mea. Bineînțeles că Jemma ascunsese caietul acolo unde nimeni din familia mea nu l-ar fi căutat.

Plimbându-mă, apoi, prin ce mai rămăsese din casă, am găsit niște tăciuni aprinși și am pus caietul pe ei. Mirosul de piele arzând avea, parcă, ceva purificator. Ce bine era să văd cum ardea ultima dovadă a stupidelor mele acțiuni în folosul lui Jubal!

Am luat castronul cu orez fiert și m-am dus la coliba văruită de la poalele dealului, cea care fusese odinioară căminul Jemmei. Am făcut focul cum m-am priceput, am deschis ușa să iasă fumul și am mâncat acolo, la masă. După ce s-a întunecat, am pus castronul deoparte, am urcat în pod și m-am întins pe o saltea goală. Pănușile de porumb trosneau sub mine.

Dintr-odată, am auzit un zgomot venind de jos, iar inima a început să-mi bată cu putere. Apoi, cel mai ușor zvon de pași s-a apropiat de mine și am simțit cum un corp moale îmi sărea în brațe.

Era Joan. Și-a întins blana peste mine, s-a învârtit de câteva ori în cerc și mi s-a așezat pe piept, începând să-și lingă o lăbuță. Mirosea a orez.

Am așteptat amândouă noaptea, privind prin fereastra pătrată, cu cercevele vopsite în cenușiu-deschis, pe care Harry o făcuse cândva pentru Sally Smith.

După ce luna a apărut pe cer, iar apoi prima stea, am adormit adânc și l-am visat pe frumosul meu frate.

Capitolul 63. Georgy

Brevoort Place, New York City

iunie 1864

M-am căsătorit cu Frank Bacon într-o seară de joi, la Brevoort Place. Tatăl său, reverendul Leonard Bacon, a oficiat ceremonia ajutat de verișorul nostru, Theodore Dwight Woolsey, președinte la Yale College. Mama a decorat casa cu ghirlande lungi de trandafiri, pentru că voia ca atmosfera să fie cât mai strălucitoare, iar Carry și Hatty au înghesuit în salon toate scaunele din casă. Fiicele lui Mary au făcut coronițe pentru toată lumea. Au venit toți prietenii familiei noastre și toate cunoștințele. Cu toții așteptau cu nerăbdare să se servească tratația alcătuită din căpșuni și prăjituri. A lipsit doar draga noastră Jemma, care era plecată cu treburi împreună cu sora ei.

Katharine Wormeley ne-a cântat A Mighty Forest Is Our God, iar Pico, așezat lângă ea, a acompaniat-o. Fiicele lui Mary au fost domnișoare de onoare și au aruncat o ploaie de petale de trandafiri pe covorul din salon.

Mary. Cât s-ar fi bucurat ea să vadă florile și toate celelalte lucruri atât de frumos aranjate!

– Cântă mai tare! i-a strigat mama lui Hatty. Atunci când cânți, e ca și cum te-ai ruga dublu!

– Am uitat cuvintele, i-a răspuns Hatty.

– Spune doar „pepene“, iar și iar. Nimeni nu va observa diferența.

Abby și Jane au simțit nevoia să coordoneze toate activitățile. Una peste alta, a fost o zi plăcută, iar Abby a exclamat:

– Cred că toată lumea se distrează, chiar și mireasa!

Părinții lui Frank ne-au dăruit cheia unei case spațioase de la New Haven, cu un etaj întreg disponibil pentru școala de infirmiere.

Cum stăteam în sufragerie alături de reverendul Bacon, gata s-o pornim spre altar pe covorul roșu din salon, mama mi-a pus un plic în mână.

– Am scris asta după dictare, în noaptea în care Mary a plecat dintre la noi. A vrut să o deschizi azi.

Am deschis-o.

Draga mea Georgy,

Acum ești deja căsătorită cu Frank Bacon. Sper să nu te superi că am intervenit în numele tău și i-am spus cât de mult îl apreciai și că ceea ce simțeai pentru el nu putea fi doar prietenie, ci era dragoste adevărată, dar tu erai prea orgolioasă ca s-o recunoști. La început, el s-a împotrivit. Nu numai tu erai orgolioasă. În cele din urmă, a fost de acord să plece imediat după inelul cu piatră de rubin al mamei sale.

L-am pus să-mi promită că nu avea să divulge amestecul meu, deci te rog să nu te superi pe el pentru că nu ți-a spus nimic despre asta. A făcut-o de dragul unui prieten și, slavă Domnului că a făcut-o, pentru că lumea era cât pe ce să piardă o pereche care o va schimba.

Deși sunt departe acum, sper că te vei gândi din când în când la mine și că vei păstra această scrisoare. Te rog să ai grijă de fiicele mele și să le amintești că prin tine voi fi mereu alături de ele și de celelalte minunate femei din familia Woolsey.

A ta pentru totdeauna,

Mary

Nu era tipic pentru Mary să îl trimită pe Frank într-o misiune specială în interesul meu, când ea avusese o nevoie disperată de îngrijirile lui.

M-am șters la ochi. Am băgat scrisoarea în cartea de rugăciuni și am pornit, pe covorul roșu, către altar. Eu, reverendul Bacon și Mary.

Capitolul 64. Jemma

Bethlehem, Connecticut

iunie, 1864

În ziua aceea de primăvară în care, împreună cu Patience, mergeam prin Connecticut cu trăsura închiriată de Georgy, jumătate dintre copaci păreau acoperiți de zăpadă, iar azaleele deja înflorite unduiau în vânt.

Era rece pentru o zi de iunie, iar noi am intrat, înfrigurate, în orășelul Bethlehem, trecând pe lângă câteva clădiri solide, înconjurate de grădini și cu coșuri prin care ieșea fum. Deasupra primăriei flutura steagul Uniunii. Orășelul m-a făcut să zâmbesc. Părea un loc din povești, în care nimic rău nu s-ar fi putut întâmpla vreodată. De fapt, și eu, și Patience zâmbeam de-a binelea, fiindcă tocmai primiserăm vestea că statul Maryland urma să pună capăt sclaviei în mod oficial. Chiar dacă pe ici, pe colo mai aveau loc lupte, una chiar crâncenă, în apropiere de Richmond, de unde trupele Uniunii nu reușeau să-l alunge pe generalul Lee, eram foarte bucuroase că președintele Lincoln fusese nominalizat pentru un al doilea mandat.

– Ce fericit ar fi tata să ne vadă aici, nu-i așa? m-a întrebat Patience privind în jur, încă nevenindu-i să creadă.

Birjarul a oprit caii, cu un strigăt, chiar în fața unui han zugrăvit în galben și așezat pe o mică colină.

– Bird Tavern! a strigat el numele hanului.

Am deschis portiera trăsurii și am respirat adânc. Mirosea a iarbă proaspătă de iunie, a caprifoi și a speranță.

Ne-am luat bagajele. Eu am coborât prima și am ajutat-o și pe Patience să coboare. Eram prea emoționate ca să mai spunem ceva.

– Să intrăm prin ușa din spate? l-am întrebat eu pe birjar.

– Intrați prin ușa din față, doamnă, a răspuns el înclinând din cap.

Am urcat panta prin iarba verde și am intrat în taverna de la parterul hanului. Dincolo de ușa masivă erau un vestibul și un coridor. Pe partea dreaptă se afla un bar plin de sticle de lichior, iar pe stânga, un cămin de piatră în care ardea un foc vesel. În aer plutea miros de plăcintă.

Mama ne-a întâmpinat cu ochi strălucitori.

– Copilele mele!

Ne-a îmbrățișat, ne-a sărutat, după care a început să plângă atât de tare, încât am fost nevoite să o așezăm pe un scaun. Plângea de fericire, dar și pentru că îi era dor de tata, de Celeste și de micuțul Toby.

Apoi a apărut și Delly.

Am zâmbit larg.

În urma ei venea Kofi, băiețelul minunat care îmi ajungea acum până la șold. Ținea în brațe două păpuși, o mamă și un tată, și ne zâmbea ștrengărește, ca de obicei, ascuns acum în spatele fustei lui Delly.

– Îl mai știți pe Kofi? ne-a întrebat Delly. Nu peste mult timp va merge la școală.

Kofi mi-a întins una dintre păpușile făcute de Patience și care semăna cu tata.

Am strâns-o pe Delly în brațe. Mama a venit lângă noi.

– Să-l vedeți și pe Charl, care arată foarte bine în redingotă. E șeful grajdurilor doamnei Bellamy, chiar peste drum de aici, a spus mama.

– Cum ați ajuns în locul ăsta, mamă? a întrebat Patience. Nu ne-a spus nimeni prea multe.

– Există oameni care ajută, dar pentru asta trebuie păstrată tăcerea. Văduva Gardener, domnișoara Euphemia și oamenii lor i-au adus mai întâi pe Delly, pe Charl și pe copil. Tot ei au fost cei care ne-au lăsat cândva lângă colibă căciulița și pătura pentru copil. Țineau de mult legătura cu Delly.

– Am stat în șase locuri până să ajungem aici. Am călătorit doar noaptea. Ne-a luat două luni.

M-am întors spre mama.

– Deci, cum ați ajuns?

– Doamna Gibbons, prietena familiei Woolsey, a pus la cale totul împreună cu Euphemia. Am plecat cu barca din Docul Măcelarilor într-o noapte.

Mama a luat-o în brațe pe Patience și a sărutat-o pe creștet.

– Aproape că îmi pierdusem mințile. Începusem să sparg lucruri prin casă. Euphemia mi-a spus că ar fi fost bine să plec înainte ca LeBaron și oamenii lui să îmi pună gând rău. Te-am așteptat în pădure cât de mult am putut, Patience, dar în cele din urmă a trebuit să plec. Altfel, m-ar fi găsit. Să te las acolo a fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată.

– Și Sally? am întrebat.

– Îți amintești de Meg Palm? Sally mi-a spus că v-ați întâlnit la Gettysburg. Meg a ajutat-o pe Sally să ajungă la moara din Rock Creek și să se ascundă într-o groapă acoperită. Când a reușit să ajungă aici, a fost cea mai fericită femeie. Nu se mai oprea din zâmbit în timp ce stătea în fața plitei și fierbea faimoasele ei dulcețuri, cu o mulțime de clienți care stăteau la ușă, așteptând să cumpere. Într-o zi, Meg i-a scris domnișoarei Euphemia și i-a spus că Sally era în siguranță.

– Unde e acum? am întrebat.

– Vă ducem la ea, a spus mama.

Am plecat toate cinci. Micuțul Kofi ne ținea de mână pe mine și pe Patience. Am traversat strada și am trecut de intrarea din gardul de piatră. Apoi am urcat panta până la casa familiei Bellamy, o clădire albă și înaltă.

Am luat-o pe lângă casă, am trecut de grajduri și de o livadă de meri și am ajuns la alt gard de piatră. Am trecut de el și ne-am continuat drumul prin pădure. Micuțul Kofi mi-a cerut să-l iau în brațe, așa că l-am ridicat și mi l-am pus pe șold.

– Mai avem puțin, a spus mama.

Am trecut pe lângă un lan de floarea-soarelui gata să înflorească.

– Ce era cu snopii de floarea-soarelui lăsați peste tot prin Peeler? am întrebat.

– Euphemia spune că e un cod pentru anunțarea pericolului. Ea și văduva Gardener au legat florile de-a lungul drumului, peste tot pe unde existau pericole, mi-a spus Delly venind lângă mine. Asta ne-a ajutat pe mine și pe Charl să ajungem la Docul Măcelarilor fără probleme. Oamenii lor ne-au luat de acolo cu barca.

În curând, în fața noastră a apărut o pajiște și apoi am văzut o mulțime de pietre de mormânt.

L-am lăsat jos pe Kofi. A luat-o de mână pe Patience. Mama ne-a condus spre o piatră anume, aflată aproape de marginea pădurii. Pe piatră scria SALLY SMITH.

Mama a scos o lingură de lemn din buzunar și a pus-o pe piatra lui Sally.

– A murit împăcată. La tavernă locuia lângă mine, într-o cameră frumoasă, cu o fereastră mare.

A pus și Delly o lingură lângă cea a mamei.

– Ar fi trebuit să vezi cum toată lumea din Bethlehem venea la tavernă pentru micul dejun pregătit de ea. Devenise celebră pentru prăjitura ei pe care o numise Jeleul Libertății.

Am spus o rugăciune pentru ea, bunica mea.

Am rămas în tăcere, privind la drumul care ducea spre pădure. Patience mi-a atras atenția:

– Uite cine e acolo!

Aproape de intrarea în cimitir, cu pălăria în mână, stătea Nathan.

Mama l-a luat în brațe pe Kofi.

– Du-te la el. Ne vedem la tavernă.

M-am dus spre Nathan, iar el a venit spre mine. Ne-am întâlnit la jumătatea drumului.

– Cum ai ajuns aici? l-am întrebat.

– Pe cal. Am venit să te văd.

Dintr-odată, mi s-a făcut rușine și am privit înapoi, spre ceilalți.

– Ce planuri ai?

– Nu știu. Am stat câteva zile la tavernă. Din cauza rănii de la mână nu mai pot nici lupta, nici face pe doctorul.

– Se pare că cei care locuiesc în casa aceea mare au nevoie de un doctor priceput care să le îngrijească merii.

– Am vorbit deja cu doamna Bellamy să am grijă de pământul ei. Mi-a oferit mai mult decât primeam în armată.

Ne-am plimbat înapoi pe poteca de lângă pădure, călcând pe frunzele căzute.

– Cum a fost să-ți revezi mama?

– A fost cea mai frumoasă zi! i-am spus eu zâmbind.

– Mi-am luat numele de „Gardener“ de la doctorul Gardener. I-am scris văduvei lui, iar ea a fost de acord.

Am ridicat un băț și l-am tras după mine prin covorul de frunze.

– Eu mi-am luat numele de „Strong“[19]. La fel și Patience.

Nathan m-a privit serios.

– Jemma Strong. Ți se potrivește, a spus el zâmbind.

Am traversat pajiștea. Soarele apunea, iar vacile se întorceau de la păscut și intrau în grajduri.

– Ai lua vreodată numele meu, Jemma Strong?

Am dat cu piciorul într-o piatră.

– Jemma Strong Gardener. Sună bine, nu-i așa, domnule Gardener?

Am ascultat cântecul păsărilor din poieniță.

– Am nevoie de timp să mă obișnuiesc să fiu mai mult decât Jemma. Cred că trebuie să mă gândesc puțin. La urma urmei, voi purta numele acesta toată viața.

I-am zâmbit larg, iar el m-a luat de mână și m-a condus dincolo de poarta albă și înapoi la Bird Tavern. Eram liberă, în sfârșit, și puteam să sper la tot ce avea viața de oferit.

Termen peiorativ folosit în timpul Războiului Civil American pentru a desemna cetățenii din Nord care s-au opus politicii de război, susținând restaurarea Uniunii prin negocierea unei soluții pașnice cu Sudul.

Roată de brânză - în lb. engleză în text

Puternic – în lb. engleză în text

Observațiile autoarei

A fost o experiență dulce-amăruie să scriu ultima carte din seria dedicată incredibilei familii a lui Caroline Ferriday[20]. Am aflat despre femeile Woolsey în anul 2000, cu prilejul cercetărilor mele legate de viața lui Caroline, mai exact în timp ce studiam arhivele de la Bellamy-Ferriday House and Garden[21] din Bethlehem, Connecticut, care, de altfel, mi-au inspirat prima carte, Lilac Girls.

Caroline se mândrea cu faptul că descindea din familia Woolsey și a păstrat cu foarte mare grijă fotografiile, obiectele cu valoare istorică și scrisorile adunate de mătușa ei, Eliza Woolsey Howland, și pe care eu le-am folosit la scrierea acestei cărți.

Este greu de descris sentimentul pe care l-am avut când am ținut în mână epistole scrise cu mai bine de o sută de ani în urmă. Am ajuns să recunosc caligrafia fiecăreia dintre surori și pe cea a mamei lor, doamna Woolsey, în timpul studiului pe care l-am întreprins în legătură cu corespondența lor, trimisă de pe navele-spital, de pe frontul de la Gettysburg și din New York. Din nefericire, multe dintre scrisori au fost distruse de un incendiu, împreună cu mobilierul doamnei Woolsey și scrisorile trimise din război de fiul ei, Charles Woolsey. Cu toate acestea, câteva sute au fost salvate. Textele pe care le-am reprodus în această carte sunt luate din acele scrisori cuvânt cu cuvânt, deși unele dintre ele au fost scurtate, fiindcă cele originale erau prea ample. Scrisoarea pe care doamna Woolsey a trimis-o familiei soldatului confederat Rauch, și care mi-a fost încredințată de unul dintre urmașii soldatului Rauch, este reprodusă aproape integral.

Cei interesați să citească mai multe scrisori le găsesc reproduse în cartea My Heart Towards Home, Letters of a Family During the Civil War, scrisă de surorile Georgy și Eliza Woolsey. Este o carte de referință pentru cititorii volumului de față.

Când, în urma cercetării mele, am aflat că floarea-soarelui reprezenta un semn de pericol de-a lungul rețelei clandestine numite Underground Railroad, mi-a venit imediat ideea celei de a treia cărți. Ceea ce intenționam era să spun povestea și din perspectiva Georgeannei Woolsey, a mătușii lui Caroline, a unei sclave de pe o plantație și a stăpânei sale.

Am întâlnit-o apoi pe Kathy Kane cu ocazia un eveniment la Casa și Grădina Bellamy-Ferriday. I-am mărturisit lui Kathy că pregăteam un roman despre Războiul Civil, iar Kathy mi-a împărtășit o amintire fascinantă din trecutul familiei ei – mai exact, mărturia stră-străbunicilor ei, sclavi pe plantația de tutun Sotterly din Maryland – și m-a asigurat că povestea lor avea să îmi fie o sursă fascinantă de inspirație. Împreună cu fiul meu, am vizitat fosta plantație, în prezent, muzeu. A fost incredibil de emoționant să vedem numele strămoșilor lui Kathy pe lista sclavilor de la Sotterly. Am hotărât ca locul acela să fie spațiul în care să se desfășoare povestea Jemmei și a luptei ei pentru libertate.

Călătoria la Sotterly a dat viață lumii din jurul Jemmei și, imediat ce am început să scriu, am decis ca ea să nu vorbească nici un dialect. Harriet A. Jacobs, autoarea volumului Incidents in the Life of a Slave Girl, a constituit o imensă sursă de inspirație și un ajutor în încercarea mea de a înțelege viața Jemmei. Pe scurt, Harriet povestește despre cum a fost abuzată de către vânzătorii de sclavi și cum, pentru a scăpa, s-a ascuns timp de opt ani într-o ladă de lemn asemănătoare unui sicriu. Dat fiind că Jemma din cartea mea avea acces la cărți și învățase să citească de la Tandy Rose, am simțit că și personajului meu i se potrivește aceeași atitudine.

Scena în care Jemma ajunge la New York și e prinsă în mijlocul unei revolte este bazată pe fapte reale. În timpul unei revolte de câteva zile, protestatarii irlandezi au ucis unsprezece bărbați de culoare liberi și un copil. Am considerat important să dezvălui adevărul despre vremurile acelea de coșmar pentru a învăța din trecut și a nu repeta greșelile acestuia. Doctorul James McCune Smith, pe care Jemma îl întâlnește la Orfelinatul pentru Copiii de Culoare, a fost primul farmacist negru din New York City și directorul orfelinatului. A fost, de asemenea, și primul afro-american care a deținut o diplomă în medicină, absolvind ca șef de promoție la Universitatea din Glasgow.

Cartierul din Brooklyn numit Weeksville, în care trăiește personajul meu, Nathan Gardener, a existat în realitate. În anii 1860, Weeksville a avut 500 de locuitori, câteva biserici, o școală, un cimitir, un azil de bătrâni și unul dintre primele ziare afro-americane, The Freedman's Torchlight. În Weeksville s-a născut Sarah Tompkins Garnet, cea care avea să devină prima femeie de culoare aleasă ca primar al orașului New York, iar în 1863 Weeksville a constituit un refugiu pentru mulți afro-americani fugari. După construirea Podului Brooklyn și expansiunea New Yorkului, Weeksville a fost integrat în Crown Heights, iar amintirea lui a fost, în mare parte, dată uitării. Heritage Foundation a conservat o parte a cartierului original, pentru ca vizitatorii să poată retrăi și astăzi atmosfera din Weeksville. Mai multe informații despre acest loc puteți găsi pe www.weeksvillesociety.org.

Anne-May Watson este un personaj fictiv, pe care l-am creat după ce am studiat timp de câțiva ani comportamentul stăpânelor de pe plantații. În același fel am creat și celelalte personaje. Am încercat să redau cât mai exact cruzimea cu care au fost tratați sclavii, precum și viața de fiecare zi de pe o plantație. Faptul că am locuit în Atlanta timp de opt ani m-a ajutat să petrec mult timp pe fostele plantații, devenite între timp muzee, și astfel să transpun rezultatele cercetărilor mele în povestea plantației Peeler.

Modelul pentru casa lui Anne-May l-a constituit conacul de la Sotterly, construit în 1703, un ajutor neprețuit pentru construirea universului unei stăpâne de plantație. Cel mai impresionant lucru a fost să privesc spre râul Patuxent de la fereastra salonului din față al conacului Sotterly, știind că în 1720 pe malul acela ancorase Generous Jenny, primul vas încărcat cu sclavi africani. Ceea ce m-a captivat cel mai mult a fost însă ceea ce se afla la poalele dealului pe care era construit conacul: coliba în care trăiseră înghesuiți sclavii de pe plantația de tutun. Numai gândul la faptul că sclavii dormeau pe saltele umplute cu pănuși de porumb, înghesuiți cu toții într-o singură cameră, mi s-a părut înfiorător. Încălzirea nu se făcea decât prin intermediul unui cămin mic, care iarna, când vântul rece bătea pe coastă, dădea mult prea puțină căldură. În schimb, stăpânii albi dormeau pe saltele de puf, în case bine încălzite.

E greu să nu le îndrăgești pe femeile Woolsey, firi atât de puternice și de hotărâte. Iată ce scria Jane Stuart Woolsey în cartea ei, Hospital Days,

Reminiscence of a Civil War Nurse: „Imediat ce copiii familiei Woolsey nu mai erau la vârsta jucăriilor, începeau să se preocupe de politică. Crescute de o mamă care ura sclavia, în ciuda faptului că provenea dintr-o familie care avusese sclavi timp de câteva generații, am pășit împreună cu ea pe calea aboliționismului“.

Jane Eliza Newton Woolsey provenea dintr-o familie scoțiano-irlandeză cu șapte copii. Și-a pierdut mama la vârsta de paisprezece ani, după care a plecat să locuiască cu mătușa sa la o fermă din Fairfax, Virginia. Viața în sânul unei familii proprietare de sclavi a determinat-o pe Jane Eliza să-și petreacă viața luptând împotriva sclaviei și să se alăture predicatorilor aboliționiști. Scena cu care se deschide romanul de față, în care femeile Woolsey vizitează târgul de sclavi din Charleston, Carolina de Sud, și o întâlnesc pe femeia ai cărei copii sunt vânduți, e bazată pe o întâmplare adevărată, menționată de surorile Woolsey în scrisorile lor. Cei care doresc să viziteze acest târg, devenit muzeu, vor putea vedea mărturii legate de ororile sclaviei și colecția de artefacte de acolo.

Jane Eliza l-a întâlnit pe Charles William Woolsey, urmașul unei familii venite în America pe corabia Mayflower[22], pe stradă, pe când se afla într-o excursie la New York. A fost dragoste la prima vedere pentru fiecare dintre ei. S-au căsătorit și s-au mutat la Boston. Au avut șapte fiice, după care marea tragedie a lovit fericirea familiei Woolsey. Domnul Woolsey a murit pe mare, pe când se întorcea acasă de la New York, la bordul vasului cu abur Lexington. Au fost vremuri de coșmar pentru familia Woolsey. Doamna Woolsey, însărcinată cu al optulea copil, un fiu, s-a mutat cu toată familia la New York pentru a fi aproape de rudele fostului soț. La New York au locuit pe Brevoort Place, la nr. 8, acolo unde se află astăzi Greenwich Village.

Toți cei opt copii au adus contribuții substanțiale la dezvoltarea societății epocii lor.

Abby, Jane și Georgy au fost deschizătoare de drumuri în dezvoltarea domeniului asistenței medicale și în punerea bazelor unui sistem de pregătire medicală profesională după încetarea războiului. Abby s-a aflat vreme îndelungată la conducerea spitalelor și a unor societăți de caritate, dar și în consiliul de administrație al Bellevue Training School of Nursing[23].

A scris câteva manuale de specialitate și a sprijinit femeile infirmiere pentru tot restul vieții. A murit în 1893, la vârsta de 65 de ani.

Jane Stuart Woolsey și-a continuat cariera medicală după terminarea Războiului Civil și a predat la Freedmen's Union Industrial School, la Richmond, Virginia, ajutându-i pe foștii sclavi să învețe țesutul și cititul. Și-a scris memoriile în cartea Hospital Days, povestindu-și experiențele cu inteligență și sinceritate. Cartea a constituit o sursă de inspirație pentru Florile soarelui. Spre sfârșitul vieții, Jane a suferit de febră reumatică și a fost îngrijită de sora ei, Abby, până în 1891, când a murit.

Am ales să povestesc lucrurile din perspectiva Georgeannei Muirson Woolsey pentru că m-am îndrăgostit de felul ei direct de a fi, de modestia ei, și am apreciat foarte mult compasiunea de care dădea dovadă și realizările remarcabile în domeniul medical. S-a dăruit cu mult curaj îngrijirii răniților și s-a adaptat rapid la condițiile de pe front, atât la cele de pe vas, cât și la cele de pe uscat, chiar și sub conducerea abuzivă a doctorilor armatei americane.

Nimeni nu știe, dacă nu a urmărit acest proces de la începuturile lui, câtă împotrivire, câtă răutate și câtă respingere au suferit femeile infirmiere. Nici un chirurg dintre cei pe care îi cunosc nu s-a comportat politicos cu ele sau nu le-a tratat cu un minim de curtoazie. Cu toții erau hotărâți să le facă viața insuportabilă, în speranța că aveau să renunțe și să se retragă.

Georgy a continuat să îngrijească soldați până la sfârșitul războiului, când generalul Lee a capitulat la McLean House, în Appomattox, la 9 aprilie 1865.

În ultima zi a războiului, familia Woolsey a decorat interiorul și exteriorul casei din Brevoort Place în culorile naționale. Deasupra ușii au atârnat un steag, iar în balcon – felinare colorate.

Fericirea exuberantă și sărbătorirea victoriei au fost curmate brusc de împușcarea președintelui Lincoln la data de 14 aprilie, urmată de moartea acestuia în următoarea zi.

La auzul veștii, Georgy a dat buzna în camera lui Carry, strigând: „Lasă-mă să intru! Domnul Lincoln a fost împușcat!“ A doua zi i-a scris Elizei: „Suntem copleșiți de durere. Ce momente grele pentru America!“

Cel cu care Georgy s-a înțeles foarte bine și alături de care și-a petrecut restul vieții a fost doctorul Frank Bacon, cu care s-a căsătorit în 1866. După terminarea războiului, cuplul s-a mutat la New Haven, unde doctorul Bacon a îmbrățișat distinsa carieră de profesor de chirurgie la Yale Medical School. Cei doi au fondat Connecticut Training School for Nurses, ducând la îndeplinire visul Georgeannei, care a și publicat un manual pentru infirmiere, A Handbook of Nursing for Family and General Use, precum și o carte despre experiența trăită la Gettysburg alături de mama sa, Three Weeks at Gettysburg.

Georgy și Frank nu au avut copii, iar Georgy și-a canalizat toată energia către activitatea desfășurată la societatea Children’s Aid din Connecticut, la Newington Hospital, pentru copiii cu dizabilități, și la centrul de recuperare pentru copii Playridge, pe care ea și Frank Bacon l-au construit la Woodmont, Connecticut. Georgy a atârnat pe pereții holului reședinței lor de pe High Street sabia folosită de Frank în timpul războiului, un pistol și două cuțite capturate în timpul primei bătălii de la Bull Run, iar proiectilul folosit în Tybee Island l-a pus pe stâlpul de susținere al scării interioare. Georgy a murit în 1906, iar Frank Bacon, în 1912, deși după moartea lui Georgy și-a pierdut bucuria de a trăi și a îmbătrânit prematur.

Mary Elizabeth Watts Woolsey Howland, „Mary a mea“ pentru Georgy, a murit de o boală fulgerătoare în 1864. Mamă a patru fiice și soție devotată reverendului Robert Howland, Mary a fost o pictoriță foarte talentată și o poetă recunoscută, deși în timpul vieții talentul ei literar a fost ascuns publicului din cauza faptului că era femeie. În ١٨٦٢, Mary a scris poezia O zi ploioasă pe front, din perspectiva unui soldat aflat pe patul de moarte și care meditează asupra condiției sale de ființă pieritoare. Poezia a fost tipărită și distribuită în secret de către familia Woolsey. Curând după aceea, ziarele au publicat-o și a devenit foarte cunoscută în rândurile soldaților,

care le-au trimis copii celor de acasă. Publicul nu a știut că poezia era scrisă de Mary. Familia Woolsey a păstrat secretul, fiind de părere că era mai bine ca miile de cititori să creadă că poezia fusese scrisă de un bărbat. Mary a mai lăsat posterității câteva poezii care au devenit foarte cunoscute, dar a murit fără a divulga vreodată acest secret.

Eliza Newton Woolsey Howland, cea mai bună prietenă a lui Georgy, mai tânără cu doi ani decât ea, a lucrat ca infirmieră alături de sora ei mai mare, în primii ani de război. În ultimii ani însă, a fost alături de soțul ei, ajutându-l să se recupereze în urma rănilor suferite în bătălia de la Gaines's Mill. Și-au trăit toată viața la Tioronda, moșia lor de la Fishkill, New York, și s-au implicat în activități filantropice. Eliza a devenit istoricul familiei, publicând lucrarea Woolsey Family Records. A murit în 1917, iar Tioronda continuă să existe la Fishkill până în ziua de astăzi.

Harriet Roosevelt Woolsey, Hatty, s-a căsătorit în 1869 cu vărul ei Hugh Lenox Hodge, chirurg și profesor la Universitatea din Pennsylvania. Cuplul a avut doi copii, dintre care doar Hugh a trăit până la maturitate, fetița, Jane Eliza, murind la naștere. Hatty a trăit până în 1878.

Cea mai mică dintre surori, Caroline Carson Woolsey, Carry, iubita bunică a lui Caroline Ferriday, s-a căsătorit cu Edward Mitchell și au avut împreună un copil, Eliza Mitchell Ferriday. Carry l-a întâlnit pe Edward, un respectat avocat al epocii postbelice, prin intermediul lui Georgy, pe când amândoi lucrau la bordul unei nave-spital. Edward s-a îmbolnăvit, a fost îngrijit de Georgy și apoi trimis acasă, la New York, unde a cunoscut-o pe Carry.

Carry a activat în timpul războiului în spitalele din New York și s-a dedicat copiilor de culoare de la orfelinatul care a căzut pradă atacurilor din timpul tulburărilor stârnite de irlandezi în legătură cu recrutarea. Deși toți copiii au scăpat cu viață în urma confruntărilor din acea zi, aceștia au fost cazați timp de câteva luni prin alte locuri, iar revolta irlandezilor a rămas pentru totdeauna ca o amintire urâtă, din cauza ororilor făptuite atunci. De asemenea, Carry a sprijinit financiar orfelinatul care fusese întemeiat în 1806 de către un grup de femei în frunte cu Elizabeth Hamilton, soția lui Alexander Hamilton. Orfelinatul a funcționat inițial într-o casă de lemn în Greenwich Village și a constituit prima inițiativă care a aparținut în exclusivitate unui grup de femei. În 1837 a fost mutat într-o zonă rurală

aflată la nord de oraș, acolo unde astăzi sunt străzile Seventy-third și Riverside Drive. Carry a sprijinit prin toate mijloacele orfelinatul și copiii de acolo, care sunt numiți orfanii lui Carry din Bloomingdale în scrisorile familiei Woolsey. Carry a murit în 1914. Orfelinatul a devenit Graham Windham și continuă să aibă copii în îngrijire.

Charles, singurul fiu al familiei Woolsey, a luptat cu dăruire în timpul Războiului Civil. Deși scrisorile pe care le-a trimis de pe front familiei au dispărut, se știe că a fost secretarul generalului Meade în perioada în care acesta a comandat Armata Potomacului. A fost rănit ușor în timpul bătăliei de la Gettysburg, incident care le-a făcut pe Georgy și pe doamna Woolsey să plece de îndată pe câmpul de luptă, temându-se de ce era mai rău, dar găsindu-l pe Charles deja vindecat și în drum spre următoarea misiune.

Spre marea mândrie a familiei sale, Charles a fost prezent la capitularea Armatei Virginiei de Nord, comandată de generalul Lee, în fața armatei comandate de generalul Ulysses S. Grant, în Bătălia de la Appomattox, care a avut loc în Virginia, în 1865. Charles s-a căsătorit cu Arixene Southgate Smith în 1868, iar peste câțiva ani, din cauza unor probleme de sănătate, s-a mutat la Asheville, în Carolina de Nord. A avut trei copii, dintre care doar unul a trăit până la maturitate. Charles a murit în 1907.

Toate evenimentele istorice din capitolele povestite de Georgy sunt adunate din scrisorile acesteia. Dorința lui Georgy de a deveni infirmieră, timpul petrecut împreună cu Eliza la Washington și la bordul navelor-spital, precum și experiența de la Gettysburg și de la Târgul Sanitar au fost extrase din surse directe.

Am petrecut câteva săptămâni la Gettysburg pentru a strânge informații despre cele întâmplate în perioada în care Georgy și mama ei s-au aflat acolo și s-au implicat în îngrijirea soldaților din taberele situate pe locul pe care mai târziu avea să se înființeze Camp Letterman, un spital celebru, cunoscut pentru îngrijirea soldaților din ambele tabere ale Războiul Civil. În reconstituirea celor petrecute pe câmpul de la Gettysburg m-am bucurat de ajutorul de neprețuit al lui Glen Hayes, de la Gettysburg Battlefield Preservation Association. În prezent, GBPA luptă pentru reconstituirea unei părți a spitalului general Camp Letterman, cu sprijinul multor persoane

interesate de conservarea sitului. Pentru mai multe informații, accesați www.gbpa.org.

Bătălia de la Front Royal, în care Harry Wilson e ucis, iar Fergus își pierde un picior, se bazează și ea pe o confruntare reală, care a avut loc la 23 mai 1862 și în care Prima Divizie de Infanterie din Maryland, a armatei confederate, a înfruntat Primul Regiment de Voluntari din Maryland, care aparținea armatei unioniste. A fost singura bătălie în care două regimente ale aceluiași stat s-au confruntat de pe poziții adverse.

Regimentul 36 Infanterie al celor de culoare, care vine să le salveze pe Jemma și pe Patience, a fost alcătuit la data de 8 februarie 1864 sub comanda colonelului Alonzo G. Draper. Regimentul a luptat la Point Lookout, unde a asigurat paza prizonierilor confederați, iar apoi a fost trimis să lupte la Chaffin's Farm, la Fair Oaks și în alte bătălii. Regimentul 36 a luptat și pentru ocuparea orașului Richmond și a ajutat Uniunea să captureze capitala rebelilor, una dintre victoriile care anunțau apropiata înfrângere a confederaților. Soldatul James Daniel Gardner și caporalul Miles James, amândoi din Regimentul 36, au fost răsplătiți cu Medalia de Onoare, decorația militară cea mai prestigioasă a Statelor Unite, pentru actele de vitejie săvârșite în bătălia de la Chaffin's Farm.

Am inclus pasaje cu figuri istorice precum președintele Abraham Lincoln, secretarul de Război Edwin Stanton, Abigail Hopper Gibbons, Frederick Law Olmsted și alții, dat fiind că i-am găsit pomeniți în scrisorile familiei Woolsey și că jucaseră un rol important în viața acesteia. Eliza și Georgy l-au cunoscut cu adevărat pe Lincoln, fiind invitate la reședința acestuia, iar Georgy i-a cerut într-adevăr ajutorul pentru a asigura prezența preoților pe front. Lincoln i-a onorat cererea. Henry Rauch, tânărul soldat confederat din Carolina de Sud, apare și el în scrisorile familiei Woolsey. A murit în grija doamnei Woolsey și în brațele fratelui lui. Și personajul Meg Palm, femeia care a ajutat-o pe Sally Smith la Gettysburg, a existat în realitate. Dând peste povestea ei în timpul cercetărilor mele, am hotărât că merita să fie imortalizată datorită tenacității și determinării de care a dat dovadă.

Am vizitat cimitirul de la Bellamy-Ferriday cu ocazia primei vizite pe care am făcut-o la casa lui Caroline, în anul 2000. Cimitirul se află în apropierea casei și este înconjurat de Bellamy Land Trust. Arată ca un cimitir tipic

pentru acea vreme și cuprinde mormintele locuitorilor orășelului Bethlehem începând cu anul 1700. Reverendul Bellamy, care a construit casa lui Caroline, este înmormântat acolo, alături de ceilalți locuitori. Tot acolo este înmormântată și o femeie cu numele de Sally Smith, dar locul ei este separat de spațiul destinat locuitorilor albi. Am fost foarte curioasă să aflu povestea vieții ei, dar nu am reușit să găsesc nimic despre asta. Acest lucru m-a determinat să-i onorez amintirea și să dau viață personajului care îi poartă numele.

Bird Tavern, aflată de cealaltă parte a drumului pe care se află casa lui Caroline, a fost cândva un popas de-a lungul Underground Railroad. Din clipa în care am văzut frumoasa și vechea clădire din orășelul Bethlehem, am știut că, dacă aveam să scriu vreodată o carte despre Războiul Civil, aveam să introduc taverna în paginile ei. Părea locul perfect pentru finalizarea trilogiei, deoarece Caroline Ferriday a fost o apărătoare fervență al drepturilor civile. Cred că ar fi fericită să știe că povestea strămoșilor ei aboliționiști și a celor pe care i-au ajutat să-și câștige libertatea a devenit cunoscută.

Caroline Woolsey Ferriday a fost o filantroapă americană cunoscută pentru eforturile sale din timpul celui de-al Doilea Război Mondial și din perioada de după. Este cunoscută mai ales pentru faptul că a adus în atenția publicului american situația „Iepurilor“ sau „Lapinilor“, și anume cazul femeilor poloneze supuse de către naziști experimentelor medicale în lagărul de concentrare Ravensbrück.

Casa și grădina Bellamy-Ferriday (cunoscută și sub numele de Casa Joseph Bellamy) este o casă istorică muzeală, situată pe Main Street nr. 9 din Bethlehem, Connecticut. Casa principală a fost construită între 1754 și 1767 de către Joseph Bellamy, un proeminent pastor congregaționalist.

Mayflower a fost corabia care i-a transportat pe așa-zișii „întemeietori-pelerini“ (engl. Pilgrim fathers) din centrul Angliei în America de Nord pentru a începe o viață nouă pe acele meleaguri. Nava a părăsit portul Plymouth la 6 septembrie 1620, și a ajuns la Cape Cod la 21 noiembrie 1620.

Școala de formare a infirmierilor de la Bellevue Hospital s-a deschis în 1873 și a fost prima școală din Statele Unite condusă în conformitate cu principiile lui Florence Nightingale.

Mențiuni cu privire la surse

Acestea sunt corespondența și poeziile surorilor Woolsey, care au fost folosite în roman și care au fost publicate cu permisiunea arhivelor Bellamy-Ferriday House & Garden din Bethlehem, Connecticut, aflat în proprietatea Connecticut Landmarks, dacă nu e menționat altfel.

Howland, Joseph, Scrisoare către Eliza Woolsey Howland, 21 iulie 1861

Howland, Mary Woolsey „O zi ploioasă pe front“

Howland, Eliza Woolsey, Scrisoare către Joseph Howland, 28 aprilie 1862

Woolsey, Georgeanna, Scrisoare către Jane Eliza Woolsey, 28 iunie 1862

Woolsey, Abigail, Scrisoare către Georgeanna Woolsey, 11 iulie 1862

Woolsey, Jane, Scrisoare unui prieten, octombrie 1862

Woolsey, Jane Eliza, Scrisoare către reverendul Rauch. Din colecția personală a lui Jene Klopp

Crane, C.H., Scrisoare către doctorul Heger, 26 septembrie 1863

Woolsey, Eliza, Scrisoare către Jane și Georgy, 9 martie 1864

Howland, Mary Woolsey, poezia „Taps“